

**ENGLISH WIKTIONARY
PROTO-INDO-EUROPEAN ETYMOLOGIES
FOR LATIN**

extracted by Víctor Fresco Barbeito
Santiago de Compostela 2023 (mid oct)
from Category:Latin terms inherited from Proto-Indo European
via <https://petscan.wmflabs.org/> and <https://en.wiktionary.org/wiki/Special:Export>

-ā

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **-ā*, from [Proto-Indo-European](#) **-éh₂* (feminine suffix) (also forming masculine agent nouns from verbs). Compare Latin *poeta* from Ancient Greek *ποιητής* (*poiētēs*), and Latin *agricola* from Latin *-a*.

Derived terms

Category *Latin terms suffixed with Sandbox (feminine)* not found

Category *Latin terms suffixed with Sandbox (agent noun)* not found

Etymology 2

From [Old Latin](#) *-ād*, originally the ablative feminine singular form of [first-declension adjectives](#) (compare *-us* (suffix forming adjectives)).

Derived terms

Category *Latin terms suffixed with Sandbox (adverb)* not found

Etymology 3

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

Etymology 4

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

Etymology 5

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

ab

From [Proto-Italic](#) **ap*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂epó* (“off, away”) (whence [English](#) *off*, *of* and *after*). See also *po-*. Cognate with [ἀπό](#) (*apó*). The ablative is actually from the PIE ablative.

Descendants

- French: [à](#)
- Italian: [a](#)
- Spanish: [a](#)
- Portuguese: [a](#)
- Norwegian Bokmål: [a](#), [ab](#) (learned)

accipiter

From [Proto-Italic](#) **akupetros*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂ekú-péth₂r*, from **h₂ekús* (“sharp”) + **péth₂r* (“feather, wing”) (compare *acus*, *penna*). The geminate -cc- is perhaps influenced by *accipiō* (“take, seize”). Compare with the similarly constructed Ancient Greek [ὠκύπτερος](#) (*ōkýpteros*, “swift-winged”), [Proto-Slavic](#) **ǫstrěbъ*.

Descendants

- Aragonese: [astor](#), [azor](#)
 - Basque: [aztore](#)
- Byzantine Greek: [ξιφτέρι](#) (*xiftéri*), [ξεφτέρι](#) (*xeftéri*), [ἐξιφτέριον](#) (*exiphτέρin*)

○ → Albanian: [qift](#) (“kite”), [skifter](#)

- Catalan: [astor](#)
- Corsican: [altore](#)
- English: [accipiter](#)
- Old French: [hostur](#), [ostur](#), [ostor](#), [ostoir](#)
 - French: [autour](#)
- Italian: [astore](#)
- Lombard: [astor](#)
- Occitan: [astor](#)
- Old Galician-Portuguese: [acor](#)
 - Galician: [azor](#)
 - Portuguese: [acor](#), [Açores](#)
 - → English: [Azores](#)
- Sardinian: [istore](#)
- Old Spanish: [adtor](#)
 - Spanish: [azor](#)

acuo

From [Proto-Indo-European](#) **h₂ék-eh₁ye-ti* (“to be sharp”), *eh₂-*factive of [Proto-Indo-European](#) **h₂ék-* (“sharp”).^[1]

Derived terms

- [acēsō](#)
- [acidus](#)

Related terms

- [acidē](#)
- [aciditās](#)
- [acidulus](#)
- [aciēs](#)

acus

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **akus*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂ekús*, from the root **h₂ék-* (“sharp”). Related to [acuō](#) (“sharpen, whet”) and [aciēs](#) (“edge”).^[2]

Derived terms

- [acia](#)
- [acula](#)
- [aculeus](#)
- [acuārius](#)
- [acuō](#)
- [acū pingō](#)
- [acūcula](#)

- [acūmen](#)
- [aquifolium](#)
- [foramen acūs](#)
- [rem acū tetigistī](#), [acū tetigistī](#)

Descendants

- Aromanian: [ac](#)
- Dalmatian: [juac](#)
- Istriot: [ago](#)
- Italian: [ago](#)
- Neapolitan: [aco](#)
- Northern-Italo Romance:
 - Romagnol: [êg](#) m
- Romanian: [ac](#)
- Romanian: [ăcu](#)

Etymology 2

From [Proto-Italic](#) **akos*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂ékos* (“tip, bristle; ear/blade of grain, awn, chaff”), from the root **h₂ék-* (“sharp”). Cognates include [aana](#) (“ear”) and [Proto-Germanic](#) **ahaz* (“ear”), [Proto-Germanic](#) **aganō*, **ahanō* (“chaff”) (> [English](#) *awn*), [Ancient Greek](#) [ἄχυρον](#) (*ákhuron*) (> [Greek](#) [ἄχυρο](#) (*áchyros*, “hay”)), and [Tocharian B](#) *ake* (“tip, peak, end”).^[2]

Derived terms

- [acerātus](#)
- [acerōsus](#)

ador

From [Proto-Italic](#) **ados*, **adōs*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂éd-ōs* (“dried stuff, grain”, collective), from **h₂ed-*. Compare [Old Armenian](#) [հաւ](#) (*hat*, “grain, piece”) and [Gothic](#) *atisk* (“cornfield”).

Derived terms

- [adōreus](#)

aedis

From [Proto-Italic](#) **aiōes*, genitive of **aits*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂éydʰ-s*, from **h₂eydʰ-* (“to ignite; fire”).

Derived terms

- [aedacula](#)
- [aedificō](#)
- [aedificium](#)
- [aedilijs](#)
- [aedituus](#)
- [cavaedium](#)

aeger

Presumably from [Proto-Italic](#) **aigros*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂eyǵros*, from **h₂eyǵ-*.

Derived terms

- [aegreō](#)
- [aegrimōnia](#)
- [aegritūdō](#)
- [aegror](#)
- [aegrum](#)
- [aegrē](#)
- [aegrōtus](#)

Related terms

- [aegrescō](#)
- [aegrotaticius](#)
- [aegrōtātiō](#)
- [aegrōtō](#)

Descendants

- English: [aeger](#)
- Italian: [egro](#)
- Portuguese: [egro](#)

aes

From [Proto-Italic](#) **aos*, early **ajos*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂éyos*. Cognate with [English](#) *ore*.

Derived terms

- [aēneus](#)
- [aēnus](#)
- [aerāmen](#)
- [aerāmentum](#)
- [aerārius](#)
- [aereus](#)
- [aerifer](#)
- [aerificā](#)
- [aeripēs](#)
- [aerisonus](#)
- [aerōsus](#)
- [aerūca](#)
- [aerūgō](#)

- [aes aliēnum](#)

Related terms

- [aerāria](#)
- [aerārium](#)
- [aerūginō](#)
- [aerūginōsus](#)

aesculus

Etymology unclear. Perhaps from [Proto-Indo-European](#) **h₂eyǵ-* (“oak”), or from a Mediterranean [substrate](#), though the presence of a Germanic cognate is surprising. Compare [English](#) *oak*, [Lithuanian](#) *ažuolas* (“oak”), [Albanian](#) *enjë* (“juniper, yew”), [Ancient Greek](#) *αἰγύλωψ* (aigilōps, “Turkey oak”).

Derived terms

- [aesculeus](#)

Descendants

- Italian: [eschio](#)
- Portuguese: [ésculo](#)

ager

From [Proto-Italic](#) **agros*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂éǵros*. Cognates include [Ancient Greek](#) *ἀγρός* (agrós), [Sanskrit](#) *अज्रा* (ájra) and [Old English](#) *æcer* (English *acre*).

Derived terms

- [agellus](#)
- [agrellus](#)
- [agrestis](#)
- [agricola](#)
- [agricultīō](#)
- [agricultor](#)
- [agricultūra](#)
- [agripeta](#)
- [agrālis](#)
- [agrāria](#)
- [agrārius](#)
- [agrāticum](#)
- [agrīmēnsor](#)
- [agrōsus](#)
- [peragrō](#)

- [peregre](#)

Descendants

- Aromanian: [agru](#)
- French: [aire](#)
- → French: [ager](#)
- Galician: [agro](#), [agra](#)
- Italian: [agro](#)
- Megleno-Romanian: [agru](#)
- Old Occitan: [agre](#)
- Portuguese: [agro](#)
- Romanian: [agru](#)
- Spanish: [agro](#)

ago

From [Proto-Italic](#) **agō*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂éǵeti*. Cognate with [Old Irish](#) *aigid*, [Ancient Greek](#) *ἄγω* (ágō, “I lead”), [Old Norse](#) *aka* (“move, drive”), [Avestan](#) *𐬀𐬀𐬀𐬀* (aza’ti), [Sanskrit](#) *अजति* (ájati, “to drive, propel, cast”).

Derived terms

- [abigō](#)
- [adigō](#)
- [agedum](#)
- [agenda](#)
- [agilis](#)
- [agito](#)
- [agmen](#)
- [agolum](#)
- [agāsō](#)
- [agēa](#)
- [agēns](#)
- [agīna](#)
- [agōnium](#)
- [ambigō](#)
- [castigō](#)
- [circumagō](#)
- [cōgō](#)
- [dēgō](#)
- [exigō](#)

- [fastigō](#)
- [fatigō](#)
- [fūmigō](#)
- [fūstigō](#)
- [grātiās agō](#)
- [indāgō](#)
- [inigō](#)
- [litigō](#)
- [mītigō](#)
- [nāvigō](#)
- [peragō](#)
- [prōdigō](#)
- [pūrgō](#)
- [reagō](#)
- [redigō](#)
- [retroagō](#)
- [satagō](#)
- [subigō](#)
- [trānsigō](#)
- [variēgō](#)
- [vectigal](#)
- [ācta](#)
- [āctitō](#)
- [āctiō](#)
- [āctor](#)
- [āctum](#)
- [āctus](#)
- [āctivus](#)

Related terms

- [agilliter](#)
- [agilitās](#)
- [agitābilis](#)
- [agitātiō](#)
- [agitātor](#)
- [agitātrix](#)
- [agitātus](#)

- [āctrix](#)
- [āctūālis](#)
- [āctūāliter](#)
- [āctūāria](#)
- [āctūārium](#)
- [āctūōsus](#)
- [āctūōsē](#)
- [āctivē](#)
- [āctōrius](#)
- [āctūtum](#)

Descendants

- → Danish: [agere](#)
- → Dutch: [ageren](#)
- → English: [act](#)
- → French: [agir](#) ww
- → German: [agieren](#)
- → Ido: [agar](#)
- → Occitan: [agir](#)
- → Swedish: [agera](#)

[ah](#)

Inherited from [Proto-Indo-European](#) **ā* or perhaps **h₂eh₂*.^[3]

[aiō](#)

From [Proto-Italic](#) **agjō*, from [Proto-Indo-European](#) **h₁ǵyēti*, from [Proto-Indo-European](#) **h₁erǵ-* (“to say”). Cognate with [addāqium](#), [prōdigium](#), [Ancient Greek](#) [ἔμι](#) (ēmi, “to say”), [Old Armenian](#) [լուծի](#) (luch, “to say”), and [Proto-Tocharian](#) **āks-* (“to announce, proclaim, instruct”). See also [neqō](#).

Derived terms

- [ain' tū?](#) (for “aisne tū?”)
- [quid ais?](#)

[albus](#)

From [Proto-Italic](#) **albos*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂elbʰós*. Cognates include [Umbrian](#) *alfu*, [Ancient Greek](#) [ἄλφός](#) (alphós, “whiteness, white leprosy”), [Hittite](#) [ḫiḫ](#) (alpas, “cloud”), [Middle Welsh](#) [elbid](#) (“world”), [English](#) [elf](#), and [Russian](#) [лѣбедь](#) (lébedʹ, “swan”).

Derived terms

- [alba](#)
- [albeō](#)
- [albicapillus](#)
- [albicolor](#)
- [albicomus](#)
- [albicēris](#)
- [albicō](#)
- [albidus](#)
- [albitūdō](#)
- [albogalerus](#)
- [albogilvus](#)
- [albor](#)
- [albulus](#)
- [album](#)
- [alburnus](#)
- [alburnus](#)
- [albus an ater sit](#)
- [albāmentum](#)
- [albārium](#)
- [albārius](#)
- [albātus](#)
- [albedō](#)
- [albēscō](#)
- [albinus](#)
- [albūgō](#)
- [albūmen](#)
- [subalbus](#)

Descendants

- **Balkan Romance:**
 - [Aromanian](#): [albu](#), [alb](#)
 - [Istro-Romanian](#): [âb](#)
 - [Megleno-Romanian](#): [alb](#)
 - [Romanian](#): [alb](#)
- **Dalmatian:**
 - [jualb](#), [juolb](#)
- **Rhaeto-Romance:**

- Romansch: [alv](#), [alb](#)
- Ibero-Romance:
 - Mozarabic: [البي](#) (alb)
 - Old Spanish: obo, oba (in toponyms)
 - Portuguese: [alvo](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [abru](#), [alvu](#), [arvu](#), [arbu](#)
- Derived forms:
 - ⇒Vulgar Latin: [*alba](#) (“dawn”) ^{ww}
 - ⇒Vulgar Latin: [albellus](#) ^{ww}
 - ⇒Medieval Latin: [albinus](#)
 - → Spanish: [albino](#)
 - → English: [albino](#)
 - ⇒Neo-Latin: [albana](#)
 - → French: [albane](#)
 - → English: [alban](#)
- Borrowings:
 - → Catalan: [alb](#)
 - → Italian: [albo](#)
 - → Old English: [albe](#)
 - English: [alb](#)
 - → Old Spanish: [albo](#)
 - Spanish: [albo](#)

-alis

From [Proto-Indo-European](#) [**-li-*](#), which later dissimilated into an early version of [-āris](#). Perhaps connected to [**h₂el-*](#) (“to grow”) (cf. the sense of [indolēs](#), from this root).

Derived terms

- [-ālia](#)

Category *Latin terms suffixed with Sandbox* not found

Descendants

- Aromanian: [-alij](#), [-ali](#)
- Catalan: [-al](#), [-alla](#)
- English: [-al](#)
- French: [-el](#), [-aille](#)
 - → Turkish: [-el](#)

- → French: [-al](#)
 - Norwegian Bokmål: [-al](#)
 - → Turkish: [-al](#)
- Friulian: [-âl](#), [-ae](#)
- Galician: [-al](#)
- German: [-al](#)
- Interlingua: [-al](#)
- Italian: [-ale](#), [-aglia](#)
- Occitan: [-al](#), [-alha](#)
- Portuguese: [-al](#), [-alha](#)
- Romanian: [-ale](#), [-ai](#)
- Sicilian: [-ali](#)
- Spanish: [-al](#)
- Venetian: [-al](#), [-aja](#), [-agia](#)
- Welsh: [-ol](#)

</text>

</revision> </page> <page>

alius

From [Proto-Italic](#) [**aljos*](#), from [Proto-Indo-European](#) [**h₂élyos*](#), from [**h₂el-*](#) (“beyond, other”). Cognate with [Ancient Greek](#) [ἄλλος](#) (állos) (Modern [Greek](#) [ἄλλος](#) (állos)), [αἶλος](#) (aílos) ([Arcadocypriot](#)), [Old Armenian](#) [այլ](#) (ayl), [Proto-Celtic](#) [**alyos*](#), [Proto-Germanic](#) [**aljaz*](#) (Modern [English](#) [else](#)). Other forms from [Proto-Indo-European](#) [**h₂el-*](#) include [Latin](#) [ille](#), [uls](#).

Derived terms

- [aliā](#)
- [aliās](#)
- [alicubi](#)
- [aliēnus](#)
- [aliō](#)
- [aliōquī](#)
- [aliōrsum](#)
- [aliter](#)

Related terms

hide ▲[Latin correlatives](#) ^(edit)

Descendants

- Asturian: [ál](#)
- Galician: [al](#) (archaic)

- Portuguese: [al](#)
- Old Spanish: [ál](#)

alvus

From [Proto-Italic](#) [**alznos*](#), from [Proto-Indo-European](#) [**h₂élsnos*](#), from [**h₂élis*](#).

Derived terms

- [alveus](#)

Descendants

- Aromanian: [anin](#), [arin](#)
- → Esperanto: [alno](#)
- French: [alve](#)
- Italian: [alno](#)
- Romanian: [anin](#), [arin](#)
- Spanish: [alno](#)

alo

From [Proto-Italic](#) [**alō*](#), from [Proto-Indo-European](#) [**h₂életi*](#) (“grow, nourish”). Related to [**oleō*](#).

Derived terms

- [alebria](#)
- [alescō](#)
- [aletūdō](#)
- [alibilis](#)
- [alica](#)
- [alimentum](#)
- [alimōnia](#)
- [almus](#)
- [altor](#)
- [altus](#)
- [alumnus](#)
- [coalō](#)
- [elementum](#)

Related terms

- [alicārius](#)
- [alimentārius](#)

alter

From [Proto-Indo-European](#) [**h₂élteros*](#) (“the other of two”). Akin to [alius](#). Compare with [ulter](#).

Derived terms

- [adulter](#)
- [altercor](#)
- [alteruter](#)
- [alterō](#)
- [sesquialter](#)

Related terms

hide ▲ [Latin correlatives](#) ^(edit)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [altu](#)
 - Istro-Romanian: [âț](#)
 - Megleno-Romanian: [altu](#)
 - Romanian: [alt](#)
- Dalmatian:
 - [iultro](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [altro](#)
 - Neapolitan: [ato](#), [alto](#), [auto](#), [avoto](#), [autro](#)
 - Sicilian: [àutru](#), [antru](#), [atru](#), [àvutru](#); [otru](#)
- North Italian:
 - Friulian: [altri](#)
 - Ladin: [auter](#)
 - Romansch: [auter](#)
 - Venetian: [altro](#), [antro](#)
- Gallo-Romance:
 - Old Franco-Provençal: [autro](#), [aultrou](#)
 - Franco-Provençal: [ôtro](#), [âtro](#), [dâtro](#)
 - Old French: [altre](#), [autre](#)
 - French: [autre](#)
 - Gallo: [âote](#)
 - Norman: [âote](#)
 - Picard: [aute](#)
 - Walloon: [ôte](#)
- Occitano-Romance:
 - Catalan: [altre](#), [altro](#); [antre](#), [atre](#), [atro](#), [antre](#), [atre](#), [atro](#)

- Old Occitan: [altre](#), [autre](#)
 - Occitan: [autre](#)

Gascon: [aute](#)

- Ibero-Romance:
 - Aragonese: [atro](#)
 - Asturian: [otru](#)
 - Mozarabic: [ⵓⵏⵉ](#) (wtry)
 - Old Galician-Portuguese: [outro](#)
 - Galician: [outro](#)
 - Portuguese: [outro](#)
 - Spanish: [otro](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [àteru](#), [alteru](#)
- From the Latin dative singular [alteri](#):
 - Catalan: [altri](#)
 - > Portuguese: [outrem](#)
- From a Vulgar Latin dative singular **alterūi*:
 - French: [autrui](#)
 - Italian: [altrui](#)
 - Occitan: [autrui](#), [autrú](#)
 - Romanian: [altui](#)
- Borrowings:
 - → English: [alter](#)

Altinum

Uncertain:

- According to Alessio-De Giovanni, the name derives from a Mediterranean pre-IE [substrate](#) **alt* ("swamp")
- Comparable with *Altaenus* in *Apulia*, from a dental extension **alt-* of [Proto-Italic](#) **alō*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂éleṭi* ("grow, nourish"), making it a doublet of [altus](#) ("tall, high"). This is supported by Pokorny and Frisk.
- According to Duridanov, the extension **alt-* is from [Proto-Indo-European](#) **ol-to* ("flooded"), from **el-* ("to flow").

altus

Etymology 1

From [altum](#), supine of [alō](#) ("grow"). Corresponds to [Proto-Italic](#) **altos*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂eltós*, a suffixed

form of the root **h₂el-* ("grow, nourish") (compare [Proto-Germanic](#) **aldaz*, whence English [old](#) and [world](#)).

Derived terms

- [altē](#)
- [altipendulus](#)
- [altipeta](#)
- [altisonus](#)
- [altispex](#)
- [altitonāns](#)
- [altitūdō](#)
- [altiusculē](#)
- [altiusculus](#)
- [altivolus](#)

Descendants

- → Albanian: [lart](#), [nalt](#)
- Aragonese: [alto](#)
- Aromanian: [analtu](#), [naltu](#)
- Asturian: [altu](#)
- Catalan: [alt](#)
- Corsican: [alto](#)
- Dalmatian: [juolt](#)^[4]
- Esperanto: [alta](#)
- Extremaduran: [artu](#)
- Franco-Provençal: [hôt](#)
- Old French: [halt](#), [haut](#) (merged with [Frankish](#) **hauh*)
 - Middle French: [hault](#), [haut](#), [ault](#)
 - French: [haut](#)
- Friulian: [alt](#)
- Italian: [alto](#)
 - → English: [alto](#)
 - → German: [Alt](#)
- Ladin: [aut](#)
- Leonese: [altu](#)
- Mirandese: [alto](#)
- Neapolitan: [auto](#)
- Occitan: [naut](#), [aut](#)
- Old Spanish: [alto](#), [oto](#)

- Spanish: [alto](#)
- Old Galician-Portuguese: [outo](#)
 - Galician: [alto](#), [outo](#)
 - Portuguese: [alto](#)
- Romanian: [înalt](#)
- Romansch: [aut](#), [ault](#)
- Sardinian: [artu](#), [altu](#)
- Sicilian: [àutu](#), [jàutu](#), [otu](#), [atu](#)
- Venetian: [alto](#), [alt](#)

Etymology 2

Perfect passive participle of [alō](#) (“nourish”).

[alum](#)

From [Proto-Italic](#) **ālom*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂eHlu* (“esculent root”), uncertainly reconstructed. Related to [Sanskrit](#) [अलु](#) (*ālu*, “esculent root”), whence [Hindi](#) [अलु](#) (*ālu*, “potato, yam”), and the culinary borrowing, [English](#) [aloo](#) (“potato”), [Latin](#) [allium](#) (“garlic”).

[alumnus](#)

- From [Proto-Italic](#) **alomanos*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂el-o-mh₂no-* (“being nourished”), mediopassive participle (see **-mh₂nos*) of **h₂el-* (“to nourish, grow”) (whence [alō](#)).^[5]
- Alternatively from [Proto-Indo-European](#) **h₂el-* (“to nourish, grow”) + **-mno-* (see **-mn*).

Descendants

- English: [alumnus](#)
- Catalan: [alumne](#)
- Italian: [alunno](#)
- Portuguese: [aluno](#)
- Spanish: [alumno](#)

[ambi-](#)

From [Proto-Italic](#) **ambī*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂mbʰi*; compare [ambō](#).

Derived terms

Category *Latin terms prefixed with Sandbox* not found

- [ambadedō](#)
- [ambedō](#)
- [ambidexter](#)
- [ambidēns](#)

- [ambiegna](#)
- [ambifareus](#)
- [ambiformiter](#)
- [ambigenus](#)
- [ambigō](#)
- [ambilustrum](#)
- [ambimanus](#)
- [ambisinister](#)
- [ambiō](#)
- [ambulō](#)
- [ambūrō](#)

Related terms

- [ambo](#)

[ambo](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **ambī*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂mbʰi* (“round about, around”), proposed by some from **h₂nt-bʰi* (“from both sides”), one case form in *-bʰi* from the root noun **h₂ent-* (“front, front side”), whence [ante](#). Cognates include [Ancient Greek](#) [ἀμφί](#) (*amphí*, “around”) or [ἄμφω](#) (*ámphō*, “both”), [Gaulish](#) [ambi-](#), [Proto-Germanic](#) **umbi*, [Sanskrit](#) [उभय](#) (*ubháu*, “both, the two”), [अभि](#) (*abhi*, “towards, over, upon”).

Descendants

- English: [ambi-](#)
- Esperanto: [ambaŭ](#)
- Galician: [ambos](#)
- Ido: [amba](#)
- Interlingua: [ambe](#)
- Italian: [ambo](#)
- Old French: [ambe](#), [andeus](#)
- French: [ambi-](#)
- Occitan: [ambedós](#)
- Old Galician-Portuguese: [ambos](#)
- Portuguese: [ambos](#)
- Romanian: [ambii](#), [îmbi](#)
- Old Spanish: [amos](#), [ambos](#)
 - Spanish: [ambos](#), [ambo](#)

Etymology 2

Borrowed from [Ancient Greek](#) [ἄμβων](#) (*ámbon*).

Descendants

- English: [ambo](#)
- Indonesian: [ambo](#)
- Italian: [ambone](#)
 - Polish: [ambona](#)

[amor](#)

Etymology 1

Probably from [amō](#) + *-or*; otherwise from [Proto-Italic](#) **amōs*, from [Proto-Indo-European](#) **amōs* (“love”).

Descendants

- Dalmatian:
 - [amaur](#)
- Italo-Romance:
 - Corsican: [amore](#), [amori](#)
 - Italian: [amore](#)
 - Neapolitan: [ammore](#)
 - Sicilian: [amuri](#)
- Sardinian:
 - [amore](#), [amori](#), [more](#)
- Padanian:
 - Friulian: [amôr](#)
 - Istriot: [amure](#)
 - Piedmontese: [amor](#)
 - Romagnol: [amôr](#) (Central Romagna)
 - Romansch: [amur](#)
 - Venetian: [amor](#)
- Northern Gallo-Romance:
 - Old French: [amor](#), [amur](#)
 - Middle [amour](#)
 - French: [amour](#)
 - Middle English: [amour](#), [amoure](#), [amur](#)
 - English: [amour](#), [amor](#)

- Middle Scots: [amour](#)
 - Norman: [amour](#)
 - Southern Gallo-Romance:
 - Catalan: [amor](#)
 - Occitan: [amor](#)
 - Ibero-Romance:
 - Aragonese: [amor](#)
 - Extremaduran: [amol](#)
 - Mozarabic: [꠆꠆꠆](#) (ˈmɾwɾj)
 - Old Leonese:
 - Asturian: [amor](#)
 - Mirandese: [amor](#)
 - Leonese: [amor](#)
 - Old Galician-Portuguese: [amor](#)
 - Galician: [amor](#)
 - Portuguese: [amor](#)
 - Old Spanish:
 - Ladino: [amor](#)
 - Spanish: [amor](#)
 - Borrowings:
 - Icelandic: [amor](#)
 - Romanian: [amor](#)

Etymology 2

From *Proto-Italic* **amāor*, from **amāō*.

[amtruo](#)

From *Proto-Italic* **ambidrewāō*, from *Proto-Indo-European* **h₂mbʰi-drew-eh₂-yé-ti*. Indo-European cognates include *Sanskrit* द्रवति (drávati).^[6]

[an](#)

From *Proto-Italic* **an*, from *Proto-Indo-European* **h₂en-*. Cognate with *Lithuanian* *angu* (“or”), *Gothic* *an* (“so? now?”). May also be related to *Ancient Greek* *άν* (*án*, particle), *Sanskrit* आन् (*anā*), *Avestan* 𐬀𐬎𐬎 (*anā*), *Lithuanian* *an̂s*, *Albanian* *a*, *Proto-Slavic* **onъ*.^[7]

Derived terms

- [albus an āter sit](#)
- [annōn](#)
- [dubitō an](#)

- [haud sciō an](#)
- [nesciō an](#)

[anculus](#)

From *Proto-Italic* **ambikʰolos*, from *Proto-Indo-European* **h₂mbʰi-kʰol(h₂)-ós*, from **h₂mbʰi* (“around, at the side”) + **kʰel(h₂)-* (whence *colō* (“I till, cultivate; I inhabit”)). Cognate with *Ancient Greek* ἀμφίπολος (amphípolos, “attendant, follower”), *Old Persian* [script needed] (ābicaṛīš, “place inhabited or tilled by servants”, acc.pl.)^[8] and *Sanskrit* अभिचर (abhicara, “servant”) (cf. also अभिचर (abhicārá, “witchcraft”)).

Related terms

- [ancula](#)

[angulus](#)

From *Proto-Italic* **angulos*, from *Proto-Indo-European* **h₂engulos* (“joint?”), from **h₂eng-* (“bend, curve”). Cognates include *Sanskrit* अङ्गुरी (aṅgúri, “finger, toe”), *Ancient Greek* ἀγκύλος (ankúlos, “crooked, curved”), *Old High German* *enchiil* (“ankle, joint”), *Icelandic* *ekkiá* and *Old Church Slavonic* ꙗꙗꙗꙗ (ꙗꙗꙗꙗ, “angle”).

Derived terms

- [angulāris](#)
- [angulātus](#)
- [angulōsus](#)
- [multangulus](#)
- [quadrangulus](#), [quadriangulus](#)
- [quinqüangulus](#)
- [septangulus](#)
- [sexangulus](#)
- [triangulis](#)
- [triangulus](#)

Descendants

hide ▲Descendants of *Sandbox* in other languages

- Asturian: [ángulu](#)
- Catalan: [angle](#)
- English: [angle](#)
- French: [angle](#)
- Friulian: [angul](#)
- Galician: [ángulo](#)
- Esperanto: [angulo](#)

- Italian: [angolo](#)
- Occitan: [angle](#)
- Portuguese: [ângulo](#)
- Romanian: [unghi](#)
- Romansch: [angul](#), [anghel](#), [ànghel](#)
- Sardinian: [àngulu](#)
- Sicilian: [àngulu](#), [agnuni](#)
- Spanish: [ángulo](#)
- Welsh: [ongl](#)

[angustus](#)

From *Proto-Indo-European* **h₂éngʰus*, from **h₂enǵʰ-* (“narrow, tight”). Cognate with *German* *eng*, *Sanskrit* अङ् (áṅhu), *Old Church Slavonic* ꙗꙗꙗꙗ (ꙗꙗꙗꙗ).

Derived terms

- [angiportus](#)
- [angusti-](#)
- [angustia](#)
- [angusticiāvius](#)
- [angustum](#)
- [angustē](#)
- [angustō](#)
- [coangustus](#)
- [perangustus](#)

Related terms

- [angor](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [ngustu](#)
 - Romanian: [îngust](#)
 - Albanian: [ngushtë](#)
- Gallo-Romance:
 - Gascon: [engous](#)
 - Occitan: [angost](#)
- Ibero-Romance:
 - Old Galician-Portuguese: [angosto](#)
 - Galician: [angosto](#)
 - Spanish: [angosto](#)
- Borrowings:

- → English: [angust](#)
- → French: [anguste](#)
- → Italian: [angusto](#)
- → Portuguese: [angusto](#)

anhelus

From [Proto-Indo-European](#) **h₂en_h-slo-* (“a breathing”, of which Latin [hālō](#) (“to breathe”) is possibly the outcome of the denominal), from **h₂en_h-* (“to breathe”). The insertion of /-h-/ is likely [onomatopoeic](#), like it is in [hālō](#). Akin to [animus](#) (“spirit”).

Derived terms

- [anhēlō](#)
- [anhēlōsus](#)
- [anhēlum](#)

anser

From [Proto-Italic](#) **hāns*, from [Proto-Indo-European](#) **ǵ^hh₂éns*. Cognates include [Sanskrit](#) [अंस](#) (hansa), [Ancient Greek](#) [ἄνσις](#) (khēns), [Russian](#) [гусь](#) (gus’), [Old Irish](#) [aéiss](#), [Old English](#) [gāns](#) ([English](#) [goose](#)), and [Albanian](#) [qatë](#) (“heron”).

Derived terms

- [ānserculus](#)
- [ānserīnus](#)

Descendants

- Esperanto: [ansero](#)
- Vulgar Latin: [ānsar](#)
 - Old Galician-Portuguese: [anssar](#), [ansar](#)
 - Spanish: [ánsar](#), [ánsara](#)
- Translingual: [Anser](#)

anterior

Comparative form of lost adjective **anterus*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂énteros*. Related to [ante](#).

Related terms

- [anterius](#) (adverb)

Descendants

hide ▲ Descendants of *Sandbox* in other languages

- → Catalan: [anterior](#)
- → English: [anterior](#)
- → French: [antérieur](#)
- → Galician: [anterior](#)

- → Italian: [anteriore](#)
- → Portuguese: [anterior](#)
- → Romanian: [anterior](#)
- → Spanish: [anterior](#)

antiquus

Reflects [Proto-Indo-European](#) **h₂énti-h₂k^w-o-s* (literally “facing the front”), from the same roots whence [ante](#) (“in front of”) and [oculus](#) (“eye”).^[a] Compare [Sanskrit](#) [अन्तिक](#) (antiká, “near, in the vicinity; nearness, proximity”), which is however derived from **h₂enti-kó-s*, with diminutive suffix. ////important|uc=1}} could be a [calque](#) of [Ancient Greek](#) [πρεσβυς](#) (présbus).^[a]

Related terms

- [ante](#)
- [antiquitas](#)
- [antiquitās](#)
- [antiquārius](#)
- [antiquē](#)
- [antiquō](#)

Descendants

- Italo-Romance:
 - Italian: [antico](#), [antica](#)
 - → English: [antic](#)
 - → Friulian: [antíc](#)
 - → Istriot: [anteico](#)
 - → Venetian: [antico](#)
 - Neapolitan: [antico](#), [antica](#)
 - Sicilian: [anticu](#), [antica](#)
- North Italian:
 - Romagnol: [antig](#), [intig](#)
 - Venetian: [antigo](#) (obsolete?)
- Gallo-Romance:
 - Old French: [anti](#), [antive](#)
 - ⇒ [antif](#) (*new masculine built from femine antive*)
 - ⇒ [antie](#) (*new feminine built from masculine anti*)
- Occitano-Romance:

- Catalan: [antic](#), [antiga](#)
- Old Occitan: [antic](#), [antiga](#)
 - Occitan: [antic](#); [antiga](#) or [antica](#) (*the latter either analogical or from French antique*)

● Ibero-Romance:

- Aragonese: [antigo](#), [antiga](#)
- Old Leonese:
 - Asturian: [antiguu](#), [antigua](#)
 - Extremaduran: [antiguu](#), [antigua](#)
- Old Galician-Portuguese: [antigo](#), [antigua](#)
 - Galician: [antigo](#) = [antiga](#)
 - Portuguese: [antigo](#) = [antiga](#)
- Old Spanish: [antigo](#), [antigua](#)
 - Ladino: [antigo](#) = [antiga](#)
 - Spanish: [antigua](#) = [antigo](#)

● Insular Romance:

- Sardinian: [antigu](#), [antiga](#)

● Borrowings:

- → English: [Antigua](#)
- → Esperanto: [antikva](#)
- → Old French: [antic](#)
 - French: [antique](#) ^{ww}
 - → English: [antique](#)

aper

From [Proto-Italic](#) **apros*, from [Proto-Indo-European](#) **h₁ep_r-*. Cognate with [Proto-Germanic](#) **eburaz*, [Proto-Slavic](#) **veprь*.

Derived terms

- [apra](#)
- [apriculus](#)
- [aprunculus](#)

- [aprārius](#)
- [aprīnus](#)
- [aprūgnus](#)

Descendants

- Sardinian: [apru](#)
- Italian: [apro](#)

aqua

From [Proto-Indo-European](#) **h₂ék^weh₂*. Cognate with [Proto-Germanic](#) **ahwō* (“water, stream”).^[10]

Derived terms

- [aqua fortis](#)
- [aqua régia](#)
- [aqua vitæ](#)
- [Aqua, Aquae](#)
- [aqueductus](#)
- [aquamola](#)
- [aquagium](#)
- [aqueus](#)
- [aquifuga](#)
- [aquigenus](#)
- [aquilentus](#)
- [aquimināle](#)
- [aquivergium](#)
- [aquola](#)
- [aquor](#)
- [aquāliculus](#)
- [aquālis](#)
- [aquārium](#)
- [aquārius](#)
- [aquāticus](#)
- [aquātilis](#)
- [aquātus](#)
- [aquōsus](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [apă](#), [ape](#)
 - Istro-Romanian: [âpe](#)

- Megleno-Romanian: [apu](#)
- Romanian: [apă](#)

• Gallo-Italic

- Emilian: [âcua](#)
- Ligurian: [aigua](#), [ægoa](#)
- Lombard: [ègua](#), [eigua](#), [aigua](#)
- Piedmontese: [eva](#), [ava](#)
- Romagnol: [aqua](#), [acva](#)
- Venetian: [àcua](#)

• Gallo-Romance:

- Aragonese: [augua](#), [aigua](#), [agua](#)
- Old Catalan: [aigua](#)
 - Catalan: [aigua](#)
- Old Franco-Provençal: [egua](#), [aigua](#), [eva](#)
 - Franco-Provençal: [aigoua](#), [aiva](#), [égoua](#)
- Old French: [iaue](#)^{ww}
 - French: [eau](#)
 - Norman: [iâo](#), [iaoue](#); [ieau](#); [yo](#), [ieau](#), [iâo](#); [iaoue](#); [yo](#), [yo](#), [iâo](#); [iaoue](#); [ieau](#)
 - Picard: [iau](#)
 - Walloon: [aiwe](#)
- Old Occitan: [agua](#), [aigua](#), [aiga](#)

• Ibero-Romance:

- Navarro-Aragonese: [agua](#)
- Old Leonese: [agua](#)
 - Asturian: [agua](#)
 - Extremaduran: [águua](#)
 - Leonese: [augua](#)
 - Mirandese: [auga](#)
- Old Galician-Portuguese: [agua](#), [auga](#), [augua](#)
 - Fala: [agua](#)
 - Galician: [auga](#), [agua](#)
 - Portuguese: [água](#), [auga](#)^{ww}
- Old Spanish: [agua](#)
 - Ladino: [agua](#) / [אגוא](#)

- Spanish: [agua](#)^{ww}
- → Sabir: [agua](#), [lagua](#)

• Italo-Dalmatian

- Corsican: [acqua](#)
- Dalmatian: [jacqua](#), [acqua](#), [aqua](#), [yacqua](#), [iacqua](#)
- Gallurese: [ea](#), [eva](#)
- Istriot: [aqua](#)
- Italian: [acqua](#)
 - → Lombard: [acqua](#)
- Neapolitan: [acqua](#)

Tarantino: [acqua](#)

- Sassarese: [eba](#)
- Sicilian: [acqua](#), [iacqua](#), [jacqua](#)

• Rhaeto-Romance:

- Friulian: [aghe](#)
- Ladin: [ega](#) (Cazét), [aga](#) (Brach)
- Romansch: [aua](#), [ava](#), [ova](#)

• Sardinian:

- Campidanese: [àcua](#)
- Logudorese: [abba](#)
- Nuorese: [abba](#)

• Borrowings:

- → Middle English: [aqua](#)
 - English: [aqua](#)
 - Scots: [aqua](#)
- → Esperanto: [akvo](#)
 - Ido: [aquo](#)
- → Lingua Franca Nova: [acua](#)

arcus

From [Proto-Indo-European](#) **h₂erk^wos* (“bow, arrow”). Cognate to [Old English](#) *earh*, whence English *arrow*.

Derived terms

- [arcifer](#)
- [arcipotens](#)
- [arcisellium](#)
- [arcitenens](#)
- [*arciō](#)
- [arcuō](#)

- [ballistārius arcūs](#)

Related terms

- [arcuātus](#)

Descendants

- Albanian: [hark](#)
- Aromanian: [arcu](#)
- English: [arch](#)
- Esperanto: [arko](#)
- Old French: [arc](#)
 - → Middle English: [ark](#), [arke](#)
 - English: [arc](#)
 - French: [arc](#)
- Padanian:
 - Friulian: [arc](#)
 - Ligurian: [erco](#)
 - Piedmontese: [erch](#), [erche](#)
- Romansch: [artg](#), [arch](#)
- Middle Low German: [ark](#)
 - Low German: [ark](#)
 - Norwegian Bokmål: [ark](#)
- Occitano-romance:
 - Occitan: [arc](#)
 - Catalan: [arc](#)
- Romanian: [arc](#)
- Russian: [áрка](#) f (árka)
- Sardinian: [alcu](#), [arcu](#)
- Italo-Dalmatian:
 - Italian: [arco](#)
 - Sicilian: [arcu](#)
- Ibero-romance:
 - Asturian: [arcu](#)
 - Spanish: [arco](#)
 - Portuguese: [arco](#)

[areo](#)

From [Proto-Indo-European](#) **h₂eHs-eh₁yeti*, stative verb from the root **h₂eHs-* (“to be dry; to burn”), whence also [ára](#) (“altar”).^[1]

Derived terms

- [ārefaciō](#)
- [ārēns](#)
- [ārēscō](#)
- [āridus](#)
- [coārēō](#)

Related terms

- [āriditās](#)
- [āridulus](#)

[argentum](#)

From [Proto-Italic](#) **argentom*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂rántóm*.

Derived terms

- [argentāria](#) (“bank-counter”)
- [argentārium](#)
- [argentārius](#) (“banker”)
- [argentātus](#)
- [argenteus](#)
- [argentifodīna](#)
- [Argentīnus](#)
- [argentōsus](#)
- [argentum vivum](#) (“quicksilver, mercury”)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Megleno-Romanian: [arzint](#), [răzint](#)
 - Romanian: [argint](#)
 - → Old Albanian: [rgjand](#)
- Dalmatian:
 - [arziant](#)
- Italo-Romance:
 - Corsican: [argentu](#)
 - Gallurese: [algentu](#)
 - Italian: [argento](#), [ariento](#)
 - → Albanian: [argjend](#)
 - Sicilian: [argentu](#)
- North Italian:
 - Ligurian: [argénto](#)
 - Lombard: [arsgent](#), [arzent](#)
 - Piedmontese: [argent](#)

- Friulian: [arint](#)
- Romagnol: [arzént](#)
- Romansch: [argient](#), [argien](#)
- Venetian: [arxento](#)

- Gallo-Romance:
 - Old French: [argent](#) ^{ww}
- Occitano-Romance:
 - Catalan: [argent](#)
 - Occitan: [argent](#)
- Ibero-Romance:
 - Aragonese: [archent](#)
 - Old Galician-Portuguese: [arento](#)
 - Old Spanish: [ariento](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [arghentu](#) (Logudorese), [argentu](#) (Campidanese)
- Borrowings:
 - → Galician: [arxento](#)
 - → Malay: [argentum](#)
 - → Portuguese: [argento](#)
 - → Spanish: [argento](#)

[aro](#)

From [Proto-Italic](#) **araō*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂érveti* (“to plough”), from the root **h₂erh₃-*. The root-final laryngeal was lost in the Proto-Indo-European verb, but was restored in Proto-Italic. Cognates include [Ancient Greek](#) [ἀρόω](#) (aróō), [Old Church Slavonic](#) [opamu](#) (orati), [Lithuanian](#) [arti](#), and [Old English](#) [erian](#) (archaic [English](#) [ear](#)).

Derived terms

- [adarō](#)
- [arvus](#)
- [arābilis](#)
- [arātiō](#)
- [arātor](#)
- [arātrum](#)
- [arātus](#)
- [circumarō](#)
- [exarō](#)
- [inarō](#)

- [obarō](#)
- [perarō](#)

Related terms

- [arva](#)
- [arvālis](#)
- [arātiuncula](#)
- [arātrō](#)
- [arātōrius](#)

Descendants

- Aromanian: [ar](#), [arari](#)
- Asturian: [arar](#)
- Franco-Provençal: [arar](#)
- Friulian: [arâ](#)
- Italian: [arare](#)
- Occitan: [arar](#)
- Old Catalan: [arar](#)
- Old French: [arar](#)
- Old Galician-Portuguese: [arar](#)
 - Galician: [arar](#)
 - Portuguese: [arar](#)
- Romanian: [ara](#), [arare](#)
- Sardinian: [arai](#), [arare](#)
- Sicilian: [arari](#)
- Spanish: [arar](#)
- Venetian: [arar](#)

ars

From [Proto-Italic *artis](#), from [Proto-Indo-European *h₂rtís](#) (“fitting”), from the root [*h₂er-](#) (“to join”). Cognates include [Avestan](#) [𐬀𐬀𐬀𐬀](#) (ər̥ta, “truth, right”), which in turn descends from [Proto-Indo-Iranian *Hrtás](#), and [Ancient Greek ἄρτι](#) (árti, “just, exactly”). Related to [arma](#).

Derived terms

- [artista](#)
- [artifex](#)
- [iners](#)
- [sollers](#)

Related terms

- [arto](#)

- [arctō](#)

Descendants

- Corsican: [arte](#)
- Extremaduran: [arti](#)
- Franco-Provençal: [ârt](#)
- → German: [lege artis](#)
- Italian: [arte](#)
- Ligurian: [arte](#)
- Lombard: [aart](#)
- Neapolitan: [arte](#)
- Old French: [art](#)
 - Middle French: [art](#)
 - French: [art](#)
 - Haitian Creole: [la](#) (< l'art)
 - Norman: [art](#)
 - Walloon: [ârt](#)
 - → Middle English: [art](#)
 - English: [art](#)
 - Jamaican Creole: [aat](#)
 - Tok Pisin: [at](#)
 - → Japanese: [アト](#) (āto)
 - Scots: [airt](#)
- Old Leonese:
 - Asturian: [arte](#)
 - Mirandese: [arte](#)
- Old Occitan:
 - Catalan: [art](#)
 - Occitan: [art](#)
- Old Galician-Portuguese:
 - Galician: [arte](#)
 - Portuguese: [arte](#)

- Old Spanish:
 - Ladino:
 - Hebrew script: [ארטי](#)
 - Latin script: [arte](#)
 - Spanish: [arte](#)
 - → Basque: [arte](#)
 - → Hiligaynon: [arte](#)
 - → Ilocano: [arte](#)
 - → Tagalog: [arte](#)
 - → Waray-Waray: [arte](#)
- Rhaeto-Romance:
 - Friulian: [art](#)
 - Ladin: [ert](#)
- Sardinian: [arti](#)
- Sicilian: [arti](#)
 - → Maltese: [arti](#)
- Venetian: [arte](#)
- → Albanian: [art](#)
- → Aromanian: [artâ](#)
- → Breton: [arz](#)
- → Cornish: [art](#)
- → Romanian: [artă](#)

artus

Etymology 1

From [Proto-Italic *artos](#), from [Proto-Indo-European *h₂rtós](#) (“fitted”), from the root [*h₂er-](#) (“to join, fit (together)”). Cognates include [Sanskrit](#) [ऋत](#) (rtá, “order; right, etc.”) and [Avestan](#) [𐬀𐬀](#) (aša, “truth”).

Derived terms

- [artē](#)
- [artiō](#)
- [artō](#)
- [artum](#)

Descendants

- Italian: [arto](#)

Etymology 2

From [Proto-Italic *artus](#), from [Proto-Indo-European *h₂értus](#) (“that which is fit together; juncture, ordering”), from the root [*h₂er-](#) (“to join, fit (together)”). Cognates include [Sanskrit](#) [ऋत](#) (rtú, “right time, order, rule”), [Ancient](#)

Greek *ἀρτύς* (artús, “arranging, arrangement”) and Old Armenian *ւոյն* (ard, “ornament, shape”). From the same root also *ars, artis* (“art”) and *arma* (“armor”).

Derived terms

- [articulus](#)
 - [artuātīm](#)
 - [artuātus](#)
- Descendants
- Italian: [arto](#)

[astus](#)

From [Proto-Italic](#) **akstus*, of uncertain origin, suggestions include:^[12]

- from [Proto-Indo-European](#) **h₂ekst-*, [Proto-Indo-European](#) **h₂ek-* (“sharp”) - compare [Lithuanian](#) *akstis*, [Latvian](#) *aksts* (“prickle, sharp point”), [Proto-Celtic](#) **akstīno-* (“furze, gorse”);
- from [Proto-Indo-European](#) **h₂éd-/*sth₂u-* (“a standing by”), from **steh₂-*, thus formed to *astō* (“to stand by”) like the verb *praestō* to the adverb of the same form, with a by-form *praestū*. In this case the full nominal declension is secondary;
- from [Ancient Greek](#) *ἄστυ* (ástu), from the common characterization of city-dwellers as more intelligent, also seen in *urbānus*; however, in the latter this appears to be a Late Republican development.

A long vowel is once attested for *āstūtia*, which would be unexpected but paralleled by *ācer*. Attested since Plautus (second half of the 3d century BCE).

Derived terms

- [āstūtus](#)
- [āstūtia](#)

[at](#)

From [Proto-Indo-European](#) **h₂éti*.

Derived terms

- [atquī](#)

[ater](#)

From [Proto-Italic](#) **ātros*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂eh₂ter-* (“fire”) (whence [Proto-Iranian](#) **HáHtrš* (“fire”), [Umbrian](#) *ṭ* (átru), [Oscan](#) *ṭ* (aadriis), [Old Irish](#) *áith* (“kiln”).

Derived terms

- [albus an āter sit](#)

- [ātra bilis](#)
- [ātrāmentum](#)
- [ātrītās](#)

Related terms

- [atrōcītās](#)
- [atrōciter](#)
- [atrōx](#)

Descendants

- → French: [âtre](#)
- → Italian: [atro](#)
- → Portuguese: [atro](#)
- → Spanish: [atro](#)

[-atīm](#)

Originally from the accusative singular ending *-tīm* of nouns descended from PIE nouns using the suffix [Proto-Indo-European](#) **-tis* like *pars*; later extended with the first conjugation perfect passive participial suffix *-ātus*.

Derived terms

Category *Latin terms suffixed with Sandbox* not found

</text>

</revision> </page> <page>

[-atus](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **-ātos*, from [Proto-Indo-European](#) **-eh₂tos*. A “pseudo-participle” possibly related to *-tus*, though similar formations in other Indo-European languages show that it was distinct from it already in Indo-European times. Cognate to [Proto-Slavic](#) **-atb*, [Proto-Germanic](#) **-ōdaz* (English *-ed* (“having”)).

Derived terms

Category *Latin terms suffixed with Sandbox (adjective)* not found

- [-āticus, -āticum](#)
- [-ātim](#)
- [-ātiō](#)

Descendants

- Asturian: [-áu, -ada](#)
- Catalan: [-at, -ada](#)
- → English: [-ate, -ade](#)
- French: [-é, -ée, -ade](#) (from Italian or Occitan)
- Friulian: [-ât, -ade](#)

- Galician: [-ado](#)
- → German: [-at](#)
- Italian: [-ato](#)
- Occitan: [-at](#)
- Portuguese: [-ado, -ada](#)
- Romanian: [-at, -ată](#)
- Spanish: [-ado, -ada](#)
- Sicilian: [-atu, -ata](#)
- → Portuguese: [-ato](#)
- → Spanish: [-ato](#)

Etymology 2

By [rebracketing](#) of action nouns in *-tus, -tūs* formed from first conjugation verbs, such as *mercātus* (*mercor* + *-tus*) or *peculātus* (*peculor* + *-tus*), where *-ā-* is actually part of the stem.

Derived terms

Category *Latin terms suffixed with Sandbox (abstract noun)* not found

Descendants

- French: [-at](#)
- → Norwegian Bokmål: [-at](#)
- Portuguese: [-ado](#)</text>

</revision> </page> <page>

[au-](#)

From [Proto-Indo-European](#) **h₂ew*. Unrelated to its allomorph *ab-*.

[augeo](#)

From [Proto-Italic](#) **augeō*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂owg-éye-ti*, causative form of **h₂ewg-*. Cognates include [Proto-Germanic](#) **aukang*, [Ancient Greek](#) *αὐξάνω* (auxánō), [Lithuanian](#) *augti*, and, via Iranian, [Old Armenian](#) *վաշի* (vašx). Akin to [English](#) *eke*.

Derived terms

- [adaugeō](#)
- [auctiō](#)
- [auctor](#)
- [auctus](#)
- [auctō](#)
- [augificō](#)
- [augmen](#)

- [augmentum](#)
- [augustus](#)
- [augēscō](#)
- [auxilium](#)
- [exaugeō](#)

[augur](#)

Of uncertain origin. Two possibilities are:

- From [Old Latin](#) **augos* (“increase”) (genitive **augeris*), which is related to [augeō](#) (“to increase”).^[13] This could be inherited from [Proto-Indo-European](#) **h₂éwgos*; compare [Sanskrit](#) [औजस](#) (ojas, “strength, vigor”), [Avestan](#) **𐬀𐬀𐬎𐬎𐬎* (aojah), **𐬀𐬀𐬎𐬎𐬎𐬎* (aogah, “might, power”) as well as Latin [auqustus](#) (< **h₂éwgos-tos*).
- From [avis](#) (“bird”) + [qarrire](#) (“to talk”), as augurs were known to observe the behavior of birds.^[14]

Derived terms

- [augurium](#)
- [augurō](#)

Descendants

- → Catalan: [àugur](#)
- → English: [augur](#)
 - → Irish: [ágar](#)
- → French: [augure](#)
- → Koine Greek: [αὐγούρ](#) (aúgour)
- → Italian: [augure](#)
- → Portuguese: [áugure](#)
- → Romanian: [augur](#)
- → Russian: [аугур](#) m (avgúr)
- → Sicilian: [àuguri](#)
- → Turkish: [uğur](#)
- → Spanish: [augur](#)

[auris](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **auzīs*, ultimately from [Proto-Indo-European](#) **h₂óws*. Cognate with [Old English](#) *ĕare* ([English](#) *ear*), [Ancient Greek](#) [οὔς](#) (oús), [Old Church Slavonic](#) *оухо*

(*uxo*) ([Russian](#) *ухо* (*uxo*), [Serbo-Croatian](#) *uho*), [Old Irish](#) *au*, [Lithuanian](#) *ausis*, and [Albanian](#) *vesh*.

Derived terms

- [auricula](#) (diminutive)
 - [auscultō](#)
- Descendants
- → English: [aur-](#)

Etymology 2

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

[aveo](#)

Etymology 1

From [Proto-Indo-European](#) **h₂ew-eh₂yeti*, stative verb from the root **h₂ew-* (“to enjoy, consume”).^[15] Cognate with [Sanskrit](#) [अवति](#) (ávati, “he consumes, satisfies”), [Welsh](#) [ewyllys](#) (“will”).

Derived terms

- [avaritia](#)
- [avârus](#)
- [avēns](#)
- [aventer](#)
- [avêre iubeō](#)
- [avidus](#)

Etymology 2

See [avē](#).

[avis](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **awīs*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂éwis*. Cognates include [Ancient Greek](#) [αἰτός](#) (aetós), and [Sanskrit](#) [वि](#) (ví), and [Albanian](#) *vito* (“woodpidgeon”).

Derived terms

- [auca](#) (Vulgar Latin)
- [aucella](#) / [avicella](#)
- [aucellus](#) (Late Latin)
- [auceps](#)
- [avicula](#)
- [aviculārius](#)
- [avipēs](#)
- [aviārium](#)
- [aviārius](#)

Descendants

- Aragonese: [au](#)
- Catalan: [au](#)

- Old Galician-Portuguese: [ave](#)
 - Galician: [ave](#)
 - Portuguese: [ave](#)
- Sardinian: [ave](#) (Nuorese), [aè](#) (Logudorese)
- Old Spanish: [ave](#)
 - Spanish: [ave](#)

Etymology 2

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

[avus](#)

From [Proto-Indo-European](#) **h₂éwh₂os* (“grandfather, uncle”).

Derived terms

- [abavus](#)
- [atavus](#)
- [avunculus](#)
- [avitus](#)
- [proavus](#)
- [tritavus](#)

Related terms

- [avia](#), [ava](#)

Descendants

- ⇒Aromanian: [aush](#)
- Catalan: [avi](#)
- Lombard: [av](#), [ev](#)
- Italian: [avo](#)
- ⇒Romanian: [aus](#)
- Sardinian: [abu](#), [àviu](#), [avu](#)
- Sicilian: [avu](#)

[-āx](#)

Adjectival form of a [Proto-Indo-European](#) k-stem, from [Proto-Italic](#) **-āks* from words of the form [Proto-Indo-European](#) **-eh₂-k-s*.

Derived terms

Category *Latin terms suffixed with Sandbox* not found

[axis](#)

From [Proto-Italic](#) **aksis*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂eḱs-i-s*, from **h₂eḱs-* (“axis, axle”); see also [Lithuanian](#) *asis* (“axle”), [Russian](#) *ось* (os’), [Sanskrit](#) [अक्ष](#) (ákṣa, “axis, axle, balance beam”), [Ancient Greek](#) [ἄξων](#) (áxōn, “axle”), [Old](#)

High German *ahsa* (“axle”), Icelandic *eax*, *öxull*, *öksull*, Old English *eaxl* (whence English *axle*). Compare also Etruscan² (Acsi, “the *Axia gens*”).

Derived terms

- [assula](#)
- [axilla](#)
- [āla](#)

Descendants

- Italo-Romance:
 - Italian: [asse](#)
- Padanian:
 - Friulian: [as](#)
 - Lombard: [ax](#)
 - Piedmontese: [ass](#)
 - Venetian: [ase](#)
- Northern Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [èssi](#), [èshi](#), [assi](#), [ashi](#), [aissi](#)
 - French: [ais](#)
- Southern Gallo-Romance:
 - Aragonese: [eixe](#), [exe](#)
 - Catalan: [eix](#)
 - Castellonenc: [eis](#), [aix](#)
 - Ribagorçan: [aix](#)
 - Tortosí: [aix](#)
 - Occitan: [ais](#)
 - Gascon: [èish](#)
 - Limousin: [aisse](#)
 - Provençal: [aisse](#)
 - Vivaro-Alpine: [aisse](#)
- Ibero-Romance:
 - Asturian: [exa](#), [exe](#), [ex](#)
 - Galician: [eixe](#), [eixo](#)
 - Portuguese: [eixo](#)
 - Spanish: [eje](#)
- Borrowings:
 - → Catalan: [axis](#)
 - → English: [axis](#)
 - → Franco-Provençal: [axo](#)
 - → French: [axe](#)
 - → Irish: [ais](#)
 - → Occitan: [axe](#)

- → Portuguese: [axe](#), [áxis](#)
- → Romanian: [ax](#), [axă](#)
- → Spanish: [axis](#)

Baca

From a [Proto-Indo-European](#) source, although the exact root is unclear. Most likely connected to [Lithuanian](#) *baþkas* (“berry, laurel”), which renders a root **bab-* (“to be round”), evolving into *bab-ca* and finally *þaca*.^[16] See [baccalaureate](#), [bachelor](#) and [basin](#), from a different(?) root.

Derived terms

- [bacar](#)
- [baccalaureus](#)
- [bacciballum](#)
- [bacriō](#)
- [bacula](#)
- [bácifer](#)
- [bácālis](#)
- [bácātus](#)
- [quadribaccium](#)
- [tribacca](#)

Descendants

- Italian: [bacca](#)
 - → Romanian: [bacă](#)
- Old French: [baie](#)
 - French: [baie](#)
 - → Catalan: [baia](#)
 - → Middle English: [baye](#), [baie](#)
 - English: [bay](#) (leaf)
 - → Middle Dutch: [baye](#)
 - Dutch: [bei](#)
 - → Italian: [baia](#)
 - → Spanish: [baya](#)
- West Iberian
 - Asturian: [baga](#)
 - Old Galician-Portuguese:
 - Galician: [baga](#); = [bágoa](#) (< *bacula*), [bagulla](#), (< **bacucula*)
 - Portuguese: [baga](#)

- Spanish: [baca](#)

baculum

From [Proto-Italic](#) **bakklom*, from [Proto-Indo-European](#) **baktlom*, from **bak-* (“stick”). Cognate with [Ancient Greek](#) *βάκτρον* (*báktron*), *βακτηρία* (*baktéria*), [English](#) *peg*. See also [beccus](#).

Derived terms

- [bacillum](#)
- [baculāris](#)
- [imbēcillus](#)

Descendants

- Catalan: [bàcul](#)
- English: [baculum](#)
- French: [bâcle](#)
- Galician: [bagoo](#) (archaic), [báculo](#) (borrowing)
- Irish: [bachall](#)
- Italian: [abbacchio](#), [bacchio](#), [bacolo](#)
- → Portuguese: [báculo](#) (learned)
- Sardinian: [baculu](#)
- → Spanish: [báculo](#) (learned)
- → Welsh: [bagl](#) (“crook, staff”)

beo

From [Proto-Italic](#) **dweōō*, from [Proto-Indo-European](#) **dew-* (“to show favor, revere”). Related to [bene](#) (“well”) (from **dwe-nēd*) and [bonus](#) (“good”) (from **dwe-nos*).

Derived terms

- [beātus](#)

bi-

From [Proto-Italic](#) **dwi-*, from [Proto-Indo-European](#) **dwi-* (“two-; twice-”), prefix form corresponding to the numeral **dwóh₂* (“two”); the origin in PIE of the *i here is uncertain.^[17]

Derived terms

Category *Latin terms prefixed with Sandbox* not found

bibo

From [Proto-Italic](#) **pibō*, from [Proto-Indo-European](#) **píph₂eti*. Cognates include [pōtō](#), [Proto-Slavic](#) **piti* (cf. **pivo* (“beer”)), [Ancient Greek](#) *πίνω* (*pinō*) and [Sanskrit](#) *पिबति* (*pibati*).

Derived terms

- [adbibō](#)
- [bibilis](#)
- [bibitor](#)
- [bibitus](#)
- [bibīō](#)
- [bibulus](#)
- [bibāx](#)
- [bibōnius](#)
- [bibōsus](#)
- [combibō](#)
- [dēbibō](#)
- [exbibō](#)
- [imbibō](#)
- [interbibō](#)
- [perbibō](#)
- [praebibō](#)
- [subibō](#)
- [superbibō](#)
- [transbibō](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [beau](#), [beari](#), [beare](#)
 - Istro-Romanian: [be](#)
 - Romanian: [bea](#), [bere](#)
- Dalmatian:
 - [bar](#)
- Italo-Romance:
 - Corsican: [beie](#), [bia](#)
 - Italian: [bere](#), [bevere](#)
 - Neapolitan: [vévere](#)
 - Sicilian: [viviri](#)
- Insular Romance:
 - [bibere](#), [bivere](#), [vivere](#), [biere](#), [viere](#), [biri](#), [bì](#)
- North Italian:
 - Gallo-Italic:
 - Ligurian: [béive](#), [béie](#)

- Piedmontese: [bèive](#), [bùire](#)
- Lombard: [bev](#), [beiver](#), [béver](#)
- Romagnol: [bé](#)
- Friulian: [bevi](#)
- Romansch: [baiver](#), [bever](#), [beiber](#), [beber](#)
- Venetian: [béver](#), [béar](#)
- Gallo-Romance:
 - Catalan: [beure](#)
 - → Aragonese: [beure](#)
 - Franco-Provençal: [bêre](#)
 - Old French: [boivre](#) ^{ww}
 - Gascon: [béver](#), [búiver](#), [béguer](#)
 - Occitan: [beure](#), [bieure](#), [buòure](#)
- Ibero-Romance:
 - Navarro-Aragonese: [bever](#), [beber](#)
 - Aragonese: [beber](#)
 - Leonese: [Term?]
 - Asturian: [beber](#)
 - Extremaduran: [bebel](#)
 - Leonese: [bebere](#)
 - Mirandese: [huber](#), [buer](#)
 - Old Galician-Portuguese: [bever](#) ^{ww}
 - Old Spanish: [bever](#)
 - Spanish: [beber](#)
- Vulgar Latin: ^{ww}
 - [*abbiberāre](#)
 - [*imbibitāre](#)
- Borrowings:
 - → Middle English: [bibben](#) (possibly)
 - English: [bib](#), [bibble](#)

[bibulus](#)

From [bibō](#) ("drink") + [-ulus](#), from [Proto-Italic](#) [*pibō](#), from [Proto-Indo-European](#) [*píph₃eti](#), from the root [*peh₃-](#) ("drink").

Related terms

- [bibāx](#)

- [bibilis](#)
- [bibīō](#)
- [bibitor](#)
- [bibō](#)
- [bibōnius](#)
- [bibōsus](#)

Descendants

- English: [bibulous](#)
- Italian: [bibulo](#)

[bimus](#)

Possible contraction of [*bihiemus](#), from [bis](#) + [hiems](#), or inherited from [Proto-Indo-European](#) [*dwiǵʰimos](#); compare [Proto-Germanic](#) [*twigimaz](#) ("two years old").

Derived terms

- [bimātus](#)

Descendants

- Portuguese: [bimo](#)

[bis](#)

From [duis](#) (Old Latin mentioned by Cicero), from [Proto-Indo-European](#) [*dwis](#) ("in two, twice, doubly"), adverb derived from [*dwoh₁](#) ("two"); compare [Ancient Greek](#) [δίς](#) (*dís*), [Sanskrit](#) [द्वि](#) (*dví*). [Doublet](#) of [dis-](#).

Derived terms

- [bis ad eundem](#) ("to commit the same error twice")
- [bis in anno](#), [bis anno](#) ("twice a year")
- [bis in die](#), [bis die](#) ("twice a day")
- [bis in mense](#), [bis mense](#) ("twice a month")
- [bis minus](#)
- [bis tanto](#), [bis tantum](#) ("twice as great, twice as much")
- [bis terque](#) ("several times, repeatedly")
- [ne bis in idem](#)

Descendants

- → Albanian: [bis](#) (learned)
- → Catalan: [bis](#) (learned)
- → Dutch: [bis](#) (learned)
- → English: [bis](#) (learned)

- → French: [bis](#) (learned)
 - → Vietnamese: [bis](#) (learned)
- → Italian: [bis](#) (learned)
- → Polish: [bis](#) (learned)
- → Portuguese: [bis](#) (learned)
- → Spanish: [bis](#) (learned)

[brevis](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **breyʷis*, from [Proto-Indo-European](#) **mréǵʰus*. Cognates include [Ancient Greek](#) [βραχύς](#) (*brakhús*), [English](#) *merry*, [Sanskrit](#) [मृ](#) (*muhu*).

Derived terms

- [amphibrevis](#)
- [bibrevis](#)
- [breviculus](#)
- [brevigerulus](#)
- [breviloquium](#)
- [breviloquus](#)
- [breviloquēns](#)
- [brevitas](#)
- [breviter](#)
- [breviō](#)
- [brevis](#)
- [brūma](#)
- [perbrevis](#)
- [subbrevis](#)
- [tribrevis](#)

Related terms

- [breviārium](#)
- [breviārius](#)
- [breviātiō](#)
- [breviātor](#)

Descendants

- Gallo-Italic
 - Ligurian: [brève](#)
- Italo-Dalmatian
 - Italian: [breve](#)
 - → Romanian: [brevă](#)

- Old French: [brief](#), [bref](#)
 - Middle French: [brief](#)
 - French: [bref](#)
 - → Middle English: [bref](#), [breef](#), [breve](#), [brefe](#), [breefe](#)
 - English: [brief](#), [breve](#)
 - Scots: [brief](#), [brieve](#), [breef](#), [briefe](#)
- Old Occitan: [breu](#)
 - Occitan: [brèu](#)
- Rhaeto-Romance
 - Romansch: [brev](#), [breav](#)
- West Iberian
 - Old Galician-Portuguese:
 - Portuguese: [breve](#)
 - Old Spanish:
 - Spanish: [breve](#)
- → Dutch: [breve](#)
- → German: [Breve](#)
- → Proto-West Germanic: **brēf* ^{ww}

Etymology 2

Short for [brevis liber](#).

Etymology 3

Short for [brevis syllaba](#).

Etymology 4

Descendants

- English: [breve](#)
- Italian: [breve](#)

[CACO](#)

From [Proto-Italic](#) **kakāō*, from a [Proto-Indo-European](#) root **kakka-*. Compare [Old Irish](#) [cac](#), [Ancient Greek](#) [κακᾶω](#) (*kakkāō*), [Middle Armenian](#) [բաբ](#) (*k'ak'*), [Russian](#) [ка́кать](#) (*kákat'*), and [English](#) [cack](#).

Derived terms

- [cacātor](#)
- [cacātus](#)
- [concacō](#)

Descendants

- Aromanian: [cac](#), [cācari](#)
- Asturian: [cagar](#)

- Catalan: [cagar](#)
- Dalmatian: [cacuor](#)
- Dutch: [kakken](#)
- Franco-Provençal: [cacar](#)
- French: [chier](#), [caguer](#)
- Friulian: [cijiā](#), [čhiā](#)
- Walloon: [tchîr](#)
- Italian: [cacare](#)
- Neapolitan: [cacare](#)
- Occitan: [cagar](#)
- Old Galician-Portuguese: [cagar](#)
 - Galician: [cagar](#)
 - Portuguese: [cagar](#)
- Romanian: [căca](#), [căcare](#)
- Sardinian: [cacare](#), [cagai](#), [cagare](#)
- Sicilian: [cacari](#)
- Spanish: [cagar](#)
- Venetian: [cagar](#)

[caecus](#)

From [Proto-Italic](#) **kaikos* (“blind, eyeless”), from [Proto-Indo-European](#) **kéh₂l̥kos* (“one-eyed”). Cognates include [Gothic](#) [𐌿](#) (*haihs*), [Old Irish](#) [cáech](#) (“one-eyed”), [caoch](#) (“blind”).

Derived terms

- [caecum](#) (noun)
- [caecutiō](#)

Related terms

- [caecitās](#)
- [Caecilius](#)

Descendants

hide ▲ Descendants of *Sandbox* in other languages

- Asturian: [ciegu](#)
- → English: [caecum](#)
- Old French: [cieu](#), [ciu](#), [cé](#), [ci](#)
- → French: [caecum](#)
- Italian: [cieco](#)
- Neapolitan: [cecato](#)

- Northern Italo-Romance:
 - Romagnol: [cig](#) (San Marino)
- Old Occitan:
 - Catalan: [cec](#)
 - Occitan: [cèc](#)
- Old Galician-Portuguese: [cego](#)
 - Galician: [cego](#)
 - Portuguese: [cego](#)
- Romanian: [ceată](#)
- Sardinian:
 - Campidanese: [tzegu](#)
 - Logudorese: [tzegu](#)
 - Nuorese: [tzecu](#)
- Old Spanish: [ciego](#)
 - Spanish: [ciego](#)

[caelebs](#)

Unknown. Suggestions include [Proto-Indo-European](#) **kénywelos* (“alone”), but root obscure and suffix unexplained, see also [Sanskrit](#) [केवल](#) (*kévala*, “alone”); possibly a suffixation of [Proto-Indo-European](#) **koyl-* **keh₂i-* *lo-* (“safe, unharmed, whole”),^[18] via unattested **cael*.

Descendants

- Galician: [ceibe](#) (“free to roam”)
- Italian: [celibe](#)
- Sicilian: [cèlibbi](#)
- Spanish: [célibe](#)

[caelum](#)

Etymology 1

Uncertain; possibly from [Proto-Italic](#) **kailom* (with a partial gender change to masculine), from [Proto-Indo-European](#) **kóh₂i-lom* (“whole”), from **koh₂i-*, **kény-*, originating in the augural sphere and indicating “the whole” as opposed to [templum](#) (“the part”) and cognate to [Latin](#) [caelebs](#), [sincērus](#), [caerimônia](#), [Russian](#) [уэ́нбу](#) (*cély*), “whole, intact”, [English](#) [whole](#), [holy](#). May be cognate of [Oscan](#) *kaila*, “perh. a kind of building”. The shift from neuter to masculine is irregular.^[19]

Derived terms

- [caeles](#)
- [caelestis](#)
- [caelestinus](#)

- [caelicola](#)
- [caelicus](#)
- [caelifer](#)
- [caelifluus](#)
- [caeligenus](#)
- [caeliger](#)
- [caeliloquus](#)
- [caelipotēns](#)
- [caelitus](#)
- [caelitēs](#)
- [caeruleus](#)

Descendants

- Balkan-Romance:
 - Aromanian: [tser](#), [tseru](#)
 - Istro-Romanian: [ter](#)
 - Megleno-Romanian: [ter](#), [tser](#)
 - Romanian: [cer](#)
- Dalmatian:
 - [cil](#), [sil](#)
- Istriot:
 - [siil](#)
- Italo-Romance:
 - Corsican: [celu](#)
 - Italian: [cielo](#)
 - → Esperanto: [ĉielo](#)
 - → Lombard: [ciel](#)
 - → Piedmontese: [cel](#)
 - Neapolitan: [cielo](#), [cielu](#)
 - Sicilian: [celu](#)
- Padanian:
 - Friulian: [cîl](#)
 - Ladin: [ciël](#)
 - Ligurian: [cê](#)
 - Romansch: [tschiel](#), [tschêl](#)
 - Venetian: [ciél](#), [siél](#), [zhiélo](#)
- Gallo-Romance:
 - Catalan: [cel](#)
 - Franco-Provençal: [cièl](#), [ceu](#)
 - Old French: [ciel](#), [cel](#)

- Bourguignon: [cier](#)
 - French: [ciel](#)
 - Haitian Creole: [syèl](#)
 - Norman: [ciel](#), [cviil](#), [cvi](#), [syel](#)
 - Walloon: [cîr](#)
 - Old Occitan: [cel](#)
 - Occitan: [cèl](#), [ciau](#), [cièl](#), [cèu](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [chelu](#), [celu](#)
 - Ibero-Romance:
 - Navarro-Aragonese: [cielo](#)
 - Aragonese: [zielo](#), [ziel](#); [sielo](#)
 - Extremaduran: [cielo](#)
 - Old Leonese:
 - Asturian: [cielu](#)
 - Leonese: [ceu](#), [cielu](#)
 - Mirandese: [cielo](#)
 - Old Galician-Portuguese: [ceo](#)
 - Fala: [ceu](#)
 - Galician: [ceo](#)
 - Portuguese: [céu](#) ^{ww}
 - Old Spanish: [cielo](#), [cielo](#)
 - Ladino: [sielo](#)
 - Spanish: [cielo](#)
 - → Guarani: [yvága](#) (“heaven”) (semantic loan)
 - → Hiligaynon: [sielo](#)
 - → Papiame

ntu:
[shelu](#)

- Borrowings:
 - → Albanian: [qiell](#)
 - → Basque: [zeru](#)

Etymology 2

From [Proto-Italic](#) **kaid(s)lom*, from [Proto-Indo-European](#) **kh₂eyd-* (“cut, hew”) (whence also [caedō](#) (“I cut”)).^[20]

Related terms

- [caedēs](#)
- [caedō](#)
- [caeduus](#)
- [caelāmen](#)
- [caelātor](#)
- [caelātūra](#)
- [caelō](#)
- [caesa](#)
- [caesim](#)
- [caesiō](#)
- [caesor](#)
- [caespes](#)
- [caesum](#)
- [caesūra](#)
- [caesus](#)

Descendants

- → English: [Caelum](#)

[caenum](#)

Uncertain^[21] – usually derived from [Proto-Indo-European](#) **kweyn-* (“to soil; mud; filth”). According to Pokorny, cognate with [inquinō](#), [obscēnus](#), [cūniō](#) and [English](#) [whin](#).

Derived terms

- [caenōsus](#)
- [caenulentus](#)

Descendants

- Portuguese: [ceno](#)
- Spanish: [cieno](#)
- =Vulgar Latin: **caenica*
 - Spanish: [ciénega](#), [ciénaga](#)

[caesaries](#)

From [Proto-Indo-European](#) **kéysero-* (“hair”). Cognate with [Sanskrit](#) [केशर](#) (*kesara*, “hair”).^[22]

[calix](#)

From [Proto-Italic](#) **skalik-*, from [Proto-Indo-European](#) **(s)kel-*. Compare [Umbrian](#) [skalceta](#) (“sacrificial vessel”).^{[23][24]}

Descendants

- Italian: [calice](#)
- Old Occitan:
 - Catalan: [calze](#)
 - Occitan: [calici](#)
- Spanish: [cauce](#)
- → Albanian: [qelq](#)
- → Old French: [chalice](#) (learned) ^{ww}
- → Old Galician-Portuguese: [caliz](#), [calez](#) (semi-learned)
 - Galician: [cáliz](#)
 - Portuguese: [cálice](#)
- → Serbo-Croatian: [kalež](#)
- → Spanish: [cáliz](#)
- → Proto-West Germanic: **kalik* ^{ww}

[caper](#)

From [Proto-Italic](#) **kapros*, from [Proto-Indo-European](#) **kápros* (“buck, he-goat”).

Related terms

- [capellus](#)
- [capra](#)
- [caprigenus](#)

Descendants

- Italian: [capro](#)
- French: [chevron](#)
 - → English: [chevron](#)
- Romanian: [capră](#)
- Portuguese: [cabro](#)
- Spanish: [cabro](#), [cabrón](#)
- → Scottish Gaelic: [cabar](#)

[capiō](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **kapiō*, from [Proto-Indo-European](#) **kh₂pyéti*, from the root **keh₂p-* (“to seize, grab”). Cognate with [Albanian](#) [kap](#),^{[25][26]} [Breton](#) [kavout](#), [Welsh](#) [cael](#), [English](#) [have](#), [heave](#), [Lithuanian](#) [kàmp̃t](#), [Ancient Greek](#) [κάπτω](#) (*káptō*).

Derived terms

- [accipiō](#)
- [anticipiō](#)
- [auceps](#)
- [capessō](#)
- [capistrum](#)
- [capsa](#)
- [captiō](#)
- [captor](#)
- [captrix](#)
- [captō](#)
- [capulum](#)
- [capābilis](#)
- [capāx](#)
- [concipiō](#)
- [dēcipiō](#)
- [excipiō](#)
- [hosticapus](#)
- [incipiō](#)
- [intercipiō](#)
- [mūscipula](#)
- [nūncupō](#)
- [occipiō](#)
- [occupō](#)
- [particeps](#)
- [percipiō](#)
- [posticipiō](#)
- [praecipitiō](#)
- [prīnceps](#)
- [reciperō](#)

- [recipiō](#)
- [succipiō](#)
- [suscipiō](#)
- [urbicapus](#)
- [usucapiō](#)

Descendants

- Aromanian: [ncap](#), [ncăpeari](#)
- Catalan: [cabre](#), [cabrer](#), [capir](#)
- Danish: [kapere](#)
- ⇒English: [capture](#), [catch](#), [chase](#)
- Friulian: [capí](#)
- Old French:
 - Old French: [chavoir](#), [chevoir](#)
 - Old French: [chevir](#), [chavir](#), [kevir](#)
 - French: [chevir](#)
 - Norman: [quevir](#)
- → German: [kapiere](#)
- Italian: [capire](#)
 - → Ladin: [capir](#)
 - → Piedmontese: [capi](#)
 - → Venetian: [capir](#)
- Occitan: [cabrer](#)
- Old Galician-Portuguese: [cabrer](#)
 - Galician: [cabrer](#)
 - Portuguese: [cabrer](#)
- Romanian: [încăpea](#), [încăpere](#)
- Romansch: [chapir](#), [capir](#), [tgapeir](#)
- Sicilian: [capiri](#), [càpiri](#)
- Spanish: [cabrer](#)

Etymology 2

From the above verb + [-iō](#).

[cappa](#)

Disputed. The leading theory is that it is perhaps the shortened form of [capitulāre](#) ("head tax"), from [caput](#), ultimately from [Proto-Indo-European](#) [*káput-](#). Another theory derives it from [Ancient Greek](#) [Term?].

Derived terms

- [*excappāre](#)
- [cappella](#)

- [cappellus](#)

Descendants

- Italo-Romance:
 - Italian: [cappa](#)
 - → Aromanian: [capã](#)
 - Sicilian: [cappa](#)
- North Italian:
 - Friulian: [cape](#)
 - Venetian: [cava](#)
- Gallo-Romance:
 - Catalan: [cava](#)
 - Old French: [chape](#) ^{ww}
 - Old Occitan: [cava](#)
 - Occitan: [cava](#)
 - → French: [cape](#) ^{ww}
- Ibero-Romance:
 - Old Galician-Portuguese: [cava](#)
 - Galician: [cava](#)
 - Portuguese: [cava](#)
 - Old Spanish: [cava](#)
 - Spanish: [cava](#)
 - → English: [cava](#)
- → English: [cappa](#) (learned)
- → Middle English: [cope](#), [cape](#), [coope](#)
 - English: [cope](#)
 - Scots: [calp](#), [cape](#), [cap](#)
- → Proto-West Germanic: [*kappã](#) ^{ww}
- → Greek: [κάπα](#) (kápa)
- → Old Norse: [kápa](#)
 - Danish: [kåbe](#)
 - Icelandic: [kápa](#)
 - Norwegian: [kåpe](#)
 - Swedish: [kåpa](#)
- → Serbo-Croatian: [kapa](#)
- → Lower Sorbian: [kapa](#)

[caput](#)

From [Proto-Italic](#) [*kaput](#), from [Proto-Indo-European](#) [*káput-](#). Cognates include [German](#) [Haupt](#) and [English](#) [head](#).

Derived terms

- [capitastrum](#)
- [capitellum](#)
- [capitulavium](#)
- [capitium](#)
- [capitulum](#)
- [capitulātum](#)
- [capitālis](#)
- [capitāneus](#)
- [capitātiō](#)
- [capitātus](#)
- [capitō](#)
- [Capitōlium](#)
- [Capitōlinus](#)
- [-ceps](#)
- [occiput](#)
- [sinciput](#)

Descendants

- Direct reflexes:
 - Sardinian: [cabudu](#), [cabude](#), [cabide](#)
- ⇒Vulgar Latin: [capus](#) ^{ww}
- Borrowings:
 - → English: [caput](#)
 - → Portuguese: [caput](#)
- Reflexes of [capita](#) and, via back-formation, a new singular [*capitum](#):
 - Balkans:
 - Aromanian: [capite](#); [capit](#), [capitu](#)
 - Istro-Romanian: [câpete](#)
 - Romanian: [capete](#); [capăt](#)
 - Italy and environs:
 - Central Italian: [capita](#); [capitu](#), [capito](#)

- Lombard: [caved](#)
- Sardinian: [cabida](#)
- From **capucla*, feminine of **capuclum*, for **caputulum*:
 - Italian: [capocchia](#)
- From **caputia*:
 - Italian: [capoccia](#)

carmen

Etymology 1

According to [Varro](#) its earlier form was *casmen*, but it may be from [Proto-Italic](#) **kanmen*, from [Proto-Indo-European](#) **keh₂nmn*, from **keh₂n-* (“to sing”) (whence [canō](#) (“I sing, chant”)). Similar to [germen](#) for **genmen*. Alternative etymology connects *casmen*, **cansmen* to [Proto-Indo-European](#) **kens-* (“to speak in a florid, solemn style, attest, witness”), relating it to [Gothic](#) *𐌿hazjan*, “to praise”, [Old English](#) *herian* (“to praise, extol, commend”). See [Camēna](#), [Casmēna](#). Compare [Latin](#) *Casmenae*.

Derived terms

- [Carmenis/Carmenta](#)
- [carminō](#)

Descendants

- English: [charm](#) (through Old French)
- French: [charme](#)
 - Basque: [xarma](#)
- Italian: [carme](#)
- Portuguese: [carne](#)
- Sicilian: [carminu](#)
- Spanish: [carmen](#)

Etymology 2

From [Proto-Indo-European](#) **k₁s-m₂p*, from **(s)kers-* (“to scratch”) + **-m₂p*. Cognate with [Lithuanian](#) *karšti* (“to comb (wool or linen)”), [Latvian](#) *kārsti* (“to comb (wool or linen)”), [Sanskrit](#) *कषति* (*kāṣati*, “to scrape, scratch”), [Old High German](#) *skerran* (“to scratch”). Equivalent to [carl\(r\)ō](#) (“to card (wool)”) + *-men*.

Derived terms

- [carminō](#)

carus

From [Proto-Italic](#) **kāros*, from [Proto-Indo-European](#) **kéh₂ros*, from **keh₂-* (“to desire, to wish”). Cognate to [Sanskrit](#) *चरु* (*cāru*, “dear, beloved; elegant; esteemed; lovely”).

Derived terms

- [cāritās](#)

Descendants

- Dalmatian:
 - [cur](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [caro](#)
 - Sicilian: [caru](#)
- Padanian:
 - Emilian: [chèr](#)
 - Friulian: [ciâr](#)
 - Ligurian: [câo](#), [cârô](#), [câio](#)
 - Lombard: [car](#)
- Alpine: [chèr](#), [ciar](#), [cèr](#)
- Ossolano: [ciar](#)
 - Piedmontese: [car](#), [chèr](#)
 - Romagnol: [chèr](#), [caer](#)
 - Venetian: [caro](#)
- Northern Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [chier](#)
 - French: [cher](#)
 - Old Norman: [ker](#), [kier](#), [quer](#)
 - Norman: [chiaer](#) (Guernsey), [chièr](#) (Jersey), [quer](#), [quièr](#)
- Southern Gallo-Romance:
 - Aragonese: [car](#), [caro](#)
 - Catalan: [car](#)
 - Occitan: [car](#), [care](#)
- Nord-Occitan: [char](#)
- Ibero-Romance:
 - Asturian: [caru](#)
 - Old Galician-Portuguese: [caro](#)
 - Galician: [caro](#)
 - Portuguese: [caro](#)
 - Spanish: [caro](#)

Borrowings

- → Old Norse: [kærr](#), [kérr](#)
 - Icelandic: [kærr](#)
 - Faroese: [kærrur](#)
 - Norn: [kârr](#)

- Norwegian: [kjær](#)
- Old Swedish: [kær](#)
 - Swedish: [kär](#)
- Danish: [kær](#)

cascus

From [Proto-Italic](#) **kaskos*, from [Proto-Indo-European](#) **k₁hs-ko-*/**k₂(e)hs-ko-*^[27] from **k₁hs-* (whence also [Latin](#) *cānus* (“white”)). Cognate with [Welsh](#) *cannu* (“to whiten”), [ceinach](#) (“hare”), [English](#) *hare*, [Latin](#) *cānus* (“grayish-white”), [Old Prussian](#) *sasnīs* (“hare”), [Pashto](#) *سوسو* (*soe*, “hare”), [Sanskrit](#) *शर* (*śarā*, “hare”).

Derived terms

- [cascē](#)

castro

From [Proto-Italic](#) **kastrāō*, denominative in *-ō* perhaps from a lost instrumental noun, [Proto-Italic](#) **kastrom* (“knife”), from [Proto-Indo-European](#) **kos-trām* (“cutting tool, knife”), from [Proto-Indo-European](#) **kes-* (“to cut up, to slaughter”); compare [Sanskrit](#) *शस्त्र* (*śastra*, “sword, dagger”). See also *castrum*, *careō*.

Derived terms

- [castrātiō](#)
 - [castrātor](#)
 - [castrātus](#)
 - [castrātōrius](#)
 - [castrātūra](#)
 - [procestria](#)
- Related terms**
- [castrum](#) (?)

Descendants

Many reflexes show rhotic metathesis and/or crossing with *crista*.

- **Balkan Romance:**
 - > Romanian: [cresta](#)
- **Italo-Romance:**
 - Italian: [castrare](#)
 - Alatri: [crastare](#)
 - Neapolitan: [crastare](#)
 - Sicilian: [castrari](#)
- **Insular Romance:**
 - Sardinian: [crastare](#)

- North Italian:
 - Friulian: [cjastrâ](#)
 - Ligurian: [crastâ](#)
 - Lombard: [crestà](#)
 - Piedmontese: [castré](#)
 - Romansch: [chastrer](#)
 - Venetian: [castrar](#)
- Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [châtrar](#), [shôtrô](#), [tsathrà](#)
 - Old French: [chastrer](#)
 - French: [châtrer](#)
- Occitano-Romance:
 - Catalan: [castrar](#), [crestar](#)
 - Old Occitan: [castrar](#), [crastar](#), [crestar](#)
 - Occitan: [crestar](#), [castrar](#)
- Ibero-Romance:
 - Portuguese: [crastar](#) (obsolete?), [crestar](#), [castrar](#)
 - Spanish: [castrar](#), [crestar](#) (Salamanca)
- Borrowings:
 - → English: [castrate](#)
 - → French: [castrer](#)
 - → German: [kastrieren](#)
 - → Romanian: [castra](#)

castrum

From [Proto-Italic](#) **kastrom*, from [Proto-Indo-European](#) **kes-* ("to cut, cut off, separate") + [Proto-Indo-European](#) **-trom* (Latin *-trum*) (Watkins, 1969). An older etymology (1899) derived *castrum* from Latin *casa*, and proposed an ultimate etymon from a Sanskrit root (sic) **skad-*, "to cover". If directly from [Proto-Indo-European](#) **k(ē)stróm*, cognate with [Sanskrit](#) [शस्त्र](#) (*śastrá*, "cutting tool").^[28] See also [castrō](#), [careō](#).

Derived terms

- [castellum](#)
- [castra](#)

Descendants

- Old Galician-Portuguese: [castro](#), [Castro](#)
 - Galician: [castro](#), [Castro](#)
 - Portuguese: [castro](#), [crasto](#), [Castro](#), [Crasto](#)
- Old Spanish: [castro](#)

- Spanish: [castro](#), [Castro](#)
- Borrowings:
 - → Albanian: [-kastër](#)
 - → Aramaic: [ܩܫܪܐ](#) (*qašrā*) / [ܩܫܪܐ](#) (*qašrā*)
 - → Arabic: [قَصْر](#) (*qaṣr*)
 - Hijazi Arabic: [قَصْر](#) (*gaṣur*)
 - → Old Catalan: [alcacer](#)
 - → Old Galician-Portuguese: [alcaçar](#), [alcacer](#)

Catalan:
Galician-Portuguese:

■ → Persian: [قصر](#) (qasr)

■ T a j i k : [k a c p](#) (q a s r) → O t t o m a n T u r k i s h : [قا](#) [ص](#) [ر](#)

○ → Berber [languages?]: [ayasru](#), [yasru](#)
 ○ → Byzantine Greek: [κάστρον](#) (kástron)

- → Italian: [cassero](#), [cassaro](#)
- → Sicilian: [càssaru](#)
- → Swahili: [kasri](#)
- → Uyghur: [قاسر داق](#) (qesir)

- T u r k i s h : [k a s i r](#)
- Greek: [κάστρο](#) (kástro)
 - → Coptic: [ⲕⲁⲥⲧⲣⲟⲩ](#) (kastrou), → Coptic: [ⲕⲁⲥⲧⲣⲟⲩ](#) (kastron)
 - → Aromanian: [castru](#)

- → English: [castrum](#)
- → Hebrew: [קֶשָׁרָה](#) (qəšārā)
- → Old English: [ceaster](#)
 - Middle English: [Chestre](#) English: [caster](#), [cester](#), [chester](#), [Chester](#)
- → Romanian: [castru](#)

From [Proto-Italic](#) **kaudā* (“tail”), from [Proto-Indo-European](#) **keh₂u-d-eh₂*, from **keh₂w-*. Compare [Lithuanian](#) [kuodas](#) (“tuft”).^[29]

Derived terms

- [cauda illa](#)
- [caudam trahere](#)
- [caudiformis](#)
- [caudālis](#) (“having a tail; caudal”)
- [caudātus](#) (“tailed, caudate; lengthened, extended, elongated”) (Mediaeval)

Descendants

- Dalmatian: [cauda](#) (note: by regular sound changes, maybe also from Vulgar Latin cōda)
- → Old Galician-Portuguese: [cauda](#)
 - Portuguese: [cauda](#)
- Vulgar Latin: [cōda](#) ^{ww}

caurus

From [Proto-Italic](#) **kaweros*, probably from [Proto-Indo-European](#) **(s)k̑eh₂w-* (“north; north wind; cold wind; rain shower”). Cognate with [Proto-Slavic](#) **sěverъ* (“north”), [Lithuanian](#) *šiaurė* (“north”), [German](#) *Schauer*, and [English](#) *shower*.

CAVUS

From [Proto-Italic](#) **kawos*, possibly from [Proto-Indo-European](#) **kowh₂ós* (“hollow”), from **kewh₂-* (“to swell”). Related to [Old Irish](#) *cúas* (“hollow, cavity”), [Tocharian B](#) *kor* (“throat”), [Albanian](#) *cup* (“odd, uneven”), [Ancient Greek](#) *κῦα* (*kúar*, “eye of needle, earhole”), [Old Armenian](#) *unp* (*sor*, “hole”), [Sanskrit](#) *शून्य* (*śūnya*, “empty, barren, zero”), [Etruscan](#) *𐌆* (cave θ). Further related to [Proto-Germanic](#) **hūnaz* (“outgrowth, swelling; block of wood; offspring”), whence [English](#) *hune* and *hound* (“projection on a masthead, foretop; bar”).

Derived terms

- [cava](#)
- [cavaedium](#)
- [cavea](#)
- [caverna](#)
- [cavitās](#)
- [cavum](#)
- [cavāticus](#)
- [cavō](#)
- [concavus](#)
- [multicavus](#)
- [recavus](#)
- [succavus](#)

Related terms

- [caveola](#)
- [cavernula](#)
- [cavernātim](#)
- [cavernō](#)
- [cavernōsus](#)
- [caveālis](#)
- [caveātus](#)
- [cavālis](#)
- [cavāmen](#)

- [cavātiō](#)
- [cavātor](#)
- [cavātus](#)
- [cavātūra](#)
- [cavōsitās](#)
- [concavitās](#)
- [concavō](#)
- [excavātiō](#)
- [excavō](#)
- [incavō](#)
- [multicavātus](#)
- [subtercavātus](#)

Descendants

hide ▲Descendants of *Sandbox* in other languages

- Aromanian: [gavră](#)
- Catalan: [cau](#), [cova](#), [cava](#)
- → English: [cave](#), [cavus](#)
- → Esperanto: [kavo](#)
- → French: [cave](#), [gavon](#)
- → Italian: [cavo](#), [cavana](#)
- → Portuguese: [cavo](#), [cova](#)
- Romanian: [gaură](#)
- → Spanish: [cavo](#)

-ce

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **-ke*, from [Proto-Indo-European](#) **k̑e* (“here”).

Derived terms

Category *Latin terms suffixed with Sandbox* not found

Etymology 2

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

cedo

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **kezdō*, further derivation disputed.

- Perhaps it is from [Proto-Indo-European](#) **k̑yesdʰ-* (“to drive away; to go away”). Cognates include [Sanskrit](#) *सेधति* (*sedhati*, “to drive, chase away”) and [Avestan](#) *𐬰𐬀𐬎𐬀*: *šīiazdaṭ*,

“will chase away”), from [Proto-Indo-Iranian](#) **čyazd-*, **čīzd-*.^[30]

- Others refer the Proto-Italic verb as from [Proto-Indo-European](#) **k̑ve*, adverb from **k̑e* (“here”), + **sed-* (“to sit”). Compare the semantics of [English](#) *set out* and Ancient Greek *ὀδός* (*hodós*).
- Other derive the suffix from **dere* (“put/give”).

Derived terms

- [abscēdō](#)
- [accēdō](#)
- [antecēdō](#)
- [cessō](#)
- [concēdō](#)
- [discēdō](#)
- [dēcēdō](#)
- [excēdō](#)
- [incēdō](#)
- [intercēdō](#)
- [intrōcēdō](#)
- [necesse](#)
- [occēdō](#)
- [praecēdō](#)
- [prōcēdō](#)
- [recēdō](#)
- [retrōcēdō](#)
- [succēdō](#)
- [sēcēdō](#)

Related terms

- [necesse](#)

Descendants

- → Catalan: [cedir](#)
- → Dutch: [cederen](#)
- → English: [cede](#)
- → French: [céder](#)
 - → Romanian: [ceda](#)
- → Galician: [ceder](#)
- → Italian: [cedere](#)
 - → Dalmatian: [čedur](#)

- Portuguese: [ceder](#)
- Sicilian: [cèdiri](#)
- Spanish: [ceder](#)

Etymology 2

Through iambic shortening from the [Proto-Italic](#) imperative **ke-dō*, plural **ke-date*. This is composed of [Proto-Indo-European](#) **ke* (“here”) (seen also in *ec-ce*, *hi-c*, *illi-c* etc.) + the imperative of *dō* (“give”) (which was originally **dō*, but changed later to *dā* by analogy with first-conjugation verbs). Equivalent to *ce-* + *-dō*.

cena

From [Old Latin](#) *cesna*, from [Proto-Italic](#) **kertsnā* (compare [Umbrian](#) *šesna*, [Oscan](#) *kersnu*), from [Proto-Indo-European](#) **kért-sneh₂* (“portion”), from root **sḱert-* (“to cut”), from **sḱer-* (compare [Lithuanian](#) *kėrti*, [Armenian](#) *քրթիլ* (*k'ert'el*, “to skin”), [Sanskrit](#) *कृत्ति* (*krntáti*, “he cuts (in pieces)”).^[31] Related to [cortex](#), [scortum](#).

Derived terms

- [antecēnium](#)
- [concēna](#)
- [cēnula](#)
- [cēnāculum](#)
- [cēnāticus](#)
- [cēnō](#)
- [domicēnium](#)

Related terms

- [concēnātiō](#)
- [cēnitō](#)
- [cēnācellum](#)
- [cēnāculāria](#)
- [cēnāculārium](#)
- [cēnāculārius](#)
- [cēnāculātus](#)
- [cēnāssō](#)
- [cēnāticum](#)
- [cēnātiuncula](#)
- [cēnātiō](#)
- [cēnātor](#)
- [cēnātoriō](#)

- [cēnātus](#)
- [cēnātōria](#)
- [cēnātōrium](#)
- [cēnātōrius](#)
- [incēnātus](#)
- [incēnō](#)
- [percēnō](#)
- [succēnō](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [tsinā](#)
 - Romanian: [cină](#)
- Dalmatian:
 - [caina](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [cena](#)
 - Sicilian: [cena](#)
 - Neapolitan: [cena](#)
- Padanian:
 - Friulian: [cene](#)
 - Ligurian: [cenn-a](#)
 - Lombard: [sēna](#), [zēna](#), [scēna](#), [sina](#)
 - Piedmontese: [sīn-a](#), [sen-a](#), [sēina](#)
 - Romansch: [tschaina](#)
 - Venetian: [sena](#), [céna](#), [žena](#)
- Northern Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [céna](#) (dialectal)
- Southern Gallo-Romance:
 - > Aragonese: [cena](#)
- Ibero-Romance:
 - Old Galician-Portuguese: [cēa](#), [cea](#)
 - Galician: [cea](#)
 - Portuguese: [ceia](#)
 - Spanish: [cena](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [chena](#) (Logudorese), [cena](#) (Campidanese)

Borrowings

- Catalan: [cena](#)

- French: [cène](#), [Cène](#)
- Occitan: [cena](#)
- Proto-Brythonic: [*kinio](#)
 - Breton: [koan](#)
 - Cornish: [koen](#)
 - Welsh: [cinio](#)

censeo

From [Proto-Italic](#) **kensēō*, from [Proto-Indo-European](#) **kenséh₂yeti*, from **kens-* (“to announce”). Cognate with [Sanskrit](#) *शंसति* (*śámsati*, “to declare”), [Proto-Iranian](#) **cánhati*.

Derived terms

- [accēnsēō](#)
- [cēnsiō](#)
- [cēnsitiō](#)
- [cēnsitor](#)
- [cēnsor](#)
- [cēnsus](#)
- [percēnsēō](#)
- [recēnsēō](#)
- [succēnsēō](#) / [suscēnsēō](#)

Descendants

- English: [census](#)
- Middle French: [censer](#)
 - French: [censé](#)

centum

From [Proto-Italic](#) **kentom*, from [Proto-Indo-European](#) **kmtóm*. Formal cognates include [Sanskrit](#) *शत* (*śata*), [Old Church Slavonic](#) *сѣмо* (*sŭto*), and [Old English](#) *hund* (whence [English](#) *hundred*, with an attached suffix).

Derived terms

- [centennium](#)
- [centi-](#)
- [centiceps](#)
- [centifidus](#)
- [centifolia](#)
- [centimanus](#)

- [centimeter](#)
- [centimetrum](#)
- [centinōdius](#)
- [centipeda](#)
- [centipelliō](#)
- [centipēs](#)
- [centiēns](#), [centiēs](#)
- [centoculus](#)
- [centumpeda](#)
- [centumplex](#), [centiplex](#)
- [centumpondium](#)
- [centumvirī](#)
- [centuplicātus](#)
- [centuplicō](#)
- [centuplus](#)
- [centuria](#)
- [centussis](#)
- [centēnī](#)
- [centēsimus](#)
- [ducentī](#) (“two hundred”)
- [nōngentī](#) (“nine hundred”)
- [octingentī](#) (“eight hundred”)
- [quadringentī](#) (“four hundred”)
- [quingentī](#) (“five hundred”)
- [septingentī](#) (“seven hundred”)
- [sescentī](#) (“six hundred”)
- [trecentī](#) (“three hundred”)
- [ūndēcentum](#)

Related terms

- [centēnārius](#)
- [centēniōnālis nummus](#)
- [centuriō](#)
- [centuriōnus](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [tsendu](#), [tsentu](#)

○ → Albanian: [qind](#)

- Italo-Romance:
 - Corsican: [centu](#)
 - Gallurese: [centu](#)
 - Italian: [cento](#)
 - → Dalmatian: [ciant](#)
 - Neapolitan: [ciènto](#)
- Tarantino: [cinde](#)
 - Sassarese: [zentu](#)
 - Sicilian: [centu](#)
- North Italian:
 - Friulian: [cent](#)
 - Istriot: [sentu](#)
 - Ligurian: [cento](#)
 - Piedmontese: [sent](#)
 - Romansch: [tschient](#)
 - Venetian: [sento](#), [zsentu](#)
- Gallo-Romance:
 - Old French: [cent](#) ^{ww}
 - Old Northern French: [chent](#)
 - Norman: [chent](#)
- Occitano-Gallo-Romance:
 - Catalan: [cent](#)
 - Occitan: [cent](#)
- Ibero-Romance:
 - Asturian: [cien](#), [cientu](#)
 - Mirandese: [cient](#), [ciento](#)
 - Old Galician-Portuguese: [cento](#)
 - Galician: [cento](#)
 - Portuguese: [cento](#)
 - Spanish: [ciento](#) ^{ww}

Insular Romance:

- Sardinian: [chentū](#) (Logudorese), [centu](#) (Campidanese)

Unsorted borrowings (many of them via Romance):

- → Belarusian: [цэнт](#) (cent)
- → Bulgarian: [цѐнт](#) (cent)
- → Central Melanau: [sin](#)
- → Czech: [cent](#)
- → English: [centum](#)

- → Esperanto: [cent](#), [cendo](#)
- → Estonian: [sent](#)
 - → English: [sent](#)
- → Finnish: [senti](#)
- → German: [Cent](#)
- → Greek: [σεντ](#) (sent)
- → Icelandic: [sent](#)
- → Interlingua: [cento](#)
- → Interlingue: [cent](#)
- → Latvian: [cents](#)
- → Lithuanian: [centas](#)
- → Macedonian: [цѐнт](#) (cent)
- → Malay: [sen](#)
- → Novial: [sent](#)
- → Romanian: [cent](#)
- → Russian: [цѐнт](#) (cent)
 - → Armenian: [ցենտ](#) (c'ent)
 - → Georgian: [ცენტონ](#) (cent'i)
- → Slovak: [cent](#)
- → Slovene: [cent](#)
- → Ukrainian: [цѐнт](#) (cent)
- → West Coast Bajau: [sin](#)

cervus

From [Proto-Italic](#) **kerwos*, from [Proto-Indo-European](#) **k^h₂wós*, from **k^h₂-* (“horn”) (whence English [horn](#), [hörn](#), Latin [cornū](#) (“horn”)) + **-wós* (whence Latin [-vus](#)). Cognate with Welsh [carw](#) (“deer”), Greek [κεραός](#) (keraós, “horned”). The first-syllable *e* was likely taken from the PIE root noun **k^h₂s* (“horn”) (itself eventually lost in Latin), while the shift in meaning from ‘horned’ to ‘deer’ may be common Italo-Celtic. ^[32]

Derived terms

- [cerva](#)
- [cervārius](#)
- [cervina](#)
- [cervinus](#)
- [cervula](#)
- [cervulus](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [tserbu](#)
 - Romanian: [cerb](#)
- Gallo-Italic:
 - Ligurian: [cervo](#)
 - Lombard: [cèrf](#)
 - Venetian: [cervo](#)
- Gallo-Romance:
 - Oil languages:
 - Old French: [cerf](#)
 - French: [cerf](#)
 - Picard: [cherfe](#)
 - Occitano-Romance:
 - Old Catalan: [cervo](#)
 - Catalan: [cervo](#)
 - Old Occitan:
 - Occitan: [cèrvi](#)
 - Rhaeto-Romance:
 - Friulian: [cierf](#)
 - Ladin: [cerf](#)
 - Romansch: [tschierv](#)
- Ibero-Romance:
 - Asturian: [ciervu](#)
 - Old Galician-Portuguese: [cervo](#)
 - Galician: [cervo](#)
 - Portuguese: [cervo](#)
 - Old Spanish:
 - Spanish: [ciervo](#)
- Italo-Dalmatian:
 - Corsican: [cervu](#)
 - Gallurese: [celvu](#)
 - Italian: [cervo](#)
 - Sassarese: [zèivu](#)
 - Sicilian: [cervu](#)
- Sardinian:
 - Campidanese: [cerbu](#)

- Logudorese: [chervu](#)
- Nuorese: [chervu](#)
- Borrowings:
 - → Dutch: [cerviduct](#)
 - → Esperanto: [cervo](#)

[ceŭ](#)

Apocope of *ce-* + *-ve* (an earlier form **ceve*, as in *neu - neve* and *seu - sive* is unattested), ultimately from [Proto-Italic **keiwe*](#), from [Proto-Indo-European **ke-*](#) + **-wē-*.

[ceveo](#)

From [Proto-Italic **kēweō*](#), from [Proto-Indo-European **keh₁w-éye-ti*](#), the **e*-grade iterative of **keh₁w-* (“to swing”). Cognate with [Proto-Slavic **kyvati*](#) (“to nod”).^{[B31][34]}

[cilium](#)

From [Proto-Indo-European **kel-yo-m*](#), which is derived from [Proto-Indo-European **kel-*](#) (“to cover”). Alternatively compare [Ancient Greek *κῦλα*](#) (*kúlā*).

Derived terms

- [ciliāris](#) (adjective)
- [intercilium](#)
- [supercilium](#)

Descendants

(Several via the plural *cilia*.)

Dalmatian:

- [čēja](#)

Italo-Romance:

- Italian: [ciglio](#)
- Sicilian: [cigghiu](#), [gigghiu](#)

Insular Romance:

- Sardinian: [chizu](#), [cillu](#), [chiza](#)

North Italian:

- Friulian: [cee](#)
- Istriot: [sia](#)
- Lombard: [zida](#)
- Romagnol: [zida](#)
- Romansch: [tschegl](#)
- Venetian: [segia](#), [zheja](#), [cegìa](#), [cèi](#)

Gallo-Romance:

- Catalan: [cella](#)
- Old French: [cil](#), [cille](#)

- French: [cil](#)

- Occitan: [cilh](#), [celh](#), [cilha](#), [celha](#)

Ibero-Romance:

- Aragonese: [zella](#)
- Asturian: [ceva](#)
- Galician: [cella](#)
- Portuguese: [celha](#)
- Spanish: [ceja](#), [cejo](#)

Borrowings:

- → English: [cilium](#)
- → Ido: [cilio](#)
- → Portuguese: [cílio](#)
- → Romanian: [ciliu](#)
- → Spanish: [cilio](#)
- → Swedish: [cilie](#)

[cingo](#)

From [Proto-Indo-European **kenk-*](#).

Derived terms

- [cinctura](#)
- [cinctus](#)
- [cingulum](#)
- [discingō](#)
- [incingō](#)
- [recingo](#)
- [succingō](#)

Descendants

- Aromanian: [tsingu](#), [tsindziri](#)
- Asturian: [ciñir](#), [cinguir](#), [cincer](#)
- Catalan: [cenyir](#)
- French: [ceindre](#)
- Friulian: [cenzi](#), [cengi](#)
- Italian: [cingere](#)
- Norman: [cheindre](#) (Jersey)
- Occitan: [cénher](#), [cénger](#)
- Portuguese: [cingir](#)
- Romanian: [cinge](#), [cingere](#)
- Sardinian: [chinghere](#)
- Spanish: [ceñir](#)

cippus

Unclear. Some offer connection with Latin *Scipiō* and *Ancient Greek* *σκήπτω* (sképtō) from *Proto-Indo-European* **skāp-* < **skeh₂p-* (“rod, shaft, staff, club”), whence also Latin *scāpus*, *scamnum*, and *English shaft*.

Descendants

hide ▲Descendants

- Catalan: *cep*
- French: *cippe*, *cep*, *cèpe*, *sep*
 - → English: *cepe*, *cep*
- Galician: *cepo*, *cepa*
- Italian: *cippo*, *ceppo*
- Occitan: *cep*
- Portuguese: *cipo*, *cepo*
- Romanian: *cep*
- Sicilian: *cippu*
- Spanish: *cipo*, *cepo*
- → Proto-Brythonic: **kif*
 - Middle Breton: *queff*
 - Middle Welsh: *kyff*
 - → Welsh: *cyff*
- → Middle Irish: *cepp*
 - Irish: *ceap*
- → Old High German: *kipfa*, *chipf*
 - German: *Kipfl*
 - → English: *kipfel*
- → German: *Kippe*

cis

From *Proto-Indo-European* **kís* (“this”). Cognate with *ce-dō*, *hi-c*, *ec-ce*, *Ancient Greek* *ἐκεῖνος* (ekeinos, “that”), *Old Irish* *cē* (“here”), *Gothic* *himma*, “to this”. More at *he*, *here*. The accusative could be from either the adverbial derivation, a metaphor like in *post* and *ante*, or analogy with *trāns*.

Derived terms

- *citer*

cisterna

From *cista*, from *Ancient Greek* *κίστη* (kistē, “box”), from *Proto-Indo-European* **kisteh₂* (“woven container”).^[35]

Descendants

- Catalan: *cisterna*
- Dalmatian: *cistierna*
- English: *cistern*
- French: *citerne*
- Friulian: *cistierne*
- Galician: *cisterna*
- German: *Zisterne*
- Istriot: *zustierna*
- Italian: *cisterna*
- Portuguese: *cisterna*
- Romanian: *cisternă*
- Russian: *цистерна* (cistéRNA)
- Sardinian: *chisterra*, *cisterra*
- Sicilian: *jisterna*, *sterna*
- Spanish: *cisterna*

clam

From *Proto-Italic* **klām*, from *Proto-Indo-European* **k₁l-*, zero-grade form of **kel-* (“to hide, conceal”). Cognate to *Latin cēlō*.

Derived terms

- *clanculō*
- *clanculum*

Related terms

- *clanculārius*
- *clandestinō*
- *clandestinus*

clamosus

From unattested **clāma* (“a shout”), from *Proto-Indo-European* **kelh₁-* (“to shout”), + *-ōsus* (“full of”).

Descendants

- Galician: *Chamoso*

Clanis

Maybe from *Proto-Indo-European* **klān-* (“liquid, wet ground”). See also *English lant*.

Descendants

- Italian: *Chiana*

clunis

From *Proto-Italic* **klounis*, from *Proto-Indo-European* **klównis*. Cognate with *Lithuanian* *šlaunis*, *Sanskrit* *श्लोढि* (ślóṇi).^[36]

Derived terms

- *clūnālis*
- *clūnicula*

Descendants

- Old Spanish: *llun*
- → Italian: *clune*

cluo

Etymology 1

From *Proto-Indo-European* **k₁lewH-*. Cognates include *Gothic* *𐌿* (hlútrs), *Welsh* *clir*, and *Ancient Greek* *κλύδων* (klúdōn, “billow”).

Derived terms

- *clōāca*

Etymology 2

cohum

From *Proto-Italic* **kavjom*, from *Proto-Indo-European* **kaqʰyóm* (“enclosure”). Doublet of *caium*.

Related terms

- *incohō*

collis

From *Proto-Italic* **kolnis*, from *Proto-Indo-European* **k₁Hnís* (“hill”), from the root **kelH-*. Cognate with *Proto-Germanic* **hulliz* (*English hill*).

Derived terms

- *collinus*
- *colliculus*

Descendants

- Italo-Romance:
 - Italian: *colle*
 - Gallurese: *coddu*
- Northern Gallo-Romance:
 - Old French: *col*
- Southern Gallo-Romance:
 - Catalan: *coll*
 - Old Occitan: *col*, *cola*
 - Occitan: *còla*

- Ibero-Romance:
 - ⇒Galician: [colado](#)
 - ⇒Spanish: [collado](#), [collada](#)

Borrowings

- → Andalusian Arabic: [الكلب](#)
- → Spanish: [alcor](#)

[columnen](#)

From [Proto-Italic](#) **kolamen*, from [Proto-Indo-European](#) **kelH-*. Doublet of [culmen](#).^[37]

Descendants

- → Welsh: [colfen](#)

[colus](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **k^welus*, from [Proto-Indo-European](#) **k^wélus*, from **k^wel-* (“turn”).

Etymology 2

Alternative form of [cōlon](#) (“the colon”).

[comis](#)

From [Old Latin](#) *cosmis*, from [Proto-Italic](#) **komsmis*, from [Proto-Indo-European](#) **smey-* (“to smile”) (whence [mirus](#)).

Derived terms

- [cōmitās](#)

[communis](#)

From [Old Latin](#) *co(m)moinis*, from [Proto-Italic](#) **kommoinis*, from [Proto-Indo-European](#) **kom-moy-ni-s*, from **mey-* (“to change”). Cognate with [Proto-Germanic](#) **gamainiz* (“shared, communal; common”), related to [immūnis](#), [mūnia](#), [mūnis](#), [mūnus](#) (compare [Proto-Italic](#) **moinos* (“service”).

Derived terms

- [commūne](#)
- [commūnicātiō](#)
- [commūnicātor](#)
- [commūnicātus](#)
- [commūnicō](#)
- [commūniter](#)
- [commūnitus](#)
- [commūnitās](#)
- [commūniō](#)
- [commūnālis](#)

- [commūnitīō](#)
- [commūnitus](#)
- [sēnsus commūnis](#)

Descendants

- Gallo-Italic
 - Piedmontese: [comun](#)
- Italo-Dalmatian
 - Italian: [comune](#), [commune](#)
 - → Cimbrian: [kamou](#)
 - Sicilian: [cumuni](#), [cummuni](#)
- Occitano-Romance
 - Catalan: [comú](#)
 - Occitan: [comun](#)
- Old French: [comun](#)
 - French: [commun](#)
 - → Romanian: [comun](#)
 - Norman: [commun](#)
 - → Middle English: [comun](#)
 - English: [common](#)
- Rhaeto-Romance
 - Friulian: [comun](#)
- Venetian: [comùn](#)
 - → Cimbrian: [komàun](#)
- West Iberian
 - Old Galician-Portuguese:
 - Galician: [común](#)
 - Portuguese: [comum](#)
 - Spanish: [comun](#)

[contra](#)

From [Proto-Italic](#) **komterād*, ablative singular feminine of **komteros* (“the other of the two who meet, opposite”). The ablative singular masculine/neuter of the same is continued in [Latin](#) *contrō-*, cognate to [Oscan](#) *contrud*. Ultimately from [Proto-Indo-European](#) **kómteros*, from **kóm* (“next to, at, with, along”) + **-teros* (contrastive suffix); thus, a doublet of *cum*, comparable to the relation between *intrā* and *in*, and *extrā* and *ex*, but unlike these lacking external cognates, and therefore of Italic origin.^[38] The change from instrumental/ablative to accusative is caused by **-teros* used adverbially.

Derived terms

- [contrārius](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Romanian: [câtre](#), [câtră](#)
 - → Albanian: [kundër](#)
- Dalmatian:
 - [cuantra](#)
- Italo-Romance:
 - Old Italian: [contra](#)
 - Italian: [contro](#)
 - Sicilian: [contra](#)
- Padanian:
 - Friulian: [cuintri](#)
 - Ladin: [contra](#)
 - Venetian: [contra](#)
- Northern Gallo-Romance:
 - Old French: [cuntre](#), [contre](#)
 - French: [contre](#)
 - → English: [counter](#)
- Southern Gallo-Romance:
 - Aragonese: [contra](#), [cuentra](#)
 - Catalan: [contra](#)
 - Occitan: [contra](#)
- Ibero-Romance:
 - Asturian: [contra](#)
 - Galician: [contra](#)
 - Portuguese: [contra](#)
 - Old Spanish: [contra](#), [cuentra](#) (tonic variant)
 - Spanish: [contra](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [contra](#)
- Borrowings:
 - → English: [contra](#)
 - → Hungarian: [kontra](#)
 - → Italian: [contra](#)
 - → Polish: [kontra](#)
 - → Romanian: [contra](#)
 - → Swedish: [kontra](#)

COQUO

Etymology 1

From earlier **quoquō*, from [Proto-Italic](#) **kʷekʷō*, from [Proto-Indo-European](#) **pékʷeti* by /*p - *kʷ/ assimilation (compare *quīnque*, from **pénkʷe*), from **pekʷ-* (“to cook, become ripe”). Cognate with [Sanskrit](#) *पचति* (*pácati*), [Avestan](#) *𐬨𐬀𐬎𐬌𐬎𐬀* (*pacati*), [Ancient Greek](#) *πέσσω* (*péssō*), [Tocharian B](#) *pāk-*, [Proto-Slavic](#) **peti*, [Albanian](#) *pjek*.

Derived terms

- [coctilis](#)
- [coctus](#)
- [coquīna](#)
- [coquus](#)
- [excoquō](#)
- [incoquō](#)

Descendants

(See also [cōcō](#).)

- Old French: [cuivre](#)

Etymology 2

COI'

From [Proto-Italic](#) **kord*, from [Proto-Indo-European](#) **kér* ~ **krd-*. Cognate with [Ancient Greek](#) *καρδία* (*kardiā*), [Gothic](#) *(hairtō)*, [Sanskrit](#) *हृदय* (*hṛdaya*), [Hittite](#) *𐎎𐎗* (*kir*), [Old Church Slavonic](#) *сръдѣе* (*sŕǐdĭce*).

Derived terms

- [concordia](#)
- [concorditās](#)
- [concordō](#)
- [concors](#)
- [corculum](#)
- [cordolium](#)
- [cordātus](#)
- [discordia](#)
- [discorditās](#)
- [discordō](#)
- [discors](#)
- [excors](#)
- [misericordia](#)
- [misericors](#)
- [praecordia](#)

- [pravicors](#)
- [prāvicordius](#)
- [recordor](#)
- [socardia](#)
- [socors](#)
- [vēcordia](#)
- [vēcors](#)

Descendants

- Vulgar Latin: **corem* m ww
- → Romanian: [cord](#)

CORNU

From [Proto-Italic](#) **kornū*, from [Proto-Indo-European](#) **korh₂u*, **kṛh₂-no-*, both from [Proto-Indo-European](#) **kerh₂-* (“horn”). Cognate with [English](#) *horn*, *hörn*; [Ancient Greek](#) *κράνιον* (*krānion*, “skull”), *κέρας* (*kéras*, “horn”); [Sanskrit](#) *शृङ्गा* (*śṛṅgā*, “horn, tusk”). See also [cerebrum](#) (“brain”), [cervus](#) (“deer”).

Derived terms

- [corneolus](#)
- [corneus](#)
- [cornicen](#)
- [corniculum](#)
- [corniculāns](#)
- [corniculātus](#)
- [cornifer](#)
- [cornifrons](#)
- [corniger](#)
- [cornipēs](#)
- [cornulum](#)
- [cornupeta](#)
- [cornuālis](#)
- [cornuārius](#)
- [cornuātus](#)
- [cornēscō](#)
- [cornūcōpia](#)
- [cornūtus](#)
- [ūnicornis](#)

Descendants

- Aromanian: [cornu](#)
- Asturian: [cuernu](#)
- Catalan: [corn](#)
- Dalmatian: [cuarno](#)
- English: [cornet](#), [corn](#), [-corn](#)
- French: [cor](#), [corne](#)
- Friulian: [cuar](#)
- Galician: [cornu](#)
- → Irish: [corn](#)
- Istriot: [cuorno](#)
- Italian: [cornu](#)
- Old French: [corn](#), [corne](#)
- Portuguese: [cornu](#)
- Romanian: [corn](#)
- Romansch: [corn](#), [corna](#)
- Sardinian: [corru](#)
- Sicilian: [cornu](#)
- Spanish: [cuerno](#)
- Venetian: [cornu](#)
- → Welsh: [corn](#)
- Occitan: [còrn](#)

cornum

Etymology 1

Either from [Proto-Indo-European](#) **kṛh₂-nó-m*, cognate with [Proto-Germanic](#) **hurnga*, from [Proto-Indo-European](#) **kerh₂-* (“horn”), or a by-form of the synonym [cornū](#) from the same root.

Etymology 2

Neuter fruit name from the same root as the tree name [cornus](#) (“cornel”).

Etymology 3

corpus

From [Proto-Italic](#) **korpos*, from [Proto-Indo-European](#) **krépos* (“body”), from the root **krep-*. Equivalent to the [Proto-Germanic](#) neuter noun **hrefaz* (“body, torso”), whence e.g. [Old High German](#) *href*, [Old Dutch](#) *ref*, [Old English](#) *hrif* (> [English](#) *riff*).

Derived terms

- [bicorpor](#)
- [corporascō](#)
- [corporeus](#)
- [corporicida](#)
- [corporālis](#)
- [corporō](#)
- [corporōsus](#)
- [corpulentus](#)
- [corpusculum](#)

Related terms

- [corporāliter](#)
- [corporālitās](#)
- [corporātiō](#)
- [corporātus](#)
- [corporātivus](#)
- [corporātūra](#)
- [corpulentia](#)

Descendants

hide ▲ Descendants

- Eastern Romance:
 - Megleno-Romanian: [corp](#)
- Franco-Provençal: [corps](#)
- Old French: [cors](#)
 - Middle French: [cors](#)
 - French: [corps](#)
 - Karipúna Creole
 - French: [kó](#)
 - → Danish: [korps](#)
 - → English: [corps](#)
 - → Dutch: [corps](#), [korps](#)

- → German: [Korps](#)
- → Norwegian Bokmål: [korps](#)
- → Norwegian Nynorsk: [korps](#)
- → Romanian (in part): [corp](#)
- → Swedish: [kâr](#)

- Walloon: [coirps](#), [corps](#)
- → Middle English: [corse](#)
 - English: [corpse](#)
- → Old Galician-Portuguese: [cos](#)
 - Galician: [cós](#)
 - Portuguese: [cós](#)

• Gallo-Italic:

- Emilian: [còrp](#)
- Ligurian: [còrpo](#)
- Lombard: [còrp](#)
- Piedmontese: [còrp](#)

• Italo-Dalmatian

- Corsican: [corpu](#)
 - Gallurese: [colpu](#)
- Dalmatian: [cuarp](#), [kuarp](#)
- Istriot: [cuorpo](#)
- Italian: [corpo](#)
- Neapolitan: [cuorpo](#)
- Sassarese: [coipju](#)
- Sicilian: [corpu](#)

• Old Occitan: [cors](#)

- Catalan: [cos](#)
- Occitan: [còrs](#)

• Rhaeto-Romance:

- Friulian: [cuarp](#)
- Ladin: [corp](#)
- Romansch: [corp](#)

• Sardinian: [còlpus](#), [corpus](#), [cropus](#)

• Venetian: [corpo](#), [corp](#)

- → Cimbrian: [khòrp](#)

• West Iberian:

- Extremaduran: [cuerpu](#)
- Old Leonese:
 - Asturian: [cuerpu](#), [cuòrpu](#), [cuorpu](#), [cuirpu](#), [cuerdo](#)
 - Leonese: [cuerdo](#)
 - Mirandese: [cuorpo](#)
- Navarro-Aragonese: [cuerdo](#)
 - Aragonese: [cuerdo](#)
- Old Galician-Portuguese: [corpo](#)
 - Fala: [corpo](#)
 - Galician: [corpo](#)
 - Portuguese: [corpo](#)
 - Guinea-Bissau Creole: [kurpu](#)
 - Kristang: [korpu](#)
 - Macanese: [corpo](#)
- Old Spanish: [cuerdo](#)
 - Spanish: [cuerdo](#)

• Borrowings:

- → Basque: [gorputz](#)
- → Proto-Brythonic: **korf*
 - Breton: [korf](#)
 - Middle Welsh: [corff](#)
 - Welsh: [corff](#)
- → Catalan: [corpus](#)
- → English: [corpus](#)
- → Esperanto: [korpo](#)

- Ido: [korpo](#)
- → German: [Korpus](#)
 - → Romanian: [corp](#)
- → Middle High German: [körper](#), [körperl](#)
 - German: [Körper](#)
- → Old Irish: [corp](#)
 - Irish: [corp](#)
 - Manx: [corp](#)
 - Scottish Gaelic: [corp](#)
- → Portuguese: [corpus](#)
- → Russian: [кóрпус](#) (kórpús)
- → Spanish: [corpus](#)

CORVUS

From [Proto-Italic](#) **korwas*, from [Proto-Indo-European](#) **korh₂wós*, imitative of harsh sounds (compare [Middle Irish](#) *crú*, [Lithuanian](#) *šárka* (“magpie”), [Serbo-Croatian](#) *svrāka* (“magpie”), [Ancient Greek](#) *κόραξ* (kórax), [Old English](#) *hræfn*), from **ker-* (compare [Latin](#) *crepō* (“I creak, crack”), [Sanskrit](#) *कृपते* (kṛpate, “he laments, implores”)) + **-wós* (whence Latin *-vus*).

Derived terms

- [corvinus](#)
- [Corvus](#)
- [in cruce corvōs pāscere](#)

Descendants

- → Albanian: [korb](#)
- Aromanian: [corbu](#)
- Asturian: [cuervu](#), [cuorvu](#), [cuiuru](#)
- Catalan: [corb](#)
- → Esperanto: [korvo](#)
- Friulian: [corvat](#)
- → English: [corvus](#) (learned)
- Italian: [corvo](#)
- =Late Latin: [corbellus](#), [corvellus](#)
 - Old French: [corbel](#)

- Middle English: [corbel](#)
- English: [corbel](#)

- Middle French: [corbeau](#)
- French: [corbeau](#)
- → English: [corbie](#)
- → Scots: [corbie](#)

- Old French: [corf](#), [corb](#), [corp](#), [crop](#)
- Old Galician-Portuguese: [corvo](#)
 - Fala: [colvu](#), [corvu](#)
 - Galician: [corvo](#)
 - Portuguese: [corvo](#)
- Old Occitan:
 - Occitan: [còrb](#)
- Romanian: [corb](#)
- Romansch: [corv](#)
- Sardinian: [colbu](#), [crobu](#), [colvu](#), [corbu](#), [corvu](#)
- Sicilian: [corvu](#), [corbu](#)
- → Scots: [corbie](#)
- Spanish: [cuervo](#)
- → Translingual: [Corvus](#)
- Venetian: [corvo](#), [corf](#)

corylus

Together with [Proto-Celtic](#) **koslos* (“hazel”), [Proto-Germanic](#) **haslaz* (“hazel”) from [Proto-Indo-European](#) **kóslos* if not a [Proto-Italic](#) borrowing from [Celtic](#) or Germanic before the [First Germanic Sound Shift](#) or a [substrate](#).

Derived terms

- [colurnus](#)
- [corylētum](#)

Descendants

- Translingual (taxonomic genus): [Corylus](#)

CREO

[Inherited](#) from [Proto-Indo-European](#) **kreh₂-eh₂yétj*, from the root **ker-* (“to grow, become bigger”), whence also Latin *crēscō*.

Derived terms

- [creābilis](#)
- [creāmen](#)
- [creātiō](#)
- [creātor](#)
- [creātrix](#)
- [creātūra](#)

Descendants

- → Albanian: [krijoi](#)
- Italo-Romance:
 - Old Italian: [criare](#)
 - Sicilian: [criari](#)
- Northern Gallo-Romance:
 - Old French: [crier](#)
- Southern Gallo-Romance:
 - Aragonese: [criar](#)
 - Catalan: [criar](#)
 - Old Occitan: [criar](#)
- Ibero-Romance:
 - Extremaduran: [crial](#)
 - Leonese: [criar](#)
 - Old Galician-Portuguese: [criar](#)
 - Fala: [crial](#)
 - Galician: [criar](#)
 - Portuguese: [criar](#)
 - Spanish: [criar](#)
- Sardinian:
 - Sardinian: [criai](#) (Campidanese), [criare](#) (Logudorese)
- Ancient borrowings:
 - → Welsh: [creu](#)
- Later borrowings:
 - → Aragonese: [crear](#)
 - → Asturian: [crear](#)
 - → Catalan: [crear](#)
 - → French: [créer](#) ^{ww}
 - → Galician: [crear](#)
 - → Italian: [creare](#)
 - → Middle English: [createn](#) ^{ww}
 - → Norman: [créer](#)

- → Occitan: [crear](#)
- → Spanish: [crear](#)
- → Swedish: [kreera](#)

CRESCO

Inherited from [Proto-Indo-European](#) **kreh₂-skéti*, from the root **ker-* (“to grow, become bigger”), whence also Latin [creō](#).

Derived terms

- [accrēscō](#)
- [concrēscō](#)
- [crēscēns](#)
- [dēcrēscō](#)
- [excrēscō](#)
- [incrēscō](#)
- [succrēscō](#)
- [supercrēscō](#)

Related terms

- [crēber](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [crescu](#), [creashtiri](#)
 - Romanian: [crește](#), [creștere](#)
- Dalmatian:
 - [crescro](#), [crascro](#), [craskro](#)
- Italo-Romance:
 - Corsican: [crescia](#)
 - Italian: [crescere](#)
 - Neapolitan: [cresce](#)
 - Sicilian: [crisciri](#)
- North Italian:
 - Friulian: [cressj](#), [creši](#)
 - Istriot: [crissi](#)
 - Piedmontese: [chërse](#)
 - Romansch: [crescher](#)
 - Venetian: [créser](#), [crésar](#)
- Gallo-Romance:
 - Catalan: [créixer](#)
 - Old Francoprovençal: [creistre](#)

- Franco-Provençal:
 - [crêtre](#), [creître](#), [crèthre](#)

- Old French: [croistre](#) ^{ww}
- Occitan: [créisser](#)

● Ibero-Romance:

- Aragonese: [creixer](#), [crexer](#)
- Asturian: [crecer](#)
- Old Galician-Portuguese: [crecer](#)
 - Galician: [crecer](#)
 - Portuguese: [crescer](#)
- Old Spanish: [crescer](#)
 - Spanish: [crecer](#)

● Insular Romance:

- Sardinian: [crèschere](#), [crèscere](#), [creschi](#), [crèsciri](#)

● ⇒Vulgar Latin: **discrecere*

- Old French: [descreistre](#)
 - French: [décroître](#)
 - → English: [decrease](#), [decrew](#)
- Old Italian: [discrecere](#)
- Old Spanish: [descrecer](#)

● Borrowings:

- → Esperanto: [kreski](#)

CRIBRUM

From [Proto-Italic](#) **kreiðrom*, from [Proto-Indo-European](#) **kréyd^hrom*, from the root **krey-* (“to sieve, pick out, separate”) + **-d^hrom* (suffix denoting an inanimate agent/instrument); equivalent to [cernō](#) (“to sift, separate”) + *-brum*. Cognate with [Proto-Germanic](#) **hrīdraz*, **hrīdrō*, [Old Welsh](#) [cruitr](#) (> [Welsh](#) [crwydr](#)), [Old Irish](#) [criathar](#).

Derived terms

- [crībellō](#)
- [crībellum](#)
- [crībrō](#)

Related terms

- [cernō](#)

Descendants

- Aromanian: [tsir](#)
- French: [crible](#)

- Galician: [cribo](#)
- Italian: [crivo](#)
- → Italian: [cribro](#)
- Portuguese: [crivo](#)
- Romanian: [ciur](#)
- Sicilian: [crivu](#)
- Spanish: [cribo](#)

CRIMEN

From [Proto-Italic](#) **kreimen*, from [Proto-Indo-European](#) **kréymǵ*, from **krey-* (“sieve”) + **-mn*, equivalent to [cernō](#) (“sieve”) + *-men* (noun-forming suffix). Compare also [Ancient Greek](#) [κρίμα](#) (kríma).

Derived terms

- [crīminālis](#)
- [crīminor](#)
- [crīminōsus](#)

Related terms

- [crīmināliter](#)
- [crīminātiō](#)
- [crīminātor](#)
- [crīminātrix](#)
- [crīminō](#)
- [crīminōsē](#)

Descendants

- → Albanian: [krim](#)
- Aromanian: [crimã](#)
- Catalan: [crim](#)
- → English: [crimen](#)
- Old French: [crime](#)
 - French: [crime](#)
 - → Portuguese: [crime](#)
 - → English: [crime](#)
- Norman: [crīnme](#)
- Italian: [crimine](#)
- Romanian: [crimã](#)
- Romansch: [crim](#)
- Sicilian: [crimini](#)

- Spanish: [crimen](#)
 - → Tagalog: [krimen](#)

[-crum](#)

From [Proto-Italic](#) **-krom* by long distance dissimilation of /l..l/ > /l...r/. Ultimately from [Proto-Indo-European](#) **-tlom*. Although the Proto-Indo-European suffix had a variant with *r (**-trom*, the ancestor of Latin *-trum*), the /k/ in *-crum* indicates that it comes from **tlom*, since Proto-Indo-European *t was regularly changed to *k in Italic before *l, but not before *r. Based on the form of Umbrian *ehvelklu* 'decretum', the dissimilation to /r/ that created the form *-crum* postdates Proto-Italic.^[39] Compare [-āris](#), a dissimilated allomorph of [-ālis](#).

Derived terms

Category *Latin terms suffixed with Sandbox* not found

Related terms

- [-clum](#)
- [-culum](#)
- [-trum](#)

[crus](#)

Unclear. Possibly from [Proto-Indo-European](#) **kruH-* based on [Old Armenian](#) [սրնկ](#) (srunk', "leg, shank").^[40] However, other etymologies have been proposed for the Armenian word, such as a loan from Iranian **sraun-*^[41] (cf. [Avestan](#) [𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀](#) (sraoni)) among others.^[42] [Albanian](#) [kërci](#) may also be a cognate.^[43]

Derived terms

- [crūrālis](#) (Late Latin)
- [gallīcrūs](#)

[crusta](#)

From [Proto-Indo-European](#) **krustós* ("hardened"), from **krews-* ("to form a crust, begin to freeze"), related to [Old Norse](#) [hroðr](#) ("scurf"), [Old English](#) [hruse](#) ("earth"), [Old High German](#) [hrosa](#) ("crust, ice"), [Latvian](#) [kruvisis](#) ("frozen mud"), [Ancient Greek](#) [κρύος](#) (krúos, "frost, icy cold"), [κρύσταλλος](#) (krústallos, "crystal, ice"), [Avestan](#) [𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀](#) (xruzdra-, "hard"), [Sanskrit](#) [कृत्](#) (krud, "thicken, make hard").

Derived terms

- [crustula](#)
- [crustārius](#)
- [crustō](#)

- [crustōsus](#)

Descendants

- Catalan: [crosta](#)
- French: [croûte](#)
- Friulian: [croste](#)
- Italian: [crosta](#)
- Norman: [crôte](#)
- Occitan: [crosta](#)
- Portuguese: [crosta](#)
- Romanian: [crustă](#)
- Sicilian: [crusta](#)
- Spanish: [costra](#)
- Venetian: [crosta](#), [grosta](#)
- → English: [crust](#)
- → Dutch: [korst](#)
- → German: [Kruste](#)
- → Greek: [κρούστα](#) (króusta)

[cuius](#)

Etymology 1

From the earlier [quoius](#) (the standard spelling until the early Empire), either from [Proto-Italic](#) **k*oijos*, from [Proto-Indo-European](#) **k*osyo* secondarily marked with the gen. sg. *-s, or from [Proto-Indo-European](#) **k*o-s-yo-s*, a thematic adjective like [Ancient Greek](#) [ποιός](#) (poios, "of what sort?") and [Oscan](#) [pūiu](#) ("cuius"), [pūieh](#) ("cuius"). The latter is more likely, since if the adjectival use had been a later development, it is hard to explain why [eius](#), with its adjective counterpart [suus](#), did not share this development. This genitive formation (probably original in pronouns) also appears in nominal forms like VALESIOSIO (on the *Lapis Satricanus*, early 5th c. BC), but in these it was ultimately displaced by [-i](#).^{[44][45][46]}

Descendants

- → Italian: [cuiusso](#)

Etymology 2

Same as Etymology 1.

Etymology 3

Depending on Etymology 1, from [Proto-Indo-European](#) **k*o-s-yo-s* ("of what kind"), or less likely a reinterpretation of the genitive. These forms were considered rustic by some and even mocked (see example), yet survive into Romance.

Descendants

- Galician: [cuxo](#)
- Portuguese: [cuiu](#)
- Sardinian: [cuiu](#)
- Old Spanish: [cuyo](#)
 - Spanish: [cuyo](#)

[culpa](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **k*olpā* ("wrong, mistake"), from [Proto-Indo-European](#) **k*olp-eh₂* ("bend, turn"), from **k*elp-*.^[47]

Derived terms

- [culpō](#)
- [meā culpa](#)

Descendants

Italo-Romance:

- Italian: [colpa](#)
- Sicilian: [curpa](#)

North Italian:

- Romansch: [cuolpa](#)

Gallo-Romance:

- Old Catalan: [colpa](#)
- Old French: [colpe](#), [coupe](#), [cope](#), [corpe](#)
 - Middle French: [coupe](#), [courpe](#), [coulpe](#) (Latinized)
 - French: [coulpe](#)
- Occitan: [colpa](#)

Borrowings:

- → Aragonese: [culpa](#)
- → Catalan: [culpa](#)
- → Old Galician-Portuguese: [culpa](#)
 - Galician: [culpa](#)
 - Portuguese: [culpa](#)
- → Romanian: [culpă](#)
- → Old Spanish: [culpa](#)
 - Spanish: [culpa](#)

Etymology 2

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

[cum](#)

Etymology 1

From [Old Latin](#) [com](#), from [Proto-Italic](#) **kom*, from [Proto-Indo-European](#) **kóm* ("next to, at, with, along"). Cognate

with [Proto-Germanic *ga-](#) (“co-”), [Proto-Slavic *sъ\(n\)](#) (“with”), [Proto-Germanic *hansō](#). More at [Hanse](#). The ablative is from the PIE comitative-instrumental.

Derived terms

- [co-](#)
- [col-](#)
- [com-](#)
- [con-](#)
- [contrā](#)
- [cor-](#)
- [cum laude](#)
- [cum primis](#)
- [cum privilegio](#)
- [donec](#)
- [egregia cum laude](#)
- [magna cum laude](#)
- [maxima cum laude](#)
- [mecum](#)
- [nobiscum](#)
- [summa cum laude](#)
- [tecum](#)
- [vobiscum](#)

Descendants

- → English: [cum](#)
- Aragonese: [con](#)
- Aromanian: [cu](#)
- Asturian: [con](#), [cun](#), [co](#)
- Corsican: [cù](#), [cun](#)
- Dalmatian: [con](#)
- Emilian: [con](#)
- Friulian: [cun](#), [cu](#)
- Istriot: [cun](#), [cu](#)
- Italian: [con](#)
- Ladin: [con](#), [co](#), [cun](#)
- Ligurian: [con](#)
- Lombard: [cond](#)
- Megleno-Romanian: [cu](#)

- Mirandese: [cun](#)
- Neapolitan: [cu](#)
- Old Galician-Portuguese: [con](#)
 - Fala: [con](#)
 - Galician: [con](#)
 - Portuguese: [com](#) ^{ww}
- Piedmontese: [cun](#)
- Romagnol: [cun](#)
- Romanian: [cu](#)
- Leonese: [cun](#)
- Romansch: [cun](#)
- Sardinian: [chin](#), [cun](#)
- Sicilian: [cu](#)
- Spanish: [con](#)
- Venetian: [co](#)

Etymology 2

From [Old Latin *quom*](#), from [Proto-Indo-European *kʷóm](#), accusative of [*kʷos](#), [*kʷis](#). Compare its feminine form [*quam*](#) (as in [*tum-tam*](#)).

Derived terms

- [quomque](#), [cumque](#)
- [quondam](#)
- [quoniam](#)
- [umquam](#)

[cunae](#)

From [Proto-Italic *koinā](#), from [Proto-Indo-European *koy-no-](#) (“lair, cradle”), from [*key-](#) (“to lie down”). Cognate with [Ancient Greek *κοίτη*](#) (*koitē*).^[a]

Derived terms

- [ā lacte cūnisque](#)
- [cūnābula](#)
- [incūnābula](#)
- [Cūnīna](#)

Descendants

- Aromanian: [cunji](#), [cunā](#)
- Basque: [kuma](#)
- Greek: [κούνια](#) (*koúnia*)
- Italian: [culla](#)

- Neapolitan: [connola](#), [connula](#), [connula](#), [cunnura](#)
- Spanish: [cuna](#)
- Venetian: [cuna](#)

[cunctus](#)

Uncertain.

- Contraction of [concutus](#) per Pokorny (1959), accepted by De Vaan (2008) with some reservations.^{[a][b]} Ernout and Meillet (1985) reject both this etymology and the following one.^[a]
- Ancient authors explained it as a contraction of [*coiūctus](#), making it a [doublet](#) of [coniūctus](#) (“conjoined, connected”).
- Sihler (1995) considers it cognate with [Hittite *𒀭𒃗𒄀*](#) (*pa-an-ku-uš*, “all, whole; senate”) and [Hittite \[script needed\]](#) (*pa-an-kur*, “family, relations”), reconstructing the root as [Proto-Indo-European *ponkʷu-](#).^[a] De Vaan says this proposal “must be given up”, arguing that the Hittite word is more likely cognate to [Sanskrit *बहू*](#) (*bahū*).
- Possibly compare also [Sanskrit *पञ्च*](#) (*pañca*, “spread out”), [Sanskrit *प्रपाञ्चन*](#) (*prapañcana*, “copiousness”), and [Proto-Indo-European *pénkʷe](#) (“whole hand, number five”).

[cuneus](#)

From [Proto-Indo-European *h₂kū](#) (“sting”) (which also gave [culex](#) (“mosquito”)), extended from [*h₂ek-](#) (“sharp”) (compare [catus](#) (“sharp”), [acutus](#) (“sharp”), [cos](#) (“whetstone”), [Ancient Greek *κῶνος*](#) (*kōnos*, “cone”).

Derived terms

- [cuneiformis](#)
- [cuneō](#)
- [cuneolus](#)
- [cuneātim](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [cunji](#), [cunjiu](#)
 - Romanian: [cui](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [conio](#)
 - Neapolitan: [cogno](#)

- Sicilian: [cugnu](#)
- Padanian:
 - Emilian: [cògn](#)
 - Ladin: [cogn](#)
 - Friulian: [cugn](#)
 - Ligurian: [cun-gno](#), [cun-nj](#), [cuin](#)
 - Lombard: [cugn](#), [cugne](#), [cuni](#) = [cugneul](#), [chigneul](#), [qignœl](#)
- Ossolano: [ciugn](#)
 - Piedmontese: [cugn](#), [cun-i](#), [cuin-i](#)
 - Venetian: [cogn](#)
- Northern Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [couen](#), [cugno](#), [cugne](#)
 - Old French: [coin](#), [coigne](#)
 - French: [coin](#)
 - → Irish: [cúinne](#)
 - → Middle English: [covn](#), [coign](#), [coigne](#), [coïn](#), [coygne](#), [coyne](#), [cune](#), [kovne](#), [kuyne](#), [quvne](#)
 - English: [coin](#), [quoin](#), [coign](#)

- Scots: [cuinyie](#), [cunzie](#)
- → Scottish Gaelic: [cuinn](#)
- Southern Gallo-Romance:
 - Catalan: [cuny](#)
 - Occitan: [cunh](#), [conh](#), [cuenh](#)
- Ibero-Romance:
 - Galician: [cuño](#), [cruño](#)
 - Portuguese: [cunho](#)
 - Spanish: [cuño](#)
- =Vulgar Latin: [*cunea](#)
 - Ibero-Romance:
 - Old Galician-Portuguese: [cunna](#), [cuna](#)
 - Galician: [cuña](#)
 - Portuguese: [cunha](#)
 - Spanish: [cuña](#)
- Borrowings:
 - → Albanian: [kunj](#)
 - → English: [cuneus](#)
 - → Italian: [cuneo](#)
 - → Portuguese: [cúneo](#)
 - → Proto-Brythonic: [*kūn](#)
 - Middle Welsh: [kyn](#)
 - Welsh: [cŷn](#)

-CUR

From Old Latin [quūr](#), [quōr](#), from Proto-Italic [*k*ōr](#), from Proto-Indo-European [*k*ōr](#), having undergone pre-resonant and monosyllabic lengthening from [*k*ōr](#) ("where"), from [*k*ōs](#) ("interrogative determiner") + [*-r](#) ("adverbial suffix"). For other Indo-European cognates, compare:

- Sanskrit [कर्मि](#) (*kārmī*, "when"), Proto-Germanic [*hwār](#) ("where") < [*k*ōr](#)
- Old English [hwær](#) ("where"), Old High German [hwār](#) ("where") < [*k*ōr](#)
- Albanian [kur](#) ("when"), Lithuanian [kuř](#) ("where, whither"), Armenian [նր](#) (*ur*, "where") < [*k*ōr](#)
- Norwegian Nynorsk [kvar](#) ("where"), Norwegian Nynorsk [kor](#) ("where"), Norwegian Bokmål [hvor](#) ("where") < Old Norse [hvár](#) < older [hvaðarr](#) < Proto-Germanic [*hwaberaz](#) < Proto-Indo-European [*k*ōteros](#), from [*k*ōs](#) ("which")

See also [quirquir](#) ("wherever(?)").^{[S31][54]}

Derived terms

- [cūr nōn](#)

Related terms

- [nam](#)
- [quia](#)

CURTUS

From Proto-Italic [*korzos](#), from Proto-Indo-European [*krsós](#) ("vehicle"), from [*kers-](#) ("to run"), the same root of [currō](#). Doublet of [carrus](#).

Derived terms

- [curūlis](#), [currūlis](#)
- [currīlis](#)
- [autocurrus](#) (New Latin)

-CUS

From Proto-Italic [*-kos](#), from Proto-Indo-European [*-kos](#), [*-kós](#). Cognate with Ancient Greek [-κόσ](#) (-kós), Proto-Germanic [*-qaz](#), Sanskrit [-शसा](#) (-śasa) and Old Church Slavonic [-ѡкѡ](#) (-ŭkŭ). PIE [*-ko-](#) on noun stems carried the meaning 'characteristic of, like, typical, pertaining to', and on adjectival stems it acted emphatically.

Derived terms

- [-icus](#)
 - [-ticus](#)
 - [-āticus](#)
- [-īcus](#)
 - [-īcius](#)

Category *Latin terms suffixed with Sandbox* not found

damnum

From [Proto-Italic](#) **dapnom*, from [Proto-Indo-European](#) **dh₂pnóm* (“expense, investment”), from the root **deh₂p-*, whence also [daps](#) (“sacrificial meal, feast”).

Derived terms

- [*damnāticum](#)
- [damnō](#)
- [indemnis](#)

Descendants

- Dalmatian:
 - [damno](#), [duon](#)
- Balkan Romance:
 - Romanian: [daună](#)
 - → Albanian: [dëm](#), [dam](#), [dôm](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [danno](#)
 - Sicilian: [dannu](#)
- North Italian:
 - Friulian: [dam](#)
 - Istriot: [dagno](#)
 - Romansch: [donn](#)
 - Venetian: [dano](#)
- Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [dan](#)
 - French: [dam](#)
- Occitano-Romance:
 - Catalan: [dany](#)
 - Occitan: [dam](#)
- Ibero-Romance:
 - Asturian: [dañu](#)
 - Old Galician-Portuguese: [dano](#)
 - Galician: [dano](#)
 - Portuguese: [dano](#)
 - Old Spanish: [danno](#)
 - Spanish: [daño](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [dannu](#)
- Borrowings:
 - → English: [damnum](#)

datu

Perfect passive participle of *dō*, ultimately from [Proto-Indo-European](#) **dh₂tós*.

Derived terms

- [praeditus](#)

Descendants

- Asturian: [dau](#), [dada](#)
- Catalan: [dat](#), [dada](#), [data](#)
- Corsican: [datu](#)
- English: [data](#), [D](#), [date](#)
 - → Turkish: [data](#)
 - → German: [Date](#)
 - → Japanese: [データ](#)
 - → Korean: [데이](#)(deiteu)
- French: [date](#)
- Friulian: [dât](#), [dade](#), [date](#)
- Irish: [dáta](#)
- Italian: [dato](#), [data](#)
- Ladin: [dé](#), [deda](#)
- Portuguese: [dado](#), [dada](#), [data](#)
- Romanian: [dat](#), [dată](#)
- Sicilian: [datu](#), [ratu](#)
- Spanish: [dado](#), [dada](#), [dato](#), [data](#)

decus

From [Proto-Italic](#) **dekos* (“dignity”), from [Proto-Indo-European](#) **dékos* (“that which is proper”), from **dek-* (“take, perceive”).^[s] Compare with [decor](#).

Derived terms

- [decorō](#)
- [dēdecus](#)

Related terms

- [deceit](#)
- [decor](#)
- [decōrus](#)

deiva

From [Proto-Italic](#) **deiwā*, from [Proto-Indo-European](#) **deywós*.

Related terms

- [deivos](#)

Descendants

- Latin: [dea](#)
- Latin: [Dīāna](#)
- Latin: [dīva](#)

</text> </revision> </page> <page>

deivos

From [Proto-Italic](#) **deivos*, from [Proto-Indo-European](#) **deywós*.

Related terms

- [deivā](#)

Descendants

- Latin: [deus](#)
- Latin: [Dīānus](#)
- Latin: [dīvus](#)</text>

</revision> </page> <page>

destino

From *de-* + **stanō*, the latter an unattested verb from [Proto-Italic](#) **stanō*, from [Proto-Indo-European](#) **stnéh₂ti* ~ **stnh₂énti*. Related to *stō*. Compare [obstinō](#) and [praestinō](#) from the same stem.

Related terms

- [dēstinātō](#)
- [dēstinātor](#)

Descendants

- Catalan: [destinar](#)
- Dalmatian: [destinar](#)
- English: [destine](#)
- French: [destiner](#)
- Galician: [destinar](#)
- Italian: [destinare](#)
- Occitan: [destinar](#)
- Portuguese: [destinar](#)
- Romanian: [destina](#)
- Sicilian: [distinari](#)
- Spanish: [destinar](#)

dexter

From [Proto-Italic](#) **deksteras*, from [Proto-Indo-European](#) **deks-tero-s*, from **deks-* (“right”). Cognate with [Ancient Greek](#) [δέξιτερός](#) (dexiterós), and compare [Ancient Greek](#) [δέξιός](#) (dexiós), [Old High German](#) *zesawa* (“right hand, right hand side”), [Sanskrit](#) [दक्षिण](#) (dákṣiṇa), [Old Church Slavonic](#) *дѣсна* (desnú, “right”).

Derived terms

- [dextere](#)
- [dextra](#), [dextera](#)
- [dextrāle](#)
- [dextrē](#)
- [dexteritās](#)
- [dextrāle](#) n, [dextrāliolum](#) n
- [dextrōrsūm](#), [dextrōrsus](#), [dextrōversum](#)
- [ambidexter](#)

Descendants

- Asturian: [diestru](#)
- Catalan: [destre](#)
- Dalmatian: [diastro](#)
- English: [dexter](#) (borrowing)
- Esperanto: [dekstra](#)
- French: [dêtre](#) (dialectal, archaic), [destre](#) (language of heraldry), [dextre](#) (borrowing or revival of the Middle French word)
- Friulian: [diestri](#)
- German: [Dextrose](#)
- Ido: [dextra](#)
- Interlingua: [dextre](#)
- Italian: [destro](#)
- Norman: [dêtre](#), [dêt'e](#)
- Occitan: [dèstre](#)
- Old French: [destre](#)
- Old Galician-Portuguese: [destro](#)
 - Galician: [destro](#)
 - Portuguese: [destro](#)
- Old Spanish: [diestro](#)
 - Spanish: [diestro](#), [diestra](#)

- Romanian: [dextru](#) (borrowing), [zestre](#)
- Sicilian: [destru](#)

dico

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **deikō*, from [Proto-Indo-European](#) **dēykti* (“to show, point out”) (reformed as a thematic verb). The perfect forms are derived from [Proto-Indo-European](#) **dēvkst*. Cognates include [Oscan](#) (deikum, “to show, point out”), [Sanskrit](#) [दिशति](#) (diśāti), [Ancient Greek](#) [δεικνυμι](#) (deiknumi) and [Old English](#) [tæcan](#) (English *teach*).

Derived terms

- [abdīcō](#)
- [addīcō](#)
- [antedīcō](#)
- [benedīcō](#)
- [condīcō](#)
- [contrādīcō](#)
- [dictiō](#)
- [dictus](#)
- [dictō](#)
- [dicāx](#)
- [dixit](#)
- [indīcō](#)
- [interdīcō](#)
- [maledīcō](#)
- [praedīcō](#)
- [prōdīcō](#)
- [superdīcō](#)
- [valedīcō](#)
- [ēdīcō](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [dzăc](#), [dzătsiri](#)
 - Istro-Romanian: [zic](#)
 - Romanian: [zice](#), [zicere](#)
- Dalmatian:
 - [dicro](#), [decro](#), [dekro](#)
- Italo-Romance:
 - Corsican: [dji](#)

- Gallurese: [dji](#)
- Italian: [dire](#)
- Neapolitan: [dicere](#)
- Sarsarese: [dji](#)
- Sicilian: [diri](#), [diciri](#)

- North Italian:
 - Friulian: [dji](#)
 - Istriot: [deji](#)
 - Ladin: [dji](#), [dir](#)
 - Ligurian: [dji](#)
 - Piedmontese: [dji](#)
 - Romansch: [dir](#), [deir](#); [dür](#), [gir](#), [dir](#); [deir](#), [deir](#), [dir](#); [dür](#)
 - Venetian: [dir](#)
- Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [dêre](#)
 - French: [dire](#)
 - → Esperanto: [diri](#)
 - Norman: [dithe](#) (Jersey)
 - Walloon: [dire](#)
- Occitano-Romance:
 - Catalan: [dir](#), [dire](#); [diure](#)
 - Occitan: [dire](#), [dider](#), [diser](#), [diquer](#)
- Ibero-Romance:
 - Navarro-Aragonese: [dezir](#), [decir](#), [dizir](#)
 - Aragonese: [decir](#), [dicir](#)
 - Old Leonese:
 - Asturian: [dicir](#)
 - Extremaduran: [dizil](#)
 - Leonese: [dicire](#)
 - Mirandese: [dezir](#), [dixir](#)
 - Old Galician-Portuguese: [dizer](#)
 - Galician: [dicir](#), [dizer](#); [decer](#)
 - Portuguese: [dizer](#)
 - Old Spanish: [dezir](#), [decir](#), [dicer](#), [dizer](#), [dizir](#)
 - Ladino: [dezir](#), [dizer](#), [dizir](#)

- Spanish: [decir](#)

Borrowings:

- English: [dictum](#), [ipse dixit](#)
- French: [dixit](#)

Etymology 2

Possibly from a lost **dex* (seen in [index](#) > [indicō](#), [iūdex](#) > [iūdicō](#), [vindex](#) > [vindicō](#)), from [Proto-Indo-European](#) **deyk-*, root nomen agentis from **deyk-* (“to show”), whence [dicō](#).

Derived terms

- [abdicō](#)
- [dicātiō](#)
- [dēdicō](#)
- [indicō](#)
- [iūdicō](#)
- [praedicō](#)
- [vindicō](#)

Descendants

- Portuguese: [dicar](#)

[digna](#)

[dignus](#)

From [Proto-Italic](#) **deknos*, from [Proto-Indo-European](#) **dék-nós*, from **deḱ-* (“to take”). Cognate to [Latin](#) [decus](#) and [deceat](#), [discō](#), [doceō](#), [Ancient Greek](#) [δέχομαι](#) (dékhomai).

Derived terms

- [condignus](#)
- [dignitās](#)
- [dignō/ dignor](#)
- [indignus](#)

Descendants

- Albanian: [denjë](#)
- Catalan: [digne](#)
- Dalmatian: [denj](#)
- French: [digne](#)
- Friulian: [degn](#)
- Italian: [degno](#)
- Occitan: [digne](#), [dinhe](#)
- Piedmontese: [degn](#)
- Portuguese: [digno](#), [dino](#)

- Romanian: [demn](#)
- Romansch: [degn](#)
- Sardinian: [dìgnu](#)
- Sicilian: [dìgnu](#)
- Spanish: [digno](#), [digna](#), [dino](#)

[dis-](#)

From [Proto-Italic](#) **dwis-*, from [Proto-Indo-European](#) **dwis-*.

Cognate with [Ancient Greek](#) [δίς](#) (dís), [Sanskrit](#) [द्विस्र](#) (dvis). **Doublet** of [bis](#).

Derived terms

Category *Latin terms prefixed with Sandbox* not found

Related terms

- [bis](#)
- [duo](#)

Descendants

- Catalan: [des-](#); → [dis-](#)
- English: [dis-](#)
 - ⇒English: [disrespect](#), [disparage](#)

⇒English: [diss](#)

- Chinese: [diss](#)
- Dutch: [diss](#), [dissen](#)
- German: [dissen](#)
- Polish: [diss](#)
- Swedish: [diss](#)

- Esperanto: [dis-](#)
- French: [dé-](#), [dés-](#); → [dis-](#)
- Friulian: [dis-](#)
- Gothic: [dis-](#)
- Italian: [dis-](#), [s-](#)
- Norman: [des-](#)

- Occitan: [des-](#)
- Portuguese: [des-](#); → [dis-](#)
- Romanian: [des-](#), [dez-](#)
- Sicilian: [sdi-](#), [s-](#)
- Spanish: [des-](#); → [dis-](#)

[dius](#)

Etymology 1

From [Proto-Indo-European](#) **diwyós*. Cognates include [Sanskrit](#) [दिव्य](#) (divya) and [Ancient Greek](#) [δίος](#) (díos).

Etymology 2

Old Latin [Term?] from [Proto-Italic](#) **djous* (“day”) from [Proto-Indo-European](#) **dyéws* (“daytime sky”); compare [diēs](#). Cognate with [Old Armenian](#) [տիւ](#) (tiw), [Sanskrit](#) [दिव](#) (divā, “by day”).

[diva](#)

Etymology 1

From **Old Latin** [deivā](#), from [Proto-Italic](#) **deiwā* (“goddess”), feminine of **deiwos* (“god”), from [Proto-Indo-European](#) **deywós* (“god”) (whence [divus](#) and [deus](#)). See also [dea](#).

Descendants

- Catalan: [diva](#)
- Italian: [diva](#) ww

Etymology 2

[do](#)

From [Proto-Italic](#) **didō*, from [Proto-Indo-European](#) **dédéh₂tī*, from the root **deh₂-* (“give”). The reduplication was lost in Latin in the present tense, but is preserved in the other Italic languages. A root aorist (from [Proto-Indo-European](#) **déh₂t*) is preserved in Venetic (*dotō*); the other Italic perfect forms reflect a reduplicated stative, **dedai*. However, the root aorist possibly served as the source of the Latin present forms.^[56] Cognates include [Ancient Greek](#) [δοῶμι](#) (*didōmi*), [Sanskrit](#) [ददाति](#) (*dādāti*), [Old Persian](#) [𐎠𐎡𐎴𐎠𐎫](#) (*dā-*). The “I put” sense is from a conflation in PIE with [Proto-Indo-European](#) **dʰeh₁-*, see **dere*. The first conjugation is from a reanalysis of the laryngeal.

Derived terms

- [datiō](#)
- [dator](#)
- [datum](#)
- [datus](#)
- [datārius](#)

- [datō](#)
- [*dere](#)

Descendants

- Aragonese: [dar](#)
- Aromanian: [dau](#), [dari](#)
- Asturian: [dar](#)
- Corsican: [dà](#)
- Dalmatian: [dur](#)
- Emilian: [dèr](#)
- Friulian: [dâ](#)
- Istriot: [dà](#)
- Interlingua: [dar](#)
- Istro-Romanian: [dâu](#)
- Ladin: [dé](#), [dèr](#)
- Ligurian: [dâ](#)
- Lombard: [da](#), [daa](#)
- Navarro-Aragonese: [dar](#)
 - Aragonese: [dar](#)
- Neapolitan: [dà](#)
- Italian: [dare](#)
- Old Leonese: [dar](#)
 - Asturian: [dar](#)
 - Leonese: [dar](#)
 - Mirandese: [dar](#)
- Old Galician-Portuguese: [dar](#)
 - Fala: [dal](#)
 - Galician: [dar](#)
 - Portuguese: [dar](#)
 - Angolar: [ra](#)
 - Annobonese: [da](#)
 - Guinea-Bissau Creole: [da](#)
 - Indo-Portuguese: [dâ](#)
 - Kabuverdianu: [da](#)
 - Korlai Creole Portuguese: [da](#)
 - Macanese: [dâ](#)
 - Kristang: [da](#)

- Principense: [da](#)
- Sãotomense: [da](#)
- Saramaccan: [dá](#)

- Old Occitan: [dar](#)
 - Occitan: [dar](#)
 - Old Catalan: [dar](#)
 - Catalan: [dar](#)
- Old Spanish: [dar](#)
 - Extremaduran: [dal](#)
 - Ladino: [dar](#)
 - Spanish: [dar](#)
 - Chavacano: [dale](#)
- Piedmontese: [dé](#)
- Romagnol: [dê](#)
- Romanian: [da](#), [dare](#)
- Romansch: [dar](#), [der](#)
- Sabir: [dar](#), [dara](#)
- Sardinian: [dàe](#), [daj](#), [dare](#)
- Sicilian: [dari](#), [rari](#)
- Tarantino: [dare](#)
- Venetian: [dar](#)

doleo

From [Proto-Italic](#) **doleō* ("hurt, cause pain"), from [Proto-Indo-European](#) **dōlh₂éyeti* ("divide"), from **delh₂-* ("cut"). The sense development is thus assumed to be that "divide" came to mean "divide someone into pieces, hurt". Compare *dolō* ("hew, fashion, devise").

Derived terms

- [circumdoleō](#)
- [condoleō](#)
- [condolēscō](#)
- [dēdoleō](#)
- [dolēns](#)
- [dolenter](#)
- [dolentia](#)
- [dolentulus](#)
- [dolitō](#)
- [dolor](#)

- [perdoleō](#)

Related terms

- [dolidus](#)
- [dolōrōsus](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [dor](#), [dureari](#)
 - Romanian: [durea](#), [durere](#)
- Dalmatian:
 - [dolar](#)
- Italo-Romance:
 - Corsican: [dole](#)
 - Gallurese: [duli](#)
 - Sassarese: [duri](#)
 - Italian: [dolere](#)
 - Sicilian: [dòliri](#), [lòriri](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [dolere](#), [doliri](#), [doli](#)
- North Italian:
 - Gallo-Italic:
 - Ligurian: [doī](#)
 - Romansch: [dulair](#), [dular](#), [duler](#), [duleir](#), [dolair](#)
 - Friulian: [dufi](#)
 - Venetian: [dolér](#), [giolér](#), [giolér](#)
- Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [dolêr](#)
 - Old French: [doloir](#), [doleir](#), [douloir](#), [duleir](#), [doudre](#), [doler](#), [dolor](#)
 - French: [douloir](#)
 - Norman: [doudre](#)
- Occitano-Romance:
 - Catalan: [doldre](#), [doler](#)
 - Occitan: [dòler](#), [dòlre](#), [dolguer](#)
- Ibero-Romance:
 - Aragonese: [doler](#)
 - Old Leonese: [Term?]
 - Asturian: [doler](#)
 - Extremaduran: [dolel](#)

- Mirandese: [doler](#)
- Old Galician-Portuguese: [doer](#)
 - Galician: [doer](#)
 - Portuguese: [doer](#)
- Spanish: [doler](#)

dolo

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **dolaō*, from earlier **dolajō*, from [Proto-Indo-European](#) **dʰlyǵti*, from **delh₂-* (“to cut”).

Derived terms

- [dolābra](#)
- [dolāmen](#)
- [dolātilis](#)
- [dolātōrium](#)
- [dolātus](#)
- [ēdolō](#)

Descendants

- Romanian: [dura](#)
- Spanish: [dolar](#)
- → French: [doler](#)

Etymology 2

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

dolus

Etymology 1

From [Proto-Indo-European](#) **dolh₂os*. Cognates include [Ancient Greek](#) [δῶλος](#) (dólos)^[sz].

Derived terms

- [dolōsus](#)
- [subdolus](#)

Related terms

- [dolōsē](#)
- [dolōsītās](#)

Descendants

hide ▲ Descendants

- → Catalan: [dol](#)
- → English: [dolus](#)
- → French: [dol](#)
- → Italian: [dolo](#)
- → Portuguese: [dolo](#)
- → Romanian: [dol](#)
- → Spanish: [dolo](#)

Etymology 2

Probably a separate and unrelated term from the above, instead deriving from [doleo](#) (“to hurt, grieve”) and [dolor](#) (“pain”).

Related terms

- [cordolium](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [dor](#)
 - Romanian: [dor](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [duolo](#)
- Padanian:
 - Friulian: [dûl](#)
 - Piedmontese: [deur](#), [deul](#)
 - Venetian: [diol](#)
- Northern Gallo-Romance:
 - Old French: [duel](#), [dol](#)
 - French: [deuil](#)
 - Norman: [deû](#) (Continental), [deu](#) (Jersey)
- Southern Gallo-Romance:
 - Catalan: [dol](#)
 - Occitan: [dòl](#)
- Ibero-Romance:
 - Old Galician-Portuguese: [doo](#)
 - Galician: [dó](#)
 - Portuguese: [dó](#)
 - Spanish: [duelo](#)

dominus

- from [Proto-Italic](#) **dom-o/u-nos* (“of the house”); both u- and o-stems are found in other branches;
- from [Proto-Italic](#) **domanos*, from [Proto-Indo-European](#) **domh₂nos* (“subduing”), from **demh₂-* (“to domesticate, tame”), whence also [domō](#).

In either case, likely further related to [domus](#), from [Proto-Indo-European](#) **dem-* (“to build”).

Derived terms

- [domicellus](#)
- [domina](#)

- [dominanter](#)
- [dominellus](#)
- [dominicus](#)
- [dominium](#)
- [dominius](#)
- [dominiōnus](#)
- [dominor](#)
- [Dominus](#)
- [dominus patriae](#)
- [dominus plebis](#)
- [dominus terrae](#)
- [domināns](#)
- [dominātiō](#)
- [dominātor](#)
- [dominātrix](#)
- [dominātus](#)
- [domnus](#)

Descendants

- ⇒ Late Latin: [domnus](#)
 - ⇒ Late Latin: [dom](#)
 - Old Spanish: [don](#)
 - Spanish: [don](#)^{ww}
 - Aragonese: [dueño](#)
 - Aromanian: [domnu](#)
 - Galician: [don](#)
 - Italian: [donno](#), [don](#)
 - → French: [dom](#)
 - Old Galician-Portuguese: [dono](#)
 - Galician: [dono](#)
 - Portuguese: [dono](#)
 - Romanian: [domn](#)
 - Sicilian: [don](#), [ron](#)
 - Spanish: [dueño](#)
- ⇒ Medieval Latin: [dominō](#) (from the dative, possibly from [benedicāmus Dominō](#))
 - → Spanish: [dominó](#)
 - → Tagalog: [dóminó](#)

○ → French: [domino](#) ^{www}

- → Basque: [done](#)
- Catalan: [don](#)
- → Dutch: [dominee](#) (from the vocative)
- → English: [domine](#), [dominie](#), [dominus](#), [don](#)
- Italian: [domino](#)
- Old French: [dam](#)
- Portuguese: [Dom](#)

domus

For [Proto-Italic *domos](#), from [Proto-Indo-European *dóm](#) (“house, home”), from root [*dem-](#) (“to build”). Cognates include [Ancient Greek δῶμος](#) (dómos), [Albanian dhomë](#) (“a chamber, a room”), [Avestan 𐬨𐬀𐬎𐬎](#) (dam-) [Sanskrit दम](#) (dáma), [Proto-Slavic *domъ](#) and further to [English timber](#). At least indirectly cognate to [Latin dominus](#). The feminine gender probably due to the original root noun; attempts to transfer it to the 4th declension are due to 2nd declension feminines being unusual outside of treenames. Some manuscripts of Plautus show forms in *dem-*; De Vaan (2008) doubts their authenticity.

Derived terms

- [domi](#) (“at home, in the house”, adverbial form)
- [domi habeō](#) (“I have at home, I have in abundance, I am provided with”, colloquial)
- [domum](#) (“home, homewards, to the house”, adverbial form)
- [domō](#) (“from home, out of the house; at home, in the house”, adverbial form)
- [extrā domum](#) (“placed outside of the house; refers to a possible result of Catholic ecclesiastical legal proceedings when the culprit is removed from being part of a group like a monastery”)
- [prō domō](#) (“for one’s own home or house; serving the interests of a given perspective or for the benefit of a given group”)
- [domuncula](#)
- [domesticus](#)
- [Domidūcus](#)
- [domiporta](#)
- [domiseda](#)

- [dominus](#)
- [domitus](#)
- [domuitiō](#)
- [domus equestris](#)

Related terms

- [domō](#)
- [domefactus](#)

Descendants

- Italian: [duomo](#) (“cathedral”)
 - → Middle French: [dome](#)
 - French: [dôme](#) (“cathedral”)
 - → Piedmontese: [dòm](#), [dom](#)
 - → Portuguese: [domo](#)

- Old French: [dom](#) (rare)
- Venetian: [domo](#)
- Sardinian: [domu](#), [domo](#), [dommu](#)
- Sicilian: [domu](#)
- → Proto-West Germanic: [*dōm](#) (see there for further descendants; some were later influenced by French)

donum

From [Proto-Italic *dōnom](#), from [Proto-Indo-European *déh₂nom](#), from [*deh₂-](#). Cognate to [Sanskrit दान](#) (dānam).

Related terms

- [dō](#)
- [dōnātiō](#)
- [dōnātivum](#)
- [dōnō](#)

Descendants

- Italian: [dono](#)
- Occitano-Romance
 - Catalan: [do](#)

○ Occitan: [don](#)

- Old French: [don](#), [dun](#)
 - French: [don](#)
 - → Middle English: [done](#)
- West Iberian
 - Old Galician-Portuguese: [don](#), [dōo](#)
 - Galician: [doa](#)
 - Portuguese: [dom](#)
 - Spanish: [don](#)

dos

From [Proto-Italic *dōtis](#), from [Proto-Indo-European *déh₂tis](#), from [*deh₂-](#) (“give”). Doublet of [dosis](#). Cognate with [Ancient Greek δόσις](#) (dósis), [Sanskrit दिति](#) (dīti).

Derived terms

- [dōtālis](#)
- [dōtō](#)

Descendants

- Catalan: [dot](#)
- Dalmatian: [duauta](#)
- French: [dot](#)
- Galician: [dote](#)
- Italian: [dota](#), [dote](#)
- Portuguese: [dote](#)
- Spanish: [dote](#)

dubius

Somewhat uncertain, but likely derived from [*dubos](#) (“in doubt”, adj.), from [Proto-Italic *du\(i\)βwas](#), from [Proto-Indo-European *dwi-](#) (“two-”) + [*bʰuH-](#) (“to be”), with the same latter element as in [superbus](#), [probus](#) (less likely [tribus](#)), in this case parallel to [Ancient Greek διφυής](#) (diphuḗs, “of two shapes or natures”). Or less likely, directly from [Proto-Indo-European *dubʰi-](#) (“on two sides”). For the relation to “two” cf. [Ancient Greek δισσοός](#) (dissós, “twofold; doubtful”), [δοιάζω](#) (doiázō, “to be in two minds”) and [German Zweifel](#) (“doubt”).

Derived terms

- [dubiē](#)
- [dubietās](#)
- [dubiō](#)
- [dubiōsus](#)

- [dubium](#)

Related terms

- [dubitābilis](#)
- [dubitanter](#)
- [dubitātim](#)
- [dubitātiō](#)
- [dubitātīvus](#)
- [dubitātor](#)
- [dubitātus](#)
- [dubitō](#)
- [dubō](#) (hapax, gloss)

Descendants

- → English: [dubious](#)
- → Italian: [dubbio](#)
- → Portuguese: [dúbio](#)
- → Sicilian: [dùbbitu](#)

[duco](#)

From [Proto-Italic](#) **doukō*, from [Proto-Indo-European](#) **dewktj*, from the root **dewk-*. Cognate with [English tow](#).

Derived terms

Prefixed verbs

- [abdūcō](#)
- [addūcō](#)
- [circumdūcō](#)
- [condūcō](#)
- [dēdūcō](#)
- [dīdūcō](#)
- [indūcō](#)
- [intrōdūcō](#)
- [obdūcō](#)
- [perdūcō](#)
- [praedūcō](#)
- [praeterdūcō](#)
- [prōdūcō](#)
- [redūcō](#)
- [subdūcō](#)
- [subterdūcō](#)

- [superdūcō](#)
- [sēdūcō](#)
- [trādūcō](#)
- [ēdūcō](#)

Other derivations

- [aquaeductus](#)
- [ductiō](#)
- [ductor](#)
- [ductus](#)
- [dux](#)
- [dūco uxōrem](#)

Descendants

- English: [-duce](#)
- Aromanian: [duc](#), [dutsiri](#)
- Catalan: [dur](#)
- French: [duire](#)
- German: [-duzieren](#) (borrowed)
- Italian: [ducere](#), [-durre](#)
- Occitan: [duser](#), [duire](#)
- Old French: [duire](#)
- Portuguese: [-duzir](#) ([conduzir](#)) ([produzir](#)) ([induzir](#))
- Romanian: [duce](#), [ducere](#)
- Spanish: [-ducir](#)

[dulcis](#)

Traditionally connected to [Ancient Greek](#) [γλυκύς](#) (glukús, “sweet”), deriving the two from a tentative [Proto-Indo-European](#) **dʰkús* (“sweet”),^{[s8][59][60][61][62][9]} although the fall of *-u-* in the Latin form would be left unexplained,^[n 1] and the Greek form is problematic as well.^{[60][62]} Given that Latin and Greek are linguistically quite distant while being very close geographically, it is likely the word does not go back PIE,^[61] and may be borrowed from a common unknown source, possibly related to [lac](#) (“milk”).^[61]

Derived terms

hide ▲**Derived terms**

- [dulcacidus](#)
- [dūlcamārus](#)
- [dulcēdō](#)
- [dulcēsco](#)

- [dulcia](#)
- [dulciculus](#)
- [dulcifer](#)
- [dulcificō](#)
- [dulciloquus](#)
- [dulcimodus](#)
- [dulcinervis](#)
- [dulciolum](#)
- [dulciorelocus](#)
- [dulcisonōrus](#)
- [dulcisonus](#)
- [dulcitās](#)
- [dulciter](#)
- [dulcitūdō](#)
- [dulcō](#)
- [dulcor](#)
- [obdulcēsco](#)

Related terms

- [dulcātor](#)
- [dulciārius](#)
- [dulcōrō](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [dultsi](#)
 - Istro-Romanian: [dulfe](#)
 - Romanian: [dulce](#)
- Dalmatian:
 - [dolc](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [dolce](#)
 - Neapolitan: [doce](#)
 - Sicilian: [duci](#), [aruci](#)
 - Tuscan: [dorce](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [durche](#)
- North Italian:
 - Friulian: [dolc](#)

- Ligurian: [dôçe](#)
- Lombard: [dolz](#)
- Piedmontese: [doss](#)
- Romansch: [dulutsch](#)
- Venetian: [dólso](#), [dolse](#)
- Gallo-Romance:
 - Catalan: [dolç](#)
 - Franco-Provençal: [dox](#)
 - Old French: [douz](#) ^{ww}
 - Occitan: [doc](#)
- Vulgar Latin:
 - [*indulcīre](#) ^{ww}
- Ibero-Romance:
 - Aragonese: [dulce](#), [duze](#)
 - Asturian: [dulce](#)
 - Mozarabic: [دلج](#) (dalji)
 - Old Galician-Portuguese: [doce](#) ^{ww}
 - Old Spanish: [duz](#), [duce](#), [dulce](#) (Latin influence?)
 - Spanish: [dulce](#)

[dum](#)

From [Proto-Italic *dom](#), from [Proto-Indo-European *dom](#). Compare [dōnec](#) from same source.

Derived terms

- [agedum](#)
- [dum interim](#)
- [dummodo](#)
- [dūdum](#)
- [interdum](#)
- [mānedum](#)
- [nōndum](#)

Descendants

- Asturian: [dun](#) (1861 translation of the Gospel of Matthew), [demientres](#)

[duo](#)

From [Proto-Italic *duō](#), from [Proto-Indo-European *dwóh₂](#). Cognates include [Ancient Greek δῦο](#) (dúo), [Sanskrit द्व](#) (dvá), [Old Church Slavonic дъва](#) (dŭva), and [Old English twā](#) (whence [English two](#)).

Derived terms

- [duabus sellis sedeo](#)

Related terms

- [duplex](#)
- [duplicō](#)
- [duplus](#)
- [duālis](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [doi](#) m, [dao](#) f, [dau](#) f, [dauā](#) f, [doauā](#) f
 - Istro-Romanian: [doi](#)
 - Romanian: [doi](#) m, [două](#) f
- Dalmatian:
 - Dalmatian: [doi](#)
- Italo-Romance:
 - Corsican: [dui](#) m, [duie](#) f
 - Italian: [due](#), [duo](#), ⇒ [duetto](#) ^{ww}
 - Neapolitan: [dduje](#)
 - Sicilian: [dui](#)
- North Italian:
 - Friulian: [doi](#), [dōs](#)
 - Istriot: [dui](#), [duj](#)
 - Ladin: [doi](#)
 - Piedmontese: [doi](#)
 - Romansch: [dus](#) m, [duas](#) f
 - Venetian: [do](#) m, [due](#) f
- Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [doux](#)
 - Old French: [deus](#)
 - Middle French: [deus](#)
 - French: [deux](#)
 - Norman: [deux](#), [daeux](#)
 - Walloon: [deus](#)
- Occitano-Romance:
 - Catalan: [dos](#) m, [dues](#) f
 - Old Occitan: [dos](#) m, [doas](#) f, [doi](#)

- Occitan: [dos](#) m, [doas](#) f, [dui](#), [doi](#), (Aranese) [dus](#)

- Ibero-Romance:

- Aragonese: [dos](#)
- Old Leonese:
 - Asturian: [dos](#)
 - Mirandese: [dous](#) m, [dues](#) f
- Old Galician-Portuguese: [dous](#) m, [duas](#) f
 - Galician: [dous](#)
 - Portuguese: [dois](#), [duos](#) (dated)
 - Galician: [dúas](#)
 - Portuguese: [duas](#)
- Old Spanish: [dos](#)
 - Ladino: [dos](#)
 - Spanish: [dos](#)

- Insular Romance:

- Sardinian: [duos](#), [duas](#)

- Constructed languages:

- → Esperanto: [du](#)
- → Ido: [du](#)
- → Interlingua: [duo](#)
- → Novial: [du](#)

[durus](#)

From [Proto-Italic *dūros](#), from [Proto-Indo-European *duh₂-ró-s](#) ("long"), from [*dweh₂-](#) ("far, long"). Cognate with [Ancient Greek δῆρός](#) (dērós, "long"), [Sanskrit द्वर](#) (dūrā, "distant, far, long"), though there are semantic problems if the change "long" > "enduring" (see [dūrā](#)) is not accepted. Alternatively, from [Proto-Indo-European *deru-](#), [*drew-](#) ("hard, fast"). Cognate with [Lithuanian drūtas](#) ("firm, strong"), [Old English trum](#) ("strong, firm").

Derived terms

- [dūracinus](#)
- [dūricordia](#)
- [dūricorius](#)
- [dūritia](#)

Related terms

- [dūrābilis](#)
- [dūrābilitās](#)
- [dūrābiliter](#)
- [dūrāmen](#)
- [dūrāmentum](#)
- [dūrātor](#)
- [dūrātrix](#)
- [dūrē](#)
- [dūrēscō](#)
- [dūrītās](#)
- [dūrīter](#)
- [dūrō](#)

Descendants

- → Proto-Brythonic: [*dūr](#) (“hard; hard metal, steel”)
 - Middle Welsh: [dur](#)
 - Welsh: [dur](#)
- Catalan: [dur](#)
- Dalmatian: [doir](#)
- → English: [dure](#)
- French: [dur](#)
- Friulian: [dūr](#)
- Galician: [duro](#)
- Istriot: [doûro](#)
- Italian: [duro](#)
- Ligurian: [dûo](#)
- Lombard: [dūr](#)
- → Middle Irish: [dúr](#)
 - Irish: [dúr](#)
 - Scottish Gaelic: [dùr](#)
 - → Scots: [dour](#)
 - → English: [dour](#)
- Norman: [dû](#)
- Occitan: [dur](#)
- Portuguese: [duro](#)
- Romanian: [dur](#)
- Romansch: [dir](#)

- Sardinian: [duru](#)
- Sicilian: [duru](#)
- Spanish: [duro](#)
- Venetian: [duro](#), [dur](#)
- Walloon: [deur](#)

[dux](#)

From [Proto-Italic *duks](#), from [Proto-Indo-European *dewk-](#)s, root nomen agentis from [*dewk-](#) (“to lead”), whence [dūcō](#) (“I lead”).

Derived terms

- [archidux](#) (Medieval)
- [condux](#) (Medieval)
- [ducātus](#)
- [ēducō](#)
- [trādux](#)

Related terms

- [archiducātus](#)
- [dūcō](#)

Descendants

- Inherited:
 - Friulian: [dūs](#)
 - Ligurian: [dûxe](#), [Dûxe](#)
 - Venetian: [Doze](#)
 - → English: [doge](#)
 - → Italian: [doge](#)
- Borrowed:
 - → Ancient Greek: [δούξ](#) (doúx, “leader”), [δοῦκα](#) (doúka, acc.sg.)
 - Byzantine Greek: [δούξ](#) (doúx), [δοῦκα](#) (doúka, acc.sg.)
 - Greek: [δούκας](#) (doúkas, “duke”)
 - → Italian: [duca](#)

→

0

- → English: [dux](#)
- → Italian: [duce](#)
- → Occitan: [duc](#)
- → Old French: [duc](#) (“duke”) ⇒ [duchesse](#) f (“duchess”) ^{ww}

a
n
: [ebrius](#)

From [Proto-Italic](#) **ēy^wrjos*, from [Proto-Indo-European](#) **h₁éǵ^{wh}-ryo-s*, from **h₁éǵ^{wh}-* (“to drink”).

Derived terms

- [ēbriācus](#)
- [inēbriō](#)
- [sōbrius](#)

Descendants

- Catalan: [ebri](#)
- English: [ebrious](#)
- French: [ivre](#)
- Italian: [ebbro](#)
- Old Occitan: [ivre](#), [yvre](#)
- Occitan: [ebri](#), [ivri](#)
- Portuguese: [ébrio](#)
- Spanish: [ebrio](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **edō*, from [Proto-Indo-European](#) **h₁éd^{tj}*. The long vowel in some of the forms is probably due to [Lachmann's law](#). Cognates include [Ancient Greek](#) [ἔδω](#) (édō), [Sanskrit](#) [अटि](#) (át^{tī}), [Hittite](#) [𐎠𐎺𐎠](#) (eidmi, “I eat”), [Old English](#) [etan](#) (English [eat](#)), [Lithuanian](#) [ėsti](#) and [Welsh](#) [ysu](#).

Derived terms

- [adedō](#)
- [ambadedō](#)
- [ambedō](#)
- [comedō](#)
- [edibilis](#)
- [edāx](#)
- [edūlis](#)
- [epulum](#)
- [exedō](#)
- [inedia](#)
- [obedō](#)
- [peredō](#)
- [subedō](#)

- [ēscā](#)
- [ēsor](#)
- [ēsuriō](#)
- [ēsus](#)

Etymology 2

From [ex](#): (“out of”) + **dere* (“put/give”).

Derived terms

- [ēditīcius](#)
- [ēditīō](#)
- [ēditor](#)
- [ēditum](#)
- [ēditus](#)

Descendants

- ⇒English: [edit](#)
- ⇒French: [éditer](#)
 - → Catalan: [editar](#)
 - → Italian: [editare](#)
 - → Portuguese: [editar](#)
 - → Romanian: [edita](#)
 - → Spanish: [editar](#)

egeo

Possibly from [Proto-Indo-European](#) **h₁eg-* (“lack”), with cognates including [Old Norse](#) [ekla](#) (“lack, scarcity”), [Tocharian B](#) [yäk-](#) (“neglect, be careless about”).

Derived terms

- [egēnus](#)
- [egestās](#)
- [indigeō](#)

ego

From [Proto-Italic](#) **egō*, from [Proto-Indo-European](#) **éǵh₂*. Cognate with [Ancient Greek](#) [ἐγώ](#) (egō).

Derived terms

- [mecum](#)
- [egomet](#), [meimet](#), [mihimet](#), [memet](#)
- [proximus egomet mihi](#)

Descendants

Inherited

- Sardinian: [dego](#), [deo](#), [deu](#), [ego](#), [eo](#), [eu](#)
- Vulgar Latin: [eo](#) ^{ww}

Borrowed

- Catalan: [ego](#)
- Dutch: [ego](#)
- English: [ego](#)
- French: [ego](#)
- Galician: [ego](#)
- German: [Ego](#)
- Italian: [ego](#)
- Portuguese: [ego](#)
- Spanish: [ego](#)

[emineo](#)

From [ex-](#) (“out of”) + [*mineō](#), from [Proto-Italic *menēō](#), from [Proto-Indo-European *m̥n̥-éh₂-ye-ti](#), from [*men-](#) (“to stand out”).

Derived terms

- [ēminēns](#)
- [ēminenter](#)
- [ēminentia](#)
- [ēminulus](#)
- [praeēmineō](#)
- [superēmineō](#)

Related terms

- [immineō](#)
- [prōmineō](#)

[endo](#)

From [Proto-Indo-European *h₂ndó](#) (“in”). Compare [Ancient Greek ἐνδόν](#) (éndon, “in, within”).

Related terms

- [in](#)</text>

</revision> </page> <page>

[-ensis](#)

Unknown. Various theories have been put forward:

- Hermann Gähwiler (1962), building on a suggestion by [Manu Leumann](#), proposes a borrowing from [Etruscan](#) on the basis that its earliest attested non-toponymic use is in the term [ātriēnsis](#), and the Roman [ātrium](#) was an Etruscan import.^[1] A similar suffix is attested in Etruscan patronymics.^[2]

- Paavo Castrén (1981) rejects the relevance of [ātriēnsis](#), viewing it as a later development. On the basis of various ancient, then-extinct peoples of [Latium](#) with names in [-ēnsēs](#) mentioned by [Pliny the Elder](#), Castrén situates the emergence of the suffix in the late [Proto-Villanovan period](#), perhaps as a borrowing from another [Italic](#) language.^[3]
- Chantal Kircher-Durand (1983) suggests a derivation from [Proto-Indo-European *went-ti](#) (< [*wēnts](#), [*tīs](#)),^[4] but considers Gähwiler’s thesis plausible.^[2]
- A. Zimmermann (1921) suggests a lost cognate of [Ancient Greek ἐνς](#) (ens), variant of [εἶς](#) (eis) (< [Proto-Indo-European *h₂én](#)) + [-i](#).^[2]

Derived terms

Category *Latin terms suffixed with Sandbox* not found

Descendants

- → Albanian: [-esh](#)
- Catalan: [-ès](#), (Valencian) [-és](#)
- Franco-Provençal: [-êš](#)
- Galician: [-és](#)
- → Galician: [-ense](#)
- Italian: [-ese](#)
- → Italian: [-ense](#)
- Occitan: [-ês](#)
- Old French: [-eis](#)
 - → English: [-ese](#)
 - French: [-ais](#), [-ois](#)
 - → Romanian: [-ez](#)
 - Norman: [-ais](#), [-ouais](#)
- Portuguese: [-ês](#)
- → Portuguese: [-ense](#)
- Sicilian: [-isi](#), [-isa](#)
- Spanish: [-és](#)
- → Spanish: [-ense](#)
- Welsh: [-wys](#)

[eo](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic *eō](#), from [Proto-Indo-European *h₂éyti](#).

Derived terms

- [abeō](#)
- [adeō](#)
- [ambeō](#)
- [circumeō](#)
- [coeō](#)
- [deeō](#)
- [dispereō](#)
- [exeō](#)
- [ineō](#)
- [intereō](#)
- [introeō](#)
- [itus](#)
- [itō](#)
- [nequeō](#)
- [obeō](#)
- [pereō](#)
- [praetereō](#)
- [prodeō](#)
- [queō](#)
- [redeō](#)
- [subeō](#)
- [trānsabeō](#)
- [trānseō](#)
- [vēneō](#)
- [īlicet](#)

Descendants

In every case there has been extensive suppletion with other verbs, especially [vadō](#). In many cases /j-/ has been extended from conjugations such as [eāmus](#) (> /jamus/)^[5] to other inflections, hence the initial consonant of Italian [gire](#), etc.

- Balkan Romance:
 - Romanian: [ii](#)
- Dalmatian:
 - [zer](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [gire](#), [ire](#) (both regional or obsolete)

- Neapolitan: [jire](#)
- Sicilian: [jiri](#)
- Padanian:
 - Istriot: [zi](#)
 - Ladin: [ij](#), [jir](#)
 - Romansch: [ir](#), [eir](#)
- Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [ir](#) (rare infinitive form of *allar*), [ir-](#) (future/conditional stem of *allar*) ●
 - French: [ir-](#) (future/conditional stem of *aller*)
 - Walloon: [djans](#) (1st plural persc. indicative present form of [ale](#), from Latin *eāmus*) ●
- Occitano-Romance:
 - Catalan: [ir-](#) (future/conditional stem in northern dialects)^[6]
 - Old Occitan: [ir](#) (only in certain dialects)
- Ibero-Romance: ●
 - Aragonese: [ir](#)
 - Asturian: [dir](#)
 - Extremaduran: [dir](#)
 - Galician: [ir](#)
 - Leonese: [dire](#)
 - Mirandese: [ir](#)
 - Portuguese: [ir](#)
 - Spanish: [ir](#)

Etymology 2

From Classical Latin *eqō*. Attested in the sixth century CE^[7] and also in the imperial inscription quoted below.

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [io](#), [eu](#), [iou](#)
 - Istro-Romanian: [io](#)
 - Megleno-Romanian: [io](#), [io](#)
 - Romanian: [eu](#)
- Dalmatian:
 - [iu](#)
- Italo-Romance:
 - Old Italian: [eo](#)

- Corsican: [eiu](#), [eo](#), [eu](#), [ghieu](#)
- Gallurese: [e](#)
- Italian: [io](#)
 - Interlingua: [io](#)
- Sassarese: [eu](#), [éiu](#)
- Neapolitan: [io](#), [iio](#), [ij](#), [je](#)
- Sicilian: [eu](#), [ieiu](#), [iu](#), [iù](#), [iò](#) (some forms may reflect Italian or Spanish influence)
- Padanian:
 - Friulian: [jo](#)
 - Romansch: [jau](#), [eau](#)
- Gallo-Romance:
 - Catalan: [jo](#)
 - Franco-Provençal: [je](#), [zhe](#), [ze](#), [i](#), [vó](#), [de](#)
 - Old French: [je](#) 𐌿𐌿
 - Gascon: [jo](#)
 - Old Occitan: [eu](#), [ieiu](#)
 - Languedocien: [ieu](#)
- Ibero-Romance:
 - Aragonese: [yo](#)
 - Old Leonese: [Term?]
 - Asturian: [yo](#)
 - Extremaduran: [yo](#)
 - Leonese: [you](#)
 - Mirandese: [you](#)
 - Old Galician-Portuguese: [eu](#) 𐌿𐌿
 - Old Spanish: [yo](#)
 - Ladino: [yo](#) / [lʰ](#)
 - Spanish: [yo](#) 𐌿𐌿

Etymology 3

Declined from *is*. Sometimes it stands as if for *eō tempore/locō* ("in that time/place"), sometimes as if for *eō modō* ("that way"). Compare *eō*.

Derived terms

- [ideō](#)

Related terms

hide ▲ [Latin correlatives](#) ^(edit)

Etymology 4

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

[-eo](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **-ēō*, from verbs with [Proto-Indo-European](#) **-éh₂yeti* (stative suffix).

Derived terms

- [-ēscō](#)

Category *Latin terms suffixed with Sandbox* not found

Etymology 2

From [Proto-Italic](#) **-eō*, from causative / frequentative verbs with [Proto-Indo-European](#) **-éyeti* (causative suffix).

Etymology 3

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

[equis](#)

Etymology 1

From [Proto-Indo-European](#) **k^wis*, **k^wos*. See there for cognates.

Etymology 2

[equus](#)

PIE word

**h₂ékwos*

For [Proto-Italic](#) **ekwos*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂ékwos* ("horse"), cognate with [Ancient Greek](#) *ἵππος* (híppos), [Sanskrit](#) *अश्व* (áśva), [Persian](#) *اسب* (asb), [Old Armenian](#) *էջ* (ēš, "donkey"), [Tocharian B](#) *yakwe*, [Gaulish](#) *epos*. Respell with QVV for the earlier QVO/CV in post-Augustan times on the analogy of oblique cases.

Derived terms

- [Equus](#)
- [equisaetum](#)
- [equisō](#)

Related terms

- [equa](#)
- [equārius](#)
- [eques](#)
- [equester](#)
- [equiferus](#)
- [equile](#)
- [equimulga](#)
- [equinus](#)
- [equiō](#)
- [equiria](#)
- [equis virisque](#)

- [equitārius](#)
- [equitātiō](#)
- [equitātus](#)
- [equitium](#)
- [equitō](#)
- [equula](#)
- [equuleus](#)
- [equulus](#)
- [Equus Troianus](#)

Descendants

- → Esperanto: [ekvo](#), [ekvedo](#), [ekveno](#)
- → Translingual: [Equus](#)

[er](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **hēr*, from [Proto-Indo-European](#) **ǵʰēr* (“hedgehog”) (whence also [Ancient Greek](#) [χῆρ](#) (khēr, “hedgehog”), a root noun from **ǵʰer-* (“to be excited, be bristly”), whence also [Ancient Greek](#) [χοῖρος](#) (khoîros, “young pig”) and [Albanian](#) [derr](#) (“pig”) from **ǵʰór-yos*.^[8]

Related terms

- [ēricius](#) (“hedgehog; picket”)

Etymology 2

[-ere](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **-ezi*, from [Proto-Indo-European](#) **-esi*, locative case of action noun. Similar to [Ancient Greek](#) [-ειν](#) (-ein). Note adverbial [temere](#).

Derived terms

- [-āre](#)
- [-ēre](#)
- [-īre](#)

Etymology 2

By analogy with short-vowel [-ere](#) (Etymology 1 above).

Etymology 3

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

[eruca](#)

From [Proto-Indo-European](#) **ǵʰer(s)-uk-eh₂*^[9], from [Proto-Indo-European](#) **ǵʰers-* (“to bristle”), see also [Welsh](#) [garw](#) (“rough”), [Latin](#) [ēr](#) (“hedgehog”), [Avestan](#) [𐬰𐬀𐬎𐬌𐬎𐬀𐬎𐬀𐬎𐬀𐬎𐬀𐬎𐬀](#) (zaršaiamna, “ruffling one’s feathers”), [Sanskrit](#) [हर्षते](#) (harṣate, “bristles”). Latin [erūca](#) and its variant [urūca](#) denote the plant and the caterpillar. In such cases, usually

the animal name is primary and has been extended to the plant (so the rocket can be interpreted as “caterpillar plant”).^[10]

Descendants

- Catalan: [eruga](#) (“caterpillar”), [ruca](#) (“rocket”)
- Galician: [eiruga](#)
- Italian: [eruca](#) (“caterpillar”), [ruca](#) (“rocket”), [ruga](#)
 - → German: [Rauke](#)
 - → Greek: [ρόκα](#) (róka)
 - ⇒ Italian: [ruchetta](#) (“rocket”)
 - → Old French: [roquete](#)
 - → Middle English: [rokette](#)

[erugo](#)

Etymology 1

ex- (“out”) + *rūgō* (“to wrinkle, to crease”).

Derived terms

- [ērūgātiō](#)

Etymology 2

ex- (“out”) + **rūgō* (“to belch”), from [Proto-Indo-European](#) **h₁rewǵ-*.

Derived terms

- [ēructātiō](#)
- [ēructō](#)
- [ēructus](#)
- [exērūgō](#)

[erus](#)

From [Proto-Italic](#) **ezos* (“master”), from [Proto-Indo-European](#) **h₂esh₂ós* (“master”). Cognate with [Hittite](#) [𐎗𐎺](#), E (“iṣhāš “master”). A connection with [heres](#) (“heir”) and n [hirudo](#) (“leech”) has also been proposed by Charlton Lewis and Charles Short, making its stem instead from [Proto-Indo-European](#) **ǵʰeh₂ro-* (“derelict”). Cognates would include [Ancient Greek](#) [χήρα](#) (khēra, “widow”), [Sanskrit](#) [हरति](#) (harati, “to seize”) and [हरण](#) (haraṇa, “abduction”).

Derived terms

- [erilis](#)

[er](#)

Etymology 1

(This [etymology](#) is missing or incomplete. Please add to it, or discuss it at the [Etymology scriptorium](#).)

Etymology 2

From [Proto-Italic](#) **es*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂ésǵ*.

Etymology 3

Form of the verb [edō](#) (“I eat”).

[-es](#)

Etymology 1

(This [etymology](#) is missing or incomplete. Please add to it, or discuss it at the [Etymology scriptorium](#).)

Derived terms

Category *Latin terms suffixed with Sandbox (abstract noun)* not found

Etymology 2

From **h₁i-t-*, from [Proto-Indo-European](#) **h₁ey-*, the root of [eō](#), [īre](#) (“to go”). Because the nominative singular would regularly have developed to **-is*, the attested ending **-es* has to be explained as an analogical replacement based on the alternation between *-ē-* in the closed final syllable of

the nominative singular and *-i* in the open medial syllable of oblique forms that developed regularly in other nouns as a result of the sound change of vowel reduction.^[11]

Derived terms

Category *Latin terms suffixed with Sandbox (t-stem)* not found

Etymology 3

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

Etymology 4

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

esca

For [Proto-Italic](#) **ēsskā*, [Proto-Indo-European](#) **h₁éd-s-keh₂*, from **h₁ed-* (“eat”), the root of [edō](#) (“eat”). Judging by [Lithuanian](#) *ėškà* (“food, fodder”), the long vowel is of PIE origin, but despite this often cited as an example of Lachmann’s lengthening.^[12]

Derived terms

- [ĕscō\(r\)](#)
- [ĕscālis](#)
- [ĕscārius](#)
- [ĕscātilis](#)
- [ĕscifer](#)
- [ĕsculentus](#)
- [adĕscō](#)
- [inĕscō](#)

Descendants

- **Balkan Romance:**
 - Aromanian: [ească](#), [iască](#), [yescă](#), [iasche](#)
 - Romanian: [iască](#)
 - → Albanian: [eshkë](#)
- **Italo-Romance:**
 - Italian: [esca](#)
 - Sicilian: [isca](#)
 - → Greek: [ίσκα](#) (íska)
- **Padanian:**
 - Friulian: [lescie](#)
 - Lombard: [lisca](#)
 - Romansch: [estga](#), [escha](#)
 - Venetian: [esca](#), [lésca](#)
- **Northern Gallo-Romance:**
 - Old French: [esche](#)

- French: [esche](#), [aiche](#), [èche](#)

- **Southern Gallo-Romance:**
 - Aragonese: [esca](#)
 - Catalan: [esca](#)
 - Occitan: [esca](#)
- **Ibero-Romance:**
 - Asturian: [esca](#), [yesca](#)
 - Leonese: [hisca](#)
 - Old Galician-Portuguese:
 - Galician: [esca](#), [isca](#)
 - Portuguese: [isca](#)
 - Spanish: [yesca](#)
- **Borrowings:**
 - → English: [esca](#)
 - → Spanish: [esca](#)

esor

From [Proto-Italic](#) **essōr*, from [Proto-Indo-European](#) **h₁éd-tōr*, from **h₁ed-*. Cognate with [Sanskrit](#) [अरि](#) (arí). Surface analysis [edō](#) + [-tor](#).

est

Etymology 1

From [Proto-Indo-European](#) **h₁ésti*. Cognate with [Sanskrit](#) [अस्ति](#) (ásti), [Ancient Greek](#) [ἔστι](#) (estí), [Old Persian](#) [𐎠𐎼𐎷𐎡𐎴](#) (a-s-t-i-y / astiy /), [Hittite](#) [eszzi](#) (ēszzi), [Old Church Slavonic](#) [ѣсмъ](#) (jěstŭ), [Gothic](#) [ist](#).

Derived terms

- [h.e.](#)
- [i.e.](#)
- [mihi nomen est](#)
- [quid est nomen tibi](#)

Descendants

- Asturian: [ve](#)
- Catalan: [és](#)
- French: [est](#)
- Galician: [é](#)
- Italian: [è](#)
- Portuguese: [é](#)
- Romanian: [este](#), [e](#)
- Sardinian: [est](#)

- Spanish: [es](#)

Etymology 2

From [Proto-Indo-European](#) **h₁édti*; form of the verb [edō](#) (“I eat”). Cognate with [Russian](#) [есѣ](#) (jěst’), [Latvian](#) [ēst](#), [Old Church Slavonic](#) [ѣсмѹ](#) (jasti).

estis

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **(e)stes*, from [Proto-Indo-European](#) **h₁stés*, second-person dual of [Proto-Indo-European](#) **h₁ésti*.

Etymology 2

Form of the verb [edō](#) (“I eat”).

eu

Compare [Ancient Greek](#) [εὖ](#) (eû, “well”, adverb).

eum

From [Proto-Indo-European](#) **im*. The medial *-u-* is by analogy with [eam](#).

ex

Etymology 1

(This [etymology](#) is missing or incomplete. Please add to it, or discuss it at the [Etymology scriptorium](#).)

Etymology 2

From [Proto-Italic](#) **eks*, from [Proto-Indo-European](#) **h₁eqʰs* (“out”). Cognates include [Ancient Greek](#) [ἐξ](#) (ex) or [ἐκ](#) (ek), [Old Irish](#) [ess-](#), [a. ass](#), [Lithuanian](#) [iš](#) and [Old Church Slavonic](#) [из](#) (iz). The ablative is actually from the PIE ablative.

Derived terms

- [dē ex](#)
- [ex-](#)
- [exter](#)
- [ex librīs](#)

exter

From [Proto-Italic](#) **eksteros*, from [Proto-Indo-European](#) **h₁eqʰsteros*, from **h₁eqʰs* (whence [ex](#)); equivalent to [ex](#) (“out of, from within”) + [-ter](#) (“-ly”, adverbial suffix).

Derived terms

- [exterius](#)
- [externus](#)
- [extrā](#)

Descendants

hide ▲Descendants of *Sandbox* in other languages

- Italian: [estero](#)

- Latin: [ester](#)
- Piedmontese: [éster](#)

[facio](#)

From [Proto-Italic](#) **fakjō*, from [Proto-Indo-European](#) **dʰeh₂-* (“to put, place, set”), possibly through a later intermediate root **dʰh₁-k-yé/ó-*. Cognates include [Ancient Greek](#) [τίθημι](#) (títhēmi), [Sanskrit](#) [दधाति](#) (dádhati), [Old English](#) [dōn](#) (English [do](#)) and Lithuanian [dėti](#) (“to put”). The passive voice is [suppletively](#) provided by the unrelated verb [fio](#) (“I become, I am made”).

Derived terms

- [afficiō](#)
- [benefaciō](#)
- [clārificiō](#)
- [commonefaciō](#)
- [cōnficiō](#)
- [*dere](#)
- [dēficiō](#)
- [efficiō](#)
- [faccessō](#)
- [facinus](#)
- [factor](#)
- [factum](#)
- [factus](#)
- [factō](#)
- [falsificus](#)
- [-fex](#)
- [-ficus](#)
- [-ficiō](#)
- [fortificiō](#)
- [grātificor](#)
- [interficiō](#)
- [iustificiō](#)
- [liquefaciō](#)
- [malefaciō](#)
- [mollificiō](#)
- [officiō](#)

- [olfaciō](#)
- [patefaciō](#)
- [perficiō](#)
- [praeficiō](#)
- [prōficiō](#)
- [reficiō](#)
- [sacrificiō](#)
- [satisfaciō](#)
- [scientificus](#)
- [significiō](#)
- [simplificor](#)
- [stupefaciō](#)
- [sufficiō](#)
- [sānctificiō](#)
- [sēnsificus](#)
- [tepefaciō](#)
- [vērificiō](#)
- [ārefaciō](#)
- [inficiō](#)

Descendants

- **Balkan Romance:**
 - Aromanian: [fac](#), [fatsiri](#)
 - Romanian: [face](#), [facere](#)
- **Dalmatian:**
 - [facro](#), [fur](#), [fuor](#), [far](#), [fiar](#), [fuar](#), [fure](#), [fazro](#), [fachir](#)
- **Italo-Romance:**
 - Corsican: [fà](#)
 - Gallurese: [fà](#)
 - Italian: [fare](#)
 - Esperanto: [fari](#)
 - Neapolitan: [fare](#)
 - Sassarese: [fà](#)
 - Sicilian: [fari](#)
- **Padanian:**
 - Friulian: [fà](#)
 - Istriot: [fà](#)
 - Ladin: [fé](#), [fèr](#)

- Piedmontese: [fé](#)
- Romagnol: [fé](#)
- Romansch: [far](#)
- Venetian: [far](#)
- Emilian: [fèr](#) (Bologna)
- **Gallo-Romance:**
 - Catalan: [fer](#)
 - Old Francoprovençal: [fare](#), [faire](#)
 - Franco-Provençal: [fare](#)
 - Old French: [faire](#), [feire](#), [fere](#)
 - French: [faire](#)
 - Norman: [faire](#) (France, Guernsey), [faithe](#) (Jersey)
 - Walloon: [fé](#)
 - Occitan: [fer](#), [faire](#), [far](#), [fàser](#), [hèr](#) (Gascon)
- **Ibero-Romance:**
 - Aragonese: [fer](#)
 - Asturian: [facer](#), [faer](#), [fer](#), [hacer](#)
 - Mozarabic: [פראי](#) (frʔɣw)
 - Extremaduran: [hazer](#)
 - Old Galician-Portuguese: [fazer](#)
 - Fala: [fel](#), [fícel](#)
 - Galician: [facer](#)
 - Portuguese: [fazer](#)
 - Old Spanish: [facer](#)
 - Ladino: [azer](#), [אציר](#)
 - Spanish: [hacer](#)
- **Insular Romance:**
 - Sardinian: [fàchere](#), [fàere](#), [fàghere](#)
- **Sabir:** [fazir](#)
- **Borrowings:**
 - → Ido: [facar](#)
 - → Interlingua: [facer](#)

[faex](#)

From [Proto-Italic](#) **faiks*, from earlier **frais*, from [Proto-Indo-European](#) **dʰrāks* (“dregs, sediment”).

Derived terms

- [dēfaecō](#)

- [faecula](#)

Descendants

- Dutch: [feces](#) (with plural: de feces zijn), [fecaliën](#)
- English: [faeces](#), [feces](#), [faex](#)
- French: [fèces](#)
- German: [Fäkalien](#)
- Italian: [feci](#)
- Portuguese: [fez](#), [fezes](#)
- Sardinian: [feche](#), [feghe](#), [fexa](#), [fexi](#)
- Spanish: [hez](#), [heces](#)
- Swedish: [fekalier](#)

[fagus](#)

From [Proto-Italic](#) **fāqas*, from [Proto-Indo-European](#) **bʰeh₂ǵos* (“beech tree”), same source as English [beech](#), Russian [бѣзуна́](#) (buziná, “elder”), Ancient Greek [φῦνός](#) (phḗgós, “oak”).

Derived terms

- [fāgeus](#)
- [fāgineus](#)
- [fāginus](#)
- [*fāgīna](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [fag](#)
 - Romanian: [fag](#)
- Italo-Romance:
 - Sicilian: [fagu](#)
- Padanian:
 - Emilian: [fò](#)
 - Friulian: [fau](#)
 - Ligurian: [fò](#)
 - Lombard: [fo](#)
 - Piedmontese: [fò](#)
 - Romansch: [fau](#), [fo](#)
- Northern Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [fo](#)
 - Oïl:
 - Gallo: [faeu](#)
 - Old French: [fau](#), [fou](#)

- ⇒ French: [fouet](#)

- Southern Gallo-Romance:
 - Aragonese: [fau](#), [favo](#) (most dialects)
 - Belsetán: [fau](#)
 - Benasqués: [fago](#)
 - Sobrarbe: [fago](#)
 - Catalan: [fau](#) (northwestern and Ribagorçan)
 - Occitan: [fau](#) (most dialects)
 - Gascon: [hau](#), [hac](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [fagu](#), [fau](#)
- ⇒Vulgar Latin: [*fāgārius](#)
 - Dalmatian: [faguor](#)
 - Venetian: [fagaro](#), [faghèr](#), [faghèra](#)
- Ancient borrowings:
 - → Basque: [pago](#)
 - → Welsh: [ffaw](#) ⇒ [ffawydd](#)

Translingual: [Fagus](#)

[fallo](#)

Uncertain. According to De Vaan, from [Proto-Italic](#) **falsō*, from [Proto-Indo-European](#) **(s)ǵʰh₂el-* (“to stumble”). Formerly considered to be from [Proto-Indo-European](#) **ǵʰwel-* (“to lie, deceive”), but this does not account for the /a/.

Derived terms

- [falla](#)
- [fallāx](#)
- [fallēns](#)
- [falsidicus](#)
- [falsificus](#)
- [falsiūrīus](#)
- [falsiloquium](#)
- [falsiloquus](#)
- [falsimōnia](#)
- [falsiparēns](#)
- [falsitās](#)
- [falsum](#)

- [falsus](#)
- [falsārius](#)
- [falsē](#)
- [falsō](#)
- [refellō](#)

Related terms

- [fallācia](#)
- [fallāciloquus](#)
- [fallāciter](#)
- [fallācītās](#)
- [fallāciōsus](#)
- [falsidicentia](#)
- [falsificātus](#)
- [falsātiō](#)
- [falsātus](#)

Descendants

- ⇒Vulgar Latin: [*fallāre](#)
 - Dalmatian: [falur](#)
 - Italian: [fallare](#)
 - Old Occitan:
 - Catalan: [fallar](#)
 - Occitan: [falhar](#)
 - Old Galician-Portuguese: [fallar](#)
 - Galician: [fallar](#)
 - Portuguese: [falhar](#)
 - Old Spanish:
 - Spanish: [fallar](#)
- Vulgar Latin: [*fallire](#) ^{ww}
 - ⇒ Vulgar Latin: [*fallitāre](#) (descendants are more likely internal Romance derivatives)
 - Old French:
 - French: [fauter](#)
 - Old Leonese:
 - Asturian: [faltar](#)
 - Old Occitan:
 - Catalan: [faltar](#)
 - Old Galician-Portuguese:
 - Galician: [faltar](#)

- Portuguese: [faltar](#)
- Old Spanish:
 - Spanish: [faltar](#)
- → English: [fault](#)
- =Vulgar Latin: *falsāre
 - Italian: [falsare](#)
 - Old French:
 - French: [fausser](#)
 - Old Galician-Portuguese:
 - Portuguese: [falsar](#)
 - Old Spanish:
 - Spanish: [falsar](#)
 - Sicilian: [farsari](#)
 - → English: [false](#)
- =Vulgar Latin: *falsidiāre (descendants are more likely internal Romance derivatives)
 - Italian: [falseggiare](#)
 - Old Occitan:
 - Catalan: [falsejar](#)
 - Old Galician-Portuguese:
 - Galician: [falsear](#)
 - Portuguese: [falsear](#)
 - Old Spanish:
 - Spanish: [falsear](#)
 - Sicilian: [farsijari](#)

familia

From [Proto-Italic](#) **fameliā* (“of the house → household”). In view of the semantic shift illustrated in the cognates, *famulus* (“servant, slave”) (with *Oscan* ⁸ *famel*, “servile”) is probably a backformation from it and not the other way around. From [Proto-Indo-European](#) **dʰ₁m-eló-m* (“fundament”), from **dʰeh₁-* (“to do, put, place”). Cognate with [Sanskrit](#) *धाम* (*dhāman*, “order; dwelling-place, temple; family”), [Ancient Greek](#) *θεμέλιος* (*thēmélíos*, “of the foundation”), *θέμις* (*thémis*, “justice, law”).

Derived terms

- [familiola](#)
- [familiāris](#)
- [familiāriter](#)
- [pater familias](#)

Related terms

- [familiāricus](#)
- [familiāritās](#)
- [familiārēscō](#)
- [famula](#)
- [famulanter](#)
- [famulitium](#)
- [famulor](#)
- [famultās](#)
- [famulus](#)
- [famulātiō](#)
- [famulātus](#)
- [famulō](#)

Descendants

- Eastern Romance
 - Aromanian: [fumealij](#), [fumealie](#), [fāmealij](#), [fāmealje](#)
 - Romanian: [femeie](#), [fomeie](#), [fimeie](#); [fāmeie](#)
- Gallo-Italic
 - Emilian:
 - Ligurian: [famiggia](#)
 - Lombard: [fameja](#)
 - Piedmontese: [famija](#)
 - Romagnol: [famèja](#), [fami](#)
- Rhaeto-Romance
 - Friulian: [famee](#)
 - Romansch: [fumeagl](#), [famagl](#), [fameglia](#)
- Venetian: [fameja](#), [famégia](#), [famegia](#)
 - → Cimbrian: [faméeja](#)
- Aragonese: [familha](#)
- Italo-Dalmatian
 - Corsican: [famiglia](#), [famidda](#), [famighja](#)
 - Dalmatian: [famalja](#)
 - Istriot: [fameja](#)
 - Italian: [famiglia](#)
 - → Cimbrian: [famildja](#)
 - → Maltese: [familja](#)
 - → Mòcheno: [famiglia](#)

- → Ottoman Turkish: [ای فامل](#)
- Turkish: [familya](#)
- → Armenia n: [Ֆամիլիա](#) (*familya*)
- → Romansch: [famiglia](#)
- → Sardinian: [famiglia](#)
- Sicilian: [famigghia](#)

Borrowings

- → Albanian: [fëmijë](#) (earlier borrowing from a Vulgar Latin form), [famijë](#) (later borrowing)
- → Alemannic German: [Famili](#)
- → Asturian: [familia](#)
- → Basque: [familia](#)
- → Bavarian: [Famij](#), [Famülie](#)
- → Dutch: [familie](#)
 - Afrikaans: [familie](#)
 - Berbice Creole Dutch: [famili](#)
 - Negerhollands: [familie](#), [famili](#)
 - Petjo: [fermilie](#)
 - → Indonesian: [famili](#)
 - → Sranan Tongo: [famiri](#)
 - → Caribbean Javanese: [famiri](#), [pamili](#), [pamiri](#)
 - → Saramaccan: [famii](#)
- → Dutch Low Saxon: [familie](#)
- → English: [familia](#), [family](#)
 - Jamaican Creole: [faambli](#), [fambili](#)
 - Tok Pisin: [famili](#)
 - → Chuukese: [famini](#)
 - → Malay: [famili](#)
 - → Maori: [whāmere](#)
- → Extremaduran: [familia](#)
- → Galician: [familia](#)

- German: [Familie](#)
 - → Danish: [familie](#)
 - → Latvian: [famīlija](#)
 - → Lower Sorbian: [familija](#)
 - → Norwegian Bokmål: [familie](#)
 - → Russian: [фами́лия](#) (familija)
- Hungarian: [familia](#)
- Kölsch: [Famelisch](#)
- Macedonian: [фамилија](#) (familija)
- Middle French: [famille](#)
 - French: [famille](#)
 - Haitian Creole: [fanmi](#)
 - → Luxembourgish: [Famill](#)
- Norman: [fanmil'ye](#), [famile](#); [fomille](#), [famille](#); [family](#), [famille](#), [fomille](#), [famile](#); [famille](#); [family](#); [fanmil'ye](#), [family](#)
- Mirandese: [família](#)
- Old Occitan:
 - Catalan: [família](#)
 - Occitan: [família](#)
- Polish: [familia](#)
- Portuguese: [família](#)
- Romani: [familija](#)
- Romanian: [familie](#)
- Rusyn: [фамілія](#) (famiylja)
- Saterland Frisian: [Familie](#)
- Scots: [faimlie](#), [faimily](#)
- Serbo-Croatian:
 - Cyrillic script: [фамілија](#)
 - Latin script: [familija](#)
- Spanish: [familia](#)
 - → Cebuano: [pamilya](#)
 - → Chamorro: [familia](#)
 - → Eastern Huasteca Nahuatl: [familia](#)
 - → Ilocano: [pamilya](#)
 - → Tagalog: [pamilya](#)
 - → Waray-Waray: [pamilya](#)
- Swahili: [familia](#)

- Swedish: [famili](#)
- Walloon: [famile](#)
- West Frisian: [famylje](#)

fanum

From [Proto-Italic](#) **faznom*, from [Proto-Indo-European](#) **dʰh₂s-nó-m*, from **dʰéh₂s* (“god; sacred place”). See [fēriae](#), [fēstus](#). Compare also [Etruscan](#): 𐌆 (fanu), 𐌆 (hanu), “temple, sacrum, funerary chapel”).

Derived terms

hide ▲Derived terms

- [fānāticē](#)
- [fānāticus](#)
- [fānitālis](#)
- [fānō](#)
- [fānulum](#)
- [profānus](#)

Descendants

- Italian: [Fano](#)
- Portuguese: [Fão](#)

far

Possibly from [Proto-Indo-European](#) **bʰers-* (“spike, prickle”) (compare [Welsh](#) [bara](#) (“bread”), [English](#) [barley](#), [Serbo-Croatian](#) [brašno](#) (“flour”), [Albanian](#) [bar](#) (“grass”), [Ancient Greek](#) [Φηρόων](#) (*Phērōn*, “plant deity”).

Derived terms

- [confarreō](#)
- [diffarreātiō](#)
- [farreus](#)
- [farreārius](#)
- [farreātiō](#)
- [farreātus](#)
- [farriculum](#)
- [farrāceus](#)
- [farrāgō](#)
- [farrārius](#)
- [farrātus](#)
- [farīna](#)

Related terms

- [confarreātiō](#)
- [dēfarrinātiō](#)
- [farīnula](#)
- [farīnulentus](#)
- [farīnāceus](#)
- [farīnārium](#)
- [farīnārius](#)
- [farīnōsus](#)

Descendants

- → English: [far](#)
- Galician: [farelo](#)
- Italian: [farro](#)
 - → English: [farro](#)
- Portuguese: [farelo](#)
- Sicilian: [farru](#)

fascis

From [Proto-Indo-European](#) **bʰask-* (“bundle, band”), see also [Proto-Celtic](#) **baskis* (“bundle, load”), [Ancient Greek](#) [φάκελος](#) (*phákelos*, “bundle”), [Albanian](#) [bashkë](#) (“together”), Old English [bæst](#) (“inner bark of the linden tree”), Welsh [baich](#) (“load, burden”), Middle Irish [basc](#) (“neckband”).

Derived terms

- [fasciculus](#)
- [fasciger](#)
- [fasciātīm](#)
- [fascīna](#)

Related terms

- [fascia](#)

Descendants

- Aragonese: [faxo](#)
- Asturian: [feixe](#), [feix](#), [fexe](#)
- Catalan: [feix](#)
- English: (from various derivative terms) [fascism](#), [faggot](#), [fagot](#)
- French: [faisser](#), [faix](#)
- Italian: [fascio](#)
- Old Galician-Portuguese: [feixe](#)

- Portuguese: [feixe](#)
- Galician: [feixe](#)

- Romanian: [fascie](#)
- Spanish: [feje](#), [haz](#), [fajo](#)

[fastus](#)

Etymology 1

From [fās](#).

Etymology 2

For [fāstus diēs](#), from [fāstus](#) above.

Etymology 3

May be from [Proto-Indo-European](#) **b^hérstus*, from **b^hers-* (“tip”). See also [fastigium](#).^[13]

Derived terms

- [fastidium](#)
- [fastuōsus](#)

Descendants

- Catalan: [fast](#)
- French: [faste](#)
- Italian: [fasto](#)
- Portuguese: [fasto](#)
- Spanish: [fasto](#)

[febris](#)

From [Proto-Italic](#) **fey^wris*, from [Proto-Indo-European](#) **d^heq^wris*, an extension of the root **d^heq^wh-* (“to burn, warm”). Cognate with [februum](#), [foveō](#), [Ancient Greek](#) [τέφρα](#) (téphra).^[14]

Derived terms

- [febrīlis](#) (Medieval Latin)

Descendants

- Eastern Romance
 - Aromanian: [heavră](#), [hior](#)
 - Romanian: [fior](#)
- Italo-Dalmatian
 - Italian: [febbre](#)
 - → Romanian: [febră](#)
 - Neapolitan: [freva](#), [freve](#)
 - Sicilian: [frevi](#)
- Old French: [fieuvre](#) ^{ww}
 - French: [fièvre](#)
 - → English: [fever](#)
- Old Occitan:

- Catalan: [febre](#), [febra](#)
- Occitan: [febre](#), [frèbe](#), [feure](#)

- Northern Italian:
 - Romagnol: [févra](#)
- Rhaeto-Romance
 - Friulian: [fiere](#)
 - Romansch: [fevra](#), [feavra](#), [feivra](#)
- Sardinian: [friebbe](#), [friebba](#), [fre](#)
- Venetian: [fevra](#), [féra](#)
- West Iberian
 - Asturian: [fiebre](#)
 - Old Galician-Portuguese: [febre](#), [fever](#)
 - Galician: [febre](#)
 - Portuguese: [febre](#)
 - Old Spanish: [hiebre](#), [fiebre](#) (semi-learned)
 - Spanish: [fiebre](#)
 - Ladin: [fiëura](#)
- → Proto-West Germanic: [*fēbr](#) ^{ww}

[feriae](#)

From [Proto-Italic](#) **fēziās*, nominative plural of **fēziā*, **fēzia-*, from [Proto-Indo-European](#) **d^héh₁s-yo-s*, from **d^héh₁s* (“god, godhead, deity”), related to [Latin](#) [fēstus](#) (“festive”). Cognate with [Ancient Greek](#) [θεῖος](#) (theîos, “divine”) and [Oscan](#) *fiisais*, (fiisiis), (fisiais, dat.-abl. pl.). In classical Latin, rendered plural even for singular instances by the Latin treatment of most recurring calendrical days;^{[15][16]} singular usage is a development in Late Latin.

Derived terms

- [fēria](#)
- [fērior](#)
- [fēriālis](#)
- [nūndinae fēriae](#)

Related terms

- [fēriāticus](#)

Descendants

- Catalan: [fiara](#)
- Dalmatian: [fiara](#)
- → Danish: [ferie](#)

- → English: [feria](#)
- → French: [férié](#)
- Friulian: [fiere](#)
- Galician: [feira](#)
- → German: [Ferien](#), [Feier](#)
- Italian: [feria](#), [fiera](#)
- Ladin: [feria](#)
- → Norwegian Bokmål: [ferie](#)
- → Norwegian Nynorsk: [ferie](#)
- Occitan: [fièira](#)
- Old French: [foire](#)
 - French: [foire](#)
 - → English: [fair](#)
- → Polish: [ferie](#)
- Portuguese: [feira](#), [féria](#)
- Romanian: [ferie](#)
- → Serbo-Croatian: [ferije](#)
- Sicilian: [fera](#)
- Spanish: [feria](#)
- → Swedish: [fira](#)

[fero](#)

A [suppletive](#) paradigm consisting of two different roots. The present stem is from [Proto-Italic](#) **ferō* (infinitive **ferzi*), from [Proto-Indo-European](#) **b^héreti* (“to bear, carry”), from the root **b^her-*. Cognates include [Sanskrit](#) [भरति](#) (bhārti), [Persian](#) [بار](#) (bār), [Old Armenian](#) [բերնի](#) (berem), [Ancient Greek](#) [φέρω](#) (phérō), [Old English](#) [beran](#) ([English](#) [bear](#)). The perfect stem, originally of [tollō](#), is from [Proto-Italic](#) **tetolai*, from [Proto-Indo-European](#) **tetólh₂e* (“to be holding up”), from the root **telh₂-*. The stem of [lātus](#) has the same root, reduced from [Proto-Italic](#) **tlātos*, from [Proto-Indo-European](#) **tlh₂tós*. It is cognate with [English](#) [thole](#) (“to endure”), [German](#) [dulden](#) (“to endure”).

Derived terms

- [adferō](#) / [afferō](#)
- [auferō](#)
- [circumferō](#)
- [conferō](#)
- [differō](#)

- [dēferō](#)
- [effērō](#)
- [-fer](#)
- [ferculum](#)
- [fertilis](#)
- [fertus](#)
- [interferō](#)
- [intrōferō](#)
- [lātiō](#)
- [offerō](#)
- [perferō](#)
- [postferō](#)
- [praeferō](#)
- [praeterferor](#)
- [prōferō](#)
- [referō](#)
- [sufferō](#)
- [trānsferō](#)
- [inferō](#)

Descendants

- Franco-Provençal: [fierre](#) (merged with [feriō](#))
- Sardinian: [ferrere](#)^[17]
- Old Ligurian: [ferir](#)^[18]

[fido](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **feiðō*, from [Proto-Indo-European](#) **b^héyd^heti* (“to trust”), from the root **b^heyd^h-*. Cognate to [fidēs](#) (“faith”) and [Proto-Germanic](#) **bidang-*.

Derived terms

- [cōnfidō](#)
- [diffidō](#)

Related terms

- [fidēlis](#)

Descendants

Reflexes of an assumed variant **fidāre*:^[19]

- Italo-Romance:
 - Italian: [fidare](#)
 - Sicilian: [fidari](#)
 - → Maltese: [fada](#)

North Italian:

- Friulian: [fiâ](#)
- Old Lombard: [fiar](#)
- Romansch: [fidar](#), [fider](#)

Gallo-Romance:

- Catalan: [fiar](#)
- French: [fier](#)
- Gascon: [hidar](#)
- Occitan: [fiar](#)

Ibero-Romance:

- Old Galician-Portuguese: [fiar](#)
 - Galician: [fiar](#)
 - Portuguese: [fiar](#)
- Spanish: [fiar](#)

Etymology 2

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

[filius](#)

From [Proto-Italic](#) **filius*, **feilius* (the Latin can reflect either one, but [Faliscan](#) [fileo](#), [hileo](#), if original and not modeled on Latin *filius*, would point to **fil-*), from [Proto-Indo-European](#) **d^heh₂ylios* (“sucker”), a derivation from the verbal root **d^heh₂(y)-* (“to suck”). Related to [fello](#), [fēmina](#), [fētus](#), [Old English](#) [delu](#) (“nipple, teat”), [dēon](#) (“to suck, suckle”), [Old Armenian](#) [nuw](#) (dal). More at [doe](#).

Derived terms

- [affiliō](#)
- [filia](#)
- [filiālis](#)
- [filiaster](#)
- [filiētās](#)
- [filiolus](#)
- [prōfilius](#) (Mediaeval Latin)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [hili](#), [hiliu](#), [hiliu](#)
 - Istro-Romanian: [fił](#)
 - Megleno-Romanian: [il'u](#)
 - Romanian: [fiu](#)
- Dalmatian:
 - [felj](#)

Italo-Romance:

- Corsican: [figliu](#)
- Italian: [figlio](#)
- Judeo-Italian: [פיליו](#) (figlio)
- Sicilian: [figghiu](#)

Padanian:

- Friulian: [fi](#)
- Istriot: [feio](#), [fèio](#)
- Ligurian: [figgio](#)
- Piedmontese: [fieu](#), [fij](#)
- Romansch: [figl](#), [fegl](#)
- Venetian: [fio](#)

Gallo-Romance:

- Catalan: [fill](#)
- Old French: [fil](#)
 - Bourguignon: [fi](#)
 - Walloon: [fi](#)
 - ⇒ Old French: [filz](#), [fils](#), [fis](#), [fitz](#), [fiz](#) (*nominative singular*)
 - Middle French: [fili](#)

- Norman: [fils](#), [fis](#)
- → English: [Fitz-](#) (via Anglo-Norman [fitz](#))

- Old Occitan: [filh](#)
 - Occitan: [filh](#), [fiu](#), [hilh](#)
- Ibero-Romance:
 - Aragonese: [fillo](#)
 - Mozarabic: [فلاو](#) (flyw)
 - Old Leonese: [Term?]
 - Asturian: [fíu](#)
 - Extremaduran: [ijú](#)
 - Leonese: [fiyu](#)
 - Mirandese: [filho](#)

- Old Galician-Portuguese: [filho](#), [fi'](#) (apocopic form), [fillo](#)
 - Fala: [fillu](#)
 - Galician: [fillo](#)
 - Portuguese: [filho](#) ^{ww}
- Old Spanish: [fijo](#)
 - Ladino: [ijo](#), [fijo](#)
 - Spanish: [hijo](#) ^{ww}

- Insular Romance:

- Sardinian:
 - Campanianese: [fillu](#)
 - Logudorese: [fizu](#), [figiu](#)

findo

From [Proto-Italic](#) **findō*, from [Proto-Indo-European](#) **b^hinédti* (“to be splitting”), from the root **b^heyd-*. Cognate with [Ancient Greek](#) [φειδομαι](#) (pheidomai), [Sanskrit](#) [भिद्](#) (bhid, “to break”), [Old English](#) [bitan](#) (English [bite](#)).

Derived terms

- [bifidus](#)
- [centifidus](#)
- [cōnfindō](#)
- [diffindō](#)
- [effindō](#)
- [fendicae](#)
- [fissilis](#)
- [fissipēs](#)
- [fissiō](#)
- [fissūra](#)
- [fistula](#)

- [multifidus](#)
- [quadrifidus](#)
- [quinquifidus](#)
- [trifidus](#)
- [infindō](#)

Related terms

- [fissiculō](#)
- [fissum](#)
- [fissurārius](#)
- [fistella](#)
- [fistulescō](#)
- [fistulāris](#)
- [fistulārius](#)
- [fistulātim](#)
- [fistulātor](#)
- [fistulātus](#)
- [fistulātōrius](#)
- [fistulō](#)
- [fistulōsus](#)

Descendants

- Asturian: [fender](#)
- Catalan: [fendre](#)
- French: [fendre](#)
- Galician: [fender](#)
- Italian: [fendere](#)
- Occitan: [fēnder](#), [fendre](#)
- Portuguese: [fender](#)
- Sicilian: [fēnniri](#)
- Spanish: [hender](#)
- Venetian: [sfēnder](#)

fiō

From [Proto-Italic](#) **fuiō*, ultimately from [Proto-Indo-European](#) **b^huH-* (“to grow, become, come into being, appear”). Compare with [fui](#), originally the perfect of this verb but now attached to [sum](#) (“I am”); and constructions with *-bō*, *-bam* (e.g. [amābō](#), [placēbō](#), [nocēbō](#), [monēbam](#), [audiēbam](#)). The past participle is that of the unrelated verb

[faciō](#) (“I make, do”). In Latin [faciō](#) and [fiō](#) were treated as the [active](#) and [passive](#) equivalents of each other, an example of [suppletion](#).

Related terms

- [faciō](#)
- [fiat lux](#)
- [fiat iūstitia ruat cælum](#) ^(wp)

Descendants

- Italian: [fire](#) (archaic, northern)
- Balkan Romance: (suppletive with descendants of Latin [esse](#))
 - Aromanian: [hiu](#)
 - Istro-Romanian: [fi](#)
 - Megleno-Romanian: [ire](#)
 - Romanian: [fi](#)
- → English: [fiat](#)

firmus

From [Proto-Italic](#) **fermos*, from [Proto-Indo-European](#) **d^her-mo-s* (“holding”) (whence also [Sanskrit](#) [धर्म](#) (dharma), from the root **d^her-* (“to hold”) (whence also [ferē](#) and [fermē](#)). Cognate with [Sanskrit](#) [धरति](#) (dhárati), [Old Persian](#) [𐎧𐎠𐎢𐎡𐎹](#) (d-a-r-y-t-i-y / dārayaty /), [Persian](#) [داریش](#) (dārīsh, “have, hold”), [Lithuanian](#) [derėti](#), [Russian](#) [держать](#) (deržát'). ^[20]

Derived terms

- [firmāmen](#)
- [firmāmentum](#)
- [firmātor](#)
- [firmē](#)
- [firmītās](#)
- [firmiter](#)
- [firmītūdō](#)
- [Firmius](#)
- [firmō](#)

Descendants

- Catalan: [ferm](#)
- Corsican: [fermu](#)
- Dalmatian: [farm](#)
- → English: [firm](#)
- → Esperanto: [firmo](#)

- French: [ferme](#)
- Friulian: [fêr](#)
- → German: [firm](#)
- Italian: [fermo](#)
- Occitan: [ferm](#)
- Portuguese: [firme](#)
- Romanian: [ferm](#)
- Sardinian: [firmu](#)
- Sicilian: [fermu](#)
- Spanish: [firme](#)

[fissus](#)

Perfect passive participle of [findō](#). Corresponds to [Proto-Indo-European *bʰid̥tós](#).

Derived terms

- [fissiparus](#) (New Latin)
- [fissiō](#)
- [fissura](#)

Descendants

- Catalan: [fes](#)
- French: [fesse](#)
- Galician: [feso](#)
- Italian: [fesso](#)
- Sicilian: [fissa](#), [fissu](#)
- Spanish: [fiso](#)

[foedus](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic *feiðos](#), from [Proto-Indo-European *bʰeydʰ-os](#), from [*bʰeydʰ-](#). Same root as [fidō](#), [fidēs](#), [fidus](#), and [Proto-Germanic *bīdang](#). Perhaps a corruption from an o-stem.

Derived terms

- [confoedustus](#)
- [foederātus](#)
- [foederō](#)
- [foedifragus](#)

Descendants

- ⇒English: [federal](#), [foedus rerum](#)
- ⇒French: [fédéral](#), [fédérale](#)

- ⇒Spanish: [federal](#)
- ⇒Portuguese: [federal](#)

Etymology 2

From [Proto-Indo-European *bʰeyh₂-](#) (“to frighten; be afraid”).

Derived terms

- [foeditās](#)
- [foedo](#)

Descendants

- Asturian: [feu](#)
- Italian: [fedo](#)
- Old Galician-Portuguese: [feo](#)
 - Galician: [feo](#)
 - Portuguese: [feio](#)
- Spanish: [feo](#)

[folia](#)

Etymology 1

Etymology 2

From the above form, reinterpreted as a feminine singular. See [folium](#).

[folium](#)

From [Proto-Indo-European *bʰolh₂yom](#) (“leaf”), from [*bʰleh₂-](#) (“blossom, flower”), exact cognate of [Ancient Greek φύλλον](#) (phúllon). Alternatively from [*dʰolyom](#) ([*dʰelh₂-](#) (“be green”)), whence [Welsh dail](#) and [Middle Irish duille](#).

Derived terms

- [acrifolius](#)
- [aquifolius](#)
- [exfoliāris](#)
- [folia](#)
- [foliamen](#) (Mediaeval)
- [foliāceus](#)
- [foliātum](#)
- [foliātus](#)
- [foliōsus](#)
- [latifolius](#)

Related terms

- [foliātilis](#)
- [foliātūra](#)

Descendants

- Aragonese: [fuella](#)
- Aromanian: [foalji](#)
- Asturian: [fueva](#)
- Catalan: [full](#), [fulla](#); → [foi](#)
- Dalmatian: [fualja](#)
- → English: [folio](#), [folium](#) (learned)
- Franco-Provençal: [foilli](#)
- Old French: [feuille](#) 𐌺𐌿
- → French: [feuille](#)
- Galician: [folla](#)
- Istro-Romanian: [fofe](#)
- Italian: [foglia](#), [foglio](#)
- Neapolitan: [fuoglio](#)
- Norman: [fielle](#)
- Northern Italo-Romance:
 - Friulian: [fuee](#)
 - Piedmontese: [feuj](#)
 - Romagnol: [foj](#) (Central Romagnol)
 - Romansch: [feel](#), [fiel](#), [fòglia](#)
 - Venetian: [fogia](#), [foja](#), [foglio](#), [foio](#)
- Occitan: [fuèlh](#), [fuèlha](#), [huelha](#)
- Portuguese: [folha](#), [folho](#); → [fólio](#)
- Romanian: [foaie](#); → [foliu](#)
- Sardinian: [fògiu](#), [fògia](#), [folla](#), [foza](#)
- Sicilian: [foggia](#), [foggghiu](#)
- Spanish: [hoja](#); → [folio](#)
- Walloon: [fove](#)

[follis](#)

From [Proto-Indo-European *bʰolǵʰ-n-is](#), [o-grade i-stem](#) derivative of [*bʰelǵʰ-](#) (“to swell”) with an [*-n-](#) suffix. Cognates include [Sanskrit बहिँस](#) (barhís, “straw, sacrificial straw”), [Old English belǵ](#) (“bulge, bag, purse”) ([English belly](#)) and [belǵan](#) (“to swell with anger”), [Old Prussian balsinis](#) (“cushion”) and [Old Irish bolg](#) (“belly; bag; bellows”). Or simply from [Proto-Indo-European *bʰol-n-is](#), ultimately from the same root, i.e. [*bʰel-](#) (“to blow”), from which [*bʰelǵʰ-](#) appears to be derived.

Derived terms

- [folleātus](#)
- [folleō](#)
- [folliculus](#)
- [follicō](#)
- [folligena](#)
- [follis volātīlis](#) (New Latin)
- [follītim](#)

Descendants

- Eastern Romance
 - Aromanian: [foali](#)
 - Romanian: [foale](#)
- Italo-Romance
 - Italian: [folle](#)
 - Sicilian: [foddi](#)
- Old French: [fol](#) ^{ww}
 - French: [fou](#)
 - Norman: [fo](#)
- Old Occitan: [fol](#)
 - Occitan: [hòu](#), [fò](#), [fòu](#)
- Sardinian: [fodhe](#)
- Venetian: [folo](#), [fola](#), [fol](#)
- West Iberian
 - Asturian: [fuelle](#)
 - Old Galician-Portuguese:
 - Galician: [fol](#)
 - Portuguese: [fole](#)
 - Spanish: [follar](#), [hollar](#), [fuelle](#)
- → Alemannic German: [Folle](#)
- → Proto-Brythonic: [*foll](#)
 - Middle Welsh: [ffoll](#)
- → Ancient Greek: [φóλλις](#) (phóllis)
 - → Aramaic: [فولس](#) / [פולס](#) / [فولس](#) / [פולס](#) (fulāsā, filas)
 - → Arabic: [فلس](#) (fils) ^{ww}
- → English: [follis](#)

for

From [Proto-Italic](#) **fōr*, from [Proto-Indo-European](#) **bʰéh₂tī* (“to speak”). It is unclear why the verb is [deponent](#).

Derived terms

- [affor](#)
- [effor](#)
- [fandus](#)
- [fābula](#)
- [fācundus](#)
- [fāns](#)
- [fātum](#)
- [interfor](#)
- [praefor](#)
- [profor](#)

Related terms

- [fāma](#)
- [fās](#)

forda

From [Proto-Indo-European](#) **bʰer-* + [Proto-Indo-European](#) **eh₂* (forming in this case masculine nouns), thus the literal sense of “bearer (of the calf)”.

foris

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **fworis*, from [Proto-Indo-European](#) **dʰwó̯r*, from **dʰwer-* (“door, gate”). Cognate with [forās](#), [foris](#), [forum](#), [Sanskrit](#) [द्वार](#) (dvār), [Ancient Greek](#) [θύρα](#) (thúra) and [Old English](#) [duru](#) and [dor](#) ([English door](#)).

Derived terms

- [biforis](#)
- [Forculus](#)
- [foricula](#)

Etymology 2

Old locative case of some obsolete noun from [Proto-Indo-European](#) **dʰwer-* (“door, gate”), whence also [forās](#). *Forīs* is mostly of location, *forās* of direction.

Derived terms

- [forīnsecus](#)

Descendants

hide ▲ Descendants

- Dalmatian: [fure](#)
- French: [hors](#), [dehors](#)

- Friulian: [fūr](#)
- Galician: [fóra](#)
- Istriot: [four](#)
- Italian: [fuori](#)
- Neapolitan: [fore](#)
- Portuguese: [fora](#)
- Sicilian: [fora](#)
- Spanish: [fuera](#)
- Venetian: [fora](#), [fuora](#)

Etymology 3

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

formus

From [Proto-Italic](#) **formos*, from [Proto-Indo-European](#) **gʷʰermos*, from **gʷʰer-* (“warm, hot”).^[21] Cognates include [Sanskrit](#) [घर्म](#) (gharma), [Old Armenian](#) [թեմ](#) (jerm), [Ancient Greek](#) [θερμός](#) (thermós), [Proto-Slavic](#) **qoręti*, [Welsh](#) [gwres](#), and [Old English](#) [wearm](#) ([English warm](#)).

Derived terms

- [forceps](#)

Related terms

- [fornāx](#)
- [fornus](#) (alternative form of [furnus](#) preserving the o)

fors

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **fortis*, from [Proto-Indo-European](#) **bʰértis* (“the act of carrying”) (compare [Old Irish](#) [brith](#), [German](#) [Geburt](#), [English](#) [bear](#), [burden](#), [Russian](#) [бремя](#) (bremja, “burden”), [Gpamb](#) (brat, “to take”), [Sanskrit](#) [भृति](#) (bhṛti, “carrying”), derivative of **bʰer-*, whence also Latin [ferō](#) (“bring, carry”). For the semantic development, compare [Proto-Germanic](#) **buriz* (“favorable wind”), from the same root.

Related terms

- [fortūna](#)
- [forsan](#)
- [forsit](#)
- [forsitan](#)
- [fortasse](#)
- [fortassis](#)

- [forte](#)
- [fortuitus](#)
- [fortuitō](#)

Etymology 2

From contraction of *fors sit* ("it might happen").

[foveo](#)

From [Proto-Italic](#) **foy^weō*, from [Proto-Indo-European](#) **d^hog^{wh}-éye-*, causative verb from **d^heg^{wh}-*.

Derived terms

- [cōnfoveō](#)
- [effoveō](#)
- [fōmentum](#)
- [fōtus](#)
- [fovēla](#)
- [perfoveō](#)
- [refoveō](#)

Related terms

- [fōmes](#)

[fraces](#)

From [Proto-Italic](#) **frakēs*, possibly from [Proto-Indo-European](#) **d^hrāks* ("dregs, sediment"), likely of non-[Indo-European](#) origin.^[22]

Derived terms

- [fraceō](#)
- [fracēscō](#)
- [fracidus](#)

[fragro](#)

Ultimately from [Proto-Indo-European](#) **b^hreh^g-* ("to smell"). De Vaan derives it as a denominative verb in *-ō-* *-āre* from a hypothetical Italic adjective **fragros* = **b^hrh^g-ro-* from **b^hreh^g-* + **-ro-*.^[23]

Derived terms

- [fragrāns](#)

Descendants

- Italian: [fragrare](#)
- (through Late or Vulgar Latin [flagrō](#))
- Catalan: [flairar](#)
- Old French: [flairier](#)
 - English: [flair](#)

- French: [flairer](#)
 - Esperanto: [flari](#)
 - Ido: [flarar](#)

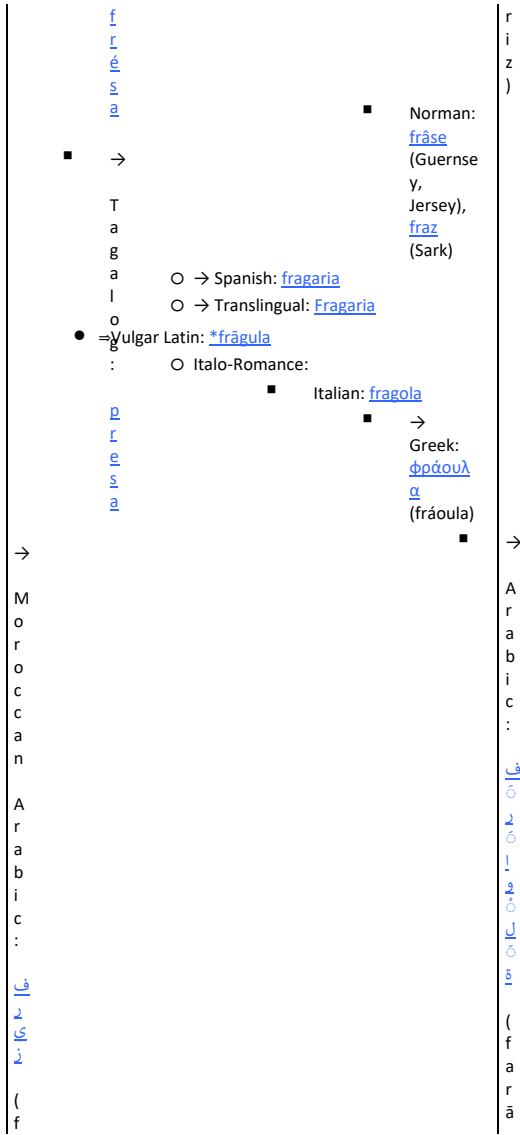
- Occitan: [flairar](#)
- Old Galician-Portuguese: [cheirar](#)
 - Fala: [cheiral](#), [chiral](#)
 - Galician: [cheirar](#)
 - Portuguese: [cheirar](#)^{ww}
- Sicilian: [ciagurari](#)

[fragum](#)

From [Proto-Italic](#) **frāqom*, from [Proto-Indo-European](#) **d^hreh^g-om*, from **d^hreh^g-* ("berry") (compare [Albanian](#) *dredhëz*, [Sanskrit](#) *द्रव्य* (*drāvya*) or **srōh^g-as* ("grape") (compare [Ancient Greek](#) *ῥῶξ* (*rhōx*) (whence [Greek](#) *ῥῶγα* (*rōga*)), [Albanian](#) *rrush*).

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [frangā](#)
 - Romanian: [fragă](#)
- North Italian:
 - Gallo-Italic:
 - Lombard: [fraga](#)
 - Piedmontese: [fraja](#), [frèja](#)
 - Romansch: [fraja](#), [fraia](#), [freja](#)
- Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [frève](#), [frêva](#), [friva](#)
- Occitano-Romance:
 - Aragonese: [fraga](#)
 - Catalan: [fraga](#)
 - Gascon: [ahraga](#), [haraga](#)
 - Occitan: [fraga](#)
- ⇒Latin: [fragaria](#)
 - > Franco-Provençal: [frêse](#), [frôze](#)
 - > Old French: [*fraiïere](#), [*fraire](#), [fraise](#), [freise](#)
 - Middle French: [fraise](#), [fraire](#)
 - French: [fraise](#)

w
l
a
)

- Gallurese: [fràula](#), [fràguia](#)
- Sicilian: [fràguia](#)
 -
 - Maltese: [frawla](#)
- North Italian:
 - Friulian: [freule](#)
 - Gallo-Italic:

■ E
m
i
l
i
a
n
:
f
r
o
l
a
,
f
r
e
l
a
,
f
r
è
v
l
a
p
i
e
d
o
n
t

frater

From [Proto-Italic](#) **frātēr*, from [Proto-Indo-European](#) **bʰr̥éh₂tēr*.

Derived terms

- [confrāter](#)
- [frāter cōsanguineus](#)
- [frāterculus](#)
- [frāternālis](#)
- [frāternē](#)
- [frāternitās](#)
- [frāternus](#)

a

R
o
m
a
g
n

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [frati](#), [frate](#)
 - Istro-Romanian: [frāte](#)
 - Romanian: [frate](#)
- Dalmatian:
 - [frutro](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [frate](#)
 - → English: [fra](#)
 - Neapolitan: [frate](#)
 - Sicilian: [frati](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [frade](#)
- North Italian:
 - Friulian: [fradi](#)
 - Istriot: [fra](#)
 - Old Piedmontese: [frère](#), [frer](#)
 - → Sicilian: [frère](#) (learned)
 - Old Ligurian: [frae](#)
 - Ligurian: [fræ](#), [frai](#)
 - Lombard: [frar](#)
 - Romansch: [frar](#)
 - Venetian: [frade](#), [brade](#) (influenced by germanic)
- Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [frāre](#), [frār](#)
 - Old French: [frere](#) ^{ww}
- Occitano-Romance:
 - Catalan: [frare](#)
 - Old Occitan: [fraise](#) ^{ww}
- Ibero-Romance:
 - Old Galician-Portuguese: [frade](#)

f
r
è
l
a
,
f
r
è
v
l
a

- Galician: [frade](#)
- Portuguese: [frade](#)

○ Old Spanish: [fradre](#), [frade](#) (early)

● Borrowings:

- → Albanian: [frat](#)
- → Dutch: [frater](#) (learned)
 - → Indonesian: [frater](#)
- → English: [frater](#) (learned)
- → German: [Frater](#) (learned)

[fraxinus](#)

From [Proto-Italic](#) **frāksinos*, from [Proto-Indo-European](#) **b^hṛHǵ-s-inos*, adjective of **b^herHǵós* ("birch"). Cognate with, [𑀧𑀺𑀓𑀭𑀯](#) (bhūrjá, "Himalayan birch") ([Betula utilis](#)), [English birch](#), [Russian берёза](#) (berjóza).

Derived terms

- [frāxineus](#)
- [frāxinētum](#)

Descendants

● Balkan Romance:

- Aromanian: [frapsin](#)
- Romanian: [frasin](#), [frapsân](#); [фрасин](#)

● Italo-Romance:

○ Italian: [frassino](#)
Central dialects: [frassu](#), [frasano](#)

- Neapolitan: [frasso](#), [frassono](#)
- Sicilian: [frāscinu](#), [fràssinu](#)

▪ → Maltese: [fraxxnu](#)

● North Italian:

- Friulian: [frassin](#)
- Ladin: [frasen](#)
- Ligurian: [frasciu](#)
- Piedmontese: [frasu](#), [fraisu](#)
- Romansch: [fraissen](#), [fraischen](#), [fressen](#)
- Venetian: [frāsene](#), [fràsino](#)

● Gallo-Romance:

- Catalan: [freixe](#)
- Franco-Provençal: [frāno](#), [frīno](#), [freno](#)
- Occitan: [fraise](#)
- Old French: [fraisne](#), [fresne](#), [frasne](#), [freine](#); [fraise](#)

- Angevin: [frêne](#), [fragne](#)
- Bourguignon: [fraise](#), [fragne](#)
- Lorrain: [frâne](#)
- Middle French: [fresne](#)
 - French: [frêne](#)
- Norman: [frêine](#)
- Walloon: [frinne](#)

● Ibero-Romance:

○ Aragonese: [fraxino](#), [fraxen](#), [freixen](#)
Ribagorçan: [freixe](#)

○ Old Leonese: [Term?]

- Asturian: [freisnu](#)
- Extremaduran: [fresnu](#)
 - → Fala: [fresnu](#)
- Leonese: [freisnu](#)
- Mirandese: [frezno](#)

○ Old Galician-Portuguese: [freixo](#)

- Galician: [freixo](#)
- Portuguese: [freixo](#)

○ Old Spanish: [fresno](#), [freisno](#), [fresno](#), [frexeno](#)

- Spanish: [fresno](#) ^{ww}

● Insular Romance:

○ Old Corsican: **frassu*
▪ Corsican: [frassu](#)

○ Sardinian: [frassu](#)

● Ancient borrowings:

○ → Albanian: [frashër](#)

● Learned borrowings:

○ → Greek: [φράξος](#) (fráxos)
○ → Interlingua: [fraxino](#)

[fretus](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **fretos*, from [Proto-Indo-European](#) **d^her-*.

Etymology 2

From [fretum](#) ("strait, channel").

[frons](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **frons*, from [Proto-Indo-European](#) **b^hrón̥ts* (compare [Irish braine](#) ("prow, edge"), [Old Norse brandr](#) ("sword blade")), from **b^hren-* ("to project; edge").

Derived terms

- [frontālia](#)
- [frontālis](#)
- [frontātī](#)
- [frontō](#)
- [frontōsus](#)

Descendants

- Dalmatian: [fruant](#)
- Eastern Romance:
 - Aromanian: [frāmtj](#), [frāmtē](#), [frumti](#), [frumte](#), [frumti](#), [frumte](#)
 - Romanian: [frunte](#)
- Italian: [fronte](#) f
- Old French: [front](#) m
 - French: [front](#) m ^{ww}
 - Norman: [front](#) m
 - → Dutch: [front](#)
 - → Middle English: [frount](#), [ffront](#), [ffrount](#), [front](#), [fronte](#), [frounte](#), [frountte](#), [frownt](#), [frownte](#), [frunt](#), [frunte](#)
 - English: [front](#) ^{ww}
 - Scots: [front](#)
- Old Leonese:
 - Asturian: [frente](#) f
- Old Occitan: [front](#)
 - Catalan: [front](#) m
 - Occitan: [front](#)
- Old Galician-Portuguese: [fronte](#)
 - Galician: [fronte](#) f
 - Portuguese: [fronte](#) f
- Old Spanish: [frente](#) f
 - Ladino:

Hebrew script: [פְּרֹנְטִי](#)

Latin script: [frente](#)

○ Spanish: [frente](#) ^{f ww}

- Romagnol: [frònta](#)
- Sicilian: [frunti](#)
- → English: [frons](#)
- → Friulian: [front](#)
- → Romansch: [frunt](#), [frùnt](#), [front](#)
- → Sardinian: [fronte](#), [fronti](#), [frunte](#)
- → Spanish: [frontis](#)
- → Venetian: [front](#)

Etymology 2

From [Proto-Indo-European](#) **bʰron-d-* (compare [Old English](#) [brant](#) (“steep”), [Latvian](#) [bruòds](#) (“roof ridge”), from **bʰren-* (“project”).

Derived terms

- [frondeus](#)
- [frondeō](#)
- [frondifer](#)
- [frondārius](#)
- [frondātiō](#)
- [frondātor](#)
- [frondōsus](#)

Related terms

- [frondescō](#)

Descendants

- Italian: [fronda](#)
- Spanish: [fronda](#)
- Friulian: [frind](#)
- → Catalan: [fronda](#)
- → English: [frond](#)
- → French: [fronde](#)
- → Portuguese: [fronde](#)

[frustum](#)

From [Proto-Italic](#) **frustum*, from [Proto-Indo-European](#) **bʰrus-tós*, from **bʰrews-* (“to break up, cut”).

Derived terms

- [frustulentus](#)

Descendants

- English: [frustum](#)

- Italian: [frusta](#)
- Spanish: [frusto](#), [frusta](#)
- Vulgar Latin: **frustiāre* ^{ww}

[fucus](#)

Etymology 1

From [Ancient Greek](#) [φῦκος](#) (*phûkos*, “seaweed, orchil”).

Derived terms

- [fucō](#)

Descendants

- → Welsh: [ffug](#)

Etymology 2

From [Proto-Italic](#) **foikos*, from [Proto-Indo-European](#) **bʰoy-ko-s*, from **bʰey-*.^[24] Cognate with [Old Irish](#) [bech](#), [English](#) [bee](#), and possibly [Ancient Greek](#) [σφήξ](#) (*sphḗx*, “wasp”).

Descendants

- Italian: [fucò](#)

[fui](#)

From [Proto-Italic](#) **fefuai*, aorist of **fuiō* (“I become”) (whence [fīō](#)), from [Proto-Indo-European](#) **bʰuH-*.

Descendants

- Asturian: [fui](#)
- French: [fus](#)
- Galician: [fun](#)
- Italian: [fui](#)
- Portuguese: [fui](#)
- Romanian: [fi](#)
- Sicilian: [fui](#)
- Spanish: [fui](#)

[functio](#)

Action noun of the verb [fungor](#) (“I perform, execute”). Derived from root *fung-* (“perform”, “execute”) (from [Proto-Indo-European](#) **bʰewǵ-* (“to enjoy”) with [nasal infix](#) (-n-) irregularly borrowed from present tense forms (*fung-*) + [-tiō](#) (“nominal derivational suffix”).

Descendants

- Catalan: [funció](#)
- → Czech: [funkce](#)
- → Danish: [funktion](#)
- → Dutch: [functie](#) ^{ww}
- → English: [function](#)

- → Esperanto: [funkcio](#)
- → Estonian: [funktsioon](#)
- → Finnish: [funktio](#)
- French: [fonction](#)
- → German: [Funktion](#)
- Italian: [funzione](#)
- → Latvian: [funkcija](#)
- → Lithuanian: [funkcija](#)
- → Norwegian: [funksjon](#)
- Occitan: [foncion](#)
- → Polish: [funkcja](#)
- Portuguese: [função](#)
- Romanian: [funcție](#), [funcțiune](#)
- → Russian: [фóнкция](#) (*fúncija*)
- → Serbo-Croatian: [fúncija](#) ([фóнкција](#))
- Sicilian: [funziuni](#)
- Spanish: [función](#), [función](#)
- → Swedish: [funktion](#)

[funda](#)

Etymology 1

Possibly from [Proto-Indo-European](#) **bʰondʰeh₂*, from **bʰendʰ-* (“to bind”), cf. [English](#) [bind](#). Alternatively a loanword from an unknown language, which may also have been the source of [Ancient Greek](#) [σφενδόνη](#) (*sphendónē*, “sling”).

Derived terms

- [fundiformis](#) (New Latin)
- [funditor](#)
- **fundula* (diminutive) (Vulgar Latin)
 - =Vulgar Latin: **fundla* (contraction)
 - = Vulgar Latin: **flunda* (metathesis)
 - Asturian: [flonda](#), [fronda](#)
 - Italian: [fionda](#)
 - French: [fronde](#)

- Sicilian: [ciunna](#)

Descendants

- Catalan: [fona](#), → [funda](#)
- West Iberian
 - Old Galician-Portuguese:
 - Galician: [fonda](#), [funda](#)
 - Portuguese: [funda](#)
 - Spanish: [honda](#)

Etymology 2

A conjugated form of [fundō](#).

[fungor](#)

From [Proto-Indo-European *b^hewg-](#) (“to enjoy”).

Derived terms

- [dēfungor](#)
- [fūnctus](#)
- [fūnctiō](#)
- [perfungor](#)

Descendants

- Czech: [fungovat](#)
- Danish: [fungere](#)
- Dutch: [fungeren](#)
- English: [function](#), [fungible](#)
- French: [fonction](#), [fonctionner](#)
- German: [fungieren](#)
- Italian: [fungere](#)
- Norwegian: [fungere](#)
- Sicilian: [fūnciri](#)
- Spanish: [fungir](#)
- Slovak: [fungovať](#)
- Swedish: [fungera](#)

[fur](#)

From [Proto-Italic *fōr](#), from [Proto-Indo-European *b^hór](#), from the root [*b^her-](#) (“to carry”) (see [ferō](#)). Cognate with [Ancient Greek φῶρ](#) (phōr).

Related terms

- [fūrtivus](#) (adjective)
- [fūrtum](#) (noun)

- [fūrtim](#) (adverb)
- [fūror](#) (verb)

Descendants

- Aromanian: [fur](#)
- Italian: [furo](#)
- Old Occitan:
 - Catalan: [fura](#), [furó](#)
 - Occitan: [fura](#)
- Romanian: [fur](#)
- ⇒Late Latin: [fūrō](#), [fūrōnis](#) (“thief”)
 - Old French: [fuiron](#)
 - Old Galician-Portuguese: [foron](#)
 - Fala: [furón](#)
 - Galician: [furón](#)
 - Portuguese: [furão](#)
 - Old Spanish:
 - Spanish: [hurón](#)
- ⇒Vulgar Latin: [*furittum](#) (“petty thief”)
 - Italian: [furetto](#)
 - Occitan: [furet](#), [huret](#), [fura](#)
 - Old French: [furet](#), [fired](#), [furret](#)
 - French: [furet](#)
 - → Middle English: [furet](#), [ferret](#)
 - Scots: [ferret](#)
 - English: [ferret](#)
 - Romansch: [furet](#)
 - Sicilian: [furittu](#)

[furnus](#)

From [Proto-Italic *fornos](#), from [Proto-Indo-European *ǵ^ʷh₂-nós](#), from [*ǵ^ʷher-](#) (“warm, hot”),^[23] Cognate with [Old Irish gorn](#), [Proto-Slavic *ǵьръ](#), [Albanian zjarr](#), [Old Armenian ջրնի](#) (jerm). Related to [formus](#).

Related terms

- [fornax](#)
- [fornix](#) (probably)

Descendants

- Corsican: [fornu](#), [forru](#), [furu](#)

- Dalmatian: [forno](#)
- Istriot: [furno](#)
- Italian: [forno](#)
- Eastern Romance:
 - Aromanian: [furnu](#), [fur](#), [furu](#), [furnă](#)
- Emilian: [fâuren](#)
- Extremaduran: [fornu](#)
- Franco-Provençal: [forn](#)
- Lombard: [fòrn](#)
- Navarro-Aragonese:
 - Aragonese: [forno](#)
- Neapolitan: [furno](#)
- Old French: [forn](#)
 - French: [four](#)
 - Norman: [fou](#), [four](#)
 - Walloon: [for](#)
- Old Leonese:
 - Asturian: [fornu](#), [forno](#), [furnu](#), [hornu](#)
 - Mirandese: [forno](#)
- Old Occitan: [forn](#)
 - Occitan: [forn](#)
- Old Galician-Portuguese: [forno](#)
 - Fala: [fornu](#), [folnu](#)
 - Galician: [forno](#)
 - Portuguese: [forno](#)
 - Guinea-Bissau Creole: [furnu](#)
- Old Spanish: [forno](#)
 - Spanish: [horno](#), [forno](#)
 - → Cebuano: [orno](#)
 - → Tagalog: [horno](#)
- Piedmontese: [furn](#)
- Rhaeto-Romance:
 - Friulian: [fôr](#)
 - Ladin: [forn](#)
 - Romansch: [furn](#), [fuorn](#)
- Sardinian: [forru](#), [furu](#)
- Sicilian: [furnu](#)

- Albanian: [furrë](#)
- Ancient Greek: [φούρνος](#) (phoûrnos)
 - Greek: [φούρνος](#) (foúrnos)
 - → Turkish: [fırın](#)
 - → Aramaic:
 - Hebrew script: [פּוּרְנָא](#) (fūrṇā')
 - Syriac script: [ܦܘܪܢܐ](#) (fūrṇā')
 - → Arabic: [فرن](#) (furn)
 - Hijazi Arabic: [فرن](#) (furn)
 - Maltese: [forn](#)
 - Turkish: [fırın](#)
 - → Old Armenian: [փոռնո](#) (p'urn)
 - Armenian: [փոռն](#) (p'ur)
 - ⇒ Byzantine Greek: [φουρνίν](#) (phournín)
 - Pontic Greek: [φουρνίν](#) (fournín), [φουρνί](#) (fourni)
 - → Laz: [ფურნინ](#) (furni), [ფურბინ](#) (funni)
- Bulgarian: [фурна](#) (furna)
- Cornish: [forn](#)
- Dutch: [fornuis](#)
- Georgian: [ფურნე](#) (purne)
 - → Mingrelian: [ფურნე](#) (purne)
- Kabyle: [ufarnu](#)
- Macedonian: [фурна](#) (furna)
- Old Irish: [sorn](#), [sornn](#)
 - Irish: [sorn](#)
 - Manx: [sorn](#)
 - Scottish Gaelic: [sòrn](#)
 - → Faroese: [sornur](#)
 - → Norwegian Nynorsk: [sonn](#)

- Serbo-Croatian:
 - Cyrillic script: [фурна](#)
 - Latin script: [furna](#)
- Welsh: [fwrn](#)
- ⇒ Vulgar Latin: *furnellus
 - Italian: [fornello](#)
 - Old French:
 - French: [fourneau](#)
 - Old Occitan:
 - Catalan: [fornell](#)
 - Occitan: [fornèl](#)
 - Old Galician-Portuguese:
 - Portuguese: [forninho](#)
 - Old Spanish:
 - Spanish: [hornillo](#)
 - Rhaeto-Romance:
 - Romansch: [furnel](#)
 - Sardinian: [forredhu](#), [furredhu](#)
 - Sicilian: [furneddu](#)

[futis](#)

From [Proto-Indo-European](#) *ǵʰew-tis ~ *ǵʰu-téy-s, from *ǵʰew-^[26]. Compare [Latin](#) [fundō](#) ("I pour out") and [fūti](#) ("leaky; futile").

[gaudeo](#)

From [Proto-Italic](#) *ǵāwidēō, from [Proto-Indo-European](#) *ǵeh₂widéh₂yeti, from *ǵeh₂w- ("to rejoice"). Cognate with [gaudium](#), [Gāius](#), [Ancient Greek](#) [γηθήω](#) (gēthēō), [γαίω](#) (gáiō), [γάνυμαι](#) (gánūmai), [γαῦρος](#) (gaúros), [γάνος](#) (gános), [Middle Irish](#) [quaire](#) ("noble").

Derived terms

- [aggaudeō](#)
- [congaudeō](#)
- [gaudebundus](#)
- [gaudibundus](#)
- [gaudēns](#)
- [gāvisus](#)
- [pergaudeō](#)
- [praegaudeō](#)
- [supergaudeō](#)

Related terms

- [gaudiālis](#)
- [gaudimōnium](#)
- [gaudivigēns](#)

Descendants

- Balkan romance:
 - Megleno-Romanian: [găudi](#)
- Dalmatian:
 - [gaudar](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [godere](#)
 - → Sardinian: [godire](#), [bodire](#)
 - Neapolitan: [godere](#)
 - Sicilian: [gòdiri](#), [còliri](#)
- North Italian:
 - Friulian: [gioldj](#)
 - Istriot: [guodi](#)
 - Ladin: [goder](#)
 - Romagnol: [gudér](#)
 - Romansch: [giudair](#), [guder](#); [giuder](#); [galdeir](#); [giodair](#)
 - Venetian: [gòder](#)
 - → Cimbrian: [gòdaran](#)

Gallo-Romance:

- Catalan: [goir](#)
- Old French: [joir](#)^{ww}
- Occitan: [gausir](#)

Ibero-Romance:

- Navarro-Aragonese: [godir](#)
- Portuguese: [gouvir](#) (archaic)

Borrowings

- → Catalan: [gaudir](#)
- → English: [gaud](#)
- → French: [gaudir](#) (archaic)
- → Maltese: [gawda](#) (via some Romance language)
- → Occitan: [gaudir](#)
- → Portuguese: [gaudiar](#)

[gelu](#)

From [Proto-Indo-European](#) *ǵel- ("cold"). Related to English [cold](#). *This etymology is incomplete. You can help Wiktionary by elaborating on the origins of this term.*

Derived terms

- [gelidus](#)

- [gelō](#)

Descendants

- Balkan Romance:

- Aromanian: [dzer](#)
- Romanian: [ger](#)

- Italo-Romance:

- Italian: [gelo](#), [gielo](#)
 - → Neapolitan: [gelo](#)
- Neapolitan: [jélo](#)
- Sicilian: [jelu](#)

- North Italian:

- Gallo-Italic:
 - Emilian: [zel](#), [zèil](#), [ziel](#), [zrù](#)
 - Old Ligurian: [zer](#)
 - Ligurian: [zèo](#)
 - Lombard: [zel](#), [gel](#), [zeld](#), [geld](#), [gild](#)
 - Piedmontese: [zel](#), [zer](#), [gèil](#), [ger](#), [gel](#)
- Venetian: [gelo](#), [xelo](#)

- Gallo-Romance:

- French: [gel](#)

- Occitano-Romance:

- Catalan: [gel](#)
- Occitan: [gèl](#), [gèu](#)

Auvergnat: [gial](#), [giau](#)

Limousin: [giau](#)

- Ibero-Romance:

- Aragonese: [chelo](#)
- Asturian: [xelu](#), [xilú](#)
- Galician: [xeo](#)
- Leonese: [xelu](#), [xielu](#)
- Spanish: [hielo](#)

▪ → Tagalog: [yelo](#)

- Sardinian:

- [ghelu](#), [belu](#), [gelu](#)

- Borrowings:

○ → Old Galician-Portuguese: [gelo](#) (or perhaps from Leonese)

- Portuguese: [gelo](#) ^{ww}

[geminus](#)

Presumably from [Proto-Italic *yemanos](#), from [Proto-Indo-European *yemH-](#) (“twin”), in view of [Proto-Celtic *yemonos](#) (Old Irish [emon](#) (“twin”)). If this is true, the *g-* must have been analogically introduced from [gignō](#) (“to give birth to”), [genus](#) (“offspring”).^[27]

Derived terms

- [bigeminus](#)
- [centumgeminus](#)
- [geminītūdō](#)
- [geminātīm](#)
- [geminī](#)
- [geminō](#)
- [quadrīgeminus](#)
- [septemgeminus](#)
- [trīgeminus](#), [tergeminus](#)

Related terms

- [conginātīō](#)
- [congininō](#)
- [gemellus](#)
- [geminātīō](#)
- [geminātus](#)
- [Geminī](#)
- [ingeminō](#)
- [trigeminō](#)

Descendants

hide ▲ Descendants of *Sandbox* in other languages

- Aromanian: [dzeamin](#)
- → English: [geminous](#)
- ⇒ English: [geminal](#)
- Galician: [xemio](#)
- → Italian: [gemino](#)
- Portuguese: [gêmeo](#), [gémeo](#)
- → Portuguese: [gémimo](#)
- Romanian: [geamăn](#)

- → Spanish: [gémimo](#)

[gena](#)

From [Proto-Italic *genō](#), from [Proto-Indo-European *ǵénu-](#), [*ǵénuš](#) (“chin, jaw, cheek”). The declension was most likely changed to avoid confusion with [genus](#). Cognates include [Ancient Greek γένυς](#) (génus), [Sanskrit](#) [𑀕𑀸𑀓](#) (hánu), [Persian](#) [چانه](#) (čâne), [Tocharian A](#) [śanwem](#), [Old Armenian](#) [ծնական](#) (cnawt), [Lithuanian](#) [žandas](#), [Welsh](#) [gen](#), and [Old English](#) [ċinn](#) (English [chin](#)).

Descendants

- → English: [gena](#) (learned)
- Aromanian: [dzeană](#), [dziane](#)
- Italian: [gena](#)
- Romanian: [geană](#)

[gener](#)

From [Proto-Italic *genros](#), from [Proto-Indo-European *ǵmros](#), from [Proto-Indo-European *ǵem-](#).^[28] The current form can be derived from a byform **gemros*, assimilating the nasal to make **genros*, from which derives a second-declension r-stem.

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [dziniri](#), [dzinire](#)
 - Romanian: [ginere](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [genero](#)
 - Neapolitan: [jennero](#)
 - Sicilian: [jènniru](#)
- North Italian:
 - Friulian: [zinar](#), [ginar](#)
 - Gallo-Italic:

▪ Emilian: [zèner](#), [zènar](#), [zèndar](#)

▪ Ligurian: [zénou](#), [zénne](#), [zénio](#), [zèndre](#)

▪ Lombard: [zèner](#), [gèner](#), [zènder](#), [xèner](#), [gèner](#), [gèndro](#)

▪ Piedmontese: [gènnor](#), [gèner](#), [gène](#), [zène](#), [zèni](#), [zèndri](#), [zèner](#)

- Romagnol: [zènar](#), [zènnar](#), [zènre](#)
 - Venetian: [zendro](#), [zènero](#), [xènero](#)
 - Gallo-Romance:
 - Old Bourguignon: [genre](#)
 - Bourguignon: [genre](#), [zinre](#), [zindre](#), [zenre](#), [zainre](#)
 - Old Champenois: [genre](#), [dinre](#)
 - Champenois: [genre](#)
 - Franco-Provençal: [gendro](#)
 - Old French: [gendre](#)
 - Middle French: [gendre](#)
 - French: [gendre](#)
 - Old Lorrain: [genre](#)
 - Lorrain: [genre](#), [dgenre](#), [jar](#)
 - Occitano-Romance:
 - Catalan: [gendre](#), [genre](#)
 - Occitan: [gendre](#)
 - Old Gascon: [gier](#)
 - Adiwasi Garasia: [gèr](#), [hiér](#), [iendre](#)
 - Ibero-Romance:
 - Asturian: [xenru](#)
 - Old Galician-Portuguese: [genrro](#)
 - Fala: [ixhenru](#), [xenru](#), [xhenru](#)
 - Galician: [xenro](#)
 - Portuguese: [genro](#)
 - Old Spanish: [verno](#)
 - Spanish: [verno](#)
 - Sardinian:
 - [ghèneru](#), [gènniru](#)

genetrix

Derived from [Proto-Indo-European](#) **ǵénh₂trih₂*, and cognate to [Sanskrit](#) [जनित्री](#) (*jānitṛī*), [जानी](#) (*jātrī*), [Ancient Greek](#) [γενέτειρα](#) (*geneteira*). By [surface analysis](#), [genitor](#) (“parent, father”) + *-trix*.

Descendants

- → English: [genetrix](#), [genitrix](#)
- Italian: [genitrice](#)

genimen

From [Proto-Italic](#) **genamen*, from [Proto-Indo-European](#) **ǵénh₂mn*, from the root **ǵenH-* (“to beget”, “to give birth”). Equivalent to [qianō](#) (“to beget”) + *-men* (noun-forming suffix). Compare with [germen](#).

gens

From [Proto-Italic](#) **gentis*, from [Proto-Indo-European](#) **ǵénh₂tis*^[29], from root **ǵenH-* (“to produce, to beget, to give birth”). See also [generō](#), [genus](#), [qianō](#). Cognate with [English](#) [kind](#), [Sanskrit](#) [जाति](#) (*jāti*), [Ancient Greek](#) [γένος](#) (*génos*) and [Ancient Greek](#) [γένεσις](#) (*généssis*), whence [English](#) [genesis](#).

Derived terms

- [genticus](#)
- [gentilicius](#)
- [gentilis](#)
- [gentilitās](#)
- [ingēns](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [gintă](#), [ghimtă](#)
 - Romanian: [gintă](#)
- Dalmatian:
 - [ziant](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [gente](#)
 - Sardinian: [gente](#), [genti](#), [tzente](#), [zente](#)
 - Neapolitan: [gente](#)
 - Sicilian: [genti](#)
- Padanian:
 - Friulian: [int](#)
 - Istriot: [zento](#)
 - Ladino: [djente](#)
 - Venetian: [dente](#), [xente](#), [zente](#)
 - Lombard: [gent](#)
- Northern Gallo-Romance:

- Old French: [gent](#)
 - French: [gens](#)
 - Norman: [gens](#)
 - Walloon: [diin](#)

- Southern Gallo-Romance:
 - Catalan: [gent](#)
 - Occitan: [gent](#)
- Ibero-Romance:
 - Asturian: [xente](#)
 - Old Galician-Portuguese: [gente](#)
 - Galician: [xente](#)
 - Portuguese: [gente](#)
 - Spanish: [gente](#)
- Borrowings:
 - → Albanian: [gjinde](#)^[30]
 - → Basque: [jende](#)
 - → English: [gens](#), ⇒ [genticide](#)

genu

PIE word

*ǵónu

From [Proto-Italic](#) **genu*, from [Proto-Indo-European](#) **ǵónu*. Cognate with [Ancient Greek](#) [γόυ](#) (*gónu*, “knee; plant node”), [German](#) [Knie](#), [English](#) [knee](#), [Dutch](#) [knie](#).

Derived terms

- [geniculum](#)
- [genuflecto](#)

Descendants

- Portuguese: [geio](#) (“terrace”)^[31] (Trás-os-Montes)

genus

Etymology 1

From [Proto-Indo-European](#) **ǵénh₂os* n (“race”), from the root **ǵenH-* (“to produce, beget”); compare also [ǵens](#), [qianō](#) and *-anus*, from the same root. Cognates include [Ancient Greek](#) [γένος](#) (*génos*, “race, stock, kin, kind”), [Sanskrit](#) [जानस](#) (*jānas*, “race, class of beings”), [Proto-Celtic](#) **ǵenos* (“birth; family”), and [English](#) [kin](#). Doublet of [genea](#).

Derived terms

- [bigener](#)
- [congener](#)
- [dēgener](#)

- [generālis](#)
- [generātim](#)
- [generō](#)
- [generōsus](#)
- [genus verbī](#)
- [suī generis](#)

Descendants

- → Arabic: [جنس](#) (jins)
- Catalan: [gens](#), [gènere](#)
- → Danish: [genus](#)
- → Dutch: [genus](#)
- → English: [genus](#), [gender](#)
- → Finnish: [genus](#)
- Franco-Provençal: [gins](#) (negative particle in *ne... (pās) gins de*)
- French: [genre](#) ^{WW}
- Galician: [xendra](#), [xénero](#)
- → German: [Genus](#)
- → Irish: [géineas](#)
- Italian: [genere](#)
- → Norwegian Bokmål: [genus](#)
- → Portuguese: [género](#), [gênero](#)
- Romanian: [gen](#)
- Spanish: [género](#)
- → Swedish: [genus](#)

Etymology 2

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

[germen](#)

Syncopated from [Proto-Italic *genamen](#), from [Proto-Indo-European *ǵénh₁mn](#) (“offspring”, “seed”), from the root [*ǵénh₁-](#) (“to beget”, “to give birth”).^[32] Equivalent to [gignō](#) (“I beget”) + [-men](#) (noun-forming suffix). Compare with [genimen](#).

Derived terms

- [germānus](#)
- [germinascō](#)
- [germinō](#)

Related terms

- [germinātiō](#)
- [germinātus](#)

Descendants

- → Catalan: [germen](#)
- → English: [germ](#), [germen](#)
- → French: [germe](#)
- Galician: [xerme](#), [xermolo](#)
- → Italian: [germe](#)
- → Occitan: [gèrme](#)
- → Portuguese: [germe](#)
- → Romanian: [germen](#)
- → Spanish: [germen](#)

[glis](#)

Etymology 1

From [Proto-Indo-European *ǵl̥h₂éys](#) (“weasel, mouse”), related to [Sanskrit गिरि](#) (giri, “mouse”), [Ancient Greek γαλέη](#) (galéē, “weasel”).

Related terms

- [glirarium](#)

Descendants

- Italo-Dalmatian
 - Corsican: [ghjira](#)
 - Italian: [ghiro](#)
- French: [loir](#)
 - → English: [loir](#)
- Gallo-Italic
 - Lombard: [glera](#)
- Rhaeto-Romance
 - Friulian: [glir](#)
 - Ladin: [ghiro](#)
- West Iberian
 - Galician: [lirio](#)
 - Old Spanish: [lir](#)
 - ⇒ Spanish: [lirón](#) (augmentative)
 - → Catalan: [liró](#)
 - ⇒Galician: [leirón](#)
- →⇒Cimbrian: [glëerle](#)

Etymology 2

From [Proto-Indo-European *ǵley-](#) (“to stick; to spread, to smear”)^[33]. See also Latin [gluten](#) and [glutus](#).

[gluten](#)

From [Proto-Italic *ǵloiten](#), from [Proto-Indo-European *ǵl̥óh₂ytn](#), from [*ǵleh₁y-](#) (“to stick; to spread, to smear”).

Derived terms

- [glütinō](#)

Descendants

- → Catalan: [gluten](#)
- → French: [gluten](#)
 - → English: [gluten](#)
- Old French: [glu](#)
 - → English: [glue](#)
 - → Irish: [gliú](#)
 - French: [glu](#)
 - Norman: [cliute](#) (Jersey)
- → Old Irish: [gláed](#)
 - Irish: [glae](#)
 - Scottish Gaelic: [glaodh](#)
- → Polish: [gluten](#) (learned)
- Portuguese: [glúten](#), [grude](#)
- → Proto-Brythonic: [*gl̥ud](#)
 - Middle Welsh: [glut](#)
 - Welsh: [glud](#)
- → Spanish: [gluten](#)
- → Swedish: [gluten](#)

[-gnus](#)

From a combining form [*ǵn\(h₁\)-os](#)^[34] from [Proto-Indo-European *ǵénh₁-](#) (“to produce, to beget, to give birth”), whence Latin [gignō](#) (“give birth”).^[35] Compare [-genus](#), which was reformed from other forms.

Derived terms

Category *Latin terms suffixed with Sandbox* not found

[granum](#)

From [Proto-Italic *ǵrānom](#) from [Proto-Indo-European *ǵr̥h₂nóm](#).

Derived terms

- [grāneus](#)
- [grānulum](#)

- [grānārium](#)
- [grānātim](#)
- [grānātum](#)
- [grānātus](#)
- [grānōsus](#)
- [mālogrānātum](#)

Related terms

- [grānifer](#)

Descendants

- Aromanian: [grān](#)
- Asturian: [granu](#), [grana](#) (from neuter plural)
- Basque: [garau](#)
- Catalan: [gra](#)
- Corsican: [granu](#)
- Dalmatian: [grun](#)
- Dutch: [graan](#)
- German: [Gran](#)
 - Irish: [gráinne](#)
- Friulian: [gran](#)
- Italian: [grano](#)
- Ladino: [גראן](#) ([grano](#))
- Occitan: [gran](#)
- Old French: [grain](#), [grein](#)
 - English: [grain](#), [grange](#)
 - French: [grain](#)
- Old Galician-Portuguese: [grão](#)
 - Galician: [gran](#)
 - Portuguese: [grão](#)
- Piedmontese: [gran](#), [gran-a](#)
- Romanian: [grâu](#)
- Romansch: [graun](#)
- Sicilian: [granu](#)
- Spanish: [grano](#)
- Vulgar Latin: [*grānica](#) ^{ww}

[grates](#)

From the plural of [Old Latin](#) [*grātis](#), from [Proto-Italic](#) [*grātis](#), from [Proto-Indo-European](#) [*q^wérH₂s](#), from the root

[*q^wérH-](#) (“to welcome, greet, praise”) + [*-tis](#) (deverbal abstract noun-forming suffix). Cognates include [Oscan](#) [𐌆𐌗𐌏𐌌](#) (brateis), [Paelignian](#) [brat](#), [brais](#), [Vestinian](#) [brat](#), [Old Church Slavonic](#) [ꙗꙋꙋꙋ](#) (žrīti, “to offer, sacrifice”) and [Sanskrit](#) [गृति](#) (gūrti, “approval, praise, welcoming; benediction”). Compare [grātia](#).

Related terms

- [grātia](#)
- [grātificor](#)
- [grātitudō](#)
- [grātiōsus](#)
- [grātor](#)
- [grātulor](#)
- [grātulātiō](#)
- [grātulātōrius](#)
- [grātus](#)
- [grātē](#)
- [grātīs](#)

[gratus](#)

From [Proto-Italic](#) [*q^wrātos](#), from [Proto-Indo-European](#) [*q^wérH-tó-s](#), from [*q^wérH-](#) (“to welcome, greet, praise”). Cognates include [Sanskrit](#) [गृणाति](#) (grṇāti, “to praise”) and [ꙋꙋꙋ](#) (gūrtā, “pleasing, agreeable, welcome”), [Old Church Slavonic](#) [жрѣтѹ](#) (žrīti) and [Old Prussian](#) [qirtwei](#) (“to praise”).

Derived terms

- [grātē](#)
- [grātia](#)
- [grātificor](#)
- [grātitudō](#)
- [grātor](#)
- [pergrātus](#)

Related terms

- [grātīs](#)
- [grātiōsus](#)
- [grātulātiō](#)
- [grātulātōrius](#)
- [grātulor](#)

Descendants

- Catalan: [grat](#)
- French: [gré](#)
- Italian: [grado](#), [grato](#)
- Occitan: [grat](#), [agrat](#)
- Portuguese: [grado](#), [grato](#)
- Spanish: [grado](#), [grato](#)

[gravis](#)

From [Proto-Italic](#) [*q^wraus](#), from [Proto-Indo-European](#) [*q^wréh₂us](#), an *u*-stem adjective regularly enlarged into the *i*-stem, compare [brevis](#), [dulcis](#), [mollis](#), [tenuis](#) etc. ^[36] Cognate with [Ancient Greek](#) [βαρύς](#) (barús), [Gothic](#) [𐌵𐌹𐌸𐌹𐌸](#) (kaurus, “heavy”), [Persian](#) [گدان](#) (gerān) and [Sanskrit](#) [गुरु](#) (gurú). See also [Latin](#) [brūtus](#).

Derived terms

- [accentus gravis](#)
- [cithara gravis](#)
- [gravidus](#)
- [gravis onus](#)
- [gravitās](#)
- [gravitūdō](#)
- [gravēdō](#)
- [gravēsco](#)
- [gravō](#)

Descendants

(See also [grevis](#).)

- Italian: [grave](#)
- Old Galician-Portuguese: [grave](#)
 - Portuguese: [grave](#)
- Old Spanish: [grave](#)
 - Spanish: [grave](#)
- Sicilian: [gravi](#)
- Borrowings:
 - → Middle French: [grave](#) (learned)
 - → English: [grave](#)
 - French: [grave](#)
 - → Romanian: [grav](#) (also from French)
 - → Swedish: [grav](#)

grunda

Perhaps a backformation from *suggrunda*, from [Proto-Italic *yronḁ](#), from [Proto-Indo-European *gʰronḁh₂](#) (collective), from [*gʰrendʰ](#): (“beam, plank”).^[a]

Derived terms

- [suggrunda](#)
- [suggrundium](#)

Descendants

- Italian: [gronda](#)
- Piedmontese: [gronda](#)

gusto

From unattested **gustus* (*tasted*), from [Proto-Indo-European *ǵustós](#), from [*ǵews-](#) (“to taste”). Cognate with [gustus](#) (“a taste”).

Derived terms

- [dēgustō](#)
- [gustātīō](#)
- [praegustō](#)
- [regustō](#)

Descendants

- Aromanian: [gustu, gustari](#)
- Catalan: [gustar](#)
- Old Francoprovençal: [gostar](#)
 - Franco-Provençal: [gōtar](#)
- Old French: [goster](#)
 - Middle French: [gouster](#)
 - French: [goûter](#)
 - Norman: [goûter](#)
 - Picard: [goûter](#)
 - Walloon: [goster](#)
- Friulian: [gustâ](#)
- Galician: [gustar](#)
- Italian: [gustare](#)
- Ladin: [gusté](#)
- Old Galician-Portuguese: [gostar](#)
- Old Spanish: [gostar](#)
- Piedmontese: [gusté](#)
- Portuguese: [gostar](#)

- Romanian: [gusta, gustare](#)
- Romansch: [gustar, guster](#)
- Sardinian: [gustai, gustare](#)
- Sicilian: [gustari](#)
- Spanish: [gustar](#)
- Walloon: [goster](#)

gustus

From [Proto-Italic *gustus](#), from [Proto-Indo-European *ǵewstus](#). Cognate with [gustō](#).

Descendants

- Eastern Romance
 - Aromanian: [gustu, yustu](#)
 - Romanian: [gust](#)
- Piedmontese: [gust](#)
- Italo-Dalmatian
 - Italian: [gusto](#) (possibly semi-learned)
 - ww
 - Sicilian: [gustu](#)
- Old French: [goust](#)
 - Middle French: [goust](#)
 - French: [goût](#) ww
 - Dutch: [goeste](#) (archaic)
 - West Flemish: [goeste](#)
 - Norman: [goût](#)
- Old Occitan:
 - Catalan: [gust](#) (possibly a learned borrowing)
 - Occitan: [gost](#)
- Rhaeto-Romance
 - Friulian: [gust](#) (possibly semi-learned)
 - Romansch: [gust, gost](#)
- Sardinian: [gustu](#)
- Venetian: [gusto](#)
 - =Cimbrian: [gūsten](#)
- Walloon: [gosse](#)
- West Iberian
 - Old Galician-Portuguese: [gosto](#)

- Galician: [gusto, gosto](#)
- Portuguese: [gosto](#)
- Old Spanish: [gosto](#)

Borrowings

- → Hungarian: [gusztus](#)
- → Middle English: [gust, guste](#)
 - English: [gust](#)
 - Scots: [gust](#)
- → Polish: [gust](#)
- → Spanish: [gusto](#)

helvus

From [Proto-Italic *heliwos](#), from [Proto-Indo-European *ǵʰelh₂-i-wó-s](#) (“yellow, green”), from [*ǵʰelh₂-](#) (“green, yellow”) + *-i-* + **-wós*. Cognate with [Proto-Germanic *qelwaz](#) (“yellow”), [Lithuanian žėlvas](#) (“greenish”).

Derived terms

- [helvolus](#)
- [helvius](#)
- [helvella](#)
- [Helvius](#)

hemo

From [Proto-Italic *hemō](#), from [Proto-Indo-European *ǵʰmmō](#).

here

Etymology 1

From [Proto-Italic *hezī](#), from [Proto-Indo-European *\(dʰ\)ǵʰyēsī](#), locative form of **(dʰ)ǵʰyés* (“yesterday”).

Etymology 2

hibernus

From [Proto-Italic *heimrinos](#), from [Proto-Indo-European *ǵʰey-m-r-ino-s](#), from **ǵʰey-*.

Derived terms

- [hibernāculum](#)
- [hibernālis](#)
- [hibernō](#)
- [hibernum](#)

hic

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **hek(e)*, from [Proto-Indo-European](#) **g^hi-ke* (“this, here”), from **g^hi* + **ke* (“here”). First element cognate with [Ancient Greek](#) *γε* (ge, intensifying particle), [Russian](#) *же* (že, intensifying particle), [Sanskrit](#) *ꣳ* (ha, intensifier), [Hittite](#) *hi* (“surely, for”), [Czech](#) *že* (“that”, conjunction). Second element cognate with [Latin](#) *cis* (“on this side”), [ce-dō](#), [Ancient Greek](#) *ἐ-κε-ἴvoc* (e-ke-înos, “that”), [Old Irish](#) *cé* (“here”), [Gothic](#) *𐌿* (*himma*, “to this”). More at [he](#), [here](#).

Derived terms

- [h.e.](#)
- [hinc](#)
- [hāc](#)
- [hīc](#)
- [hūc](#)

Etymology 2

From older *heic*, adverb (locative) from [hic](#).

Derived terms

- [*ad hīcce](#)
- [ecce hīc](#)
- [*eccum hīc](#)

Descendants

- >? Italo-Romance:
 - Italian: [cì](#)
 - Neapolitan: [ce](#)
 - Sicilian: [cì](#)
- Padanian:
 - Piedmontese: [i](#)
- Northern Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [y](#)
 - French: [y](#)
- Southern Gallo-Romance:
 - Aragonese: [i](#)
 - Catalan: [hi](#)
 - Occitan: [i](#)
- Ibero-Romance:
 - Old Spanish: [hi](#), [y](#), [ŷ](#)
- Borrowings:
 - → Ido: [hike](#)

[hir](#)

From [Proto-Italic](#) **hezor*, from [Proto-Indo-European](#) **ǵ^hésōr*. Cognate with [Ancient Greek](#) *χεῖρ* (kheír).

[hoc](#)

Etymology 1

For **hod* + *-ce*, from [Proto-Italic](#) **hod* n sg (“this”) + **ke* (“here”), from [Proto-Indo-European](#) **g^he* (“discourse particle”) + **ke* (“deictic particle”).

Derived terms

- [ecce hoc](#)
- [*eccum hoc](#)
- [h.e.](#)
- [*hoc ille](#)
- [per hoc](#)

Descendants

- As a pronoun:
 - Northern Gallo-Romance:
 - Old Franco-Provençal: [o](#)
 - Franco-Provençal: [ho](#), [o](#), [ou](#)
 - Oïl:
 - Old Bourbonnais-Berrichon: [o](#)
 - Old French: [o](#) (only in early texts)
 - Old Poitevin-Saintongeais: [au](#), [ou](#), [o](#)

- Southern Gallo-Romance:
 - Aragonese: [hu](#), [hue](#) (Ribagorçan)
 - Catalan: [ho](#)
 - Old Occitan: [o](#), [ou](#), [vo](#), [va](#), [ag](#), [ac](#), [ec](#), [heg](#)
 - Occitan: [o](#), [vo](#), [vā](#), [ac](#), [ec](#), [at](#), [a](#), [zo](#)

- As an affirmative particle:
 - Northern Gallo-Romance:
 - = Old Franco-Provençal: [dire que o](#) (“say ‘yes’”)
 - Oïl:
 - Franc-Comtois: [o](#)
 - Lorrain: [o](#)

P
o
i
t
e
v
i
n
-

- Old French: [ne dire](#), [ne o ne non](#) ("say neither 'yes' nor 'no'")
- Poitevin-Saintongeais: [vâou](#), [gao](#)

○ Southern Gallo-Romance:

- Old Catalan: [hoc](#), [oc](#), [hoch](#)
- Catalan: [hoc](#) ("indeed", adv.)
- Old Occitan: [oc](#)
- Occitan: [òc](#)

Etymology 2

Etymology 3

According to De Vaan (2008), from a masculine singular instrumental of [Proto-Indo-European](#) **ǵʰi-ke* ("this, here"). Contrast [Latin](#) *hūc*, which is probably from the locative instead.

[holus](#)

From [Old Latin](#) *helus*, from [Proto-Italic](#) **helos*, from [Proto-Indo-European](#) **ǵʰéǵʰs-s* ~ **ǵʰǵʰs-és*, from **ǵʰelǵʰs-* ("to flourish; green, yellow") + **-s*. Cognate with [Proto-Germanic](#) **qulaz* ("yellow").

Derived terms

- [holerō](#)
- [holitor](#)
- [holitrīx](#)
- [holitōrius](#)
- [holusculum](#)

[homo](#)

From earlier *hemō*, from [Proto-Italic](#) **hemō*, from [Proto-Indo-European](#) **ǵʰmmō* ("earthling"), from **ǵʰéǵʰōm*

("earth"), whence [Latin](#) *humus*. Cognates include [Old Lithuanian](#) *žmuō* ("man"), [Gothic](#) *guma* and [Old English](#) *guma* ("man"). See also *nēmō* ("no one"), from **ne hemō*. The phenomenon of a derivational relationship between the words for both *earth* and *man* is also seen in Semitic languages: Hebrew *אָדָם* (*adám*, "man"), *אָדָמָה* (*adamá*, "soil").

Derived terms

- [homullus](#) (diminutive)
- [homunciō](#) (diminutive)
- [homunculus](#) (diminutive)
- [homō hominī lupus](#)
- [homō nullius colōris](#)
- [hūmānitās](#)
- [hūmānus](#)
- [sēmihomō](#)

Descendants

hide ▲ Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [om](#)
 - Istro-Romanian: [om](#)
 - Megleno-Romanian: [om](#), [uom](#)
 - Romanian: [om](#)
- Dalmatian:
 - [jomno](#)
- Italo-Romance:
 - Corsican: [omu](#)
 - Istriot: [omo](#)
 - Italian: [uomo](#)
 - Neapolitan: [ommo](#)
 - Sicilian: [omu](#), [òminu](#)
- Padanian:
 - Emilian: [òmen](#), [òm](#)
 - Ligurian: [òmmo](#)
 - Lombard: [òm](#), [òmen](#)
 - Piedmontese: [òm](#), [òmmon](#)
 - Romagnol: [òm](#), [òman](#)
 - Friulian: [omp](#), [om](#)
 - Romansch: [um](#)
 - Venetian: [omo](#), [òmeno](#)
- Northern Gallo-Romance:

○ Franco-Provençal: [homo](#), [on](#)

○ Old French: [home](#) ^{ww}

● Southern Gallo-Romance:

○ Catalan: [home](#)

○ Old Occitan: [ome](#), [hom](#), [home](#), [om](#), [omne](#)

■ Occitan: [òme](#), [ome](#)

● Sardinian:

○ [òmine](#)

● Ibero-Romance:

○ Navarro-Aragonese: [hombre](#), [ombre](#), [ome](#), [omme](#), [homme](#), [uamne](#)

■ Aragonese: [ombre](#), [hombre](#); [ome](#)

○ Old Leonese: [omne](#)

■ Asturian: [home](#)

■ Leonese: [home](#)

■ Mirandese: [home](#)

○ Old Galician-Portuguese: [ome](#), [home](#), [omen](#), [omée](#)

■ Fala: [homi](#)

■ Galician: [home](#)

■ Portuguese: [homem](#), [home](#); [homê](#); [ómi](#); [hómi](#); [hõmi](#)

■ Guinea-Bissau Creole: [omi](#)

■ Indo-Portuguese: [homm](#)

■ Kabuverdianu: [ómi](#)

■ Korlai Creole Portuguese: [om](#)

■ Kristang: [omi](#)

- Principe nse: [omi](#)
- Saramac can: [womi](#)
- Old Spanish: [omne](#), [ome](#); [homne](#)

Ladino:
 Hebrew script: [אומברי](#)
 Latin script: [ombre](#)

▪ Spanish: [hombre](#), [hombre](#), [ombre](#), [onbre](#)

▪ Chavacano: [hombre](#)

→ English: [hombre](#)

→ French: [hombre](#)

- → Ido: [homo](#)
- → Interlingua: [homine](#)
- → Interlingue: [hom](#)
- → Novial: [home](#)
- → Translingual: [Homo](#)

hordeum

From [Proto-Italic](#) **horzdeom*, from [Proto-Indo-European](#) **ǵʰrsdevom* (“bristly”) after the long prickly awns of the ear of grain. Cognate to [Old High German](#) *gersta* (“barley”), [German](#) *Gerste* (“barley”), [English](#) *gorse*. Related to Latin *horreo* (“to bristle”), *hirsutus* (“hairy”), and *ericius* (“urchin”).

Derived terms

- [hordeaceus](#)
- [hordearius](#)
- [hordeatus](#)
- [hordeolus](#)
- [hordior](#)

Descendants

- [Aromanian](#): [ordzu](#)
- [Catalan](#): [ordi](#), [orxata](#)
- [Dalmatian](#): [vuazr](#)
- [Dutch](#): [orgeade](#)
- [English](#): [orgeat](#), [horchata](#)
- [Franco-Provençal](#): [horgeo](#), [horgeat](#)
- [French](#): [orge](#), [orgeat](#)
- [Friulian](#): [vuardi](#)
- [Italian](#): [orzo](#), [orzata](#)
- [Occitan](#): [òrdi](#), [ordiat](#)
- [Old Galician-Portuguese](#): [orio](#)
 - [Galician](#): [orxo](#)
- [Romanian](#): [orz](#)
- [Romansch](#): [ierdj](#), [üerdj](#)
- [Sardinian](#): [ogliu](#), [olzu](#), [orgiu](#), [orju](#), [orzu](#)
- [Sicilian](#): [orriu](#) (from an earlier “òr(i)ju”)
- [Spanish](#): [hordio](#), [horchata](#)
- [Translingual](#): [Hordeum](#)

E
n
g
l
i
s
h
:

o
m
b
r
e

→ [Papiamentu](#): [hòmber](#)

- **Borrowings:**
 - → [English](#): [homo](#); [argumentum ad hominem](#), [ad hominem](#)
 - → [Esperanto](#): [homo](#)

horreo

From [Proto-Italic](#) **horzēō*, from [Proto-Indo-European](#) **ǵʰrs-éh₁-(ye)-ti*, from **ǵʰers-* (“to bristle”). Cognate with [Latin](#) *hirsutus*, *eris* (“hedgehog”), [Welsh](#) *garw* (“rough”), [Sanskrit](#) *हृष्यति* (*hṛṣyati*, “become erect or stiff or rigid; be glad”), *हृषयति* (*harṣayati*, “to excite”), [Avestan](#) *𐬰𐬀𐬎𐬌𐬎𐬀𐬎𐬀* (*zaršiiamna*, “excited”).

Derived terms

hide ▲ Derived terms

- [abhorreō](#)
- [exhorreō](#)
- [inhorreō](#)
- [horrendē](#)
- [horrendum](#)
- [horrendus](#)
- [horrēns](#)
- [horrentia](#)
- [horrēscō](#)
- [horribilis](#)
- [horricomis](#)
- [horridus](#)
- [horrifer](#)
- [horrificus](#)
- [horripilō](#)
- [horrisonus](#)
- [horror](#)
- [obhorreō](#)
- [perhorreō](#)

Related terms

- [horificābilis](#)
- [horribilis](#)
- [horridulus](#)
- [horridus](#)
- [horridē](#)
- [horrificus](#)
- [horrificē](#)
- [horrificō](#)
- [horripilāns](#)

- [horripilātiō](#)
- [horripilō](#)
- [horror](#)

Descendants

- Aromanian: [urâscu](#), [urâri](#)
- Romanian: [urî](#)
- → Albanian: [urrej](#)

[hospes](#)

From [Proto-Italic](#) **hostipotis*, an old compound of *hostis* and the root of *potis*, from [Proto-Indo-European](#) **ǵʰóstipotis*, a compound of **ǵʰóstis* (whence *hostis*) and **pótis* (whence *potis*). Cognate with [Proto-Slavic](#) **gospodь*.

Derived terms

- [hospita](#)
- [hospitālis](#)
- [hospiticida](#)
- [hospitium](#)
- [hospitīvus](#)
- [hospitō](#)
- [hospitor](#)

Related terms

- [hospita](#)
- [hospitāculum](#)
- [hospitālia](#)
- [hospitālītās](#)
- [hospitālīter](#)
- [hospitātor](#)
- [hospitiolum](#)

Descendants

- Aromanian: [oaspi](#), [oaspe](#), [ospi](#)
- Catalan: [hoste](#)
- Old Francoprovençal: [oste](#), [hoste](#)
 - Franco-Provençal: [hôtepe](#)
- Old French: [oste](#)
 - → English: [host](#)
 - French: [hôte](#)
- Friulian: [ospit](#)
- Galician: [hóspede](#)

- Italian: [ospite](#), [oste](#) (through Old French)
- Occitan: [òste](#)
- Piedmontese: [òspite](#)
- Portuguese: [hóspede](#)
- Romanian: [oaspete](#)
- Romansch: [hosp](#)
- Sicilian: [òspiti](#), [òsputi](#)
- Spanish: [huésped](#)
- Walloon: [oste](#), [oiste](#)
- → Welsh: [osb](#)

[hostis](#)

From [Proto-Italic](#) **hostis*, from [Proto-Indo-European](#) **ǵʰóstis* (“guest, stranger”), whence also [Proto-Germanic](#) **gastiz* (English *quest*) and [Proto-Slavic](#) **gostь*. Varro (*de lingua latina* 5.4) confirms this: *tum eō verbō dīcēbant peregrīnum [...], nunc dicunt eum quem tum dīcēbant perduellem*. (“Back then this word meant a stranger, today it means the same as *perduellis* - an enemy of the state.”).

Derived terms

- [hospes](#)
- [hosticior](#)

Descendants

- Aromanian: [oasti](#)
- Asturian: [güeste](#)
- Catalan: [host](#)
- Old French: [ost](#), [host](#)
- → English: [host](#)
- → French: [ost](#) (revival of the Old French word)
- → Norman: [hôt](#) (Pays de Bray)
- → Picard: [hôt](#)
- Galician: [hoste](#)
- → Irish: [óstach](#)
- Italian: [oste](#)
- Occitan: [òst](#)
- Portuguese: [hoste](#)
- Romanian: [oaste](#)
- Spanish: [hueste](#)

[hostus](#)

From [Proto-Italic](#) **hostus*, from [Proto-Indo-European](#) **ǵʰós-tos* (“hand”), from **ǵʰes-* (“hand”). Cognate with [Sanskrit](#) [हस्ता](#) (*háshta*, “hand”), [Avestan](#) [𐬵𐬀𐬎𐬎𐬀](#) (*zasta*, “hand”). Related to [Latin](#) *hostia* (“victim”).

[huc](#)

Probably from the Old Latin locative *hoi* + *-ce*, from [Proto-Indo-European](#) **ǵʰe* and [Proto-Indo-European](#) **ke* (“here”), according to De Vaan (2008). Compare the mostly pre-Classical *hōc* (“to this place, for this reason”), which De Vaan says is from an instrumental case form. Compare the same alternation between *illūc* and the older *illōc*. See also [hinc](#).

Derived terms

- [adhuc](#)

Related terms

hide ▲[Latin correlatives](#) ^(edit)

[humus](#)

From [Proto-Italic](#) **homos*, from [Proto-Indo-European](#) **dʰǵʰomós*, from **dʰéǵʰóm* (“earth”). Cognates include [Sanskrit](#) [धृ](#) (*ḍṛ*), [Ancient Greek](#) [χθών](#) (*khthón*), and [Old Church Slavonic](#) [земля](#) (*zemlja*). Related to *homō* (“human being, man”).^[BIB]

Derived terms

- [humilis](#)
- [humō](#)

Descendants

- → Armenian: [հումուս](#) (*humus*)
- → Czech: [humus](#)
- → Dutch: [humus](#)
- → English: [humus](#)
- → Finnish: [humus](#)
- → French: [humus](#)
 - → Turkish: [humus](#)
- → Galician: [humus](#)
- → German: [Humus](#)
- → Greek: [χούμος](#) (*chouimos*)
- → Irish: [húmas](#)
- → Italian: [umus](#)
- → Malay: [humus](#)

- Polish: [humus](#)
- Portuguese: [húmus](#), [humo](#)
- Romanian: [humus](#), [humă](#)
- Russian: [гүмыс](#) (gúmus)
- Serbo-Croatian: [хүмыс](#) (húmus)
- Spanish: [humus](#)
- Swedish: [humus](#)

-i

Etymology 1

From [Proto-Italic *-aj](#), from unknown origin.

Etymology 2

Unknown. Displaced Proto-Italic -osjo (See [Proto-Italic *-os](#)), which was descended from Proto-Indo-European -osyo. (See [Proto-Indo-European *-os](#).)

Etymology 3

From the [pronominal declension](#).^[39] Displaced [-es](#) except in the third declension.

Etymology 4

Etymology 5

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

iam

From [Proto-Indo-European *Hyám](#), acc.sg.f. of [*Hyós](#) ("who, which"). Cognate with [Ancient Greek ὅς](#) (hós), [Sanskrit यद्](#) (yás, yā, yad), [Avestan 𐬯𐬀\(yō\)](#), [Phrygian ια](#) (ios), [Gothic](#) [\[ja\]](#), [\[ja\]](#) ("yes"), [Old High German ja, jā](#) ("yes") ([German ja](#)), [Old English gēa](#) ("yea, yes") ([English yea](#)).

Derived terms

- [et i, et i, et iam](#)
- [iam iam](#) ("at this very moment, precisely now")
- [iam nunc](#) ("even now, as things now stand; just now, at this very time")
- [iam pridem](#) ("long ago, long since")
- [iamdudum](#)
- [non iam](#)
- [quon iam](#)

Descendants

- Asturian: [yá](#)
- Catalan: [ja](#)
- Esperanto: [jam](#)
- French: [jà](#)

- Friulian: [za, ža](#)
- Galician: [xa](#)
- Basque: [ja](#)
- Ido: [ja](#)
- Interlingua: [jam, ja](#)
- Italian: [già](#)
- Portuguese: [já](#)
- Sardinian: [già](#)
- Sicilian: [già](#)
- Spanish: [ya](#)
- Venetian: [xà, zà](#)

idoneus

Unknown. Perhaps from an unattested [*idō](#) ("there"), from [Proto-Indo-European *id](#) + [*-de](#) ~ [*-do](#) (compare [dōnique](#)), + [-eus](#),^[40] but [de Vaan](#) considers this improbable.^[41]

Related terms

- [idōneē](#)
- [idōneitās](#)

Descendants

- Catalan: [idoni](#)
- English: [idoneous](#)
- French: [idoine](#)
- Italian: [idoneo](#)
- Portuguese: [idóneo, idóneo](#)
- Spanish: [idóneo](#)

iecur

From [Proto-Italic *jekʷor](#) (oblique stem [*jekʷen-](#)), from [Proto-Indo-European *Hyékʷr](#). Cognates include [Ancient Greek ἵπαρ](#) (hēpar), [Sanskrit यकृत्](#) (yákr̥t), [Persian 𐬎𐬀](#) (jegar), [Old Armenian լեւոն](#) (leard). The expected inherited paradigm would be [iecur](#) ~ [*iecinis](#), but the attestations show a regularized declension [iecur](#) ~ [iecoris](#) and a hybrid [iecur](#) ~ [iecinaris](#). Compare [femur](#) with similar development.

Derived terms

- [iecinerōsus](#)
- [iecorālis](#)
- [iecorīnus](#)

- [iecoriticus](#)
- [iecorōsus](#)
- [iecusculum](#)

-ies

Etymology 1

According to Steinbauer from hysterokinetic [Proto-Indo-European *yéh₂s](#) ~ [*-ih₂és](#).

Derived terms

- [-itiēs](#)

Latin terms suffixed with -ies (noun)

Etymology 2

(This [etymology](#) is missing or incomplete. Please add to it, or discuss it at the [Etymology scriptorium](#).)

Derived terms

Latin terms suffixed with -ies (adverb)

</text>

</revision> </page> <page>

ignis

From [Proto-Italic *anǵʰnis](#), from [Proto-Indo-European *h₁nǵʰnís](#) ("fire"). Cognate with [Sanskrit अग्नि](#) (agni), [Hittite 𐎎𐎠](#) (akniš) (an Indo-Iranian borrowing), [Old Church Slavonic о҃гнь](#) (ognĭ) and [Old Prussian uanis](#).

Derived terms

- [ignēscō](#) ("to kindle, burn")
- [igniō](#) ("to ignite")
- [igneus](#) ("fiery")
- [igniarius](#)
- [ignicolor](#)
- [igniculus](#)
- [ignifer](#) ("bearing fire")
- [ignifluus](#)
- [ignigenus](#)
- [ignipotēns](#)
- [ignivagus](#)
- [ignivomus](#)

Descendants

- English: [ignicolist](#); [ignify](#); [ignimbrite](#); [ignis fatuus](#)
- French: [ignifuge](#)
- Spanish: [ignifugo](#)

- Italian: [igne](#)
- Romanian: [Ignis](#) (toponym)

[-ilis](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **-elis*, from [Proto-Indo-European](#) **-elis*, probably from **-lós*. Cognate with [Proto-Germanic](#) **-ilaz* (“[-le](#)”, adjective-forming suffix).

Derived terms

- [-ālis](#)
- [-ēlis](#)
- [-ilis](#)
- [-ūlis](#)

Category *Latin terms suffixed with Sandbox* not found

Descendants

- Aromanian: [-ilji](#)
- Catalan: [-il](#)
- English: [-ile](#)
- French: [-ile](#)
- Italian: [-ile](#)
- Portuguese: [-il](#)
- Romanian: [-il](#), [-ie](#)
- Sicilian: [-ili](#)
- Spanish: [-il](#)

Etymology 2

Originally from the above [-ilis](#) added to *i* stems, later used freely (especially on *r* stems).

[immineo](#)

From [in-](#) + **mineō*, from [Proto-Indo-European](#) **men-* (“to stand out”).

Derived terms

- [imminēns](#)
- [imminentia](#)

Related terms

- [ēmineō](#)
- [minae](#)
- [prōmineō](#)

[immo](#)

May be for **ipsimō*, from *ipse*. Otherwise the ablative singular of *imus* with unexpected geminate /mm/, or conflated therewith. Some comparativists, including Götze

& Pedersen (1934) and more recently Kimball (1999) and Kloekhorst (2008), have compared [Hittite](#) [𒄠](#) (im-ma, “truly, really, indeed”) and [Luwian](#) [𒄠](#) (im-ma), hieroglyphic [script needed] (ima, “indeed”). The details of this connection are unclear at best, but if valid it would point to common inheritance from [Proto-Indo-European](#). E.g., Kimball suggests to reconstruct **im-moh₂*, comparing the second element with [Ancient Greek](#) [μά](#) (má). A major problem with this etymology is that the preservation of the geminate /mm/ all the way from PIE to Classical Latin is an unknown phenomenon.

Descendants

- Sardinian: [emmo](#)

[importunus](#)

From [in-](#) (“not”) + [portus](#) + *-nus*. From [Proto-Italic](#) **portus*, from [Proto-Indo-European](#) **pértus* (“crossing”). From **per-* (“to penetrate; to cross (water)”) + **-tus*.

Derived terms

- [importūnitās](#)

Descendants

- Catalan: [importú](#)
- French: [importun](#)
 - Romanian: [importun](#)
- Galician: [importuno](#)
- Italian: [importuno](#)
- Portuguese: [importuno](#)
- Spanish: [importuno](#)

[in](#)

From earlier [en](#), from [Proto-Italic](#) **en*, from [Proto-Indo-European](#) **h₁én* (“in”). Cognate with [English](#) [in](#). The ablative is from the locative, and the accusative is from the directional.

Derived terms

- [asinus in tegulis](#)
- [in cassum](#)
- [in nuce](#)
- [in unguem](#)
- [in-](#)
- [inter](#)
- [intra](#)
- [intus](#)

- [lupus in fabula](#)
- [lupus in sermone](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [ân](#)
 - Istro-Romanian: [ân](#)
 - Megleno-Romanian: [ân](#)
 - Romanian: [în](#)
- Dalmatian:
 - [en](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [in](#)
 - Sicilian: ['in](#)
- Padanian:
 - Friulian: [in](#)
 - Ligurian: [in](#)
 - Piedmontese: [ên](#)
 - Romansch: [en](#)
- Gallo-Romance:
 - Catalan: [en](#)
 - Franco-Provençal: [en](#)
 - French: [en](#)
 - Occitan: [en](#)
- Ibero-Romance:
 - Mozarabic: [in](#) (?n)
 - Portuguese: [em](#)
 - Spanish: [en](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [in](#)

[in-](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **an-*, from [Proto-Indo-European](#) **n-* (“not”), [zero-grade](#) form of the negative particle **ne* (“not”). Akin to *ne-*, *nē*, *nī*.^[d2]

Derived terms

- [in-](#)[-is](#)

Category *Latin terms prefixed with Sandbox (not)* not found

Descendants

- Catalan: [in-](#) (sometimes [i-](#), or [im-](#) before *p*, *b* and *m*)
- French: [in-](#)

- → Italian: [in-](#)
- → Middle English: [in-](#)
 - English: [in-](#), [ir-](#), [il-](#), [im-](#)
- → Portuguese: [in-](#) ([im-](#) before *p* or *b*, [i-](#) before *l*, *n*, or *m*, and [ir-](#) before *r*)
- → Sicilian: [n-](#) ([m-](#) before *p*, *b* or *m*, [il-](#) before *l*, and [ir-](#) before *r*)
- → Spanish: [in-](#) ([im-](#) before *p* or *b*, [i-](#) before *l*, and [ir-](#) before *r*)

Etymology 2

Prefixation of the preposition [in-](#).^[43]

Derived terms

Category *Latin terms prefixed with Sandbox (in)* not found

Descendants

- Aromanian: [ân-](#), [n-](#), [an-](#)
- Catalan: [en-](#)
- English: [in-](#)
- French: [en-](#)
- Italian: [in-](#), [en-](#)
- Portuguese: [en-](#)
- Romanian: [în-](#)
- Spanish: [en-](#)

Etymology 3

From [Proto-Indo-European](#) **énu* (“along, after”). Cognate with [Sanskrit](#) [अनु](#) (after, “ánu-”), [Avestan](#) **ənu-* (anu, “after; corresponding to”), [Old Persian](#) [𐎠𐎡𐎴](#) (a-nu-v / [𐎠𐎡𐎴](#) /), and [Gothic](#) [𐌹𐌺𐌿](#) (inu, “without”) (whose meaning developed “along” > “past” > “without”).^[44]

Derived terms

Category *Latin terms prefixed with Sandbox (after)* not found

indu

[Old Latin](#) *endo*, from [Proto-Italic](#) **endo*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂ndó* (“in, inside, into”). Compare [Ancient Greek](#) [ἐνδόν](#) (éndon, “in, within”).

Descendants

- Latin: [in](#) ww

inferus

From [Proto-Italic](#) **enðeros*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂ndʰér-o-s*, from **h₂ndʰér*. Cognate with [English](#) [under](#), [Sanskrit](#) [अधरा](#) (ádhara). *ð > f is irregular in word-internal position (***inderus* would be expected; compare [fundus](#))

and is explained either as (Faliscan) dialectal influence or by assuming metanalysis as a compound with [in-](#).

Derived terms

- [inferia](#)
- [inferior](#)
- [infernus](#)
- [infrā](#)

Descendants

- → Italian: [infero](#)

infirmus

From [in-](#) (“not”) + [firmus](#) (“strong, firm”), from [Proto-Italic](#) **en-* from [Proto-Indo-European](#) **n-* (“not”) + [Proto-Italic](#) **fermos* from root [Proto-Indo-European](#) **dʰer-* (“to hold, support”).

Related terms

- [infirmitās](#)

Descendants

- Italo-Romance:
 - Italian: [infermo](#)
 - Sicilian: [infirmu](#)
- Northern Gallo-Romance:
 - Bourguignon: [éfierme](#)
 - Franc-Comtois: [infierme](#)
 - Old Franco-Provençal: [enferm](#)
 - Old French: [enferm](#), [enferme](#)
- Southern Gallo-Romance:
 - Old Catalan: [enferm](#)
 - Old Occitan: [eferm](#), [enferm](#)
- Ibero-Romance:
 - Asturian: [enfermu](#)
 - Mirandese: [anfermo](#)
 - Mozarabic: [انفيمان](#) (anfēma)
 - Old Galician-Portuguese: [enfermo](#)
 - Galician: [enfermo](#)
 - Portuguese: [enfermo](#)
 - Spanish: [enfermo](#)
- Borrowings:
 - → English: [infirm](#)
 - → French: [infirme](#)
 - → Italian: [infirmo](#)

ingens

Traditionally from [in-](#) (“un-, not”) + [gens](#) (“kind, family, race”); something that goes beyond what is natural for its kind. Sometimes linked to [Proto-Indo-European](#) **mégʰ₂s*, from an extended form of the oblique stem **mégʰ₂-*; this would make it cognate to [magnus](#), [Ancient Greek](#) [μέγας](#) (mégas) and [Sanskrit](#) [महत्](#) (mahat)^[45]

Descendants

- → Catalan: [ingent](#)
- → Italian: [ingente](#)
- → Sicilian: [ncenti](#)
- → Spanish: [ingente](#)

inquam

From [Old Latin](#) *insequē*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂enskʷet*, **h₂en-* prefixed form of the thematic aorist of [Proto-Indo-European](#) **sekʷ-* (“to say”).

Descendants

- Sicilian: [nca](#) (interjection)

inter

From [Proto-Italic](#) **anter*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂entér* (“between”). Cognates include [Sanskrit](#) [अन्तर](#) (ántár, “between, within, into”), [Osca](#) [𐌆𐌚𐌗](#) (anter, “between”), [Old Irish](#) *eter* (“between”), [Albanian](#) *ndër* (“between, among, amid, throughout”), [Old High German](#) *untar* (“between”) and [German](#) *unter* (“among”). PIE adverb **h₂entér* gave rise to the adjective **h₂enteros* (“inner, what is inside”), whence also *interior* (“interior”) and *intrā* (“inside, within”). The change from instrumental/ablative and accusative to accusative only is caused by **-teros* used adverbially.

Derived terms

- [inter-](#)
- [interim](#)

Descendants

- English: [entrée](#), [entry](#), [enter](#), [entre](#)
- Sardinian: [inter](#)
- Sicilian: [intra](#)
- Romanian: [între](#)
- Old French: [entre](#)
 - Middle French: [entre](#)
 - French: [entre](#)

- French: [entrée](#)
- Franco-Provençal: [entre](#)
- Old Occitan: [entre](#)
 - Occitan: [entre](#)
- West Iberian
 - Extremaduran: [entri](#)
 - Aragonese: [entre](#)
 - Asturian: [ente](#)
 - Old Galician-Portuguese: [entre](#), [antre](#), [ontre](#)
 - Fala: [entre](#)
 - Galician: [entre](#)
 - Portuguese: [entre](#)
 - Old Spanish: [entre](#)
 - Spanish: [entre](#)
 - Ladino: [entre](#)

[-ior](#)

From [Proto-Italic](#) **-jōs*, from [Proto-Indo-European](#) **-yōs*, for original ***yoss*, i.e. the *s*-stem **-yos-* with masculine nominative **-s*. The *ō* from the nominative case was made common to all cases. Afterwards nom.sg. *-iōr* > *-ior*, by [Latin sound laws](#). Thus paradoxically, as in the *r*-stems (*soror*, *-tor*, *-or*), in the resulting paradigm the one form with a short stem vowel is the only form whose stem was etymologically long.^[46]

Derived terms

Category *Latin terms suffixed with Sandbox* not found

[irrito](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **enrītos*, from [Proto-Indo-European](#) **h₃riH-tó-s* (“whirled, stirred”), from **h₃reyH-*. Related to [rīvus](#).

Derived terms

- [irritātiō](#)

Descendants

- Catalan: [irritar](#)
- English: [irritate](#)
- French: [irriter](#)
- Galician: [irritar](#)
- Italian: [irritare](#)
- Occitan: [irritar](#)

- Portuguese: [irritar](#)
- Romanian: [irita](#)
- Spanish: [irritar](#)
- German: [irritieren](#)
- Danish: [irritere](#)
- Norwegian:
 - Norwegian Bokmål: [irritere](#)
 - Norwegian Nynorsk: [irritera](#), [irritere](#)
- Swedish: [irritera](#)

Etymology 2

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

[irritus](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **enratos*, from **en-* + **ratos*, whence also [Latin](#) *ratus*, past participle of **rēōr*, whence [Latin](#) *reor*, ultimately from [Proto-Indo-European](#) **her-*.

Descendants

- → Italian: [irrito](#) (learned)
- Spanish: [irrito](#)

Etymology 2

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

[-is](#)

Etymology 1

From [Proto-Indo-European](#) **-is*.

Derived terms

Category *Latin terms suffixed with Sandbox* not found

Descendants

- → Swedish: [-is](#) (learned)
 - → Finnish: [-is](#)
 - → Norwegian Bokmål: [-is](#)
 - → Norwegian Nynorsk: [-is](#)

Etymology 2

Declined forms of [-us](#) (suffix forming adjectives). Derived from Proto-Italic *-ois*.

Etymology 3

Declined forms of [-o](#) (suffix forming masculine agent nouns).

Etymology 4

(This [etymology](#) is missing or incomplete. Please add to it, or discuss it at the [Etymology scriptorium](#).)

Etymology 5

(This [etymology](#) is missing or incomplete. Please add to it, or discuss it at the [Etymology scriptorium](#).)

Etymology 6

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

[-itas](#)

Etymology 1

First from [Proto-Italic](#) **-itāts* and **-otāts*, i.e. *-tās* added to *i*-stems or *o*-stems, later used freely. Ultimately from [Proto-Indo-European](#) **-teh₂ts*.

Descendants

- Aromanian: [-ātati](#), [-tati](#)
- Asturian: [-idá](#)
- → Basque: [-itate](#)
- Catalan: [-itat](#), [-tat](#)
- → Danish: [-itet](#)
- → Dutch: [-iteit](#), [-teit](#)
 - → Indonesian: [-itet](#)
- French: [-ité](#), [-eté](#), [-té](#)
 - → English: [-ity](#), [-ty](#)
 - → Malay: [-iti](#)
 - → Turkish: [-ite](#)
- Friulian: [-itāt](#), [-tāt](#)
- → German: [-ität](#)
- → Indonesian: [-itas](#)
- Italian: [-ità](#), [-tà](#), [-itade](#), [-tade](#)
- → Latvian: [-itāte](#)
- → Norwegian Bokmål: [:itet](#)
- → Bulgarian: [-итет](#) (-itet)
- Occitan: [-itat](#), [-ita](#)
- Portuguese: [-idade](#), [-dade](#)
- Romanian: [-itate](#), [-ătate](#), [-tate](#)
- Sicilian: [-ità](#), [-itati](#)
- Spanish: [-idad](#), [-edad](#), [-tad](#)
- → Swedish: [:itet](#)

Etymology 2

See [-itēs](#).

[iterum](#)

From [Proto-Indo-European](#) **h₁iteros* (“other”), from **éy* (whence [is](#)). Cognate with [Sanskrit](#) [इतर](#) (itara).

Derived terms

- [iterō](#)

itus

From [Proto-Italic](#) **itus*, from [Proto-Indo-European](#) **h₁i-tus*, from **h₁ey-* + **-tus*. Related to [eō](#) (“go, proceed”).

Related terms

- [eō](#)
- [itum](#)
- [coitus](#)

iubar

Uncertain:

- From [Proto-Indo-European](#) **dyew-b^heh₂-es-* (“bringing the light of daytime”, literally “sky-shining”), from **dyew-* (“sky, heaven”) (whence [Latin](#) *diēs* (“day”)) and **b^heh₂-* (“to shine”) (whence [Ancient Greek](#) *φάος* (pháos, “light”)).
- From [Proto-Indo-European](#) **Hyewd^h-dh₁-r̥* from the root **Hyewd^h-*, from which also [iubēre](#), directly cognate to [Ancient Greek](#) *εἰθάρ* (eithar, “at once”).

iubeo

From [Old Latin](#) *iubeō*, from [Proto-Italic](#) **joudejiō*, from [Proto-Indo-European](#) **Hyowd^h-éye-ti*, from [Proto-Indo-European](#) **Hyewd^h-*. Thus cognate with [iūs](#) and perhaps including the same elements of later [iustificō](#).

Derived terms

- [iussiō](#)
- [iussus](#)

iugerum

From [Proto-Italic](#) **jougos* (“yoked team of animals”), from [Proto-Indo-European](#) **yéwgos*. The plural preserves the original consonant-stem forms (from an unattested singular **iūgos*), while the singular was back-formed from the nominative-accusative plural as a 2nd declension noun.

Descendants

- English: [iugerum](#)
- French: [jugère](#)
- Italian: [iugero](#)
- Romanian: [iugăr](#)

iugis

Etymology 1

From a [Proto-Indo-European](#) [collocative](#) compound **h₂yu-g^hi_{h₂}-* (“long life”). Cognate to [Ancient Greek](#) *ὕγιός* (hugiés, “healthy”), [Avestan](#) *𐬰𐬀𐬎𐬀𐬎𐬀* (yauuae-ji), [Proto-Germanic](#) **aiwukiz*. Contrast [iuqus](#).

Derived terms

- [iūge](#)
- [iūgiter](#)

Etymology 2

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

iungo

From [Proto-Italic](#) **jungō*, from [Proto-Indo-European](#) **yunéqti* ~ **yungénti*, from the root **yewg-*.

Derived terms

- [abiungō](#)
- [adiungō](#)
- [coniungō](#)
- [disiungō](#)
- [dēiungō](#)
- [iniungō](#)
- [interiungō](#)
- [iunctiō](#)
- [subiungō](#)
- [superiungō](#)
- [sēiungō](#)
- [trānsiungō](#)

Descendants

- Asturian: [xuncir](#), [xoncer](#), [xunir](#), [uñir](#), [xuntar](#)
- Catalan: [junyir](#), [júnyer](#)
- Old French: [joindre](#), [juindre](#), [joint](#)
 - French: [joindre](#), [joint](#), [jointer](#)
 - → English: [join](#), [joint](#)
- Friulian: [zontâ](#)
- Galician: [xoncer](#), [xunguir](#), [xuntar](#)
- Italian: [giungere](#), [giuntare](#)
- Ladin: [jonjer](#)
- Occitan: [jónher](#)
- Portuguese: [junguir](#), [jungir](#), [juntar](#)
- Spanish: [juntar](#), [uncir](#)
- Sicilian: [junciri](#)

- Venetian: [xónxer](#), [xontar](#)

iungo

From [Proto-Italic](#) **jungō*, from [Proto-Indo-European](#) **yunéqti* ~ **yungénti*, from the root **yewg-*.

Derived terms

- [abiungō](#)
- [adiungō](#)
- [coniungō](#)
- [disiungō](#)
- [dēiungō](#)
- [iniungō](#)
- [interiungō](#)
- [iunctiō](#)
- [subiungō](#)
- [superiungō](#)
- [sēiungō](#)
- [trānsiungō](#)

Descendants

- Asturian: [xuncir](#), [xoncer](#), [xunir](#), [uñir](#), [xuntar](#)
- Catalan: [junyir](#), [júnyer](#)
- Old French: [joindre](#), [juindre](#), [joint](#)
 - French: [joindre](#), [joint](#), [jointer](#)
 - → English: [join](#), [joint](#)
- Friulian: [zontâ](#)
- Galician: [xoncer](#), [xunguir](#), [xuntar](#)
- Italian: [giungere](#), [giuntare](#)
- Ladin: [jonjer](#)
- Occitan: [jónher](#)
- Portuguese: [junguir](#), [jungir](#), [juntar](#)
- Spanish: [juntar](#), [uncir](#)
- Sicilian: [junciri](#)
- Venetian: [xónxer](#), [xontar](#)

iūs

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **jowos*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂yew-*, an extended form of the root **h₂ey-* (the source of [aevum](#) and [iuvenis](#)). Cognate with [Sanskrit](#) *यौस* (yós).

Derived terms

- [iniūria](#)
- [iniūrius](#)
- [iūrgō](#)
- [iūrō](#)
- [iūs p̄rimae noctis](#)
- [iūstitium](#)
- [iūstus](#)
- [periūrus](#)

Descendants

- Asturian: [xuru](#)
- → German: [Jura](#), [Jus](#)
- Italian: [gius](#), [giure](#)
- Old Galician-Portuguese: [jur](#)
 - Portuguese: [juro](#), [jus](#)
 - Galician: [xuro](#)
- → Sicilian: [jussu](#)
- Old Spanish: [jur](#)
 - Spanish: [juro](#)

Etymology 2

From [Proto-Indo-European *yúHs](#) (“soup, broth”). Cognate with [Sanskrit यूस](#) (yūs), [यूष](#) (yūṣa), [Ancient Greek ζύμν](#) (zýmē), [Proto-Germanic *iustaz](#), [Proto-Slavic *iuxa](#).

Derived terms

- [iūrulentus](#)
- [iūsculum](#)

Descendants

- Franco-Provençal: [jus](#)
- Old French: [jus](#), [ious](#)
 - → Middle English: [jus](#), [juse](#), [juce](#), [juvs](#), [juvse](#), [jewse](#), [ieuse](#), [ious](#), [jows](#), [jwisch](#), [juwys](#)
 - English: [juice](#) ^{ww}
 - Scots: [joice](#), [jice](#)
 - Middle French: [jus](#), [juz](#), [just](#)
 - French: [jus](#)
 - Haitian Creole: [ji](#)
 - → Algerian Arabic: [جى](#)

- → Dutch: [jus](#)
- → English: [jus](#)
- → German: [Jus](#), [Schü](#)

- → Norwegian an Nynorsk: [sjv](#)
- → West Frisian: [siú](#)
- Norman: [jus](#)

- Piedmontese: [giuss](#)

[-ius](#)

a Etymology 1

ⁿFrom [Old Latin -ios](#), from [Proto-Italic *-ios](#), from [Proto-Indo-European *-yós](#).

^s *Derived terms*

- [-ium](#)

: Category *Latin terms suffixed with Sandbox* not found

Etymology 2

^s See [-ior](#) (suffix forming adjectives’ comparative degrees).

k Etymology 3

^y See [-ō](#) (suffix forming adverbs).

Etymology 4

^u From [Proto-Italic *-osjos](#), itself from [Proto-Indo-European *-ósyo](#) (“genitive case suffix”) secondarily marked with the ^s genitive *-s.

v [iussus](#)

^e From [Proto-Indo-European *Hyudʰ-tó-s](#), perfect passive participle of [*Hyewdʰ-](#). Compare [Sanskrit युद्ध](#) (yuddhá).

s [iuventus](#)

^h From [Proto-Indo-European *h₂yuh₁nkós](#), equivalent to [iuvenis](#) + [-cus](#).

^s *Derived terms*

- [iuventulus](#)

^y *Descendants*

- Eastern Romance
 - Aromanian: [giuncu](#)
 - Romanian: [junc](#)
- Italo-Dalmatian
 - Italian: [giovenco](#)
 - Sicilian: [jencu](#)
- West Iberian
 - Old Galician-Portuguese:
 - Galician: [xovenco](#)

- → Luxembourgish: [Jus](#)
- → Norwegian an Bokmål: [sjv](#)

- Portuguese: [juvenco](#)
- Spanish: [juvenco](#)

iuvenis

From [Proto-Italic](#) **juwenis*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂yéwH₂*. Cognate with [Sanskrit](#) [युवन्](#) (yúvan), [Persian](#) [جوان](#) (javân), [Old Irish](#) [óc](#) (early OIr: *óac*), [Old English](#) [ǣona](#) (whence [English](#) *young*).

Related terms

- [juvenculascō](#)
- [juvenculus](#)
- [juvencus](#)
- [juvenior](#)
- [juvenor](#)
- [juventa](#)
- [juventās](#)
- [juventās](#)
- [juventūs](#)
- [juvenālis](#)
- [juvenēscō](#)
- [juvenīlis](#)
- [juvenīliter](#)
- [juvenīlitās](#)
- [iūnior](#)
- [iūnix](#)

Descendants

- Balkan Romance
 - Aromanian: [gioni](#)
 - Romanian: [iune](#)
- Dalmatian:
 - [iaun](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [gióvane](#), [gióvine](#)
 - Sardinian: [giòvanu](#), [giòvono](#), [giòvonu](#), [giòvunu](#), [ciòvanu](#), [zòbanu](#)
 - Sicilian: [iùvini](#), [giùvini](#) (the latter influenced by Italian)
- North Italian:
 - Gallo-Italic:

- Old Ligurian: [zovem](#)
 - Ligurian: [zoèno](#), [zóveno](#), [zove](#)
- Lombard: [joven](#), [joen](#), [join](#), [ioegn](#), [juign](#)
- Piedmontese: [giovo](#), [gio](#), [giou](#), [giòu](#), [gióvi](#), [zon](#)
- Friulian: [zovin](#)
- Istriot: [zuvena](#)
- Romansch: [giuven](#), [gioven](#)
- Venetian: [zòvane](#)
- Gallo-Romance:
 - Catalan: [love](#)
 - Franco-Provençal: [joueno](#)
 - Gascon: [joen](#)
 - Occitan: [love](#)
- Ibero-Romance:
 - Aragonese: [choven](#)
 - Asturian: [xoven](#)
 - Old Galician-Portuguese: [Term?]
 - Galician: [xove](#) (rare)
 - Portuguese: [jovem](#), (northern:) [love](#)
 - Spanish: [joven](#)
- Vulgar Latin: **iòvenem*
 - Italo-Romance:
 - Italian: [giòvane](#) (Tuscan variant)
 - North Italian:^{LI}
 - Emilian: [zòvan](#)
 - Venetian: [zòvane](#)
 - Gallo-Romance:
 - Old French: [juene](#) ^{ww}

juventa

From [Proto-Italic](#) **juventā*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂yuh₂ntéh₂*. See also [juventūs](#) and [juventās](#).

Related terms

- [iuvenis](#)

lac

Earlier *lact*, from [Proto-Indo-European](#) **ǵlakt* n (gen. **ǵlaktós*). Compare [Albanian](#) [dhallë](#) (“buttermilk”), [Old Armenian](#) [լալա](#) (kat’n), [Ancient Greek](#) [γάλα](#) (gála, “milk”),

[Hittite](#) [Ḫa-lak](#) (galaktar, “balm, resin”), [Waigali](#) [zōr](#) (“milk”) and the irregular [Romanian](#) [zără](#).

Derived terms

- [ā lacte cūnisque](#) (“from the cradle, from infancy”)
- [lac pressum](#) (“cheese”)
- [tam similem, quam lactis](#) (“as like as one egg is to another”)
- [qui plus lactis quam sanguinis habet](#) (“of tender age”)
- [collactāneus](#)
- [lacteolus](#)
- [lacteus](#)
- [lacteō](#)
- [lacticīnium](#)
- [lactifer](#)
- [lactineus](#)
- [lactoris](#)
- [lactāneus](#)
- [lactāris](#)
- [lactārius](#)
- [lactātum](#)
- [lactēscō](#)
- [lactō](#)
- [lactōsus](#)
- [lactūca](#)
- [lactūcārius](#)

Descendants

- Late Latin: [lactis](#) ^{ww}
- English: [lactic](#), [lact\(o\)-](#)
- Esperanto: [lakto](#)
 - Ido: [lakto](#)
- Interlingua: [lacte](#)
- Interlingue: [lacte](#)

lacus

From [Proto-Italic](#) **lakus*, from [Proto-Indo-European](#) **lókus* (“lake, pool”). Cognate with [Ancient Greek](#) [λάκκος](#) (lakkos, “cistern, tank, pit”) and [Old English](#) [laƷu](#) (“sea, ocean, flood”). More at [lay](#).

Derived terms

- [laculātus](#)
- [lacūna](#)
- [lacusculus](#)

Descendants

- Aragonese: [laco](#)
- Aromanian: [lac](#)
- Asturian: [lagu](#)
- Kabuverdianu: [lagu](#)
- Catalan: [llac](#)
- Dalmatian: [lac](#)
- Emilian: [lèg](#)
- Esperanto: [lago](#)
- Old French: [lai](#)
- → Old French: [lac](#)
 - Middle French: [lac](#)
 - → Middle English: [lac](#)
 - French: [lac](#)
 - Norman: [lac](#) (Jersey)
- Friulian: [lâc](#)
- Galician: [lago](#)
- Italian: [lago](#)
- Ligurian: [lâgo](#)
- Maltese: [lag](#)
- Occitan: [lac](#)
- Papiamentu: [lago](#)
- Portuguese: [lago](#)
- Romanian: [lac](#)
- Romansch: [lai](#)
- Sardinian: [lagu](#)
- Sicilian: [lacu](#)
- Spanish: [lago](#)
- Venetian: [lago](#)

[lana](#)

From [Proto-Indo-European](#) **h₂w_hneh₂* (“wool”).^[2]
Cognate with [Ancient Greek](#) [λῆνος](#) (lênos, “wool”) and [Sanskrit](#) [उर्ण](#) (ūrṇā, “wool”).

Derived terms

- [de lâna caprina](#)
- [lânerum](#)
- [lâneus](#)
- [lânificus](#)
- [lânarius](#)
- [lânatus](#)
- [lânosus](#)
- [lânugō](#)

Related terms

- [vellō](#) (“to pluck out”)
- [vellus](#) (“wool”)

Descendants

- Aragonese: [lana](#)
- Aromanian: [lânã](#)
- Asturian: [llana](#), [llana](#), [chana](#), [yana](#)
- Catalan: [llana](#)
- Corsican: [lana](#)
- Dalmatian: [luona](#)
- Emilian: [lèna](#)
- Esperanto: [lano](#)
- Extremaduran: [lana](#)
- Franco-Provençal: [lana](#)
- French: [laine](#)
- Friulian: [lâne](#)
- Guinea-Bissau Creole: [lan](#)
- Istro-Romanian: [lâre](#), [lârě](#)
- Italian: [lana](#)
- Ladin: [lèna](#)
- Leonese: [llana](#)
- Lombard: [lèna](#)
- Megleno-Romanian: [lonă](#)
- Middle English: [lana succida](#)
- Middle French: [laine](#)
- Mirandese: [lhana](#)
- Norman: [laine](#)

- Occitan: [lana](#)
- Old French: [laine](#)
- Old Galician-Portuguese: [lãa](#)
 - Fala: [lan](#)
 - Galician: [la](#), [lãa](#), [lan](#)
 - Portuguese: [lã](#)
- Piedmontese: [lana](#)
- Romagnol: [lana](#)
- Romanian: [lână](#)
- Romansch: [lana](#), [launa](#)
- Shona: [lana](#)
- Sicilian: [lana](#)
- Spanish: [lana](#)
- Venetian: [lana](#)
- Walloon: [lâinn](#), [linne](#)

[lassus](#)

From [Proto-Indo-European](#) **lh₂d-to-s*, verbal adjective from the root **leh₂d-* (“to be tired”) + **-tós*.^{[3][4]} Compare [Proto-Germanic](#) **lataz* (“slow, lazy”).

Derived terms

- [lassescō](#)
- [lassitūdō](#)
- [lassulus](#)
- [lassō](#)

Related terms

- [lēnis](#) (“soft”)
- [lētum](#) (“death, ruin”)

Descendants

- Catalan: [llas](#), [las](#)
- French: [las](#)
- Galician: [lasso](#)
- Italian: [lasso](#)
- Portuguese: [lasso](#)
- Spanish: [lasso](#)

[latus](#)

Etymology 1

Earlier **tlātus*, from [Proto-Italic **tlātōs*](#), from [Proto-Indo-European **tlh₂tós*](#), from the root **telh₂-*. Compare [Ancient Greek τλάτω](#) (*tlántos*, “bearing, suffering”), [τολιμῆω](#) (*toliméō*, “to carry, bear”), [τελαμών](#) (*telamón*, “broad strap for bearing something”), [Ἄτλας](#) (*Átlas*, “the ‘Bearer’ of Heaven”), [Lithuanian *tiltas*](#) (“bridge”), [Sanskrit तुल](#) (*tulā*, “balance”), [तुलयति](#) (*tulayati*, “lifts up, weighs”), [Latin *tollō*](#) (“to bear, support”), [tulī](#) (“I bore”), [tolerō](#) (“bear, endure”), [tellūs](#) (“bearing earth”), [Old English *bolian*](#) (“to endure”) ([English *thole*](#)), [Old Armenian *թոռնու*](#) (*t’otum*, “I allow”).

Etymology 2

From earlier **stlātus*, from [Proto-Italic **stlātōs*](#), from [Proto-Indo-European **sterh₂-*](#) (“to stretch out, extend, spread”) or **stelh₂-* (“broad”). Also compare [*stlatta*](#).

Derived terms

- [sensū lātō](#)

Descendants

- Aromanian: [lat](#)
- → Catalan: [lat](#)
- Franco-Provençal: [lá](#)
- French: [lé](#)
- Italian: [lato](#)
- Portuguese: [lato](#)
- Romanian: [lat](#)
- Spanish: [lato](#)
- Walloon: [lêye](#)

Etymology 3

Uncertain. Some indicate [Proto-Indo-European **pleth₂-*](#) (“flat”) or **stelh₂-* (“broad”) (in which case *later* would be its masculine form).

Derived terms

- [laterālis](#)
- [quadrilaterus](#)

Descendants

- Asturian: [llau](#)
- → English: [latus](#)
- Franco-Provençal: [las](#)
- French: [lez](#), [lès](#)
- Galician: [lado](#); ⇒ [ladrizo](#)
- Italian: [lato](#)
- Portuguese: [lado](#)
- Romanian: [lat](#), [latură](#)
- Sicilian: [latu](#)

- Spanish: [lado](#)

[lentus](#)

From [Proto-Indo-European **lentos*](#). Compare [*lēnis*](#).

Derived terms

- [lentitūdō](#)
- [lentulus](#)
- [lentē](#)
- [lentescō](#)
- [Lentō](#)

Descendants

- Asturian: [lentu](#), [llentu](#)
- Catalan: [lent](#), [llenta](#)
- French: [lent](#)
- Friulian: [lent](#)
- Galician: [lento](#)
- Italian: [lento](#)
- Neapolitan: [liento](#)
- Occitan: [lent](#)
- Old Spanish: [liento](#)
- Romanian: [lent](#)
- Portuguese: [lento](#)
- Sicilian: [lentu](#)
- Spanish: [lento](#)

[levis](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic **leywis*](#) (with possible contamination from **breywis*), from [Proto-Indo-European **h₁lengʷh₂-*](#), from **h₁lengʷus*, from **h₁lengʷh₂-* (“lightweight”). Cognates include [Sanskrit लघु](#) (*laghú*), [Ancient Greek ἐλαφρός](#), [ἐλαχῦς](#) (*elaphrós*, *elakhús*) and [Old English *lēoht*](#) (English [light](#)).

Derived terms

- [leviculus](#)
- [levidēnsis](#)
- [levifēcit](#)
- [levifidus](#)
- [levigō](#)
- [levipēs](#)

- [levisomnus](#)
- [leviter](#)
- [levitās](#)
- [*levius](#)
- [*leviānus](#)
- [levō](#)
- [perlevis](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Proto-Romanian: **lieu*
 - ⇒Aromanian: [lishor](#)
 - ⇒Romanian: [usor](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [lieve](#)
- North Italian:
 - Istriot: [levo](#)
 - Romansch: [lev](#), [leav](#); [leiv](#)
- Gallo-Romance:
 - ⇒Franco-Provençal: [levet](#), [levi](#)
 - > Old French: [lief](#)
- Occitano-Romance:
 - Catalan: [lleu](#)
 - Gascon: [lhèu](#)
 - Old Occitan: [leu](#)
 - Occitan: [lèu](#)
 - → Portuguese: [léu](#)
- Ibero-Romance:
 - Old Spanish: [lieve](#), [lief](#) (apocopic variant)
 - Spanish: [leve](#) (possibly influenced by Latin)
 - Portuguese: [leve](#)

Etymology 2

Uncertain. Possibly from [Proto-Italic **lēwis*](#), from [Proto-Indo-European **leh₂w-*](#) (“smooth”) and cognate to [Ancient Greek λεῖος](#) (*leíos*, “smooth, plain, level, hairless, soft”), [Ancient Greek λίς](#) (*lís*, “smooth”).^[5] Or from [Proto-Indo-European **h₂leyH-*](#) (“to smear”) and cognate to [Latin *limus*](#) (“mud, slime, muck”), [English *slime*](#), [Ancient Greek λίμνη](#)

(lǐmnē, “marsh”). Likely cognate to [Latin](#) [oblīviscor](#) (“forget”).

Derived terms

- [lēvītās](#)
- [lēvitūdō](#)
- [lēvor](#)
- [lēvītōnārium](#)
- [lēvō](#)

Related terms

- [oblīviscor](#)

[lex](#)

Disputed.

- Perhaps from [Proto-Italic](#) **lēg-*, from [Proto-Indo-European](#) **leǵ-s*, root [nomen actionis](#) from **leǵ-* (“to gather”), whence also [leǵō](#).^[c]^[d]
- Or from [Proto-Indo-European](#) **legʰ-s*, root [nomen actionis](#) from **legʰ-* (“to lie, to be in resting position”). Compare with the semantics of English [law](#) from this root.^[e]

Derived terms

- [dura lex, sed lex](#)
- [exlex](#)
- [lēǵālis](#)
- [lēǵifer](#)
- [lēǵirupa](#)
- [lēǵisdoctor](#)
- [lēǵislātiō](#)
- [lēǵislātor](#)
- [lēǵisperītus](#)
- [lēǵitimus](#)
- [lēǵō](#)
- [lēǵulēius](#)
- [lēǵumlātor](#)
- [lex monētae](#)
- [lex rēgia](#)
- [mos prō lēge](#)
- [prīvilēgium](#)

Descendants

- → Albanian: [līgi](#)

- Aromanian: [leadzi](#)
- Basque: [lege](#)
- Friulian: [leç](#)
- Galician: [lei](#)
- → German: [lege artis](#)
- Italian: [legge](#)
 - → Esperanto: [leĝo](#)
- Ladin: [lege](#)
- Old Leonese: [lee](#), [llei](#)
 - Asturian: [llej](#)
- Lombard: [leg](#)
- Piedmontese: [lèj](#)
- Old Occitan: [ley](#)
 - Occitan: [lej](#)
 - Catalan: [llej](#)
- Old French: [lei](#)
 - Middle French: [loy](#)
 - French: [loi](#)
 - ⇒ Haitian Creole: [lalwa](#)
 - → Moore: [laloa](#)
 - Norman: [louai](#)
- Piedmontese: [lege](#)
- Portuguese: [lei](#)
- Romanian: [lege](#)
- Sicilian: [lìggi](#)
- Old Spanish: [ley](#)
 - Spanish: [ley](#)
- Venetian: [lexe](#)
- Walloon: [lwè](#)

[liber](#)

Etymology 1

From [Old Latin](#) [loeber](#), from [Proto-Italic](#) **louðeros*, from [Proto-Indo-European](#) **h₁léwdʰeros*, from **h₁lewǵʰ-* (“people”). Cognate with [Ancient Greek](#) [ἐλευθέρως](#)

(eleútheros), [Sanskrit](#) [रोधति](#) (ródhati), [Dutch](#) [lieden](#), [German](#) [Leute](#), [Russian](#) [люди](#) (ljúdi, “people”).

Derived terms

- [liberta](#)
- [libertus](#)
- [libertās](#)
- [libertīnus](#)
- [liberālis](#)
- [liberāliter](#)
- [liberālitās](#)
- [liberātiō](#)
- [liberātor](#)
- [liberē](#)
- [liberī](#)
- [liberō](#)

Descendants

- Albanian: [lirë](#) (disputed)
- Corsican: [liberu](#), [libbaru](#)
- Emilian: [lèbber](#)
- Franco-Provençal: [libro](#)
- Istriot: [leibarō](#)
- → Italian: [libero](#)
 - → Ladino: [libero](#)
- Ligurian: [libero](#)
- Lombard: [liber](#), [libar](#)
- Aragonese: [libre](#)
- Old Leonese:
 - Asturian: [libre](#), [chibre](#)
 - Extremaduran: [libri](#)
 - Leonese: [libru](#)
 - Mirandese: [libre](#), [lhibre](#)
- Old Occitan: [liure](#)
 - Catalan: [lliure](#)
 - Occitan: [liure](#)
- Old Galician-Portuguese: [livre](#), [libre](#)
 - Fala: [libri](#)
 - Galician: [libre](#)
 - Portuguese: [livre](#)

- Guinea-Bissau Creole: [livri](#), [libri](#)
- Spanish: [libre](#)
 - English: [libre](#)
 - Hiligaynon: [libre](#)
 - Tagalog: [libre](#)
- Piedmontese: [liber](#)
- Friulian: [libar](#)
- Romagnol: [lébar](#)
- Sardinian: [libberu](#), [liveru](#)
- Sicilian: [libbiru](#), [libburu](#)
- Venetian: [libaro](#)
- Old French: [libre](#) (semi-learned)
 - French: [libre](#)
 - Alemannic German: [liiber](#)
 - English: [libre](#)
 - Romanian: [liber](#)
 - Norman: [libe](#)
 - Walloon: [lib](#)

Etymology 2

From *Proto-Italic* **lubros*, from *Proto-Indo-European* **lubʰ-ró-s-*, from **lewʰ-* (“to peel, cut off, harm”), perhaps from **lew-* (“to cut off”).^[9] Cognate with *Old Church Slavonic* *лубъ* (*lubŭ*, “bark of a tree”), *Lithuanian* *lūpti* (“to peel, to shell”).^[10] See also *English* *leaf*, *lobby*, *lodge*, *Ancient Greek* *λυπῆ* (*lupḗ*, “pain”).

Derived terms

- [libellus](#)
- [librārius](#)
- [librārium](#)

Descendants

hide ▲Descendants

- Aragonese: [libro](#)
- Albanian: [libër](#)
- Basque: [liburu](#)
- Corsican: [libru](#)
- Dalmatian: [lebro](#)
- Emilian: [liber](#)
- English: [liber](#), [libro-](#)
- Franco-Provençal: [lévro](#)

- French: [liber](#), [libro-](#)
- Friulian: [libri](#)
- Ido: [libro](#)
- Istriot: [leibro](#)
- Italian: [libro](#)
- Ladin: [liber](#)
- Ligurian: [libbro](#)
- Lombard: [libar](#), [liber](#), [libru](#)
- Old French: [livre](#) (semi-learned)
 - French: [livre](#)
 - Norman: [livre](#)
- Old Leonese:
 - Asturian: [libru](#)
 - Extremaduran: [libru](#)
 - Leonese: [libru](#)
 - Mirandese: [hibro](#), [libro](#)
- Old Galician-Portuguese: [livro](#), [libro](#)
 - Fala: [libru](#)
 - Galician: [libro](#)
 - Guinea-Bissau Creole: [libru](#)
 - Portuguese: [livro](#)
- Old Occitan: [libre](#)
 - Catalan: [llibre](#)
 - Occitan: [libre](#)
- Old Spanish: [libro](#)
 - Spanish: [libro](#)
 - Chavacano: [libro](#)
 - Bikol Central: [libro](#)
 - Cebuano: [libro](#)
 - Eastern Huasteca Nahuatl: [libro](#)
 - Ibatan: [libro](#)
 - Quechua: [liwru](#)
 - Tagalog: [libro](#)
 - Zacatlán-Ahuacatlán-Tepetzintla Nahuatl: [libro](#)

- Piedmontese: [liber](#)
- Romagnol: [libar](#)
- Sardinian: [libbaru](#), [libberu](#), [libbru](#), [libburu](#)
- Sicilian: [libbru](#)
- Venetian: [libro](#)
- Walloon: [liv](#), [live](#)
- Proto-Brythonic: **liβr*^{ww}
- Old Irish: [lebor](#)^{ww}

Etymology 3

See the etymology of the corresponding *lemma* form.

libertus

From *Proto-Italic* **louđertos*, **louđertā* (whence also *Faliscan* *loifirta*), from *Proto-Indo-European* **h₁lewǵʰ-er-tos*, **h₁lewǵʰ-er-teh₂*, from **h₁lewǵʰeros* (see *liber*), from **h₁lewǵʰ-* (“to grow; people”). Equivalent to *liber* (“free”) + *-tus* (adjective-forming suffix).

Related terms

- [liber](#)
- [liberta](#)
- [libertās](#)
- [liberālis](#)
- [liberāliter](#)
- [liberālitās](#)
- [liberātiō](#)
- [liberātor](#)
- [liberātrix](#)
- [liberē](#)
- [liberī](#)
- [liberō](#)

libum

From *Proto-Italic* **leiβom*, **loiβom*, from *Proto-Indo-European* **h₂leybʰ-om*, **h₂loybʰ-om*, from **h₂leybʰ-*.

Derived terms

- [libācunculus](#)
- [libāmen](#)
- [libāmentum](#)
- [libātiō](#)
- [libātor](#)

- [libātōrium](#)
- [libō](#)

lien

From [Proto-Indo-European](#), reflecting a form **(s)li(ǵʰ)-ēn-*, from the root **spelǵʰ-* (“spleen”), heavily distorted in all of its descendants, likely for tabooistic reasons,^[1] making the exact original PIE form hard to pin down. The newly introduced *-i-* is seemingly also found in the [Sanskrit](#) cognate [प्लीहन्](#) (*plihán*), the fall of **-h-* < **-ǵʰ-* is also observed in [Ancient Greek](#) [σπλήν](#) (*spḗn*),^[12] while the loss of **-p-* is also visible in [Proto-Slavic](#) **selzenь*. Other cognates include [Old Irish](#) [selg](#), [Lithuanian](#) [blužnis](#), [Old Armenian](#) [խաձառն](#) (*pʻaycaɲ*), [Avestan](#) [𐬰𐬀𐬎𐬀𐬎𐬀](#) (*spərʰzan-*). Doublet of [splēn](#).

lignum

From [Proto-Italic](#) **legnom*, from [Proto-Indo-European](#) **leg-no-m* (“that which is collected”), from **leg-*.

Derived terms

- [ligneolus](#)
- [ligneus](#)
- [lignor](#)
- [lignāmen](#)
- [lignārius](#)
- [lignātiō](#)
- [lignātor](#)
- [lignōsus](#)

Descendants

Several forms inherited from the plural *ligna*, reinterpreted as a feminine singular noun.

- **Balkan Romance:**
 - [Aromanian](#): [lemnu](#), [lem](#)
 - [Megleno-Romanian](#): [lemn](#)
 - [Romanian](#): [lemn](#)
- **Dalmatian:**
 - [lanc](#)
- **Italo-Romance:**
 - [Corsican](#): [legnu](#), [legna](#), [lenghju](#)
 - [Italian](#): [legno](#), [legna](#)
 - [Neapolitan](#): [ligno](#), [liuno](#), [livuno](#), [leuno](#)
 - [Sicilian](#): [lignu](#), [ligna](#)

- **Rhaeto-Romance:**
 - [Friulian](#): [len](#)
 - [Istriot](#): [ligno](#), [ligna](#)
 - [Ladin](#): [lèn](#), [legn](#), [lènia](#), [legna](#)
 - [Romansch](#): [lain](#), [laina](#), [lenn](#), [len](#)
- **Venetian**
 - [Venetian](#): [legno](#), [len](#), [lègna](#)
- **Gallo-Romance:**
 - [Emilian](#): [laggna](#)
 - [Ligurian](#): [lègno](#)
 - [Lombard](#): [lègn](#), [lègna](#)
 - [Piedmontese](#): [lègn](#)
 - [Romagnol](#): [lègn](#), [lègna](#)
 - [Old French](#): [legne](#), [laigne](#), [ligne](#)
 - [Picard](#): [laigne](#), [laigne](#)
 - [Walloon](#): [legn](#)
- **Occitano-Romance:**
 - [Old Catalan](#): [lenya](#)
 - [Catalan](#): [llenya](#)
 - [Old Occitan](#): [lenh](#), [lenha](#)
 - [Occitan](#): [lenha](#)
- **Ibero-Romance:**
 - [Aragonese](#): [lenya](#)
 - [Asturian](#): [lleña](#), [lleña](#), [lleña](#), [lleña](#), [lleña](#), [lleña](#), [lleña](#), [cheña](#), [vei](#) ●
 - [Mirandese](#): [lheinha](#)
 - [Old Galician-Portuguese](#): [lenha](#)
 - [Fala](#): [leña](#)
 - [Galician](#): [leña](#) ●
 - [Portuguese](#): [lenha](#) ^{ww} ●
 - [Old Galician-Portuguese](#): [lenho](#) ●
 - [Fala](#): [leño](#) ●
 - [Galician](#): [leño](#)
 - [Portuguese](#): [lenho](#)
 - [Spanish](#): [leño](#), [leña](#)
- **Insular Romance:**
 - [Sardinian](#): [linna](#)
- **Borrowings:**
 - → [Esperanto](#): [ligno](#)

○ → [Welsh](#): [llwyn](#)

lingua

From older *dingua* (attested as a rare word in [Gaius Marius Victorinus](#)), from [Proto-Italic](#) **denywō*, from [Proto-Indo-European](#) **dnǵʰwéh₂s*. The change of *d-* to *l-* is variously explained by a borrowing from another [Italic](#) language with such a shift and/or by a folk-etymological association with the verb *lingō* (“to lick”); compare [Old Armenian](#) [լեզու](#) (*lezu*) and [Lithuanian](#) [liežuvis](#) for the latter process. Other cognates include [German](#) [Zunge](#) and [English](#) [tongue](#).

Derived terms

- [bilinguis](#)
- [bisulcilingua](#)
- [lingula](#)
- [lingulus](#)
- [linguālis](#)
- [linguārium](#)
- [*linguāticum](#)
- [linguātus](#)
- [linguāx](#)
- [linguōsus](#)
- [trilinguis](#)
- [ēlinguis](#)

Descendants

Balkan Romance:

- [Aromanian](#): [limbă](#)
- [Istro-Romanian](#): [limbë](#)
- [Megleno-Romanian](#): [limbă](#)
- [Romanian](#): [limbă](#)

Dalmatian:

- [langa](#), [luanga](#)

Italo-Romance:

- [Corsican](#): [lingua](#)
- [Italian](#): [lingua](#)
 - → [Greek](#): [λίγκα](#) (*lígka*)
 - → [Maltese](#): [lingwa](#)
 - → [Sabir](#): [lingua](#)
 - ⇒ [Italian](#): [linguine](#) ^{ww}
- [Neapolitan](#): [lengua](#), [lenga](#)
- [Sicilian](#): [lingua](#)

- North Italian:
 - Gallo-Italic:
 - Emilian: [lāngua](#)
 - Ligurian: [lengua](#)
 - Lombard: [lengua](#)
 - Piedmontese: [lenga](#)
 - Romagnol: [lèngva](#)
 - Rhaeto-Romance:
 - Friulian: [lenghe](#)
 - Romansch: [lieunga](#), [lengua](#), [gliang-](#), [laungia](#), [leua](#)
 - Istriot: [lèngua](#), [lengua](#), [laèngua](#)
 - Venetian: [lèngua](#), [tèngoa](#), [léngoa](#), [lengoa](#), [lèngua](#)
- Gallo-Romance:
 - Old Franco-Provençal: [lengua](#)
 - Franco-Provençal: [lengva](#)
 - Old French: [langue](#), [lingue](#), [lengue](#)
 - Middle French: [langue](#)
 - French: [langue](#) ^{ww}
 - Norman: [laungue](#)
 - Picard: [lingue](#)
 - Walloon: [linwe](#)
- Occitano-Romance:
 - Old Catalan: [lengua](#)
 - Catalan: [llengua](#)
 - Old Occitan: [lengua](#), [lenga](#)
 - Occitan: [lenga](#)
 - Gascon: [lengua](#)
 - Limousin: [linga](#)
 - Provençal: [lengo](#), [lenguo](#)
- Ibero-Romance:
 - Aragonese: [luenga](#) (with metathesis of /w/)
 - Old Leonese:
 - Asturian: [lingua](#), [llengua](#)
 - Extremaduran: [luenga](#)
 - Leonese: [llingua](#)
 - Mirandese: [lhéngua](#)
 - Old Galician-Portuguese: [lingua](#), [lengua](#), [lingoa](#), [lengoa](#)

- Fala: [lengua](#)
- Galician: [lingua](#)
- Portuguese: [língua](#) ^{ww}
- Old Spanish: [lengua](#)
 - Ladino: [לנגװ](#) / [lengua](#), [lingua](#)
 - Spanish: [lengua](#)
 - Chavaca: no: [lengua](#)
 - Papiame: [ntu: lenga](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [limba](#) (Logudorese), [lingua](#) (Campidanese)
- Borrowings:
 - → English: [lingua](#)
 - → Esperanto: [lingvo](#)

linguo

From [Proto-Italic](#) **linkʷō*, from [Proto-Indo-European](#) **linékʷti* ~ **linkʷénti*, from the root **leykʷ-*. Cognate to [Sanskrit](#) [रिणक्ति](#) (riṇákti), [Ancient Greek](#) [λείπω](#) (leípō). See also [English](#) [loan](#), [lend](#).

Derived terms

- [relinquō](#)
- [dēlinquō](#)
- [derelinquo](#)

liqueo

[Stative](#) from [Proto-Italic](#) **wlikʷēō*, from [Proto-Indo-European](#) **wlikʷ-éh₁-ye-ti*, from **wleykʷ-* (“to flow, run”) (compare [Irish](#) [fliuch](#) (“wet”), [Tocharian A](#) [lyiktsi](#) (“to wash”)). See also intransitive [liquor](#) and transitive [liquō](#).

Derived terms

- [liquefaciō](#)
- [liquēns](#)
- [liquēscō](#)
- [liquidus](#)
- [liquor](#)

Related terms

- [liquefactiō](#)
- [liquidē](#)
- [liquiditās](#)

- [liquidiusculus](#)
- [liquidō](#)

lira

From [Proto-Italic](#) **loizō*, from [Proto-Indo-European](#) **lóyseh₂* (“following, track; furrow”),^[13] from **leys-* (“track, furrow, trace, trail”). Cognate with [Oscan](#) feminine ablative plural ^l (luisarifs, the name of a month, perhaps “in which the furrows are drawn”), [Old High German](#) [leisa](#) (“track”) ([German](#) [gleis](#)), [Old Church Slavonic](#) [лѣха](#) (lěxa, “field bed, furrow”), [Old Prussian](#) [lyso](#) (“field bed”), [Proto-Germanic](#) **lizang* (“to know, understand”), **laizijang* (“teach”), **lirnōn* (“learn”).^[14]

Derived terms

- [dēlērātiō](#)
- [dēlīritās](#)
- [dēlīrus](#)
- [dēlīrāmentum](#)
- [dēlīrātiō](#)
- [dēlīrātor](#)
- [dēlīrō](#)
- [līrātim](#)
- [līrātiō](#)
- [līrātus](#)

lis

From [Old Latin](#) [stlīs](#), from [Proto-Italic](#) **slītis* (“accusation, dispute”), likely from [Proto-Indo-European](#) **sliH-ti-*, possibly from [Proto-Indo-European](#) **sJleyH-*, related to [Old Irish](#) [liid](#) (“accuse, charge”).^[15]

Derived terms

- [lītīgō](#)

Descendants

- Galician: [lide](#)
- Italian: [lite](#)
- Portuguese: [lide](#)
- Sicilian: [liti](#)
- Spanish: [lid](#)

longus

From [Proto-Indo-European](#) **dlongʰos*. Cognate with [Proto-Germanic](#) **langaz*.

Derived terms

- [Alba Longa](#)
- [longaevus](#)
- [longanimis](#)
- [longiloquium](#)
- [longinquus](#)
- [longipēs](#)
- [longiter](#)
- [longitia](#)
- [longiturnus](#)
- [longitūdō](#)
- [longivivāx](#)
- [longulus](#)
- [longurius](#)
- [longuriō](#)
- [longē](#)
- [longiscō](#)
- [porta itinerī longissima](#)

Related terms

- [longaevitās](#)
- [longanimiter](#)
- [longanimitās](#)
- [longinquitās](#)
- [longinquē](#)
- [longinquō](#)
- [longiturnitās](#)
- [longiusculus](#)
- [longiusculē](#)
- [longulē](#)

Descendants

hide ▲ Descendants of *Sandbox* in other languages

- Aromanian: [lungu](#)
- Asturian: [longu](#)
- Dalmatian: [luang](#)
- → Emilian: [lóng](#)
- → English: [longus](#)

- → Franco-Provençal: [long](#)
- Friulian: [lunc](#)
- → Istriot: [longo](#)
- Italian: [lungo](#)
- Ladin: [lonch](#)
- → Ligurian: [lóngo](#)
- Neapolitan: [luongo](#)
- → Old French: [long](#), [lonc](#); [lunc](#)
 - French: [long](#)
 - Norman: [long](#) (Jersey), [laong](#) (Guernsey)
- → Old Irish: [long](#)
 - Irish: [long](#)
 - Manx: [lhong](#)
 - Scottish Gaelic: [long](#)
- Old Occitan: [lonc](#)
 - Occitan: [long](#)
 - Catalan: [llong](#)
- → Old Galician-Portuguese: [longo](#)
 - Galician: [longo](#)
 - Portuguese: [longo](#)
- Romanian: [lung](#)
- Romansch: [lung](#)
- → Sardinian: [longu](#)
- → Sicilian: [longu](#)
- → Spanish: [longo](#)
- Spanish: [luengo](#)
- → Venetian: [longo](#)
- → Walloon: [long](#)
- → Welsh: [llong](#)

lucus

From [Old Latin](#) *lucos*, from [Proto-Italic](#) **loukas*, from [Proto-Indo-European](#) **lowk-ó-s* (“open space, clearing”), which is derived from the root **lewk-* (“bright”). Cognates include [Proto-Germanic](#) **lauhaz* (“clearing”), [Sanskrit](#) [लोक](#) (*loka*, “free space, world”).

Derived terms

- [lúcar](#)

Descendants

- Catalan: [Luc](#) (toponym)
- Corsican: [lucu](#)
- Gascon: [luc](#), [luga](#)
- Old French: [luz](#) (Champagne)
- Old Galician-Portuguese: [Lugo](#) (toponym)
 - Galician: [Lugo](#)
 - Portuguese: [Lugo](#)
- Sardinian: [luo](#) (Barbagia)
- → Basque: [luku](#)
- → Italian: [luco](#)

lumen

From [Proto-Italic](#) **louksman*, from [Proto-Indo-European](#) **lewksmn*, derived from the root **lewk-* (“bright”).^[6] Equivalent to *lūx* + *-men*.

Derived terms

- [lūmināre](#)
- [lūminātor](#)
- [lūminātus](#)
- [lūminō](#)
- [lūminōsus](#)

Descendants

- Aromanian: [lumi](#), [lunjinā](#)
- Asturian: [llume](#)
- Catalan: [llum](#)
- Friulian: [lum](#)
- Istriot: [loūme](#)
- Italian: [lume](#)
- Istro-Romanian: [lume](#)
- Megleno-Romanian: [lumi](#)
- Occitan: [lum](#)
- Old Galician-Portuguese: [lume](#)
 - Galician: [lume](#)
 - Portuguese: [lume](#)
- Piedmontese: [lum](#)
- Romanian: [lume](#), [lumină](#)
- Sicilian: [lumi](#)

- Spanish: [lumbre](#)
- Borrowings:
 - → Catalan: [lumen](#)
 - → Czech: [lumen](#)
 - → English: [lumen](#)
 - → French: [lumen](#)
 - → German: [Lumen](#)
 - → Greek: [λούμεν](#) (loumen)
 - → Italian: [lumen](#)
 - → Polish: [lumen](#)
 - → Portuguese: [lúmen](#)
 - → Romanian: [lumen](#)
 - → Russian: [люмен](#) (ljumen)
 - → Spanish: [lumen](#)
 - → Swedish: [lumen](#)

[luna](#)

From [Old Latin](#) *losna*, from [Proto-Italic](#) **louksnā*, from [Proto-Indo-European](#) **lówksneh₂*, which is derived from [Proto-Indo-European](#) **lewk-*. Cognates include [Old Church Slavonic](#) [лoуhа](#) (luna).

Derived terms

- [interlūnis](#)
- [interlūnium](#)
- [Lūna](#)
- [lūnula](#)
- [lūnāris](#)
- [lūnāticus](#)
- [lūnātis](#)
- [lūnō](#)
- [novilūnium](#)

Descendants

- Balkan-Romance:
 - Aromanian: [lunǎ](#)
 - Istro-Romanian: [lurě](#)
 - Romanian: [lunǎ](#)
- Southern Romance:
 - Sardinian: [luna](#)
- Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [lena](#)

- Gallo-Italic:
 - Ligurian: [lūnn-a](#)
 - Lombard: [lūna](#), [lōna](#)
 - Piedmontese: [lun-a](#)
- Occitano-Romance:
 - Old Occitan:
 - Catalan: [lluna](#)
 - Occitan: [luna](#)
- Oïl:
 - Old French: [lune](#)
 - Middle French: [lune](#)
 - Bourguignon: [leugne](#)

Fr
e
n
c
h
:

l
u
n
e

N
o
r
m
a
n
:
:

l
e
l
uo

Etymology 1

Back-formed from compounds (e.g. *ablūō*), hence doublet of the original *lavō*.

Descendants

- → Spanish: [luir](#) (learned)

Etymology 2

From [Proto-Indo-European](#) **lewH-* (“to cut off, separate, free”). Cognate with [Ancient Greek](#) [λύω](#) (lúō), [English](#) [loose](#).

Derived terms

- [reluō](#)
- [solvō](#)

Related terms

- [luēs](#)

[-lus](#)

From syncope of [Proto-Italic](#) **-elos* (source of Classical Latin *-ulus*),^[17] from [Proto-Indo-European](#) **-elós*, thematized from **-lós*.^[18]

Derived terms

- [-ellus](#)
- [-illus](#)
- [-ullus](#)

Category *Latin terms suffixed with Sandbox* not found

[lutra](#)

From [Proto-Indo-European](#) **udr-eh₂*,^[n 1] the feminine noun of **udrós* (“sea animal, otter”, literally “of water”).^[n 2]^[19]^[20]^[21] The *l-* was likely introduced by analogy of some other word, such as *lavō* (“to wash”), *lūdō* (“to play”), *lupus* (“wolf”)^[21] or *lutum* (“mud, dirt”).^[20]^[22] See § [descendants notes](#) for information on the Varro for with *-y-* and the medieval forms.

Derived terms

- [lutrārius](#) (medieval)
- [lutrinus](#) (medieval)

Descendants notes

- The initial consonants oscillates from *l-*, **n-* to **l̥-*, a very common oscillation in Romance, as *l-* and *n-* are easily rebracketable as the definite and indefinite article respectively. The *n-* was most likely introduced by influence of the [Ancient Greek](#) cognate *ἔνυδρις* (énudris, “otter”).^[22]^[20] The absence of any initial consonant, found solely in Italo-Romance, could be analysable as crossing with an unattested pre-classical Latin form or of the pre-Roman Italic substrate, as the *l-* is unetymological in Latin (see etymology).
- The form **luntra* gets its nasal likely by metathesis and dissimilation of the initial **n-* explained above, presumably through a form **nuntra*.^[22]^[23]
- The first vowel is in many Italo-Romance lects fronted to **-i-*, again most likely under the

influence of the [Ancient Greek](#) *ἔνυδρις* (énudris).^[22]^[20] The form *lytra*, attested already in [Varro](#), might reflect this.

- The ending in many lects, and as already attested in Medieval Latin, is altered to **-ia*, again under the influence of [Ancient Greek](#) *ἔνυδρις*, *-ioc* (énudris, -ios).^[22]^[23]
- The Gallo-Romance form **luttra* retains its voiceless /t/ under the influence of its [Frankish](#) cognate **ot(t)r* (“otter”).^[22] Spanish and Aragonese forms also irregularly retain a voiceless /t/, though this is generally explained as influence of Mozarabic or of some southern Italian lect.^[23]

Descendants

- Italo-Romance:
 - Neapolitan:
 - Campania: [utra](#), [lutra](#)
 - Molise: [utra](#)
 - Apulia: [otra](#)
 - Basilicata: [utra](#) f, [otra](#) f, [utro](#) m
 - Sicilian: [lutra](#), [utra](#) ^{www}
 - Padanian:
 - Emilian: [ludra](#)
 - Friulian: [lodre](#)
 - Lombard: [ludra](#)
 - Piedmontese: [ludra](#)
 - Romansch: [ludra](#)
 - Venetian: [lodra](#)
 - Northern Gallo-Romance:
 - Old French: [leurre](#)
 - =Vulgar Latin: **luttra*
 - Old French: [lutre](#) m
 - French: [loutre](#) f ^{www}
 - Walloon: [lote](#)
 - Romansch: [lutra](#)
 - =Vulgar Latin: **luntr(i)a*:
 - Italo-Romance:
 - Corsican: [lontra](#)
 - Italian: [lontra](#) ^{www}
 - Tuscan: [lontra](#) f, [ontria](#) f, [lontro](#) m
 - Central Italian: [ondra](#), [londra](#), [ondria](#)
 - Padanian:

- Emilian: [londra](#)
- Ladin: [lontra](#)
- Piedmontese: [londra](#)
- Ibero-Romance:
 - Galician: [lontra](#), [londra](#)
 - Portuguese: [lontra](#)
 - → Albanian: [lundër](#), [lëndër](#)
- =Vulgar Latin: **lutria*, **nutria*, **utria*
 - Italo-Romance:
 - Neapolitan:
 - Salerno: [nùtria](#)
 - Basilicata: [utre](#)
 - Calabrian: [ùtria](#), [lùtria](#)
 - → Aragonese: [lutria](#), [nutria](#), [neutra](#) (or influenced by Mozarabic)
 - → Spanish: [lutria](#), [nutria](#) (or influenced by Mozarabic)
 - Padanian:
 - Ligurian: [lùdria](#), [lùria](#)
 - Piedmontese: [lùdria](#), [lòira](#)
 - Venetian: [lùdria](#)
 - Northern Gallo-Romance:
 - Old French: [loirre](#)
 - Southern Gallo-Romance:

- Aragonese: [loira](#), [aloira](#), [ludria](#), [lueira](#), [nuria](#), [noira](#)
 - Ribagorçan: [lúria](#)
 - Catalan: [llúdría](#), [llúdriga](#)
 - Occitan: [loira](#)
 - Gascon: [luèira](#), [lèira](#)
 - Provençal: [luria](#)
 - Ibero-Romance:
 - Asturian: [llóndruga](#), [llóndrigu](#)
- =Vulgar Latin: *nitria, *itria, *litria
 - Italo-Romance:
 - Italian:
 - Umbria: [itria](#)
 - Sabine: [nedra](#)
 - Southern Lazio: [letra](#)
 - Neapolitan:
 - Abruzzo: [itria](#), [nitra](#)
 - Basilicata: [itria](#)
 - Apulia: [itria](#), [litra](#)
 - Sicilian: [itria](#)
 - Calabrian: [itria](#), [litria](#)
- Borrowings:
 - Hebrew: [לִטְרָה](#) (lútra)

Lux

From *Proto-Italic* **louks*, from *Proto-Indo-European* **léwks*. Cognates include *Ancient Greek* [λευκός](#) (leukós, “white, blank, light, bright, clear”), *Ancient Greek* [λύκη](#) (lúkē, “light, morning twilight”), *Sanskrit* [रौचते](#) (rocatē) and *Old English* [lēoht](#) (*English* [light](#) (noun)).

Derived terms

- [ēlūcus](#)
- [lūce](#) (“in the daytime”)
- [lūce carentēs](#) (“the dead”)
- [lūcidus](#)
- [lūcifer](#)
- [lūcīnus](#), [lūcīna](#)
- [lūculentus](#)
- [primā lūce](#) (“at daybreak”)

Related terms

- [luceo](#), [lucere](#)
- [lūmen](#)

Descendants

hide ▲descendants

- Aragonese: [lux](#)
- Asturian: [lluz](#)
- Catalan: [lux](#)
- Czech: [lux](#)
- English: [lux](#) (technical term)
- Dalmatian: [loic](#)
- Finnish: [luksi](#)
- French: [lux](#)
- Friulian: [lūs](#)
- Greek: [λουξ](#) (loux)
- Italian: [luce](#)
- Italian: [lux](#)
- Ligurian: [luxe](#)
- Lombard: [lūs](#)
- Mirandese: [luc](#)
- Neapolitan: [luce](#)
- Old Occitan:
 - Old Catalan: [luts](#)
 - Occitan: [lutz](#)
- Old Galician-Portuguese: [luz](#)
 - Galician: [luz](#)
 - Portuguese: [luz](#)
- Piedmontese: [luce](#), [lus](#)
- Polish: [luks](#)
- Portuguese: [lux](#)
- Romagnol: [luš](#)
- Romanian: [lux](#)
- Romansch: [glisch](#), [glüsch](#), [gleisch](#)
- Sardinian: [luche](#), [lughe](#), [luxi](#)
- Sicilian: [luci](#)
- Spanish: [luz](#)
- Spanish: [lux](#)

- Swedish: [lux](#)
- Venetian: [luce](#)

Luxus

Etymology 1

Ultimately from Proto-Indo-European **lewq-* (“bend, twist”) (whence also *luctor* (“wrestle”)). De Vaan reconstructs *Proto-Indo-European* **lug-so-s* and *Proto-Italic* **lukso-* and assumes an absence of Lachmann's lengthening.^[24] Cognate with *Sanskrit* [रुग्](#) (rugná, “bent, broken”), *Ancient Greek* [λύγος](#) (lúgos, “twig, withe”) and [λοξός](#) (loxós, “slanting, crosswise”), *Lithuanian-European* *Old Norse* [lykna](#).

Derived terms

- [lūxō](#)

Etymology 2

Abstract *u*-stem noun (see *-tus*) formed on the same stem as the adjective *luxus*, from *Proto-Indo-European* **lewq-* (“bend, twist”).

Derived terms

- [lūxor](#)

- [lūxuria](#)/[lūxuriēs](#)

Descendants

- Catalan: [luce](#)
- Italian: [lusso](#)
- Piedmontese: [lusso](#)
- Old Galician-Portuguese: [luxo](#)
 - Galician: [luxo](#)
 - Portuguese: [luxo](#)
- Romanian: [lux](#)
- Sardinian: [luscu](#)
- Sicilian: [lussu](#)
- Old Spanish: [luxo](#)
 - Spanish: [lujo](#)
 - Tagalog: [luho](#)
- Alemannic German: [Luxus](#)
- Czech: [luxus](#)
- Danish: [luksus](#)
- Finnish: [luksus](#)
- French: [lux](#)
 - Dutch: [luce](#)
 - English: [luce](#)

- → Persian: [لوکس](#) (luks)
- → Swedish: [lyx](#)
- → Turkish: [lüks](#)

- → German: [Luxus](#)
- → Hungarian: [luxus](#)
- → Icelandic: [lúxus](#)
- → Luxembourgish: [Luxus](#)
- → Macedonian: [луksuz](#) (luksuz)
- → Norwegian: [lulus](#)
- → Polish: [lulus](#)
- → Russian: [люкс](#) (ljuks)
- → Serbo-Croatian:
 - Cyrillic script: [луksuz](#), [луksuz](#)
 - Latin script: [lulus](#), [lulus](#)

[macer](#)

From [Proto-Italic](#) **makros*, from [Proto-Indo-European](#) **mh₂krós*, from **meh₂k-* (“to increase”). Cognate with [Ancient Greek](#) [μακρός](#) (makrós), [Old English](#) [mæder](#) (though [English](#) [meager](#) is from the Latin via French).

Derived terms

- [commacerō](#)
- [macellus](#)
- [macriculus](#)
- [macritās](#)
- [macritūdō](#)
- [macrēscō](#)
- [permacer](#)
- [remacrēscō](#)
- [ēmacerātus](#)
- [ēmacerō](#)
- [ēmacrēscō](#)

Related terms

- [maceō](#)
- [macilentus](#)
- [maciēs](#)
- [maciō](#)
- [macor](#)
- [macēscō](#)

- [permaceō](#)
- [ēmaciō](#)
- [ēmacēscō](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [macru](#)
 - Romanian: [macru](#)
- Dalmatian:
 - [muogro](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [magro](#)
 - Neapolitan: [magro](#), [macro](#)
 - Sicilian: [màguru](#)
 - Tuscan: [màghero](#)
- North Italian:
 - Emilian: [mègar](#), [mègre](#)
 - Friulian: [magri](#)
 - Ligurian: [magru](#)
 - Lombard: [màgher](#)
 - Piedmontese: [maire](#), [mair](#), [mèir](#), [mèr](#), [màgher](#)
 - Romagnol: [mègar](#), [mègre](#)
- Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [mégro](#), [méro](#)
 - Valdôtain: [mairo](#), [maigro](#), [mèro](#)
 - Oïl:
 - Bourbonnais-Berrichon: [maigre](#), [maigue](#)
 - Bourguignon: [moigre](#)
 - Franc-Comtois: [magre](#), [maigre](#)
 - Lorrain: [maigue](#), [maique](#), [maque](#), [magre](#)
 - Norman: [maigre](#), [maigue](#)
 - Old French: [megre](#), [meigre](#)
 - French: [maigre](#)

→
P
i
n
j
i
:

m
a
i
g
u
e
,

m
a
i
g
r
e

→
English:
[meager](#),
[meagre](#)

■ Walloon: [maigue](#),
[maique](#), [muére](#), [mére](#)

- Occitano-Romance:
 - Catalan: [magre](#)
 - Occitan: [magre](#) (western dialects)
 - Auvergnat: [maigre](#), [muegre](#)
 - Provençal: [maigre](#)
 - Vivaro-Alpine: [maigre](#)
- Ibero-Romance:
 - Galician: [magro](#)
 - Portuguese: [magro](#)
 - Spanish: [magro](#)

[macula](#)

From [Proto-Italic](#) **smatlom*, from [Proto-Indo-European](#) **smh₂-tló-m* (possibly meaning “wiping”); related to [Ancient Greek](#) [σμάω](#) (smáō, “I wipe clean, cleanse”).

Derived terms

- [Macula](#) (cognomen)

- [maculō](#)
 - [maculōsus](#)
 - [maculātūra](#)
- Descendants**
- Vulgar Latin: [*macla](#)
 - Italo-Romance
 - Corsican: [macchia](#), [machia](#)
 - → English: [macchia](#)
 - → French: [maquis](#)
 - → German: [Macchie](#)
 - Italian: [macchia](#)
 - Sicilian: [macchia](#) (dialectal)
 - Padanian:
 - Emilian: [macia](#)
 - Friulian: [magle](#)
 - Lombard: [màcia](#), [màgia](#)
 - Romagnol: [macia](#)
 - Venetian: [macia](#)
 - From ⇒ Vulgar Latin: [*exmacla](#)
 - Emilian: [smacia](#)
 - Lombard: [smagia](#)
 - Unclear borrowings (Probably through another Padanian language):
 - → Ligurian: [màccia](#)
 - → Piedmon

- teses: [macia](#)
- Northern Gallo-Romance:
 - Old French: [maille](#)
 - French: [maille](#)
 - → Middle English: [mayle](#), [mail](#), [maille](#), [male](#), [mayl](#), [mayll](#), [maylle](#), [meile](#)

English: [mail](#), [maille](#), [male](#), [mayl](#), [mayll](#), [maylle](#), [meile](#)

Scottish: [mail](#), [maille](#), [male](#), [mayl](#), [mayll](#), [maylle](#), [meile](#)

- Southern Gallo-Romance:
 - Aragonese: [malla](#)
 - Catalan: [malla](#)
 - Occitan: [malha](#)
 - → Italian: [maglia](#)
 - → Sicilian: [maggia](#)
- Ibero-romance:

[malla](#) ("mesh")

- → Asturian: [macla](#) (semi-learned)
 - Old Galician-Portuguese: [malla](#) (“stain”)
 - Galician: [malla](#)
 - Portuguese: [malha](#)
- Vulgar Latin: [*mancla](#)
 - Asturian: [mancha](#)
 - Galician: [mancha](#)
 - Portuguese: [mancha](#)
 - Spanish: [mancha](#) → [mangla](#) (semi-learned)
 - → Portuguese: [mangra](#)

Borrowings

- → Catalan: [màcula](#)
- → Czech: [machule](#)
- → Dutch: [macula](#)
- → Galician: [mágoa](#) (semi-learned)
- → Italian: [macula](#)
- → Middle English: [macula](#), [macule](#)
 - English: [macula](#)
- → Middle French: [macule](#)
 - French: [macule](#)
 - → English: [macule](#), [mackle](#)
- → Old Irish: [mocol](#)
 - Irish: [mogall](#)
- → Old High German: [makel](#)
 - German: [Makel](#)
- → Portuguese: [mácula](#); [mágoa](#) (semi-learned)
- → Russian: [макyла](#) (makula)
- → Sicilian: [màcula](#)
- → Spanish: [mácula](#)
- → Slovak: [machuľa](#)

magis

Etymology 1

Synchronically, comparative of [magnopere](#) (“much, greatly”), adverbial form of [magnus](#) (“big, great”), built from its root + [Proto-Indo-European](#) [*-is](#), zero-grade of [*-yōs](#). Full grade in [maior](#)/[maius](#). Diachronically from [Proto-Italic](#) [*maais](#), from [Proto-Indo-European](#) [mǵh₂-is](#) from [Proto-Indo-European](#) [*mǵh₂yōs](#).

Derived terms

- [magister](#)
- [māvolō](#) / [mālō](#)
- [sed magis](#)

Descendants

- Aromanian: [ma](#)
- Asturian: [más](#)
- Catalan: [més](#) (“more”), [mai](#) (“never”)
- Dalmatian: [mui](#)
- Franco-Provençal: [més](#), [mas](#)
- French: [mais](#)
- Friulian: [masse](#) (“too much”), [mai](#) (“never”), [ma](#)
- Galician: [maís](#), [mais](#)
- Istriot: [mai](#)
- Italian: [mai](#), [ma](#)
 - Greek: [μα](#) (ma)
 - Serbo-Croatian: [ma](#)
- Neapolitan: [ma](#), [maie](#)
- Occitan: [mai](#)
- Portuguese: [mais](#), [mas](#)
- Romanian: [mai](#)
- Sardinian: [mai](#), [ma](#) (“but”)
- Sicilian: [mai](#), [ma](#)
- Spanish: [más](#), [mas](#)

Etymology 2

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

magnus

From [Proto-Italic](#) [*magnos](#), from [Proto-Indo-European](#) [*mǵh₂nós](#), from [*mǵh₂s](#) (“great”). Cognates include [Ancient Greek](#) [μέγας](#) (mégas, “big, large”), [Sanskrit](#) [मह](#) (mahá, “great, mighty, strong, abundant”), [Middle Persian](#) [ms](#) (meh, “great”) (< [*mas](#)) ([Persian](#) [مه](#) (meh)), [Avestan](#)

[𐬨𐬀𐬎𐬎](#) (maz-, “large”), [Tocharian B](#) [māka](#) (“large”), [Hittite](#) [script needed] (mēkkis, “much, many, numerous”), [Old Armenian](#) [լեծ](#) (mec), [Old Irish](#) [maige](#) (“great, large”), [Albanian](#) [madh](#) (“large”)^[25] and [Old English](#) [micel](#) ([English](#) [much](#)).

Derived terms

- [Carolus Magnus](#)
- [magna cum laude](#)
- [magnaevus](#)
- [magnanimis](#)
- [magnanimus](#)
- [magnidicus](#)
- [magnificiō](#)
- [magniloquus](#)
- [magniloquāx](#)
- [magnisonus](#)
- [magnisonāns](#)
- [magnitiēs](#)
- [magnitās](#)
- [magnitūdō](#)
- [magnoperē](#)
- [magnum opus](#)
- [magnālia](#)
- [magnārius](#)
- [magnātus](#)
- [permagnus](#)
- [tam magnus](#)

Related terms

- [mactus](#)
- [magis](#)
- [magister](#)
- [magnās](#)
- [maiestās](#)
- [maiusculus](#)

Descendants

See also [tam magnus](#) and [permagnus](#).

- Italo-Romance:

- Italian: -magno, -a (in toponyms like Pratomagno, Villamagna)
- Southern Gallo-Romance:
 - Catalan: -many, -a (in toponyms like Capmany, Vallmanya)
 - Old Occitan: [mainh](#), [magn](#), [manh](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [mannu](#)
- Borrowings:
 - → Catalan: [magne](#)
 - → English: [magnus](#)
 - → Italian: [magno](#)
 - → Old French: [magne](#)
 - → Old Norse: [magnus](#)
 - → Portuguese: [magno](#), [manho](#)
 - → Spanish: [magno](#), [maño](#)
 - → Sicilian: [magnu](#)

maior

From [Proto-Italic](#) **magiōs*, from [Proto-Indo-European](#) **méh₂yōs*, from **méh₂-* (“great”) + **-yōs* (comparative suffix).

Derived terms

- [maiestās](#) (noun)
- [maiusculus](#) (diminutive)

Descendants

hide ▲Descendants of *Sandbox* in other languages

- Asturian: [mayor](#)
- → Breton: [maer](#)
- Catalan: [major](#)
- Dalmatian: [maur](#)
- → Dutch: [meier](#)
- → English: [major](#)
- French: [major](#), [majeur](#), [maire](#), [majorer](#)
 - → English: [major](#), [mayor](#), [majorate](#)
 - → Finnish: [määri](#)
 - → Portuguese: [major](#)
 - → Russian: [мажор](#) (mažor), [маэ](#) (mēr)
- Friulian: [maiôr](#), [majôr](#)
- Galician: [maior](#)

- → German: [Meier](#)
- Istriot: [maieur](#)
- Italian: [maggiore](#), [maggiorare](#)
- Ladin: [majer](#)
- Norman: [maire](#)
- Occitan: [major](#), [màger](#)
- → Old Irish: [maer](#)
 - Irish: [maor](#)
- Piedmontese: [magior](#)
- Portuguese: [mor](#), [maior](#)
- Romanian: [mare](#) (possibly)
- Russian: [майор](#) (major)
- Sardinian: [magiori](#)
- → Scots: [mair](#)
- Sicilian: [maggiuri](#), [majuri](#)
- Spanish: [mayor](#), [mayorar](#), [Mallorca or Majorca](#)
 - → German: [Major](#)
 - → Romanian: [maior](#)
 - → Swedish: [major](#)
 - → Finnish: [majuri](#)
- Venetian: [maxor](#), [mazor](#)
- → Welsh: [maer](#)

malum

Etymology 1

From [malus](#) (“evil, wicked”).

Descendants

- French: [mal](#)
- → English: [malum](#)
- Spanish: [malo](#)

Related terms

- [malē](#)
- [malus](#)

Etymology 2

Perhaps borrowed from [Doric Greek](#) [μᾶλον](#) (mālon, “apple”). Alternatively but less likely from [Proto-Indo-European](#) **méh₂lom*. The Proto-Indo-European word in fact regularly give both *mālum* in Latin and *μήλον* in Ancient

Greek, but such reconstruction is dubious due to the fact that it is only found in some Indo-European languages. It is more likely that the Greek word was borrowed from a pre-Indo-European substratum and later borrowed into Latin. See [μήλον](#) for more details.

Derived terms

- [mālum discordiae](#)
- [mālum pūnicum](#)

Related terms

- [mālus](#)
- [mēlō](#)
- [mēlopepō](#)

Descendants

- Aromanian: [mer](#), [meru](#)
- Friulian: [mél](#), [miluc](#)
- Italian: [mela](#), ⇒[maliforme](#)
- Neapolitan: [milo](#), [méla](#)
- Romanian: [măr](#)
- Romansch: [mail](#)
- Spanish: [mela](#)

malus

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **malos*, related to [Oscan](#) [mallom](#) and [mallud](#) (“bad”), probably from [Proto-Indo-European](#) **mel-* (“to deceive”), cognate with [Lithuanian](#) [melas](#) (“lie”) and the first element of [Ancient Greek](#) [βλάσφημος](#) (blásphēmos, “jinx”). Alternatively, from [Proto-Indo-European](#) **(s)mal-*, it would then be a cognate with [English](#) [small](#). Originally associated with [Ancient Greek](#) [μέλας](#) (mélas, “black, dark”), but support for this is waning. Also compare [Avestan](#) [𐬨𐬀𐬯𐬀𐬯𐬀](#) (ma’riia, “treacherous”) and [Sanskrit](#) [मल](#) (mala, “dirtiness, impurity”).

Derived terms

- [carmen malum](#)
- [male](#)
- [maledīcō](#)
- [malefaciō](#)
- [malitās](#)
- [malum in sē](#)

Descendants

- Asturian: [malu](#)
- Bourguignon: [mal](#)

- Champenois: [mau](#)
- Dalmatian: [mul](#)
- Friulian: [mâl](#)
- Italian: [malo](#)
- Padanian:
 - Romagnol: [mêl](#)
- Old French: [mal](#)
 - Middle French: [mal](#)
 - French: [mal](#)
 - → English: [mal](#)
- Old Occitan: [mal](#)
 - Occitan: [mal](#)
- Old Galician-Portuguese: [mao](#)
 - Galician: [mao](#)
 - Portuguese: [mau](#) ^{ww}
- Romansch: [mal](#), [mel](#)
- Sardinian: [malu](#), [malosu](#)
- Sicilian: [malu](#)
- Spanish: [mal](#), [malo](#) ^{ww}
- → English: [malus](#)

Etymology 2

From [Ancient Greek](#) [μηλέα](#) (mēléa) (See also [Ancient Greek](#) [μᾶλον](#) (mâlon, “apple”), [μῆλον](#) (mêlon, “apple”).

Derived terms

- [mālus grānāta](#)
- [mālus domestica](#)

Related terms

- [mālum](#)
- [mēlō](#)
- [mēlopepō](#)

Descendants

- Translingual: [Malus](#)
- Aromanian: [mer](#)
- Italian: [melo](#)
- Romanian: [măr](#)
- → English: [malus](#)

Etymology 3

From [Proto-Indo-European](#) [*mosdos](#). Cognate with [Proto-Germanic](#) [*mastaz](#), [Proto-Slavic](#) [*mostъ](#).

manus

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) [*manus](#), further etymology is disputed. Possible cognates include [Proto-Germanic](#) [*mundō](#) (> [Old English](#) [mund](#) (“hand, hand of protection, protector”), whence modern [English](#) [mound](#)), [Ancient Greek](#) [μάρον](#) (mārē, “hand”) (a [hapax legomenon](#) of dubious authenticity) and [Hittite](#) [script needed] (manīahḫ¹, “to distribute, entrust”). Proposals for further etymology include:

- a [Proto-Indo-European](#) [*méh₂r](#) ~ [*mh₂-én-](#), from [*\(s\)meh₂-](#) (“to beckon, signal”), favoured by Mallory and D. Q. Adams ^[26]
- a [Proto-Indo-European](#) [*mon-u-](#), with a later change from *mo-* to *ma-* in an open syllable, possibly connected to [Old Irish](#) [muin](#) (“protection”) too, favoured by Schrijver ^[27] and de Vaan ^[28] (although de Vaan finds the Irish term semantically difficult).

Derived terms

- [adminiculum](#)
- [comminus](#)
- [manducō](#)
- [mandō](#)
- [manicula](#)
- [manicus](#)
- [manifestus](#)
- [manipulus](#)
- [mansuescō](#)
- [mansuēs](#)
- [mantica](#)
- [manua](#)
- [manuballista](#)
- [manubia](#)
- [manubrium](#)
- [manucium](#)
- [manufactilis](#)
- [manufactus](#)
- [manuinspex](#)

- [manulea](#)
- [manuopera](#)
- [manuor](#)
- [manupretium](#)
- [manus extrema](#)
- [manutergium](#)
- [manutigium](#)
- [manuālis](#)
- [manuārius](#)
- [manuātus](#)
- [manū militāri](#)
- [manūmitto](#)
- [masturbor](#)
- [āridis manibus](#)
- [ēminus](#)

Related terms

- [mancus](#)

Descendants

Balkan Romance: (*via an assumed variant* [*mana](#))

- Aromanian: [mână](#)
- Istro-Romanian: [măre](#)
- Megleno-Romanian: [monă](#)
- Romanian: [mână](#)

Dalmatian:

- [mun](#)

Italo-Romance:

- Corsican: [manu](#)
- Gallurese: [manu](#)
- Sarsarese: [manu](#)
- Italian: [mano](#)
- Neapolitan: [mana](#)
- Tarantino: [mane](#), [màne](#)
- Sicilian: [manu](#)

Insular Romance:

- Sardinian: [manu](#)

North Italian:

- Gallo-Italic:
 - Ligurian: [man](#)
 - Piedmontese: [man](#)

- Romagnol: [màn](#)
- Gallo-Romance:
 - Old Catalan: [man](#)
 - Catalan: [mà](#)
 - Old French: [main](#) ^{ww}
 - Old Occitan: [man](#)
 - Occitan: [man](#)
 - Ibero-Romance:
 - Navarro-Aragonese: [mano](#)
 - Aragonese: [man](#)
 - Old Leonese: [Term?]
 - Asturian: [mano](#)
 - Extremaduran: [manu](#)
 - Mirandese: [mano](#)
 - Old Galician-Portuguese: [mão](#)
 - Fala: [man](#)
 - Galician: [man](#), [mao](#)
 - Portuguese: [mão](#) ^{ww}
 - Old Spanish: [mano](#)
 - Spanish: [mano](#) ^{ww}
 - Vulgar Latin: ^{ww}
 - [*mania](#)
 - [*manidiāre](#)
 - Borrowings:
 - English: [manus](#)
 - Esperanto: [mano](#)
 - Ido: [manuo](#)
 - Interlingua: [mano](#)

Etymology 2

From [Proto-Indo-European *meh₂-](#) (“timely, opportune”); hence also [immānis](#) (“vast, monstrous”).

Derived terms

- [māne](#)

Etymology 3

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

marculus

Perhaps from [Proto-Indo-European *melh₂tlo-](#), from [*melh₂-](#) (“to grind”), with dissimilation. [marcus](#) was later fabricated by analogy.

Derived terms

- [martellus](#)

Descendants

- Galician: [macho](#)
- Spanish: [macho](#)</text>

</revision> </page> <page>

mare

Etymology 1

From [Proto-Italic *mari](#), from [Proto-Indo-European *móri](#).

Derived terms

- [bimaris](#)
- [Hibēricum Mare](#)
- [marīnus](#)
- [maritimus](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [amarj](#), [amare](#), [mari](#)
 - Istro-Romanian: [māre](#)
 - Megleno-Romanian: [mari](#)
 - Romanian: [mare](#) f
- Gallo-Italic:
 - Emilian: [mêr](#)
 - Ligurian: [mâ](#), [mà](#)
 - Lombard: [mar](#)
 - Piedmontese: [mar](#)
 - Romagnol: [mêr](#)
- Italo-Dalmatian:
 - Corsican: [mare](#)
 - Dalmatian: [mur](#)
 - Gallurese: [mari](#)
 - Istriot: [mare](#)
 - Italian: [mare](#)
 - Neapolitan: [mare](#)
 - Sardinian: [mare](#), [mari](#)
 - Sassarese: [mari](#)
 - Sicilian: [mari](#)
- Navarro-Aragonese:

- Aragonese: [mar](#)
- Old French: [mer](#) f
 - French: [mer](#)
 - Antillean Creole: [lanmè](#)
 - Haitian Creole: [lanmè](#)
 - Volapük: [mel](#)
 - Norman: [mé](#) (Jersey)
 - Walloon: [mer](#)
- Old Leonese: [*mar](#)
 - Asturian: [mar](#)
 - Extremaduran: [mari](#)
 - Mirandese: [mar](#)
- Old Occitan: [mar](#)
 - Catalan: [mar](#) m or f
 - Occitan: [mar](#)
- Old Galician-Portuguese: [mar](#) m
 - Galician: [mar](#) m
 - Portuguese: [mar](#) m ^{ww}
- Old Spanish: [mar](#)
 - Ladino: [mar](#)
 - Spanish: [mar](#) m or f
 - Aymara: [lamara](#)
 - Classical Nahuatl: [lámar](#)
 - Papiamentu: [lama](#), [laman](#)
- Rhaeto-Romance:
 - Friulian: [mâr](#)
 - Romansch: [mar](#), [mer](#)
- Venetian: [mar](#)
- English: [mare](#)
- Esperanto: [maro](#)
 - Ido: [maro](#)
- Interlingua: [mar](#)
- Interlingue: [mare](#)

Etymology 2

margo

From [Proto-Indo-European](#) **merǵ-*, **marǵ-* (“edge, boundary, border”). Cognate with [English](#) *mark* and *march*.

Derived terms

- [marginālis](#)
- [marginō](#)

Descendants

- Aragonese: [marguin](#), [marguen](#)
- Aromanian: [mardzină](#), [mardzine](#)
- Catalan: [marge](#)
- → English: [margin](#)
- French: [marge](#)
- Friulian: [margin](#)
- Galician: [marxa](#), [marxe](#)
- Italian: [margine](#)
- → Norwegian Bokmål: [marg](#), [marg](#) (Nynorsk), [margin](#) (Bokmål), [margin](#) (Nynorsk)
- Occitan: [marge](#)
- Old Spanish: [marcen](#), [marjen](#)
- → Polish: [margines](#) (learned)
 - → Ukrainian: [марґі́не́с](#) (marhinés)
- Portuguese: [margem](#)
- Romanian: [margine](#)
- Sardinian: [màrgine](#), [màrgini](#)
- → Spanish: [margen](#)

maritus

Perhaps related with *mās* (“male, a male”). According to de Vaan from [Proto-Indo-European](#) **morei-*, **mori-* or **morih₂-* (“young woman”), developing into a pre-Italic **māri-*, with possessive **-to-*. Compare [Welsh](#) *morwyn* (“girl, maiden”) (< [Proto-Celtic](#) **moreinā-*), [Welsh](#) *merch* (“daughter”) (< [Proto-Celtic](#) **merkā*), [Ancient Greek](#) *μεῖραξ* (meĩrax, “boy, girl”), [Sanskrit](#) *मर्ष* (mārya, “young man; foal”), [Bactrian](#) *μαρῆνο* (marēno, “servant”) (< [Proto-Indo-European](#) **merio-*), [Lithuanian](#) *merga* (“girl”) (< [Proto-Indo-European](#) **mergh-eh₂-*), [Lithuanian](#) *marti* (“daughter-in-law”) (< [Proto-Indo-European](#) **mor-t-iH-*).^[29]

Descendants

- Aragonese: [mariu](#)
- Aromanian: [mărit](#)

- Asturian: [mariu](#)
- Catalan: [marit](#)
- Corsican: [maritu](#)
- Dalmatian: [marait](#)
- Extremaduran: [mariu](#)
- French: [mari](#)
- Friulian: [marît](#)
- Galician: [marido](#)
- Istriot: [marei](#)
- Italian: [marito](#)
- Leonese: [mariu](#)
- Ligurian: [màio](#), [mario](#)
- Middle English: [mariet](#), [mariet](#)
- Occitan: [marit](#)
- Old French: [mari](#)
- Portuguese: [marido](#)
- Romanian: [mărit](#)
- Sardinian: [mādiru](#)
- Sassarese: [mariddu](#)
- Sicilian: [maritu](#)
- Spanish: [marido](#)
- Tarantino: [marite](#)
- Venetian: [mario](#)

Related terms

- [maritālis](#)
- [marītō](#)

mas

Origin unknown. Traditionally theorized to be from [Proto-Indo-European](#) **méryos* (“young man”), whence [Proto-Indo-Iranian](#) **māryas* (“young man”), Sanskrit *मर्ष* (mārya, “suitor, young man”), Ancient Greek *μεῖραξ* (meĩrax, “young girl”), and Old Armenian *մարի* (mari, “female bird, hen”). But this cannot account for the resultant phonetics, particularly the *a*-vocalism. It has been connected with *masturbor* and with *mālus* (“pole”).

Derived terms

- [marītus](#)
- [marītō](#)

- [masculus](#)
- [masculīnus](#)
- [sēmimās](#)

Descendants

- Aromanian: [mari](#)
- Megleno-Romanian: [mari](#)
- Romanian: [mare](#)

māter

From [Proto-Italic](#) **mātēr*, from [Proto-Indo-European](#) **méh₂tēr*. Cognate with [Old English](#) *mōdor* ([English](#) *mother*).

Derived terms

- [alma māter](#)
- [māter lectiōnis](#)
- [mātercula](#)
- [māterfamiliās](#)
- [māternus](#)
- [māternālis](#)
- [mātertera](#)
- [mātrīcida](#)
- [mātrimōnium](#)
- [mātruēlis](#)
- [mātrālis](#)
- [mātrēscō](#)
- [mātrix](#)
- [mātrōna](#)

Related terms

- [māternitās](#)
- [mātrīcidium](#)
- [mātrimus](#)
- [mātrimōniās](#)
- [mātrīcula](#)
- [mātrīculārius](#)
- [mātrīcālis](#)
- [mātrōnālis](#)
- [mātrōnātus](#)

Descendants

- Italo-Romance:
 - Italian: [madre](#)
 - Sicilian: [matri](#)
- North Italian:
 - Friulian: [mari](#)
 - Gallo-Italic:
 - Emilian: [mare](#), [mèr](#), [mèdar](#), [madra](#)
 - Ligurian: [moæ](#), [mâre](#), [mâje](#)
 - Lombard: [mader](#), [madar](#), [madra](#)
 - Piedmontese: [mare](#), [mari](#), [mèri](#)
 - Istriot: [mare](#)
 - Ladin: [mère](#)
 - Venetian: [mare](#)
- Gallo-Romance:
 - Old Franco-Provençal: *mādre, māðre
 - Franco-Provençal: [mâre](#)
 - Old French: [mere](#), [medre](#)
 - Bourguignon: [meire](#)
 - Middle French: [mere](#)
 - French: [mère](#)

H
a
i
t
i
a
n

C
r
e
o
l
e
:

[m](#)

- Norman: [mère](#), [méthe](#)
- Walloon: [mere](#)
- Occitano-Romance:
 - Catalan: [mare](#)
 - Gascon: [mair](#)
 - Occitan: [maire](#)
 - Limousin: [mair](#)
- Ibero-Romance:
 - Aragonese: [mai](#)
 - Old Leonese:
 - Asturian: [madre](#), [ma](#)
 - Extremaduran: [mairi](#)
 - Leonese: [mai](#)
 - Mirandese: [maj](#), [madre](#)
 - Old Galician-Portuguese: [madre](#)
 - Galician: [madre](#)
 - Portuguese: [madre](#)
 - Fala: [mairi](#)
 - Old Galician-Portuguese: [mãv](#)
 - Galician: [maj](#), [nai](#)
 - Portuguese: [mãe](#)
 - Angolar: [maa](#)
 - Annobonese: [mai](#), [me](#)
 - Guinea-Bissau Creole: [mai](#)
 - Indo-Portuguese: [mãe](#), [mai](#)
 - Kabuverdianu: [mai](#)

è

- Kristang: [mai](#)
- Principe nse: [mwin](#)
- Sãotome nse: [men](#)
- Old Spanish: [madre](#)
 - Ladino:
 - Hebrew script: [מֵדְרָה](#)
 - Latin script: [madre](#)
 - Spanish: [madre](#)
 - Tagalog: [madre](#)
- Borrowings:
 - → English: [mater](#)
 - → Ido: [matro](#)
 - → Esperanto: [matro](#)
 - → Interlingua: [matre](#)
 - → Middle English: [matere](#)
 - English: [mater](#)
 - → Novial: [matra](#)

medius

From [Proto-Italic](#) **međios*, from [Proto-Indo-European](#) **médʰyos* (“between”). Cognate with [Ancient Greek](#) [μέσος](#) (*mésos*), [Sanskrit](#) [मध्य](#) (*mádhya*), [Avestan](#) [𐬨𐬀𐬎𐬌𐬎𐬀](#) (*ma'diiāna*), [Old Armenian](#) [մէջ](#) (*měj*), [Persian](#) [میان](#) (*miān*) and [Gothic](#) (*midjis*).

Derived terms

- [mediānus](#)
- [mediastinus](#)
- [mediē](#)
- [medietās](#)
- [mediō](#)
- [mediocris](#)
- [Mediolatīnitās](#)
- [Mediolatīnus](#)
- [mediterrāneus](#)
- [meditullium](#)

- [medium](#)
- [medulla](#)
- [meridiēs](#)

Descendants

- → Aragonese: [medio](#); [media](#) (“sock”), [mevo](#), [micho](#); [meva](#) (“sock”)
- Aromanian: [njedz](#), [njedzu](#)
- → Asturian: [mediu](#), → [midiu](#); → [media](#) (“sock; measure”)
- Catalan: [mig](#)
- Dalmatian: [mesu](#)
- → English: [medius](#); → [media](#)
 - → Portuguese: [mídia](#)
 - → Russian: [медиа](#) (media)
- French: [mi-](#)
- Friulian: [miec](#), [mieĝ](#)
- → Italian: [medio](#); → [media](#)
 - → Sardinian: [media](#)
- Italian: [mezzo](#)
- Neapolitan: [miezzo](#), [mienzo](#)
 - → Sardinian: [mezu](#)
- Occitan: [mièg](#), [miei](#)
- Old Galician-Portuguese: [meio](#)
 - Portuguese: [meio](#)
- Old Spanish: [meo](#)
- → Portuguese: [médio](#), → [média](#)
- → Romanian: [mediu](#); → [medie](#), [miez](#)
- Romansch: [mez](#), [miez](#)
- Sardinian: [meiu](#); ⇒ [mesu](#) (crossed with [mēnsus](#))
- Sicilian: [mezzu](#), [menzu](#)
- → Spanish: [medio](#); → [media](#)
 - → Sardinian: [mediu](#)
- Venetian: [mezo](#), [mexo](#), [miso](#)

[mel](#)

From [Proto-Italic](#) **meli*, from [Proto-Indo-European](#) **mélid*. Cognate with [Ancient Greek](#) [μέλι](#) (méli), [Gothic](#) [𐌱𐌹𐌿𐌸](#) (milib), [Old Armenian](#) [մեղ](#) (metr).

Derived terms

hide ▲Derived terms

- [melculum](#)
- [melinus](#)
- [mella](#)
- [mellāceum](#)
- [mellārius](#)
- [melleus](#)
- [melliculus](#)
- [mellifer](#)
- [mellifex](#)
- [mellificus](#)
- [mellifluēs](#)
- [mellifluus](#)
- [melliger](#)
- [melligō](#)
- [mellinia](#)
- [mellitūs](#)
- [mellō](#)
- [mellōsus](#)

Related terms

- [melina](#)
- [melliculum](#)
- [mellificium](#)
- [mellificō](#)
- [mellilla](#)
- [mellārium](#)
- [mellātiō](#)
- [mellitulus](#)

Descendants

- Vulgar Latin: **melem* m or f 𐍇𐍅

[melior](#)

From [Proto-Italic](#) **meliōs*, from [Proto-Indo-European](#) **méljōs*, from **mel-* (“strong, big”). Cognate with [multus](#), [Ancient Greek](#) [μάλα](#) (mála), [Latvian](#) [milns](#) (“very much, a lot of”).

Derived terms

- [meliōrō](#)

Descendants

- Italo-Romance:
 - Italian: [migliore](#)
- Padanian:
 - Friulian: [miôr](#)
 - Romansch: [meglier](#)
- Northern Gallo-Romance:
 - Angevin: [meillour](#)
 - Bourguignon: [moillour](#)
 - Norman: [meilleur](#)
 - Old French: [mieudre](#) (nominative), [meillor](#) (oblique)
 - French: [meilleur](#)
- Southern Gallo-Romance:
 - Aragonese: [millor](#)
 - Occitan: [melhor](#), [milhor](#)
 - Old Catalan: [mellor](#)
 - Catalan: [millor](#)
- Ibero-Romance:
 - Asturian: [mevor](#)
 - Galician: [mellor](#)
 - Portuguese: [melhor](#)
 - Spanish: [mejor](#)

[memini](#)

From [Proto-Italic](#) **memonai*, from [Proto-Indo-European](#) **memónē* (“to remember”), perfect of the root **men-* (“to think”). Compare [mēns](#) (“mind”).

Derived terms

- [commemini](#) (“I remember clearly”)

Related terms

- [moneō](#) (“I warn”)
- [reminiscor](#) (“I remember”)

[memor](#)

- Some refer it to some reduplicated form of [Proto-Indo-European](#) **(s)mer-* (“to think, remember”). Similar to [Old English](#) [mimor](#).
- Some refer it to [Proto-Italic](#) **memnos*, [Proto-Indo-European](#) **me-mn-os-*, a reduplicated form of **men-* (“to think”), although the

declension was changed from a sibilant stem to a rhotic stem.^[30]

Derived terms

- [immemor](#)
- [memoria](#)
- [memoriter](#)
- [memoror](#)
- [memorō](#)

Related terms

- [memorandus](#)
- [memoriola](#)
- [memoriāle](#)
- [memoriālis](#)
- [memoriōse](#)
- [memoriōsus](#)
- [memorābile](#)
- [memorābilis](#)
- [memorāliter](#)
- [memorālius](#)
- [memorātiō](#)
- [memorātor](#)
- [memorātrix](#)
- [memorātus](#)

Descendants

- Italian: [memore](#)
- Sicilian: [mèmuri](#)

[-men](#)

From [Proto-Italic](#) **-men*, from [Proto-Indo-European](#) **-mn-*.

Derived terms

Category *Latin terms suffixed with Sandbox* not found

Descendants

- Catalan: [-am](#), [-im](#), [-um](#)
- Galician: [-ame](#), [-ime](#), [-ume](#)
- Italian: [-ame](#), [-ime](#), [-ume](#)
- Portuguese: [-ame](#), [-ime](#), [-ume](#)
- Romanian: [-ime](#)

- Sicilian: [-ami](#), [-imi](#), [-umi](#)
- Spanish: [-ambre](#), [-umbre](#)

[mens](#)

From [Proto-Italic](#) **mentis*, from [Proto-Indo-European](#) **méntis* (“thought”). Cognate with [Sanskrit](#) [मति](#) (*matī*), [αὐτόματος](#) (*autómatos*), [μάντις](#) (*mántis*), [Russian](#) [мнѹмь](#) (*mnitʹ*, “to think”), [Old English](#) [ǣmynd](#) (whence [English](#) [mind](#)).

Derived terms

- [dēmens](#), [dēmentia](#)
- [démentō](#)
- [mentior](#)
- [mentiō](#)
- [mentālis](#)
- [āmens](#), [āmentia](#)

Descendants

From the noun itself:

- Aromanian: [minti](#), [minte](#)
- Asturian: [miente](#), [mente](#)
- Catalan: [ment](#)
- → Esperanto: [menso](#)
- Friulian: [ment](#)
- Ido: [mento](#)
- Italian: [mente](#)
- Occitan: [ment](#)
- Portuguese: [mente](#)
- Romanian: [minte](#)
- Sardinian: [mente](#), [menti](#)
- Sicilian: [menti](#)
- Spanish: [mente](#)
- Venetian: [ménte](#)

From the ablative [mente](#), used as an adverbial suffix:

- Asturian: [-mente](#)
- Catalan: [-ment](#)
- French: [-ment](#)
- → Interlingua: [-mente](#)
- Italian: [-mente](#)

- Occitan: [-ment](#)
- Portuguese: [-mente](#)
- Spanish: [-mente](#)

[mensis](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **mēnsis*, extended from **mēns*, from [Proto-Indo-European](#) **mēh₁ns* (“moon, month”), probably from **meh₁-* (“to measure”), referring to the moon’s phases as the measure of time. Cognate with [Ancient Greek](#) [μήν](#) (*mén*), [μήν](#) (*ménē*), [English](#) [month](#), [Scots](#) [moneth](#) (“month”), [Lithuanian](#) [mėnesis](#) (“month”), [North Frisian](#) [muunt](#) (“month”), [Saterland Frisian](#) [Mound](#) (“month”), [Dutch](#) [maand](#) (“month”), [German Low German](#) [Maand](#), [Monat](#) (“month”), [German](#) [Monat](#) (“month”), [Danish](#) [måned](#) (“month”), [Swedish](#) [månad](#) (“month”), [Icelandic](#) [mánuður](#) (“month”), [Armenian](#) [ամիս](#) (*amis*), [Old Irish](#) [mí](#), [Old Church Slavonic](#) [мѣсяць](#) (*měsęci*).

Derived terms

- [mēnstruus](#)
- [mēnsuālis](#)

Related terms

- [bimēstris](#)
- [mēnstrua](#)
- [mēnstruālis](#)
- [mēnstruō](#)
- [sēmēstris](#)
- [trimēstris](#)

Descendants

- Aromanian: [mes](#)
- Asturian: [mes](#)
- Catalan: [mes](#)
- Dalmatian: [mais](#)
- Old French: [mois](#), [meis](#)
 - French: [mois](#)
 - Norman: [mais](#) (Jersey), [meis](#) (Guernsey, Normandy), [continental](#)
- Friulian: [mēs](#)
- Istriot: [miz](#)
- Italian: [mese](#)
- Ladin: [meis](#), [mens](#)

- Ligurian: [méize](#)
- Occitan: [mes](#)
- Old Galician-Portuguese: [mes](#)
 - Galician: [mes](#)
 - Portuguese: [mês](#)
- Romansch: [mais](#)
- Sardinian: [mese](#), [mesi](#)
- Sicilian: [misi](#)
- Spanish: [mes](#)
- Venetian: [méxe](#)
- Walloon: [moes](#)

Etymology 2

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

Etymology 3

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

[mentum](#)

From [Proto-Italic](#) **mentom*, from [Proto-Indo-European](#) **men-to-*, from **men-* (“to project”). Cognate with [Proto-Germanic](#) **munbaz*.

Derived terms

- [mentāgra](#)
- [mentālis](#) (adjective)
- [mentīgō](#)
- [mentō](#)
- [Mentō](#)

Descendants

- Vulgar Latin: **mentō*, **mentōnem*
 - Gallo-Italic:
 - Ligurian: [manton](#), [menton](#)
 - Piedmontese: [manton](#), [menton](#)
 - Gallo-Romance:
 - Old French: [menton](#), [mentun](#)
 - French: [menton](#)
 - → Spanish: [mentón](#)

○ Occitano-Romance:

- Catalan: [mentó](#)
- Occitan: [menton](#)

- → English: [mentum](#) (learned)
- → Italian: [mento](#) (learned)
- → Portuguese: [mento](#) (learned)
- Sicilian: [mentu](#)

[mibi](#)

From earlier *mihei*, for [Proto-Italic](#) **mevei* with enclitic reduction of /e/ (cf. [tuus](#)), from [Proto-Indo-European](#) **h₂mégʰey* (contrast with [tibi](#), with the suffix **-bʰi* as in the instrumental). Cognate to [Umbrian](#) *mehe*.

Descendants

- Balkan Romance:
 - Romanian: [mie](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [mi](#)
- Gallo-Romance:
 - Catalan: [mi](#)
 - Old French: [mi](#) (early Old French)
 - Picard: [mi](#)
- Ibero-Romance:
 - Galician: [me](#) (possibly), [min](#)
 - Portuguese: [me](#) (possibly), [mim](#)
 - Spanish: [mí](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [mie](#)
- Vulgar Latin: **mibi* (blended with [tibi](#))
 - Italo-Romance:
 - Italian: [meve](#) (archaic)
 - Neapolitan: [meve](#)
 - Sicilian: [Term?]
 - → Italian: [mivi](#) (archaic)
 - Ibero-Romance:
 - Old Leonese: [mive](#), [mibe](#)

- Mozarabic: [מיבי](#) (myby)

[mille](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **smīyeslī*, from [Proto-Indo-European](#) **smih₂ǵʰéslih₂* (“one thousand”), from **sm-* (“one”) (whence also [semele](#)) and **ǵʰes-* (“hand”) (whence also [hir](#), [Ancient Greek](#) [χεῖρ](#) (kheir), [Sanskrit](#) [हस्त](#) (hasta)), as if “full hand”.^[a] Cognates include [Ancient Greek](#) [χίλιοι](#) (khílioi), [Persian](#) [هزار](#) (hezār), and [Sanskrit](#) [सहस्र](#) (sahásra).

Derived terms

- [mille mīlium](#), [mille mīlia](#) (Med. Lat.)
- [mille passūs](#), [mille passuum](#)
- [milliārium](#)
- [milliārius](#)
- [milliō](#) (Med. Lat.)
- [millēnārius](#)
- [sēsquimille](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [mijie](#)
 - Romanian: [mie](#)
 - → Albanian: [mijë](#)
- Dalmatian:
 - [mel](#)
- Italo-Romance:
 - Corsican: [mille](#)
 - Italian: [mille](#) ⇒ [milione](#) ^{ww}
 - Sicilian: [milli](#), [middi](#)
- North Italian:
 - Friulian: [mil](#)
 - Romagnol: [mèl](#), [mël](#) (Cesena), [mell](#) (San Marino)
 - Romansch: [milli](#)
- Gallo-Romance:
 - Old French: [mille](#), [mil](#)
 - Middle French: [mille](#), [mil](#), [mile](#)
 - French: [mille](#) ^{ww}

- Norman: [mille](#) (Jersey)
- Occitano-Romance:
 - Catalan: [mil](#)
 - Occitan: [mila](#), [mil](#)
- Ibero-Romance:
 - Aragonese: [mil](#)
 - Asturian: [mil](#)
 - Galician: [mil](#)
 - Mirandese: [mil](#)
 - Portuguese: [mil](#)
 - Kadiwéu: [miili](#)
 - Old Spanish: [mil](#), [mill](#)
 - Spanish: [mil](#) ^{ww}
- Insular Romance:
 - Sardinian: [mila](#), [milli](#)
- Ancient borrowings:
 - Basque: [mila](#)
 - Old Irish: [míle](#)
 - Middle Irish: [míle](#)
 - Irish: [míle](#)
 - Manx: [milley](#)
 - Scottish Gaelic: [míle](#)
 - Proto-Brythonic: [*mil](#) ^{ww}
 - Proto-West Germanic: [*mīlijū](#) ^{ww}

Etymology 2

Shortened from Latin *mille passūs*, *mille passuum* (“Roman [mile](#)”, literally “a thousand of [paces](#)”).

Derived terms

- [sēsquimille](#)

Descendants

- Italo-Romance:
 - Corsican: [migliu](#)
 - Italian: [miglia](#), [miglio](#) (back-formation)
- Gallo-Romance:
 - French: [mille](#)
 - Norman: [mille](#)

- Insular Romance:
 - Sardinian: [miza](#)
- Borrowings:
 - Ancient Greek: [μῖλον](#) (*mílon*), [μεῖλον](#) (*meílon*), [μίλιν](#) (*mílin*)
 - Greek: [μίλι](#) (*míli*)
 - Hebrew: [מיל](#) (*mayl*)
 - Old Armenian: [միլոն](#) (*mílon*), [միլին](#) (*mílin*), [մոլոն](#) (*mołon*)
 - Armenia n: [միլոն](#) (*mġon*)
 - Aramaic: [script needed] (*mīlā*), [script needed] (*mīl*)
 - Classical Syriac: [ܡܝܠܐ](#) (*mīlā*), [ܡܝܠ](#) (*mīl*)
 - Arabic: [میل](#) (*mīl*)
 - Middle Armenia n: [միլ](#) (*mīl*)
 - Ottoman Turkish: [میل](#) (*mīl*)
 - Persian: [میل](#) (*mīl*)

[میل](#) (*mīl*)

- Old Irish: [míle](#)
 - Middle Irish: [míle](#)
 - Irish: [míle](#)
 - Manx: [milley](#)
 - Scottish Gaelic: [míle](#)
- Catalan: [milla](#)
- Spanish: [milla](#)
- Old Galician-Portuguese: [milla](#)
 - Portuguese: [milha](#)

[minae](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **(eks)menā* (“projection”), **menā*, from [Proto-Indo-European](#) **men-* (“to stand out”). See [Latin](#) *minor*, *mōns*, *mentum*.

Derived terms

- [minor](#)
- Portuguese: [ameia](#)

Etymology 2

[mirus](#)

From [Proto-Italic](#) **smeiros*, from [Proto-Indo-European](#) **sméyros* (“laughing, smiling”), from **smey-* (“to laugh, to be glad”). Cognate with [Sanskrit](#) [स्मर](#) (*sméra*), [Swedish](#) *smila* (“to smile”), [Middle High German](#) *smielen* (“to smile”), [Old High German](#) *smierōn* (“to smile”), [Old English](#) *smērian* (“to laugh at”), [Old English](#) *smērcian*, *smearcian* (“to smile”), [English](#) *smile*.

Related terms

- [mīrābilis](#)
- [mīrābiliter](#)
- [mīrābundus](#)
- [mīrāculum](#)
- [mīrandus](#)
- [mīrāns](#)
- [mīrātor](#)
- [mīrātrīx](#)

- [mīrē](#)
- [mīrificē](#)
- [mīrificūs](#)
- [mīriō](#)
- [mīror](#)
- [nimirum](#)

[miscēo](#)

From [Proto-Italic](#) **miskō* (“to mix”), from [Proto-Indo-European](#) **mik-ské-*, inchoative present of **meyǵ-*, **meyk-* (“to mix”). The second conjugation of this verb is unexplained. Cognate with [Old High German](#) *miskian*, *miskan* (“to mix”) ([German](#) *mischen*), [Welsh](#) *mysgu* (“to mix”), [Ancient Greek](#) *μῖγνυμι* (*mígnumi*, “to mix”), [Old Church Slavonic](#) *мѣсѣти* (*měsiti*, “to mix”), [Lithuanian](#) *mišti* and *maišyti* (“to mix”), [Sanskrit](#) *मिश्र* (*míśra*, “mixed”), [Persian](#) *آمیختن* (*āmīxtan*, “mix”); [Old English](#) *māsc* (“mixture, mash”). More at [mash](#).^[32]

Derived terms

- [admiscēō](#)
- [commisceō](#)
- [ēmiscēō](#)
- [immiscēō](#)
- [impermiscēō](#)
- [intermiscēō](#)
- [miscellūs](#)
- [miscīx](#)
- [misculō](#)
- [mistārius](#) / [mixtārius](#)
- [mistīcius](#) / [mixtīcius](#)
- [mistim](#) / [mixtim](#)
- [mistiō](#) / [mixtiō](#)
- [mistūra](#) / [mixtūra](#)
- [mistus](#) / [mixtus](#)
- [permisceō](#)
- [prōmiscuus](#)
- [remisceō](#)

Related terms

- [miscellāneus](#)

- [mistūrātus](#) / [mixtūrātus](#)

Descendants

- [Aromanian](#): [mescu](#), [meashtiri](#)
- [Galician](#): [mexer](#)
- [Italian](#): [mescere](#)
- [Portuguese](#): [mexer](#)
- [Romanian](#): [mește](#), [misca](#)
- [Sicilian](#): [mèsçiri](#), [ammiscari](#)
- [Spanish](#): [mecer](#), [mezclar](#)
- [Venetian](#): [misciar](#), [misiar](#)
- [Walloon](#): [maxhî](#)

[modus](#)

From [Proto-Italic](#) **modōs*, from [Proto-Indo-European](#) **mod-ōs* (“measure”), from **med-* (“to measure”).^[33] But note as the oblique cases would be expected as **moder-* (e.g. gen.: *moderis*), thus *moderor*, *modestus* etc. Contrast [mōs](#) for the senses of [manner](#) and [way](#).

Derived terms

- [commodus](#)
- [moderor](#)
- [modestus](#)
- [modicus](#)
- [modificō](#)
- [modius](#)
- [modulus](#)
- [modō](#)
- [multimodis](#)
- [multimodus](#)
- [quemadmodum](#)
- [quōmodo](#)

Descendants

- → [Catalan](#): [mode](#) (learned)
- → [English](#): [mode](#)
- [Old French](#): [mode](#)
 - [Middle French](#): [mode](#)
 - [French](#): [mode](#) ww
 - [Romanian](#): [mod](#)
- [Friulian](#): [mût](#)

- [Galician](#): [modo](#)
- → [German](#): [Modus](#)
- → [Hungarian](#): [mód](#)
- [Italian](#): [modo](#)
- → [Old Irish](#): [mod](#)
 - [Irish](#): [modh](#)
 - [Scottish Gaelic](#): [modh](#)
- [Portuguese](#): [modo](#)
- [Sicilian](#): [modu](#)
- [Spanish](#): [modo](#)
- → [Welsh](#): [modd](#)

[moene](#)

From [Proto-Indo-European](#) **móyni*, from **mey-* (“to fortify, strengthen”).

Descendants

- [Latin](#): [moenia](#) (plurale tantum)</text></revision></page></page>

[mollis](#)

From earlier **molduis*, from [Proto-Italic](#) **molduis*, from [Proto-Indo-European](#) **mldus* (“soft, weak”), from [Proto-Indo-European](#) **mel-* (“soft, weak, tender”). Cognates include [Latin](#) *mola*, *blandus*, *mortārium*, [Old Prussian](#) *malđai* (“boys”), [Old Church Slavonic](#) *младѹ* (*mladŭ*, “young”), [Sanskrit](#) *मृदु* (*mṛdú*, “soft, mild, weak”), [Old Armenian](#) *մեղկ* (*mełk*, “soft, weak”), [Ancient Greek](#) *βλαδύς* (*bladús*, “weak”) and *ἀμαλδύνω* (*amaldúnō*, “to weaken, destroy”). More at [mild](#). An alternative hypothesis derives it from the Proto-Indo-European root **melh₂-* (“to grind, crush, pulverize, mill”) via **mol-n-is*; more at [malleus](#).

Derived terms

- [ēmolliō](#)
- [molle](#)
- [mollēscō](#)
- [mollicellus](#)
- [mollicina](#)
- [mollicomus](#)
- [molliculus](#)
- [mollificō](#)
- [mollificus](#)

- [mollimentum](#)
- [moliō](#)
- [mollipēs](#)
- [molliter](#)
- [mollitia](#)
- [mollitōrius](#)
- [mollitūdō](#)
- [mollitus](#)
- [mollusca](#)
- [molluscum](#)
- [molluscus](#)
- [*moliō](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [moali](#), [moli](#)
 - Istro-Romanian: [mole](#)
 - Romanian: [moale](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [molle](#)
 - Neapolitan: [muollo](#)
 - Sicilian: [moddu](#)
- North Italian:
 - Friulian: [mol](#)
 - Icelandic: [moll](#)
 - Venetian: [mol](#), [molo](#), [molo](#)
- Gallo-Romance:
 - Catalan: [moll](#)
 - Occitan: [mòl](#)
 - Old French: [mol](#)
 - Middle French: [mol](#)
 - French: [mou](#)
 - Middle English: [moll](#)
 - English: [mull](#)
- Ibero-Romance:
 - Old Galician-Portuguese: [mole](#)

- Galician: [mol](#)
- Portuguese: [mole](#)

- Spanish: [muelle](#)
- Sardinian: [modde](#), [moddi](#), [moddu](#)

Vulgar Latin: [*moliāre](#) ^{ww}

- Borrowings:
 - → German: [Moll](#)
 - → Norwegian Bokmål: [moll](#)

moneo

From [Proto-Italic](#) [*moneō](#), from [Proto-Indo-European](#) [*monéyeti](#), causative from [*men-](#) ("to think").

Derived terms

- [admoneō](#)
- [commoneō](#)
- [monitor](#)
- [monitum](#)
- [monitus](#)
- [monitō](#)
- [monubilis](#)
- [monumentum](#)
- [Monēta](#)
- [mōnstrum](#)
- [mōnstrō](#)
- [permoneō](#)
- [praemoneō](#)
- [prōmoneō](#)
- [remoneō](#)
- [submoneō/summoneō](#)
- [ēmoneō](#)

Descendants

- English: [monish](#), [monitor](#)
- → German: [monieren](#)
- Portuguese: [monir](#)
- Spanish: [muñir](#)

mors

From [Proto-Italic](#) [*mortis](#), from [Proto-Indo-European](#) [*mértis](#) ("death"), from [*mer-](#) ("to die"). Related to [moriōr](#) ("I die").

Related terms

- [moriōr](#)
- [mortuus](#)

Descendants

- → Albanian: [mort](#)
- Aromanian: [moarti](#)
- Asturian: [muerte](#)
- Catalan: [mort](#)
- Dalmatian: [muart](#)
- Friulian: [muart](#)
- Galician: [morte](#)
- Istriot: [muorto](#)
- Italian: [morte](#)
- Ladin: [mort](#)
- Mirandese: [muorte](#)
- Neapolitan: [morte](#)
- → Norwegian Bokmål: [mors](#)
- Old French: [mort](#)
 - Middle French: [mort](#)
 - French: [mort](#)
 - → English: [mort](#)
 - Norman (Jersey): [mort](#)
 - Picard: [mort](#)
- Occitan: [mort](#)
- Picard: [mort](#)
- Piedmontese: [mòrt](#)
- Portuguese: [morte](#)
- Romanian: [moarte](#)
- Sardinian: [molte](#), [morte](#), [morti](#)
- Sicilian: [morti](#), [muorti](#)
- Spanish: [muerte](#)

- Venetian: [mòrt](#), [mòrte](#)
- Walloon: [moirt](#)

[mortuus](#)

Perfect active participle of [moriōr](#) (“die”). Corresponds to [Proto-Italic](#) **mortwos*, from [Proto-Indo-European](#) **mrtwós*, **mrtós* (“dead, mortal”), **mrtó-*, ultimately from **mer-* (“to die”) + **-wós* (whence Latin *-uus*). Compare [Ancient Greek](#) [βροτός](#) (brótós), [Sanskrit](#) [मृत](#) (mṛtá), [Old Church Slavonic](#) [мръмеб](#) (mrŭtvŭ), [Old Armenian](#) [մարմ](#) (mard).

Related terms

- [moriōr](#)
- [mors](#)

Descendants

- Aromanian: [mortu](#)
- Asturian: [muertu](#)
- Catalan: [mort](#)
- Dalmatian: [muart](#)
- Franco-Provençal: [mòrt](#)
- Friulian: [muart](#)
- Galician: [morto](#)
- Italian: [morto](#)
- Ladin: [mort](#)
- Neapolitan: [muorto](#)
- Old French: [mort](#)
 - Middle French: [mort](#)
 - French: [mort](#)
 - Norman: [mort](#)
- Occitan: [mòrt](#)
- Piedmontese: [mòrt](#)
- Portuguese: [morto](#)
- Romanian: [mort](#)
- Romansch: [míert](#), [mort](#)
- Sardinian: [moltu](#), [mortu](#)
- Sicilian: [mortu](#)
- Spanish: [muerto](#), [muerta](#)
- Venetian: [morto](#)

[mox](#)

From [Proto-Indo-European](#) **móks*, whence also [Sanskrit](#) [मक्षु](#) (makṣū, “fast; early”), [Avestan](#) [𐬨𐬀𐬎𐬎𐬀](#) (moṣu, “soon, quickly”), [Irish](#) [moch](#) (“early”).

[mulgeo](#)

From [Proto-Italic](#) **molgeō*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂molǵéveti*, iterative verb from **h₂melǵ-* (with *mulsum* after *mulsi*). Cognate with [English](#) [milk](#), [Ancient Greek](#) [ἀμέλυω](#) (amélgō).

Derived terms

- [caprimulgus](#)
- [equimulga](#)
- [immulgeō](#)
- [mulctus](#)
- [mulctūra](#)
- [mulgentia](#)
- [mulgāre](#)
- [mulsūra](#)
- [multa](#)
- [prōmulgō](#)
- [ēmulgēō](#)

Related terms

- [mulctra](#)
- [mulctrum](#)
- [mulctrāle](#)
- [mulctrārium](#)
- [mulctrix](#)
- [ēmulsus](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [mulgu](#), [muldziri](#)
 - Romanian: [mulge](#), [mulgere](#)
- Padanian:
 - Friulian: [molzi](#), [molgi](#)
 - Ladin: [mëujer](#)
 - Lombard: [mols](#), [molcc](#), [mólzer](#)
 - Piedmontese: [móse](#)
 - Romansch: [mulscher](#)
 - Venetian: [molder](#), [mólzer](#), [mólzar](#)

- Northern Gallo-Romance:

- Old Francoprovençal: [moldre](#), [mueldre](#)
 - Franco-Provençal: [muèdre](#), [meudre](#), [mouge](#)
 - →
- Old French: [moldre](#), [molgier](#)
 - French: [meudre](#) (dialectal, Switzerland)
 - Walloon: [mode](#)

- Southern Gallo-Romance:

- Aragonese: [muir](#), [muyir](#), [mullir](#), [moir](#), [muyer](#)
- Catalan: [munyir](#)
- Old Occitan: [molser](#)
 - Auvergnat: [mòuser](#)
 - Gascon: [mólher](#)
 - Languedocien: [mólzer](#), [móser](#)
 - Limousin: [mólzer](#)
 - Provençal: [móuser](#), [móser](#), [muire](#)
 - Vivaro-Alpine: [móuser](#), [mórzer](#), [móser](#)

- Insular Romance:

- Sardinian: [múgghere](#), [mulghere](#), [mugi](#), [múrgere](#), [mulli](#), [múlliri](#)

From Vulgar Latin: [mungere](#)

- Italo-Romance:

- Italian: [mungere](#)
- Sicilian: [mùnciri](#)

- Padanian:

- Lombard: [moncc](#), [mónzer](#)
- Piedmontese: [monze](#)
- Romansch: [munscher](#), [mundscher](#)

- Venetian: [mónzer](#), [mónxer](#), [mónzar](#)
 - Southern Gallo-Romance:
 - Catalan: [munyir](#), [múnyer](#)
 - Ibero-Romance:
 - Old Galician-Portuguese: [mõgir](#), [mugir](#)
 - Galician: [muxir](#), [munxir](#), [munguir](#), [moncer](#), [monxer](#), [mecer](#)
 - Portuguese: [mungir](#)
- From Vulgar Latin: [*mulsire](#)
- Padanian:
 - Lombard: [molzir](#)
 - Southern Gallo-Romance:
 - Catalan: [molsir](#)
 - Gascon: [mousir](#)

[multus](#)

From [Proto-Italic](#) [*moltos](#), from [Proto-Indo-European](#) [*mltós](#) (“crumbled, crumpled”, past passive participle), from [*mel-](#). Cognate with [melior](#) and [Ancient Greek](#) [μᾶλα](#) (mála).

Derived terms

- [permultus](#)

Related terms

- [multa](#)
- [multitūdō](#)
- [multō](#)
- [multum](#)

Descendants

- Asturian: [munchu](#)
- Aromanian: [multu](#)
- Catalan: [molt](#)
- Dalmatian: [mult](#), [muolt](#)
- Emilian: [mólt](#), [mòlt](#)
- Extremaduran: [munchu](#)
- Friulian: [molt](#)
- Interlingua: [multe](#), [multo](#)
- Italian: [molto](#)

- Leonese: [mueitu](#)
- Neapolitan: [muto](#)
- Old French: [molt](#), [mult](#), [mout](#)
 - French: [moult](#)
- Megleno-Romanian: [mult](#)
- Old Galician-Portuguese: [muito](#), [mui](#)
 - Galician: [moito](#), [moi](#)
 - Portuguese: [muito](#)
- Romagnol: [molt](#)
- Romanian: [mult](#)
- Old Spanish: [mucho](#), [muy](#)
 - Spanish: [mucho](#), [muy](#)
- Venetian: [móndo](#)
- Walloon: [molt](#)

[munis](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) [*moinis](#), from [Proto-Indo-European](#) [*mey-](#) (“to change”). Cognate with [immūnis](#), [mūnia](#), [commūnis](#), [mūnus](#), [Old English](#) [ġemæne](#) (“common”).

Etymology 2

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

[mus](#)

From [Proto-Italic](#) [*mūs](#), from [Proto-Indo-European](#) [*múh₂s](#). Cognates include [Ancient Greek](#) [μῦς](#) (mūs), [Sanskrit](#) [मूष](#) (mūṣ), [Old English](#) [mūs](#) ([English](#) [mouse](#)), [Old High German](#) [mūs](#) ([German](#) [Maus](#)), [Proto-Slavic](#) [*myšь](#) ([Russian](#) [мышь](#) (myš’)).

Derived terms

- [mūris](#)
 - Italian: [mure](#)
 - Romansch: [mieur](#)
 - Venetian: [morecia](#)
 - ⇒Provençal: [muret](#) (“marmot”)
 - ⇒Vivaro-Alpine: [muret](#) (“marmot”)
 - Valadas: [mure](#) (“marmot”)
 - Asturian: [mur](#), [mure](#)
 - ⇒Asturian: [murar](#)
 - ⇒Asturian: [murera](#) (“mousehole”)
 - Leonese: [murar](#)

- Old Galician-Portuguese: [mur](#)
 - ⇒Galician: [murar](#)
 - ⇒Portuguese: [murar](#)
- Trasmontano: [muro](#) (“mouse”)
 - Old Spanish: [mur](#)
 - ⇒Old Spanish: [murar](#)
- [mūris caecus](#)
 - Aragonese: [morciego](#)
 - Catalan: [muricec](#)
 - Galician: [morcego](#), [murcego](#), [muricego](#)
 - Portuguese: [morcego](#)
 - Spanish: [murciego](#)
 - ⇒Spanish: [murciégalo](#), [murciélago](#)
 - Vulgar Latin: [*mūrecaecus](#)
 - Catalan: [muriac](#)
 - ⇒Catalan: [asmuriac](#), [asmuriec](#)

● [mūris montānus](#)

- Old Franco-Provençal: [murmontan](#)
 - → Old French: [murmontain](#), [marmotain](#), [marmotan](#), [marmontaine](#) (influenced by [marmot](#))
 - Middle French: [marmot](#), [e](#)

n

- [mūrex](#)
- [mūrilegulus](#)
- [mūscipulātor](#)
- [mūstricula](#)

Descendants

- Padanian:
 - ⇒ Lombard: [muson](#) (“shrew”)
 - ⇒ Piedmontese: [musèt](#) (“shrew”); [muson](#) (“shrew, mole”)
- Northern Gallo-Romance:
 - ⇒ Franco-Provençal: [musèt](#) (“shrew”)
- → Translingual: [Mus](#)

-n-

This [etymology](#) is missing
Particularly: “From [Proto-Indo-European *nē-](#)?”

Derived terms

Category *Latin terms infixed with Sandbox* not found

a

From [Proto-Indo-European *h₂enos](#) (“that”), the same source of [enim](#), [nē](#) (“truly, indeed”), [Ancient Greek νῆ](#) (nē).

Derived terms

- [nempe](#)
- [utinam](#)
- [namque](#)

Related terms

- [cur](#)
- [quia](#)

n

From [Proto-Indo-European *h₂eh₂nóke](#) (“has reached, attained”), stative of [*h₂nek-](#) (“to reach”). Cognate with [Old Irish \(do-\)ánaic](#) (“came, arrived”), [Albanian kënaq](#) (“to satisfy, be enough”), [Lithuanian nësti](#) (“to carry”), [Ancient Greek ἔνευκα](#) (éneuka, “I carried”) (aorist of [φέρω](#) (phérō)), [Old English ġenōq](#) (“enough”), [Old Church Slavonic нецму](#) (nesti, “to carry”), [Sanskrit अश्नोति](#) (aśnóti), [नशति](#) (náśati, “attains”), see [Sanskrit णि](#) (ṇi).

Derived terms

- [nanciō](#)

- Romansch: [murmont](#) (Engadin)
- → Old High German: [murmonto](#), [murmunto](#), [muremento](#) ^{ww}

- [*mūricāneus](#)
- [mūricidus](#)
- [mūrilegus](#)
- [mūrīnus](#)
- [mūricus](#)
- [murriō](#)
- [mūsarāneus](#)
- [mūscellārium](#)
- [mūscerda](#)
- [mūscipula](#)
- [mūsculus](#)
- [mūstēla](#)

n

From earlier [nārō](#), for [Proto-Italic *gnārōō](#) (“to make known, tell”), denominial from [gnārus](#); or less likely for [Proto-Italic *gnārurōō](#). Ultimately from [Proto-Indo-European *ǵneh₂-](#) (“to know”). The /N:C/~/VCC/ vacillation is similar to, but probably a different phenomenon from, the so-called ‘Littera Rule’, as in [Iūpiter](#) > [Iuppiter](#).^[34]

Derived terms

- [dēnarrō](#)
- [inanārrābilis](#)
- [narrābilis](#)
- [narrātiō](#)
- [narrātor](#)
- [narrātum](#)
- [narrātus](#)
- [narrātivus](#)
- [narrātivē](#)
- [ēnarrō](#)

Related terms

- [narrātiuncula](#)

Descendants

- Sardinian: [nàrrere](#), [narrj](#), [narai](#) (“tell, say”)
- → Catalan: [narrar](#)
- → English: [narrate](#)
- → French: [narrer](#)
- → Galician: [narrar](#)
- → Italian: [narrare](#)
- → Portuguese: [narrar](#)
- → Romanian: [nara](#)
- → Sicilian: [narrari](#)
- → Spanish: [narrar](#)

n

Etymology 1

Perfect active participle of [nāscor](#) (“I am born”). From older [gnātus](#), from [Proto-Italic *gnātos](#), from [Proto-Indo-European *ǵnh₂tós](#) (“produced, given birth”), from [*ǵneh₂-](#) (“to produce, give birth, beget”). The form [genitus](#) (used as the perfect passive participle of [gignō](#)) is a later creation, and forms a doublet.

Related terms

- [nātālis](#)
 - [nātīvitās](#)
 - [nātīvus](#)
- Descendants
- Aromanian: [nat](#)
 - Catalan: [nat](#)
 - Old Francoprovençal: [naz](#), [na](#)
 - Franco-Provençal: [ná](#)
 - Old French: [né](#)
 - French: [né](#)
 - → English: [né](#)
 - Istriot: [nato](#)
 - Italian: [nato](#)
 - Occitan: [nat](#)
 - Old Galician-Portuguese: [nada](#)
 - Fala: [nada](#)
 - Galician: [nada](#)
 - Portuguese: [nada](#) ^{ww}
 - Old Galician-Portuguese: [nado](#)
 - Galician: [nado](#)
 - Portuguese: [nado](#)
 - Piedmontese: [nà](#)
 - Romanian: [nat](#)
 - Romansch: [nat](#)
 - Sicilian: [natu](#)
 - Spanish: [nada](#), [nadie](#)
 - Venetian: [nato](#)
 - Borrowings:
 - → Galician: [nato](#)
 - → Portuguese: [nato](#)
 - → Spanish: [nato](#)

- Descendants
- Romanian: [nat](#)

Etymology 2

From *nāscor* (“to be born”) + *-tus*.

Derived terms

- [maior nātū](#)
- [minor nātū](#)

ne

Etymology 1

Extended from *Proto-Indo-European* **ne* (“not”) (whence *Old Latin* *ne* (“not”)). Cognates include *Proto-Germanic* **ne* (whence *Gothic* *ni*) and *Old English* *ne*, *Sanskrit* *न* (*ná*), *Bulgarian*, *Serbo-Croatian* and *Russian* *не* (*ne*), *Lithuanian* *ne*, *Irish* *ní*.

Derived terms

- [nē quidem](#) (not even)
- Derived terms
- [nēve/neu](#)
 - [nē forte](#)
 - [nē quō](#) (“to no place, [nowhither](#)”)
 - [nē quis](#)
 - [neutiquam](#)

Related terms

- [-ne](#)
- [ne-/in-](#)
- [neque/nec](#)
- [nī](#)
- [nōn](#)
- [sīn](#)
- [quīn](#)

Etymology 2

From *Proto-Indo-European* **né-h₁* (“that way, so”), which consists of **ǵno-* (“yonder”, pronomial stem, distal) + **-h₁* (modal and instrumental suffix). Cognate with *Ancient Greek* *νῆ* (*nē*, “yes, indeed”) and *Proto-Germanic* **-nā* (emphatic suffix after adverbs) which features in *Icelandic* *svona* (“so”), *hérna* (“here”), and *barna* (“there”).^[35] The same pronomial stem is also present in the words *enim* (“for; truly”), *nempe* (“indeed”), and *nam* (“for”).

nemus

From *Proto-Indo-European* **némos*. Cognate with *Ancient Greek* *νέμος* (*némos*), *Sanskrit* *नमस* (*námas*).

Derived terms

- [nemorālis](#)
- [nemorēnsis](#)
- [nemorōsus](#)

nepos

From *Proto-Italic* **nepōts*, from *Proto-Indo-European* **népōts*.

Derived terms

- [abnepōs](#)
- [pronepōs](#)
- [nepōtor](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [nipot](#), [nipoatā](#)
 - Romanian: [nepot](#), [nepoatǎ](#)
- Dalmatian:
 - [nepaut](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [nipote](#)
 - Sicilian: [niputi](#)
- North Italian:
 - Emilian: [anvod](#), [nvod](#), [nod](#), [nevod](#), [anvaud](#)
 - Friulian: [nevôt](#)
 - Ligurian: [nêvo](#), [nêu](#)
 - Lombard: [nèud](#), [nèu](#), [nevod](#)
 - Piedmontese: [anvod](#), [noud](#), [nvod](#), [nod](#), [nòud](#), [novó](#)
 - Romagnol: [anvoud](#), [nvoud](#), [anvod](#)
 - Romansch: [nev](#), [neiv](#), [neav](#), [nevs](#)
 - Venetian: [neodo](#), [neoda](#), [nevódo](#)
- Gallo-Romance:
 - Old French:
 - Early: [nevod](#)
 - Late: [neveu](#) ^{ww}
 - Walloon: [neveu](#)
- Occitano-Romance:
 - Catalan: [nebot](#)
 - Occitan: [nebot](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [nabodi](#), [nebode](#), [nebodi](#), [nepode](#), [nepote](#)
- Ancient borrowings:
 - → Albanian: [nip](#), [nipë](#), [nep](#) (plural [nipat](#))
 - → Etruscan: [nefts](#)
- Later borrowings:
 - → Danish: [nevø](#)

- → Maltese: [neputi](#)
- → Portuguese: [nepote](#)

neptis

From [Proto-Italic](#) **neptis*, from [Proto-Indo-European](#) **néptih₂* (“grandchild, sister’s son”). See also [Latin](#) *nepōs*.

Derived terms

- [abneptis](#)
- [proneptis](#)
- [nepticula](#)

Related terms

- [nepōs](#)

Descendants

- Late Latin: [neptia](#), [nepta](#) ^{ww}

ni

From [Old Latin](#) *nei*, from [Proto-Indo-European](#) **néy* (“not”), from **ne*. Cognates include [Gothic](#): *(nei)*, [Lithuanian](#) *nei*, [Old Church Slavonic](#) *ny* (*ni*), [Old Irish](#) *ní* and [Sanskrit](#) *नी* (*na*, “ná”). See also [nē](#).

Derived terms

- [quid nī?](#) (*why not?*)
- [nīmīrum](#) (not wonderful)
- [nisi](#)

nidus

From [Proto-Italic](#) **nizdos*, from [Proto-Indo-European](#) **nisdós* (“nest”). Cognate with [Sanskrit](#) *नीड* (*nīḍá*), [Old Armenian](#) *լիւոս* (*lhuun* (nist), [Old Church Slavonic](#) *гнѣздо* (*gnězdo*), [Old English](#) *nest* (whence [English](#) *nest*).

Derived terms

- [nīdificō](#)
- [nīdīfōrmis](#) (New Latin, specific epithet)

Descendants

- Aragonese: [niedo](#)
- Asturian: [neru](#), [nieru](#), [niú](#), [ñiú](#)
- Catalan: [niu](#)
- Corsican: [nidu](#)
- Dalmatian: [naid](#)
- Dutch: [nis](#), [niche](#)
- English: [nidus](#), [nide](#), [niche](#), [nyas](#)
- Extremaduran: [ñiú](#)

- French: [nid](#), [niche](#), [niais](#)
- Friulian: [nít](#), [nîd](#)
- Haitian Creole: [nich](#)
- Interlingua: [nidu](#)
- Italian: [nido](#), [nidio](#)
- Lombard: [nid](#), [nin](#)
- Neapolitan: [nido](#), [nivo](#)
- Occitan: [nis](#)
- Papiamentu: [neshi](#), [neishi](#)
- Piedmontese: [ni](#)
- Old Galician-Portuguese: **nio*
 - Galician: [niño](#)
 - Portuguese: [ninho](#) ^{ww}
- Romansch: [gnieu](#), [igniv](#)
- Sardinian: [nidu](#), [niu](#)
 - Campidanese: [niu](#)
- Sicilian: [nidu](#)
- Spanish: [nido](#)
- Venetian: [nit](#), [nio](#)

nix

From [Proto-Italic](#) **sniks* (with oblique stem **sniy^w-* > *niv-*), from [Proto-Indo-European](#) **snéyǵ^{wh₂s}* (“snow”), root noun derived from **sneǵ^{wh₂}-* (“to snow”) (whence also Latin *nivit*, *ningit*, *ninguit*). Direct cognates include Ancient Greek *νίφα* (*nípha*) and [Old Irish](#) *snechtae* and indirectly also Sanskrit *स्रेह* (*sreha*), [Old Church Slavonic](#) *снѣгъ* (*sněgŭ*) and Old English *snāw* and *snīwan* (English *snow* and *snew*).

Related terms

- [ningit](#)
- [nivere](#)
- [niveus](#)
- [nivālis](#)
- [nivātus](#)
- [nivōsus](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [neauă](#), [aneauă](#), [neao](#), [niau](#)
 - Istro-Romanian: [ne](#)

- Megleno-Romanian: [neauă](#)
- Romanian: [nea](#)

Dalmatian:

- [nai](#)

Insular Romance:

- Sardinian: [nibe](#), [nive](#); [nie](#); [ni](#), [nij](#), [nia](#)

Ibero-Romance:

- Portuguese: [neve](#)
- Spanish: [nieve](#)

Italo-Romance:

- Italian: [neve](#)
- Neapolitan: [neve](#), [neva](#)
- Sicilian: [nivi](#)

North Italian:

- Gallo-Italic:
 - Emilian: [neiv](#), [neva](#), [neiva](#), [nev](#)
 - Lombard: [nef](#), [nif](#), [nōu](#), [neif](#), [nev](#)
 - Old Ligurian: [neive](#)
 - Ligurian: [neie](#)
 - Piedmontese: [neuv](#), [nef](#)
 - Romagnol: [neiva](#), [nev](#)

- Friulian: [nêf](#), [nêv](#), [gou](#) (Dignano)

- Istriot: [nio](#)

- Ladin: [nêif](#), [nei](#) (Belluno)

- Romansch: [naiv](#), [nev](#), [neif](#)

- Venetian: [neve](#)

Gallo-Romance:

- Franco-Provençal: [nê](#), [neuv](#), [nej](#), [neif](#) (Valdôtain)
- Old French: [neif](#), [noif](#), [noi](#)
 - Norman: [nê](#), [noif](#)

Vulgar Latin:

- **nēvem*
- **nivāre*, **nevāre*, **nivicāre*

Borrowings:

- → German: [nix](#), [nichts](#)
 - English: [nill](#), [nihil album](#)
 - French: [nihil-gris](#), [nihil-blanc](#)

nomen

From [Proto-Italic](#) **nomen*, from [Proto-Indo-European](#) **h₁nómn* (“name”). The long *ō* (and spurious *g* in compounds) is from false association with [gnōscō](#) (“know, recognize”). In the grammatical sense of “noun”, it is a [semantic loan](#) from [Ancient Greek](#) *ὄνομα* (ónoma). Cognate with [Hittite](#) *𐎎𐎠𐎵* (lāman), [Ancient Greek](#) *ὄνομα* (ónoma), [Sanskrit](#) *नाम* (nāman), [Tocharian A](#) *ñom*, [Old Irish](#) *ainm*, [Old Church Slavonic](#) *ума* (imeŕ), [Old English](#) *nama* ([English name](#)). [Doublet](#) of [onoma](#).

Derived terms

- [agnōmen](#)
- [cognōmen](#)
- [cōgnōminis](#)
- [ignōminia](#)
- [mihi nōmen est](#)
- [nōmen est ōmen](#)
- [nōmen proprium](#) (“proper noun”)
- [nōmenclātō](#)
- [nōmenclātor](#)
- [nōmenclātūra](#)
- [nōminālis](#)
- [nōminātim](#)
- [nōminō](#)
- [praenōmen](#)
- [prōnōmen](#)
- [quid nōmen tibi est?](#)

Related terms

- [nōminitō](#)
- [nōminālia](#)
- [nōmināliter](#)
- [nōminātiō](#)
- [nōminātor](#)
- [nōminātus](#)
- [nōminātīvus](#)
- [nōminātōrius](#)

Descendants

- [Balkan Romance](#):
 - [Aromanian](#): [numă](#), [nume](#), [numi](#)

- [Megleno-Romanian](#): [numi](#)
- [Istro-Romanian](#): [nome](#)
- [Romanian](#): [nume](#)

• Dalmatian:

- [naun](#), [naum](#)

• Italo-Romance:

- [Italian](#): [nome](#)
- [Neapolitan](#): [nomme](#)
- [Sicilian](#): [nomu](#), [nomi](#)

• Padanian:

- [Friulian](#): [non](#)
- [Istriot](#): [non](#), [nom](#)
- [Ladin](#): [inom](#), [inuem](#)
- [Ligurian](#): [nómme](#)
- [Lombard](#): [nom](#)
- [Piedmontese](#): [nòm](#)
- [Romagnol](#): [nóm](#)
- [Romansch](#): [num](#), [nom](#)
- [Venetian](#): [nome](#)

• Gallo-Romance:

- [Catalan](#): [nom](#)
- [Old French](#): [nom](#) ^{ww}
- [Occitan](#): [nom](#)

• Ibero-Romance:

- [Navarro-Aragonese](#): [nombre](#)
 - [Aragonese](#): [nombre](#)
- [Asturian](#): [nome](#), [ñome](#), [nom](#)
- [Old Galician-Portuguese](#): [nome](#)
 - [Fala](#): [nomi](#)
 - [Galician](#): [nome](#)
 - [Portuguese](#): [nome](#)
- [Old Spanish](#): [nomne](#), [nuemne](#), [nomre](#)
 - [Spanish](#): [nombre](#) ^{ww}

• Insular Romance:

- [Sardinian](#): [numene](#), [nomene](#)

• Borrowings:

- → [Spanish](#): [nómina](#)
- → [English](#): [nomen](#)

nonaginta

From earlier **nūnāgintā*, from [Proto-Indo-European](#) **h₁néwǵomt*. Cognate with [Ancient Greek](#) *ἐνεήκοντα* (enenēkonta).

Derived terms

- [duodēnōnāgintā](#)
- [ūndēnōnāgintā](#)

Related terms

- [novem](#)

Descendants

- [Padanian](#):
 - [Emilian](#): [nonanta](#)
 - [Friulian](#): [nonante](#)
 - [Ladin](#): [nonanta](#)
 - [Lombard](#): [nonanta](#), [noranta](#)
 - [Piedmontese](#): [noranta](#)
 - [Romansch](#): [nonaunta](#)
 - [Venetian](#): [nonanta](#)
- [Northern Gallo-Romance](#):
 - [Franco-Provençal](#): [nonanta](#), [nouranta](#) (Valdôtain)
 - [French](#): [nonante](#)
 - [Norman](#): [nénante](#)
 - [Walloon](#): [nonante](#)
- [Southern Gallo-Romance](#):
 - [Catalan](#): [noranta](#), [nonanta](#) (northern)
 - [Occitan](#): [nonanta](#)
- [Insular Romance](#):
 - [Sardinian](#): [nonanta](#), [noranta](#)
- [Vulgar Latin](#): **nōvāgintā* ^{ww}

IOSCO

From earlier [gnōscō](#), from [Proto-Italic](#) **gnōskō*, from [Proto-Indo-European](#) **ǵnh₂skéti*.

Derived terms

- [agnōscō](#)
- [cognōscō](#)
- [dīnōscō](#)
- [ignōscō](#)
- [internōscō](#)
- [nota](#)

- [nōbilis](#)
- [nōtiō](#)
- [nōtor](#)
- [nōtus](#)
- [pernōscō](#)
- [praecognōscō](#)
- [praenōscō](#)
- [renōscō](#)

[novem](#)

Etymology 1

For **noven* (contaminated by *decem*, original form preserved in *nōnus* < **h₁newnos*), from [Proto-Italic **nowem*](#), from [Proto-Indo-European **h₁néwn*](#). Cognates include [Sanskrit नव](#) (*navan*), [Ancient Greek ἐννέα](#) (*ennéa*), [Gothic 𐌺𐌹𐌺](#) (*niun*) and [Old English *niāon*](#) (English *nine*).

Derived terms

- [november](#)
- [novena](#)
- [noviēs, noviēns](#)
- [novēni](#)
- [nōngentī](#)

Related terms

- [nōnāgintā](#)

Descendants

- **Balkan Romance:**
 - Aromanian: [noauă, nauă, nau](#)
 - Romanian: [nouă](#)
- **Dalmatian:**
 - [nu](#)
- **Italo-Romance:**
 - Corsican: [nove, novi](#)
 - Gallurese: [noi](#)
 - Italian: [nove](#)
 - Neapolitan: [nove](#)
 - Tarantino: [nōve](#)
 - Sassarese: [nobi](#)
 - Sicilian: [novi](#)
- **North Italian:**
 - Friulian: [núf, núv](#)
 - Istriot: [gnove](#)
 - Ladin: [nuef](#)

- Ligurian: [neuve](#)
- Lombard: [nòv](#)
- Piedmontese: [neuv](#)
- Romagnol: [nòv](#) (Ville Unite)
- Romansch: [nov, novv](#)
- Venetian: [nove](#)

- **Gallo-Romance:**

- Old French: [nuef, nof](#)
 - Middle French: [neuf](#)
 - French: [neuf](#)
 - Norman: [neuf](#)
 - Walloon: [noûf](#)

- **Occitano-Romance:**

- Catalan: [nou](#)
- Occitan: [nòu](#)

- **Ibero-Romance:**

- Aragonese: [nueu, nou](#)
- Extremaduran: [nuevi](#)
- Old Leonese:
 - Asturian: [nueve](#)
 - Leonese: [nueve](#)
 - Mirandese: [nuôbe](#)
- Old Galician-Portuguese: [nove](#)
 - Galician: [nove](#)
 - Portuguese: [nove](#)
- Old Spanish: [nueve, nuef](#)
 - Spanish: [nueve](#)
 - Papiamentu: [nuebe](#)
 - Cebuano: [nuwebe, nuýbe](#)
 - Tagalog: [nuwebe](#)

- **Insular Romance:**

- Sardinian: [noj, nobe, noe](#)

Etymology 2

From *novō* (“renew, refresh”).

[NOVO](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic **nowāō*](#), from [Proto-Indo-European **néweh₂ti*](#), derived from **néwos* (“new”), from the root **new-*.

Derived terms

- [novātiō](#)
- [innovō](#)
- [renovō](#)

Related terms

- [novus](#)

Descendants

- English: [novate](#)
- Spanish: [novar](#)

Etymology 2

[NOVUS](#)

From [Proto-Italic **nowos*](#), from [Proto-Indo-European **néwos*](#). Cognates include [Old English *nīewe*](#) (English *new*), [Ancient Greek *νέος*](#) (*néos*), [Proto-Slavic **novъ*](#), and [Sanskrit *नव*](#) (*náva*). [Proto-Italic **nowos*](#) fails to become Latin **nuus* due to [specific conditions in the development of Latin](#), namely *-o-(w)-* being in the first syllable, whereas **dē nowōd* (“anew”) became *dēnuō*.

Derived terms

- [dēnuō](#)
- [novē](#)
- [novellus](#)
- [novitās](#)
- [novō](#)
- [renovō](#)
- [sub Novis](#)
- [Novum Testāmentum](#)
- [novus homō](#)
- [nova nupta](#)
- [novae rēs](#)
- [nūntius](#)
- [Novus Ordo](#)

Descendants

- **Balkan Romance:**

- Aromanian: [nou](#), [nău](#), [năo](#)
- Romanian: [nou](#)
- Dalmatian:
 - [nuf](#)
- Italo-Romance:
 - Corsican: [novu](#)
 - Italian: [nuovo](#), [novo](#)
 - Neapolitan: [nuovo](#)
 - Sicilian: [novu](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [nou](#), [novu](#), [nobu](#)
- North Italian:
 - Friulian: [gnûf](#)
 - Istriot: [nuo](#)
 - Ladin: [nuef](#)
 - Romagnol: [nôv](#), [növ](#) (Ville Unite)
 - Romansch: [nov](#), [nouv](#)
 - Venetian: [novo](#)
- Gallo-Romance:
 - Catalan: [nou](#)
 - Franco-Provençal: [nôf](#)
 - Old French: [nuef](#) ^{ww}
 - Occitan: [nòu](#)
- Ibero-Romance:
 - Old Leonese: [Term?]
 - Asturian: [nuevu](#), [ñuevu](#)
 - Extremaduran: [nuevu](#)
 - Leonese: [nuevu](#)
 - Mirandese: [nuobo](#)
 - Old Galician-Portuguese: [novo](#)
 - Galician: [novo](#)
 - Portuguese: [novo](#) ^{ww}
 - Old Spanish: [nuevo](#), [nuebo](#)
 - Ladino: [muevo](#), [מיוואי](#)
 - Spanish: [nuevo](#)

NOX

From [Proto-Italic](#) **nokts*, from [Proto-Indo-European](#) **nókʷts*. Cognate with [Ancient Greek](#) [νύξ](#) (núx), [Sanskrit](#)

[नक्ति](#) (nákti), [Old English](#) [niht](#) (whence [English](#) [night](#)), [Proto-Slavic](#) **nočь*.

Derived terms

- [dē nocte](#)
- [multā nocte](#)
- [noctescō](#)
- [nocticolor](#)
- [noctifer](#)
- [noctilūca](#)
- [noctipuga](#)
- [noctivagus](#)
- [noctua](#)
- [noctulūcus](#)
- [nocturnus](#)
- [noctuvigilus](#)
- [noctūbundus](#)
- [noctūinus](#)
- [noctū](#)
- [Nox](#)
- [prīmā nocte](#)

Descendants

- Balkan-Romance:
 - Aromanian: [noapti](#), [noapte](#), [nopti](#)
 - Istro-Romanian: [nopte](#)
 - Romanian: [noapte](#)
- Dalmatian:
 - [nuot](#), [nuat](#)
- Italo-Romance:
 - Corsican: [notte](#)
 - Italian: [notte](#)
 - Neapolitan: [notte](#)
 - Sicilian: [notti](#)
- North Italian:
 - Gallo-Italic:
 - [Emilian](#): [nôt](#), [nòcc](#)
 - [Old Lombard](#): [nog](#)
 - [Lombard](#): [neucc](#), [nòcc](#), [nò](#)

- [Piedmontese](#): [nog](#)
 - [Piedmontese](#): [neuit](#) (western), [neucc](#) (eastern)
- [Friulian](#): [gnot](#)
- [Istriot](#): [nuoto](#), [noto](#)
- [Romansch](#): [not](#), [notg](#)
- [Venetian](#): [note](#)
- Gallo-Romance:
 - [Franco-Provençal](#): [nuet](#), [nait](#), [noit](#), [not](#), [net](#), [nit](#), [gnuēt](#)
 - [Old French](#): [noit](#), [nuīt](#)
 - [Bourguignon](#): [neut](#)
 - [Champenois](#): [nutie](#)
 - [Middle French](#): [nuyt](#)
 - [French](#): [nuit](#)
- Occitano-Romance:
 - [Norman](#): [gniaette](#), [gniet](#), [niet](#), [nyit](#)
 - [Walloon](#): [nute](#)

- Gascon: [nuèit](#), [nueit](#), [nèit](#), [net](#), [nèi](#), [nuit](#)
- Old Catalan: [nuvt](#), [nit](#)
 - Catalan: [nit](#)
- Occitan:
 - Auvergnat: [neut](#), [nueit](#)
 - Languedocien: [nuèit](#), [nèit](#), [nuèch](#), [nuòch](#), [nhuèch](#), [nhòch](#), [nèch](#)
 - Limousin: [nuech](#), [nueit](#)
 - Provençal: [nuech](#), [nhuech](#)
 - Vivaro-Alpine: [nuech](#), [nhuech](#), [neit](#)
- Ibero-Romance:
 - Aragonese: [nueit](#), [nuet](#), [nuei](#)
 - Ribagorçan: [nit](#)
 - Mozarabic: [نخت](#) (nuxti)
 - Old Leonese:
 - Asturian: [nueche](#), [nueite](#) (western)
 - Extremaduran: [nochi](#)
 - Leonese: [nueite](#), [nuoite](#), [nueiche](#)
 - Old Galician-Portuguese: [noite](#), [route](#)
 - Fala: [noiti](#)
 - Galician: [noite](#), [note](#), [route](#), [nuite](#)
 - Portuguese: [noite](#), [route](#)^{ww}
 - → Mirandese: [nuite](#)
 - Old Spanish: [noche](#)
 - Ladino: [noche](#)
 - Spanish: [noche](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [notti](#) (Campidanese), [notte](#) (Logudorese, Nuorese)
- Borrowings:
 - → English: [nox](#)
 - → Esperanto: [nokto](#)

-nis

From [Proto-Indo-European **-onts*](#).

Derived terms

Category *Latin terms suffixed with Sandbox* not found

nubes

From [Proto-Italic **nouðetis*](#), from [Proto-Indo-European **\(s\)newdʰ-e-ti-s*](#), from [**\(s\)newdʰ-*](#) (“to cover”). Cognate with [Welsh *nudd*](#) (“haze”).

Derived terms

- [nübécula](#)
- [nübifer](#)
- [nübificus](#)
- [nübifugus](#)
- [nübigena](#)
- [nübiger](#)
- [nübígōsus](#)
- [nübilārium](#)
- [nübilō](#)
- [nübilōsus](#)
- [nübilum](#)
- [nübilus](#)
- [nübivagus](#)

Related terms

- [nübō](#)

Descendants

- Asturian: [ñube](#)
- Corsican: [nube](#)
- Extremaduran: [ñubi](#)
- French: [nue](#), [nuage](#)
- Italian: [nube](#), [nuvola](#)
- Mirandese: [nubre](#)
- Old Occitan:
 - Occitan: [niu](#)
 - Old Catalan: [nuu](#)
- Old Galician-Portuguese: [nuve](#)
 - Galician: [nube](#)
 - Portuguese: [nuvem](#)
 - Guinea-Bissau Creole: [nuven](#)
 - Kabuverdianu: [nuven](#)
- Romanian: [nor](#)
- Sardinian: [nue](#), [nube](#), [nuve](#), [nui](#)

- Spanish: [nube](#)
 - Papiamentu: [nubia](#)
- Walloon: [nûlève](#)

nurus

From [Proto-Indo-European **snusós*](#), remade into an *u*-stem likely by influence of [socrus](#), [-ūs](#) (“mother in law”).^{[[ls6](#)]} The first *-u-* is unexpected, as original **-u-* before *-r-* arising from **-s-* would have been expected to lower to **-o-* (cf. [serō](#) < **sish-*). The expected outcome is nevertheless reflected in most Romance descendants (eg. [Spanish *nuera*](#), [Italian *nuora*](#), etc.),^{[[ls7](#)]} although they could be secondary, and shifted from the attested *-u-* by influence of other female kinship terms such as [socrus](#) or [soror](#) (“sister”).^{[[ls2](#)]} The variant ending in *-a*, also found in Romance descendants but attested already in the Appendix Probi, while also conceivably secondary,^{[[ls2](#)]} reflects a [Proto-Indo-European **snus-éh₂*](#) also reflected in [Proto-Germanic **snuzō*](#), [Proto-Slavic **snъxǫ*](#) and [Sanskrit स्नुषा](#) (*snusā*).

Descendants

- see: [nura](#), [*nora](#), and [*norum](#)

-nus

From [Proto-Italic **-nos*](#), from [Proto-Indo-European **-nós*](#).

Derived terms

Category *Latin terms suffixed with Sandbox* not found

nutrio

From [Proto-Italic **snoutriō*](#), from [Proto-Indo-European **snew-tr-ih₂*](#) (“female nurser”), maybe from [**\(s\)neh₂-*](#) (“to flow”). Cognate with [Sanskrit प्रसूति](#) (*prasnauti*, “to drip, to release liquids”), [प्रसूत](#) (*prasnuta*, “releasing mother’s milk”). Appurtenance of [Ancient Greek νῆα](#) (*nāō*, “to flow, to stream”) is difficult and requires additional assumptions.^{[[ls8](#)]}

Derived terms

- [annūtriō](#)
- [nūtriciō](#)
- [nūtriciūm](#)
- [nūtricius](#)
- [nūtrícula](#)
- [nūtrīmen](#)
- [nūtrīmenta](#)
- [nūtrīmentālis](#)
- [nūtrīmentum](#)

- [nūtrītus](#)
- [nūtrītor](#)
- [nūtrītōrius](#)
- [nūtrīx](#)

Descendants

- Italo-Romance:
 - Italian: [nutrire](#)
- Padanian:
 - Friulian: [nudrī](#)
 - Lombard: [nodrir](#)
 - Piedmontese: [nuri](#)
- Northern Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [nurrir](#)
 - Old French: [noirir](#)
 - French: [nourrir](#)
- Southern Gallo-Romance:
 - Catalan: [nodrir](#)
 - Occitan: [noirir](#)
 - Gascon: [neurir](#)
- Ibero-Romance:
 - Old Galician-Portuguese: [nodrir](#)
 - Spanish: [nutrir](#)
- Borrowings:
 - → English: [nourish](#)
 - → Galician: [nutrir](#)
 - → Portuguese: [nutrir](#)
 - → Romanian: [nutri](#) [nutrire](#)
 - → Spanish: [nutrir](#)

-O

Etymology 1

See [Proto-Indo-European *-h₃onh₂-](#) (with nominative *ō* made common to all cases).

Derived terms

[Latin terms suffixed with -o \(noun\)](#)

Descendants

- French: [-on](#)
 - → English: [-oon](#)
- Italian: [-one](#)
- Portuguese: [-ão](#)
- Romanian: [-oi](#)

- Sicilian: [-unj](#), [-una](#)
- Spanish: [-ón](#)

Etymology 2

From [Proto-Italic *-ōd-](#), an ablative suffix, derived from [Proto-Indo-European *-éad-](#).

Derived terms

[Latin terms suffixed with -o \(adverb\)](#)

Etymology 3

From [Proto-Italic *-āō](#) or [*-aēō](#), from the following sources:

- Denominative verbs with [*-eh₂vēti](#) (e.g. [dānō](#), [puānō](#), [cūrō](#))
- Verbs from roots in [*-h₁-](#) (e.g. [flō](#))
- Verbs from roots in [*-h₂-](#) (e.g. [for](#), [nō](#), [hiō](#), [domō](#), [iuvō](#))
- Verbs from roots in [*-h₃-](#) (e.g. [dō](#), [lavō](#), [arō](#))
- By sound laws acting on [*-h₂-](#) + [*-éh₁veti](#). (singular case of [stō](#))
- In compounds such as [compellō](#), Schrijver 1991 proposes there was thematization to *-āje/-o-* of the simplex verb's athematic nasal present stem in *-nā-* from original *-nH-*.^[39]

Derived terms

[Latin terms suffixed with -o \(denominative\)](#)

[Latin terms suffixed with -o \(compound verb\)](#)

Descendants

- Catalan: [-ar](#)
- Italian: [-are](#)
- Spanish: [-ar](#)
- Old French: [-er](#), [-ier](#)
 - Middle French: [-ier](#), [-er](#)
 - French: [-er](#)
 - Gallo: [-ieü](#)
 - → Middle High German: [-ieren](#)
 - German: [-ieren](#), [-iren](#)
 - Bulgaria n: [-ирам](#) (-iram)
 - Russian: [-ировать](#) (-irovat')
 - Serbo-

Croatian
: [-irati](#)

- Norman: [-yi](#) (Jersey)

- Old Galician-Portuguese: [-ar](#)
 - Galician: [-ar](#)
 - Portuguese: [-ar](#)
- Romanian: [-a](#)
- Sardinian: [-are](#)
- Sicilian: [-ari](#)
- Borrowings:
 - → English: [-ate](#)
 - → Ido: [-ar](#)

Etymology 4

(This [etymology](#) is missing or incomplete. Please add to it, or discuss it at the [Etymology scriptorium](#).)

Etymology 5

From [Old Latin -ōi-](#), from [Proto-Italic *-ōi-](#), from [Proto-Indo-European *-oey-](#).

Etymology 6

[Borrowed](#) from [a pre-Roman substrate of the Balkans](#). Compare [Albanian -ónjë](#), [Aromanian -oanie](#), [-oanii](#), [-onjë](#) and [Romanian -oaię](#), all forming feminine equivalent of nouns.

obstino

From *ob-* + [*stanō](#), the latter an unattested verb from [Proto-Italic *stanō](#), from [Proto-Indo-European *stnéh₂ti ~ stnh₂énti](#). Related to [stō](#). Compare [dēstinō](#) and [praestinō](#) from the same stem.

ocior

Comparative of an unattested adjective. From [Proto-Italic *ōk-](#), from [Proto-Indo-European *h₃oh₁kús](#) (“quick, swift”). Cognate with [Ancient Greek ὄκυς](#) (ókús), [Sanskrit अशु](#) (ášú).^[40]

ocris

From [Proto-Italic *okris](#), from [Proto-Indo-European *h₂ókris](#). Cognate with [Ancient Greek ὄκρις](#) (ókris), [Old High German ecka](#), and [Sanskrit अश्रि](#) (ášri).

Derived terms

- [mediocris](#)

octavus

From [Proto-Italic *oktāwos](#), from [Proto-Indo-European *oktōwos](#), from [*oktōw](#), whence [octō](#) (“eight”).

Derived terms

- [octāvārius](#)

Descendants

- → Asturian: [octavu](#)
- → English: [octave](#)
- → French: [octave](#)
 - → Turkish: [oktav](#)
- Friulian: [otâf](#)
- Galician: [oitavo](#)
- Italian: [ottavo](#)
- Piedmontese: [otav](#)
- Portuguese: [oitavo](#), [oitava](#)
- Spanish: [ochavo](#), [ochava](#), [octavo](#)

[octo](#)

From [Proto-Italic](#) **oktō*, from [Proto-Indo-European](#) **oktōw*. Cognates include [Sanskrit](#) [अष्ट](#) (*aṣṭa*), [Ancient Greek](#) [ὀκτώ](#) (*oktō*), [Gothic](#) [𐌵](#) (*ahtau*) and [Old English](#) [eahta](#) (English [eight](#)). Rubenbauer/Hofmann argue the form seems to stem from a PIE dual ("two times four fingertips" in a base-4 system).

Derived terms

- [octipēs](#)
- [octiēs](#)
- [octuplus](#)
- [octāvus](#)
- [octōber](#)
- [octōnālis](#)
- [octōnārius](#)
- [octōnī](#)

Related terms

- [octās](#)
- [octōgintā](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [optu](#)
 - Megleno-Romanian: [uopt](#)
 - Romanian: [opt](#)
- Dalmatian: [uapto](#), [guapto](#), [uat](#)
- Italo-Romance:

- Corsican: [ottu](#)
- Italian: [otto](#)
- Neapolitan: [otto](#)
- Sicilian: [ottu](#)

● North Italian:

- Friulian: [vot](#)
- Istriot: [uoto](#)
- Ladin: [ot](#)
- Piedmontese: [eut](#), [eugg](#)
- Romansch: [otg](#), [och](#); [ot](#), [ot](#), [aut](#); [ault](#); [òlt](#)
- Venetian: [oto](#)

● Gallo-Romance:

- Franco-Provençal: [huet](#)
- Old French: [uit](#)
 - Middle French: [huyct](#), [huiet](#), [huit](#), [huyt](#)
 - French: [huit](#)
 - Norman: [huit](#)
 - Walloon: [ût](#)

● Occitano-Romance:

- Catalan: [vuit](#)
- Valencian: [huit](#)
- Occitan: [uèch](#), [uèit](#), [uòch](#)

● Ibero-Romance:

- Aragonese: [ueito](#), [güeito](#), [ueit](#)
- Asturian: [uecho](#) (obsolete)
- Old Galician-Portuguese: [oito](#)
 - Galician: [oito](#)
 - Portuguese: (dated) [oito](#)
 - Asturian: [oito](#)
- Old Spanish: [ocho](#)
 - Ladino: [ocho](#)
 - Spanish: [ocho](#) ^{ww}

● Insular Romance:

- Sardinian: [oto](#), [òtu](#)

● Borrowings:

- → Dutch: [octo-](#) (partially)
- → English: [octo-](#) (partially)

[octoginta](#)

From [Proto-Indo-European](#) **oktōkont*, from earlier **okto(w)-dkomt* ("eight-ten"). Cognate with [Ancient Greek](#) [ὀγδοήκοντα](#) (*ogdoēkonta*).

Derived terms

- [duodēoctōgintā](#)
- [ūndēoctōgintā](#)

Related terms

- [octō](#)

Descendants

See the variant form [octāgintā](#).

[oculus](#)

From the [Proto-Indo-European](#) root **h₂ek^w*: ("eye; to see") with the diminutive suffix *-ulus*.^[a] Compare [Sanskrit](#) [अक्षि](#) (*ākṣi*, "eye"), [Ancient Greek](#) [ὄσσε](#) (*ósse*, "eyes"), [ŭpsi](#) (*ŭps*, "eye").

Derived terms

- [inoculō](#)
- [monoculus](#)
- [oculeus](#)
- [oculitus](#)
- [oculāris](#)
- [oculārius](#)
- [oculātus](#)
- [oculō](#)
- [oculōsus](#)

Related terms

- [oculāriarius](#)
- [oculāre](#)
- [oculāriter](#)
- [oculāta](#)

Descendants

All inherited forms are via the syncopated form [oclus](#), already attested in the [Appendix Probi](#).

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [ocliu](#)
 - Megleno-Romanian: [uoclu](#)

- Istro-Romanian: [ocfu](#)
- Romanian: [ochi](#)
- Dalmatian:
 - [uaclo](#), [vaclo](#)
- Italo-Romance:
 - Corsican: [ochiu](#)
 - Italian: [occhio](#)
 - Neapolitan: [uocchio](#)
 - Tarantino: [uècchiije](#)
 - Sardinian: [occi](#)
 - Sicilian: [occhiu](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [ogru](#), [ogu](#), [oju](#), [ogiu](#), [ociu](#)
- Western Romance of N. Italy and environs:
 - Gallo-Italic:
 - Emilian: [òc](#)
 - Ligurian: [éuggio](#), [éuglio](#), [éujo](#)
 - Lombard: [oeugg](#), [oeugl](#)
 - Piedmontese: [eucc](#), [eui](#)
 - Romagnol: [òcc](#)
 - Friulian: [volj](#)
 - Istriot: [uocio](#)
 - Ladin: [uedl](#)
 - Romansch: [egl](#), [ìgl](#), [ij](#), [ògl](#)
 - Venetian: [ocio](#)
- Gallo-Romance:
 - Catalan: [ull](#)
 - Old Francoprovençal: [oil](#)
 - Franco-Provençal: [oil](#), [ueil](#) (Savoy)
 - Old French: [ueil](#) ^{ww}
 - Old Occitan: [olh](#)
 - Occitan: [uèlh](#)
- Ibero-Romance:
 - Aragonese: [uello](#)
 - Mozarabic: [ⵓⵍⵓ](#) (wlwyš) (only the plural is attested)
 - Old Leonese: [Term?]

- Asturian: [güeyu](#)
- Leonese: [güeyu](#)
- Mirandese: [uolho](#)
- Old Galician-Portuguese: [olho](#), [ollo](#)
 - Eonavian: [oyo](#)
 - Fala: [ollu](#)
 - Galician: [ollo](#)
 - Portuguese: [olho](#) ^{ww}
- Old Spanish: [ojo](#)
 - Ladino: [ojo](#)
 - Spanish: [ojo](#) ^{ww}
- Learned borrowings:
 - → Catalan: [òcul](#) (learned)
 - → Czech: [okulus](#) (learned)
 - → English: [oculus](#), [Oculi](#) (learned)
 - → Esperanto: [okulo](#) (learned)
 - → Ido: [okulo](#)
 - → French: [oculus](#) (learned)
 - → Romanian: [oculus](#) (learned)
 - → German: [Okuli](#) (learned)
 - → Interlingua: [oculo](#) (learned)
 - → Interlingue: [ocul](#) (learned)
 - → Italian: [oculo](#) (learned)
 - → Portuguese: [óculo](#), [óculos](#) (learned)
 - → Spanish: [óculo](#) (learned)
 - → Swedish: [oculus](#) (learned)

[oinos](#)

From [Proto-Italic](#) **oinos*, from [Proto-Indo-European](#) **óynos*.

Descendants

- Latin: [ūnus](#) ^{ww}</text>

</revision> </page> <page>

[oleo](#)

Etymology 1

From the older *olō* (“smell”), from [Proto-Italic](#) **odō*, from [Proto-Indo-European](#) **h₃ed-* (“to smell”). See also *odor*.

Derived terms

- [adoleō](#)
- [oboleō](#)

- [olentia](#)
- [olentica](#)
- [olenticētum](#)
- [olidus](#)
- [olēns](#)
- [olētum](#)
- [peroleō](#)
- [praeoleō](#)
- [redoleō](#)
- [suboleō](#)

Related terms

- [olētō](#)

Descendants

- Asturian: [goler](#)
- Extremaduran: [golel](#)
- Galician: [ulir](#)
- Italian: [oliire](#)
- Navarro-Aragonese: [oler](#), [holer](#), [goler](#)
- Leonese: [golere](#), [ulire](#)
- Old French: [oloir](#), [olir](#), [oler](#)
 - Middle French: [oloir](#)
- Old Spanish: [goler](#)
- Papiamentu: [hole](#)
- Spanish: [oler](#)

Etymology 2

Inflected form of *oleum* (“olive oil”).

[olla](#)

From [Proto-Italic](#) **aukslō*, from [Proto-Indo-European](#) **Huk^wsleh₂*, [Proto-Indo-European](#) **Huk^w-* (“cooking pot”) (compare [Sanskrit](#) [उक्ष](#) (ukhā), [Albanian](#) *anë*, [Ancient Greek](#) *ἰρνός* (ipnós), [Proto-Germanic](#) **uhnaz*, **uhwnaz* and subsequently [Old Norse](#) and [Old English](#) *ofn* ([English](#) *oven*)).

Derived terms

- [ollārius](#)
- [ollicula](#)
- [ollula](#)

Descendants

- Aromanian: [oalā](#), [ole](#)
- Catalan: [olla](#)

- Friulian: [ole](#)
- Old French: [ole](#), [uele](#)
 - French: [olle](#), [oullière](#)
- Galician: [ola](#)
- Italian: [olla](#)
- Occitan: [ola](#)
- Romanian: [oală](#)
- Spanish: [olla](#)
 - → Portuguese: [olha](#)

[olo](#)

Lambdacism (*d* → *l*) from **Proto-Italic** **odō*, from **Proto-Indo-European** **h₃ed-* (“to smell, stink”).

[omnis](#)

From **Proto-Italic** **opnis*, from **Proto-Indo-European** **h₃ep-ni-s* (“working”), from the verbal root **h₃ep-* (“to work”, and hence “to possess”). Related to [ops](#) and [opus](#). It could also reflect the base **Proto-Indo-European** **h₁op-* (“to work, to take”) (compare [optō](#)), to which De Vaan gives a slight preference for semantic reasons.

Derived terms

- [extrā omnēs](#)
- [omnino](#)
- [omnipotēns](#)
- [omnisciēns](#)
- [omnivorus](#)

Descendants

- Interlingua: [omne](#)
- Italian: [ogne](#), [ogni](#)
- Neapolitan: [ogne](#)
- Ligurian: [ògni](#)^[42]
- Sicilian: [ogni](#), [ognin](#) (*as in the phrase* *ognin cosa, dialects vary*)
- Old French: [oni](#), [onni](#), [omni](#)
 - French: [à l'onne](#) (chiefly dialectal)
- → English: [omnibus](#)

[opitulus](#)

From [ops](#) and **Proto-Indo-European** **telh₂-*.

[oportet](#)

For **opvortet*, from **Proto-Indo-European** **wortéveti*, causative stem (2nd conjugation) of the root of [vertō](#) (“to turn”) (3rd conjugation). Some refer the *op-* to [ob-](#), some to [opus](#), with which compare the similar expressions [opus est](#) and [operam dare](#). See also [ligō](#), [vinciō](#) for other examples of words meaning to bind or turn, having derivatives with the sense of obliging.

Derived terms

- [oporteō](#)

Descendants

- Ido: [oportar](#)

[oppidum](#)

From **Proto-Italic** **oppedom*, from **Proto-Indo-European** **pedo-* meaning either “step > ground” or “foot” - compare the morphology of **Ancient Greek** [ἐπίπεδος](#) (*epípedos*, “plane, superficial”). Cognates include **Ancient Greek** [πέδον](#) (*pédon*), **Sanskrit** [पदा](#) (*pada*, “on or over the plain”).

Derived terms

- [oppidānus](#)
- [oppidātium](#)
- [oppidulum](#)

Descendants

- Portuguese: [Óbidos](#)
- → Portuguese: [óvido](#)

[opus](#)

From **Proto-Italic** **opos*, from a **Proto-Indo-European** **h₃ép-os* (“work”), from the verbal root **h₃ep-* (“to work”), whence also [ops](#) and [omnis](#). Cognates include **Sanskrit** [अपस](#) (*ápas*, “work, action”).

Derived terms

- [magnopere](#)
- [magnum opus](#)
- [manuopus](#)
- [opera](#)
- [operistitium](#)
- [operor](#)
- [opusculum](#)
- [quantopere](#)
- [tantopere](#)

Descendants

Note: see [opera](#) for descendants of the plural form.

- Catalan: [ops](#)
- → English: [opus](#)
- Old French: [ues](#), [oes](#), (*part of*) [estovoir](#)
 - French: [œux](#), [œusage](#) (dialectal, Burgundy)
- Italian: [uopo](#)
- Old Occitan: [ops](#)
- Romanian: [op](#), → [opus](#)
- → Russian: [о́пυс](#) (*ópys*)
- Old Spanish: [uebos](#), [huebos](#)
- → Spanish: [opus](#)
- → Swedish: [opus](#)

[-or](#)

Etymology 1

From **Proto-Italic** **-ōs*, from **Proto-Indo-European** **-ōs*, for original **-oss*, compound suffix from **(*é*)-os* (*athematic*) (neuter *s*-stem) + **-s* (masculine nominative). The *ō* from the nominative case was made common to all cases originally with non-ablauting *o* (the three exceptions were [arbor](#), [mulier](#) and [Ceres](#)). Afterwards nom.sg. *-ōr* > *-or*, by [Latin sound laws](#). Thus paradoxically, as in other *r*-stems ([soror](#), *-tor*), in the resulting paradigm the one form with a short stem vowel is the only form whose stem was etymologically long.^[43]

Derived terms

Category *Latin terms suffixed with Sandbox* not found

Etymology 2

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

Etymology 3

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

[orbis](#)

From **Proto-Indo-European** **h₃órbʰos* (“orphan”), from **h₃erbʰ-* (“to change ownership”). Cognate with **Ancient Greek** [ὀρφανός](#) (*orphanós*, “orphaned”), **Sanskrit** [अर्ध](#) (*ár̥bha*, “small”), **Old Armenian** [որբ](#) (*orb*, “orphan”). Compare [Late Latin orphanus](#).

Derived terms

- [orba](#)
- [orbitās](#)
- [orbō](#)
- [Orbōna](#)

Related terms

- [orbātiō](#)
- [orbātor](#)

Descendants

In all descendants the term acquired the meaning “blind”, from a construction such as *orbis ab oculis* (“deprived of eyes”).

- [ōrbus](#)
 - → Proto-Albanian: [*uċerbana-](#)
 - Albanian: [verbër](#)
- Aromanian: [orbu](#)
- Catalan: [orb](#)
- Dalmatian: [vuarb](#), [uarb](#)
- Friulian: [vuarb](#)
- Istriot: [uorbo](#)
- Italian: [orbo](#)
- Occitan: [òrb](#)
- Romanian: [orb](#)
- Romansch: [tschorv](#), [orv](#), [orb](#)
- Sicilian: [orbu](#), [orvu](#)
- Spanish: [orbo](#), [huerbo](#)
- Venetian: [orbo](#)

[OS](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) [*ōs](#), from [Proto-Indo-European](#) [*h₃éh₁os](#). Cognates include [Hittite](#) [𐎎𐎗](#) (*aiš*), [Sanskrit](#) [असि](#) (*ās*), [Old Irish](#) [ó](#), [Old English](#) [ōr](#).

Derived terms

- [cōram](#)
- [Ostia](#)
- [ōreae](#)
- [ōrālis](#)
- [ōrārium](#)
- [ōrō](#)
- [ōscillum](#)
- [ōscitō](#)
- [ōsculum](#)
- [ōstium](#)

• [ōstīgō](#)

Descendants

- → English: [os](#)

Etymology 2

From [Proto-Indo-European](#) [*h₃ésth₁](#) (“bone”), [*h₂óst](#). Cognates include [Ancient Greek](#) [ὀστέον](#) (*ostéon*), [Sanskrit](#) [अस्ति](#) (*asthi*) and [Old Armenian](#) [ոսկր](#) (*oskr*).

Derived terms

- [exos](#)
- [exossō](#)
- [osseus](#)
- [ossiculum](#)
- [ossifraga](#)
- [ossifragus](#)
- [ossilagō](#)
- [ossilegium](#)
- [ossuārius](#)
- [ossuōsus](#)

Related terms

- [exossātus](#)
- [ossuārium](#)

Descendants

hide ▲ Descendants of *Sandbox* in other languages

- Aragonese: [güeso](#)
- Aromanian: [os](#)
- Asturian: [güesu](#)
- Catalan: [os](#)
- Dalmatian: [vuas](#)
- French: [os](#)
- Friulian: [vues](#)
- Galician: [óso](#)
- Istriot: [uosso](#)
- Istro-Romanian: [os](#)
- Italian: [osso](#)
- Megleno-Romanian: [uos](#)
- Mirandese: [uosso](#)
- Occitan: [òs](#)
- Piedmontese: [òss](#)
- Portuguese: [osso](#)

- Romanian: [os](#)
- Romansch: [ies](#), [oss](#)
- Sardinian: [ossu](#)
- Sicilian: [ossu](#)
- Spanish: [hueso](#)
- Venetian: [oso](#)

[ovis](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) [*owis](#), from [Proto-Indo-European](#) [*h₂ówis](#) (“sheep”) or [*h₃éwis](#). Cognate with [Sanskrit](#) [अवि](#) (*ávi*), [Ancient Greek](#) [ὄϊς](#) (*ōis*), [English](#) [ewe](#).

Derived terms

- [ovicula](#)
- [Ovidius](#)
- [ovinus](#)

Descendants

- Aromanian: [oai](#), [oae](#), [oie](#)
- Istro-Romanian: [oie](#)
- Italian: [ove](#)
- Megleno-Romanian: [oaiă](#)
- Portuguese: [Óis](#)
- Romanian: [oaie](#)
- → Translingual: [Ovis](#)

Etymology 2

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

[ovum](#)

From [Proto-Indo-European](#) [*h₂ówyóm](#) (“egg”).^{[44][45]} Cognate with [Ancient Greek](#) [ὄν](#) (*ōión*).

Derived terms

- [ōvicō](#)
- [ōviparus](#)
- [ōvārium](#)
- [ōvātus](#)

Related terms

- [avis](#) (“bird”)

Descendants

- Vulgar Latin: [*ōvum](#) ↗
- → English: [ovum](#)
- → Esperanto: [ovo](#)

○ → Ido: [ovo](#)

- → Interlingua: [ovo](#)
- → Norwegian Bokmål: [ovo](#)
- → Spanish: [ovo](#)

[pabulum](#)

From [pā\(scō\)](#) (“I nourish”) + [-bulum](#), or directly from [Proto-Indo-European *peh₂-dʰlom](#) ([*peh₂-](#) + [*-dʰlom](#)).

Derived terms

- [pābulāris](#)
- [pābulārius](#)
- [pābulor](#)
- [pābulōsus](#)

Related terms

- [pābulātiō](#)
- [pābulātor](#)
- [pābulātōrius](#)

Descendants

- Catalan: [pàbul](#)
- English: [pabulum](#), [pabulum](#)
- Galician: [poula](#)
- Italian: [pabbio](#)
- → Portuguese: [pábulo](#)
- Romanian: [plaur](#)
- Spanish: [pábulo](#)

[palma](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic *palamā](#), from [Proto-Indo-European *pl̥h₂meh₂](#), from [*pleh₂-](#) (“flat”). Cognate with [Ancient Greek παλάμη](#) (palámē), [Old Irish lám](#), [Old English folm](#), and [Albanian shpall](#).

Derived terms

- [palmāris](#)
- [palmārius](#)
- [palmēnsis](#)
- [palmes](#)
- [palmētum](#)
- [palmeus](#)
- [palmiceus](#), [palmicius](#)

- [palmifer](#)
- [palmiger](#)
- [palmipēs](#)
- [palmō](#)
- [palmōsus](#)
- [palmula](#)
- [palmus](#)

Related terms

- [palmārius](#)
- [palmātus](#)
- [palmipedālis](#)
- [palmulāris](#)

Descendants

- Aromanian: [palmă](#)
- Asturian: [palma](#)
- Catalan: [palma](#), [palmell](#)
- Corsican: [palma](#)
- Dalmatian: [puolma](#)
- → English: [palm](#)
- → Dutch: [palm](#)
- French: [pauine](#)
- Friulian: [palme](#)
- Galician: [palma](#)
- Italian: [palma](#)
- Occitan: [palma](#), [pauma](#)
- Piedmontese: [palma](#)
- Portuguese: [palma](#)
- Romanian: [palmă](#)
- Sardinian: [palma](#), [parma](#), [prama](#)
- Sicilian: [pamma](#), [parma](#), [pàima](#)
- Spanish: [palma](#)
- Venetian: [palma](#)

Etymology 2

Collateral form of [parma](#).

[palus](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic *palūts](#), related to [Latvian pelce](#) (“puddle”), [Lithuanian pelkė](#) (“marsh”), [Sanskrit पल्ल](#) (palvala, “pool, pond”), and possibly [Ancient Greek πηλόσ](#) (pēlós, “mud, earth, clay”).

Derived terms

- [palūdestēr](#)
- [palūdicolus](#)
- [palūdifēr](#)
- [palūdigēna](#)
- [palūdivagus](#)
- [palūdōsus](#)
- [palūstēr](#)

Descendants

- Italo-Romance:
 - Italian: [palude](#)
- North Italian:
 - Istriot: [paloù](#)
 - Ladin: [paluk](#), [palú](#)
 - Lombard: [palut](#)
 - Piedmontese: [palú](#)
 - Romansch: [palieu](#), [paleu](#), [pale](#), [palukt](#), [palü](#)
 - Venetian: [palude](#)
- Gallo-Romance:
 - Old French: [palu](#)
 - French: [palud](#), [palus](#)
 - Norman: [palu](#)
 - Old Gascon: [palu](#)
 - Old Occitan: [palut](#), [palus](#)
- Borrowings:
 - → French: [palude](#)
 - → Portuguese: [paul](#), [palude](#)
 - → Romanian: [paludă](#)
 - → Spanish: [palude](#)
- Reflexes of the late variant [padūlis](#):
 - Balkan Romance: (with a semantic shift to “forest”)
 - Aromanian: [păduri](#)
 - Megleno-Romanian: [păduri](#)
 - Romanian: [pădure](#)
 - → Proto-Albanian: [*pēdyll](#), [*pēyil](#)
 - Albanian: [pyll](#)
- Italo-Romance:

- Corsican: [padula](#)
- Italian: [padule](#)
- Neapolitan: [padula](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [padule](#), [paule](#), [pauli](#)
- North Italian:
 - Lombard: [padum](#)
 - Old Ligurian: [paú](#)
 - Ligurian: [padú](#) (outside influence?)
- Gallo-Romance:
 - Old Catalan: [paul](#)
 - Catalan: [Paül](#) (toponym)^[46]
- Ibero-Romance:
 - Mozarabic: [*padul](#)
 - → Spanish: [Padul](#), [Padules](#) (southern toponyms)
 - Navarro-Aragonese: [padul](#)
 - Portuguese: [paul](#)
 - Spanish: [paúl](#)
 - → Basque: [padura](#), [fadura](#)

Etymology 2

From [Proto-Italic](#) **pākslos*, from [Proto-Indo-European](#) **peh₂ǵ-slos*, from **peh₂ǵ-*. See related terms.

Derived terms

- [impālō](#)
- [pālāris](#)
- [pālātiō](#)
- [pālō](#)
- [pāxillus](#)
- [tripālis](#)

Related terms

- [paciscor](#)
- [pāgina](#)
- [pāgus](#)
- [pāngō](#)
- [pāx](#)
- [pignus](#)
- [pīla](#)

Descendants

- Balkan Romance:

- Aromanian: [par](#)
- Romanian: [par](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [palo](#)
 - Neapolitan: [palo](#)
 - Sicilian: [palu](#)
- North Italian:
 - Friulian: [pâl](#)
 - Piedmontese: [pal](#)
 - Romagnol:
 - [pêl](#) (Ravenna, Cattolica)
 - [pêl](#) (San Marino)
 - [pêl](#) (Lugo)
 - Romansch: [pal](#), [pêl](#)
 - Venetian: [pato](#), [pâl](#)
- Gallo-Romance:
 - Catalan: [pal](#)
 - Old French: [pal](#)
 - Middle French: [pieu](#)
 - [pieu](#) (French)
 - Anglo-Norman: [pel](#)
 - Middle English: [peel](#)
 - English: [peel](#) ('stake', obsolete)
 - → Middle English: [pale](#)
 - [pale](#) (English)
 - Occitan: [pal](#)
- Ibero-Romance:
 - Asturian: [palu](#)
 - Old Galician-Portuguese: [pao](#)
 - Galician: [pau](#)
 - Portuguese: [pau](#)^{ww}
 - Spanish: [palo](#)
 - Papiamentu: [palu](#)
- Insular Romance:

- Sardinian: [palu](#), [pau](#)
- Ancient borrowings:
 - → Albanian: [pallë](#)
 - → Proto-West Germanic: **pālu*^{ww}
- Later borrowings:
 - → Dutch: [paal](#)
 - → English: [palus](#)
 - → French: [pal](#)
 - → Polish: [pal](#)

pando

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **patnō*, from [Proto-Indo-European](#) **peth-* (“to spread out”). Cognate with [pateō](#), [Ancient Greek](#) [πέταλον](#) (pétalon, “leaf”).

Derived terms

- [expandō](#)
- [oppandō](#)
- [Panda](#)
- [passim](#)
- [passus](#)
- [pānsa](#)

Descendants

- → English: [Pando](#)

Etymology 2

From [pandus](#). As a verb, from [pandus](#) (“turned”) + *-ō* (“forming verbs”).

Descendants

- Spanish: [pandar](#), [apandar](#), [empandar](#), [pandear](#), [pandeada](#)

panicum

Uncertain, probably either from [pānis](#) (“bread; loaf”) (possibly ultimately from [Proto-Indo-European](#) **peh₂-* (“to graze; to protect; to shepherd”) or [pānus](#) (“ear of millet; thread wound on a bobbin”) (ultimately from [Proto-Indo-European](#) **(s)penh₂-* (“to twist; to weave”)) + *-cum* (suffix forming [neuter nouns](#)).

Descendants

- French: [panic](#)
- Italian: [panico](#)
- Romanian: [părâng](#), [păřinc](#)

papaver

Unknown. [Manaster Ramer](#) sees here a reduplication of [Proto-Indo-European](#) **péh₂wr* (“fire”).^[42] Some have tried to link it to *pāscō* (“to feed”),^[48] or to an imitative root **pap* (“to swell”).

Derived terms

- [papāverculum](#)
- [papāvereus](#)
- [papāverātus](#)

Descendants

- → Arabic: باباوية (ħabbabawr)
 - → Aragonese: [ababol](#), [babol](#), [farabol](#)
 - → Catalan: [ababol](#), [babol](#)
 - → Galician: [papoula](#), [mapoula](#), [mapola](#), [marapola](#)
 - → Portuguese: [papoula](#), [papoila](#)
 - → Spanish: [ababol](#), [babahol](#), [amapola](#), [mapola](#), [papola](#), [ababa](#)
- French: [pavot](#)
- Italian: [papavero](#)
- Sicilian: [papāvīru](#)
- Translingual: [Papaver](#)

parra

From [Proto-Indo-European](#) **spér* (“sparrow, bird”). Cognate with [English sparrow](#).

parvus

From [Proto-Italic](#) **pauros* (“few, small”) with [sonority hierarchy](#)-related [metathesis](#), from [Proto-Indo-European](#) **peh₂urós*, suffixed form of **peh₂w-*. Cognate with [Ancient Greek](#) παῦρος (paûros), [Old Armenian](#) իմր (p'ok'r), and the Germanic cognates under [Proto-Germanic](#) **fawaz*.

Derived terms

- [parvibibulus](#)
- [parvicollis](#)
- [parvificiō](#)
- [parvipendō](#)
- [parvitās](#)
- [parvulus](#)
- [perparvus](#)
- [praeparvus](#)

Related terms

- [parum](#)
- [paucus](#)
- [paulus](#)
- [pauper](#)
- [puer](#)

Descendants

show ▾Descendants of *Sandbox* in other languages

passer

From [Proto-Italic](#) **passros* with a declension change from second to third, from [Proto-Indo-European](#) **p(e)t-tro-s* (“who flies, bird”), from **peth₂-* (“to fly”). Related to [penna](#).

Related terms

- [passercula](#), [passerculus](#)
- [passerinus](#)

Descendants

- Catalan: [pàssera](#)
- Corsican: [passula](#)
- Dalmatian: [paserain](#)
- Esperanto: [pasero](#)
- Franco-Provençal: [pàsserâ](#)
- French: [passereau](#)
- Friulian: [passare](#), [passarat](#)
- Ido: [pasero](#)
- Interlingua: [passere](#)
- Istro-Romanian: [posăre](#)
- Italian: [passero](#), [passera](#)
- Occitan: [passerat](#)
- Romanian: [pasăre](#)
- Romansch: [pasler](#)
- Vulgar Latin:
 - [*passarum](#) 𐌶𐌿𐍂

pater

From [Proto-Italic](#) **patēr*, from [Proto-Indo-European](#) **ph₂tér*. As a titular suffix, shares cognate roots with [Old Latin](#) *Diēspiter* (“Father Jove”), [Latin](#) *Iuppiter* (“Jupiter”).

Derived terms

- [pater semper incertus est](#)

- [pateressa](#)
- [paterfamiliās](#)
- [paternus](#)
- [patraster](#)
- [patricius](#)
- [patricus](#)
- [patriciāda](#)
- [patrimōnium](#)
- [patrius](#)
- [patriuus](#)
- [patriuēlis](#)
- [patrēs cōscriptī](#)
- [patrīmus](#)
- [patrītus](#)
- [patrōnus](#)

Related terms

hide ▲Related terms

- [atta](#)
- [paternālis](#)
- [paternē](#)
- [paternitās](#)
- [patria](#)
- [patricē](#)
- [patriē](#)
- [patrimōniālis](#)
- [patrimōniolum](#)
- [patrium](#)
- [patrōcinālis](#)
- [patrōcinātus](#)
- [patrōcinium](#)
- [patrōcinor](#)
- [patrōna](#)
- [patrōnālis](#)
- [patrōnātus](#)

Descendants

- Italo-Romance:

- Neapolitan: [pate](#)
- Old Italian: [patre](#)
 - Italian: [padre](#)
 - → English: [padre](#)
- Sicilian: [patri](#)
- Western Romance:
 - Gallo-Italic:
 - Emilian: [pèder](#), [pär](#)
 - Ligurian: [paire](#), [poæ](#)
 - Lombard: [pader](#), [pare](#)
 - Piedmontese: [pare](#), [peri](#)
 - Venetian: [pare](#)
 - Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [pâre](#)
 - Old French: [pere](#), [pedre](#)
 - Bourguignon: [peire](#)
 - Middle French: [pere](#)

F r e n c h : p e r e , p e i r e

▪ → D u t c h

N o r m a n : p e r e , p e i r e , p e t h

- h : p e r e
- → E n g l i s h : p e r e
- Ibero-Romance:
 - Old Leonese:
 - Asturian: [pá](#), [pai](#), [padre](#)
 - Extremaduran: [pairi](#)
 - Leonese: [pai](#)
 - Mirandese: [pai](#)
 - Navarro-Aragones:
 - A r a g o n e s e : p a i
 - Old Galician-Portuguese: [padre](#)
 - Galician: [padre](#)
 - Portuguese: [padre](#)^{ww}
 - ⇒ Old Galician-Portuguese: [pay](#)
 - Galician: [pai](#)
- Walloon: [pere](#)

■ Portuguese: [pai](#)
 ■ Old Spanish: [padre](#)
 ■ Ladino:
 ■ Spanish: [padre](#)

Hebrew script: [פִּאָר](#)
 Latin script: [padre](#)

→
 C
l
a
s
s
i
c
a
l
 N
a
h
u
a
t
l
:
 →
 E
n
g
l
i
s
h
:
 p
a
d
r
e

→
 M
e
c
a
y
a
p
a
n
 ● → Dutch: [pater](#)
 ● → English: [pater](#)
 ○ Tok Pisin: [pater](#)
 ● → Romanian: [pater](#)
 ● → Welsh: [pader](#)

N
a
[patruus](#)

hFrom [Proto-Indo-European *ph₂tṛwyo-](#) (“paternal uncle”).
 uCognate with [Proto-Germanic *fadurwīō](#) (“paternal uncle”).

t **Related terms**
 l
:
 ● [pater](#)
 ● [patruēlis](#)

[pax](#)

From [Proto-Italic *pāks](#), [Proto-Indo-European *péh₂k-s](#) (“peace”), from the root [*peh₂k-](#) (“to join, to attach”).

e **Derived terms**
 i
 ● [pācālis](#)
 ● [pācātē](#)
 ● [pācātiō](#)
 ● [pācātor](#)
 ● [pācātōrius](#)
 ● [pācātum](#)
 ● [pācātus](#)
 ● [pācifer](#)
 ● [pācificus](#)
 ● [pācō](#)
 ● [pāx Dei](#)

T
a
g
a
l
o
g
:
 ● [pācō](#)
 ● [pāx Dei](#)

r **Related terms**
 i
 ● [pacō](#)

○ Occitano-Romance:
 ■ Old Occitan: [paire](#)
 ■ Occitan: [paire](#)
 ■ Catalan: [pare](#)

○ Rhaeto-Romance:
 ■ Friulian: [pari](#)
 ■ Romansch: [pader](#)

- [paciscor](#)
 - [compeciscor](#)
 - [compectum](#)
 - [pācō](#)
- Descendants**
- Balkan Romance:
 - Romanian: [pace](#)
 - Gallo-Italic:
 - Emilian:
 - Ligurian:
 - Lombard: [paas](#)
 - Piedmontese: [pas](#)
 - Romagnol:
 - Gallo-Romance:
 - Aragonese: [paz](#)
 - Catalan: [pau](#)
 - Occitan: [patz](#)
 - Old French: [pais](#)
 - → English: [peace](#)
 - → Dutch: [peis](#)
 - French: [paix](#)
 - Walloon: [pāye](#)
 - Ibero-Romance:
 - Asturian: [paz](#)
 - Mirandese: [paç](#)
 - Old Galician-Portuguese: [paz](#)
 - Galician: [paz](#)
 - Portuguese: [paz](#)
 - Old Spanish: [paz](#)
 - Spanish: [paz](#)
 - Italo-Dalmatian:
 - Corsican: [patz](#)
 - Italian: [pace](#)
 - Sicilian: [paci](#)
 - → Maltese: [paci](#)
 - Rhaeto-Romance:
 - Friulian: [pās](#)
 - Ladin: [pesc](#)
 - Romansch: [pasch](#), [pesch](#)

- Sardinian:
 - Campidanese: [paxi](#)
 - Logudorese: [paghe](#)
 - Nuorese: [pache](#)
 - Venetian: [paxe](#)
 - Early borrowings:
 - → Albanian: [paqe](#)
 - → Basque: [bake](#)
 - → Old Irish: [póc](#)
 - Irish: [póg](#)
 - Modern borrowings:
 - → Middle English: [pax](#)
 - English: [pax](#) ⇒ [paxis](#)
 - → Esperanto: [paco](#)
 - Ido: [paco](#)
 - → Swedish: [pax](#)
- Descendants**
- → Ancient Greek: [πάξι](#) (páxi)
- De**
- From [Proto-Italic](#) **-pe*, from [Proto-Indo-European](#) **pe-*. Cognate with [Luwian](#) *-pa*, [Luwian](#) *ppa-*, and [Lithuanian](#) *ka-* (“how”).
- Derived terms**
- [quippe](#)
 - [nempe](#)
 - [prope](#)
 - [quispiam](#)
 - [uspiam](#)</text>
- </revision> </page> <page>
- pecten**
- From [Proto-Italic](#) **pekten-*, from [Proto-Indo-European](#) **pek-* (“pluck”). Cognate with [Ancient Greek](#) [κτείνω](#) (kteíno).
- Derived terms**
- [pectinō](#)
 - **pectinīculum*
- Descendants**
- Balkan Romance:
 - Aromanian: [cheaptini](#), [chiaptini](#)

- Romanian: [pieptene](#), [pieptăn](#)
- Dalmatian:
 - [piacno](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [pettine](#)
 - Neapolitan: [pèttene](#), [pèttine](#)
 - Sicilian: [pèttini](#)
 - Calabria: [pèttinu](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [petene](#), [petini](#), [petiri](#)
- North Italian:
 - Gallo-Italic:
 - Emilian: [pèten](#), [pätne](#)
 - Ligurian: [péteno](#)
 - Lombard: [pèten](#), [pécen](#)
 - Piedmontese: [pento](#), [pecio](#), [peci](#), [pécen](#)
 - Romagnol: [pètan](#), [pètne](#)
 - Friulian: [pietìn](#)
 - Romansch: [petgen](#), [pettan](#)
 - Venetian: [petene](#), [peten](#)
- Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [pégno](#), [pigno](#), [péno](#), [péne](#), [pno](#), [pne](#), [piéno](#), [pèigno](#)
 - French: [peigne](#)
- Occitano-Romance:
 - Catalan: [pinte](#), ⇒ [pinta](#)
 - Gascon: [piente](#), [pentie](#), [piento](#), [pinti](#), [pende](#), [pèntge](#), [pinto](#), [pienti](#), [piendi](#)
 - Occitan: [penche](#) (all dialects)
 - Limousin: [pinte](#), [pinti](#)
- Ibero-Romance:
 - Aragonese: [piente](#), [peine](#), [pine](#)
 - Old Leonese: [Term?]
 - Asturian: [peñe](#), [peine](#), [peñe](#), [pene](#)
 - Leonese: [pende](#), [peñe](#), [peine](#)
 - Mirandese: [peine](#)
 - Old Galician-Portuguese: **peitêe*
 - Galician: [peite](#), [pente](#), [pieite](#)
 - Portuguese: [pente](#)

○ Old Spanish: [peyne](#)

- Spanish: [peine](#)

Borrowings:

○ → English: [pecten](#)

[pecu](#)

From [Proto-Italic](#) **peku*, from [Proto-Indo-European](#) **pékʷ* (“cattle”). See also [pecus](#), [pecoris](#) (“livestock, herd”) and [pecus](#), [pecudis](#). [Doublet](#) of [feudum](#), which was borrowed from [Germanic](#).

hide ▲Cognates:

Cognate with [Sanskrit](#) [पशु](#) (*páśu*), [Lithuanian](#) [pekus](#) and [Proto-Germanic](#) **fehu* (whence English [fee](#), German [Vieh](#), Low German [Veeh](#), Dutch [vee](#), Danish [fæ](#)).

Derived terms

- [dēpecūlor](#)
- [dēpecūlātor](#)
- [dēpecūlātus](#)
- [expecūlātus](#)
- [pecuālis](#)
- [pecuārius](#)
- [pecuāscō](#)
- [pecuātus](#)
- [pecuīnus](#)
- [pecuōsus](#)
- [pecūlantia](#)
- [pecūliolum](#)
- [pecūlium](#)
- [pecūliāris](#)
- [pecūliāriter](#)
- [pecūliārius](#)
- [pecūliātus](#)
- [pecūliō](#)
- [pecūliōsus](#)
- [pecūlor](#)
- [pecūlātor](#)
- [pecūlātus](#)
- [pecūlātōrius](#)
- [pecūnia](#)

- [pecūniālis](#)
- [pecūniāris](#)
- [pecūniāriter](#)
- [pecūniōsus](#)

Related terms

- [pecorālis](#)
- [pecorārius](#)
- [pecorīnus](#)
- [pecorōsus](#)
- [pecudifer](#)
- [pecudālis](#)
- [pecus](#)
- [pecusculum](#)

[pecus](#)

From [Proto-Italic](#) **pekos*, from [Proto-Indo-European](#) **pékʷos* (“livestock”). Related to [pecū](#), from [Proto-Indo-European](#) **pékʷ-* (“livestock, domestic animals”). Cognates include [Sanskrit](#) [पशु](#) (*páśu*, “cattle”), [Old Armenian](#) [պահ](#) (*asr*, “fleece”), [Old Saxon](#) [fehu](#), [Old English](#) [feoh](#), [Gothic](#) [𐌺𐌳𐌹𐌸](#) (*faihu*), [Old Norse](#) [fé](#), [Swedish](#) [fä](#) and [Lithuanian](#) [pėkus](#) (“cattle”). The origin of the suffixal *-d-* in [pecus](#) ~ [pecudis](#) is unknown.^{[[s\]](#)]}

Derived terms

- [pecorālis](#)
- [pecorārius](#)
- [pecorīnus](#)
- [pecorōsus](#)
- [pecusculum](#)

Descendants

- Padanian:
 - Friulian: [piore](#)
 - Ligurian: [pegnoa](#), [pegora](#), [piégoa](#)
 - Lombard: [pévra](#), [péura](#), [pégora](#)
 - Old Piedmontese: [piévra](#)
 - Piedmontese: [pévra](#)
 - Venetian: [piégora](#), [pégora](#), [piovra](#)
- Gallurese: [pécura](#), [pégura](#)^{[[s\]](#)]}
- Italian: [pecora](#)
- → Portuguese: [pécora](#)

- Sassarese: [péggura](#)^{[[s\]](#)]}
- Sicilian: [pècura](#)
- → Spanish: [pécora](#)

Derived terms

- [pecudifer](#)
- [pecudālis](#)

Related terms

- [pecū](#)
- [pecuārius](#)

[pedis](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **pezdis*, from [Proto-Indo-European](#) **ped-s-*. Cognate to [Avestan](#) [𐬑𐬀𐬎𐬎𐬀](#) (*pazdu*).^{[[s\]](#)]}

Derived terms

- [pēdiculus](#)

Etymology 2

Inflected form of [pēs](#) (“foot”).

[peior](#)

Probably from [Proto-Indo-European](#) **ped-yōs* (“to the ground, downward”), from **ped-* (“to walk, fall, stumble”); compare [pessimus](#) (“worst”). Michiel de Vaan notes that a similar phonetic change *[dj]/[jd] > *[j] can be observed in the etymology of [caelum](#) (“chisel”) and [caia](#) (“cudgel”) from [Proto-Italic](#) **kaid(s)lo-* and **kaidiā-* respectively. Cognate to [pēs](#), [pessum](#).

Derived terms

- [peiōrō](#)

Descendants

- Italo-Romance:
 - Italian: [peggiore](#)
 - Sicilian: [piuri](#)
- North Italian:
 - Romansch: [pèr](#)
- Gallo-Romance:
 - Catalan: [pitjor](#)
 - French: [pire](#)
 - Occitan: [pièger](#)
- Ibero-Romance:
 - Galician: [peor](#)
 - Portuguese: [pior](#)
 - Spanish: [peor](#)

- Borrowings:

- → English: [pejorative](#)

pellis

From [Proto-Italic](#) **pelnis*, from [Proto-Indo-European](#) **pel-ni-s* (“to cover, wrap; skin, hide; cloth”), from **pel-* (“to cover, wrap; skin, hide; cloth”). Cognate with [Ancient Greek](#) [πέλιμα](#) (*pélma*, “sole of the foot”), [Old English](#) *fell* (“fell, skin, hide; garment of skin”).

Derived terms

- [pellesuīna](#)
- [pelleātus](#)
- [pellicius](#)
- [pellicula](#)
- [pelliculō](#)
- [pelliger](#)
- [pellinus](#)
- [pelliris](#)
- [pelliō](#)
- [pellārius](#)
- [pellītus](#)
- [tentipellium](#)
- [versipellis](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [cheali](#)
 - Romanian: [piele](#)
- Dalmatian:
 - [pial](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [pelle](#)
 - Sicilian: [peddi](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [pedde](#), [peddi](#)
- North Italian:
 - Friulian: [piel](#)
 - Romagnol: [pèl](#)
 - Romansch: [pel](#)
 - Venetian: [pete](#)

- Gallo-Romance:

- Franco-Provençal: [pél](#)
- Old French: [pel](#)
 - Bourguignon: [peâ](#)
 - Middle French: [peau](#)
 - French: [peau](#)
 - → German: [pellen](#)

- Occitano-Romance:

- Catalan: [pell](#)
- Occitan: [pèl](#)

- Ibero-Romance:

- Asturian: [piel](#)
- Old Galician-Portuguese: [pele](#)
 - Portuguese: [pele](#)
- Spanish: [piel](#)

- Borrowings:

- → English: [pell](#)
- → Old Irish: [pell](#)
 - Irish: [peall](#)
 - Scottish Gaelic: [peall](#)
- → Old Norse: [pilz](#)
 - Icelandic: [pils](#)
 - Norwegian Bokmål: [pels](#)
 - Norwegian Nynorsk: [pels](#)

pendeo

From [Proto-Italic](#) **pendēō*, from [Proto-Indo-European](#) **(s)pnd-éh₂ye-ti*, from **(s)pend-* (“stretch, pull, draw”). Related to [pendō](#), [pondus](#).

Derived terms

- [circumpendeō](#)
- [dēpendeō](#)
- [impendeō](#)
- [pendulus](#)
- [pendēns](#)
- [praependeō](#)
- [prōpendeō](#)

Related terms

- [pendō](#)

Descendants

- Dalmatian: [piandar](#)
- Friulian: [pèndâ](#)
- Galician: [pender](#)
- Italian: [pendere](#)
- Old French: [pendre](#), [pandre](#), [penre](#)
 - Middle French: [pendre](#)
 - → English: [pend](#)
 - French: [pendre](#)
- Portuguese: [pender](#)
- Romansch: [pender](#)
- Sardinian: [pendhere](#), [pendiri](#), [pennere](#)
- Sicilian: [pènniri](#)
- Spanish: [pender](#)
- ⇒Vulgar Latin: **pendicāre*
 - Catalan: [penjar](#)
 - Galician: [pingar](#)
 - Occitan: [penjar](#)
 - Portuguese: [pingar](#)
 - Spanish: [pingar](#)

pendo

From [Proto-Italic](#) **pendō*, from [Proto-Indo-European](#) **(s)pénd-e-ti*, from **(s)pend-* (“to pull; to spin”). Related to [pendeō](#), [pondus](#).

Derived terms

- [appendō](#)
- [compendō](#)
- [dispendō](#)
- [dēpendō](#)
- [expendō](#)
- [naucipendō](#) (New Latin)
- [perpendō](#)
- [pēnsiō](#)
- [pēnsūm](#)
- [pēnsō](#)
- [rependō](#)

- [suspendō](#)
- [vilipendō](#)

Related terms

- [pendeō](#)
- [pondus](#)

Descendants

- Sicilian: [pènniri](#)
- Spanish: [pender](#)
- Vulgar Latin: [*pendicāre](#) ^{ww}

[penes](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **penets*, from [Proto-Indo-European](#) **pen-et-s* (“food”), from **pen-*. Compare [penetrō](#), [penitus](#), [penus](#), [Lithuanian](#) [penėti](#) (“to feed”). ^[s3]

Derived terms

- [penetrō](#)
- [penitus](#)

Related terms

- [penus](#)

Etymology 2

[penis](#)

From [Proto-Italic](#) **pesnis*, from [Proto-Indo-European](#) **pes-ni-s*, from **pes-*. Cognate with [Ancient Greek](#) [πέος](#) (péos), [Sanskrit](#) [पशस](#) (pásas), [Old English](#) [fæsl](#).

Derived terms

- [pēnicillum](#)
- [pēniculus](#)
- [pēniculāmentum](#)
- [pēnilis](#)

Descendants

- → Albanian: [penis](#)
- Catalan: [penis](#)
- → English: [penis](#)
- French: [pénis](#)
- → German: [Penis](#)
- → Interlingua: [pene](#), [penis](#)
- Italian: [pene](#)
- → Korean: [페니스](#)(peniseu)
- → Japanese: [ペニス](#)(penisu)

- → Portuguese: [pénis](#), [pênis](#) (learned)
- Romanian: [penis](#)
- → Russian: [пéнис](#) (pénis)
- Spanish: [pene](#)

[penus](#)

From [Proto-Italic](#) **penos*, from [Proto-Indo-European](#) **pén-os* (“food”), from **pen-*. Compare [penes](#), [Lithuanian](#) [penėti](#) (“to feed”). ^[s3]

Derived terms

- [Penātes](#)

Related terms

- [penes](#)

[per](#)

From [Proto-Italic](#) **per*, from [Proto-Indo-European](#) **per-*. Cognates include [Ancient Greek](#) [περί](#) (perí), [Sanskrit](#) [परि](#) (pári), [Lithuanian](#) [per](#), [Albanian](#) [për](#) and [English](#) [for](#). The accusative is from the pre-PIE directional.

Derived terms

- [-per](#)
- [per annum](#)
- [per se](#)
- [per-](#)

Descendants

- Eastern Romance:
 - Aromanian: [pri](#), [pi](#), [pre](#)
 - Romanian: [pre](#), [pe](#), [pă](#), [pi](#)
- Istriot: [par](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [per](#)
 - Neapolitan: [pe](#), [ppe](#)
 - Sicilian: [pi](#), [pji](#), [pji](#), [pji](#)
- Franco-Provençal: [per](#)
- Old Leonese:
 - Asturian: [per](#)
- Old Occitan:
 - Catalan: [per](#)
- Old French: [par](#)
 - Middle French: [par](#)
 - French: [par](#)

- → English: [par](#)

- Lorrain: [pojr](#)
- Picard: [per](#)

- Old Galician-Portuguese: [per](#)
 - Portuguese: [per](#)

- Old Spanish:
 - Spanish: [par](#)

- Rhaeto-Romance:
 - Friulian: [par](#)
 - Ladin: [per](#)

- Venetian: [par](#)

- → Danish: [per](#)

- → Dutch: [per](#)

- → English: [per](#)

- → Finnish: [per](#)

- → German: [per](#)

- → Hungarian: [per](#)

- → Norwegian: [per](#)

- → Swedish: [per](#)

[perna](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **persnā*, from [Proto-Indo-European](#) **tpérsneh₂* (“heel”). Cognate with [Ancient Greek](#) [πέρον](#) (ptérnē), [Sanskrit](#) [पार्श्व](#) (pārṣṇi), [Gothic](#) [𐌱𐌰𐌶𐌵](#) (fairzna, “heel”), [Persian](#) [پاشنه](#) (pāšne, “heel”).

Derived terms

- [pernārius](#)

Descendants

- Ancient Greek: [πέρον](#) (pérna)
- Asturian: [pierna](#)
- Catalan: [perna](#)
- Italian: [perno](#)
- Old Galician-Portuguese: [perna](#)
 - Fala: [perna](#), [pelna](#)
 - Galician: [perna](#)
 - Portuguese: [perna](#) ^{ww}
- Sicilian: [perna](#)

- Spanish: [pierna](#)
- → Translingual: [Perna](#)

Etymology 2

See [perula](#).

DES

From [Proto-Italic](#) **pets*, from [Proto-Indo-European](#) **póds* (compare [Sanskrit](#) [पद्](#) (*pád*), [Ancient Greek](#) [πούς](#) (*poús*) and [Old English](#) [fōt](#), whence [English](#) [foot](#)).

Derived terms

- [adversipedes](#)
- [aenipes](#)
- [aeripes](#)
- [agipes](#)
- [alipes](#)
- [anguipes](#)
- [antepes](#)
- [avipes](#)
- [bipeda](#)
- [bipēs](#)
- [capripes](#)
- [celeripēs](#)
- [centipeda](#)
- [centipes](#)
- [citipes](#)
- [compes](#)
- [cornipes](#)
- [decempeda](#)
- [decempeda](#)
- [fissipes](#)
- [flammipes](#)
- [flexipes](#)
- [gracilipes](#)
- [hircipes](#)
- [ignipes](#)
- [lanipes](#)
- [latipes](#)
- [lentipes](#)

- [levipes](#)
- [longipes](#)
- [loripes](#)
- [milepeda](#)
- [mollipēs](#)
- [multipeda](#)
- [octipes](#)
- [palmipes](#)
- [peda](#)
- [pedeplana](#)
- [pedepressim](#)
- [pedetemptim](#)
- [pedica](#)
- [pedicinus](#)
- [pediculus](#)
- [pedisequus](#)
- [pedocucullus](#)
- [pedum](#)
- [pedālis](#)
- [pedāneus](#)
- [pedārius](#)
- [pedātim](#)
- [pedātus](#)
- [pedātūra](#)
- [pedēs](#)
- [pedō](#)
- [pedūlis](#)
- [planipes](#)
- [plumipes](#)
- [properipes](#)
- [quadrupēs](#)
- [remipes](#)
- [segnipes](#)
- [semipes](#)
- [septipes](#)

- [serpentipes](#)
- [sesquipetalis](#)
- [sesquipes](#)
- [solidipes](#)
- [sonipes](#)
- [stapēs](#)
- [suppes](#)
- [tardipes](#)
- [tremipes](#)
- [tripudium](#)
- [uncipes](#)
- [unipes](#)
- [volucripes](#)

Related terms

- [pedeplāna](#)
- [pedester](#)
- [pedetemptim](#)
- [peditātus](#)
- [peditō](#)
- [pedālis](#)
- [pedūle](#)

Descendants

- **Balkan Romance:**
 - ⇒Aromanian: [peză](#)
 - Romanian: [piez](#) ⇒[piază](#)
- **Dalmatian:**
 - [pi](#)
- **Italo-Romance**
 - Corsican: [pede](#)
 - Gallurese: [pedi](#)
 - Italian: [piede](#)
 - → Esperanto: [piedo](#)
 - → Ladino: [piede](#) (regional)
 - Neapolitan: [pede](#)
 - Sassarese: [pedi](#)
 - Sicilian: [pedi](#), [peri](#)
- **Rhaeto-Romance:**

- Friulian: [pît](#)
- Romansch: [pe](#)
- Padanian:
 - Istriot: [peîe](#), [pèie](#)
 - Gallo-Italic:
 - Ligurian: [pê](#)
 - Piedmontese: [pe](#)
 - Romagnol: [pè](#), [pid](#) (Rimini, San Marino)
 - Venetian: [piè](#)
- Northern Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [pied](#)
 - Norman: [pid](#), [pyid](#)
 - Old French: [pié](#), [pé](#); [*pied](#), [*piet](#)
 - Middle French: [pied](#)
 - French: [pied](#)
 - Walloon: [pî](#)
- Southern Gallo-Romance:
 - Catalan: [peu](#)
 - Old Occitan: [pe](#)
 - Occitan: [pè](#)
- Ibero-Romance:
 - Asturian: [pie](#)
 - Extremaduran: [pie](#)
 - Leonese: [pia](#)
 - Mirandese: [pie](#)
 - Navarro-Aragonese: [pie](#), [pied](#)
 - Aragonese: [piet](#)
 - Old Galician-Portuguese: [peu](#)
 - Galician: [pé](#)
 - Portuguese: [pé](#)
 - Old Spanish: [pie](#)
 - Spanish: [pie](#)
- Sardinian:
 - Campidanese: [pei](#)
 - Logudorese: [pe](#)
 - Nuorese: [pede](#)
- Derived forms:
 - ⇒Vulgar Latin: [*pedicāre](#)

- Catalan: [petjar](#)
 - Borrowings:
 - → English: [pes](#)
 - → Ido: [pedo](#)
 - → Interlingua: [pede](#)
 - →German: [stante pede](#)
- [pessimus](#)
- From [Proto-Italic](#) [*pessemos](#), from [Proto-Indo-European](#) [*ped-tṛǵmó-s](#), from [*ped-](#) (“to walk, fall, stumble”) + [*-tṛǵmó-s](#) (superlative suffix). Related to [peior](#). See also [-issimus](#).
- Descendants**
- Asturian: [pésimu](#)
 - Catalan: [pèssim](#)
 - English: [pessimaj](#), [pessimism](#), [pessimist](#), [pessimistic](#), [pessimum](#)
 - French: [pessimisme](#)
 - Galician: [pésimo](#)
 - Italian: [pessimo](#)
 - Old French: [pesme](#)
 - Portuguese: [péssimo](#)
 - Spanish: [pésimo](#)
- [piscis](#)
- From [Proto-Italic](#) [*piskis](#), from [Proto-Indo-European](#) [*peysk-](#). Cognates include [Old Irish](#) [iasc](#), [Gothic](#) [\(fisks\)](#) and [Old English](#) [fisc](#) ([English](#) [fish](#)).
- Derived terms**
- [Piscis](#) (“Piscis Austrinus (constellation)”, literally, “the Fish”)
 - [Piscēs](#) (“Pisces (constellation)”, literally “the Fishes”)
 - [*porcopiscis](#) m (“[pig-fish](#), [porpoise](#)”) (Vulgar Latin)
- Related terms**
- [pisceus](#)
 - [piscicapus](#)
 - [pisciceps](#)
 - [pisciculus](#)
 - [Pisciculus](#)
 - [pisciunculus](#)

- [piscor](#)
 - [pisculentum](#)
 - [pisculentus](#)
 - [pisculus](#)
 - [piscāria](#)
 - [piscārius](#)
 - [piscārius](#)
 - [piscātō](#)
 - [piscātor](#)
 - [piscātrix](#)
 - [piscātus](#)
 - [piscātōrius](#)
 - [piscātūra](#)
 - [piscina](#)
 - [piscinilla](#)
 - [piscinula](#)
 - [piscinālis](#)
 - [piscinārius](#)
 - [piscinēnsis](#)
 - [piscōsus](#)
- Descendants**
- Balkan Romance:
- Aromanian: [peashti](#) ⇒[pescu](#)
 - Istro-Romanian: [pest](#)
 - Megleno-Romanian: [peasti](#)
 - Romanian: [peste](#)
- Dalmatian:
- [pasc](#), [pask](#)
- Italo-Romance:
- Corsican: [pesciu](#)
 - Italian: [pesce](#)
 - Neapolitan: [pesce](#)
 - Sicilian: [pisci](#)
- Gallo-Italic:
- Friulian: [pes](#)
 - Istriot: [piso](#)
 - Ladin: [pësc](#)
 - Ligurian: [pescio](#)
 - Lombard: [pès](#)

- Piedmontese: [pess](#)
- Romagnol: [pès](#)
- Romansch: [pesch](#), [pèsch](#); [pestg](#), [pèsch](#), [pesch](#); [pestg](#)
- Venetian: [pése](#), [pésse](#), [pisse](#)
- Northern Gallo-Romance:
 - Old French: [peis](#) ⇒ [pescion](#), [peissun](#), [poisson](#)
 - Bourguignon: [poisson](#)
 - French: [poisson](#) ^{ww}
 - Norman: [peissoun](#)
 - Picard: [pichon](#)
 - Walloon: [pexhon](#)
- Southern Gallo-Romance:
 - Catalan: [peix](#)
 - Occitan: [peis](#)
- Ibero-Romance:
 - Aragonese: [pex](#)
 - Old Leonese: [Term?]
 - Asturian: [pexe](#)
 - Extremaduran: [peci](#)
 - Leonese: [peixe](#)
 - Mirandese: [pec](#)
 - Old Galician-Portuguese: [peixe](#), [pexe](#), [peyx](#)
 - Galician: [peixe](#)
 - Portuguese: [peixe](#) ^{ww}
 - Old Spanish: [pez](#)
 - Spanish: [pez](#), [peje](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [pisci](#) (Campidanese), [pische](#) (Logudorese, Nuorese)
- Borrowings:
 - → Albanian: [peshk](#)
 - → Proto-Brythonic: [*pisk](#) ^{ww}

[planta](#)

Either:

- from [Proto-Italic](#) [*plāntā](#), from [Proto-Indo-European](#) [*pléh₂-nt-eh₂](#), from [Proto-Indo-European](#) [*pleh₂-](#) (“flat”)
- from [Proto-Italic](#) [*plānktā](#), from [Proto-Indo-European](#) [*plh₂nk/teh₂](#), from [*pleh₂k-](#)

[*pleh₂g-](#) (“to strike, fast”) (similar to [*peh₂ǵ-](#), whence the similarly meaning [prōpāqō](#)). Cognate with [plangō](#), [Ancient Greek](#) [πλήσσω](#) (plēssō).

Derived terms

- [plantāgō](#)
- [plantō](#)

Descendants

- → English: [plant](#) (through Old English and French)
- Catalan: [planta](#)
- → Dutch: [plant](#) (borrowing)
- French: [plante](#)
- Friulian: [plante](#)
- Galician: [planta](#) (borrowing)
- → German: [Pflanze](#) (borrowing, through Old High German)
- Italian: [pianta](#)
- Norman: [pplaunte](#) (France), [pliante](#) (Jersey), [pliante](#) (Guernsey), [pvât](#) (Sark)
- Occitan: [planta](#)
- → Old Welsh: [plant](#) ^{ww}
- Portuguese: [planta](#) (borrowing), [chanta](#) (possibly)
- Romanian: [plantă](#) (borrowing), [plântă](#)
- Romansch: [planta](#), [plaunta](#)
- Sicilian: [chianta](#)
- Spanish: [planta](#) (borrowing), [lanta](#) (obsolete)

[planus](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) [*plānos](#), from [Proto-Indo-European](#) [*pleh₂-no-s](#) (“flattened”), from [*pleh₂-](#). Further related to [Latin](#) [palma](#), [planta](#), [plautus](#), [palam](#), [palātum](#), and likely [pellō](#).

Derived terms

- [explānō](#)
- [plānitās](#)
- [plānitūdō](#)
- [plānum](#)
- [plānē](#)
- [plānō](#)

Descendants

- Asturian: [llanu](#)
- Catalan: [pla](#)
- French: [plain](#)
- Friulian: [plan](#)
- Italian: [piano](#) ^{ww}
 - → English: [piano](#)
- Occitan: [plan](#)
- Old Galician-Portuguese: [chão](#) ^{ww}
- Romanian: [plan](#) (borrowing)
- Romansch: [plàn](#), [planiv](#)
- Sardinian: [pranu](#)
- Sicilian: [chianu](#)
- Spanish: [llano](#) ^{ww}
- Venetian: [piàn](#)
- Borrowings:
 - → Asturian: [planu](#)
 - → Basque: [lau](#)
 - → French: [plan](#) ^{ww}
 - → English: [plan](#), [plain](#)
 - → Portuguese: [plano](#)
 - → Spanish: [plano](#)

Etymology 2

From [Ancient Greek](#) [πλάνος](#) (plános).

[plebs](#)

From [Old Latin](#) [plēbēs](#), from [Proto-Italic](#) [*plēdwēs](#) (whence Oscan ^{sk} (plífríks, “plebeian”, nom. sg.) via [*plēdros](#)), from [Proto-Indo-European](#) [*plh₂dʰwéh₂s](#) ~ [*plh₂dʰuh₂és](#) (whence [Ancient Greek](#) [πληθῦς](#) (plēthús, “crowd”)) from [*pleh₂-](#) (“fill”), whence [pleō](#). See also [populus](#).

Derived terms

- [plēbēcula](#)/ [plēbīcula](#)
- [plēbēius](#)
- [plēbīcola](#)
- [plēbiscitum](#)
- [plēbitās](#)
- [concilium plēbis](#)
- [tribūnus plēbis](#)

Descendants

- Emilian: [pev](#)
- Friulian: [plef](#), [plêv](#)
- Italian: [pieve](#)
- Ladin: [plief](#), [plieu](#), [pieue](#), [plié](#)
- Ligurian: [chieve](#)
- Old Occitan: [pleu](#)
- Piedmontese: [piev](#)
- Romansch: [plaif](#), [plaiv](#)
- Venetian: [piove](#)

From *plēbānus:

- Friulian: [plevan](#)
- Italian: [piovano](#)
- Ladin: [pluvan](#), [ploan](#)
- Piedmontese: [piovan](#)
- Romansch: [plevon](#), [plavan](#)
- Venetian: [plavan](#) (Muggia)

Early borrowings:

- → Proto-Brythonic: [*pluiβ](#) (from the plural)
 - Breton: [ploue](#)
 - Cornish: [pluw](#)
 - Middle Welsh: [plwyf](#)
 - Welsh: [plwyf](#)

Modern borrowings:

- → Catalan: [plebs](#)
- → English: [plebs](#), [pleb](#)
- → French: [plèbe](#)
 - → Romanian: [plebe](#)
- → Greek: [πληβείος](#) (pliveíos), [πληβεία](#) f (pliveía)
- → Icelandic: [plebbi](#)
- → Italian: [plebe](#)
- → Polish: [plebs](#)
- → Portuguese: [plebe](#)
- → Spanish: [plebe](#)

pomus

From [Proto-Italic](#) [*poomos](#), from [Proto-Indo-European](#) [*h₂po-h₁ém-os](#) (“taken off”), from [*h₂epo](#) (“off”) (whence [po-](#)) + [*hem-](#) (“take”) (whence [emō](#)).^[1] Compare the same semantic development in Ancient Greek [καρπός](#) (karpós).

Related terms

- [pōmum](#)

Descendants

- → Albanian: [pemë](#)
- Aromanian: [pom](#)
- → English: [pome](#)
- Italian: [pomo](#)
- Megleno-Romanian: [pom](#)
- Portuguese: [pomo](#)
- Romanian: [pom](#)
- Sicilian: [pumu](#)
- Spanish: [pomo](#)
- Catalan: [poma](#)
- French: [pomme](#)

pondus

From [Proto-Italic](#) [*pondos](#), from [Proto-Indo-European](#) [*\(s\)pénd-os](#), from [*\(s\)pénd-](#). Related to [pendō](#), [pendeō](#).

Derived terms

- [aequipondium](#)
- [centumpondium](#)
- [dupondius](#)
- [interpondium](#)
- [ponderarium](#)
- [ponderitās](#)
- [ponderō](#)
- [ponderōsus](#)
- [pondiculum](#)
- [pondō](#)
- [pondusculum](#)
- [superpondium](#)
- [trepondo](#)

Descendants

- → Proto-Germanic: [*punda](#)^{ww}
- → Irish: [poinn](#), [puinn](#)
- → Russian: [пуа](#) (pud)
- → Romanian: [pondere](#)
- → French: [pondéral](#)

pone

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) [*pozni](#), from [Proto-Indo-European](#) [*pós-ni](#), from [*pós](#). Related to [post](#). The accusative probably has the same origin as the accusative of [post](#).

Etymology 2

pons

From [Proto-Italic](#) [*ponts](#), from [Proto-Indo-European](#) [*póntehs](#) (“path, road”), from [*pent-](#) (“path”). Cognate with [Sanskrit](#) [पन्था](#) (pánthā-), [Ancient Greek](#) [πόντος](#) (póntos), [Old Armenian](#) [հով](#) (hun, “riverbed”), [Old English](#) [findan](#) (English [find](#)), and [Old Church Slavonic](#) [пѣнь](#) (pǫti, “road”).

Derived terms

- [pōns Varolii](#) (“bridge of [Cōnstantius Varolius](#) / [Costanzo Varolio](#)”) ([brain stem](#))
- [pōns asinōrum](#)
- [ponticulum](#)
- [pontifex](#)
- [pontō](#)

Descendants

- Aromanian: [punti](#)
- Asturian: [ponte](#) f, [puente](#) m
- → Proto-Brythonic: [*pont](#)^{ww}
- Neapolitan: [puonti](#)
- Catalan: [pont](#)
- Dalmatian: [puant](#)
- French: [pont](#)
- Friulian: [puint](#)
- Istriot: [ponto](#)
- Italian: [ponte](#)
- Ladin: [puent](#)
- Occitan: [pònt](#)
- Old Occitan: [Ponce](#) (now a place name and surname)
- Old Galician-Portuguese: [ponte](#) f
 - Galician: [ponte](#) f
 - Portuguese: [ponte](#) f
- Romanian: [punte](#)

- Romansch: [punt](#)
- Sardinian: [ponte](#), [ponti](#)
- Sicilian: [ponti](#)
- Spanish: [puente](#)
- Venetian: [pónte](#), [pónt](#)
- Walloon: [pont](#)

[porca](#)

Etymology 1

Feminine of [porcus](#).

Related terms

- (male pig): [porcus](#)

Descendants

- Aromanian: [poarcă](#)
- Catalan: [porca](#)
- Galician: [porca](#)
- Italian: [porca](#)
- Megleno-Romanian: [poarcă](#)
- Mirandese: [puorca](#)
- Neapolitan: [puorca](#)
- Occitan: [pòrca](#)
- Portuguese: [porca](#)
- Romanian: [poarcă](#)
- Sicilian: [porca](#)
- Spanish: [puerca](#)

Etymology 2

From [Proto-Indo-European](#) **prkeh₂*, from [Proto-Indo-European](#) **perk-* (“to dig”). Compare [English](#) [furrow](#).
Doublet of [riqa](#).

Descendants

- Galician: [porca](#)
- Italian: [porca](#)
- Romanian: [porcoi](#)
- Old Spanish: [puerca](#)
 - Spanish: [aporcar](#)
- Portuguese: [alporquia](#)

[porcus](#)

From [Proto-Italic](#) **porkos*, from [Proto-Indo-European](#) **pórkos* (“young pig”). Cognate with [Old English](#) [feorh](#)

(“piglet”). More at [farrow](#). Compare also [Ancient Greek](#) [πόρκος](#) (pórkos).

Derived terms

- [caput porci](#) (“a [wedge-shaped battle formation](#)”)
- [porca](#)
- [porcarius](#)
- [porcaster](#)
- [porcella](#)
- [porcellinus](#)
- [porcelliō](#)
- [porcellus](#)
- [porcetra](#)
- **porcile*
- [porcilia](#)
- [porciliaris](#)
- [porcinarium](#)
- [porcinarius](#)
- [porcinus](#)
- **porcopiscis* (“pig-fish, porpoise”) (Vulgar Latin)
- [porcula](#)
- [porculatiō](#)
- [porculator](#)
- [porculus](#)
- [porcus marinus](#) (“sea-hog, mereswine, porpoise”)
- [subulcus](#)

Descendants

Balkan Romance:

- Aromanian: [porcu](#), [porc](#)
- Istro-Romanian: [porc](#)
- Megleno-Romanian: [porc](#)
- Romanian: [porc](#)

Dalmatian:

- [puarc](#)

Insular Romance:

- Sardinian: [porcu](#), [polcu](#), [procu](#)

Italo-Romance:

- Corsican: [porcu](#)
- Gallurese: [porcu](#)

Sassarese: [porcu](#)

- Italian: [porco](#)
- Neapolitan: [puorco](#)
- Sicilian: [porcu](#)

North Italian:

- Emilian: [pòrch](#), [pòrc](#)
- Ligurian: [pòrco](#)
- Friulian: [porc](#) ⇒ [purcìt](#)
- Romansch: [portg](#), [piertg](#); [püerch](#), [piertg](#), [portg](#); [püerch](#)

▪ → Alemannic German: [Porgge](#) (presumably)

- Venetian: [porco](#)

Gallo-Romance:

- Catalan: [porc](#)
- Occitan: [pòrc](#)
- Old French: [porc](#) ^{ww}

Ibero-Romance:

- Old Leonese: [Term?]
 - Asturian: [puercu](#)
 - Mirandese: [puorco](#)
- Old Galician-Portuguese: [porco](#)
 - Fala: [porco](#)
 - Galician: [porco](#)
 - Portuguese: [porco](#) ^{ww}
- Spanish: [puerco](#)

[porta](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **portō*, from [Proto-Indo-European](#) **porthe₂*, from **per-* (“to pass through/over”). Cognate with [portus](#), [Ancient Greek](#) [πόρος](#) (póros, “means of passage”).

Derived terms

- [porta itineri longissima](#)
- [portāle](#)
 - → English: [portal](#)
 - → Italian: [portale](#)
 - → Spanish: [portal](#)
- [portarius](#)
- [portella](#)
- [porticus](#)

- [portō](#)
- [portōrium](#)
- [portula](#)
- Descendants
 - Balkan Romance:
 - Aromanian: [poartă](#)
 - Romanian: [poartă](#)
 - Ibero-Romance:
 - Asturian: [puerta](#)
 - Galician: [porta](#)
 - Leonese: [puerta](#)
 - Mirandese: [puorta](#)
 - Portuguese: [porta](#), [portão](#)
 - Spanish: [puerta](#) ⇒ [portada](#)
 - → Cebuano: [pwerta](#)
 - Italo-Romance:
 - Corsican: [porta](#)
 - Dalmatian: [puarta](#)
 - Istriot: [puorta](#)
 - Italian: [porta](#)
 - Neapolitan: [porta](#), [puorta](#)
 - Sicilian: [porta](#)
 - Venetian: [porta](#)
 - Occitano-Romance:
 - Catalan: [porta](#)
 - Occitan: [pòrta](#)
 - Oil:
 - Bourguignon: [pote](#)
 - French: [porte](#)
 - Walloon: [poite](#)
 - Rhaeto-Romance:
 - Friulian: [puarte](#)
 - Romansch: [porta](#)
 - Sardinian:
 - [polta](#), [porta](#), [pota](#)
- Borrowings
 - → Albanian: [portë](#)
 - → Basque: [borta](#)
 - → Proto-Brythonic: [*porð](#) ^{ww}
 - → English: [porta](#) (learned)

- → Esperanto: [pordo](#)
- → Proto-West Germanic: [*portā](#) ^{ww}
- → Byzantine Greek: [πόρτα](#) (pórta)
 - Greek: [πόρτα](#) (pórta)
 - Pontic Greek: [πόρτα](#) (pórta)
 - → Laz: [პორტა](#) (pōtra), [ფორტა](#) (poŕta)
 - → Bulgarian: [портa](#) (porta)
 - → Old Church Slavonic: [портъта](#) (porŭta)
- → Ido: [pordo](#)

Etymology 2

Inflected form of [portō](#) (“carry, bear”).

portus

From [Proto-Italic](#) [*portus](#), from [Proto-Indo-European](#) [*pértus](#) (“crossing”). Cognates include [Northern Kurdish](#) [pir](#) (“bridge”), [Russian](#) [перѐмь](#) (perét’, “push forward”), [Old Norse](#) [fjörðr](#) (“firth, fjord”) and [Old English](#) [ford](#) ([English](#) [ford](#)). See also [porta](#).

Derived terms

- [angiportus](#)
- [Argōus Portus](#)
- [portitor](#)
- [Portus](#)
- [Portūnus](#)

Descendants

- Corsican: [portu](#)
- Gallurese: [poltu](#)
- Italian: [porto](#)
 - → Romanian: [port](#)
 - → Slavomolisano: [lupuort](#)
- Neapolitan: [puorto](#)
- Old Leonese:
 - Asturian: [puertu](#), [puerto](#), [puirtu](#), [puorto](#), [puörtu](#), [portu](#)
- Old Occitan: [port](#)
 - Catalan: [port](#)
 - Occitan: [pòrt](#)
- Old Galician-Portuguese: [porto](#)

- Galician: [porto](#)
- Portuguese: [porto](#)
- Old Spanish: [puerto](#)
 - Spanish: [puerto](#)
- Rhaeto-Romance:
 - Friulian: [puart](#)
 - Ladin: [port](#)
 - Romansch: [port](#)
- Sardinian: [poltu](#), [portu](#)
- Sicilian: [portu](#)
- Venetian: [porto](#)
- → Proto-Brythonic: [*porð](#) ^{ww}
- → Old French: [port](#)
 - French: [port](#)
 - → Romanian: [port](#)
 - Norman: [port](#)
 - → Middle High German: [port](#)
 - German: [Port](#)
 - → Russian: [порт](#) (port)
- → Faroese: [portur](#)
- → Proto-West Germanic: [*port](#) ^{ww}
- → Old Irish: [port](#) ^{ww}
- → Polish: [port](#)

posco

From [Proto-Italic](#) [*porskō](#), from [Proto-Indo-European](#) [*pr\(k\)skéti](#), from [*prek-](#) (“to ask, ask for”) + [*-skéti](#) (“imperfective suffix”). [Latin](#) [-escō](#) (inchoative suffix) derives separately from this ending. Cognates include [Latin](#) [prex](#) (“prayer”), [proculus](#) (“suitor”), [Sanskrit](#) [प्रच्छति](#) (prcchāti), [Old Armenian](#) [հարց](#) (harc’), [Old Church Slavonic](#) [прѣсѣти](#) (prositī), [German](#) [forschen](#), and [Old English](#) [friġnan](#) (whence [English](#) [frain](#)).

Derived terms

- [appōscō](#)
- [postulō](#)

postis

From either:

- Proto-Italic **porstis*, from [Proto-Indo-European](#) **p_ṛ-sth₂-i-s* (“standing forth”), from **pró* + **steh₂-* (“to stand”) + **-is*;
- or Proto-Italic **postis*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂pó-sth₂-i-s* (“standing upright”), from **h₂pó* + **steh₂-* (“to stand”) + **-is*.^[2]

Descendants

- Old French: [post](#)
 - Middle French: [post](#)
 - French: [pôt](#) (dialectal)
 - ⇒ Middle French: [poteau](#), [postiau](#)
 - French: [poteau](#)
- Old Occitan: [post](#)
 - Catalan: [post](#)
 - Occitan: [pòst](#)
- West Iberian
 - Galician: [poste](#)
 - Portuguese: [poste](#)
 - → Hunsrik: [Poste](#)
 - Spanish: [poste](#)
 - → Cebuano: [poste](#)
 - → Tagalog: [poste](#)
- → Welsh: [post](#)
- → Proto-West Germanic: **post* ^{ww}

[postulo](#)

From [poscō](#) (“beg, demand, request, desire”) From [Proto-Italic](#) **porskō*, from [Proto-Indo-European](#) **pr(k)skéti*.

Derived terms

- [apostulō](#)
- [dēpostulō](#)
- [expostulō](#)
- [postulārius](#)
- [postulātiō](#)
- [postulātor](#)
- [postulātus](#)
- [postulāticius](#)

Descendants

- English: [postulate](#)
- Esperanto: [postuli](#)
- French: [postuler](#)
- Italian: [postulare](#)
- Portuguese: [postular](#)
- Spanish: [postular](#)

[potus](#)

From [Proto-Italic](#) **pōtos*, from [Proto-Indo-European](#) **ph₃tós* (“(having been) drunk; having drunk”), derived from the root **peh₃-* (“to drink”). Synchronically the perfect passive participle of [pōtō](#) (“I drink”).

Descendants

- → Italian: [poto](#)

[prae](#)

From [Proto-Italic](#) **prai*, from [Proto-Indo-European](#) **préh₁i*. Cognate with [Old Latin](#) **pri* (“before”), as in [prior](#), [pridiē](#), etc. Other Italic cognates include [Oscan](#) *prai* and [Umbrian](#) *pre*. The ablative is from the PIE locative.

Derived terms

- [prae-](#)
- [praeter](#)
- [praeo](#)

Descendants

- Eastern Romance:
 - Romanian: [prea](#)

[praestino](#)

From *prae-* + **stanō*, the latter an unattested verb from [Proto-Italic](#) **stanō*, from [Proto-Indo-European](#) **stnéh₂ti ~ stnh₂énti*. Related to [stō](#). Compare [obstinō](#) and [dēstinō](#) from the same stem.

[prandium](#)

- Might be from [Proto-Italic](#) **prāmo-(e)d-yom*, from [Proto-Indo-European](#) **prh₃mós* (“first”) + **hed-* (“to eat”), thus originally “first meal”. See [primus](#), [edō](#) and compare [Ancient Greek](#) [ἄριστον](#) (*áriston*).^{[3][4][5]}
- Another interpretation for the first element is **pram* (“before > early”), from [Proto-Indo-European](#) **preh₂m*.^[6]

Derived terms

- [prandēo](#)
- [prandiolum](#), [prandiculum](#)

Related terms

- [dēprāns](#)
- [imprānsus](#)
- [prānsitō](#)
- [prānsor](#)
- [prānsōrius](#)

Descendants

- Aromanian: [prāndzu](#)
- Dalmatian: [prinz](#)
- Italian: [pranzo](#), [prandio](#)
- Occitan: [prandièra](#)
- Old French: [prangier](#)
 - Bourguignon: [pregneire](#), [pergneire](#)
 - Lorrain: [pragné](#)
 - Picard: [prangère](#), [pringère](#)
- → Old Irish: [próind](#)
 - Irish: [proinn](#)
- → Portuguese: [prândio](#)
- Romanian: [prânz](#)
- Sardinian: [prāngiu/prandiu](#)
- Sicilian: [pranzu](#)
 - → Maltese: [pranzu](#)
- → Welsh: [prain](#)
- =Late Latin: [prandialis](#)
 - → English: [prandial](#)

[pratium](#)

From [Proto-Indo-European](#) **preh₂-* (“to bend”). Cognate with [prāvus](#). Compare with [campus](#).

Derived terms

- [prātēnsis](#)
- [prātulum](#)

Descendants

- Asturian: [prau](#)
- Catalan: [prat](#), [prada](#)
- Corsican: [pratu](#)

- Extremaduran: [plau](#)
- French: [pré](#)
- Friulian: [prât](#)
- Galician: [prado](#)
- Italian: [prato](#)
- Ladin: [pra](#)
- Norman: [prai](#) (Guernsey)
- Occitan: [prat](#)
- Portuguese: [prado](#)
- Romanian: [prat](#)
- Romansch: [prà](#), [prau](#), [pro](#)
- Sardinian: [padru](#), [pardu](#), [pradu](#), [pratu](#)
- Sicilian: [prau](#), [pratu](#)
- Spanish: [prado](#)
- Venetian: [pra](#)

[pravus](#)

From [Proto-Italic](#) **prāwos*, from [Proto-Indo-European](#) **preh₂-wo-s*, from **preh₂-* (“to bend”). Cognate with [prātum](#).

Derived terms

- [dēprāvō](#)
- [prāvē](#)
- [prāvitās](#)

Descendants

- Asturian: [bravu](#) (*partially*)
- Catalan: [brau](#) (*partially*)
- Galician: [bravo](#) (*partially*)
- Italian: [pravo](#), [bravo](#) (*partially*)
 - French: [brave](#)
 - English: [brave](#)
- Norman: [brave](#) (*partially*)
- Occitan: [brau](#) (*partially*)
- Portuguese: [pravo](#), [bravo](#) (*partially*)
- Sardinian: [bravu](#) (*partially*)
- Spanish: [pravo](#), [bravo](#) (*partially*)
- Venetian: [bravo](#) (*partially*)
- Romanian: [bravo](#) (*partially*)

[pristinus](#)

From unattested **pris*, zero-grade-suffix variant of [prius](#) (compare [maqis](#), [maius](#)), and *-tinus*. First element is from [Proto-Indo-European](#) **per*; second element from [Proto-Indo-European](#) **ten-*.

Descendants

- → Catalan: [pristi](#)
- → Italian: [pristino](#)
- → Middle French: [pristin](#)
 - French: [pristin](#)
 - → English: [pristine](#)
- → Portuguese: [pristino](#)
- → Spanish: [prístino](#)

[probo](#)

From [Proto-Italic](#) **proβwāō*, from [Proto-Indo-European](#) **pro-b^hH-wō-s* (“being in front”), from **pro-* (“forward”) + **b^huH-* (“to be”).^{[?] Equivalent to [probus](#) (“good, fit”) + *-ō*.}

Derived terms

- [approbō](#)
- [comprobō](#)
- [improbō](#)
- [proba](#)
- [probābilis](#)
- [probāmentum](#)
- [probātor](#)
- [probātus](#)
- [reprobō](#)

Descendants

- Aragonese: [prebar](#)
- Asturian: [probar](#)
- Catalan: [provar](#)
- Friulian: [provâ](#)
- Galician: [probar](#)
- Italian: [provare](#)
 - → Esperanto: [provi](#)
- Occitan: [provar](#)
- Old French: [prover](#), [prouver](#); [pruver](#)
 - French: [prouver](#)

○ → German: [prüfen](#)

○ → Old English: [prōfian](#)

▪ Middle English: [proven](#)

▪ English: [prove](#)

ww

- Portuguese: [provar](#)
- Romanian: [proba](#)
- Romansch: [pruvar](#), [pruver](#), [pruar](#), [provar](#)
- Sardinian: [proai](#), [proare](#), [probare](#), [provai](#), [provare](#)
- Sicilian: [pruvari](#)
- Spanish: [probar](#)
 - → Ido: [probar](#)
- Venetian: [provar](#), [proar](#)
- → Dutch: [proberen](#), [proeven](#)
- → English: [probe](#)
- → German: [probieren](#), [proben](#)
- → Hungarian: [próbál](#)
- → Old Irish: [promaid](#)
 - Irish: [promh](#)

[probus](#)

From [Proto-Italic](#) **proβwos*, from [Proto-Indo-European](#) **pro-b^hH-wō-s* (“being in front”), from **pro-* (“forward”) + **b^huH-* (“to be”). See also [prōsum](#). Cognate with [Sanskrit](#) [प्रभु](#) (*prabhú*, “excellent, foremost, potent”).

Derived terms

- [approbus](#)
- [improbus](#)
- [probē](#)
- [probitās](#)
- [probiter](#)
- [reprobus](#)

Related terms

- [probābilis](#)
- [probābilit̄er](#)
- [probātiō](#)
- [probātor](#)

- [probātus](#)
- [probō](#)

Descendants

- French: [probe](#)
- Italian: [probo](#)
- → Portuguese: [probo](#)
- Sicilian: [provu](#)
- → Spanish: [probo](#)

promineo

From [prō-](#) + [*mineō](#) (“project, jut”), from [Proto-Indo-European *men-](#) (“to stand out”).

Derived terms

- [prōminēns](#)
- [prōminenter](#)
- [prōminentia](#)
- [prōminulus](#)

Related terms

- [ēmineō](#)
- [immineō](#)
- [prōmunturium](#)

propago

Etymology 1

From [prō-](#) and [Proto-Indo-European *peh₂ǵ-](#) (“to attach”) (whence [panqō](#)).

Derived terms

- [prōpāgātiō](#)

Descendants

- Catalan: [propagar](#)
- English: [propagate](#)
- French: [propager](#)
- Galician: [propagar](#)
- Ido: [propagar](#)
- Italian: [propagare](#)
- Occitan: [propagar](#)
- Portuguese: [propagar](#)
- Romanian: [propaga](#)
- Sicilian: [prupagari](#)
- Spanish: [propagar](#)

Etymology 2

From [prōpāqō](#) above. Compare [planta](#).

Descendants

- Old French: [provain](#)
 - French: [provin](#)
 - → English: [provine](#)
- =Italian: [propaggine](#)
- → English: [propago](#)

proximus

From [Proto-Indo-European *prokʷismmos](#), from [*prokʷe](#) (whence [prope](#)). See also [-issimus](#).

Derived terms

- [proximitās](#)
- [proximō](#)
- [proximus egomet mihi](#)
- [Proxima Centauri](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - → Albanian: [prozhëm](#) (“small forest”)
- Italo-Romance:
 - Italian: [prossimo](#)
 - Sicilian: [pròssumu](#)
- Padanian: (some modern forms likely influenced by Italian)
 - Friulian: [prossim](#)
 - Old Ligurian: [prosem](#)
 - Piedmontese: [pròssim](#)
 - Romansch: [prosseme](#)
- Northern Gallo-Romance:
 - Old French: [proisme](#), [proesme](#)
 - Middle French: [proisme](#), [presme](#)
 - → Middle English: [prome](#)
 - Poitevin-Saintongeais: [presme](#)
- Southern Gallo-Romance:
 - Catalan: [proisme](#), [pruyme](#)
 - Old Occitan: [prosme](#), [pruesme](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [prossima](#) (“pregnant (ref. to livestock)”)

Borrowings:

- → Catalan: [pròxim](#)
- → English: [proxime](#)
- → Galician: [próximo](#)
- → Portuguese: [próximo](#)
- → Romanian: [proxim](#)
- → Spanish: [próximo](#), [próximo](#)

pruina

From [Proto-Indo-European *prews-](#) (“to freeze; frost”). Cognate with [prūna](#) (“a live coal”). More at [freeze](#).

Descendants

- → Esperanto: [prujno](#)
- French: [bruine](#)
- Galician: [pruína](#)
- Italian: [brina](#)
- Piedmontese: [brin-a](#)
- Portuguese: [pruína](#)
- Romanian: [pruină](#)
- Venetian: [puina](#), [poina](#)

pugnus

From [Proto-Italic *puqnos](#), from [Proto-Indo-European *puǵnos](#), [*puǵnos](#), from [*pewǵ-](#) (“prick, punch”). Near cognates include [Ancient Greek πυγμή](#) (pugmḗ, “fist”). Related to [punqō](#).

Derived terms

- [pugneus](#)
- [pugnitus](#)
- [pugnō](#)

Related terms

- [pugil](#)
- [pugiō](#)
- [pugna](#)
- [pugnācītās](#)
- [pugnācīter](#)
- [pugnāculum](#)
- [pugnāntia](#)
- [pugnātor](#)
- [pugnātōrius](#)

- [pugnātrīx](#)
- [pugnāx](#)
- [pungō](#)

Descendants

- Aromanian: [pulmu](#)
- Asturian: [puñu](#)
- Catalan: [puny](#)
- Corsican: [pugnu](#)
- Emilian: [pugn](#)
- Esperanto: [pugno](#)
- French: [poing](#)
- Friulian: [pugn](#)
- Galician: [puño](#)
- Ido: [pugno](#)
- Istriot: [poúgno](#)
- Italian: [pugno](#)
 - Greek: [μπουνιά](#) f (bouniá)
- Lombard: [pugn](#)
- Neapolitan: [punio](#)
- Occitan: [ponh](#), [punh](#)
- Portuguese: [punho](#)
- Romanian: [pumn](#)
- Romansch: [pugn](#), [puogn](#)
- Sardinian: [punzu](#), [prunzu](#), [pungiu](#), [puniu](#)
- Sicilian: [pugn](#)
- Spanish: [puño](#)
- Venetian: [pugno](#)
- Walloon: [pougn](#)

pulcher

Uncertain. Traditionally derived from [Proto-Indo-European](#): ● **perk-ro-*, from the root **perk-* (“motley, variegated”), with dissimilation of the first **-r-* into **-l-*,^{[8][9]} though this has been challenged.^[10] Connection with [poliō](#) (“to polish, smooth”) or [polleō](#) (“to be strong”) is to be excluded.^[9] The aspiration is often considered secondary when the word would have been made to derive from [Ancient Greek](#) [πολύχρους](#) (polúkhrous) by [folk etymology](#),^{[n 1][12][11]} while an [Etruscan](#) borrowing is usually discarded.^{[12][9]}

Derived terms

- [pulchellus](#)
- [pulchrālia](#)
- [pulchrē](#)
- [pulchritās](#)
- [pulchritūdō](#)

Descendants

- → Catalan: [pulcre](#)
- French: [poucre](#) (dialectal)
- → Italian: [pulcro](#)
- → Portuguese: [pulcro](#)
- → Spanish: [pulcro](#)

pulex

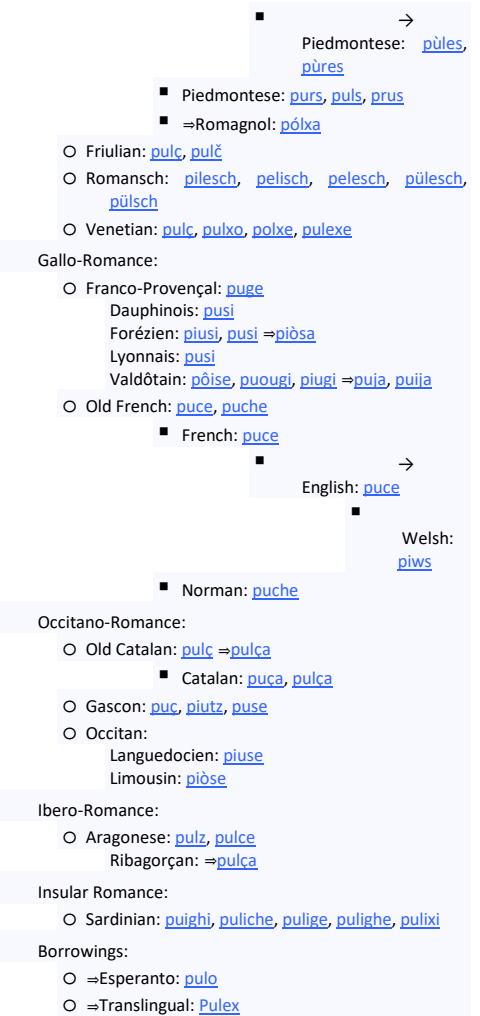
From [Proto-Indo-European](#) **plúsīs* (“flea”). Cognates include [Ancient Greek](#) [ψύλλα](#) (psúlla), [Sanskrit](#) [प्लुषि](#) (plúṣi), [Old Armenian](#) [լու](#) (lu) and [Old English](#) [flēah](#), [flēa](#) ([English](#) [flea](#)).

Derived terms

- **pūlica*
- **pūlicō*

Descendants

- **Balkan Romance:**
 - Aromanian: [puric](#)
 - Romanian: [purice](#)
- **Dalmatian:**
 - [pulco](#)
- **Italo-Romance:**
 - Italian: [pulce](#)
 - Central Italian: [pulce](#), [purge](#), [purce](#) ⇒ [purgia](#)
 - Tuscan: [puce](#), [pulce](#), [puice](#)
 - ⇒ Neapolitan: [pócia](#), [polàcia](#)
 - Sicilian: [pūlicj](#), [puci](#), [purci](#)
- **North Italian:**
 - Gallo-Italic:
 - Ligurian: [prúxa](#), [purxa](#)
 - Lombard: [púles](#), [púres](#)
 - Franco-Provençal: [pulas](#) (Valdôtain)

pulmo

From [Proto-Italic](#) **plumō* with [metathesis](#), from [Proto-Indo-European](#) **pléwmō*. Cognates include [Sanskrit](#) [क्लोमन्](#)

(klóman), [Ancient Greek](#) *πλεῦμων* (pleúmōn) and [Old Church Slavonic](#) *плюма* (pljušta).

Derived terms

- [pulmōnāceus](#)
- [pulmōnālis](#)
- [pulmōnārius](#)
- [pulmōnātus](#)
- [pulmōneus](#)
- [pulmunculus](#)

Descendants

Romance:

- Eastern Romance:
 - Aromanian: [pālmunā](#), [plimunā](#)
 - Romanian: [plămân](#), [pulmon](#)
- Western Romance:
 - Gallo-Romance:
 - Catalan: [pulmó](#)
 - Old French: [poumon](#)
 - French: [poumon](#)
 - Friulian: [palmon](#)
 - Occitan: [palmon](#)
 - Piedmontese: [polmon](#)
 - Romansch: [lom](#), [lomm](#)
 - Venetian: [polmon](#)
 - Walloon: [peumon](#)
 - Ibero-Romance:
 - Asturian: [pulmón](#)
 - Galician: [pulmón](#), [polmón](#)
 - Portuguese: [pulmão](#)
 - Old Spanish: [pulmon](#)
 - Spanish: [pulmón](#)
 - Italo-Dalmatian:
 - Neapolitan: [permóne](#), [pirmùni](#), [premmone](#), [prummune](#), [purmune](#)

- Sicilian: [purmuni](#), [pirmuni](#)

○ Italo-Romance:

- Italian: [polmone](#)

- Sardinian: [pimone](#), [piumone](#), [piumoni](#), [primone](#), [prummone](#)

purus

From [Proto-Italic](#) **pūros*, from [Proto-Indo-European](#) **pewH-* (“to cleanse, purify”). Cognate with [putus](#).

Derived terms

- [dēpūrō](#)
- [pūrificō](#)
- [pūrē](#)
- [pūrō](#)

Descendants

- Italian: [puro](#)
- Old French: [pur](#)
 - French: [pur](#)
 - → Romanian: [pur](#)
 - Norman: [pur](#)
 - → Middle English: [pure](#), [pur](#), [puvr](#), [pore](#), [poure](#), [peure](#), [puʒr](#), [puir](#), [puire](#), [puyre](#)
 - Scots: [puir](#), [pure](#)
 - English: [pure](#)
 - → Cornish: [pur](#)
- Old Occitan:
 - Catalan: [pur](#)
- Old Galician-Portuguese: [puro](#)
 - Galician: [puro](#)
 - Portuguese: [puro](#)
- Old Spanish:
 - Spanish: [puro](#)
 - → English: [puro](#)
 - → Greek: [πούρο](#) (poúro)
 - → Turkish: [puro](#)
- Romansch: [pur](#), [pür](#)
- Sicilian: [puru](#)

- → German: [pur](#)
- → Proto-Brythonic: **pwr*
 - Welsh: [pur](#)
- → Swedish: [pur](#)

pus

From [Proto-Italic](#) **puos*, from [Proto-Indo-European](#) **púH-os* ~ **púH-es-os*, from **puH-*. Cognate with [Sanskrit](#) *पुष्य* (púvas), [Ancient Greek](#) *πύον* (púon), *πύθω* (púthō, “to rot”), [Gothic](#) *𐌱uls* (“foul”), [Old English](#) *fūl* (“foul”), [English](#) *foul*.

Derived terms

- [pūrulentus](#)
- [suppūrō](#)

Descendants

- Aromanian: [pronjiu](#), [proanji](#)
- Catalan: [pus](#)
- → Dutch: [pus](#) (learned)
 - → Papiamentu: [pus](#)
- → English: [pus](#)
- French: [pus](#)
- Galician: [pus](#)
- Italian: [pus](#), [purino](#)
- Portuguese: [pus](#)
- Romanian: [puroi](#)
- Spanish: [pus](#)

putus

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **putos*, from [Proto-Indo-European](#) **puHtós*, from **pewH-* (“to cleanse, purify”). Cognate with [pūrus](#), [Sanskrit](#) *पुत* (pūtá).

Derived terms

- [putō](#)

Etymology 2

Earlier conjecture/variant reading in Pseudo-Virgilian Catalepton, where more recent editions read *Pothus* (“Desire”), i.e. personified [Ancient Greek](#) *πόθος* (póthos).^[13] The word would match the base form of *pusillus*, *putillus* (see the former for details) as well as a number of Italic and Indo-European cognates. For this reason it has found a circulation in etymological works and is included as a headword by De Vaan,^[14] but the single attestation is

spurious, making this a **ghost word**. See [Proto-Italic *putlos](#) and Latin *puer, pūsus, pullus*.

qua

Etymology 1

Adverb declined from *quī*. Diachronically, from [Proto-Indo-European *kʷéh₂](#); compare [Ancient Greek πῆ](#) (pêi), *πῆ* (pê, “which way, how”) and Latin *quam*.

Related terms

hide ▲ [Latin correlatives](#) ^(edit)

Etymology 2

Inflection of *quī* (“who, which”).

Etymology 3

Inflection of *quis* (“anyone, something, anyone, anything”).

quadraginta

From [Proto-Indo-European *kʷétwrdkóm̥t](#) (“four-ten”). Cognates include [Ancient Greek τετρακόβοντα](#) (tetrókonta) and [Sanskrit चत्वारिंशत्](#) (catvāriṃśát).

Derived terms

- [duodēquadragintā](#)
- [ūndēquadragintā](#)
- [quaranta](#) (late)

Related terms

- [quattuor](#)

Descendants

- Dalmatian:
 - [quaranta](#)
- Italo-Romance:
 - Corsican: [quaranta](#)
 - Italian: [quaranta](#)
 - → Sabir: [quaranta](#)
 - Neapolitan: [quaranta](#)
 - Sicilian: [quaranta](#)
- Northern Italian:
 - Emilian: [quaranta](#)
 - Friulian: [cuarante](#)
 - Istriot: [quaranta](#)
 - Ladin: [caranta](#)
 - Ligurian: [quaranta](#)
 - Lombard: [quaranta](#)
 - Piedmontese: [quaranta](#)
 - Romagnol: [quarānta](#)

○ Romansch: [quaranta](#), [curonta](#), [curànta](#), [curanta](#), [quaraunta](#)

○ Venetian: [cuaranta](#), [quaranta](#)

• Gallo-Romance:

○ Franco-Provençal: [quaranta](#)

○ Old French: [quarante](#)

▪ Middle French: [quarante](#)

▪ French: [quarante](#)

^{ww}

▪ Norman: [tcherànte](#) (Guernsey), [quarante](#) (Jersey)

▪ Walloon: [cwarante](#), [karant](#)

• Occitano-Romance:

○ Aragonese: [quaranta](#), [quaranta](#)

○ Catalan: [quaranta](#), [coranta](#)

▪ → Sardinian: [coranta](#) (Campidanese)

○ Occitan: [quaranta](#)

• West Iberian:

○ Old Leonese:

▪ Asturian: [cuarenta](#)

▪ Extremaduran: [cuarenta](#)

▪ Leonese: [cuarenta](#)

○ Old Galician-Portuguese: [quaraenta](#), [quareenta](#), [quarenta](#), [quaranta](#)

▪ Galician: [corenta](#)

▪ Portuguese: [quarenta](#)

^{ww}

○ Old Spanish: [cuaraenta](#), [quaraenta](#)

▪ Ladino: [kuarenta](#)

▪ Spanish: [cuarenta](#)

▪ Papiamentu: [cuarenta](#)

▪ → Cebuano:

[kwarenta](#)

[a](#)

▪

→

Tagalog: [kuwarenta](#)

[ta](#)

• Insular Romance:

○ Sardinian: [baranta](#) (Logudorese), [cuaranta](#) (Campidanese)

quam

Etymology 1

From [Proto-Italic *kʷis](#), **kʷoi*, from [Proto-Indo-European *kʷéh₂m](#), accusative of **kʷéh₂*, feminine of **kʷos*, **kʷis*. Compare its masculine form *cum* (as in *tum-tam*). "In such a sentence as *hic tam beatus est, quam ille* the sense of *tam beatus* could equally be rendered by *non beatior*. It was presumably by the substitution of equivalent expressions ('contamination'), possibly first in negative expressions, that the illogical *quam 'as'* came to be used after comparatives." ^[15]

Derived terms

- [perquam](#)
- [priusquam](#)
- [quandiū](#)
- [quamquam](#)
- [quamvis](#)
- [quandō](#)
- [quantus](#)
- [quasi](#)
- [quisquam](#)
- [quōquam](#)
- [tamquam](#)
- [umquam](#)
- [usquam](#)

Related terms

hide ▲ [Latin correlatives](#) ^(edit)

Descendants

- French: [que](#) (“than, as”)
- Old Galician-Portuguese: [quan](#); [ca](#)
 - Galician: [can](#) (“how”); [ca](#) (“than”)
 - Portuguese: [quão](#) (“how, as”); [ca](#) (“than”) (northern)

- Romanian: *ca* (“than, as”)
- Romansch: *ca* (“than”)
- Spanish: *cuan* (“how”)

Etymology 2

See *quī* (relative pronoun and interrogative adjective).

Etymology 3

See *quis* (pronoun).

quantus

From *Proto-Italic* **kʷijentos*, from *Proto-Indo-European* **kʷih₂onts* (“how much, how many”), from **kʷih₂*, neuter of **kʷis*. Cognate with *Ashkun* *čit*, *Waigali* *kiti*, *Sanskrit* *कियत्* (*kiyat*), *Avestan* *𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀𐬎𐬀𐬎𐬀𐬎𐬀* (*cuuant*).

Derived terms

- *quantitās*
- *quantopere*
- *quantulus*
- *quantusvis*

Related terms

hide ▲ *Latin correlatives* ^(edit)

Descendants

- Aromanian: *cāt* (through conflation with *quotus*)
- Asturian: *cuántu*
- Aragonese: *quan*
- Catalan: *quant*
- Dalmatian: *cont*
- Franco-Provençal: *quint* (through confusion with *quinam*)
- French: *quant*
- Galician: *canto*
- → Interlingua: *quante*
- Italian: *quanto*
- Lombard: *quat*
- Megleno-Romanian: *cot* (through conflation with *quotus*)
- Neapolitan: *quanto*
- Occitan: *quant*
- Portuguese: *quanto*
- Romanian: *cāt* (through conflation with *quotus*)
- Romansch: *quant*, *cont*, *quaunt*

- Sardinian: *cantu*
- Sicilian: *quanto*
- Spanish: *cuanto*, *cuánto*
- Venetian: *quanto*

quattuor

From *Proto-Italic* **kʷettwōr* (**t* duplicated preceding **-w-*), from *Proto-Indo-European* **kʷetwōr*, neuter plural of **kʷetwóres*. Cognates include *Sanskrit* *चत्वर* (*catur*), *Old Armenian* *յոթ* (*č’ork*), *Ancient Greek* *τέσσαρες* (*téssares*), and *Old English* *fēower* (*English* *four*). The change of **e* to *a* is unexplained; the expected form would be **quettuor*.

Derived terms

- *quadrangulātus*
- *quadrantal*
- *quadrantālis*
- *quadrantārius*
- *quadrangulum*
- *quadrangulus*
- *quadriduūm*
- *quadriduānus*
- *quadridēns*
- *quadrieniis*
- *quadrenniūm*
- *quadrifidus*
- *quadrifluus*
- *quadriflūvium*
- *quadriforis*
- *quadrifrōns*
- *quadrifāriam*
- *quadrifāriter*
- *quadrifārius*
- *quadrifiniūm*
- *quadrifinālis*
- *quadrīgamus*
- *quadrīgeminus*
- *quadrīgōnus*
- *quadrīguis*

- *quadriiugus*
- *quadrilaterus*
- *quadrilibris*
- *quadrimanus*
- *quadrimembris*
- *quadrimestruus*
- *quadrimestris*
- *quadringentiēs*
- *quadringenti*
- *quadrīpartīō*
- *quadrīpartītīō*
- *quadrīpartītus*
- *quadrīpartītō*
- *quadrirēmīs*
- *quadrīsēmūs*
- *quadrivium*
- *quadrīerīs*
- *quadrāns*
- *quadrātīō*
- *quadrātum*
- *quadrātus*
- *quadrātārius*
- *quadrātē*
- *quadrātūra*
- *quadrīgae*
- *quadrīgulae*
- *quadrīgālis*
- *quadrīgārius*
- *quadrīgātus*
- *quadrīmulus*
- *quadrīmus*
- *quadrīmātus*
- *quadrīnī*
- *quadrō*
- *quater*

- [quaterniō](#)
- [quaternārius](#)
- [quaternī](#)

Related terms

- [quādra](#)
- [quadrāgintā](#)
- [quādrus](#)
- [quārtus](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [patru](#), [paturu](#)
 - Istro-Romanian: [pātru](#)
 - Megleno-Romanian: [patru](#)
 - Romanian: [patru](#)
- Dalmatian:
 - [quater](#), [quatar](#), [kuatri](#), [čatro](#), [quattro](#)
- Italo-Romance:
 - Corsican: [quattru](#)
 - Gallurese: [cattru](#), [quattru](#)^[16]
 - Italian: [quattro](#)
 - → Sabir: [quatr'](#) (or via some other Romance variety)
 - Neapolitan: [quatto](#)
 - Tarantino: [quatt](#)
 - Sicilian: [quattru](#)
 - Sassarese: [quattru](#)^[16]
- North Italian:
 - Emilian: [quāter](#)
 - Friulian: [cuatri](#)
 - Istriot: [quatro](#)
 - Ladin: [cater](#)
 - Ligurian: [quattro](#)
 - Lombard: [quatar](#), [quater](#), [quasar](#)
 - Piedmontese: [quatr](#)
 - Romagnol: [quatar](#)
 - Romansch: [quatter](#), [quater](#)
 - Venetian: [quattro](#)
- Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [quatro](#)

- Old French: [quatre](#), [catre](#), [gatre](#)
 - Franc-Comtois: [quaitre](#)
 - Middle French: [quatre](#)
 - French: [quatre](#)^{ww}
 - Norman: [quate](#) (continental), [quatre](#) (Guernsey), [quat'](#) (Jersey)
 - Picard: [quate](#)
 - Walloon: [cwate](#)
- Occitano-Romance:
 - Catalan: [quatre](#)
 - Old Occitan: [catre](#), [quatre](#)
 - Occitan: [quatre](#), [quāte](#)
- Ibero-Romance:
 - Navarro-Aragonese: [quatro](#)
 - Aragonese: [quatre](#), [quatro](#)
 - Old Leonese: [quatro](#)
 - Asturian: [cuatro](#), [cuatru](#), [cuetru](#)
 - Leonese: [cuatru](#)
 - Mirandese: [quatro](#)
 - Old Galician-Portuguese: [quatro](#)
 - Fala: [cuatru](#)
 - Galician: [catro](#)
 - Portuguese: [quatro](#)^{ww}
 - Old Spanish: [quatro](#)
 - Ladino: [cuatro](#)
 - Spanish: [cuatro](#)
 - Chavacano: [kwatro](#)
 - Palenquero: [cuatro](#)

- Insular Romance:
 - Sardinian:^[16] [quattu](#), [quattu](#), [batturu](#)
 - Campanian: [quattu](#), [quattu](#), [batturu](#)
 - Logudorese: [battor](#)
 - Nuorese: [battor](#)
- Borrowings:
 - → French: [quatuor](#)

-que

From [Proto-Italic](#) **-kʷe* (“and”), from [Proto-Indo-European](#) **-kʷe* (“and”). Cognates include [Sanskrit](#) [च](#) (ca), [Ancient Greek](#) [τε](#) (te), [Proto-Germanic](#) **-hw* (→ English [\(thou\)gh](#)).

Derived terms

- [atque](#)
- [a lacte cunisque](#)
- [cumque](#)
- [itaque](#)
- [filioque](#)
- [namque](#)
- [neque](#)
- [quoque](#)
- [quisque](#)
- [SPQR](#)
- [ubique](#)
- [undique](#)
- [uterque](#)
- [utique](#)

Related terms

- [que](#)

quei

From [Proto-Italic](#) **kʷoi*, from [Proto-Indo-European](#) **kʷos*, **kʷis*.

Descendants

- Latin: [qui](#)</text>
</revision> </page> <page>

qui

Etymology 1

From earlier [quei](#), from [Proto-Italic](#) **kʷoi*, from [Proto-Indo-European](#) **kʷis*, **kʷos*.

Derived terms

- [ad quem](#)
- [aliqui](#)
- [alioquī](#)
- [cuius](#)
- [omnis quī](#)
- [quod erat demonstrandum](#)
- [quā](#)
- [quī](#)
- [quicum](#)
- [quicumque](#)
- [quidam](#)
- [quilibet](#)
- [quivīs](#)
- [quō](#)
- [quōquam](#)

Related terms

- [cuius](#)
- [cum](#)
- [quis](#)
- [quam](#)
- [ut](#)

Descendants

- **Balkan Romance:**
 - Aromanian: [tsini](#), [cui](#)
 - Romanian: [cine](#), [cui](#)
- **Italo-Romance:**
 - Italian: [chi](#)
 - Sicilian: [cui](#), (Apocoped) [cu'](#)
- **Northern Gallo-Romance:**
 - French: [qui](#), [que](#)
 - Picard: [qui](#)
- **Southern Gallo-Romance:**
 - Aragonese: [qui](#)
 - Catalan: [qui](#)
- **Ibero-Romance:**
 - Galician: [guen](#)
 - Portuguese: [quem](#)

- Old Spanish: [qui](#), [quien](#)
 - Spanish: [quien](#)

- **Borrowings:**

- → Interlingua: [qui](#)

Etymology 2

Old instrumental case of *quis*, from [Proto-Indo-European](#) **kʷey-*. Cognate with [English](#) *why*.

Derived terms

- [alioquī](#), [alioquīn](#)
- [atquī](#)
- [quīn](#)

Etymology 3

Inflection of *quis*.

quia

Old neuter plural accusative case of *quis*, from [Proto-Indo-European](#) **kʷih₂-*. Corresponds both formally and functionally to Megara [Ancient Greek](#) *οἱ* (sá, “what?”), and functionally to *ὅτι* (hóti); this and other evidence point to the Greek origin of the use of *quia* as a subordinator, in contrast to *quod* where there's stronger evidence for a native development.^{[17][18]}

Derived terms

- [quianam](#)

Related terms

- [cur](#)
- [nam](#)

Descendants

All meaning 'because', but with a phonetic shape reflecting a crossing with *quam* 'how'.^[19]

- **Balkan Romance:**
 - Romanian: [ca](#)
- **Italo-Romance:**
 - Neapolitan: [ca](#)
 - Sicilian: [ca](#)
- **Ibero-Romance:**
 - Asturian: [ca](#) (Alto Ayer)^[20]
 - Old Galician-Portuguese: [ca](#)
 - Old Spanish: [ca](#)

quies

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **kʷiētis-*, from [Proto-Indo-European](#) **kʷyéh₁-ti-s-*, from **kʷyeh₁-* (“to rest”). Cognates include

[Avestan](#) *𐬀𐬀𐬀𐬀* (šā'ti-, “happiness”), [Old Persian](#) [script needed] (šiyāti-, “luck”), [Old Armenian](#) *հալախի* (hangč'im). See also [tranquillus](#).

Derived terms

- [requiēs](#)

Related terms

- [quiescō](#)

Etymology 2

See above.

quinquaginta

From [Proto-Indo-European](#) **penkʷékont-*, from earlier **pénkʷedkont-* (“five-ten”). Cognates include [Ancient Greek](#) *πεντήκοντα* (pentékonta) and [Sanskrit](#) *पञ्चशत* (pañcāśát).

Derived terms

- [duodēquinquāgintā](#)
- [ūndēquinquāgintā](#)

Related terms

- [quinque](#)

Descendants

- Vulgar Latin: [cīnquāgintā](#) ^{ww}

quinque

From [Proto-Italic](#) **kʷenkʷe-*, from [Proto-Indo-European](#) **pénkʷe-* (the Italic **kʷ-kʷ-*, which developed by a consonant shift from **p-kʷ-*, is also found in words like *coquo*; compare proto-Celtic **kʷinkʷe-*). Cognates include [Sanskrit](#) *पञ्च* (pañcan), [Ancient Greek](#) *πέντε* (pénte), [Old Armenian](#) *հինգ* (hing), [Gothic](#) *𐌺𐌿𐍆𐌿* (*fimf*) and [Old English](#) *fif* (English *five*). [Doublet](#) of *Pompeii*.

Derived terms

- [Quīnquātrūs](#)

Descendants

- Vulgar Latin: [cīnque](#) ^{ww}

quintus

Earlier *quīntus*, from [Proto-Italic](#) **kʷenktos-*, ultimately from [Proto-Indo-European](#) **pénkʷtos-* (“fifth”), from **pénkʷe-* (“five”) + **-tós-*; equivalent to *quinque* (“five”) + *-tus*. Compare [Ancient Greek](#) *πέμπτος* (pémptos), [Proto-Germanic](#) **fimftō-*.

Derived terms

- [quīntānus](#)
- [quīntārius](#)
- [quīntilis](#)

- [quīntuplex](#)
- Descendants**
- Asturian: [quintu](#)
 - Catalan: [quint](#)
 - Dalmatian: [cincto](#)
 - Dutch: [kwint](#)
 - English: [quint](#), [quintain](#), [quintate](#), [quintile](#)
 - French: [quint](#)
 - Friulian: [cuint](#)
 - Galician: [quinto](#)
 - Italian: [quinto](#)
 - Ladin: [cuinto](#)
 - Portuguese: [quinto](#)
 - Sardinian: [quintu](#)
 - Spanish: [quinto](#)

[quis](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **kʷis*, from [Proto-Indo-European](#) **kʷis*. See there for cognates.

Derived terms

- [aliquis](#)
- [ecquis](#)
- [numquid](#)
- [quid est?](#)
- [quid tibi est?](#)
- [quidquid](#)
- [quippe](#)
- [quispiam](#)
- [quisquam](#)
- [quisque](#)
- [quisquis](#)
- [siquis](#)

Related terms

- [cuiās](#)
- [cuius](#)
- [quī](#)
- [quod](#)

hide ▲ [Latin correlatives](#) ^(edit)

Descendants

See [qui](#).

Etymology 2

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

[quod](#)

Inflection of [quī](#) (“who, which”), corresponding to [Proto-Indo-European](#) **kʷod*, whence also Old English [hwæt](#) (English [what](#)).

Related terms

- [eō quod](#)
- [quid](#)

Descendants

- Aromanian: [cã](#)
- Dalmatian: [co](#)
- Old Neapolitan: [ko](#) (Placiti Cassinesi)
- Romanian: [că](#)
- Romansch: [cu](#)

[radix](#)

From [Proto-Italic](#) **wrādīks*, from [Proto-Indo-European](#): **wréh₂ds*.

Derived terms

- [ērādīcō](#)
- [rādīcālis](#)
- [rādīcātus](#)
- [rādīcescō](#)
- [rādīcina](#)
- [rādīcō](#)
- [rādīcor](#)
- [rādīcōsus](#)
- [rādīcula](#)
- [rādix grāminis](#)

Descendants

Italo-Romance:

- Italian: [radice](#) ^{ww}

Neapolitan: [radeca](#), [ràdeca](#)

○ Gallo-Italic:

- Ligurian: [réixe](#), [réixa](#), [ràixa](#), [raixa](#)
- Old Lombard: [rayxe](#)

<ul style="list-style-type: none"> ▪ raiss, ariss ▪ Piedmontese: rèis, ràis, rèux ▪ Romagnol: radisa 	Lombard
○ Friulian: radris	
○ Romansch: ragisch , risch , rieisch	
○ Venetian: rais , raixa	
Gallo-Romance:	
○ Franco-Provençal: rés , réce , rage	
○ Old French: raiz	
▪ ⇒ French: raifort (“horseradish”) (+ fort ‘strong’)	
Occitano-Romance:	
○ Old Catalan: raiu , rahiu	
▪ ⇒ Catalan: raül (hypercorrection) ⇒ rel (monophthongization) ⇒ arrel (epenthesis)	
○ Gascon: arraditz , raditz , arraitz	
○ Old Occitan: raitz	
▪ Occitan: raic	
Ibero-Romance:	
○ Aragonese: radiz	
○ Asturian: raíz	
○ Old Galician-Portuguese: raiz , ravz	
▪ Galician: raíz	
▪ Portuguese: raiz ^{ww}	
○ Spanish: raíz ; ⇒ raigón	
Ancient borrowings:	
○ → Proto-Albanian: [Term?]	
▪ Albanian: radhige	
○ → Proto-West Germanic: <i>*rādik</i> ^{ww}	
Later borrowings:	
○ → English: radix	
○ → German: Radix	

[ramus](#)

From [Proto-Indo-European](#) **wréh₂dmos*, from **wréh₂ds*. Cognate with [rādix](#).

Derived terms

- [rāmāle](#)
- [rāmeus](#)

- [rāmex](#)
- [rāmificō](#)
- [rāmōsus](#)
- [rāmulus](#)
- [rāmusculus](#)

Descendants

- Eastern Romance:
 - Romanian: [ram](#)
- Italian: [ramo](#)
- Old French: [raim](#), [rain](#), [ram](#), [reim](#), [rein](#)
- Old Occitan: [ram](#)
 - Occitan: [ram](#)
- Old Galician-Portuguese: [ramo](#)
 - Galician: [ramo](#), [rama](#)
 - Portuguese: [ramo](#)
- Old Spanish: [ramo](#)
 - Spanish: [ramo](#)
- Rhaeto-Romance:
 - Friulian: [ram](#)
 - Romansch: [rom](#), [ram](#)
- → Albanian: [rremb](#)
- → English: [ramus](#)
- ⇒Vulgar Latin: [*rāma](#)
 - Dalmatian: [ruoma](#)
 - Sicilian: [rama](#)
- ⇒Vulgar Latin: [*ramellus](#)
 - Old French: [ramei](#)
 - French: [rameau](#)
 - Walloon: [ramxhyí](#)
 - Old Occitan: [ramel](#)
 - Occitan: [ramèl](#)
- ⇒Vulgar Latin: [*dērāmō](#), [*dērāmāre](#)
 - Dalmatian: [dramur](#)
 - Eastern Romance:
 - Romanian: [dărâma](#), [dărma](#)
 - Italian: [diramare](#)
 - Old French: [deramer](#)
 - Old Galician-Portuguese: [derramar](#)

- Galician: [derramar](#)
- Portuguese: [derramar](#)
- Old Spanish:
 - Spanish: [derramar](#)
- → Albanian: [dërmoj](#) (uncertain)

[rarus](#)

From [Proto-Italic](#) [*rāros](#), from [Proto-Indo-European](#) [*hr̥hrós](#), from [*hr̥reh₂-](#) (“to separate”). Cognate with [Ancient Greek](#) [ἐρήμος](#) (erēmos).

Derived terms

- [rallus](#)
- [rārenter](#)
- [rāripilus](#)
- [rāriter](#)
- [rāritās](#)
- [rāritūdō](#)
- [rārē](#)
- [rārēfaciō](#)
- [rārēscō](#)
- [rārō](#)

Descendants

- → Albanian: [rrallë](#)
- → Asturian: [raru](#)
- → Danish: [rar](#)
- → Middle Dutch: [raer](#)
 - Dutch: [raar](#)
- → Middle English: [rare](#), [rere](#)
 - English: [rare](#)
- → Faroese: [rårur](#)
- → French: [rare](#)
- → German: [rar](#)
- → Norwegian: [rar](#)
- → Portuguese: [raro](#)
- → Spanish: [raro](#)
- → Swedish: [rar](#)
- Aromanian: [rar](#)

- Asturian: [ralu](#)
- Catalan: [rar](#)
- Friulian: [râr](#)
- Galician: [raro](#)
- Italian: [rado](#), [raro](#)
- Occitan: [rar](#)
- Old French: [rer](#)
- Portuguese: [ralo](#)
- Romanian: [rar](#)
- Romansch: [rar](#), [rer](#)
- Sardinian: [raru](#)
- Sicilian: [raru](#)
- Spanish: [ralo](#)
- Venetian: [raro](#)

[Rec:Latin/-dere](#)

[Inherited](#) from [Proto-Indo-European](#) [*dʰeh₂-](#). PIE dʰ is Latin f word-initially like [faciō](#) but d word-medial. The conflation existed in PIE with [*deh₃-](#):

- Sanskrit [ददाति](#) (dadāti, “to give”) from Proto-Indo-European [*deh₃-](#) (“to give”) but also meaning “to place” from Sanskrit [दधाति](#) (dadhāti, “to place (in medicine)”) from Proto-Indo-European [*dʰeh₂-](#) (“to place”)
- Sanskrit [दधाति](#) (dadhāti, “to place”) from Proto-Indo-European [*dʰeh₂-](#) (“to place”) but also meaning “to wish to give” from Sanskrit [ददाति](#) (dadāti, “to give”) from Proto-Indo-European [*deh₃-](#) (“to give”)
- Ancient Greek [τιθήμι](#) (tithēmi, “I place”) from Proto-Indo-European [*dʰeh₂-](#) (“to place”) but also meaning “I pay/offer” from Ancient Greek [δίδομαι](#) (dídōmi, “I give/offer”) from Proto-Indo-European [*deh₃-](#) (“to give”)
- Latin [dō](#) (“to give”) from Proto-Indo-European [*deh₃-](#) (“to give”) but also meaning:
 - “I put” from Proto-Indo-European [*dʰeh₂-](#) (“to place”)
 - Possibly “I bestow/grant” from Latin [faciō](#) (“I do/make/fashion”) from Proto-Indo-European [*dʰeh₂-](#) (“to place”)

○ The reduplicated perfect **didī* seems to be from Latin *dō* (“to give”) by suppletion

- The semantics of “to do/make” and “to give” may very well be not distinguished in PIE. Proto-Germanic **dāng* does not show the conflation and neither does German *tun*. However, the meanings of English *do* and English *give* blend into each other, showing that a conflation is semantically possible.
- The Latin prefixed 3rd conjugation derived terms cannot descend from Latin *dō* (“to give”) because it is 1st conjugation. See *oportet*. They must descend from this unattested 3rd conjugation **dere*, unless the prefixes were attached in PIE not Latin, underwent sound changes to remove the e-grade and somehow not result in a /a/ and got the 3rd conjugation nature to spread analogously. Whatever the case, the conflation of the meanings was in PIE because of it being present in all 3 languages.
- The Sanskrit conflation is bidirectional, while the Greek is in one direction, and the Latin is in the other

Derived terms

- [abdō](#)
- [addō](#)
- [cedō](#)
- [condō](#)
- [crēdō](#)
- [dēdō](#)
- [dīdō](#)
- [indō](#)
- [mandō](#)
- [perdō](#)
- [prōdō](#)
- [reddō](#)
- [subdō](#)
- [trādō](#)
- [vēndō](#)
- [ēdō](#)

</text>

</revision> </page> <page>

Rec:Latin/uo

From [Proto-Indo-European](#) **h₂ew-*.

Derived terms

- [exuo](#)
- [induo](#)

</text>

</revision> </page> <page>

rego

From [Proto-Italic](#) **reqō*, from [Proto-Indo-European](#) **h₃rédēti* (“to straighten; right”), extension of root **h₃reg-*. Cognate with [Sanskrit](#) *रजति* (*rājati*, “to direct; to steer; to rule”).

Derived terms

- [corrigō](#)
- [dirigō](#)
- [*excorrigo](#)
- [pergō](#)
- [porrigō](#)
- [rectus](#)
- [regibilis](#) (post-Classical)
- [regimen](#)
- [rēgula](#)
- [surgō](#)
- [ērigō](#)

Related terms

- [rēctor](#)
- [rēgia](#)
- [rēgius](#)
- [rēgnum](#)
- [rēgnō](#)
- [rēgālis](#)
- [rēx](#) m, [rēgina](#) f

Descendants

- Catalan: [regir](#)
- Esperanto: [regi](#)
- Friulian: [rezi](#)
- Italian: [reggere](#)

○ Dutch: [regeren](#) ^{ww}

- Old Galician-Portuguese: [reger](#)
 - Galician: [rexer](#)
 - Portuguese: [reger](#)
- Piedmontese: [rese](#)
- Romansch: [reger](#), [riger](#)
- Sicilian: [rèiri](#)
- Borrowings:
 - → Danish: [regere](#)
 - → French: [régir](#) (learned)
 - → German: [regieren](#)
 - → Middle Dutch: [regeren](#)
 - → Norwegian Bokmål: [regjere](#)
 - → Spanish: [regir](#) (learned)
 - → Swedish: [regera](#)

regulus

From [Proto-Italic](#) **rēgelos*, from [Proto-Indo-European](#) **h₃rédēlós*. Equivalent to [rēx](#) (“king”) + [-ulus](#) (diminutive suffix).

Related terms

- [rēgālis](#)
- [rēgina](#)
- [rēginula](#)
- [rēgnum](#)
- [rēx](#)

Descendants

- Translingual: [Regulus](#)
- → Italian: [regolo](#)
- → Spanish: [régulo](#)

Remus

Remus' name may have originally meant “twin”, from [Old Latin](#) **jemos* (“twin”), from [Proto-Italic](#) **jemos*, from [Proto-Indo-European](#) **véḡhos* (“twin”). The initial *r-* was probably introduced to make the name sound more like [Romulus](#).^[21] Cognate with [Sanskrit](#) *यम* (*yama*, “twin”), and related to [Old Norse](#) *Ymir* and [Latin](#) *geminus*.

Descendants

- Ancient Greek: [Ῥώμος](#) (*Rhōmos*)
- Catalan: [Rem](#)

- English: [Remus](#)
- Italian: [Remo](#)
- Portuguese: [Remo](#)
- Romanian: [Remus](#)
- Spanish: [Remo](#)

[ren](#)

Uncertain. Several etymologies proposed:^[22]

- From **Proto-Italic** **hrēn*, cognate with **Ancient Greek** *φρήν* (*phrēn*, “heart, midriff, mind”), from **Proto-Indo-European** **g^{wh}hrēn* (“an internal part of the body”).
- Earlier **srēn*, cognate with **Old Prussian** *straunay*, **Lithuanian** *strėnos*, *srėnos* f pl (“loins”), **Latvian** *striena* (“loins”) and **Avestan** *𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀* (*rāna-*, “thigh”), from Proto-Indo-European **srēn* (“hip, loins”). Further disputed connection with **Ancient Greek** *ῥάχις* (*rhákhis*, “spine, chine”).^[23]
- Cognate with **Tocharian A** *āriñc*, **Tocharian B** *arañce* (“heart”) and **Hittite** *𐎒𐎗𐎒* (*ḫa-ḫa-ri- / ḫa-ri- /*, “lungs ~ midriff ?”) (exact meaning uncertain), from Proto-Indo-European **h₂eh₂-ri-*, **h₂eh₂-r-en-* (“an internal organ”). Compare also **Old Irish** *áru* and **Welsh** *aren* (“kidney”).^{[24][25][26]}

Derived terms

- [rēnālis](#)
- [rēniculus](#)
- [rēnunculus](#)

Descendants

- **Balkan Romance**:
 - Romanian: [rână](#)
- **Italo-Romance**:
 - Italian: [rene](#)
 - Sicilian: [rini](#)
- **North-Italian**:
 - Gallo-Italic:
 - Piedmontese: [ren](#)
 - Venetian: [reno](#)
- **Gallo-Romance**:
 - Franco-Provençal: [ren](#)

- Old French: [rein](#), [rain](#)
 - Middle French: [rein](#)
 - French: [rein](#)
 - Norman: [rein](#)
 - Walloon: [rino](#), [rno](#), [rin](#)
 - → English: [rein](#)
- Occitano-Romance:
 - Occitan: [ren](#)
- Ibero-Romance:
 - ⇒Aragonese: [renera](#)
 - Old Galician-Portuguese: [rēes](#) f pl (“hips”) (from the plural)
 - Galician: [rens](#), [res](#)
 - Old Galician-Portuguese:
 - Galician: [rin](#)
 - Portuguese: [rim](#)
 - Spanish: [rene](#) (dated)
- Sardinian:
 - [rene](#)
- ⇒Vulgar Latin: **rēna*
 - Gascon: [rea](#), [arrea](#), [arreia](#), [arria](#), [arriá](#), [arrenha](#)
- ⇒Vulgar Latin: **rēnile*
 - Old Galician-Portuguese: **rēij*
 - Galician: [rij](#), [rinle](#)
- ⇒Vulgar Latin: **rēniō* *ww*
- Borrowings:
 - → Gheg Albanian: [rrâni](#)
 - → English: [ren](#) (learned)
 - → Interlingua: [ren](#)

[rex](#)

From **Proto-Italic** **rēks*, from **Proto-Indo-European** **h₃r^éǵs* (“ruler, king”). Cognates include **Sanskrit** *राजन्* (*rājan*, “king”) and **Old Irish** *rí* (“king”).

Derived terms

- [rēgnum](#)
- [rēgulus](#)
- [rēgis filia](#), [rēgis puella](#) (“princess”)

Related terms

- [regō](#)
- [rēgia](#)
- [rēgnō](#)
- [rēgulus](#)
- [rēgālis](#)
- [rēgīna](#)

Descendants

- **Dalmatian**:
 - [ra](#)
- **Italo-Romance**:
 - Corsican: [rè](#)
 - Italian: [re](#)
 - → Maltese: [re](#)
 - Neapolitan: [rré](#)
 - Sicilian: [re](#), [reji](#)
- **North Italian**:
 - Gallo-Italic:
 - Emilian: [rà](#)
 - Lombard: [re](#)
 - Piedmontese: [rèi](#)
 - Friulian: [re](#)
 - Ladin: [re](#)
 - Ligurian: [re](#)
 - Romansch: [retg](#), [raig](#), [rai](#)
 - Venetian: [re](#)
- **Gallo-Romance**:
 - Franco-Provençal: [rê](#)
 - Old French: [roi](#), [rex](#); [rei](#); [raj](#); [roy](#)
 - Middle French: [roy](#)

French: [roi](#), [roy](#) (obsolete)

French:

ntillean
Creole: [wa](#)

uianese
Creole: [rwè](#)

Haitian Creole: wa	H	aripúna Creole: hué	K	Fala: rei
(p	ouisiana Creole: rwa	L	Galician: rei
)	e	eychellois Creole: lerwa	S	Portuguese: rei ^{ww}
=>	H	Norman: rai , ré , rey	Insular Romance:	Old Spanish: rey
a	a	Continental Normandy: rai , ré , rey	O Sardinian: re , rei	Ladino: rev
i	i	Guernsey: ré , roué	Borrowings:	Spanish: rey
t	t	Jersey: rouai	→ Albanian: regi	Chavaca no: rev
i	i	Sark: rwe	→ Basque: errege	Papiame ntu: rev
a	a	Walloon: roy , rwè	→ English: rex , Rex	→ Interlingue: rey
n	n	→ Middle Breton: roe	→ Esperanto: reĝo	→ San Pedro Amuzgos Amuzgo: rev
C	C	Breton: roue	→ Greek: πῆγας (rîgas)	
r	r	→ Middle Cornish: ruy	O → Albanian: rig	
e	e	Cornish: ruw	O → Romanian: rigă	
o	o	→ Middle English: roy , roye	→ Ido: rejo	
l	l	English: roy	→ Interlingua: rege	
e	e		→ Italian: rege	
:	:		→ Novial: reg-	
,	,		→ Romanian: rege	
a	a	Occitano-Romance:	→ Sicilian: reghi	
		O Old Catalan: rei , rev	→ Translingual: Balaeniceps rex , Tyrannosaurus rex	
		Catalan: rei	→ Volapük: reg	
		O Old Occitan: rei		
		Occitan: rei , rèi		
		Ibero-Romance:		
		O Navarro-Aragonese: rei , rev		
		Aragonese: rei		
		O Old Leonese: rei , rev , re		
		Asturian: rei , reive		
		Leonese: rei		
		Mirandese: rei		
		O Old Galician-Portuguese: rei		

rima

From [Proto-Indo-European](#) **reyH-meh₂*, from **reyH-* (“to tear, cut”). Akin to [Latvian](#) [rieva](#) (“furrow, fold, cleft”) and [Lithuanian](#) [rieva](#) (“hill, chasm”).^[2]

Derived terms

- [rîmor](#), [rîmô](#) (verb)

- [rīmōsus](#) (adjective)
- [rīmula](#) (diminutive)

Related terms

- [rīmābundus](#)
- [rīmātim](#)
- [rīmātor](#)

Descendants

- → English: [rima](#), =[rima glottidis](#)

[ripa](#)

From [Proto-Italic](#) **reipā*, from [Proto-Indo-European](#) **h₁réyp-eh₂* (“steep slope”), from **h₁reyo-* (“to tear, tear down”).

Derived terms

- [rīpārius](#)
- [rīpēnsis](#)
- [rīpula](#)

Descendants

- Aromanian: [arāpā](#)
- Asturian: [riba](#)
- Catalan: [riba](#)
- Dalmatian: [raipa](#)
- French: [rive](#)
- Friulian: [rive](#)
- Galician: [riba](#)
- Istriot: [reiva](#)
- Italian: [ripa](#), [riva](#)
- Megleno-Romanian: [ropā](#)
- Occitan: [riba](#)
- Portuguese: [riba](#)
- Romanian: [râpă](#)
- Sicilian: [riva](#)
- Spanish: [riba](#), [arriba](#)
- Venetian: [riva](#), [rapa](#)

[rivus](#)

From [Proto-Italic](#) **rivos*, from [Proto-Indo-European](#) **h₃riH-wó-s*, from **h₃reyH-*.

Derived terms

- [dērivō](#)
- [rīvālis](#)
- [rīvātim](#)
- [rīvifinālis](#)
- [rīvō](#)
- [rīvora](#)
- [rīvulus](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [arāu](#), [rāu](#)
 - Romanian: [râu](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [rio](#), [rivo](#)
 - Neapolitan: [rijo](#)
 - Sicilian: [riu](#), [rivu](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [arriu](#), [ribu](#)
- North Italian:
 - Venetian: [rio](#)
- Gallo-Romance:
 - Catalan: [riu](#)
 - French: [ru](#)
 - Gascon: [arriu](#)
 - Occitan: [riu](#)
- Ibero-Romance:
 - Aragonese: [ríu](#)
 - Old Leonese:
 - Asturian: [ríu](#)
 - Extremaduran: [ríu](#)
 - Leonese: [ríu](#)
 - Mirandese: [ríu](#)
 - Old Galician-Portuguese: [ríu](#)
 - Fala: [ríu](#)
 - Galician: [ríu](#)
 - Portuguese: [rio](#)
 - Old Spanish:
 - Ladino: [rio](#)
 - Spanish: [río](#)

- Papiamentu: [ríu](#)

- Vulgar Latin: **rīvuscūlus* ^{ww}

[robur](#)

From earlier [rōbus](#) (with change of nominative after the pattern of [iecur](#)), from [Proto-Italic](#) **roubos* ~ **rouboſes*, from [Proto-Indo-European](#) **h₁rewdʰ-* (“red”), named for its reddish hardwood and thus cognate to [ruber](#).

Derived terms

- [rōbustus](#)
- [rōborō](#) → [corrōborō](#)

Descendants

- Aragonese: [robre](#)
- French: [rouvre](#)
- Catalan: [roure](#)
- Piedmontese: [róvol](#), [rol](#), [rovr](#)
- Galician: [robra](#), [rebor](#) (archaic), [Reboreda](#)
- Italian: [rovere](#)
- → Portuguese: [roble](#)
- Spanish: [roble](#)
- Sicilian: [rùvulu](#)
- Venetian: [róare](#)

[robus](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **roubos*, regular urban development of the same etymon as the originally dialectal or Sabellic [rūfus](#) with which it switched places, ultimately from [Proto-Indo-European](#) **h₁rewdʰ-* (“red”).

Derived terms

- [rōbeus](#)
- [rōbīgō](#)

Etymology 2

Probably same as Etymology 1.

Etymology 3

[ros](#)

From [Proto-Indo-European](#) **h₁roseh₂*. Cognate with [Sanskrit](#) [रस](#) (*rāsā*, “moisture, humidity”), [Ancient Greek](#) [ῥέφαω](#) (*exerāō*, “pour out”), [Lithuanian](#) [rasà](#) (“dew”).

Derived terms

- [rōrātiō](#)

- [rōrifer](#)
- [rōrō](#)
- [rōrulentus](#)
- [rōscidus](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [aroauă](#)
 - Romanian: [rouă](#)
- Gallo-Romance:
 - Catalan: [ros](#)
 - → Sardinian: [arròsu](#)
 - Occitan: [ròs](#), [arròs](#)
- Vulgar Latin:
 - ⇒ [*rōsāta](#) ^{ww}
- Borrowings:
 - → English: [rore](#) ⇒ [rory](#)
 - → Middle French: [rore](#)
 - ⇒ French: [rorique](#)
 - Esperanto: [roso](#)

[rota](#)

From [Proto-Italic](#) [*rotō](#), from [Proto-Indo-European](#) [*Hrōth₂-](#) *eh₂*, from [*Hreth₂-](#) (“to run”).

Derived terms

- [rotella](#)
- [rotula](#)
- [rotundus](#)
- [rotābilis](#)
- [rotālis](#)
- [rotātīm](#)
- [rotātiō](#)
- [rotātor](#)
- [rotātus](#)
- [rotō](#)

Related terms

- [birotus](#)
- [petorritum](#)

Descendants

- Balkan Romance:

- Aromanian: [roată](#), [aroată](#)
- Romanian: [roată](#) ⇒ [rotilă](#)
- → Albanian: [rrotë](#)

• Italo-Romance:

- Italian: [ruota](#)
- Neapolitan: [rota](#)
- Sicilian: [rota](#)
- Istriot: [rùda](#)
 - → Maltese: [rota](#)

• Gallo-Italic:

- Emilian: [ròda](#), [ròda](#)
- Ligurian: [rêua](#)
- Lombard: [reuda](#), [ròda](#)
- Piedmontese: [roa](#), [reua](#)
- Venetian: [roda](#), [rua](#)

• Rhæto-Romance:

- Friulian: [ruede](#)
- Romansch: [roda](#), [rouda](#)

• Northern Gallo-Romance:

- Franco-Provençal: [roua](#)
- French: [roue](#)
- Walloon: [rowe](#)

• Southern Gallo-Romance:

- Catalan: [roda](#)
- Occitan: [ròda](#), [arròda](#)
 - → Basque: [arroda](#)

• Ibero-Romance:

- Asturian: [rueda](#)
- Galician: [roda](#)
- Mirandese: [ruoda](#)
- Portuguese: [roda](#)
- Spanish: [rueda](#)

• Insular Romance:

- Sardinian: [roda](#), [arroda](#), [rota](#), [orroda](#)

• Borrowings:

- → Basque: [errota](#)
- → English: [rota](#)

[rubeo](#)

From [Proto-Italic](#) [*rudēō](#), from [Proto-Indo-European](#) [*hrudʰéh₂ti](#) (“to be red”), from the root [*h₂rewdʰ-](#) (“red”).

Derived terms

- [rubefaciō](#)
- [rubeus](#)
- [rubicundulus](#)
- [rubicundus](#)
- [rubor](#)
- [rubēdō](#)
- [rubēns](#)
- [rubescō](#)
- [subrubeō](#)

Related terms

- [rubelliānus](#)
- [rubelliō](#)
- [rubellulus](#)
- [rubellus](#)
- [ruber](#)
- [rubrus](#)
- [rūbidus](#)
- [rūbrīca](#)
- [rūbricātus](#)
- [rūbricō](#)
- [rūbricōsus](#)

[ruber](#)

From [Proto-Italic](#) [*rudros](#), from [Proto-Indo-European](#) [*hrudʰrós](#) (“red”), from the root [*h₂rewdʰ-](#). Cognates include Old Armenian [արուրդ/երուրդ](#) (arurd/erurd) or [արոյդ/երոյդ](#) (aroyd/eroyd), [Ancient Greek](#) [έρυθρός](#) (eruthrós), [Sanskrit](#) [रुधिर](#) (rudhirá), [Old East Slavic](#) [ръдръ](#) (rŭdrŭ) (< [Proto-Slavic](#) [*rŭdrь](#)). Compare dialectal form [rŭfus](#) (“reddish, ruddy”).

Derived terms

- [rubelliānus](#)
- [rubelliō](#)
- [rubellulus](#)
- [rubellus](#)

Related terms

- [rubefaciō](#)
- [rubeus](#)

- [rubeō](#)
- [rubia](#)
- [rubicundulus](#)
- [rubicundus](#)
- [rubor](#)
- [rubēdō](#)
- [rubēns](#)
- [rubēscō](#)
- [rubīnus](#)
- [rūbidus](#)
- [rūbricātus](#)
- [rūbrīca](#)
- [rūbrīcō](#)
- [rūbrīcōsus](#)
- [rūfus](#)

Descendants

- Italian: [rubro](#), [rubino](#)
- Corsican: [rubru](#), [rubriju](#), [rubbriu](#)
- Portuguese: [rubro](#)

rumen

Somewhat disputed. Probably from the root of **rūqō* + *-men*, attested in *ērūqō*, *rūctō* (“I belch”) and *rugīō* (“I roar, rumble, bray”), from *Proto-Indo-European* **h₁rewǵ-*, **h₁rewǵ-* (“to belch”).^[28] Cognate with *Ancient Greek* *ἔρεύγομαι* (ereúgomai, “I spew out, discharge, belch, bellow”), *Old Armenian* *որնալ* (orcām, “I vomit, am nauseated”), *Proto-Germanic* **reukang* (“to smoke, emit vapor”) (modern *English* *reek*). Alternatively from *Proto-Indo-European* **sréwǵn*, from the root **srew-* (“to flow”). (Can *this*^[2] etymology be *sourced*?) See also *Rōma* and *flūmen*, which are sometimes hypothesized as from the same source. A third possibility is a relationship with *Etruscan* *rum* (“teat”). If not coincidental, it may be equally likely that the Etruscan word was borrowed from Latin.

Derived terms

- [rūminātiō](#)
- [rūminō](#)
- [rūminor](#)

Descendants

- → Catalan: [rumen](#)
- → English: [rumen](#)

rumex

Origin uncertain, but the suffixes *-ik* and *-ek* are found in other plant names such as *larix* and *carex*. Maybe from *Proto-Indo-European* **súHros* (“sour, salty, bitter”).^[29]

Descendants

- Catalan: [romàs](#)
- French: [ronce](#)
- Italian: [romice](#)
- Norman: [ronche](#) (Jersey)
- Spanish: [romaza](#)

rumpo

Inherited from *Proto-Indo-European* **Hrunépti* ~ **Hrumpéti*, nasal-infixed present from the root **Hrewp-* (“break”). Cognate with *Sanskrit* *लुम्पति* (lumpáti).

Derived terms

- [abrupō](#)
- [arrumpō](#)
- [corrupō](#)
- [dirumpō](#)
- [disrupō](#)
- [interrumpō](#)
- [intrōrupō](#)
- [irrupō](#)
- [perrumpō](#)
- [praecorruptō](#)
- [praerumpō](#)
- [prōrupō](#)
- [ruptiō](#)
- [ruptor](#)
- [ruptus](#)
- [ruptūra](#)
- [surrumpō](#)
- [ērupō](#)

Related terms

- [rūpēs](#)

- [rupex](#)

Descendants

- Aromanian: [arup](#), [arupiri](#)
- Catalan: [rompre](#)
- English: [roul](#) (via Old French), [ruption](#)
- Esperanto: [rompi](#)
- Franco-Provençal: [rontre](#) (maybe from hypothetical *Vulgar Latin* **rumptere*)
- French: [rompre](#)
- Friulian: [rompi](#)
- Galician: [romper](#)
- Italian: [rompere](#)
- Ladin: [romper](#), [rompe](#)
- Occitan: [ròmper](#), [rompre](#)
- Portuguese: [romper](#)
- Romanian: [rube](#), [rupere](#)
- Romansch: [rumper](#), [romper](#)
- Sicilian: [rumpiri](#), [rùmpiri](#)
- Spanish: [romper](#)
- Venetian: [rónpar](#)

-s

Inherited from *Proto-Indo-European* **-s*. Cognate with *Ancient Greek* *-ς* (-s).

saepes

From *Proto-Indo-European* **seh₂ip-* (“to cram, fence”), possibly from **sh₂ey-*. Cognate with *saepis*, *saepiō*.

Descendants

- Italian: [siepe](#)
- Latin: [sēpēs](#) 𐌆𐌆
- ⇒Vulgar Latin: **saepālis*, **saepīlis*
 - Gascon: [sūbiu](#)
 - Ligurian: [sevale](#) (Old Genoese)
 - Neapolitan: [sepale](#)
 - Old French: [sevil](#)
 - Bourbonnais-Berrichon: [sevalu](#)
 - Sicilian: [sipala](#)

saepio

From [Proto-Indo-European](#) **seh₂ip-* (“to cram, fence”). Cognate with [saepis](#), [saepēs](#).

Derived terms

- [circumsaepiō](#)
- [consaepiō](#)
- [dissaepiō](#)
- [insaepiō](#)
- [intersaepiō](#)
- [obsaepiō](#)
- [praesaepiō](#)
- [saepicula](#)
- [saepimen](#)
- [saepimentum](#)
- [saeptātus](#)
- [saeptiō](#)
- [saeptum](#), [septum](#)
- [saeptuōsus](#)

saepis

Etymology 1

From [Proto-Indo-European](#) **seh₂ip-* (“to cram, fence”). Cognate with [saepēs](#), [saepiō](#).

Derived terms

- [saepē](#)

Etymology 2

See [saepiō](#).

sagio

From [Proto-Italic](#) **sāgiō*, from [Proto-Indo-European](#) **séh₂ǵyeti* (“to seek out, to track”). Cognate with [Ancient Greek](#) [ἡγήομαι](#) (*hēgēomai*, “I guide, lead”), [Gothic](#) ⁴ (*sōkian*), [Gothic](#) ³ (*sakan*), and [English](#) [seek](#).

Derived terms

- [praesāgiō](#)
- [sagāx](#)
- [sāga](#)
- [sāgana](#)
- [sāgus](#)

sagus

Etymology 1

Uncertain; possibly of [Celtic](#) origin and borrowed from [Gaulish](#) **sagos*, **sagom* (“wool coat”),^{[a][31]} (compare [Breton](#) and [Welsh](#) *sae* (“robe, cloak”)), ultimately from [Proto-Indo-European](#) **seǵ-* (“to sow, weave”).^[32]

Derived terms

- [sagum](#)

Descendants

- → [Ancient Greek](#): [σάγος](#) (*ságos*)
 - → [Hebrew](#): [סָגוֹס](#) (*sagos*)^[33]
- → [Latvian](#): [sāgē](#) (“wool shawl”)
- → [Lithuanian](#): [sagis](#) (“women’s travel coat”)^[34]
- → [Spanish](#): [savo](#)

Etymology 2

From [Proto-Indo-European](#) **séh₂ǵos*, from **seh₂ǵ-* (whence [sāgiō](#)).

sal

From [Proto-Italic](#) **sāls*, from [Proto-Indo-European](#) **séh₂ls*. Cognates include [Sanskrit](#) [स्र](#) (*sará*), [Old Armenian](#) [սալ](#) (*sał*), [Ancient Greek](#) [ἅλς](#) (*háls*), [Tocharian A](#) [sāle](#), [Old English](#) [sealt](#) ([English](#) [salt](#)) and borrowed into [Etruscan](#)⁷ (*alsase*).

Derived terms

- [salō](#)
- [salio](#)
- [sāl petrae](#) (stone salt; that is, found as an incrustation)

Descendants

- [Aromanian](#): [sari](#), [sare](#)
- [Asturian](#): [sal](#)
- [Catalan](#): [sal](#)
- [Corsican](#): [sale](#)
- [Franco-Provençal](#): [sal](#)
- [Friulian](#): [sāl](#)
- [Istriot](#): [sal](#)
- [Italian](#): [sale](#) m
- [Lombard](#): [saa](#)
- [Megleno-Romanian](#): [sari](#)
- [Occitan](#): [sal](#), [sau](#)
- [Old French](#): [sel](#) m

- [Middle French](#): [sel](#)
 - [French](#): [sel](#)

- [Norman](#): [sé](#), [sail](#)
- [Walloon](#): [sé](#)

- [Old Galician-Portuguese](#): [sal](#) m
 - [Galician](#): [sal](#) m
 - [Portuguese](#): [sal](#) m ^{ww}

- [Old Spanish](#): [sal](#) f
 - [Spanish](#): [sal](#) f ^{ww}

- [Piedmontese](#): [sal](#)
- [Romagnol](#): [sél](#)
- [Romanian](#): [sare](#) f
- [Romansch](#): [sal](#), [sel](#)
- [Sardinian](#): [sale](#)
- [Sicilian](#): [sali](#)
- [Venetian](#): [sal](#), [sale](#)

Scaeva

From [scaeva](#) (“[left](#); [left-handed](#); [clumsy](#); [unlucky](#)”), from [Proto-Italic](#) **skaiwos*, from [Proto-Indo-European](#) **skeh₂iwos*.

Derived terms

- [Scaevilius](#)
- [Scaevinia](#)
- [Scaevius](#)
- [Scaevola](#)

scaevus

From [Proto-Italic](#) **skaiwos*, from [Proto-Indo-European](#) **skeh₂iwos*. Cognates include [Ancient Greek](#) [σκαῖός](#) (*skaiós*, “rude; brusque”).

Derived terms

- [Scaeva](#)
- [Scaevilius](#)
- [Scaevinia](#)
- [scaevitas](#)
- [Scaevius](#)
- [Scaevola](#)

scamnum

For **scabnum*, from [Proto-Italic](#) **skaβnom*, from [Proto-Indo-European](#) **skab^h-no-m*, from **skab^h-* (“to hold up”). Cognate with [Sanskrit](#) *स्कम्भ* (skambhá).

Derived terms

- [scabellum](#)
- [sublātiō super scamnum](#)

Descendants

- Aromanian: [scamnu](#)
- Friulian: [scagn](#)
- Italian: [scanno](#)
- Lombard: [scagna](#), [scagnoel](#)
- Old French: [eschame](#), [escaigne](#)
- Old Occitan:
 - Catalan: [escon](#), [escó](#)
 - Occitan: [escanh](#)
- Old Galician-Portuguese: [escano](#)
 - Galician: [escano](#)
 - Portuguese: [escano](#)
- Old Spanish:
 - Spanish: [escaño](#)
 - → Portuguese: [escanho](#)
- Romanian: [scaun](#)
- Venetian: [scagno](#), [scagn](#)
- → Albanian: [shkëmb](#)
- → Koine Greek: [ἀκάμνον](#) (skámnon)
 - = Byzantine Greek: [σκαμνίον](#) (skamníon, dim.)^{ww}

scapus

From [Proto-Indo-European](#) **skāpos*,^[BS] from **skāp-* < **skeh₂p-* (“rod, shaft, staff, club”). Cognate with [Latin](#) *Scipiō*, *scamnum*, and *cippus*, [Ancient Greek](#) *σκήπτω* (sképtō, “to prop; to hurl, shoot”), [Proto-Germanic](#) **skaftaz* (“shaft, pole”), and [Proto-Slavic](#) **kopyje* (“spear, javelin”).

Derived terms

- [scōpa](#)

Descendants

- English: [scape](#)
- Portuguese: [escapo](#)

scateo

Perhaps from [Proto-Indo-European](#) **skeHt-* (“to spring, to leap”) and cognate with [Lithuanian](#) *skāsti* (“to jump, to move around”).^[Balt] Note also [Latvian](#) *skatīt*, [Proto-Slavic](#) **kotiti*, [Albanian](#) *shkas*, [Old Armenian](#) *գոյ* (c’ōl).

Derived terms

- [scatebra](#)
- [scatūriō](#) / [scaturriō](#)

scindo

From [Proto-Italic](#) **skindō*, from [Proto-Indo-European](#) **skinédti* ~ **skindéti* (“to split, to dissect”). Cognate with [Ancient Greek](#) *σχίζω* (skhízō).

Derived terms

- [abscindō](#)
- [circumscindō](#)
- [cōnscindō](#)
- [dēscindō](#)
- [discindō](#)
- [exscindō](#)
- [interscindō](#)
- [praescindō](#)
- [perscindō](#)
- [prōscindō](#)
- [rescindō](#)
- [scindula](#)
- [scissilis](#)
- [scissim](#)
- [scissio](#)
- [scissus](#)

Descendants

- Catalan: [escindir](#)
- French: [scinder](#)
- Italian: [scindere](#)
- Portuguese: [cindir](#)
- Romanian: [scinda](#)
- Spanish: [escindir](#)

-SCO

From [Proto-Italic](#) **-skō*, from [Proto-Indo-European](#) **-skéti*.

Derived terms

- [-ēscō](#)
- [-iscō](#)

Category *Latin terms suffixed with Sandbox* not found

SE

From [Proto-Indo-European](#) **swé* (reflexive pronoun).

Derived terms

- [inter sē](#)
- [per sē](#)
- [sēcum](#)

Descendants

- Aromanian: [se](#)
- Catalan: [es](#), [se](#)
- Dalmatian: [se](#)
- French: [se](#), [soi](#)
- Galician: [se](#)
- Italian: [sé](#)
- Ladin: [se](#)
- Occitan: [se](#)
- Portuguese: [se](#)
- Romanian: [se](#), [sine](#)
- Sicilian: [si](#)
- Spanish: [se](#)

SE-

Etymology 1

s(w)ēd*, the ablative singular of [Proto-Indo-European](#) **s(w)é* (“self”) lengthened under phrasal stress. Note there’s no hard evidence for a /w/ in Italic, which is likely taken from the possessive pronoun in other branches. The original meaning was “per se, by itself”, whence “however, but” as conjunction and “without, away” as preposition, parallel to [English only](#) (“but”). **Doublet of [sē](#) as well as [sed](#) (q.v.), where the vowel shortened [proclitically](#) (or never lengthened). Cf. the semantically close [vē-](#), which might also be a doublet with loss of /s/. Further related to [suus](#) (“one’s own”).

Etymology 2

From [sex](#) before voiced consonants with voicing assimilation (**segz-*) followed by regular elision with compensatory lengthening, for which cf. [ala](#), [velum](#).

Derived terms

Category *Latin terms prefixed with Sandbox* not found

[sed-](#)

**s(w)ēd*, the ablative singular of [Proto-Indo-European](#) **swé* (“self”) lengthened under phrasal stress. Original form preserving the inherited /d/, which has been reinterpreted as [hiatus](#)-filler, but lost otherwise in all cases of long vowel preceding final /d/, such as other ablatives. [Doublet](#) of [sē](#) as well as [sed](#), where the vowel shortened (or never lengthened).

[sedeo](#)

From [Proto-Italic](#) **sedēō*, from [Proto-Indo-European](#) **sed-*, the same root as [sidō](#) (“I settle, I sink down”). Cognates include [Sanskrit](#) *सीदति* (*sīdati*), [Old Church Slavonic](#) *сѣдѣти* (*sěděti*), [Old English](#) *sittan* ([English](#) *sit*).

Derived terms

- [assideō](#)
- [circumsedeō](#)
- [dissideō](#)
- [duābus sellis sedeō](#)
- [dēsideō](#)
- [obsideō](#)
- [persedeō](#)
- [possideō](#)
- [praesideō](#)
- [resideō](#)
- [sedentārius](#)
- [sedibilis](#)
- [sedimen](#)
- [sedimentum](#)
- [sedēns](#)
- [sedīle](#)
- [sella](#)
- [sessibulum](#)
- [sessilis](#)
- [sessim](#)
- [sessimonium](#)

- [sessitō](#)
- [sessiō](#)
- [sessor](#)
- [sessus](#)
- [supersedeō](#)
- [sēdulus](#)
- [sēdēs](#)
- [sēdō](#)
- [īnsideō](#)

Descendants

- **Balkan Romance:**
 - Aromanian: [shed](#), [shideari](#), [ashedz](#)
 - Istro-Romanian: [sed](#)
 - Megleno-Romanian: [sod](#), [sādere](#)
 - Romanian: [sedea](#), [sedere](#)
- **Italo-Romance:**
 - Italian: [sedere](#)
 - ⇒Sicilian: [arrisèdiri](#)
- **Insular Romance:**
 - Sardinian: [sèdere](#), [sèere](#), [sei](#), [sèiri](#), [sere](#)
- **North Italian:**
 - Romansch: [seser](#), [ser](#), [sezzer](#)
- **Gallo-Romance:**
 - Catalan: [seure](#)
 - French: [seoir](#)
 - Gascon: [sèser](#), [séter](#), [ser](#)
 - Occitan: [sèire](#), [sièire](#)
- **Ibero-Romance (merged with [esse](#) 'to be')**
 - Aragonese: [ser](#)
 - → Catalan: [ser](#)
 - Asturian: [ser](#)
 - Mirandese: [ser](#)
 - Old Galician-Portuguese: [seer](#)
 - Galician: [ser](#)
 - Portuguese: [ser](#)
 - Old Spanish: [seer](#)
 - Spanish: [ser](#) (in part)

[sedo](#)

Derived from [sedeō](#), from [Proto-Italic](#) **sedēō*, from [Proto-Indo-European](#) **sed-*.

Derived terms

- [sēdāmen](#)
- [sēdātiō](#)
- [sēdātor](#)
- [sēdātus](#)

Descendants

- Catalan: [sedar](#)
- → English: [sedate](#)
- → German: [sedieren](#)
- Italian: [sedare](#)
- Spanish: [sedar](#)
- Portuguese: [sedar](#)

[semi-](#)

From [Proto-Indo-European](#) **sēmi-*. Cognate with [Sanskrit](#) *समी* (*sāmī*), [Ancient Greek](#) *ἡμι-* (*hēmi-*), [Old High German](#) *sami-*.

Derived terms

Category *Latin terms prefixed with Sandbox* not found

Descendants

- → English: [semi-](#), [semi](#)
- → French: [semi-](#)
- → Italian: [semi-](#)
- → Portuguese: [semi-](#)
- → Spanish: [semi-](#)

[septuaginta](#)

From earlier **septmāginta*, from [Proto-Indo-European](#) **septmīkomi*, from earlier **septm̥-dk̥omi* (“seven-ten”). Cognate with [septem](#) and [Ancient Greek](#) *ἑβδομήκοντα* (*hebdomēkonta*).

Derived terms

- [septuageni](#)
- [duodēseptuāgintā](#)
- [ūndēseptuāgintā](#)
- [Septuaginta](#)

Descendants

- Dalmatian:

- [setuonta](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [settanta](#)
 - Sicilian: [sittanta](#)
- North Italian:
 - Friulian: [setante](#)
 - Ladin: [setanta](#)
 - Romansch: [settanta](#), [siatonta](#), [satànta](#), [settaunta](#)
 - Venetian: [setanta](#)
- Gallo-Romance:
 - Old French: [setante](#)
 - French: [septante](#) (regional; /p/ from Latin influence)
 - → Walloon: [septante](#)
- Occitano-Romance:
 - Catalan: [setanta](#)
 - Occitan: [setanta](#)
- Ibero-Romance:
 - Asturian: [setenta](#)
 - Old Galician-Portuguese: [setaenta](#)
 - Galician: [setenta](#)
 - Portuguese: [setenta](#)
 - Old Spanish: [setaenta](#)
 - Spanish: [setenta](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [setanta](#)
- Borrowings:
 - → English: [Septuagint](#), [septuagint](#)

[serenus](#)

Uncertain, but perhaps from [Proto-Indo-European](#) **kseresnos*, related to **kseros*, whence perhaps also [serēscō](#) (“become dry”). See also [Ancient Greek](#) [ἔρῶς](#) (*xēros*), [Sanskrit](#) [क्षर](#) (*kṣārā*).^[38]

Derived terms

- [serēnē](#)
- [serēnifer](#)

- [serēnificus](#)
- [serēnitās](#)
- [serēnō](#)
- [serēnum](#)

Descendants

- Aromanian: [sirin](#)
- Catalan: [serè](#)
- Dalmatian: [saran](#)
- English: [serene](#)
- Friulian: [seren](#)
- Italian: [sereno](#)
- Occitan: [seren](#)
- Old French: [serein](#)
 - French: [serein](#)
- Portuguese: [sereno](#)
- Romanian: [senin](#)
- Sardinian: [assulenu](#), [selenu](#)
- Spanish: [sereno](#)
- Venetian: [seren](#)

[serius](#)

Somewhat disputed. There are two main competing hypotheses:

- Usually held to derive via [Proto-Italic](#) **swerjos* from [Proto-Indo-European](#) **swer-yo-s*, from the root **swer-* (“heavy”). Cognate with [Old English](#) [swæ̆r](#) (“heavy, grave, grievous”), [German](#) [schwer](#) (“hard, difficult, heavy”), [Lithuanian](#) [svirti](#) (“to weigh, balance”), [Svaris](#) (“heavy”). More at [sweer](#).
- According to De Vaan, rather from [Proto-Italic](#) **sērijos*, from [Proto-Indo-European](#) **seh₁-ro-s* + **-yo-*, from an uncertain root **seh₁-* (“to go slowly?”) (cf. [sēqnis](#) (“slow, tardy, sluggish, lazy”). In this case, equivalent to [sērus](#) (“slow, tardy”) + *-jus*.

Derived terms

- [sēriōsus](#)

[serra](#)

According to De Vaan, from [Proto-Italic](#) **serzā*, from [Proto-Indo-European](#) **sers-eh₂*, from **sers-* (“to cut off”), from which he also notes Schrijver's derivation of [sarrio](#) from a zero-grade of such a root.^[39] Compare, however, [Proto-Celtic](#) **serrā* (“sickle, scythe; billhook”), with a different etymology.

Related terms

- [serrula](#)
- [serrābilis](#)
- [serrāgo](#)
- [serrātim](#)
- [serrātus](#)
- [serrātōrius](#)
- [serrātūra](#)
- [serrō](#)

Descendants

- Albanian: [sharrë](#) (disputed)
- Aromanian: [sharā](#)
- Asturian: [serra](#)
- Basque: [zerra](#)
- Catalan: [serra](#)
- Galician: [serra](#)
- Occitan: [sèrra](#)
- Portuguese: [serra](#)
- Sardinian: [sera](#)
- Sicilian: [serra](#)
- Spanish: [sierra](#)
 - → English: [sierra](#)

[servus](#)

From [Proto-Italic](#) **servos* (“guardian”), from [Proto-Indo-European](#) **serwos* (“guardian”), possibly from **ser-* (“watch over, protect”). Cognate with [servō](#), [Avestan](#) [𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀](#) (*hara'ti*, “he heeds, protects”).^[40] Note: Until the Augustan period, the nominative and accusative singulars were generally *servos* and *servom*, respectively.

Derived terms

- [servilis](#)
- [serviō](#)

- [servitūdō](#)
- [servitūs](#)
- [servulus](#)
- [servus Deī](#) (Ecclesiastical)
- [servus servōrum Deī](#) (Ecclesiastical)

Descendants

- Asturian: [siervu](#)
- Catalan: [serf](#)
- Friulian: [sierf](#)
- Italian: [servo](#)
- Occitan: [sèrve](#)
- Old French: [serf](#)
 - Middle French: [serf](#)
 - French: [serf](#)
 - → English: [serf](#)
- Portuguese: [servo](#)
- Romanian: [serb](#), [serv](#)
- Sicilian: [serbu](#)
- Spanish: [siervo](#)

SEX

From [Proto-Italic *seks](#), from [Proto-Indo-European *swéks](#). Cognates include [Sanskrit शय](#) (*śas*), [Old Armenian տեգ](#) (*vec*), [Ancient Greek ἕξ](#) (*héx*), and [Old English six](#) ([English six](#)).

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [shasi](#), [shase](#), [sheasi](#), [shease](#)
 - Istro-Romanian: [șâse](#)
 - Megleno-Romanian: [șasi](#)
 - Romanian: [sase](#)
- Dalmatian:
 - [si](#)
- Italo-Romance:
 - Corsican: [sei](#)
 - Italian: [sei](#)
 - Neapolitan: [séie](#)
 - Tarantino: [sèie](#)
 - Sicilian: [sei](#)

- North Italian:
 - Emilian: [sē](#), [siē](#)
 - Friulian: [sîs](#)
 - Istriot: [seije](#)
 - Ladin: [sjes](#)
 - Ligurian: [sêi](#)
 - Lombard: [sees](#)
 - Piedmontese: [ses](#)
 - Romansch: [sis](#), [seis](#), [ses](#)
 - Venetian: [sei](#)

- Gallo-Romance:
 - Old French: [sjs](#)
 - Middle French: [six](#)
 - French: [six](#)^{ww}
 - Norman: [six](#)
 - Walloon: [shiih](#)
 - → Middle English: [sice](#), [sis](#)
 - English: [sice](#), [sise](#), [size](#)

- Occitano-Romance:
 - Catalan: [sis](#)
 - Old Occitan: [seis](#)
 - Occitan: [sièis](#)
- Ibero-Romance:
 - Aragonese: [seis](#)
 - Old Leonese:
 - Asturian: [seis](#), [seves](#)
 - Mirandese: [seis](#)
 - Old Galician-Portuguese: [seis](#), [seys](#)
 - Galician: [seis](#)
 - Portuguese: [seis](#), [seix](#)
 - Kabuverdianu: [sais](#)
 - Papiamentu: [seis](#)
 - Spanish: [seis](#)
 - → Aklanon: [sais](#)
 - → Cebuano: [savis](#)
 - → Tagalog: [seis](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [ses](#)

→

J
a

SEXUS

From [Proto-Italic *seksus](#), from [Proto-Indo-European *sék̑sus](#), from [*sek-](#) ("to cut"), thus meaning "section, division" (into male and female).

Descendants

- → Asturian: [sexu](#)
- → Catalan: [sexe](#)
- → Czech: [sexus](#), [sex](#)
- → Old French: [sexe](#)
 - French: [sexe](#)
 - → Bulgarian: [секс](#) (*seks*)
 - → Turkish: [seks](#)
- → Middle English: [sexe](#)

(
s
a
i
s

u
)

- English: [sex](#), [sexe](#); [sˈx](#), [sˈx](#)
 - Dutch: [seks](#)
 - German: [Sex](#)
 - Hindi: [सेक्स](#) (seks)

- German: [Sexus](#)
- Italian: [sesso](#)
 - → Maltese: [sess](#)
- Ligurian: [sèssu](#)
- Piedmontese: [sess](#)
- Portuguese: [sexo](#)
- Romanian: [sex](#)
- Sardinian: [sessu](#) (“female genitalia”) (poss. from [sessus](#))
- Sicilian: [sessu](#) (“female genitalia”) (poss. from [sessus](#))
- Spanish: [sexo](#)

[sido](#)

From [Proto-Italic](#) **sido-*, from [Proto-Indo-European](#) **sīdēti*. From the same root as [sedeō](#) (“I sit, I remain”). Cognate with [Sanskrit](#) [सीदति](#) (sīdati, “I sit, I sit down”), [Ancient Greek](#) [ἵζω](#) (hízō, “I sit, I sit down”).

Derived terms

- [adsidō](#) / [assidō](#)
- [circumsidō](#)
- [cōnsidō](#)
- [dēsīdō](#)
- [obsidō](#)
- [persidō](#)
- [possidō](#)
- [residō](#)
- [subsīdō](#)
- [insidō](#)

[sino](#)

From [Proto-Italic](#) **sinō-*, from [Proto-Indo-European](#) **tḱi-né-ti*, denominative present of the root **tḱey-*.

Derived terms

- [dēsīnō](#)
- [pōnō](#)
- [situs](#)

[sinus](#)

Etymology 1

From [Proto-Indo-European](#) **sinos*; akin to [Albanian](#) [qij](#) (“breast, bosom”).^[a] The mathematical sense ‘chord of an arc, sine’ was introduced in the 12th century by [Gherardo of Cremona](#) as a [semantic loan](#) from [Arabic](#) [جيب](#) (jayb, “chord, sine”) (ultimately a loan from [Sanskrit](#) [ज्या](#) (jyā, “bowstring”)) by confusion with [جيب](#) (jayb, “bosom, fold in a garment”).

Derived terms

- [sinuō](#) (verb)
- [sinuōsus](#) (adjective)

Descendants

hide ▲ Descendants of *Sandbox* in other languages

- Aromanian: [sin](#)
- Asturian: [senu](#), [sen](#)
- Catalan: [sj](#); → [sina](#)
- English: [sinus](#), [sine](#)
- French: [sein](#); → [sinus](#)
- Friulian: [sen](#)
- Italian: [seno](#)
- Old Galician-Portuguese: [sēo](#)
 - Galician: [seo](#)
 - Portuguese: [seio](#)
- Piedmontese: [sen](#)
- Portuguese: [sino](#), [seno](#) (learned)
- Romanian: [sân](#)
- Romansch: [sain](#)
- Sardinian: [sinu](#)
- Sicilian: [sinu](#)
- Spanish: [seno](#)
- Venetian: [sen](#)

Etymology 2

From [Proto-Indo-European](#) **shih₂sno-*, deverbative of **seh₂y-* ‘to sift, strain’ (compare [Ancient Greek](#) [ἠθέω](#) (ēthēō), [Lithuanian](#) [sijoti](#), [Serbo-Croatian](#) [sijati](#)).^[a]

[sisto](#)

From [Proto-Italic](#) **sisto-*, from [Proto-Indo-European](#) **stīsteh₂ti*, from the root **steh₂-* (“stand”). Related to [stō](#) (“stand, be stood”), from the same root, with which *sisto* shares its supine forms. Cognates include [Ancient Greek](#) [ἵστημι](#) (hístēmi) and [Sanskrit](#) [तिष्ठति](#) (tīṣṭhati).

Derived terms

Verbs

- [absistō](#)
- [assistō](#)
- [circumsistō](#)
- [cōnsistō](#)
- [dēsistō](#)
- [existō](#), [exsistō](#)
- [obsistō](#)
- [persistō](#)
- [resistō](#)
- [subsistō](#)
- [īnsistō](#)

Other terms

- [armistitium](#)
- [iūstitium](#)
- [solstitium](#)

Descendants

- Romanian: [sista](#)
- German: [sistieren](#)

[socer](#)

From [Proto-Italic](#) **swēkuros*, from [Proto-Indo-European](#) **swékuros*.

Related terms

- [cōnsocer](#)
- [socra](#)
- [socrus](#)

Descendants

See alternative forms.

socius

Inherited from [Proto-Indo-European](#) **sokʷ(h₂)-yo-* (“follower, companion”) (identical to [Proto-Germanic](#) **sagjaz*), perhaps thematicized from collective **sokʷ-h₂-ōy* (compare [Sanskrit](#) [सखि](#) (sákhī, “companion”)), ultimately from the root **sekʷ-* (“to follow”).^{[43][44]} Compare [Faliscan](#) *socia* (“girlfriend, companion”).

Derived terms

- [sociālis](#)
- [sociennus](#)
- [societās](#)
- [sociō](#)
- [sociofraudus](#)

Related terms

- [secus](#)
- [sequor](#)
- [sociābilis](#)
- [sociālitās](#)
- [sociāliter](#)
- [sociātiō](#)
- [sociātrix](#)

Descendants

- Eastern Romance:
 - Aromanian: [sots](#)
 - Romanian: [sot](#)
- Italian: [soccio](#)
- → Albanian: [shok](#)
- → Catalan: [soci](#)
- → Italian: [socio](#)
- → Portuguese: [sócio](#)
- → Sicilian: [sociu](#)
- → Spanish: [socio](#)
- → Welsh: [saig](#)
- ⇒Latin: [socia](#) f
 - Eastern Romance:
 - Aromanian: [soatsā](#)
 - Romanian: [soatǎ](#)
 - Italian: [soccia](#)
 - → Catalan: [sòcia](#)

- → Spanish: [socia](#)
- English: [socio-](#)
- → Albanian: [shoqe](#)

sol

From [Proto-Italic](#) **s(u)wōl*, from [Proto-Indo-European](#) **suh₂ól* (**suh₂ól-s*) ~ **suh₂el-és* m (“the sun”), rebuilt s-stem from **súh₂el* ~ **suh₂éns* n (whence [Sanskrit](#) [सूर्य](#) • (svàr, “the sun”)), leveled from **sóh₂wl* ~ **suh₂éns* (from **sh₂wéns* via laryngeal metathesis).^[45] Alternatively from [Proto-Italic](#) **saul* through an irregular change conditioned by -l, from [Proto-Indo-European](#) **séh₂ul*.^[46]

Derived terms

- [sōlāris](#)

Descendants

Balkan Romance:

- Aromanian: [soari](#)
- Istro-Romanian: [sore](#)
- Megleno-Romanian: [soari](#)
- Romanian: [soare](#)

Dalmatian:

- [saul](#)

Italo-Romance:

- Corsican: [soli](#)
- Gallurese: [soli](#)
- Sassarese: [sori](#)
- Italian: [sole](#)
- Neapolitan: [sole](#)
- Tarantino: [sole](#)
- Sicilian: [suli](#)

Insular Romance:

- Sardinian: [sole](#), [soj](#), [soj](#), [soli](#)

North Italian:

- Gallo-Italic:
 - Emilian: [sól](#), [soul](#), [saul](#)
 - Ligurian: [sò](#)
 - Lombard: [sol](#), [so](#)
 - Piedmontese: [sol](#), [so](#)
 - Romagnol: [sól](#)

- Istriot: [sul](#)
- Venetian: [sote](#)

Gallo-Romance:

- Catalan: [sol](#)
- Old Franco-Provençal: [sol](#)
- Old French: [sol](#), [soul](#)
- Old Gascon: [só](#)
- Old Occitan: [sol](#)
 - Occitan: [sol](#) (Florac, Lastic, Creuse)

Ibero-Romance:

- Aragonese: [sol](#)
- Mozarabic: [سول](#) (šwl)
- Old Leonese: [Term?]
 - Asturian: [sol](#)
 - Extremaduran: [sol](#)
 - Leonese: [sol](#)
 - Mirandese: [sol](#)
- Old Galician-Portuguese: [sol](#)
 - Fala: [sol](#)
 - Galician: [sol](#)
 - Portuguese: [Sol](#) ^{ww}

Spanish: [sol](#)

Vulgar Latin: [*sōliculum](#) ^{ww}

Borrowings:

- Proto-Brythonic: [Term?]
 - Cornish: [Sul](#)
 - Breton: [Sul](#)
 - Welsh: [Sul](#)

solidus

From [Proto-Italic](#) **soliðos*, from [Proto-Indo-European](#) **solh₂-i-dʰ-o-s* (“entire”), suffixed form of root **solh₂-* (“integrate, whole”).

Derived terms

- [īnsolidus](#)
- [soliditās](#)
- [solidō](#)

Descendants

- Inherited:
 - France:
 - Old French: [soude](#), [saude](#) (“hard”)
 - Old Occitan: [sod](#) (“raw”)

- Italy:
 - Emilian: [soli](#)
 - Italian: [sodo](#), [saldo](#)
 - → Portuguese: [saldo](#)
 - → Russian: [сальдо](#) (sal'do)
 - → Spanish: [saldo](#)
 - Lombard: [sòli](#), [sòda](#)
 - Piedmontese: [sore](#), [seuli](#)
 - Sicilian: [sodu](#)

● Borrowed:

- → Catalan: [sòlid](#)
- → English: [solid](#)
- → French: [solide](#)
- → German: [solid](#)
- → Italian: [solido](#)
- → Portuguese: [sólido](#)
- → Romanian: [solid](#)
- → Russian: [солидный](#) (solídnyj)
- → Spanish: [sólido](#)
- → Sicilian: [sòlidu](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Romanian: [solz](#)
- Gallo-Italic:
 - Piedmontese: [sòld](#)
- Ibero-Romance:
 - Portuguese: [soldo](#)
 - Spanish: [sueldo](#)
- Italo-Romance:
 - Dalmatian: [suald](#) ("cent")
 - Italian: [soldo](#) ("cent")
 - → English: [soldo](#)

- → Middle French: [solde](#), [souilde](#) ("balance")
 - French: [solde](#) ("pay")
 - → English: [sold](#)
- → Neapolitan: [sordò](#)
- → Sicilian: [sordu](#)

● Òc:

- Catalan: [sou](#)
- Occitan: [sòu](#)

● Oïl:

- Old French: [solt](#)
 - French: [sou](#), [sol](#)
 - → English: [sou](#)
 - → English: [sol](#)
 - → Middle High German: [solt](#)
 - German: [Sold](#)

→
C
z
e
c
h
:
ž
o
l
d
→
H
u
n
g

● Early borrowings:

- → Proto-Brythonic: [*solt](#)
 - Old Breton: [solt](#)
 - Breton: [saout](#) ("livestock")
 - Old Cornish: [sols](#)
 - Cornish: [zowlz](#)
 - Old Welsh: [swllt](#) ("shilling")
 - Welsh: [swllt](#)

● Later borrowings:

- → English: [solidus](#)
- → Portuguese: [sólido](#)
- → Romanian: [solid](#)

○ → Spanish: [sólido](#)

[solium](#)

Believed to be an alteration of [Old Latin](#) **sodium*, from [Proto-Italic](#) **sodjom*, from [Proto-Indo-European](#) **sodjom* (compare [Old Irish](#) *suide* (“seat”)), from **sed-*.

Derived terms

- [archisolium](#)

Descendants

- → Ancient Greek: [σόλιον](#) (sólion)
- Italian: [soglio](#)
- → Portuguese: [sólío](#)
- Sicilian: [sogghiu](#)
- → Spanish: [solio](#)

[solum](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **solom* (“base, sole”), from [Proto-Indo-European](#) **solom* or **selom* (“place, habitation”). Cognate with [Lithuanian](#) *salà* (“island”), [Proto-Slavic](#) **selo* (“village”) and [Proto-Germanic](#) **saliz* (“house, dwelling; hall, room”).^[42] Related to [Latin](#) *solea* (“sandal, hoof-guard, fettle”).

Derived terms

- [assolō](#)
- [solea](#)

Descendants

- Basque: [zoru](#)
- Catalan: [sòl](#)
- English: [solum](#)
- French: [sol](#), [seuil](#)
- Galician: [soio](#), [sollo](#), [solo](#)
- Italian: [suolo](#)
- Portuguese: [solo](#), [solho](#), [soalho](#) (via **solaculum*)
- Romanian: [sol](#)
- Sicilian: [solu](#)
- Spanish: [suelo](#)
- Welsh: [syl](#) (in compounds such as [sylfaen](#), [sylwedd](#))

Etymology 2

[Adverbial accusative](#) of *sólus* (“alone, only”).

Derived terms

- [solummodo](#)

Related terms

- [sōlicanus](#)
- [sōliloquium](#)
- [sōlitāneus](#)
- [sōlitārius](#)
- [sōlitās](#)
- [sōlitātīm](#)
- [sōlitūdo](#)
- [sōlus](#)

Descendants

- Catalan: [sol](#)
- Italian: [solo](#)
- Spanish: [solo](#)

Etymology 3

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

[somniaum](#)

From [Proto-Italic](#) **swopniom*, derived from the root of [sōmnus](#) (“sleep”); possibly inherited from [Proto-Indo-European](#) **swópniom*, from the root **swep-* (“to sleep”). Cognate with [Sanskrit](#) [स्वप्नम्](#) (svápnam, “vision in a dream”), [Lithuanian](#) [sapnỹs](#) (“sleep, dream”), [Old Church Slavonic](#) [сънує](#) (sŭnije, “dream”), and [Tocharian B](#) [sänmetse](#) (“in a trance”).^[48]

Surface analysis: [sōmn\(us\)](#) (“sleep”) + [-ium](#) (nominal derivational suffix).

Derived terms

- [somniālis](#)
- [somniāliter](#)
- [somniātor](#)
- [somniāo](#)

Related terms

- [sōmniculōsē](#)
- [sōmniculōsus](#)
- [sōmnifer](#)
- [sōmnificus](#)
- [sōmniger](#)
- [sōmniōsus](#)
- [sōmnulentia](#)
- [sōmnulentus](#)
- [sōmnus](#)

Descendants

- Old Catalan: [suny](#)
 - Catalan: [somni](#)
- Franco-Provençal: [sonjo](#)
- Friulian: [sium](#)
- Ibero-Romance:
 - Asturian: [suañu](#), [sueñu](#)
 - Old Galician-Portuguese: [sonho](#)
 - Galician: [soño](#)
 - Portuguese: [sonho](#)
 - Old Spanish: [suenno](#)
 - Spanish: [sueño](#)
- Istriot: [sugno](#)
- Italian: [sogno](#)
- Ligurian: [séunno](#)
- Occitan: [sòm](#)
- Old French: [songe](#)
 - French: [songe](#)
- Piedmontese: [seugn](#)
- Romansch: [siemi](#), [semi](#), [sòmmi](#)
- Sardinian: [sónniu](#), [sonnu](#)
- Sicilian: [sonnu](#), [suonnu](#)

[sōmnus](#)

From [Proto-Italic](#) **swēpnas*, from [Proto-Indo-European](#) **swēpnas*, from the root **swep-* (“to sleep”) (compare [Lithuanian](#) [sāpnas](#), [Sanskrit](#) [स्वप्](#) (svapna)).

Derived terms

- [exsōmnis](#)
- [sōmniculōsus](#)
- [sōmniculōsē](#)
- [sōmnifer](#)
- [sōmnificus](#)
- [sōmniger](#)
- [sōmniūm](#)
- [sōmniālis](#)
- [sōmniāliter](#)
- [sōmniātor](#)

- [somiō](#)
- [somiōsus](#)
- [somnia](#)
- [somnia](#)

Related terms

- [sōpiō](#)
- [sopor](#)

Descendants

- Aromanian: [somnu](#)
- Asturian: [sueñu](#)
- Catalan: [son](#)
- Dalmatian: [samno](#)
- Franco-Provençal: [sono](#)
- French: [sommeil](#), [somme](#)
- Friulian: [sium](#)
- Italian: [sonno](#)
- Ligurian: [séunno](#)
- Neapolitan: [suonno](#)
- Occitan: [sòm](#)
- Old Galician-Portuguese: [sono](#)
 - Galician: [sono](#)
 - Portuguese: [sono](#)
- Romanian: [somn](#)
- Romansch: [sien](#), [sôn](#)
- Sardinian: [sonnu](#)
- Sicilian: [sonnu](#)
- Spanish: [sueño](#)
- Venetian: [sono](#)
- Walloon: [soumev](#)

SONS

From [Proto-Italic](#) **sonts* (see **som*), from [Proto-Indo-European](#) **h₂s-ónt-s*, the present participle of **h₂es-* (whence also *sum*). Due to [vowel reduction](#), it appears as *-sēns* in compounded forms of *sum*. Thus "he who is it", "the real person", "the guilty one". Compare [English sooth](#) for an exact cognate, and *sin* for the same semantic development.

Derived terms

- [insōns](#)

- [soniticus](#)

SONUS

From [Proto-Indo-European](#) **swónh₂os*, from the root **swenh₂-* ("to sound"). Cognate with [Proto-Germanic](#) **swanaz*.

Derived terms

- [sonipēs](#)
- [sonivius](#)

Related terms

- [circumsonus](#)
- [sonitus](#)
- [sonitō](#)
- [sonor](#)
- [sonābilis](#)
- [sonāns](#)
- [sonāx](#)
- [sonō](#)
- [sonōritās](#)
- [sonōrus](#)
- [sonōrē](#)

Descendants

- Aromanian: [son](#)
- Catalan: [so](#)
- Friulian: [sun](#)
- Galician: [son](#)
- Italian: [suono](#)
 - → Greek: [σόνο](#) (sóno)
- Occitan: [son](#)
- Old English: [sōn](#)
- Old French: [son](#)
 - French: [son](#)
 - → Middle English: [sowne](#), [sownde](#)
 - English: [sound](#)
 - Cebuano: [sawon](#)
- Old Irish: [son](#)
- Portuguese: [som](#)

- Romanian: [sun](#)
- Romansch: [sun](#)
- Sardinian: [sonu](#)
- Sicilian: [sonu](#)
- Spanish: [son](#), [sueno](#)
- Welsh: [sôn](#)

sorbeo

From [Proto-Italic](#) **sorbeō*, from [Proto-Indo-European](#) **srob^héveti*, iterative verb from **sreb^h-* ("to sip").

Derived terms

- [absorbeō](#)
- [dēsorbeō](#)
- [exsorbeō](#)
- [obsorbeō](#)
- [persorbeō](#)
- [resorbeō](#)
- [sorbilis](#)
- [sorbillō](#)
- [sorbilō](#)
- [sorbitiō](#)
- [sorbitium](#)

Related terms

- [sorbitiuncula](#)

Descendants

- Asturian: [sorber](#)
- Portuguese: [sorver](#)
- Romansch: [süerver](#)
- Spanish: [sorber](#)
 - English: [sorb](#)

Reflexes of an assumed variant **sorbire*:

Balkan Romance:

- Aromanian: [soarbiri](#)
- Romanian: [sorbi](#)

Insular Romance:

- Sardinian: [surbiri](#)

Italo-Romance:

- Italian: [sorbire](#)

Western Romance:

- Catalan: [sorbir](#)
- Old French: [sorbir](#)
 - Middle French: [sorbir](#)
- Old Occitan: [sorbir](#)
 - Occitan: [sorbir](#) (Nice)
- Venetian: [sorbir](#)

[sordeo](#)

From [Proto-Italic](#) **swerdēō*, from [Proto-Indo-European](#) **swerd-éh₁-ye-ti*, from **swerd-* (“dirty, dark, black”). Cognate with [German](#) [schwarz](#), [Dutch](#) [zwart](#), [West Frisian](#) [swart](#), [Danish](#) [sort](#), [English](#) [swart](#).

Derived terms

- [sordēs](#)
- [sordēscō](#)
- [sordidus](#)

Related terms

- [sordicula](#)
- [sordidātus](#)
- [sordidē](#)
- [sordidō](#)
- [sordidulus](#)
- [sorditiēs](#)
- [sorditūdō](#)
- [sordulentus](#)

[SOROR](#)

From [Proto-Italic](#) **swezōr*, from [Proto-Indo-European](#) **swésōr*.

Derived terms

- [sororcula](#)
- [sorōritās](#)
- [sorōrius](#)
- [sorōriō](#)

Descendants

- Via accusative *sorōrem* (~ **serōrem*):
 - Balkan Romance:
 - Romanian: [suroră](#)
 - Dalmatian:
 - [seraur](#)

○ Italo-Romance:

- Old Italian: [serore](#), [sorore](#)
- North Italian:
 - Istriot: [sorura](#)
 - Old Lombard: [seror](#)
 - Lombard: [sru](#)
 - Old Venetian: [sorore](#)
 - Piedmontese: [sëror](#) (Biella)

○ Gallo-Romance:

- Franco-Provençal: [seror](#)
- Old French: [seror](#), [serur](#)

○ Occitano-Romance:

- Old Occitan: [seror](#)
 - Gascon: [seror](#)
 - → Old Spanish: [seror](#)

○ Borrowings:

- → Interlingua: [soror](#)
- → Portuguese: [soror](#)

● Via nominative *sōror*:

○ Balkan Romance:

- Romanian: [sor](#)

○ Dalmatian:

- [saur](#)

○ Italo-Romance:

- Old Italian: [soro](#), [suoro](#)
- Sicilian: [soru](#)

○ North Italian:

- Friulian: [sûr](#)
- Lombard: [sor](#)
- Old Emilian: [sore](#)
- Old Ligurian: [sor](#)

▪ Ligurian: [seu](#)

- Old Venetian: [sor](#)
- Old Piedmontese: [suor](#)
 - Piedmontese: [seur](#), [seure](#)
- Romansch: [sour](#)

○ Gallo-Romance:

- Franco-Provençal: [suèr](#)
- Old French: [suer](#)
 - French: [sœur](#)
 - Norman: [soeu](#)

○ Occitano-Romance:

- Catalan: [sor](#)
 - → Spanish: [sor](#)
- Occitan:
 - Auvergnat: [sòrre](#), [suerre](#)
 - Gascon: [sòr](#)
 - Languedocien: [sòrre](#), [sòr](#)
 - Provençal: [sòrre](#)
 - Vivaro-Alpine: [sòr](#), [sòrre](#)

○ Insular Romance:

- Sardinian: (Logudorese), [sorre](#) (Campidanese), [sorri](#)

○ Borrowings:

- → English: [soror](#)
- Via Vulgar Latin **sōra* (< *sōror*):
 - Balkan-Romance:
 - Aromanian: [sorā](#)
 - Romanian: [soră](#)
 - Italo-Romance:
 - Italian: [suora](#) ⇒ [sorella](#)
 - Neapolitan: [sora](#) (dialectal plural *serure* < **serōrēs* < *sorōrēs*)
 - North Italian:
 - Piedmontese: [seura](#)
 - Romansch: [sora](#)
 - ⇒ Venetian: [sorela](#), [sorela](#)
 - Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [suèra](#)

[specio](#)

From [Proto-Italic](#) **spekiō*, from [Proto-Indo-European](#) **spékʷeti*. Cognates include [Ancient Greek](#) [σκέπτομαι](#) (*sképtomai*), [Avestan](#) [𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀](#) (*spasye'ti*), and [Sanskrit](#) [पश्यति](#) (*páśyati*).

Derived terms

- [aspiciō](#)
- [cōnspiciō](#)
- [cōnspicor](#)
- [dispiciō](#)
- [dēspiciō](#)
- [perspiciō](#)
- [prōspiciō](#)
- [respiciō](#)
- [retrospiciō](#)
- [specialis](#)
- [specillum](#)
- [specimen](#)
- [speciēs](#)

- [spectrum](#)
- [spectō](#)
- [specula](#)
- [speculum](#)
- [suspiciō](#)
- [īnspiciō](#)

[specus](#)

From [Proto-Indo-European](#) **spek-*.

[spissus](#)

From [Proto-Indo-European](#) **spīdʰos*, cognate to [Ancient Greek](#) [σπιδνός](#) (*spidnós*, “dense, solid”) and [Latvian](#) [spiedu](#) (“I compress, I press”).^[49]

Derived terms

- [conspissātiō](#)
- [conspissatiō](#)
- [conspissātus](#)
- [inspissātus](#)
- [spissescō](#)
- [spissigradus](#)
- [spissitās](#)
- [spissitūdō](#)
- [spissāmentum](#)
- [spissātiō](#)
- [spissātus](#)
- [spissē](#)
- [spissō](#)
- [subspissus](#)

Descendants

- → Albanian: [shpeshë](#)
- Aromanian: [spes](#)
- Asturian: [espesu](#)
- Catalan: [espès](#)
- French: [épais](#)
- Galician: [espeso](#)
- Italian: [spesso](#)
- Norman: [épeis](#)

- Occitan: [espés](#)
- Portuguese: [espesso](#)
- Romansch: [spess](#)
- Sicilian: [spissu](#)
- Spanish: [espeso](#)
- Venetian: [spes](#)

[spondeo](#)

From [Proto-Italic](#) **spondeō*, from [Proto-Indo-European](#) **spōndéyeti*, causative verb from **spend-* (“to perform a rite, make an offering”). Cognates include [Ancient Greek](#) [σπένδω](#) (*spéndō*, “libate”), [σπονδή](#) (*spondē*, “libation”).

Derived terms

- [cōnspondeō](#)
- [dēspondeō](#)
- [respondeō](#)
- [spōnsa](#)
- [spōnsālis](#)
- [spōnsiō](#)
- [spōnsō](#)
- [spōnsor](#)
- [spōnsum](#)
- [spōnsus](#)

Related terms

- [spōnsāle](#)
- [spōnsālia](#)
- [spōnsiuncula](#)

[spondi](#)

From [Proto-Italic](#) **spespondai*, from [Proto-Indo-European](#) **spe-spōnd-e*, reduplicated stative of [Proto-Indo-European](#) **spend-* (“to libate”).

[spuma](#)

From [Proto-Indo-European](#) **(s)poH₂y-m-os*, from **(s)poH(y)-* (“foam”). Related to [pūmex](#).

Derived terms

- [spūmeus](#)
- [spūmidus](#)
- [spūmifer](#)

- [spūmigena](#)
- [spūmiger](#)
- [spūmō](#)
- [spūmōsus](#)

Related terms

hide ▲Related terms

- [spūmābundus](#)
- [spūmātiō](#)
- [spūmātus](#)
- [spūmēscō](#)
- [spuō](#)
- [spūtāmen](#)
- [spūtāmentum](#)
- [spūtātīlicus](#)
- [spūtātor](#)
- [spūtō](#)
- [spūtum](#)
- [spūtus](#)

Descendants

Note: many of the descendant terms were merged with [Latin scuma](#).

- Aromanian: [spumă](#)
- Asturian: [espuma](#)
- Catalan: [escuma](#), [espuma](#)
- Dalmatian: [sploima](#)
- → English: [spume](#)
- Franco-Provençal: [êcuma](#)
- Old French: [espume](#), [escuma](#)
 - French: [écume](#)
- Galician: [escuma](#)
- Italian: [spuma](#)
- Occitan: [escuma](#), [escruma](#), [espuma](#)
- Portuguese: [espuma](#), [escuma](#)
- Romanian: [spumă](#)
- Sardinian: [sprumma](#), [spuma](#)
- Sicilian: [scuma](#)
- Spanish: [espuma](#)

spurcus

From [Proto-Italic](#) **sporkos*, from [Proto-Indo-European](#) **sprkós*, perhaps from **sper-* (“to scatter”) (originally “contaminated”, “polluted”). Perhaps related to [sparqō](#), [spurius](#), [parcus](#), [spernō](#), [Ancient Greek](#) [σπεῖρω](#) (*speírō*), English [spurn](#), [spread](#), [spare](#).

Derived terms

- [spurcē](#)
- [spurcīdicus](#)
- [spurcīficus](#)
- [spurciloquium](#)
- [spurcītia](#)
- [spurcō](#)

Related terms

- [spurcāmen](#)
- [spurcātus](#)

Descendants

- Friulian: [sporc](#)
- Greek: [σπόρκος](#) (*spórkos*)
- Italian: [sporco](#)
- Portuguese: [esporco](#)
- Romanian: [spurc](#)
- Sicilian: [sporcu](#)
- Venetian: [spórco](#)

squalus

Etymology 1

From [Proto-Indo-European](#) **(s)kʷálos* (“sheatfish”), cognate with [Ancient Greek](#) [ἄσπαλος](#) (*áspalos*), [Avestan](#) [𐬰𐬀𐬎𐬀](#) (*kara*, “kind of fish”), [Old Prussian](#) *kalis*, and [Old English](#) *hwæl* (“whale”); more information at [whale](#).

Descendants

- Asturian: [escualu](#)
- Catalan: [esqual](#)
- French: [squale](#)
- Galician: [escalo](#), [escallo](#)
- Italian: [squalo](#)
- Ligurian: [squæo](#)
- Portuguese: [esqualo](#), [escalo](#), [escalho](#), [escalheiro](#)
- Romanian: [scal](#)

- Spanish: [escualo](#)

Etymology 2

Possibly related to [squāma](#) (“scale”), of unknown origin. In the sense of *dirty*, *unkempt*, this word has traditionally been associated with the cognates listed at [cāliqō](#) (“darkness, mist”), although these associations are tenuous.

Derived terms

- [squālor](#)
- [squāleō](#)
- [squālidus](#)

stamen

From [Proto-Italic](#) **stāmen*, from [Proto-Indo-European](#) **stéh₂mn*, from **steh₂-* (“stand”), whence also [stō](#) and [sistō](#). Cognate with [Sanskrit](#) [स्थान](#) (*sthāman*, “place; strength”), [Gothic](#) [𐌸tōma](#) (*stōma*), [Ancient Greek](#) [στῆμα](#) (*stēma*), used by Hesychius for a part of a plant. Equivalent to [stō](#) (“I stand”) + *-men* (noun-forming suffix).

Derived terms

- [stāmineus](#)

Descendants

- Catalan: [estam](#)
- English: [stamen](#), [stamina](#)
- French: [étaim](#), [étamine](#)
- Italian: [stame](#)
- Portuguese: [estame](#), [estâmina](#) (via English)
- Spanish: [estambre](#)

stella

From [Proto-Italic](#) **stērolā*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂stér*. Can be considered an assimilated version of **stērla*, a diminutive form.

Derived terms

- [Stēlla](#)
- [stēllifer](#)
- [stēlliger](#)
- [stēllimicāns](#)
- [stēlliō](#)
- [stēllula](#)
- [stēllāris](#)
- [stēllātus](#)

- [stëllô](#)

Related terms

- [stëlläns](#)
- [stëlläre](#)
- [stëllätüra](#)

Descendants

hide ▲ Descendants of *Sandbox* in other languages

- → Danish: [Stella](#)
- → Dutch: [Stella](#)
- Emilian: [strèla](#)
- → English: [stella](#), [Stella](#)
- → Esperanto: [stelo](#)
 - Ido: [stelo](#)
- → Faroese: [Stella](#)
- → German: [Stella](#)
- → Icelandic: [Stella](#)
- → Interlingua: [stella](#)
- → Interlingue: [stelle](#)
- Italo-Dalmatian:
 - Corsican: [stella](#), [stedda](#), [stidda](#)
 - Dalmatian: [stala](#), [stalla](#)
 - Istriot: [stila](#)
 - Italian: [stella](#), [Stella](#)
 - → Neapolitan: [stella](#)
 - Tarantino: [stella](#)
 - Sicilian: [stidda](#), [stidda](#); [stedda](#), [stella](#)
 - Maltese: [stilla](#)
- Navarro-Aragonese:
 - Aragonese: [estrela](#)
- → Novial: [stele](#)
- Old French: [estoile](#), [esteile](#), [estelle](#)
 - Bourguignon: [étoile](#)
 - English: [estoile](#), [Estella](#), [Estelle](#)
 - Gallo: [esteill](#)
 - Middle French: [estoile](#)
 - French: [étoile](#)
 - Haitian Creole: [zetwal](#)

- Mauritian Creole: [zetwal](#)
- Seychellois Creole: [zetwal](#)
- → English: [étoile](#), [etoile](#)
- → Italian: [étoile](#)

- Norman: [étaile](#), [éteile](#), [ételle](#), [etel](#)
- Picard: [étole](#)
- Walloon: [stoele](#), [sioele](#)

Old Leonese:

- Asturian: [estrella](#)
- Extremaduran: [estrella](#)
- Leonese: [estrella](#)
- Mirandese: [streilha](#)

→ Old Occitan: [stella](#)

- Occitan: [estela](#), [estiala](#)
- Occitan: [Estela](#)
 - → French: [Estelle](#)

Old Galician-Portuguese: [estrela](#), [strela](#)

- Galician: [estrela](#)
- Portuguese: [estrela](#), [estrella](#)
 - Guinea-Bissau Creole: [strela](#)
 - Kabuverdianu: [strela](#)
 - Kristang: [strela](#)
 - Saramaccan: [teréja](#), [teéja](#), [teéa](#)

Old Spanish: [estrella](#)

- Catalan: [estrella](#)
- Ladino: [estreya](#)
- Spanish: [estrella](#)
 - Papiamentu: [strea](#)
 - → Sardinian: [streglia](#) (Campidanese)

- → Tagalog: [estrelya](#)
- Spanish: [Estrella](#)
 - → Cebuano: [Estrella](#)
 - → English: [Estrella](#)
 - → Tagalog: [Estrella](#)

Common Romanian:

- Aromanian: [steauă](#), [steauo](#), [stiau](#)
- Istro-Romanian: [ste](#)
- Megleno-Romanian: [steauă](#)
- Romanian: [stea](#)

Padanian:

- Friulian: [stele](#)
- Ladin: [stèila](#)
- Lombard: [stela](#)
- Ligurian: [stela](#)
- Piedmontese: [stèila](#), [steila](#)
- Romansch: [staila](#), [steila](#), [stéla](#)
- Venetian: [stela](#)

Sardinian:

- Campidanese: [steddu](#), → [stella](#)
- Gallurese: [stedda](#), [istella](#), → [stella](#)
- Logudorese: [isteddu](#)
- Nuorese: [isteddu](#), [istella](#)
- Sassarese: [isthella](#), [sthella](#)

- → Spanish: [Estela](#)
- → Swedish: [Stella](#)
- → Volapük: [stel](#)

stramen

From [Proto-Italic](#) **strōmen*, from [Proto-Indo-European](#) **stérh₃m̥*, from the root **sterh₃-* (“to spread, scatter, strew”) + **-mn* (deverbal abstract noun-forming suffix); equivalent to the root of [sternō](#) (“I spread, bestrew”) + *-men*. Cognate with [Sanskrit](#) [स्तरिम्न](#) (*stariman*, “that which is strewn; bedding, bedclothes, bed, couch”), [stáriman](#), “strewing, spreading”) and [Ancient Greek](#) [στρώμα](#) (*strōma*, “bedding, bedclothes”). For the root, compare [English](#) [strew](#), [straw](#) and Latin [storea](#), [strāqes](#) and [torus](#).

Related terms

- [strāmineus](#)

Descendants

- Italian: [strame](#)

[stratus](#)

Perfect passive participle of [sternō](#) (“spread out”). Diachronically, from [Proto-Italic](#) **strātos*, from [Proto-Indo-European](#) **strh₂tós*. Cognate with [Proto-Celtic](#) **stratos* (“valley”), ealier **s*“spread-out land”, [Ancient Greek](#) [στρωτός](#) (*strōtós*, “bestrewn, spread, laid out; smooth”), [στρατός](#) (*stratós*, “army, war band”), and [Sanskrit](#) [स्रत](#) (*strtá*, “bestrewn, spread (out); extended, spacious; covered; overthrown”).

Descendants

- → Catalan: [estrat](#)
- → English: [stratus](#)
- → Finnish: [stratus](#)
- Old Occitan: [estrat](#)
 - Catalan: [estrat](#)
- → Portuguese: [estrato](#)
- Romanian: [strat](#)
- → Spanish: [estrato](#)
- Sicilian: [stratu](#)

[stringo](#)

From [Proto-Italic](#) **stringō*, from [Proto-Indo-European](#) **streyǵ-* (“to stroke, to shear, stiff”). Cognate with [strix](#), [stria](#), [striāōsus](#), [stria](#), [striqilis](#), [striamentum](#), [English](#) [streak](#).

Derived terms

- [astringō](#)
- [circumstringō](#)
- [cōnstringō](#)
- [distringō](#)
- [dēstringō](#)
- [instringō](#)
- [interstringō](#)
- [obstringō](#)
- [perstringō](#)
- [praestringō](#)
- [reconstringō](#)
- [restringō](#)
- [strictivilla](#)

- [strictiō](#)
- [strictor](#)
- [strictoria](#)
- [strictus](#)
- [strictivus](#)
- [strictūra](#)

Related terms

- [astrictiō](#)
- [astrictus](#)
- [astrictē](#)
- [astrictōrius](#)
- [constrictiō](#)
- [constrictus](#)
- [constrictē](#)
- [constrictivus](#)
- [constrictō](#)
- [constrictūra](#)
- [destrictarium](#)
- [destrictus](#)
- [destrictē](#)
- [destrictivus](#)
- [districtiō](#)
- [districtus](#)
- [districtē](#)
- [districtivus](#)
- [indestrictus](#)
- [indistrictus](#)
- [instrictus](#)
- [obstrictus](#)
- [perstrictiō](#)
- [perstrictus](#)
- [praerstrictiō](#)
- [praerstrictus](#)
- [restrictim](#)
- [restrictiō](#)
- [restrictus](#)

- [restrictē](#)
- [restrictim](#)
- [strictē](#)
- [substrictus](#)
- [superstrictus](#)

Descendants

hide ▲ Descendants

- Aromanian: [stringu](#), [strindziri](#)
- Catalan: [estrènver](#)
- Dalmatian: [strenjar](#)
- Franco-Provençal: [ètrendre](#)
- Friulian: [strenzi](#), [strenji](#)
- Galician: [estrinxir](#)
- Istriot: [strenzo](#)
- Italian: [stringere](#)
- Ladin: [strenjer](#), [strenje](#)
- Neapolitan: [strenge](#)
- Occitan: [estrénher](#), [estrénjer](#)
- Old French: [estreindre](#), [estraindre](#)
 - French: [êtreindre](#)
 - Norman: [êtreindre](#)
 - → Middle English: [straynen](#)
 - English: [strain](#)
 - → Irish: [straidhn](#)
- Piedmontese: [strenze](#)
- Portuguese: [estringir](#)
- Romanian: [strânge](#), [strângere](#)
- Sardinian: [istringhere](#), [istringi](#), [stringiri](#)
- Sicilian: [strinciri](#)
- Spanish: [estrefir](#), [estringir](#)
- Venetian: [strenxer](#), [strenzar](#), [strenzer](#), [strenxar](#)
- → Albanian: [shtrëngoj](#)
- → English: [stress](#), [strict](#), [stringent](#)

stupeo

From [Proto-Indo-European](#) **(s)tup-éh₂-ye-ti* (literally “to be struck”), from **(s)tewp-* (“to push, hit”) + **-éh₂yeti* (stative verb suffix).^[50]

Derived terms

- [astupeō](#)
- [circumstupeō](#)
- [constupeō](#)
- [stupefaciō](#)
- [stupidus](#)
- [stupor](#)
- [stupēns](#)
- [stupēscō](#)
- [instupeō](#)

Related terms

- [stuprum](#)

Descendants

- → Italian: [stupire](#)
- → Piedmontese: [stupi](#)

stuprum

A nominalisation of [Proto-Indo-European](#) **stup-ro-* (“stuck, stunned > dishonoured”, adjective), from the root **(s)tewp-* (“to push, hit”).^[51]

Derived terms

- [stuprē](#)
- [stuprō](#)
- [stuprōsus](#)

Related terms

- [stupeō](#)

Descendants

- Catalan: [estupre](#)
- French: [stupre](#)
- Irish: [striapach](#)
- Italian: [stupro](#)
- Portuguese: [estupro](#)
- Spanish: [estupro](#)

suavior

Etymology 1

From [suāvium](#).

Derived terms

- [suāviātiō](#)

Descendants

- Franco-Provençal: [assuègier](#)

Etymology 2

Diachronically from [Proto-Indo-European](#) **swéh₂-d-(i)-yes-*. Related to the above.

suavis

[Inherited](#) from [Proto-Indo-European](#) **swéh₂du-* (“sweet”).^{[52][53][111]} The extension of the *u*-stem into an *i*-stem is regular, compare [brevis](#), [tenuis](#), and must have occurred before the loss of **-d-* in medial **-dw-*.^[111]

Derived terms

- [īnsuāvis](#)
- [suāve](#)
- [suāvillum](#)
- [suāvitās](#)
- [suāviter](#)
- [suāvium](#)

Related terms

- [suādeō](#)

Descendants

- Catalan: [suau](#)
- Italian: [soave](#), [suave](#)
- Old French: [soef](#)
 - Middle French: [souef](#)
 - Norman: [souef](#)
- → Middle English: [suave](#)
 - English: [suave](#)
- → Middle French: [suave](#)
 - French: [suave](#)
- → Portuguese: [suave](#)
- → Spanish: [suave](#)

sub

From [Proto-Italic](#) **supo-*, from [Proto-Indo-European](#) **upó-*. The accusative is from the pre-PIE directional. The ablative is from both the locative (“under”) and the ablative (“from underneath”).

Derived terms

- [sub rosā](#)

- [subter](#)
- [subtus](#)
- [supīnus](#)

Descendants

- Old Galician-Portuguese: [sob](#)
 - Galician: [so](#)
 - Portuguese: [sob](#)
- Old Spanish: [so](#)
 - Spanish: [so](#) (in certain fossilized expressions)
- → English: [sub](#)

subligaculum

From [subligō](#) (“to tie below”) + *-culum*, originating from the [Proto-Italic](#) **supoleigaklom*, from [Proto-Indo-European](#) **upóleváqatlom*.

Related terms

- [subligō](#)

subula

From [Proto-Indo-European](#) **syuh₂-d^hleh₂*, which consists of the root **syuh₂-* (“sew”) and the suffix **-d^hlom* (“tool suffix”). This becomes the Latin derivation [sūō](#) (“to sew”) + *-bula*. Cognate to [Russian](#) *ууно* (šilo, “awl”) and [Czech](#) *šídlo* (“awl”), and to Proto-Germanic **siwjaną* (“to sew”).

Related terms

- [insūbulum](#)
- [sūbulātus](#)

Descendants

- Aromanian: [sulā](#)
- Catalan (Algherese): [sula](#)
- Galician: [subela](#) (via diminutive [*sūbella](#))
- Italian: [subbia](#) (“chisel”)
- Portuguese: [sovela](#)
- Romanian: [sulă](#)
- Spanish: [subilla](#) (via diminutive [*sūbella](#))
- Venetian: [sùbia](#)
- → Greek: [σούβλα](#) f (soúvla, “spit”)

sulphur

From a [Hellenisation](#) of earlier [sulpur](#), from the root **selp-* (“fat, oil”). Cognate with [English](#) [salve](#), [Sanskrit](#) [सर्पिः](#)

(sarpis, “cleaned melted butter”), [sŕpŕ](#) (srprá, “greasy, smooth”), [Tocharian B salype](#) (“ointment”), and perhaps [ἔλαιον](#) (élpōs, “olive oil, fat”) or [Ancient Greek ἄλφιον](#) (álpē, “flask for oil”). According to De Vaan citing Szemerényi,^[54] perhaps from an s-stem [Proto-Indo-European *sélpōs](#). However, De Vaan finds both the -él- > -ól- and -os > -ur changes to be irregular (for -ol- > -ul- see [sulcus](#)), adding that perhaps it comes from [Proto-Italic *solpor](#), from an r/n-stem [Proto-Indo-European *sólpr](#) instead.

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [scliifur](#)
 - Romanian: [sulf](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [zolfo](#), [solfo](#) (dated)
 - Sicilian: [sùrfuru](#)
- Padanian:
 - Emilian: [solfar](#), [suifre](#)
 - Friulian: [solfar](#)
 - Lombard: [solfar](#), [solfer](#), [sofrec](#)
- Alpine: [sofri](#), [sofri](#), [sofric](#)
 - Piedmontese: [sofro](#), [sorfo](#), [solfo](#)
 - Romansch: [zulper](#)
 - Venetian: [solfer](#), [sólparo](#), [solfare](#), [solfar](#)
- Northern Gallo-Romance:
 - Old Northern French: [sulfre](#)
 - Anglo-Norman: [sulfre](#)
 - → English: [sulfur](#), [sulphur](#)

→

M
a
l
a
y
:

[sum](#)

The present stem is from [Proto-Italic *ezom](#), from [Proto-Indo-European *h₂ésmi](#) (“I am, I exist”). Although **ezom* is traditionally reconstructed with voiced -z-, this Latin verb

lacked regular rhotacism as in expected **erum*, and instead the first vowel of the intermediate forms *esum* and *esom* was deleted. Cognates include [Ancient Greek εἶμι](#) (eimí), / [Sanskrit अस्मि](#) (ásmi), [Persian هستم](#) (hastam) [Faliscan](#)[?] (esú), [Old English eom](#) (English *am*). The perfect stem is from [Proto-Italic *\(fe\)fūai](#), from [Proto-Indo-European *b^húht](#) (“to become, be”) (whence also [fiō](#) (“to become, to be made”), and [future](#) and [imperfect](#) inflections *-bō*, *-bam*). Compare also the etymology at [fore](#).

Derived terms

- [absum](#)
- [adsum](#)
- [coest](#)
- [dēsum](#)
- [essentia](#)
- [id est](#)
- [intersum](#)
- [mihi nōmen est](#)
- [nōn semper Sāturnālia erunt](#)
- [obsum](#)
- [possum](#)
- [praesum](#)
- [prōsum](#)
- [quid est](#)
- [quid est nōmen tibi](#)
- [quid tibi est](#)
- [subsum](#)
- [sum ubi](#)
- [supersum](#)
- [sōns](#)
- [unde es](#)
- [ēns](#)
- [īnsūm](#)

Descendants

(See also [essere](#), [fiō](#), [sedēre](#).)

- Megleno-Romanian: [sām](#)
- → English: [esse](#)
- → German: [Esse](#)

summus

From [Proto-Italic](#) **supemos*, from [Proto-Indo-European](#) **(s)úp-ṛmmo-s*, from **upó* + **-mmo-*. Cognate with [Proto-Germanic](#) **ufumô*, [Sanskrit](#) उपम (upamā, “uppermost”). See also *suprēmus* and *-issimus*.

Derived terms

- [summa](#)
- [summitās](#)
- [summum bonum](#)

Descendants

- Catalan: [som](#), [summe](#)
- French: [sommé](#)
- German: [Summe](#)
- English: [sum](#), [summa](#), [submit](#), [consummate](#), [consummation](#)
- Italian: [sommò](#)
- Old Spanish: [somo](#)
- Portuguese: [sumo](#)
- Spanish: [sumo](#), [somo](#)

sumus

From [Proto-Italic](#) **(e)somos*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂smós*.

sunt

From [Proto-Italic](#) **sent*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂sénti*.

super

From [Proto-Italic](#) **super*, from [Proto-Indo-European](#) **upér* (“over, above”). The latter is cognate to [Ancient Greek](#) ὑπέρ (hupér, “above”) and [Proto-Germanic](#) **uber* ([English](#) *over*). The accusative is from the pre-PIE directional. The ablative is from the ablative of cause.

Derived terms

- [dēsuper](#)
- [insuper](#)
- [super-](#)
- [superbus](#)
- [superior](#)
- [supernus](#)
- [supersum](#)

- [superus](#)
- [suprā](#)

Descendants

- Asturian: [sobre](#)
- Catalan: [sobre](#), → [súper](#)
- → Czech: [super](#), [supr](#)
- → English: [super](#)
 - → Polish: [super](#)
- → French: [super](#)
- Galician: [sobre](#)
- German: [super](#)
- Italian: [sopra](#), [super](#)
- Romanian: [spre](#)
- Occitan: [subre](#)
- Old French: [seur](#)
 - Middle French: [sur](#)
 - French: [sur](#)
- Portuguese: [sobre](#), [super](#), [súper](#)
- Sardinian: [subre](#)
- Spanish: [sobre](#), [super](#)
- → Russian: [cynep](#) (super)

supero

From [superus](#) (“above”), from [super](#) (“above”), from **eks-uper*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂ed^hs* (“out of”) (Latin *ex*) and **upér* (“over, above”).

Derived terms

- [superāmentum](#)
- [superāns](#)
- [superātiō](#)
- [superātor](#)

Descendants

- Aromanian: [shupār](#), [shupārari](#)
- Catalan: [sobrar](#)
- → Catalan: [superar](#)
- → English: [superate](#)
- → Friulian: [superâ](#)
- Italian: [soprae](#)

- → Italian: [superare](#)
- Occitan: [sobrar](#)
- Portuguese: [sobrar](#)
- → Portuguese: [superar](#)
- Romanian: [supăra](#), [supărare](#)
- Spanish: [sobrar](#)
- → Spanish: [superar](#)

SUS

From [Proto-Italic](#) **sūs*, from [Proto-Indo-European](#) **suH-*. Compare [Ancient Greek](#) ὑς (hūs), [Pali](#) *sūkara*, [English](#) *swine*, [sow](#).

Derived terms

- [subulcus](#)
- [sucerda](#)
- [sucula](#)
- [suile](#)
- [suillus](#)
- [sūcīdia](#)

Descendants

- Romanian: [sor](#) (possibly)
- Sardinian: [sughe](#), [sue](#)

SUUS

From [Proto-Italic](#) **sowas*, from [Proto-Indo-European](#) **sewas*, from **swé* (“self”). See also [Ancient Greek](#) ἑός (heós), Russian *сеоў* (svoj), Old Irish *fein* (“self, himself”), German *sein*, Old Norse *sik* (“oneself”), Gothic *𐌸wēs*, “one’s own”), Old Church Slavonic *своу* (svoi, “his, her, its”) and *своиакъ* (svoiakŭ, “kinsman, relative”), Latin *suescere* (“to accustom, get accustomed”) and *sodalis* (“companion”), Sanskrit *स्व* (sva, “one’s own”).

Derived terms

- [suātim](#)

Descendants

- Aromanian: [seu](#)
- Asturian: [so](#), [sos](#)
- Corsican: [so](#)
- Emilian: [sova](#) (Parma)
- Old French: [son](#), [sa](#), [ses](#)
 - Middle French: [son](#), [sons](#)

- French: [son](#), [sa](#), [ses](#)
- Friulian: [so](#), [sô](#)
- Italian: [suo](#), [sua](#), [suoi](#), [sue](#)
- Old Occitan:
 - Occitan: [seu](#), [seuna](#)
 - Old Catalan: [sou](#), [sua](#), [sous](#), [sues](#); (from unstressed) [son](#), [sa](#), [sos](#), [ses](#)
 - Catalan: [seu](#), [seva](#), [seus](#), [seves](#); [son](#), [sa](#), [sos](#), [ses](#)
- Old Galician-Portuguese: [sou](#), [seu](#), [sua](#), [sa](#) (atonic)
 - Fala: [sei](#)
 - Galician: [seu](#)
 - Portuguese: [seu](#)
 - Galician: [súa](#)
 - Portuguese: [sua](#)
- Romanian: [său](#), [sa](#), [săi](#), [sale](#)
- Romansch: [ses](#), [sia](#)
- Spanish: [suyo](#), [suya](#), [suyos](#), [suyas](#); [su](#), [sus](#)
- Sardinian: [suu](#), [suos](#), [sua](#), [suas](#)

talus

From [Proto-Italic](#) **tākslos*, possibly from [Proto-Indo-European](#) **téh₂g-s-los*, from **teh₂g-* (“to touch”) (whence [tangō](#)). Alternatively, cognate with [Sanskrit](#) [तल](#) (*tala*, “plane, surface”). (Can [this](#)^(?) etymology be [sourced](#)?)

Derived terms

- [subtel](#)
- [tālāris](#)
- [tālārius](#)
- [tālō](#); [tālōnus](#) (Medieval Latin, from Romance)
- [tāxillus](#)

Descendants

- English: [talus](#)
- French: [talon](#)
- Italian: [talo](#)
- ⇒Italian: [talismo](#)
- Portuguese: [tálus](#)

-tas

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **-tāts*, from [Proto-Indo-European](#) **-teh₂ts*, whence also [Attic Greek](#) [-της](#) (*-tēs*), [Doric Greek](#) [-της](#) (*-tās*), and [Sanskrit](#) [-तति](#) (*-tāti*). See also [-tūs](#).

Descendants

- Aragonese: [-dat](#)
- Aromanian: [-tati](#)
- Asturian: [-dá](#)
- Basque: [-tate](#)
- Catalan: [-tat](#)
- French: [-té](#)
 - English: [-ty](#)
- Friulian: [-tāt](#)
- German: [-tāt](#)
- Indonesian: [-tas](#) (rarer, [-ta](#))
- Italian: [-ità](#)
- Occitan: [-tat](#) (rarer, [-ta](#))
- Portuguese: [-dade](#), [-tade](#)
- Romanian: [-tate](#)
- Sicilian: [-tà](#), [-tati](#)
- Old Spanish: [-dat](#), [-tat](#)
 - Spanish: [-dad](#), [-tad](#)

Etymology 2

From [Proto-Italic](#) **-tā*, from [Proto-Indo-European](#) **-tweh₂*.

taurus

From [Proto-Italic](#) **tauros*, from [Proto-Indo-European](#) **tāwros*.

Derived terms

- [taura](#)
- [taureus](#)
- [tauricornis](#)
- [taurifer](#)
- [tauriformis](#)
- [taurigenus](#)
- [taurobolicus](#)
- [taurobolior](#)
- [taurobolinus](#)
- [taurocenta](#)
- [taurophthalmon](#)

- [taurulus](#)
- [Taurus](#)
- [taurinus](#)

Descendants

- Aromanian: [tavru](#)
- Asturian: [toru](#)
- Catalan: [toro](#)
- Corsican: [toru](#)
- English: [Taurus](#)
- French: [taureau](#)
- Friulian: [taur](#)
- Ido: [tauro](#)
- Interlingua: [tauro](#)
- Italian: [toro](#)
- Norman: [tourothé](#)
- Occitan: [taur](#)
- Old French: [tor](#)
- Old Galician-Portuguese: [touro](#)
 - Galician: [touro](#)
 - Portuguese: [touro](#), [toiro](#)
- Romanian: [taur](#)
- Romansch: [taur](#)
- Sardinian: [trau](#)
- Sicilian: [tāuru](#), [tāvuru](#)
- Spanish: [toro](#) ꞯ
- Venetian: [toro](#)
- Walloon: [torea](#)

te

Etymology 1

(This [etymology](#) is missing or incomplete. Please add to it, or discuss it at the [Etymology scriptorium](#).)

Etymology 2

From [Proto-Indo-European](#) **twé*, **te*, accusative of **túh₂* (“you”).

Descendants

- Aromanian: [ti](#)
- Asturian: [te](#)
- Catalan: [te](#)

- French: [te](#), [toi](#)
- Friulian: [ti](#)
- Galician: [te](#), [che](#)
- Istriot: [tèj](#), [te](#)
- Italian: [te](#), [ti](#)
- Mozarabic: [ⵢ](#) (t), [ⵢ](#) (ty)
- Portuguese: [te](#)
- Romanian: [te](#)
- Sicilian: [ti](#)
- Spanish: [te](#)

temno

From [Proto-Indo-European](#) **tṃ-ne-h₁-ti*, nasal-infix from **temh₁-* (“to cut”). See also [Latin](#) [tondeō](#), [tempus](#), [templum](#), [Ancient Greek](#) [τέμνω](#) (témnō).

Derived terms

- [contemnō](#)

tenebra

Arose by dissimilation from earlier **temebrai*, arisen from [Proto-Italic](#) **temasro*, from [Proto-Indo-European](#) **temH-s-ro* (“dark”), a derivation from [Proto-Indo-European](#) **temH-* (“dark”); cognate with [Sanskrit](#) [तमिस्र](#) (tamisra), [Avestan](#) [𐬔𐬀𐬎𐬎𐬎](#) (taθra), [Middle Persian](#) [script needed] (tʾr / tār /, “darkness”), [Ossetian](#) [map](#) (tar), and [Old Church Slavonic](#) [тъмьнь](#) (tĭmĭnŭ).

Descendants

- Galician: [tebras](#)
- Portuguese: [treva](#)
- Spanish: [tiniebla](#)
- → Catalan: [tenebra](#)
- → French: [ténèbres](#)
 - → Romanian: [tenebră](#)
- → English: [tenebrose](#), [tenebrous](#)
- → Italian: [tenebra](#)
- → Portuguese: [tenebra](#)

tenebrae

With regressive dissimilation (**m-b > n-b*) from **temabrāi*, nominalized feminine plural from [Proto-Italic](#) **temazros* (“dark”), from [Proto-Indo-European](#) **temH-(e)s-ro-*, from **temH-*. Related to [temere](#).

Related terms

- [tenebellae](#)
- [tenebrārius](#)
- [tenebrātiō](#)
- [tenebrēscō](#)
- [tenebricō](#)
- [tenebricōsus](#)
- [tenebricus](#)
- [tenebrīō](#)
- [tenebrōsus](#)

Descendants

- Old Galician-Portuguese: [tēvras](#)
 - Galician: [tebras](#)
 - Portuguese: [trevas](#)
- Spanish: [tinieblas](#)
- Istriot: [tienabre](#)
- → Catalan: [tenebres](#)
- → French: [ténèbres](#)
- → Ido: [tenebro](#)
- → Italian: [tenebre](#)
- → Romanian: [tenebră](#)
- → English: [tenebrism](#)

tenuis

[Inherited](#) from [Proto-Indo-European](#) **ténh₂us* (“thin”).^{[S1][S6][S7]} Original *u*-stem adjective are regularly extended into *i*-stem ones in Latin, compare [gravis](#), [brevis](#), [dulcis](#), etc.

Derived terms

- [tenue](#)
- [tenuistipitātus](#) (Medieval Latin)
- [tenuitās](#)
- [tenuiter](#)
- [tenuō](#)

Related terms

- [tener](#)

Descendants

- Catalan: [tènue](#)
- French: [tenu](#)

- Italian: [tenue](#)
- Portuguese: [ténue](#), [tênu](#)
- Sicilian: [tènui](#)
- Spanish: [tenue](#)
- Walloon: [tene](#)
- → English: [tenuis](#); → [tenuious](#), [tenuous](#)
- → English: [tenuis](#)
- → German: [Tenuis](#)

tenuis

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **tenos*, from [Proto-Indo-European](#) **ténos*, from **ten-* (“to stretch, draw”). Cognate with [Sanskrit](#) [तनय](#) (tánas), [Ancient Greek](#) **tévoc* (*ténos) (attested in [ἀτενίς](#) (atenés)), also with [German](#) [Dohne](#) which has the same meaning. More at [teneō](#) (“hold, grasp”).^[S8]

Etymology 2

From [Proto-Italic](#) **tenos*, from [Proto-Indo-European](#) **ten-* (“to stretch, draw”). The specific etymology is debated: De Vaan suggests that it is merely a petrified accusative of extent of the *s*-stem **tenos* and rejects Meiser’s suggestion that it stems from the [Proto-Indo-European](#) perfect participle **tṃ-wós*.^{[S8][S9]}

Derived terms

- [aliquātenus](#)
- [eātenus](#)
- [hāctenus](#)
- [nullātenus](#)
- [ore tenus](#)
- [prōtinus](#), [prōtenus](#)
- [quātenus](#)

Descendants

- (perhaps) **ad tenus*
 - Old Galician-Portuguese: [até](#)
 - Portuguese: [até](#)

ter

From earlier [terr](#), from [Old Latin](#) **tris*, from [Proto-Italic](#) **tris*, from [Proto-Indo-European](#) **trīs*.

Derived terms

- [ternī](#) (distributive numeral)
- [teruncius](#)

termen

From [Proto-Italic](#) **termen*, from [Proto-Indo-European](#) **térmn* (“boundary”).

terminus

From [Proto-Italic](#) **termenos*, from [Proto-Indo-European](#) **térmn* (“boundary”). Cognate with [Ancient Greek](#) [τέρμα](#) (téрма, “a goal”), [ἑρμούω](#) (térmoō, “a border”).

Derived terms

- [conterminum](#)
- [conterminus](#)
- [determinus](#)
- [extermus](#)
- [interminus](#)
- [terminālis](#)
- [terminō](#)

Related terms

- [terminātiō](#)
- [terminātor](#)
- [terminātus](#)
- [terminātē](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Romanian: [tărm](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [termine](#)
- Padanian:
 - Ladin: [terminn](#), [termin](#)
 - Ligurian: [tèrmi](#), [tèrme](#), [tèima](#)
 - Lombard: [termen](#)
 - Ossolano: [termo](#), [termj](#), [termign](#)
 - Piedmontese: [termo](#), [terme](#), [termon](#)
- Northern Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [tèrmeno](#), [tèrme](#), [tèrme](#), [tèrmouno](#), [tirme](#), [tièrno](#)
 - Valdôtain: [tèrmo](#), [tèrman](#), [tèrmeo](#), [tarmèyo](#)
 - Old French: [terme](#)
 - French: [terme](#)
 - → Middle English: [term](#)

- English: [term](#)
- → Irish: [téarma](#)

- Southern Gallo-Romance:
 - Aragonese: [termi](#)
 - Catalan: [terme](#) (*archaic plural térmens in western dialects*)
 - Occitan: [tèrme](#), [tèrmi](#)
- Ibero-Romance:
 - Old Galician-Portuguese: [termiō](#)
 - Galician: [termo](#)
 - Portuguese: [termo](#)

Borrowings

- → Bulgarian: [тѐрмин](#) (términ)
- → Dutch: [term](#), [termijn](#)
- → English: [terminus](#)
 - → French: [terminus](#)
- → German: [Termin](#), [Terminus](#)
- → Middle Irish: [termonn](#)
 - Irish: [tearmann](#), [tearmainn](#) f
 - → English: [termon](#)
 - → Scottish Gaelic: [tèarmann](#)
- → Polish: [termin](#)
 - → Russian: [тѐрмин](#) (términ), [тѐрминъ](#) (términ)
 - → Armenian: [տերմինի](#) (termin)
 - → Kazakh: [термин](#) (termin)
 - → Yakut: [тиэрмин](#) (tiermin)
- → Portuguese: [término](#)
- → Romanian: [terminus](#), [termen](#)
- → Serbo-Croatian:
 - Cyrillic script: [термин](#)
 - Latin script: [termin](#)
- → Spanish: [término](#)
- → Proto-Brythonic: **terβin*

○ → Welsh: [terfyn](#)

tero

From [Proto-Indo-European](#) **terh₂-* (“to rub, rub by twisting, twist, turn”). See also [Scots](#) [thraw](#) (“to twist, turn, throw”), Dutch [draaien](#) (“to turn”), [Low German](#) [draien](#), [dreien](#) (“to turn (in a lathe)”), German [drehen](#) (“to turn”), [Danish](#) [dreje](#) (“to turn”), [Swedish](#) [dreja](#) (“to turn”), [Albanian](#) [dredh](#) (“to turn, twist, tremble”), Russian [мереть](#) (teret’, “to rub”).

Derived terms

- [atterō](#)
- [circumterō](#)
- [conterō](#)
- [dēterō](#)
- [exterō](#)
- [interō](#)
- [obterō](#)
- [perterō](#)
- [praeterō](#)
- [prōterō](#)
- [subterō](#)
- [terebra](#)
- [teres](#)
- [tribulum](#)
- [triticum](#)
- [tritor](#)
- [tritūs](#)
- [tritūra](#)

terra

From [Proto-Italic](#) **terzā*, from [Proto-Indo-European](#) **ters-* *eh₂*, from **ters-* (“dry”). Cognate with [torreō](#), [Ancient Greek](#) [τέρσομαι](#) (térssomai), [Old Irish](#) [tír](#), [Sanskrit](#) [तृष्यति](#) (tṛṣyati), [Old English](#) [burst](#) ([English](#) [thirst](#)). Compare the semantics of [Ancient Greek](#) [κέρσος](#) (khérsos).

Derived terms

- [conterrāneus](#)
- [extorris](#)
- **interrō*
- [mediterrāneus](#)

- [sublātiō a terra](#)
- [terra alba](#)
- [Terra Australis](#)
- [terra firma](#)
- [terra incognita](#)
- [Terra Nova](#)
- [terra nullius](#)
- [terra salsuginis](#)
- [terrestris](#)
- [terreus](#)
- [terricola](#)
- [terrigena](#)
- [terrigenus](#)
- [territōrium](#)
- [terrula](#)
- [terrulentus](#)
- [terruncula](#)
- [terrārius](#)
- [terrēnus](#)
- [terrōsus](#)

Related terms

- [aterrāneus](#)
- [exterrāneus](#)
- [exterrēnus](#)
- [mediterreus](#)
- [subterreus](#)
- [subterrāneus](#)
- [subterrēnus](#)
- [territōriālis](#)
- [terrulentē](#)
- [terrāneola](#)
- [terrārium](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [tsarā](#)
 - Old Romanian: [tearā](#)

- Romanian: [tară](#)

- Dalmatian:
 - [tara](#), [tiara](#)
- Italo-Romance:
 - Corsican: [terra](#), [tarra](#)
 - Gallurese: [tarra](#)
 - Italian: [terra](#)
 - Neapolitan: [terra](#)
 - Sicilian: [terra](#)
- Padanian:
 - Friulian: [tiere](#)
 - Istriot: [tiera](#)
 - Ladin: [tera](#), [tiera](#)
 - Ligurian: [tæra](#), [terra](#)
 - Lombard: [tera](#)
 - Piedmontese: [tèra](#)
 - Romansch: [tiara](#), [terra](#)
 - Venetian: [tera](#)
- Northern Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [tèrra](#)
 - Oïl:
 - Bourguignon: [târre](#)
 - Gallo: [tèrr](#)
 - French: [terre](#)
 - Norman: [tèrre](#)
 - Picard: [tère](#), [tière](#)
 - Walloon: [tere](#)
- Southern Gallo-Romance:
 - Aragonese: [tierra](#)
 - Catalan: [terra](#)
 - Occitan: [tèrra](#)
- Ibero-Romance:
 - Asturian: [tierra](#)
 - Galician: [terra](#)
 - Portuguese: [terra](#)
 - Guinea-Bissau Creole: [tera](#)
 - Kabuverdianu: [téra](#)
 - Papiamentu: [tera](#)
 - Old Spanish: [tierra](#)
 - Ladino: [tierra](#)

- Spanish: [tierra](#)

- Insular Romance:
 - Sardinian: [terra](#)
- Borrowings:
 - → Esperanto: [tero](#)
 - → Novial: [tere](#)

[terrenus](#)

Perhaps from [Proto-Italic](#) **tērzeznos*, from **tēzōs* + **-nos*, the first of which from [Proto-Indo-European](#) **tērsos*, neuter *s*-stem to the root **ters-* (“dry”).^[1] Alternatively, from the [locative](#) form **terrai* of [terra](#) and *-nus*.^[2]

Derived terms

- [terrēna](#)
- [terrēnitās](#) (Mediaeval Latin)
- [terrēnum](#)

Descendants

- Asturian: [terrenu](#)
- Catalan: [terreny](#), [terrè](#)
- Corsican: [tarrenu](#), [terrenu](#)
- English: [terrenal](#), [terrene](#), [terrain](#)
- French: [terrain](#)
- Friulian: [teren](#)
- Galician: [terreo](#)
- Italian: [terreno](#)
- Occitan: [terran](#), [terren](#)
- Portuguese: [terreno](#)
- Romanian: [teren](#)
- Sicilian: [tirrenu](#)
- Spanish: [terreno](#)
- Venetian: [taren](#), [teren](#)

[texo](#)

From [Proto-Italic](#) **teksō*, perhaps from either [Proto-Indo-European](#) **tētk-ti* or **tek-se-ti*, both from **tek-* (“to beget, produce”).^[1] Compare [Ancient Greek](#) [τίκτω](#) (*tíktō*), [Hittite](#) [𒀭𒀯𒊕𒊕](#) (*tákkīšzi*, “to arrange, prepare”), [Sanskrit](#) [तपि](#) (*tāpī*) (*tāṣṭī*), [Middle High German](#) [dehsen](#) (“to break flax”), [Old High German](#) [tāht](#) (“wick”). On the basis of [Old Armenian](#) [տեթու](#) (*t'ek'em*, “to bend; to fashion, forge”), the root has

alternatively been reconstructed as **tek-* (“to weave, fashion”).^[a]

Related terms

- [circumtextus](#)
- [intertexō](#)
- [obtexō](#)
- [textile](#)
- [textilis](#)
- [textor](#)
- [textrīnus](#)
- [textrīx](#)
- [textum](#)
- [textus](#)
- [textōrius](#)
- [textūra](#)
- [tēla](#)

Descendants

- Aromanian: [tsas](#), [tsāseari](#)
- Asturian: [texer](#)
- Catalan: [teixir](#)
- Friulian: [tjessi](#)
- Italian: [tessere](#)
- Occitan: [tèisser](#)
- Old French: [tistre](#), [tissir](#)
 - French: [tître](#), [tisser](#)
- Piedmontese: [tesse](#)
- Old Galician-Portuguese: [tecer](#)
 - Galician: [tecer](#)
 - Portuguese: [tecer](#)
- Romanian: [tese](#), [tesere](#)
- Romansch: [taisser](#), [teisser](#), [tesser](#)
- Sardinian: [tèssere](#), [tèssiri](#)
- Sicilian: [tèssiri](#)
- Spanish: [tejer](#)
- Venetian: [tèsar](#)

tignum

From [Proto-Italic](#) **tegnom*, from [Proto-Indo-European](#) **teg-nom*, from **{s}teq-* (“beam, stake”). Cognate with [English](#) [stack](#) and [stake](#).

Derived terms

- [contignō](#)
- [tigillum](#)

titio

From [Proto-Italic](#) **titiō* (“heating”), possibly from [Proto-Indo-European](#) **teih₂-* (“to become hot, melt or to end”). Cognate to [Old Irish](#) [tinaid](#) (“to melt, disappear”), [Middle Welsh](#) [odit](#) (“rarity”), [Icelandic](#) [biður](#) (“melted, thawed”), [Hittite](#) [zanuzi](#) (“to cook (trans.)”), [zinnizi](#) (“to end, finish”). Also see [taeda](#) (“pine-wood, torch”).

Derived terms

- (*Vulgar Latin*): [*attitiō](#), [*infitiō](#)

Descendants

- Aromanian: [tăciuni](#)
- Catalan: [tió](#)
- Corsican: [tizzonu](#)
- Old French: [tison](#)
 - French: [tison](#)
- ⇒Friulian: [stic](#)
- Italian: [tizzone](#), [tizzo](#)
- ⇒Italian: [stizza](#)
- Occitan: [tison](#)
- Old Galician-Portuguese: [ticon](#)
 - Galician: [tizón](#)
 - Portuguese: [tição](#)
- Romanian: [tăciune](#)
- Romansch: [tizun](#)
- Sicilian: [tizzuni](#)
- Spanish: [tizón](#), [tizo](#)
- ⇒Venetian: [stisón](#)

toga

From [Proto-Indo-European](#) **toǵéh₂* (“cover”), from **{s}teq-* (“to cover”) (whence [teqō](#)).

Derived terms

- [epitogium](#)

- [toga alba](#)
- [toga candida](#)
- [toga picta](#)
- [toga praetexta](#)
- [toga pulla](#)
- [toga pura](#)
- [toga trabea](#)
- [toga virilis](#)
- [togula](#)
- [togāta](#)
- [togātulus](#)
- [togātus](#)
- [togātārius](#)

Descendants

- → English: [toga](#)
- → French: [toge](#)
- → Italian: [toga](#)
- → Spanish: [toga](#)

tollo

From [Proto-Italic](#) **tolnō*, from [Proto-Indo-European](#) **tlnéh₂ti* ~ **tlnh₂énti*, from the root **telh₂-* (“to bear, carry”). Cognate with [Latin](#) [tolerō](#) (“to bear, endure”), [tuli](#) (“I bore”), [lātus](#) (“borne”), [tellūs](#) (“earth that bears”). The perfect and supine stems of *tollo* were prefixed with *sub* (“beneath”) to distinguish them from the original forms *tetuli* and *lātum*, which had become *suppletively* attached to the conjugation of [ferō](#) (“to bear”). Farther cognate with Ancient Greek [τλάντος](#) (*tlántos*, “bearing, suffering”), [τολμῆω](#) (*tolméō*, “to carry, bear”), [τελαμών](#) (*telamón*, “broad strap for bearing something”), [Ἄτλας](#) (*Átlas*, “the ‘Bearer’ of Heaven”), Lithuanian [tiltas](#) (“bridge”), Sanskrit [तुल्य](#) (*tulā*, “balance”), [तुल्यति](#) (*tulayati*, “lifts up, weighs”), Old English [bolian](#) (“to endure”) (English [thole](#)), Old Armenian [թողնիւ](#) (*t’otum*, “I allow”).

Derived terms

- [abstollō](#)
- [attollō](#)
- [circumtollō](#)
- [contollō](#)
- [extollō](#)

- [intollō](#)
- [prōtollō](#)
- [retollō](#)
- [supertollō](#)
- [sustollō](#)
- [tollēns](#)

Descendants

- → English: [toll](#)
- → Icelandic: [tollera](#)
- Italian: [togliere](#)
- Ladin: [tò](#)
- Old French: [tolir](#), [todre](#), [toldre](#), [tollir](#), [tore](#), [torre](#), [toudre](#), [touldre](#)
 - Bourguignon: [toillai](#)
 - Middle French: [tollir](#)
 - Norman: [tolir](#)
- Old Leonese:
 - Asturian: [toyer](#)
- Old Occitan: [tolre](#)
- Catalan: [toldre](#)
- Mozarabic: [טולטול](#) (ṭwlgš)
- Old Galician-Portuguese: [toller](#)
 - Galician: [toller](#)
 - Portuguese: [tolher](#)
- Old Spanish:
 - Spanish: [toller](#), [tullir](#)
- Venetian: [tor](#)

[tongeo](#)

From [Proto-Italic](#) **tongēō*, from [Proto-Indo-European](#) **teng-* (“to think”).

Derived terms

- [tongitiō](#)

[-tor](#)

From [Proto-Italic](#) **-tōr*, from [Proto-Indo-European](#) **-tōr* < **-tor-s*. The *ō* from the nominative case was made common to all cases. Afterwards nom.sg. *-tōr* > *-tor*, by [Latin sound laws](#). Paradoxically, as in other *r*-stems ([soror](#), *-or*), in the resulting paradigm the one form with a short stem vowel is the only form whose stem was etymologically long.^[s]

Cognate to Sanskrit: [-तृ](#) (*-tr*) ([-तृ](#) sg (-tā, nom.)). Cognate to [Ancient Greek](#) *-τωρ* (-tōr), as in [δότης](#) (dōtōr), and *-τήρ* (-tēr), as in [δοτήρ](#) (dotēr), from a separate ablaut **-tēr* (agentive suffix). Compare [Latin](#) *-trum* (instrumental suffix), from Proto-Indo-European **-tr-o-m* (instrumental suffix).

Derived terms

- [-ātor](#)
- [-tōrium](#)
- [-tōrius](#)

Category *Latin terms suffixed with Sandbox* not found

Related terms

- [-or](#)
- [-trix](#) (“-ess, -rix”) (used to form a female agent noun)

Descendants

- Aromanian: [-tor](#)
- Asturian: [-dor](#)
- Catalan: [-dor](#)
- English: [-or](#)
- Franco-Provençal: [-or](#)
- French: [-teur](#), [-eur](#)
- Friulian: [-dôr](#)
- Piedmontese: [-ào](#)
- Ligurian: [-àu](#), [-òu](#)
- Lombard: [-or](#), [-dor](#)
- Galician: [-dor](#)
- Irish: [-tóir](#), [-adóir](#)
- Italian: [-tore](#), [-ore](#)
- Occitan: [-dor](#)
- Portuguese: [-dor](#)
- Romanian: [-tor](#)
- Sardinian: [-dore](#)
- Sicilian: [-turi](#)
- Spanish: [-dor](#)
- Venetian: [-dor](#)

[torreo](#)

From [Proto-Italic](#) **torzeō*, from [Proto-Indo-European](#) **torséyeti*, causative from the root **ters-* (“dry”). The fourth principal part [tostum](#) is for **torstum*.

Derived terms

- [attorreō](#)
- [contorreō](#)
- [dētorreō](#)
- [extorreō](#)
- [torrefaciō](#)
- [torrēns](#)
- [torrenter](#)
- [torrēscō](#)
- [torridus](#)
- [torris](#)
- [torror](#)

Related terms

- [terra](#)
- [testa](#)
- [torridō](#)

Descendants

- Asturian: [turrar](#)
- Catalan: [torrar](#)
- English: [toast](#)
- Galician: [torrar](#)
- Sicilian: [atturrari](#)
- Spanish: [torrar](#)
- Portuguese: [torrar](#)

[trans](#)

From [Proto-Italic](#) **trānts*, from [Proto-Indo-European](#) **trh₂nts*, from **terh₂-* (“through, throughout, over”). Cognate with [English](#) *through*, [Scots](#) *throch* (“through”), [West Frisian](#) *troch* (“through”), [Dutch](#) *door* (“through”), [German](#) *durch* (“through”), [Gothic](#) *𐌲𐌹𐌸𐌰* (*bairh*, “through”), [Albanian](#) *tërthor* (“through, around”), [Welsh](#) *tra* (“through”). See also [thorough](#). The accusative is from the pre-PIE directional. Compare [Sanskrit](#) [तिरस्र](#) (*tiras*).

Derived terms

- [trāns-](#)
- [trānstrum](#)

Descendants

- Aromanian: [trā](#)
- Catalan: [tra-](#), [tras-](#), [trans-](#)

- → English: [trans-](#)
- → Esperanto: [tra](#)
 - → Ido: [tra](#)
 - → Novial: [tra](#)
- Old French: [trés](#), [tres](#)
 - Middle French: [trés](#), [tres](#); [très](#)
 - French: [très](#)
 - → Esperanto: [tre](#)

- French: [tré-](#) ([tres-](#) before s)
- Galician: [tras](#)
- Italian: [tra-](#), [trans-](#), [trans](#)
- Ladin: [tres](#)
- Picard: [ter-](#)
- Portuguese: [trás](#), [trans-](#), [trans](#)
- Spanish: [tras](#), [trans-](#), [trans](#)

[tres](#)

From [Proto-Italic](#) **trēs*, from [Proto-Indo-European](#) **tréyes*. Cognates include [Sanskrit](#) [त्रि](#) (*trí*), [Ancient Greek](#) [τρεῖς](#) (*treís*) and [Old English](#) [brēo](#) ([English](#) *three*).

Derived terms

- [tri-](#)
- [triduus](#)
- [trihōrius](#)
- [trimēstris](#)
- [trímulus](#)
- [trímus](#)

Related terms

- [tertiarius](#)
 - [tertius](#)
 - [trias](#)
 - [triplex](#)
- ### Descendants
- Balkan Romance:
 - Aromanian: [trei](#)
 - Istro-Romanian: [trei](#)
 - Megleno-Romanian: [trei](#)
 - Romanian: [trei](#)
 - Dalmatian:
 - [tra](#)
 - Italo-Romance:
 - Corsican: [trè](#)
 - Italian: [tre](#)
 - Neapolitan: [tre](#), [tréje](#)
 - Sicilian: [tri](#)
 - North Italian:
 - Friulian: [trê](#)
 - Ladin: [trei](#)
 - Ligurian: [traè](#)
 - Romagnol: [tri](#), [tre](#) (San Marino)
 - Romansch: [trais](#)
 - Venetian: [tre](#)
 - Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [três](#)
 - Old French: [trois](#), [treis](#); [troys](#)
 - Middle French: [troys](#)
 - French: [trois](#)

- Norman: [trais](#)
- Walloon: [troes](#)
- Occitano-Gallo-Romance:
 - Catalan: [tres](#)
 - Occitan: [tres](#)
- Ibero-Romance:
 - Asturian: [tres](#)
 - Old Galician-Portuguese: [tres](#)
 - Galician: [tres](#)
 - Portuguese: [três](#)
 - Old Spanish: [tres](#)
 - Ladin: [trez](#)
 - Spanish: [tres](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [tres](#)

[tribus](#)

Etymology 1

A compound from the stem of [trēs](#) (“three”) and either from:

- [Proto-Italic](#) **triðus*, from [Proto-Indo-European](#) **dʰeh₂-* (“to put, place, set”), thus [Proto-Indo-European](#) **tri-dʰh₂o-* (“rendered in three, tripartite”), cf. with Skt. multiplicative in -dhā such as [Sanskrit](#) [त्रिधा](#) (*tridhā*, “threefold”), and with thematized derivatives of it such as [Lithuanian](#) [įnidas](#) (“dishware”) < **-dʰh₂o-*. This would be evidence to the development of *Plt.* **p* before vocalic **u* as after it;
- [Proto-Italic](#) **tribus*, from [Proto-Indo-European](#) **bʰuh₂-* (“to grow, become, come into being, appear”).

Originally referring to three divisions of the (Roman) Cpeople. Cognate to [Umbrian](#) [trifu](#) (“tribe, people”).

Derived terms

- [tribuārius](#)

- [tribuō](#)
- [tribālis](#)
- [tribūlis](#)
- [tribūnal](#)
- [tribūnus](#)
- [tribūnātus](#)
- [tribūnīcius](#)
- [tribūtim](#)
- [tribūtiō](#)
- [tribūtum](#)
- [tribūtārius](#)

Descendants

- Catalan: [tribu](#)
- → English: [tribus](#)
- → Esperanto: [tribus](#)
- → German: [Tribus](#)
- Friulian: [tribù](#)
- Galician: [tribo](#)
- → Ido: [tribuo](#)
- Italian: [tribù](#); → [tribo](#)
- → Old French: [tribu](#)
 - Middle French: [tribu](#)
 - French: [tribu](#)
 - → Middle English: [tribe](#), [trybe](#), [tribu](#)
 - English: [tribe](#)
- Old Spanish: [tribu](#), [tribo](#)
 - Spanish: [tribu](#)
 - → Cebuano: [tribo](#)
 - → Tagalog: [tribo](#), [tribu](#)
- Piedmontese: [tribù](#), [tribü](#)
- Portuguese: [tribo](#)
- Romanian: [trib](#)
- Sicilian: [tribbù](#)
- Translingual: [tribus](#)

Etymology 2

Inflected form of [trēs](#) (“three”)

triciens

From an earlier form of [trīgintā](#) (“thirty”) + [-iēns](#). Compare [Ancient Greek](#) [τριάκοντα](#) (triákonta) and [Sanskrit](#) [त्रिंशत्](#) (trimśát), from [Proto-Indo-European](#) [*tri\(d\)kom̥t](#) (“thirty”).

tricies

From an earlier form of [trīgintā](#) (“thirty”) + [-iēs](#). Compare [Ancient Greek](#) [τριάκοντα](#) (triákonta) and [Sanskrit](#) [त्रिंशत्](#) (trimśát), from [Proto-Indo-European](#) [*tri\(d\)kom̥t](#) (“thirty”).

trīginta

From [Proto-Indo-European](#) [*tridkóm̥t](#) (“thirty”). Cognates include [Ancient Greek](#) [τριάκοντα](#) (triákonta) and [Sanskrit](#) [त्रिंशत्](#) (trimśát).

Derived terms

- [duodētrīgintā](#)
- [ūndētrīgintā](#)

Related terms

- [trēs](#)

Descendants

- Dalmatian:
 - [tranta](#)
- Italo-Romance:
 - Corsican: [trenta](#)
 - Italian: [trenta](#)
 - → Sicilian: [trenta](#)
 - Sicilian: [trinta](#)
- North Italian:
 - Friulian: [trente](#)
 - Ladin: [trenta](#)
 - Ligurian: [trénta](#)
 - Lombard: [trénta](#), [trènta](#)
 - Romansch: [trenta](#), [trainta](#)
 - Venetian: [trenta](#)
- Gallo-Romance:
 - French: [trente](#)
 - Norman: [trente](#)
 - Walloon: [trinte](#)
- Occitano-Romance:
 - Catalan: [trenta](#)
 - Occitan: [trenta](#)
- Ibero-Romance:

- Navarro-Aragonese: [treynta](#), [trenta](#)
 - Aragonese: [trenta](#)
- Old Leonese:
 - Asturian: [trenta](#)
 - Extremaduran: [trenta](#)
 - Leonese: [trenta](#)
 - Mirandese: [trinta](#)
- Old Galician-Portuguese: [trinta](#)
 - Galician: [trinta](#)
 - Portuguese: [trinta](#)
- Old Spanish: [treynata](#)
 - Spanish: [treinta](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [trinta](#)
- Borrowings:
 - ⇒English: [trigintennial](#)

-trum

In inherited words, from [Proto-Italic](#) [*-trom](#), from [Proto-Indo-European](#) [*-trom](#). In words borrowed from Greek (and possibly in some neologisms), from [Ancient Greek](#) [-τρον](#) (-tron, instrument noun suffix), with the same ultimate origin.

Derived terms

Category *Latin terms suffixed with Sandbox* not found

tu

From [Proto-Italic](#) [*tū](#), from [Proto-Indo-European](#) [*túh₂](#) or [*tū̯](#).

Derived terms

- [quid tibi est](#)
- [tecum](#)
- [tepte](#)
- [tete](#)
- [tute](#)
- [tutemet](#)
- [tutimet](#)

Descendants

hide ▲descendants

- Aromanian: [tu](#)
- Corsican: [tù](#)

- Dalmatian: [te](#)
- Friulian: [tu](#)
- Istro-Romanian: [tú](#)
- Italian: [tu](#)
- Ladin: [tu](#)
- Megleno-Romanian: [tu](#)
- Mozarabic: [𐌆](#) (tu)
- Navarro-Aragonese: [tu](#)
 - Aragonese: [tu](#)
- Neapolitan: [tu](#)
- Old French: [tu](#)
 - Gallo: [tu](#)
 - Middle French:
 - French: [tu](#)
 - Norman: [tu](#), [tu](#) (Guernésiais)
 - Picard: [tu](#)
 - Walloon: [tu](#)
- Old Leonese:
 - Asturian: [tu](#)
 - Leonese: [tu](#)
 - Mirandese: [tu](#)
- Old Occitan: [tu](#)
 - Occitan: [tu](#)
 - Old Catalan: [tu](#)
 - Catalan: [tu](#)
- Old Galician-Portuguese: [tu](#)
 - Fala: [tu](#)
 - Galician: [tu](#), [tj](#)
 - Portuguese: [tu](#)
- Old Spanish: [tu](#)
 - Extremaduran: [tú](#)
 - Ladino: [tu](#)
 - Spanish: [tú](#)
 - Chavacano: [tu](#)
- Romanian: [tu](#)
- Romansch: [tu](#), [tù](#)
- Shona: [tue](#)
- Sicilian: [tu](#)

- Venetian: [tj](#)

[turdus](#)

From [Proto-Italic](#) **torzdos*, from [Proto-Indo-European](#) **trosdos*, whence also Russian [дро́зд](#) (drozd), Old Church Slavonic [дрозъ](#) (drozgu), Welsh [drudwy](#) (“starling”), Middle Irish [troid](#), and Lithuanian [strazdas](#) (“thrush”).

Descendants

- Aromanian: [sturdzu](#), [strudz](#)
- Asturian: [tordu](#)
- Catalan: [tord](#)
- English: [turdine](#), [turdiform](#)
- Friulian: [dordei](#)
- Galician: [tordo](#)
- Italian: [tordo](#)
- Occitan: [tordre](#), [tord](#)
- Piedmontese: [tord](#)
- Portuguese: [tordo](#)
- Romanian: [sturz](#)
- Sicilian: [turdju](#)
- Spanish: [tordo](#)
- Translingual: [Turdus](#)
- Venetian: [tordo](#)

[-tus](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **-tos*, from [Proto-Indo-European](#) **-tós* (suffix creating verbal adjectives). Compare [Proto-Slavic](#) **-tъ*, [Proto-Germanic](#) **-daz*, **-taz*.

Derived terms

Category *Latin terms suffixed with Sandbox (adjective)* not found

Etymology 2

From [Proto-Italic](#) **-tus*, from [Proto-Indo-European](#) **-tus* (suffix deriving action nouns from verb roots). Compare [Proto-Germanic](#) **-buz*, [Ancient Greek](#) [-τύς](#) (-tús), [Proto-Slavic](#) **-tu* (whence [Czech](#) *-tí*).

Derived terms

Category *Latin terms suffixed with Sandbox (action noun)* not found

Etymology 3

From [Proto-Indo-European](#) **-tuHts* (abstract-noun forming suffix). Compare [Proto-Celtic](#) **-tüss*, [Gothic](#) [𐌳𐌹𐌸𐌰](#) (-dūþs). See [-tūs](#).

Derived terms

Category *Latin terms suffixed with Sandbox (abstract noun)* not found

Etymology 4

From [Proto-Italic](#) **-tos*. Compare [Ancient Greek](#) [-τός](#) (-tós), found in the adverb [ἐντός](#) (entós, “within”), and [Sanskrit](#) [-तस](#) (-tas), found as an ablative ending in [अतस](#) (átas), [अग्रतस](#) (agratás).^[6]

[tussis](#)

From [Proto-Italic](#) **tussis*, from [Proto-Indo-European](#) **tud-ti-s* (“cough”), from **[\(s\)tewd-](#)*, from **[\(s\)tew-](#)* (“to push, hit”). Cognate with [Old English](#) *abytan* (“to expel”), [Old Norse](#) *abiota* (“to expel”).^[7]

Derived terms

- [tussēdō](#)
- [tussicula](#)
- [tussiculāris](#)
- [tussiculōsus](#)
- [tussicus](#)
- [tussiēns](#)
- [tussiō](#)

Descendants

- Aromanian: [tusi](#), [tuse](#)
- Asturian: [tos](#), [tus](#)
- Catalan: [tos](#)
- English: [pertussis](#)
- French: [toux](#)
- Friulian: [tos](#)
- Galician: [tose](#)
- Italian: [tosse](#)
- Norman: [toux](#)
- Occitan: [tos](#)
- Piedmontese: [toss](#)
- Portuguese: [tosse](#)
- Romanian: [tuse](#)
- Sardinian: [tusciu](#), [tussi](#)
- Sicilian: [tussi](#)
- Spanish: [tos](#)
- Venetian: [tose](#), [tos](#)
- Walloon: [tosse](#)

uber

From [Proto-Italic](#) **ouðer*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂ówHdʰr* (“udder”) (*r/n*-stem, with *r* made common to all cases). Cognates include [Vedic Sanskrit](#) [उधर](#) (*údhara*), [Ancient Greek](#) [οὔθηρ](#) (*oúthar*), [Old English](#) [úder](#), and modern [English](#) [udder](#).

Descendants

- Aromanian: [udzir](#), [udzâri](#)
- Franco-Provençal: [uvro](#)
- Friulian: [lúvri](#)
- Galician: [ubre](#)
- Italian: [ubere](#), [ubero](#)
- Portuguese: [ubre](#), [úbere](#)
- Romanian: [uger](#)
- Romagnol: [uver](#)
- Romansch: [iver](#), [eiver](#), [úver](#)
- Sicilian: [ùbbiru](#)
- Spanish: [ubre](#)

Related terms

- [überō](#)
- [übertās](#)
- [übertim](#)
- [übertō](#)

Descendants

- English: [uberous](#)

-ula

Etymology 1

Probably from [Proto-Indo-European](#) **-t_lom*, **-d^hlom*, suffix forming instrumental nouns, with simplification of the suffix-initial stop when it came after another stop. However, the details of the development are debated.

hide ▲More information

The words [rēqula](#) and [tēqula](#) are notable in showing a lengthened vowel relative to the base verbs [reqō](#) and [teqō](#). Sihler (1979) reconstructs **-d^hl-* in [rēqula](#) and [tēqula](#); in contrast, Nielsen (1998) reconstructs **-tl-*, suggesting that the lengthened vowels are the result of [Lachmann's Law](#) before a sequence of originally voiced + voiceless stop (as in the participles [rēctus](#) and [tēctus](#)).^[a] As this would be expected to result in forms with voiceless stops (**rēcula* and **tēcula*), Nielsen proposes that either the voiced stop /g/ was reintroduced by analogy, or a phonetic change

caused /k/ to be voiced when preceded by a long vowel and followed by /l/ across a morpheme boundary (**rēk-la*, **tēk-la* > **rēg-la*, **tēg-la*); this is supported by two additional proposed etymologies, **strāto-lo-* > **strāk-lo-* > **strāg-lo-* > [strāqulum](#) and **trājak-kla* > **trāk-la* > **trāg-la* > [trāqula](#). (Voicing of a stop before /l/ in a heterosyllabic cluster might also be seen in [neqleqo](#), and is argued by Sen 2015 to have occurred in [pūblicus](#); in contrast, a voiceless stop can be found after a morpheme boundary in instrument nouns in *-culum* such as [pōculum](#)).

Alternatively, related to the suffix *-ulus* used to form some deverbal agent nouns such as [gerulus](#), [qerula](#). Compare instrument nouns in *-ulum*.

Derived terms

Category *Latin terms suffixed with* [Sandbox](#) not found

Etymology 2

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

ulcus

From earlier **olcos*, from [Proto-Italic](#) **elkos*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂éik^hos* (“wound, illness, ulcer”), from the root **h₂éik-*; compare [Ancient Greek](#) [ἔλκος](#) (*hélkos*, “wound, ulcer”), [Old Norse](#) [illr](#) (“bad, sick”), [Sanskrit](#) [अर्शस](#) (*árśas*, “hemorrhoids”).^[a]

Descendants

- → Catalan: [úlcera](#)
- → English: [ulcus](#)
- Galician: [úlcera](#)
- Italian: [ulcera](#)
- Old French: [ulcere](#)
 - Middle French: [ulcere](#)
 - French: [ulcère](#)
 - Persian: [اولسر](#) (*ulser*)
 - Romania: [ulcer](#)
 - Turkish: [ülser](#)
 - → English: [ulcer](#)
 - Spanish: [úlcera](#)
 - Portuguese: [úlcera](#)

ulmus

From [Proto-Italic](#) **olmos*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂élem* (“mountain elm”) (compare [Old Irish](#) [lem](#), [English](#) [elm](#)).

Descendants

- Aromanian: [ulmu](#)
- Catalan: [om](#)
- Esperanto: [ulmo](#)
- French: [orme](#)
- Galician: [olmo](#), [umeiro](#)
- Italian: [olmo](#)
- Occitan: [olm](#), [olme](#)
- Old French: [olme](#), [orme](#)
- Portuguese: [olmo](#)
- Romanian: [ulm](#)
- Romansch: [ulm](#), [uolm](#)
- Sardinian: [úlumu](#), [úlumu](#), [úlumu](#), [urmu](#)
- Sicilian: [urmu](#)
- Spanish: [olmo](#)
- Translingual: [Ulmu](#)
- Venetian: [olmo](#)

ululo

From a reduplicated [Proto-Indo-European](#) imitative root; see also [Irish](#) [uileliugh](#) (“wail of lamentation”), [Lithuanian](#) [uluti](#) (“howl”), [Sanskrit](#) [उल्लुलि](#) (*ulūli*, “a howling, crying aloud”), [Ancient Greek](#) [ὀλολύζω](#) (*ololúzō*, “to cry aloud”), [Old Armenian](#) [ոլոլանամ](#) (*olotanam*), [Armenian](#) [ուլուլալ](#) (*ululanim*, “to wail, lament”), dialectal [Armenian](#) [ուլուլալ](#) (*ululal*, “to weep, cry, lament”), and [Old English](#) [ule](#) (whence [English](#) [owl](#)).

Derived terms

- [exululō](#)
- [ululābilis](#)
- [ululāmen](#)
- [ululātīo](#)
- [ululātus](#)

Related terms

- [ulucus](#)
- [ulula](#)

Descendants

- Aromanian: [urlu](#), [aurlu](#), [urlari](#)
- Catalan: [udolar](#), [ulular](#) (borrowing)
- → English: [ululate](#)
- French: [hurler](#), [ululer](#) / [hululer](#) (borrowing)
- Friulian: [urlà](#)
- Galician: [ouvear](#), [oulear](#)
- Italian: [urlare](#), [ululare](#) (borrowing)
- Norman: [heurler](#) (Jersey)
- Old French: [uler](#), [usler](#)
- Piedmontese: [urlié](#)/[ürlié](#)
- Portuguese: [uivar](#), [ulular](#) (borrowing)
- Romanian: [urla](#), [urlare](#)
- Romansch: [urlar](#), [üerler](#)
- Spanish: [ullar](#), [ulular](#) (borrowing)
- Serbo-Croatian: [urlati](#)
- Venetian: [urlar](#)

-ulus

From [Proto-Italic](#) **-elos* (whence [Faliscan](#) 𐤱𐤺𐤳 (-elos)), from [Proto-Indo-European](#) **-elós*, thematized from [Proto-Indo-European](#) **-lós*.^[10] Cognate with [Proto-Germanic](#) **-ilaz* and **-ulaz*, whence no longer productive [English](#) *-le* (as in *dimple* and *nozzle*), [Dutch](#) *-el*, [German](#) *-el*.

Derived terms

Category *Latin terms suffixed with Sandbox* not found

- [-culus](#)
 - [-unculus](#) (on nouns ending in -ō)
- [-ellus](#)
- [-illus](#)
- [-uleus](#)
- [-ullus](#) (often on nouns ending in -r)

Descendants

- → English: [-ule](#)
- Galician: [-ó](#), [-oa](#) (no longer productive)
- Greek: [-ούλα](#) (-óúla)
- Italian: [-olo](#), [-ola](#)
- Sicilian: [-ulu](#), [-ula](#)
- Spanish: [-uelo](#), [-uela](#)

-um

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **-om*, from [Proto-Indo-European](#) **-om* (thematic masculine singular accusative and neuter singular nominative and accusative ending).

Etymology 2

From [Proto-Italic](#) **-om*, from [Proto-Indo-European](#) **-oHom* (genitive plural ending).

umbilicus

From [Proto-Indo-European](#) **h₃nóbʰōl* (“navel”).

Descendants

- Aromanian: [buric](#), [buricu](#)
- Asturian: [embeligru](#), [ombligu](#)
- Catalan: [melic](#), [llombrígol](#)
- English: [umbilicus](#)
- Franco-Provençal: [amborel](#)
- French: [nombril](#), [ombilic](#)
- Friulian: [umbricon](#), [bugnigul](#)
- Galician: [embigo](#)
- Interlingua: [umbilico](#)
- Italian: [ombelico](#)
- Norman: [oumbriil](#), [nombrín](#), [nōmbri](#), [naombrin](#)
- Occitan: [embonilh](#), [embonígol](#), [monilh](#)
- Piedmontese: [ambrù](#)
- Portuguese: [umbigo](#)
- Romanian: [buric](#), [ombilic](#)
- Sardinian: [imblicu](#), [imbirigu](#)
- Sicilian: [viddicu](#)
- Spanish: [ombligo](#)
- Venetian: [bonigolo](#), [bunigolo](#)

umbo

From [Proto-Indo-European](#) **h₃émbʰ-on-* ~ **h₃mbʰ-n-és*, from the root **h₃mbʰ-* (“navel; nave, hub”). Cognate with [Proto-Germanic](#) **ambô* (“belly; paunch”).

Related terms

- [umbilicus](#)

Descendants

- ⇒Translingual: [Umbonium](#) (generic name)

- → English: [umbo](#)
- Italian: [umbone](#)

umbra

If from [Old Latin](#) **omra*, possibly from a [Proto-Indo-European](#) **h₂mr-u-*, **h₂mrup-*; related to Ancient Greek [ἀμαυρός](#) (amauros, “dark”), Luwian 𐎠𐎢𐎣 (“rot”), and 𐎠𐎢𐎣 (“rotten”) (also see Hittite *Marašantiya*, their name for the [Kızılırmak River](#)), and this Indo-European source is said to be a possible borrowing from a [Semitic](#) root *h-m-r* (“be red”), compare [Arabic](#) حمر (h m r).^[11] Generally connected with [Lithuanian](#) *unksna*.^[12]

Derived terms

- [umbella](#)
- [umbrifer](#)
- [umbrāculum](#)
- [umbrāliter](#)
- [umbrātica](#)
- [umbrāticus](#)
- [umbrātilis](#)
- [umbrēscō](#)
- [umbrō](#)
- [umbrōsus](#)

Related terms

- [umbrātiō](#)

Descendants

- Latin *sub umbra* or ⇒Vulgar Latin: **subumbrāre*
 - Asturian: [solombra](#), [sombra](#)
 - Dalmatian: [sombreja](#)
 - French: [sombre](#)
 - Galician: [sombra](#), [sôma](#)
 - Ladino: [solombra](#)
 - Mirandese: [selombra](#)
 - Portuguese: [sombra](#)
 - Romansch: [sumbriva](#), [sumbreiva](#)
 - Spanish: [sombra](#)
- Aragonese: [huembra](#)
- Aromanian: [umbră](#), [umbrâ](#)
- English: [umbra](#)
- French: [ombre](#)

- Friulian: [ombre](#)
- Galician: [ombre](#)
- Italian: [ombra](#)
- Old Occitan: [ombra](#)
 - Catalan: [ombra](#)
 - Occitan: [ombra](#)
- Romanian: [umbră](#)
- Romansch: [umbriva](#)
- Russian: [ymбpa](#) (umbra)
- Sardinian: [umbara](#), [umbra](#), [urma](#)
- Sicilian: [ùmmara](#), [ùmmira](#)
- Spanish: [umbra](#)
- Venetian: [onbra](#), [onbria](#), [onbria](#)

[uncus](#)

From [Proto-Italic](#) **onkos*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂ónkos* (“hook”). Cognates include [Ancient Greek](#) [ὄγκος](#) (ónkos) and [Sanskrit](#) [अङ्कः](#) (aṅkā).

Derived terms

- [uncifer](#) (New Latin)

Descendants

- Translingual: [Uncifera](#)

Derived terms

- [aduncus](#)
- [obuncus](#)

Related terms

- [uncātiō](#)
- [uncātus](#)
- [uncīnus](#)

[ungustus](#)

From [Proto-Italic](#) **ongostos*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂ong-os-tos*, from **h₂eng-*. Cognate with [angulus](#) (“corner, angle”), [unqulus](#) (“ring”).^[13]

[unus](#)

From [Old Latin](#) [oinos](#), from [Proto-Italic](#) **oinos*, from [Proto-Indo-European](#) **óynos* (“one, single”). Cognates include [Ancient Greek](#) [οἶος](#) (oíos), [Sanskrit](#) [एक](#) (éka), [Old Church Slavonic](#) [јединъ](#) (jedinŭ), [Old Irish](#) [óen](#), and [Old English](#) [ān](#) ([English](#) [one](#) and [an](#)).

Derived terms

- [adūnō](#)
- [ūnicus](#)
- [ūniō](#)
- [ūnitās](#)
- [ūni-](#)
- [ūnō](#)

Related terms

- [nōn](#)
- [ūllus](#)

Derived terms

- [*alicūnus](#) (Vulgar Latin)
- [nec ūnus](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [unu](#), [un](#)
 - Romanian: [unu](#), [un](#)
- Dalmatian:
 - [join](#)
- Italo-Romance:
 - Corsican: [unu](#)
 - Italian: [uno](#), [un](#)
 - Neapolitan: [uno](#), [nu](#)
 - Sicilian: [unu](#), [un](#), [nu](#), ['n](#)
- North Italian:
 - Emilian: [unu](#)
 - Istriot: [oŭn](#)
 - Lombard: [vun](#)
 - Romagnol: [un](#)
 - Venetian: [uno](#), [un](#), [on](#)
- Rhaeto-Romance:
 - Friulian: [un](#)
 - Ladin: [un](#)
 - Romansch: [in](#), [egn](#), [ün](#)
- Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [yon](#), [on](#), [un](#)
 - Old French: [un](#)
 - Middle French: [un](#), [ung](#)

- French:

- [un](#)

- Norman: [un](#), [iun](#)

- Walloon: [un](#)

- Occitano-Romance:

- Catalan: [un](#)

- Occitan: [un](#)

- Ibero-Romance:

- Asturian: [unu](#)

- Old Galician-Portuguese: [ūu](#)

- Fala: [un](#)

- Galician: [un](#)

- Portuguese: [um](#) ^{ww}

- Spanish: [uno](#), [un](#)

- Insular Romance:

- Sardinian: [unu](#)

[urgeo](#)

From [Proto-Italic](#) **woryēō*, from [Proto-Indo-European](#) **w(ō)rdʰ-eye-*, from **werǵʰ-* (“bind, squeeze”) (compare [German](#) [würgen](#) (“to strangle”), [Lithuanian](#) [veržti](#) (“to string, tighten, constrict”), [Russian](#) (poetic) [омеепзѣмь](#) (otverzát’, “to open”, literally “to untie”), [Polish](#) [otwierać](#) (“to open”), [English](#) [worry](#), [wring](#), [wreak](#), [wreck](#)).

Derived terms

- [adurgeō](#)
- [exurgeō](#)
- [inurgeō](#)
- [perurgeō](#)
- [suburgeō](#)
- [urgēns](#)

Descendants

- Catalan: [urgir](#)
- English: [urge](#)
- French: [urger](#) (through urgent)
- Galician: [urxir](#)
- German: [urgieren](#)
- Italian: [urgere](#)
- Portuguese: [urgir](#)
- Spanish: [urgir](#)

urina

From [Proto-Italic](#) **ūrīnos* (“watery”), from [Proto-Indo-European](#) **wōh₁-t* (“water”), possibly a doublet of **wó₂* (with the “Kortlandt effect”, which posits that **d* becomes **h* under certain conditions). See also [Sanskrit](#) *वृत्* (*vṛ* “water”), [Avestan](#) *𐬵𐬀𐬎𐬎𐬀* (var. “rain”).

Derived terms

- [ūrīnārius](#) (“urinary”)
 - [vēsīca ūrīnāria](#) (“urinary bladder”)

Descendants

- Vulgar Latin: **aurīna* ^{ww}
- Possibly inherited forms:
 - Old Catalan: [urina](#)
 - Friulian: [urine](#)
 - Italian: [urina](#)
 - Occitan: [urina](#)
- Certain borrowings:
 - → English: [urine](#)
 - → French: [urine](#)
 - → Galician: [urina](#)
 - → Portuguese: [urina](#)
 - → Romanian: [urină](#)

ursus

From [Proto-Italic](#) **orssos*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂rtkos* (“bear”). Cognates include [Ancient Greek](#) *ἄρκτος* (*árktos*), [Persian](#) *خرس* (*xers*), [Albanian](#) *ari*, and [Sanskrit](#) *ऋक्ष* (*ṛkṣa*).

Derived terms

- [ursa](#)
- [ursina](#)
- [ursinus](#)

Descendants

- Aragonese: [onso](#)
- Aromanian: [ursu](#)
- Asturian: [osu](#)
- Catalan: [ós](#), [ors](#)
- Corsican: [orsu](#)
- Esperanto: [urso](#)
- Friulian: [ors](#)
- Italian: [orso](#)

Ladin: [lors](#)

Ladino: [lonso](#)

Occitan: [ors](#)

Old French: [urs](#)

- Middle French: [ours](#)
 - French: [ours](#)

Old Galician-Portuguese: [usso](#), [osso](#), [husso](#)

- Galician: [oso](#)
- Portuguese: [usso](#)

Old Spanish: [osso](#)

- Spanish: [oso](#), [osso](#)
 - → Yaqui: [hooso](#)

→ Portuguese: [urso](#)

Romanian: [urs](#)

Romansch: [urs](#), [uors](#)

Sardinian: [ursu](#)

Sicilian: [ursu](#)

Translingual: [Ursus](#)

Venetian: [ors](#), [orso](#)

Walloon: [oûsse](#)

-ūs

Etymology 1

From [Old Latin](#) *-os*, from [Proto-Italic](#) **-os*, from [Proto-Indo-European](#) **-os* (adjectival ending). Cognate with [Ancient Greek](#) *-ος* (*-os*), [Proto-Germanic](#) **-az*, [Icelandic](#) *-ur*, [Sanskrit](#) *-ः* (*-āḥ*), [Proto-Slavic](#) **-ъ*.

^{Derived terms}

Category *Latin terms suffixed with Sandbox* not found

Etymology 2

Generally from [Proto-Indo-European](#) **-os* (suffix forming neuter s-stem nouns from verbs), as in [genus](#) n from [Proto-Indo-European](#) **ǵénh₂os* n (“race”). Not a productive derivational suffix in Latin. The plural and oblique case forms have *-r-* as the result of the sound change of [rhotacism](#). Additionally, in many words, the oblique stem has the vowel *-ē-* (as in [generis](#)), which is generally taken to be the phonetically regular development of the Proto-Indo-European forms. Some words, such as *decus*, *decoris*, instead have *-ō-* in the oblique stem; this is the result of analogical introduction of the rounded vowel from the nominative/accusative singular form.

^{Descendants}

- Romanian: *-uri* (from the plural *-ora*, with the final vowel replaced due to analogy with feminine plural forms)^{[14][15]}

Etymology 3

Not a single suffix, but an ending of various miscellaneous origins. In most words, from [Old Latin](#) *-us*, from [Proto-Italic](#) **-us*, from [Proto-Indo-European](#) **-us* as the final part of [Proto-Indo-European](#) **-tus* (suffix deriving action nouns from verb roots).

usque

From [Proto-Italic](#) **ūsk^we*, from [Proto-Indo-European](#) **úds-k^we*, from **úd-s* (“out, outward”, genitive) + **k^we* (“and”). Cognate with [Sanskrit](#) *उच्छ्र* (*uccā*), [Younger Avestan](#) *𐬵𐬀𐬎𐬎𐬀* (*usca*).

Derived terms

- [abūsq^we](#)
- [usquequāque](#)

Descendants

- French: [jusque](#)
- Occitan: [duscas](#)

uterus

From [Proto-Indo-European](#) **úderos* (“abdomen, stomach”), from **úd* (“out, outward”) + **-eros* (contrastive suffix).^{[16][17]}

Related terms

- [uterculus](#)
- [uterīnus](#)

Descendants

- Catalan: [úter](#)
- English: [uterus](#)
 - → Czech: [uterus](#)
 - → Malay: [uterus](#)
- French: [utérus](#)
- Galician: [útero](#)
- Interlingua: [utero](#)
- Italian: [utero](#)
- Malay: [uterus](#)
- Piedmontese: [úter](#)/[úter](#)
- Portuguese: [útero](#)
- Romanian: [úter](#)

- Sicilian: [ùturu](#)
- Spanish: [útero](#)
- → Turkish: [uterus](#)

[vadum](#)

From [Proto-Italic](#) **waðom*, from [Proto-Indo-European](#) **wh₂dʰóm* (compare [Proto-Germanic](#) **wada*) < **weh₂dʰ-*, same source as [vādā](#). Cognate with [Old English](#) [wadan](#) (English [wade](#)).

Derived terms

- [vadósus](#)

Related terms

- [vadō](#)

Descendants

- Asturian: [vau](#)
- Catalan: [gual](#)
- Friulian: [vât](#), [vâd](#)
- Italian: [guado](#)
- Occitan: [ga](#)
- Old Galician-Portuguese: [vao](#)
 - Galician: [vao](#)
 - Portuguese: [vau](#)
- Romanian: [vad](#)
- Sardinian: [badu](#), [bau](#), [vadu](#)
- Sicilian: [vadu](#)
- Spanish: [vado](#)
- → Albanian: [va](#)

[vae](#)

From [Proto-Indo-European](#) **wáy*. Cognate with [Ancient Greek](#) [ουαί](#) (*ouai*), [Gothic](#) [\(wai\)](#).

Descendants

- Sicilian: [vai](#)
- Old French: [vé](#)

[vagina](#)

From [Proto-Italic](#) **wāqinā* (“sheath, scabbard”)^[18], possibly from [Proto-Indo-European](#) **wag-* (“sheath, cover”).^[19]

Derived terms

- [ëvāgīnō](#) (verb)
- [vāgīnālis](#) (adjective)

- [vāgīnula](#) (diminutive)

Related terms

- [ëvaginātō](#)

Descendants

- Italian: [guaina](#)
- Old French: [guaine](#)
 - French: [gaine](#)
- Old Galician-Portuguese: [bainha](#) (“sheath”)
 - Galician: [vaiña](#), [baíña](#)
 - Portuguese: [bainha](#)
- Old Galician-Portuguese: [Term?] (“pod”)
 - Galician: [vaxa](#), [gaxa](#), [vaixa](#), [varxa](#)
 - Portuguese: [vagem](#), [vage](#), [bagem](#)
- Old Leonese:
 - Asturian: [vaina](#)
- Old Occitan:
 - Catalan: [beina](#)
- Old Spanish:
 - Spanish: [vaina](#)
 - ⇒ Spanish: [vainilla](#) ^{ww}
 - → English: [vanilla](#)
- Sicilian: [guaina](#)
- → Proto-Brythonic: **gwéyin* ^{ww}
- → Old Irish: [faigen](#)
 - Irish: [faighin](#)
 - Manx: [fine](#)
 - Scottish Gaelic: [faighean](#)

Borrowings (anatomical sense)

- → Afrikaans: [vagina](#)
- → Albanian: [vaginë](#), [vaginë](#)
- → Aragonese: [vachina](#)
- → Asturian: [vaxina](#)
- → Azerbaijani: [vagina](#)
- → Belarusian: [вагіна](#) (*vahina*)
- → Bulgarian: [вагина](#) (*vagina*)
- → Catalan: [vagina](#)

- → Czech: [vagina](#)
- → Danish: [vagina](#)
- → Dutch: [vagina](#)
- → English: [vagina](#)
- → Finnish: [vagina](#)
- → French: [vagin](#) ^{ww}
- → Friulian: [vagine](#), [vazine](#)
- → Galician: [vaxina](#)
- → Georgian: [ვაგინა](#) (*vagina*)
- → German: [Vagina](#)
- → Japanese: [ワヂ](#) (*wagina*)
- → Korean: [바기나](#) (*bagina*)
- → Northern Kurdish: [vayîna](#)
- → Italian: [vagina](#)
- → Latvian: [vagina](#)
- → Macedonian: [вагина](#) (*vagina*)
- → Maltese: [vagina](#)
- → Norwegian Bokmål: [vagina](#)
- → Occitan: [vagina](#)
- → Portuguese: [vagina](#)
- → Russian: [вагіна](#) (*vagina*)
- → Serbo-Croatian:
 - Cyrillic script: [вагина](#)
 - Latin script: [vagina](#)
- → Sicilian: [vajina](#), [vagina](#)
- → Slovak: [vagina](#)
- → Slovene: [vagina](#)
- → Spanish: [vagina](#)
- → Swedish: [vagina](#)
- → Turkish: [vajina](#)
- → Ukrainian: [вагіна](#) (*vahina*)
- → Uzbek: [vagina](#)
- → Venetian: [vaxina](#), [vazina](#)
- → West Frisian: [fagina](#)
- → Yiddish: [װאַגין](#) (*vagine*)

vagus

Uncertain. De Vaan suggests from [Proto-Italic](#) **wagos*, from [Proto-Indo-European](#) **Hwagos*, and compares this form to [Old Norse](#) *vakka* (“to totter”), [Old High German](#) *wankan* (“to totter”), *winkan* (“to waver, stagger”), [Old English](#) *wincian* (“to nod”),^[a] Compare with [Ancient Greek](#) *ὄχος* (*ókhos*), [Old English](#) *waġian*, [English](#) *wag*, and [English](#) *vag* (the verb).

Derived terms

- [arēnivagus](#)
- [circumvagus](#)
- [fluctivagus](#)
- [harēnivagus](#)
- [ignivagus](#)
- [lustrivagus](#)
- [lūdivagus](#)
- [montivagus](#)
- [multivagus](#)
- [mundivagus](#)
- [nemorivagus](#)
- [noctivagus](#)
- [nūbivagus](#)
- [omnivagus](#)
- [palūdivagus](#)
- [pervagus](#)
- [pontivagus](#)
- [rēmivagus](#)
- [sōlivagus](#)
- [undivagus](#)
- [vagor](#)
- [vagulus](#)
- [vagē](#)
- [Venerivagus](#)
- [vulgivagus](#)

Descendants

hide ▲ Descendants of *Sandbox* in other languages

- → Catalan: [vague](#)
- Czech: [vágní](#)

- → English: [vagus](#)
- → Galician: [vago](#)
- → Italian: [vago](#)
- → Old French: [vague](#)
 - → Danish: [vag](#)
 - → Dutch: [vaag](#)
 - → English: [vague](#)
 - French: [vague](#)
 - → Swedish: [vag](#)
- → Portuguese: [vago](#)
- → Romanian: [vag](#)
- → Spanish: [vago](#)
- Slovak: [vágnv](#)

valeo

From [Proto-Italic](#) **walēō*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂wlh₂éh₂vetj*, from **h₂welh₂-* (“to rule, be strong”).

Derived terms

- [aequivaleō](#)
- [pervaleō](#)
- [praevaleō](#)
- [supervaleō](#)
- [valē](#)
- [valedīcō](#)
- [valēns](#)
- [pervaleō](#)
- [valenter](#)
- [valentia](#)
- [valentulus](#)
- [valēscō](#)
- [valētūdō](#)
- [validus](#)
- [valor](#)
- [Valentia](#)
- [Valentinus](#)

Related terms

- [polleō](#)

Descendants

- Asturian: [valir](#)
- Catalan: [valer](#), [valdre](#)
- Dalmatian: [valar](#)
- English: [vale](#), [vail](#), [value](#)
- Franco-Provençal: [valêr](#)
- French: [valoir](#)
- Friulian: [valê](#)
- → Galician: [valer](#) (semi-learned)
- Interlingua: [valer](#)
- Italian: [valere](#)
- Occitan: [vâler](#), [vâldre](#)
- Portuguese: [valer](#)
- Romansch: [valair](#), [valer](#), [valeir](#)
- Sardinian: [balere](#), [baliri](#), [valere](#)
- Sicilian: [vâliri](#)
- Spanish: [valer](#)
- Venetian: [valer](#)
- Walloon: [valeur](#)

vates

From [Proto-Italic](#) **wātis*, from [Proto-Indo-European](#) **weh₂t-i-s* (“seer”), from **weh₂t-* (“to be excited”).

Derived terms

- [vāticinor](#)

Descendants

- English: [vates](#)
- French: [vate](#)
- Italian: [vate](#)
- Portuguese: [vate](#)
- Spanish: [vate](#)

vectis

From [Proto-Indo-European](#) **wég^h-tis*, from the root **weǵ^h-* (“to ride”). Cognate with *vehō*, [Sanskrit](#) *वृद्धि* (*vṛddhi*).

Derived terms

- [vectiarius](#)

Descendants

- Italian: [vette](#)
- Catalan: [vit](#), [bitxo](#)

- =Galician: [vetillo](#) (from *vecticulus)
- Old French: [vit](#), [viz](#)
 - French: [vit](#)
- Sardinian: [bette](#)

vegeo

Old verb from [Proto-Italic *wegeō](#), from earlier **wegejō*, from [Proto-Indo-European *woǵ-éye-](#), causative verb from **weǵ-* ("to be lively"). Compare with the stative [vigeō](#).

Derived terms

- [vegetus](#)

Related terms

- [vegetābilis](#)
- [vegetālis](#)
- [vegetāmen](#)
- [vegetātiō](#)
- [vegetātor](#)
- [vegetō](#)

veho

From [Proto-Italic *weyō](#), from [Proto-Indo-European *weǵʰeti](#), from the root **weǵʰ-* ("to ride"). Cognate with [Arcadocypriot Greek ἔξω](#) (wékhō), [Sanskrit वहति](#) (vahati), [Persian واز](#) (vaz), [Old English wegan](#).

Derived terms

- [advehō](#)
- [convehō](#)
- [invehō](#)
- [prōvehō](#)
- [subvehō](#)
- [trānsvehō](#)
- [vectis](#)
- [vector](#)
- [vectuarius](#)
- [vectō](#)
- [vehiculum](#)
- [ēvehō](#)

Related terms

- [vectigal](#)

Descendants

- → Ido: [vehar](#)

velum

- From [Proto-Italic *wekslom](#), from [Proto-Indo-European *wekslom](#), from **weǵ-* ("to weave, bind"). Note its diminutive form [vēxillum](#) (as in [pālus](#) > [pōxillus](#)). Cognate with [English wick](#).
- Others refer it to **weǵʰ-* ("to ride"), thus "that which propels". Cognate with [Proto-Slavic *vesla](#) ("oar").

Derived terms

- [vēxillum](#)
- [vēlifer](#)
- [vēlificiūm](#)
- [vēlifīcor](#)
- [vēlifīcus](#)
- [vēlifīcātīō](#)
- [vēlifīcō](#)
- [vēliger](#)
- [vēlāris](#)
- [vēlāriūm](#)
- [vēlārius](#)

Related terms

- [vēlābrum](#)
- [vēlāmen](#)
- [vēlāmentum](#)
- [vēlātiō](#)
- [vēlātō](#)
- [vēlō](#)

Descendants

hide ▲Descendants of *Sandbox* in other languages

- → Albanian: [vel](#)
- → English: [velum](#)
- → Hebrew: [יְהַי](#) (wīlón)
- Italian: [velo](#)
- Latin: [vēla](#) pl
 - → Classical Syriac: [ܘܨܠܐ](#) (wēlā)
 - → Dalmatian: [vaila](#)
 - Italian: [vela](#), [velo](#)

- → Romanian: [velă](#)

○ Old French: [voile](#), [veile](#), [veille](#)

- French: [voile](#)

■ Norman: [vaile](#)

○ Old Leonese:

- Asturian: [vela](#)

■ Mirandese: [bela](#)

○ Old Occitan:

- Catalan: [vela](#)

■ Occitan: [vela](#)

○ Old Galician-Portuguese: [vea](#)

○ → Old Galician-Portuguese: [vela](#)

- Galician: [vela](#)

■ Portuguese: [vela](#)

○ Rhaeto-Romance:

- Friulian: [vele](#)

→ Romansch: [vela](#)

○ Sardinian: [vela](#), [bela](#)

○ Spanish: [vela](#)

- → Chamicuro: [wela](#)

- Old French: [voil](#), [veil](#)

○ → English: [veil](#)

○ French: [voile](#)

- → English: [voile](#)

■ → Irish:

[voil](#)

- → Italian: [voile](#)

■ → Romanian: [voal](#)

■ → Russian: [вѣаль](#) (vual')

○ Norman: [vouaile](#)

- Old Occitan:

○ Catalan: [vel](#)

○ Occitan: [vel](#)

- Old Galician-Portuguese: [veo](#)

○ Portuguese: [véu](#)

- → Romansch: [vel](#)

- → Romanian: [văl](#)

- → Spanish: [velo](#)

venio

From [Proto-Italic](#) **gʷeniō*, from [Proto-Indo-European](#) **gʷmyéti*, from zero-grade of **gʷem-* + **-yéti*. Cognates include [Sanskrit](#) [गच्छति](#) (*gácchati*), [Ancient Greek](#) [θαίρω](#) (*baínō*), and [Old English](#) *cuman* ([English](#) *come*).

Derived terms

- [adinveniō](#)
- [adveniō](#)
- [anteveniō](#)
- [circumveniō](#)
- [contrāveniō](#)
- [conveniō](#)
- [disconveniō](#)
- [dēveniō](#)
- [interveniō](#)
- [inveniō](#)
- [obveniō](#)
- [perveniō](#)
- [praeveniō](#)
- [prōveniō](#)
- [reveniō](#)
- [subveniō](#)
- [superveriō](#)
- [trānsveniō](#)
- [ventitō](#)
- [ventiō](#)
- [ventō](#)
- [venilia](#)
- [ēveniō](#)

Related terms

- [adventus](#)
- [eventus](#)
- [interventus](#)
- [inventus](#)
- [praeventus](#)
- [subventus](#)

Descendants

- **Balkan Romance:**
 - Aromanian: [vin](#), [vin](#), [vinu](#), [vinu](#)
 - Romanian: [veni](#)
- **Dalmatian:**
 - [venur](#)
- **Italo-Romance:**
 - Corsican: [vena](#)
 - Italian: [venire](#)
 - Neapolitan: [veni](#)
 - Sicilian: [vèniri](#)
- **North Italian:**
 - Friulian: [vignì](#)
 - Istriot: [vigni](#)
 - Ladin: [vegni](#), [gni](#)
 - Piedmontese: [vene](#), [ven-e](#), [vni](#)
 - Romansch: [vegnir](#), [vagnir](#), [neir](#), [gnir](#)
 - Venetian: [vegnar](#), [vegnar](#), [vegnir](#)
- **Gallo-Romance:**
 - Catalan: [venir](#)
 - Franco-Provençal: [venir](#), [vegnir](#)
 - Old French: [venir](#)
 - **Bourguignon:**
 - [veindre](#), [veni](#), [veindre](#)
 - **Middle French:** [venir](#)
 - **French:** [venir](#)

H
a
i
t
i
a
n
C
r
e
o
l
e
:
v

- Occitan: [venir](#)
- **Ibero-Romance:**
 - Aragonese: [venir](#)
 - Mozarabic: [ברנאד](#) (*brnʔd*), [בינד](#) (*bnyd*), [בא](#) (*bʔn*)
 - Old Leonese: [Term?]
 - Asturian: [venir](#)
 - Extremaduran: [venil](#)
 - Leonese: [venire](#)
 - Mirandese: [benir](#)
 - Old Galician-Portuguese: [vīir](#)
 - Fala: [vil](#)
 - Galician: [vir](#)
 - Portuguese: [vir](#)
 - Old Spanish: [venir](#)
 - Spanish: [venir](#)

i
n
,
v
i
n
i
→
E
n
g
l
i
s
h
:
v
e
n
u
e

- Insular Romance:
 - Sardinian: [bènnere](#), [benni](#), [bènniri](#), [vènnere](#)
- Ancient borrowings:
 - → Old Albanian: [vinj](#), [venj](#) (present tense forms)
 - Albanian: [vij](#), [vinj](#)
- Later borrowings:
 - → English: [venire](#)

ventus

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **wentos*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂wéh₂nts* (“blowing”), present participle of **h₂wēh₂-* (“to blow”). Cognate and synonymous with [English](#) [wind](#), [Sanskrit](#) [वेत](#) (*vāta*), [Avestan](#) [𐬯𐬀𐬎𐬎](#) (*vāta*), [Ancient Greek](#) [ἀέις](#) (*aeís*). See also [Latin](#) [vannus](#).

Derived terms

- [ventulus](#)
- [ventōsus](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [vîmtu](#), [vîntu](#), [vînt](#)
 - Megleno-Romanian: [vînt](#)
 - Romanian: [vânt](#)
- Dalmatian:
 - [viant](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [vento](#)
 - Neapolitan: [viento](#)
 - Sicilian: [ventu](#), [vientu](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [bentu](#)
- North Italian:
 - Friulian: [vînt](#)
 - Istriot: [vento](#)
 - Piedmontese: [vent](#)
 - Romagnol: [vènt](#)
 - Romansch: [vent](#)
 - Venetian: [vento](#), [vent](#)
- Gallo-Romance:
 - Catalan: [vent](#)

- Old French: [vent](#) ^{ww}
- Occitan: [vent](#)

Ibero-Romance:

- Aragonese: [biento](#)
- Asturian: [vientu](#)
- Mirandese: [biento](#)
- Old Galician-Portuguese: [vento](#)
 - Galician: [vento](#)
 - Portuguese: [vento](#)

- Guinea-Bissau Creole: [bentu](#)
- Kabuverdianu: [bentu](#)
- Papiamentu: [bientu](#)

- Spanish: [viento](#)

Vulgar Latin: **ventāna* ^{ww}

Etymology 2

From [Proto-Italic](#) **g^wentus*, from [Proto-Indo-European](#) **g^wém-tu-s*, from **g^wem-*. Related to [veniō](#).

venus

Etymology 1

From [Proto-Indo-European](#) **wéh₂-os* ~ **wéh₂-es-os* (“loveliness”), from the root **wenh₂-* (“to wish, love”).^[21] Cognate with [Sanskrit](#) [वन्स](#) (*vānas*, “loveliness, desire”) and possibly also cognate with [Old Norse](#) [vanir](#) and [Old English](#) [wana](#) (“gods of love”).

Derived terms

- [Venus](#)
- [venustus](#)
- [venustās](#)

Related terms

- [veneror](#)
- [venia](#)
- [vēnor](#)

Descendants

- → Oscan: [vev̄ñi](#) (*venzēi*, dat.sg.)^[21]
- see: [Venus](#)

Etymology 2

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

ver

From [Proto-Italic](#) **wezor* (stem **wezn-*), from [Proto-Indo-European](#) **wásr* (“spring”). The original Italic form gave **veror*, genitive **vēnis*, with *-s-* lost before *-n-* with lengthening of the preceding vowel, as is usual in Latin. The *-n-* of the genitive stem was then replaced by the *-r-* of the nominative, and the genitive stem was then extended back to the nominative.^[21] Cognate with [Ancient Greek](#) [ἔαρ](#) (*éar*), [Old Norse](#) [vár](#), [Lithuanian](#) [vasara](#), [Sanskrit](#) [वसन्](#) (*vasar*, “morning”) and [वसन्त](#) (*vasantá*, “spring”), [Persian](#) [بهار](#) (*bahār*, “spring”), [Old Armenian](#) [գարուն](#) (*garun*), and [Russian](#) [весна́](#) (*vesná*).

Derived terms

- [primum vēr](#)

Related terms

- [vērus](#)
- [vērnālis](#)
- [vērnō](#)

Descendants

- Old Catalan: [ver](#)
- Vulgar Latin: **vēra*, **vērānum* ^{ww}

verbum

From [Proto-Italic](#) **werbom*, from [Proto-Indo-European](#) **werd^hom* (“word”). Cognate with [Umbrian](#) *** (*uerfale*), [English](#) [word](#). In the grammatical sense of “verb”, it is a [semantic loan](#) from [Ancient Greek](#) [ῥῆμα](#) (*rhēma*).

Derived terms

- [adverbium](#)
- [proverbium](#)
- [verba institutiōnis](#)
- [Verbum](#)
- [verbum actīvum](#)
- [verbum auxiliāre](#)
- [verbum causātīvum](#)
- [verbum commūne](#)
- [verbum diminūtīvum](#)
- [verbum defectīvum](#)
- [verbum dēminūtīvum](#)
- [verbum dēnōminātīvum](#)
- [verbum dēpōnēns](#)

- [verbum dēsiderātīvum](#)
- [verbum factīvum](#)
- [verbum frequentātīvum](#)
- [verbum imitātīvum](#)
- [verbum impersonāle](#)
- [verbum inchoātīvum](#)
- [verbum intrānsīvum](#)
- [verbum intēnsīvum](#)
- [verbum irrēgulāre](#)
- [verbum iterātīvum](#)
- [verbum neutrum](#)
- [verbum passīvum](#)
- [verbum persōnāle](#)
- [verbum reciprocum](#)
- [verbum reflexīvum](#)
- [verbum rēgulāre](#)
- [verbum substantīvum](#)
- [verbum trānsīvum](#)
- [verbālis](#)
- [verbātim](#)
- [verbōsus](#)

Related terms

- [adverbīālis](#)
- [verbōsē](#)

Descendants

- French: [verve](#)
- Ladino: [byervo](#)
- Old Galician-Portuguese: [vervo](#), [verva](#)
 - Galician: [verbo](#), [verba](#)
 - Portuguese: [verbo](#), [verba](#)
- Old Spanish: [vierbo](#)
- Romanian: [vorbă](#) (possibly)
- Sardinian: [belvu](#), [berbu](#)
- → Aragonese: [berbo](#)
- → Asturian: [verbu](#)
- → Basque: [berba](#)

- → Catalan: [verb](#)
- → Corsican: [verbu](#)
- → Czech: [verbum](#)
- → English: [verb](#)
- → French: [verbe](#)
- → German: [Verb](#), [Verbum](#)
- → Italian: [verbo](#)
- → Lombard: [verb](#)
- → Norwegian Bokmål: [verb](#), [verbo](#)
- → Occitan: [vèrb](#)
- → Piedmontese: [verb](#)
- → Romanian: [verb](#)
- → Sicilian: [verbu](#)
- → Spanish: [verbo](#)
- → Swedish: [verb](#)
- → Welsh: [berf](#)

vergo

From [Proto-Italic](#) **wergō*, from [Proto-Indo-European](#) **h₂wérg-e-tj*, from **h₂werg-* (“to turn”).^[23]

Derived terms

- [advergō](#)
- [convergō](#)
- [dēvergō](#)
- [ēvergō](#)
- [invergō](#)
- [revergō](#)

vermis

From [Proto-Indo-European](#) **wrmis*.^[24] Cognate with [Proto-Germanic](#) **wurmiz* (“worm; snake”).

Derived terms

- [vermiculus](#)

Related terms

- [vermiculor](#)
- [vermiculātiō](#)
- [vermiculātus](#)
- [vermiculātē](#)

- [vermiculōsus](#)
- [vermifluus](#)
- [vermina](#)
- [verminātiō](#)
- [verminō](#)
- [verminōsus](#)

Descendants

- Aromanian: [vermu](#), [ierm](#), [iermu](#)
- Asturian: [viérbene](#), [vierbe](#), [viermo](#), [berbene](#)
- Corsican: [vermu](#), [varmu](#), [varme](#), [gialmu](#)
- Esperanto: [vermo](#)
- Friulian: [vier](#)
- Galician: [verme](#)
- Gascon: [bermi](#) (Béarnese)
- Istro-Romanian: [l'erm](#), [gl'erm](#)
- Italian: [verme](#), [vermine](#) (Tuscan)
- Megleno-Romanian: [ghermj](#), [ghiarmj](#), [varmi](#)
- Lombard: [vermen](#)
- Neapolitan: [vermene](#)
- Occitan: [vèrm](#), [vèrme](#)
- Old Catalan: [verme](#)
 - Catalan: [verm](#)
- Old French: [verm](#)
 - French: [ver](#)
- Old Galician-Portuguese: [vermem](#)
 - Portuguese: [verme](#)
- Old Spanish: [vierme](#), [viermen](#), [vierven](#)
- Piedmontese: [verm](#)
- Romagnol: [virman](#)
- Romanian: [vierme](#)
- Romansch: [verm](#), [vierm](#)
- Sardinian: [berme](#), [merme](#), [gremj](#), [brèmmjini](#)
- Sicilian: [vermmu](#), [vermu](#), [vermi](#)
- Venetian: [vermo](#), [verme](#)
- Walloon: [varme](#)
- → English: [vermin](#), [vermis](#)

- Spanish: [verme](#)

verto

From [Proto-Italic](#) **wertō*, from [Proto-Indo-European](#) **wérti*. Cognates include [Sanskrit](#) [वर्तते](#) (*vártate*, “to turn”), [Avestan](#) [𐬵𐬀𐬯𐬀𐬵𐬀](#) (*var̥t*), [Russian](#) [вертеть](#) (*vertetʹ*, “to rotate”), [Proto-Baltic](#) **wert-* ([Lithuanian](#) [vė́sti](#)), [Persian](#) [گرد](#) (*gard*, “grow; turn”), [Proto-Germanic](#) **werbang* (“to become”) ([Old English](#) [weorban](#) (“to happen”), [English](#) [worth](#)), [Old Irish](#) [dofortad](#) (“to pour out”).

Derived terms

- [advertō](#)
- [circumvertō](#)
- [convertō](#)
- [dēvertō](#)
- [dīvertō](#)
- [intervertō](#)
- [invertō](#)
- [obvertō](#)
- [oportet](#)
- [pervertō](#)
- [revertō](#)/[revertor](#)
- [subvertō](#)
- [trānsvertō](#)
- [versicapillus](#)
- [versicolor](#)
- [versiformis](#)
- [versilis](#)
- [versipellis](#)
- [versiō](#)
- [versus](#)
- [versō](#)
- [versōria](#)
- [versūra](#)
- [versūtus](#)
- [vertebra](#)
- [vertibilis](#)
- [vertigō](#)

- [vortex](#)/[vertex](#)
- [āvertō](#)
- [ēvertō](#)

Related terms

- [terga vertō](#)

Descendants

- Italian: [vertere](#)
- Old French: [vertir](#)
- English: [versus](#)
- Old Galician-Portuguese: [verter](#)
 - Galician: [verter](#)
 - Portuguese: [verter](#)
- Old Spanish:
 - Spanish: [verter](#)

veru

From [Proto-Italic](#) **a^weru* (“spit”), from [Proto-Indo-European](#) **a^wéru*.

Derived terms

- [verūtum](#) (“short throwing spear”)
- [veruīna](#) (“spit”)
- [vericulum](#) (“small pointed rod”)

verus

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **wēros*, from [Proto-Indo-European](#) **weh₂ros*, from **weh₂-* (“true”). See also [Old English](#) [wær](#) (“true, correct”), [Dutch](#) [waar](#) (“true”), [German](#) [wahr](#) (“true”), [Icelandic](#) [alvöru](#) (“earnest”), [Proto-Slavic](#) **věra* (“faith/belief”).

Derived terms

- [advērō](#)
- [vēridicus](#)
- [vērificō](#)
- [vērisimilis](#)
- [vēritās](#)
- [vērum](#)
- [vērāx](#)
- [vērē](#)
- [vērō](#)

Related terms

- [vērificābilis](#)
- [vērificātiō](#)
- [vērisimiliter](#)
- [vēritābilis](#)
- [vērumtamen](#)
- [vērāciter](#)
- [vērācītās](#)
- [vērisimilitūdō](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - ⇒Romanian: [adevăăr](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [vero](#)
 - Neapolitan: [vero](#)
 - Sicilian: [veru](#)
- Padanian:
 - Friulian: [vêr](#)
 - Piedmontese: [vej](#), [vaj](#), [veir](#)
 - Romansch: [vair](#)
 - Venetian: [vero](#)
- Northern Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [vêr](#)
 - Valdôtain: [vêir](#)
 - Old French: [ver](#), [veir](#), [voir](#)
 - Poitevin-Saintongeais: [vau](#)
- Southern Gallo-Romance:
 - Catalan: [ver](#)
 - Old Occitan: [ver](#)
- Ibero-Romance:
 - Old Galician-Portuguese: [vero](#)
 - ⇒ Galician: [veriño](#) (“oak”)
 - Old Spanish: [vero](#)
 - ⇒Spanish: [de veras](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [beru](#), [veru](#)
- ⇒Vulgar Latin: **consobrīnus vērus* (literally “true cousin”)
 - Aromanian: [cusurin-ver](#) ⇒[ver](#), [veru](#)
 - ⇒Istro-Romanian: [ver](#)

- ⇒Romanian: [văr](#)
- Via the neuter plural *vēra*:
 - Padanian:
 - Emilian: [veira](#), [vera](#), [vaira](#)
 - Ligurian: [vêira](#), [viêira](#)
 - Lombard: [vera](#), [vira](#), [era](#)
 - Northern Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [vèira](#) (Valdôtain)
 - Old French: [voire](#), [veire](#)
 - French: [voire](#) (“truly”)
- Borrowings:
 - → Esperanto: [vero](#)
 - → Ido: [vera](#)
 - → Interlingua: [ver](#)
 - → Volapük: [ver](#)

Etymology 2

Inflected form of [verū](#).

[vespa](#)

From [Proto-Italic](#) **wospā*, metathesized from earlier [Proto-Italic](#) **wopsā*, from [Proto-Indo-European](#) **wops-éh₂*, from **wóps*; see also [wasp](#).

Derived terms

- [vespōsus](#) (“waspy”)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [veaspi](#)
 - Romanian: [viespe](#)
- Gallo-Italic:
 - Piedmontese: [vespa](#)
 - Lombard: [besba](#), [veisp](#)
 - Influenced by Frankish **wapsa*:
 - Piedmontese: [ghespa](#)
- Ibero-Romance:
 - Asturian: [aviespa](#) ⇒ [aviespara](#)
 - Galician: [avespa](#), [vespa](#) ⇒ [avéspora](#), [nespra](#)

- Portuguese: [vespa](#)
- Spanish: [avispa](#)
- Italo-Romance:
 - Corsican: [vespa](#)
 - Italian: [vespa](#)
 - → Spanish: [vespa](#)
 - Sicilian: [vespa](#)
 - Venetian: [brespa](#)
- Ôc:
 - Catalan: [vespa](#), [vrespa](#), [vespra](#)
 - Occitan: [vèspe](#)
 - Gascon: [vrèspe](#)
 - Aragonese: [viespra](#), [vrespa](#), [vrispa](#), [viespa](#)
 - Influenced by Frankish **wapsa*:
 - Occitan: [guèspe](#), [guespa](#)
 - Aragonese: [grespa](#)
 - Franco-Provençal: [vépa](#)
- Oil:
 - Influenced by Frankish **wapsa*:
 - Franc-Comtois: [vépre](#) (former *wespe*)
 - Norman: [vêpre](#) (former *wespe*)
 - Bourguignon: [gueîpe](#)
 - French: [guêpe](#)
 - Gallo: [gêsp](#)
 - Walloon: [wesse](#)
 - Franco-Provençal: [gouépa](#)
- Rhaeto-Romance:
 - Friulian: [giespe](#), [vespe](#)
 - Ladino: [bezba](#)
 - Romansch: [vespra](#)
- Sardinian:
 - [espa](#)
- Borrowings:
 - → Esperanto: [vespo](#)
 - Ido: [vespo](#)
 - → Interlingua: [vespa](#)

[vestis](#)

From [Proto-Italic](#) **westis*, from [Proto-Indo-European](#) **wéstis*, from **wes-* (“to be dressed”). Cognate with [Old Armenian](#) [գաբաւն](#) (*zgest*), [Gothic](#) [𐌿wasti](#), [Tocharian B](#) [wastsj](#), and [Ancient Greek](#) [ἑῖμα](#) (*heîma*, “garment”). The root was also the source of [English](#) [wear](#).

Derived terms

- [vestiō](#)

[vetus](#)

From [Proto-Italic](#) **wetos*, from [Proto-Indo-European](#) **wétos* (“year”). Cognates include [Sanskrit](#) [वत्स](#) (*vatsá*, “year; calf”), [Ancient Greek](#) [ἔτος](#) (*étos*), [Albanian](#) [viet](#), [Gothic](#) [𐌿wibrus](#), “one-year-old lamb”), [Old Church Slavonic](#) [вѣтъхъ](#) (*vetūxŭ*, “old, aged, ancient”), [Russian](#) [вѣтухъ](#) (*vétuxŭ*, “old, aged”), [Lithuanian](#) [vėtušas](#) and [Proto-Celtic](#) **wetsi-* ([Middle Irish](#) [feis](#), [Cornish](#) [quis](#), both “sow that has already given birth” < “from last year”), [Etruscan](#) [𐌚](#) (*vetus*).

Derived terms

- [vetera](#)
- [veternus](#)
- [veterāmentārius](#)
- [veterānus](#)
- [veterārius](#)
- [veterēs](#)
- [veterēscō](#)
- [veterō](#)
- [vetulus](#)
- [Vetus Latīna](#)
- [Vetus Testāmentum](#)
- [vetusculus](#)
- [vetustus](#)

Related terms

- [vetula](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Romanian: [biet](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [vieto](#)
- Padanian:
 - Friulian: [vieri](#)

- Lombard: [eder](#), [veger](#)
- Romansch: [veider](#), [vedar](#)
- Venetian: [vegro](#), [viegro](#)
- Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [viero](#)
 - Lorrain: [vyôs](#)
 - Occitan: [vèire](#), [vèira](#)
 - Old French: [viez](#)

- Ibero-Romance:
 - Old Galician-Portuguese: [vedro](#)
 - Galician: [vedro](#)

vibro

From [Proto-Italic](#) **wibrāō*, denominative of **wibros*, from [Proto-Indo-European](#) **weyp-* (“to oscillate, swing”) or **weyb-*. The root-final consonant is unclear, reflexes of both are found across Indo-European.

Derived terms

- [convibrō](#)
- [intervibrāns](#)
- [revibrō](#)
- [vibrissō](#)
- [vibrābilis](#)
- [vibrābundus](#)
- [vibrāmen](#)
- [vibrātiō](#)
- [vibrātus](#)
- [ēvibrō](#)

Related terms

- [exvibrissō](#)
- [revibrātiō](#)
- [revibrātus](#)
- [vibrātiuncula](#)

Descendants

- English: [vibrate](#), [veer](#)
- French: [vibrer](#), [virer](#)
- Galician: [vibrar](#)
- Italian: [vibrare](#)
- Piedmontese: [vibré](#)

- Portuguese: [vibrar](#)
- Spanish: [vibrar](#)

vicens

From an earlier form of [viginti](#) (“twenty”) + *-iēns*. Compare [Sanskrit](#) [विंति](#) (viṃśati), [Ancient Greek](#) [εἰκοσι](#) (eíkosi) from [Proto-Indo-European](#) **h₁wi-(h₁)-k̑mt-ih₁*.

vicies

From an earlier form of [viginti](#) (“twenty”) + *-iēs*. Compare [Sanskrit](#) [विंति](#) (viṃśati), [Ancient Greek](#) [εἰκοσι](#) (eíkosi) from [Proto-Indo-European](#) **h₁wi-(h₁)-k̑mt-ih₁*.

viudā

From [Proto-Italic](#) **wiðowā*, [Proto-Indo-European](#) **h₁wid^héwh₂*. Cognates include [Sanskrit](#) [विधवा](#) (vidhāvā), [Ancient Greek](#) [ἑίθεος](#) (eítheos), [Proto-Slavic](#) **vǫdova* and [Old English](#) [widuwe](#) (English [widow](#)).

Descendants

- Aromanian: [veduā](#)
- Asturian: [viuda](#)
- Friulian: [vedue](#)
- Istriot: [viudva](#)
- Italian: [vedova](#)
 - → Piedmontese: [vidoa](#)
- Old Catalan: [viuva](#)
 - Catalan: [viuda](#), [viuda](#)
- Old French: [veve](#), [vauve](#), [vedve](#)
 - French: [veuve](#)
- Old Occitan: [vezoa](#), [veuva](#), [veva](#)
 - Occitan: [veusa](#)
- Old Galician-Portuguese: [viuva](#), [viuda](#)
 - Galician: [viúva](#)
 - Portuguese: [viúva](#)
- Old Spanish: [viuda](#), [vibda](#), [bibda](#), [viuva](#)
 - Spanish: [viuda](#)
 - → Cebuano: [biyuda](#)
 - → Masbatenyo: [biyuda](#)
 - → Tagalog: [biyuda](#)
- Piedmontese: [veva](#), [veiva](#)
- Romanian: [văduvă](#)

- Romansch: [vaiva](#), [vieua](#)
- Sicilian: [viduva](#), [vidua](#)
- Sardinian: [fiuda](#)
- Venetian: [védoa](#)

Related terms

- [viduitās](#)
- [viduō](#)
- [viduus](#)

vigeo

From [Proto-Italic](#) **wegēō* (with unexpected *i*), from [Proto-Indo-European](#) **weǵ-eh₁-(yē)-*, stative verb from **weǵ-* (“to be lively”), same ultimate source of [English](#) [wake](#). Compare with the causative [vegeō](#).

Derived terms

- [pervigeō](#)
- [vigēscō](#)
- [vigil](#)
- [vigor](#)

Related terms

- [vigōrō](#)

Descendants

- Italian: [vigere](#)
- Portuguese: [viger](#)

viginti

From [Proto-Italic](#) **wīgēntī*, from [Proto-Indo-European](#) **h₁wi-(h₁)-k̑mt-ih₁*^[23], from **dwi-(h₁)-d̑k̑mt-ih₁*, **dwi(h₁)dk̑mti* (“two tens, two decades”). Cognate with [Sanskrit](#) [विंशति](#) (viṃśati), [Ancient Greek](#) [εἰκοσι](#) (eíkosi), [Old Irish](#) [fiche](#), [Welsh](#) [uagain](#), [Breton](#) [uagent](#), [Tocharian A](#) [wiki](#).

Derived terms

- [duodēvigintī](#)
- [vīciēns](#)
- [vīcēnnium](#)
- [vīcēnnālia](#)
- [vīcēnnālis](#)
- [vīcēnsima](#)
- [vīcēnārius](#)
- [vīcēnī](#)

- [vīcēsīmus](#)
- [vīcēsīmārius](#)
- [vīcēsīmātiō](#)
- [vīgīntivir](#)
- [ūndēvīgīntī](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [vinghits](#)
- Dalmatian:
 - [venč](#)
- Italo-Romance:
 - Corsican: [venti](#), [vinti](#)
 - Gallurese: [vinti](#)
 - Italian: [venti](#)
 - → English: [venti](#)
 - Neapolitan: [vinte](#)
 - Tarantino: [vinde](#)
 - Sassarese: [vinti](#)
 - Sicilian: [vinti](#)
- North Italian:
 - Emilian: [vèint](#)
 - Friulian: [vincj](#)
 - Ladin: [vint](#)
 - Ligurian: [vinti](#)
 - Lombard: [viint](#), [vintj](#), [vint](#)
 - Piedmontese: [vint](#)
 - Romagnol: [vènt](#)
 - Romansch: [ventg](#)
 - Venetian: [vinti](#), [venti](#)
- Gallo-Romance:
 - Old French: [vint](#)
 - French: [vingt](#)
 - Haitian Creole: [ven](#)
 - Mauritian Creole: [vin](#)
 - → Garifuna: [weïn](#)

- Norman: [vingt](#), [vingt](#)
- Walloon: [vint](#)
- Occitano-Romance:
 - Catalan: [vint](#)
 - Occitan: [vint](#)
- Ibero-Romance:
 - Aragonese: [vint](#), [vinte](#), [vinte](#)
 - Old Leonese:
 - Asturian: [venti](#)
 - Extremaduran: [venti](#)
 - Mirandese: [binte](#)
 - Old Galician-Portuguese: [viinte](#), [vynte](#), [vinte](#)
 - Galician: [vinte](#)
 - Portuguese: [vinte](#)
 - Kabuverdianu: [vinti](#)
 - Old Spanish: [veynte](#), [uevnte](#)
 - Spanish: [veinte](#) ^{ww}
- Insular Romance:
 - Sardinian: [binti](#), [vinti](#)

[vilis](#)

From [Proto-Italic](#) **weslis*, from [Proto-Indo-European](#) **weslis*, a deverbal adjective with passive meaning ("which can be bought"), from the root of [venus](#) ("sale").

Derived terms

- [vilificō](#)
- [vilipendium](#)
- [viliter](#)
- [vilitās](#)
- [vilitō](#)
- [vilēscō](#)
- [ēvilēscō](#)

Descendants

- Catalan: [vil](#)
- → English: [vile](#)
- French: [vil](#), [vile](#)
- Friulian: [vil](#)

- Italian: [vile](#)
- Piedmontese: [vil](#)
- Portuguese: [vil](#)
- Romanian: [vil](#)
- Sicilian: [vili](#)
- Spanish: [vil](#)

[vimen](#)

From [Proto-Italic](#) **weiman*, from [Proto-Indo-European](#) **wéh₂imn*. Surface analysis: [vieō](#) ("plait, weave") + [-men](#) (noun-forming suffix). Cognates include [German](#) [Weide](#), [Dutch](#) [wilg](#), [Swedish](#) [vide](#), [Persian](#) [صب](#), [Ancient Greek](#) [ἰτέα](#) (*itēa*), all meaning 'willow', as well as [English](#) [willow](#), [Russian](#) [ветвь](#) (*vetv'*, "branch"), [Russian](#) [вѣтвь](#) (*vít'*, "to twist, plaid"), [Sanskrit](#) [वेतस](#) (*vetasa*, "reed, cane, rod"), [Sanskrit](#) [व्ययति](#) (*vyayati*, "to wrap, clothe").

Derived terms

- [viminālis](#)
- [viminārius](#)
- [viminētum](#)
- [vimineus](#)

Descendants

- Catalan: [vim](#), [vime](#), ⇒[vimet](#)
- English: [vimen](#)
- Galician: [vime](#), [vimbio](#)
- Italian: [vimine](#)
- Portuguese: [vime](#)
- Spanish: [vimbres](#), [bimbres](#), [mimbres](#)

[vinum](#)

From [Proto-Italic](#) **winom*, from [Proto-Indo-European](#) **wóyh₂nom*.

Derived terms

- [in vinō vēritās](#)
- [vīndēmia](#)
- [vīndēmiola](#)
- [vīndēmiālis](#)
- [vīndēmiātor](#)
- [vīndēmiātōrius](#)
- [vīndēmiō](#)

- [vīnea](#)
- [vīneus](#)
- [vīneālis](#)
- [vīneārius](#)
- [vīneāticus](#)
- [vīnibua](#)
- [vīnifer](#)
- [vīnitor](#)
- [vīnitōrius](#)
- [vīnolentia](#)
- [vīnolentus](#)
- [vīnācea](#)
- [vīnāceum](#)
- [vīnāceus](#)
- [Vīnālia](#)
- [vīnālis](#)
- [vīnārium](#)
- [vīnārius](#)
- [vīnāriārius](#)
- [vīnētum](#)
- [vīnōsītās](#)
- [vīnōsus](#)

Descendants

- Balkan Romance:
 - Aromanian: [vin](#), [vinu](#)
 - Istro-Romanian: [vir](#)
 - Megleno-Romanian: [vin](#)
 - Romanian: [vin](#)
- Dalmatian:
 - [vain](#)
- North Italian:
 - Friulian: [vin](#)
 - Istriot: [vein](#), [vèin](#)
 - Ladin: [vin](#)
 - Ligurian: [vin](#)
 - Lombard: [vin](#)
 - Piedmontese: [vin](#)

- Romagnol: [vèn](#), [vèin](#), [vòin](#)
- Romansch: [vin](#), [vegn](#)
- Venetian: [vin](#)
- Italo-Romance:
 - Italian: [vino](#)
 - → English: [vino](#)
 - → Sidamo: [viino](#)
 - Neapolitan: [vino](#)
 - Sicilian: [vinu](#)
- Gallo-Romance:
 - Franco-Provençal: [vin](#)
 - Old French: [vin](#) ^{ww}
- Occitano-Romance:
 - Catalan: [vi](#)
 - Occitan: [vin](#)
- Ibero-Romance:
 - Aragonese: [bin](#)
 - Old Leonese:
 - Asturian: [vinu](#)
 - Extremaduran: [vinu](#)
 - Leonese: [vinu](#)
 - Mirandese: [bino](#)
 - Old Galician-Portuguese: [vinho](#)
 - Fala: [viñu](#)
 - Galician: [viño](#), [viño](#) (Ancaese); [vinho](#) (reintegrationist)
 - Portuguese: [vinho](#) ^{ww}
 - Old Spanish: [vino](#)
 - Ladino: [vino](#)
 - Spanish: [vino](#) ^{ww}
- Insular Romance:
 - Sardinian: [binu](#)
- Borrowings:
 - → Proto-Celtic: [*winom](#) ^{ww}
 - → Etruscan: [*vinum](#)
 - → Proto-Germanic: [*wīna](#) ^{ww}
 - → Proto-Slavic: [*vino](#) ^{ww}

[vis](#)

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) [*wīs](#), from [Proto-Indo-European](#) [*wéyh₂s](#) (“force, vehemence”), from [*weyh₂-](#) (“to rush”). Cognate with [Ancient Greek](#) [ἰς](#) (is, “strength”), [Sanskrit](#) [वयस](#) (vayas, “enjoyment, vigor, youth, age”). See also [via](#), [invītus](#), [invītō](#), [Ancient Greek](#) [οἶμος](#) (oimos).

Derived terms

- [vindex](#)
- [violēns](#)/[violentus](#)
- [violō](#)

Descendants

- → English: [vis](#), [vim](#)

Etymology 2

From [Proto-Indo-European](#) [*wéyh₂sī](#), second-person singular present of [*wéyh₂ti](#). This particular form is suppletive, in contrast to the other forms of [volō](#), which derive from [Proto-Indo-European](#) [*welh₂-](#). (Proto-Italic [*wels](#) became a separate word ([vel](#) (“or, and/or”), to be specific) in Latin.)

Derived terms

- [quantusvis](#)
- [sī vis](#)
- [quīvis](#)

[visō](#)

Intensive of [videō](#). From [Proto-Italic](#) [*weissō](#), from [Proto-Indo-European](#) [*wéydseti](#), from the root [*weyd-](#) (“to see”).

Derived terms

- [convisō](#)

Descendants

- French: [viser](#)
 - → Portuguese: [visar](#)
- Romanian: [visa](#)
- Sardinian: [bisare](#)

[visus](#)

- Participle/Adjective: From the perfect passive participle of [videō](#) (“I see”). (Diachronically, from [Proto-Italic](#) [*wissos](#), from [Proto-Indo-European](#) [*widtós](#).)
- Fourth-declension noun: From [Proto-Italic](#) [*weissus](#) or [*wissus](#), from [Proto-Indo-European](#) [*wéyd²tus](#). Cognate with [Old Irish](#) [fius](#) (“knowledge”).

Both ultimately from the root **weyd-* (“to see, know”).

Derived terms

- **visāticum*

Related terms

- *videō*
- *visibilis*
- *visiō*
- *visum*

Descendants

- → English: *vision*
- Galician: *viso*
- → Indonesian: *visus*
- Istriot: *veïso*
- Italian: *viso*, *visivo*
 - → Norwegian Bokmål: *visio*
- Old French: *vis*, *avis*
 - French: *avis*
- Portuguese: *aviso*, *visio*
- Sardinian: *bisu*
- Spanish: *aviso*, *viso*, *visiva*, *visura*

vitis

Etymology 1

From *Proto-Italic* **wītis*, from *Proto-Indo-European* **wéh₂itis* (“that which twines or bends, branch, switch”), from **weh₂y-* (“to turn, wind, bend”). See *Latin* *viēo* and English *withe*.

Descendants

- Aromanian: *ayitā*, *yiti*, *yitsā*
- Asturian: *vide*
- Catalan: *vit*
- Dalmatian: *vaita*
- Franco-Provençal: *vit*
- Old French: *vis*, *viz*
 - → Middle English: *vis*, *vys*
 - English: *vise*, *vice*
 - → Japanese: *ビス*
 - French: *vis*

- → Catalan: *vis*
- → Dutch: *vijs*
- → Vietnamese: *vit*

○ → Irish: *bís*

- Friulian: *vít*
- Istriot: *veïda*
- Italian: *vite*
 - → Ottoman Turkish: *ویدی*
 - Turkish: *vida*
- Occitan: *vitz*, *vit*
- Piedmontese: *vis*
- Old Galician-Portuguese: *vide*
 - Galician: *vide*
 - Portuguese: *vide*
- Romanian: *vită*
- Sardinian: *bide*, *vide*
- Sicilian: *viti*
- Spanish: *vid*
- Venetian: *vida*, *vide*
- ⇒Vulgar Latin: **viticella*
 - Catalan: *vidiella*

Etymology 2

Inflected form of *vīta* (“life”)

vitium

Possibly from *Proto-Indo-European* **(d)wi-tyo-* (“apart, wrong”), a derivative of the number **dwóh₂* (“two”).^[26]

Derived terms

- *vitio*
- *vitiosus*
- *vituperō*

Related terms

- *vitiositas*

Descendants

- Albanian: *ves*
- Catalan: *vici*
- Friulian: *vizi*
- Galician: *vezo*, *vizo*, *vizio*
- Italian: *vezzo*, *vizio*

- Occitan: *vetz*
- Old French: *vice*
 - French: *vice*
 - → Middle English: *vice*
 - English: *vice*
- Piedmontese: *vissi*
- Portuguese: *vezo*, *vico*, *vicio*
- Romanian: *viciu*
- Sicilian: *vezzu*, *vizziu*
- Spanish: *vezo*, *vicio*

vitricus

Possibly from *Proto-Indo-European* **(d)ui-tero-* (“second, other”), but the (likely) long /i:/ is problematic.^[27]

Descendants

- Neapolitan: *vitrico* (northern Calabria, southern Basilicata)^[28]
- Romanian: *vitreg*
- Sardinian: *vitricu*, *bridicu*, *bidricu*, *birdicu*, *bitricu*, *viridicu*, *vriticu*, *fridicu*; *bidrigu*; *birdiu*, *bidriu*
- → Albanian: *vitërk*

vitrum

Nominalised from *Proto-Indo-European* **wed-ro-* (literally “water-like”),^[n 31] from the root **wed-* (“water”),^{[29][30]} For the semantic development compare *Persian* *نیرنگ* (*âbgina*, “glass”). The plant and its dye were named after the *color of glass in antiquity*.

Derived terms

- *in vitro*
- *vitreus*

Descendants

(See also the descendants of *vitreus*, which seems to be the source of mass nouns meaning ‘glass’ in a number of West Iberian languages.)

- Franco-Provençal: *vitra*
- Gallo-Italic:
 - Emilian: *vaidr*
 - Lombard: *védar*, *veder*, *védér*, *vedri*
 - Piedmontese: *véder*
 - Romagnol: *védar*, *vóidar*
- Italo-Dalmatian:

- Corsican: [vetru](#)
- Dalmatian: [viatro](#)
- Italian: [vetro](#)
- Sicilian: [vitru](#)
- Old Occitan:
 - Catalan: [vidre](#)
 - Occitan: [veire](#)
- Old French: [voirre](#)
 - French: [verre](#), → [vitre](#)
 - ⇒ French: [verrine](#)
 - → English: [verrine](#)
 - ⇒ French: [vitrine](#) ^{ww}
 - Norman: [vitre](#), [verre](#)
- Rhaeto-Romance:
 - Friulian: [veri](#)
 - Ladin: [vierech](#)
 - Romansch: [vaider](#)
- Sardinian: [bidri](#), [bidru](#), [birdi](#), [birdiu](#), [birdu](#), [bridu](#), [fidru](#), [vidru](#)
- Venetian: [véro](#), [viéro](#)
- West Iberian:
 - Aragonese: [veire](#)
- Non-Romance borrowings:
 - → Proto-Brythonic: [*gwidr](#)
 - Middle Breton: [guezr](#)
 - Breton: [gwer](#)
 - Middle Cornish: [gweder](#)
 - Cornish: [gweder](#)
 - Middle Welsh: [gwydyr](#)
 - Welsh: [gwydr](#)
 - ⇒ English: [vitreous](#), [vitrify](#)
 - → Esperanto: [vitro](#)
 - → German: [in vitro](#)
 - → Greek: [βιτρούνα](#) (vitrina)

○ → Swedish: [vitrös](#)

[vivo](#)

From [Proto-Italic](#) **q̥w̥iwō*, from [Proto-Indo-European](#) **q̥w̥h₂wetī* (“to live”). The x and c in [vixi](#) and [victum](#) were introduced by analogy with other verbs. Cognate with [Old English](#) [cwic](#) (“alive”) ([English](#) [quick](#)), [Old Church Slavonic](#) [жъму](#) (žiti), [Ancient Greek](#) [βίος](#) (bíos), [Sanskrit](#) [जीवति](#) (jīvati).

Derived terms

- [ita vivam](#) (“as true as I live”)
- [nē vivam sī](#) (“may I die if”)
- [supervivō](#)
- [vīctitō](#)
- [vīta](#)
- [vītālis](#)
- [vīvidus](#)
- [vivāciter](#)
- [vivācītās](#)
- [vīvārium](#)
- [vīvārius](#)
- [vīvātus](#)
- [vīvāx](#)
- [vīvēscō](#)

Related terms

- [vīvus](#)

Descendants

- Aragonese: [bibir](#)
- → Esperanto: [vivi](#)
- Franco-Provençal: [vivre](#)
- Friulian: [vivi](#)
- Italian: [vivere](#)
- Old Leonese:
 - Asturian: [vivir](#)
 - Mirandese: [bibir](#)
- Old French: [vivre](#)
 - Bourguignon: [vivre](#)
 - Middle French: [vivre](#)
 - French: [vivre](#)

○ Norman: [vivre](#) (Jersey)

- Old Occitan: [viure](#)
 - Occitan: [viure](#)
- Old Galician-Portuguese: [viver](#)
 - Galician: [vivir](#)
 - Portuguese: [viver](#)
 - → Haitian Creole: [vèvè](#)
 - → English: [veve](#)
 - → Papiamentu: [biba](#)
- Old Spanish: [bivir](#), [viver](#)
 - Ladin: [bivir](#), [viver](#)
 - Spanish: [vivir](#)
- Romanian: [vie](#), [via](#)
- Dalmatian: [veuir](#)
- Romansch: [viver](#)
- Sardinian: [bivere](#), [vivere](#)
- Sicilian: [viviri](#)
- Tarantino: [viver](#)
- Venetian: [vivar](#), [viver](#)
- Walloon: [viker](#) (from first-person singular perfect active indicative [vixi](#))

[vix](#)

From [Proto-Italic](#) **wiks* sg (nom.), **wiksu* pl (“a turn, bend”, loc.), from [Proto-Indo-European](#) **weyk-*.^[31]

Descendants

- Navarro-Aragonese: [veiza](#) (Glosas Emilianenses)
- Neapolitan: [vi](#) (Abruzzese)
- Romansch: [ves](#)
- ⇒Aromanian: [avya](#)
- ⇒Romanian: [abia](#)
- ⇒Spanish: [abés](#) (archaic)

[vola](#)

Etymology 1

Perhaps from [Proto-Italic](#) **welō*, from [Proto-Indo-European](#) **welH-os* (“round”) (whence also [Old Norse](#) [valr](#) (“round”)), from **welH-* (“to turn”).^[32]

Etymology 2

See the etymology of the corresponding [lemma](#) form.

volō

Etymology 1

From [Proto-Italic](#) **welō*, from [Proto-Indo-European](#) **welh₁-* (“to choose, to want”). Cognate with [Sanskrit](#) [वृणोते](#) (*vṛṇīte*, “to choose, prefer”), [Old English](#) [willan](#) (“to will, wish, desire”). More at [will](#).

Derived terms

- [mālō](#)
- [nōlō](#)
- [quantusvīs](#)
- [vel](#)
- [velleitās](#)
- [Volumnus](#)
- [voluntās](#)
- [volēns](#)

Descendants

(See [voleō](#).)

Etymology 2

From [Proto-Italic](#) **g^welāō*, from [Proto-Indo-European](#) **g^welh₁-éh₂-ye-ti* (“to throw, raise the arm”), from **g^welh-* (“to throw”).^[a]

Derived terms

- [advolō](#)
- [antevolō](#)
- [circumvolō](#)
- [convolō](#)
- [dēvolō](#)
- [intervolō](#)
- [involō](#)
- [pervolō](#)
- [praetervolō](#)
- [praevolō](#)
- [prōvolō](#)
- [revolō](#)
- [subvolō](#)
- [supervolō](#)
- [trānsvolō](#)
- [volantēs](#)

- [volitō](#)
- [volucer](#)
- [volāticus](#)
- [volātilis](#)
- [volātus](#)
- [āvolō](#)
- [ēvolō](#)

Descendants

- Italo-Romance:
 - Italian: [volare](#)
 - Neapolitan: [volare](#)
 - Sicilian: [vulari](#)
- Insular Romance:
 - Sardinian: [volare](#), [volai](#)
- North Italian:
 - Venetian: [volar](#)
- Gallo-Romance:
 - Catalan: [volar](#)
 - French: [voler](#)
 - Walloon: [voler](#)
 - Occitan: [volar](#)
- Ibero-Romance:
 - Old Galician-Portuguese: [voar](#)
 - Galician: [voar](#)
 - Portuguese: [voar](#)
 - Spanish: [volar](#)
- Vulgar Latin:
 - ⇒ [*exvolāre](#) ^{ww}

INDEX

199

-a	3	angulus	9	beo	16	centum	26	cribrum	34	dolus	42
ab	3	angustus	9	bi-	16	cervus	27	crimen	34	dominus	42
accipiter	3	anhelus	10	bibo	16	ceu	28	-crum	35	domus	43
aceo	3	anser	10	bibulus	17	ceveo	28	crus	35	donum	43
acus	3	anterior	10	bimus	17	cilium	28	crusta	35	dos	43
ador	3	antiquus	10	bis	17	cingo	28	cuius	35	dubius	43
aedis	3	aper	10	brevis	18	cippus	29	culpa	35	duco	44
aeger	4	aqua	11	caco	18	cis	29	cum	35	dulcis	44
aes	4	arcus	11	caecus	18	cisterna	29	cunae	36	dum	45
aesculus	4	areo	12	caelebs	19	clam	29	cunctus	36	duo	45
ager	4	argentum	12	caelum	19	clamosus	29	cuneus	36	durus	45
ago	4	aro	12	caenum	20	Clanis	29	cur	37	dux	46
ah	5	ars	13	caesaries	20	clunis	29	currus	37	ebrius	47
aio	5	artus	13	calix	20	cluo	29	-cus	37	edo	47
albus	5	astus	14	caper	20	cohum	29	damnum	38	egeo	47
-alis	6	at	14	capio	20	collis	29	datuS	38	ego	47
alius	6	ater	14	cappa	21	columnen	30	decus	38	emineo	48
alnus	6	-atim	14	caput	21	colus	30	deiva	38	endo	48
alo	6	-atus	14	carmen	22	comis	30	deivos	38	-ensis	48
alter	6	au-	14	carus	22	communis	30	destino	38	eo	48
Altinum	7	augeo	14	casus	22	contra	30	dexter	39	-eo	49
altus	7	augur	15	castro	22	coquo	31	dico	39	equis	49
alum	8	auris	15	castrum	23	cor	31	digna	40	equus	49
alumnus	8	aveo	15	cauda	24	cornu	31	dignus	40	er	50
ambi-	8	avis	15	caurus	25	cornum	31	dis-	40	-ere	50
ambo	8	avus	15	cavus	25	corpus	31	dius	40	eruca	50
amor	8	-ax	15	-ce	25	corvus	33	diva	40	erugo	50
amtruo	9	axis	15	cedo	25	corylus	33	do	40	erus	50
an	9	backa	16	cena	26	creo	33	doleo	41	es	50
anculus	9	baculum	16	censeo	26	cresco	34	dolo	42	-es	50

esca.....	51	for	60	genu	69	iam.....	77	ius	81	lutra	92
esor.....	51	forda	60	genus	69	idoneus.....	77	-ius	82	lux.....	93
est	51	foris	60	germen	70	iecur	77	iussus.....	82	luxus	93
estis	51	formus	60	glis	70	-ies.....	77	iuuencus	82	macer	94
eu	51	fors	60	gluten.....	70	ignis	77	iuuenis	83	macula	94
eum.....	51	foveo.....	61	-gnus.....	70	-ilis	78	iuuenta.....	83	magis	96
ex	51	fraces	61	granum	70	immineo	78	lac	83	magnus	96
exter.....	51	fragro	61	grates	71	immo	78	lacus.....	83	maior.....	97
facio.....	52	fragum.....	61	gratus	71	importunus	78	lana.....	84	malum	97
faex.....	52	frater	63	gravis	71	in.....	78	lassus.....	84	malus	97
fagus	53	fraxinus.....	64	grunda.....	72	in-.....	78	latus	84	manus.....	98
fallo	53	fretus.....	64	gusto.....	72	indu.....	79	lentus.....	85	marculus.....	99
familia	54	frons	64	gustus.....	72	inferus.....	79	levis	85	mare.....	99
fanum	55	frustum	65	helvus	72	infirmus	79	lex	86	margo	100
far	55	fucus.....	65	hemo.....	72	ingens	79	liber	86	maritus.....	100
fascis.....	55	fui	65	here	72	inquam	79	libertus.....	87	mas.....	100
fastus.....	56	functio	65	hibernus	72	inter.....	79	libum.....	87	mater.....	100
febris	56	funda.....	65	hic.....	72	-ior.....	80	lien	88	medius	101
feriae	56	fungor.....	66	hir	73	irrito	80	lignum	88	mel	102
fero	56	fur	66	hoc	73	irritus	80	lingua	88	melior.....	102
fido	57	furnus.....	66	holus.....	74	-is	80	linquo	89	memini	102
filius.....	57	futis	67	homo	74	-itas	80	liqueo	89	memor	102
findo	58	gaudeo.....	67	hordeum.....	75	iterum	80	lira.....	89	-men	103
fio	58	gelu	67	horreo	75	itus.....	81	lis	89	mens	103
firmus	58	geminus	68	hospes	76	iubar.....	81	longus.....	89	mensis	103
fissus	59	gena.....	68	hostis	76	iubeo	81	lucus.....	90	mentum.....	104
foedus.....	59	gener	68	hostus.....	76	iugerum	81	lumen	90	mihi	104
folia	59	genetrix.....	69	huc	76	iugis	81	luna.....	91	mille	104
folium.....	59	genimen	69	humus	76	iungo	81	luo	91	minae	105
follis.....	59	gens	69	-i	77	iungo	81	-lus	92	mirus.....	105

misceo 106	nox..... 115	palus..... 122	pomus..... 134	putus..... 141	robus 151
modus 106	-ns 116	pando..... 123	pondus 134	qua 142	ros 151
moene 106	nubes 116	panicum..... 123	pone..... 134	quadraginta 142	rota 152
mollis..... 106	nurus 116	papaver 124	pons 134	quam..... 142	rubeo 152
moneo 107	-nus 116	parra..... 124	porca 135	quantus 143	ruber..... 152
mors 107	nutrio 116	parvus 124	porcus..... 135	quattuor 143	rumen 153
mortuus 108	-o..... 117	passer 124	porta 135	-que 144	rumex 153
mox 108	obstino 117	pater 124	portus 136	quei 144	rumpo 153
mulgeo 108	ocior..... 117	patruus 126	posco..... 136	qui..... 144	-s 153
multus 109	ocris 117	pax..... 126	postis..... 136	quia 145	saepes 153
munis 109	octavus 117	-pe 127	postulo..... 137	quies 145	saepio 154
mus 109	octo 118	pecten 127	potus 137	quingenta..... 145	saepis..... 154
-n..... 110	octoginta 118	pecu 128	prae 137	quinque..... 145	sagio..... 154
nam 110	oculus 118	pecus 128	praestino..... 137	quintus..... 145	sagus 154
nanciscor..... 110	oinos..... 119	pedis..... 128	prandium 137	quis 146	sal..... 154
narro 110	oleo 119	peior..... 128	pratium 137	quod 146	Scaeva..... 154
natus 110	olla..... 119	pellis 129	pravus..... 138	radix 146	scaevus..... 154
ne 111	olo 120	pendeo 129	pristinus 138	ramus 146	scamnum..... 155
nemus 111	omnis..... 120	pendo..... 129	probo..... 138	rarus 147	scapus 155
nepos 111	opitolor..... 120	penes 130	probus 138	Rec:Latin/-dere... 147	scateo..... 155
neptis 112	oportet..... 120	penis..... 130	promineo 139	Rec:Latin/uo..... 148	scindo 155
ni 112	oppidum 120	penus..... 130	propago..... 139	rego 148	-sco 155
nidus..... 112	opus 120	per 130	proximus 139	regulus..... 148	se..... 155
nix 112	-or..... 120	perna 130	pruina 139	Remus 148	se-..... 155
nomen 113	orbis 120	pes 131	pugnus 139	ren..... 149	sed- 156
nonaginta 113	os 121	pessimus 132	pulcher..... 140	rex..... 149	sedeo 156
nosco 113	ovis 121	piscis 132	pulex 140	rima 150	sedo..... 156
novem 114	ovum 121	planta..... 133	pulmo 140	ripa..... 151	semi- 156
novo 114	pabulum..... 122	planus 133	purus 141	rivus 151	septuaginta 156
novus 114	palma..... 122	plebs..... 133	pus 141	robur..... 151	serenus 157

serius..... 157	spondeo..... 165	suus 171	tres..... 178	ursus..... 184	vestis..... 192
serra 157	spopondi..... 165	talus..... 172	tribus 178	-us 184	vetus 192
servus 157	spuma..... 165	-tas 172	triciens 179	usque..... 184	vibro 193
sex 158	spurcus 166	taurus 172	tricies 179	uterus..... 184	viciens 193
sexus 158	squalus..... 166	te 172	triginta 179	vadum..... 185	vicies..... 193
sido..... 159	stamen 166	temno..... 173	-trum 179	vae..... 185	vidua..... 193
sino..... 159	stella 166	tenebra 173	tu..... 179	vagina..... 185	vigeo 193
sinus..... 159	stramen 167	tenebrae 173	turdus..... 180	vagus 186	viginti..... 193
sisto 159	stratus..... 168	tenuis 173	-tus..... 180	valeo 186	vilis 194
socer 159	stringo 168	tenus 173	tussis 180	vates..... 186	vimen 194
socius 160	stupeo..... 169	ter 173	uber..... 181	vectis..... 186	vinum 194
sol 160	stuprum..... 169	termen 174	-ula 181	vegeo..... 187	vis 195
solidus 160	suavior..... 169	terminus 174	ulcus..... 181	veho 187	viso..... 195
solium..... 162	suavis 169	tero..... 174	ulmus 181	velum 187	visus 195
solum 162	sub 169	terra 174	ululo..... 181	venio 188	vitis 196
somnium..... 162	subligaculum 169	terrenus..... 175	-ulus 182	ventus 189	vitium..... 196
somnus..... 162	subula..... 169	texo 175	-um 182	venus 189	vitricus..... 196
sons 163	sulphur..... 169	tignum 176	umbilicus 182	ver 189	vitrum..... 196
sonus 163	sum..... 170	titio 176	umbo 182	verbum..... 189	vivo 197
sorbeo..... 163	summus..... 171	toga 176	umbra 182	vergo 190	vix..... 197
sordeo..... 164	sumus 171	tollo..... 176	uncus 183	vermis..... 190	vola 197
soror..... 164	sunt..... 171	tongeo 177	ungustus 183	verto..... 191	volo 198
specio 165	super 171	-tor 177	unus 183	veru..... 191	
specus..... 165	supero..... 171	torreo 177	urgeo 183	verus 191	
spissus 165	sus..... 171	trans 177	urina..... 184	vespa 192	